DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

1970

87STE JAARGANG

INHOUD

1970

Bestuursberichten 1; 31, 32; 63, 64; 119, 120: 143; 207, 208; 231, 232; 271, 272; 311, 312

Vertoont het wapenschild van Rotterdam tekortkomingen? (geïll.), door F. J. van Ettro . . . . . 2 - 7

Het Enkhuizer geslacht Huygh (geïll.), door Drs. A. G. Vosdingh Bessem 7-2 1

Aantekeningen over een Zeeuwse familie De Bruyn (De Bruijn, De Bruin), alsmede daaraan verwante families Van der Maas en Van Groenewegen, medegedeeld door J. Kalff, met een naschrift van van Mr. W. de Vries 21-27

Boekbespreking . . . . . 28, 29; 131-134; 160—163; 222-227; 262—267; 302-306

De oudere generatiën van het Sliedrechtse geslacht Kalis, door W. A. van Rijn 32-45

We Tafel van de XVII Nederlandze Provinciën, door F. J. van Ettro 45-48

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften, door Tha. J. van Alff . . . 50—54; 110—114; 163—166; 218-222; 259-262

Notulen van de Algemene Ledenvergadering, gehouden op zaterdag 22 november 1969 in Pulchri Studio te 's-Gravenhage 64, 65

Het gedacht Gordon, door Dr. J. Mac baan 65-82

Aanwinstenlijst der bibliotheek 95-98

De oorsprong van het geslacht Rost van Tonningen (geïll.), door Dra, W. E. Smelt . . . . . 98—107

In Memoriam Mr. A. Haga, door Mr. A. P. van Schilfgaarde 120

Kenniphaes in het Stamboek Holleman, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht . . . 121-126

De oudere generatiën van het geslacht Diepenhorst (geïll.), door W. A. van Rijn 126-128

Het wapen der familie Kolff (geïll.), door A. Bijl Mzn. 128-130

De oudere generaties Dekker (Van der Mijll Dekker), door Mr. G. J. J. van Wimersma Greidanus . 144-149

De hoorns van Horne zijn geen p o s t hoorns (geïll.), door F. J. van Ettro 149-159

Het Veluwse adellijke geslacht Van Sinderen, door Ds. J. W. Schaap 175-190

Een Nassause „domestiecq" met Amsterdamse betrekkingen, door Mr. J. Belonje 191-195

De herkomst van Arend de Vries, schout van Enkhuizen 1712-1727, door Drs. A. G. Vosdingh Bessem . . . . . 195—202

Familie-aantekeningen Abeels-Rulant, medegedeeld door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht . . . . . 208—214

Verslag van de Algemene Ledenvergadering, gehouden zaterdag 18 juli 1970 in Restaurant „De „Waag" te Doesburg 232-234

Jaarverslag 1969 . . . . . 235, 236

Een Oudewaterse familie van Wijngaarden, door C. H. van Wijngaarden en Drs. D. J. H. van Elden . . . . . 236—259

Het geslacht Slichtenbree, door Mr. C. P. Briët 272-298

De genealogische geschiedenis van het geslacht Oving, door Ds. J. W. Schaap 312-337

Enkele geslachten Oving in Drenthe en Groningen (geïll.), door Drs. 0. D. J. Roemeling 337-363

De oorsprong van het Gelderse geslacht Hamming en de families Rhijnderhoff, Winkels en Bakkerweerd, door Dr. H. W. van Tricht . . . . . 363—375

Stamboek Holleman, door Mr. F. A. Holleman 375-380

Lexicografisch naamregister, door Dra. W. E. Smelt . . . . . 391—399

Korte mededelingen: Het Enkhuizer geslacht Huygh 48; Het Haarlemse geslacht Van der Laen 48, 49; Het wapen van de polder „Geestmerambacht" (geïll.) 49; Het wapen der gemeente Heeswijk-Dinther (geïll.) 82-84; Het wapen der gemeente Leusden (geïll.) 84, 85; Het wapen van het waterschap „Ommelander Zeedijk" (geïll.) 85; Het wapen van het waterschap „Tjonger-Compagnonsvaarten" (geïll.) 85, 86; Het wapen van het havenschap Delfzijl (geïll.) 86; Het geslacht Gordon 107; De Hertoghe 107, 108; Het wapen van het waterschap „De oude Graaf" (geïll.) 108, 109; Het wapen van het waterschap „Lits en Lauwers" (geïll.) 109; Het wapen van het waterschap „De Vlootbeek" (geïll.) 109, 110; Hackett 130, 131; Slingsbie (Slingsby) 159; Nederlandse archivalia te Djakarta 159; De Bringues 214, 215; Nachenius 215, 216; Het Veluwse adellijke geslacht Van Sinderen 216, 217; Het wapen van het waterschap „1 Jsseldelta" (geïll.) 218, 219; Het dagboek van Jonas Abeels 298—300; Het wapen van de gemeente Hontenisse (geïll.) 300, 301: Het wapen van het waterschap „De Terschellinger Polder" (geïll.) 301: Weemhof 380—382; Genealogie van het vorstenhuis Nassau 382; Het wapen der gemeente Zeevang (geïll.) 382--384; De oudere generatie Dekker (Vaa der Mijll Dekker) 384; De herkomst van Arend de Vries„ schout van Enkhuizen 1712-1727 384, 385.

Vragen en antwoorden: Alarij 203, 204; Alewijk, van 141; Bary, de 267-269; Berck, van 117; Bodinckhuysen, van ,306; Boullenger, le 202, 203, 306, 307; Broeck, van den 87; Broers 134; Bronchorst, van 54, 87; Bronkhorst, van 227; Brüning 135; Burch, van der 203, 227-229, 307—309; Calantius (Clantius, Clant) 135, 1316, 229; Cleeff, van 203; Desbordes 203, 204; Drabbe 134; Drielenburg (Dryelenburg, Drillenburg (, van) 229, 309, 310, 386; Dries, van den 134; Ebbenhorst, van 389; Ebbinge 204; Everts 204; Galen, van 54-56; Geurden 230; Geurs 56, 87, 88; Goldammer 94; Gorter wan Muylwijk, de 29; Grim 56, 87, 88; Gruyter, de 134, 135; Grijp 134; Halm 135: Heuvel, ten 204; Heuvel, van den 203; Hoff mans 88; Horenboldt (Hornbald, Horenbolt) 88; Huijg 88; Jentink 204; Jong, de 204; Klinck 30, 136; Knijff 88-92, 156, 137; Koekebakker 137, 138; Krempeler 380; Kuyper 386; Laar, van 't 205; Langerack 56, 57, 93; Lanoy, de 94; Larop (of Larp) 230; Lastdrager 386; Leduc 230; Leeuwen, van 5 7 -59; Le(e)velt 230; List 94; Loon, van 138, 139; Maire, le 267—269; Manteau 134; Matthieu 267—269; Mercier 267—269; Moor, de 59, 60; Muylwijk, de Gorter van 29: Noettert 60, 61; Noortwijck, van 269, 270: Noppen, vam 61 ; Nubé (Noby) 230: Oostrum (Oost(e) rom) , van 3 10; Oostsanen, van 386; Ophuysen, van 88: Ouwen Aller, van 230; Pels 386; Post 61; Ringlever 139; Robais, van 202, 203, 306, 307; Roonaer 386; Roy, de 386; Rijckel, van 387; Rijnevelt, van 139; Saksen, van 30, 139, 140; Schaep 61; Schaffelaar, van 61; Schendel, van 114-1 17; Schermer 134: Schermers 140, 166—171; Schoonhoven, van 269, 270; Schook 29; Silf(v)erling 62; Sipman 270; Slichtenbree 94; Suchtelen, van 140; Sweringe (lees: Sweserengh), van 171—174; Tiberius 87; Tjeenk 94; Tremblay 203, 204: Valckenborch (Valckenburch) , van 141, 142, 205, 206; Velthuysen, van 138, 139, 141, 387-389; Versteeg(h) 141; Vinju 56, 87, 88; Vos 270; Voskuyl 389; Vos (sius) van Kellendonck 94, 142; Witt, de 389, 390; Wolfswin(c)kel (, van) 117: IJzermans 134; Zuylen, vam 390; Onbekende wapens 62; Salzburger emigranten 117, 118; Schepenbrieven Heukelum (Z.-H.) 118; Collectie van de heer van Hoencoop 118; Onbekend wapen 1 118; Onbekend wapen 11 118; „Livre de comptabilité" van C. van der Burch 270; Familiewapen op Chinees bord 390.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegen*laan 70, Wassenaar.

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, ***Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* **5, *'s-Gravenhage.***

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 1 LXXXVIIe Jaargang **januari 1970**

BESTUURSBERICHTEN.

Toe lid zijn benoemd:	**Voorgesteld door:**
W. C. M. BAKKER! ***Witte Singel 99, Leden-4.***	P. G. P. MEYBOOM, ***Leiden.***
Jhr. L. M. MEYER, ***Mankesstraat 61, 's-Gravenhage-2019.***	Mr. P. R. TAK LABRIJN, *Amstelveen.*
W. PETERS, Ing. *Laan van* N.O. ***Indië 88 b, 's-Gravenhage-2021.***	R. J. MULDER VAN STELLENDAM, 's-Gravenhage.
P. H. POPPINGA, ***Lansing*** *14*, Krimpen. *a/d. IJssel.*	Mr. J. T. ANEMA, *St. Michielsgestel.*
C. H. VAN WIJNGAARDEN, ***Willem van*** *Boelrestraat* 189, ***Rotterdam-14.***	Drs. D. J. H. VAN ELDEN, *Bunnik.*

Adreswijzigingen:

Mr. P. W. N. ARRIENS,	Rozendaal (Gld.), ***Kbeibergweg 2.***
Mr. Dr. L. DE GOU,	Haarlem, ***Stadhuis.***
J. E. DE LANGEN,	Bilthoven, *Ruysdaellaan* ***21.***
D. W. VAN LEEUWEN,	Utrecht-2505, ***Fruinplantsoen 72.***
Jhr. Drs. H. S. VAN LENNEP,	Naarden-2, *Händellaan* ***28.***
D. C. A. LUGT,	Vlissingen, *Singel* 306.
Prof. Dr. W. HELLINGA,	Amsterdam-1002, ***Keizersgracht 416.***
R. J. MULDER VAN STELLENDAM,	's-Gravenhage-2019, ***Violenweg 5.***
Mr. R. A. ROELOFS,	Velp (Gld.), ***Boogaardstraat 7.***

Vertoont het wapenschild van Rotterdam tekortkomingen?,

door F. J. VAN ETTRO.

Als nummer XII in de serie Zuidhollandse Studiën is in 1966 bij Drukkerij Albani te 's-Gravenhage verschenen het uitstekend verzorgde boek „Zegels en Wapens, vaa Steden in Zuid-Holland". Het is onder leiding van Mevrouw Mr. E. C. M. Leemans-Prins een zo overzichtelijke verzameling geworden van gegevens over de zegels en wapens van dertien steden dat die er naar doet verlangen, dat uit de 'andere provincies van ons land eens soortgelijke overzichten beschikbaar zullen komen.

Terwijl twaalf van de auteurs zich kennelijk heel 'goed kunnen verenigen met de huidige vorm van het door hen behandelde stadswapen, geeft de Heer H. C. Hazewinkel, die de zegels en het wapen van Rotterdam aan een diepgaande studie onderwierp, blijk van een grote mate van bezorgdheid, zowel over de thans bestaande kwartilering van de bovenhelft van het Rotterdamse wapen als over de houding van de daarop afgebeelde leeuwen. Hij beschouwt de gaande houding van de leeuwen zelfs als een degradatie en noemt de gaande leeuwen een karikatuur van hun klimmende voorbeelden uit de Henegouwse erfenis.

Maar is deze bezorgdheid wel gegrond?

Om een goed uitgangspunt te verkrijgen voor de vergelijking van historische met hedendaagse wapens en voor de beoordeling of zij voldoen aan de eisen van de heraldiek en aan die van het schoonheidsgevoel, kan men het best zegels, munten en armorials bestuderen uit de tijd, dat de heraldiek haar bloeitijd doormaakte, ruim genomen uit de periode tussen 1 150 en 1600.

Men vindt dan zeer duidelijke voorbeelden van wapens met klimmende leeuwen, die elders mat evenveel eer gaande werden afgebeeld als de plaatsruimte dit wenselijk deed voorkomen. En om te bewijzen, dat dit geen typische Hollandse eigenaardigheid is, worden hieronder enige voorbeelden aangehaald uit andere landen:

Afb. 1: *Geoffroy Plantagenet,* zoals hij is afgebeeld op zijn grafplaat, thans in het museum van Le Mans. Deze tekening komt voor als fig. 282 in het boek van Emile Gevaert: „l'Héraldique, son esprit, son langage et ses applications". Gaande leeuw op de helm, klimmende leeuwen op het schild.

a. *Geoffroy Plantagenet* graaf *van Anjou en van Maine*, † in 1151, afgebeeld op zijn grafplaat uit de twaalfde eeuw [1]). Op zijn schild zijn vier klimmende leeuwen zichtbaar, zijn helm daarentegen vertoont een gaande leeuw (zie afb. 1) [2]). Zijn kleinzoon *Jan zonder Land,* koning *van Engeland* (1199—1216) voerde drie gaande niet-aanziende leeuwen; diens zoon *Hendrik III* drie gaande aanziende leeuwen (leoparden, luipaarden).

b. Het zegel van Roger *de Meulan* uit 1195 vertoont, nog zonder schild, een gaande leeuw, naar heraldisch links gewend (zie afb. 2). Zijn zegel uit 1197 is versierd met

1) Emile Gevaert „l'Héraldique": fig. 282, fig. 77. Drs. J. A. de Boo, Heraldiek (1967): fig. 4. C. Pama: ,,Rietstap's Handboek der Wapenkunde" (1961): afb. 2.

2) *„Plantagenet"* is ,,demi-face" afgebeeld. De gaande leeuw op de helm is omgewend; vermoedelijk is alleen de rechter zijkant van de helm afgebeeld en bevond zich destijds op de linkerhelft een niet-omgewende gaande leeuw. Ook zijn schild is slechts ten dele zichtbaar, op het schild zijn in drie rijen 4 leeuwen te zien; hun stand geeft goede grond voor de veronderstelling, dat het er in totaal ofwel negen zijn geweest (4-3-2) ofwel zes (3-2-1).

Afb. 2: Zegel van *Roger* de Meulan (1195) : gaan de leeuw in het zegel, geen schild! Zie voetnoot 3.

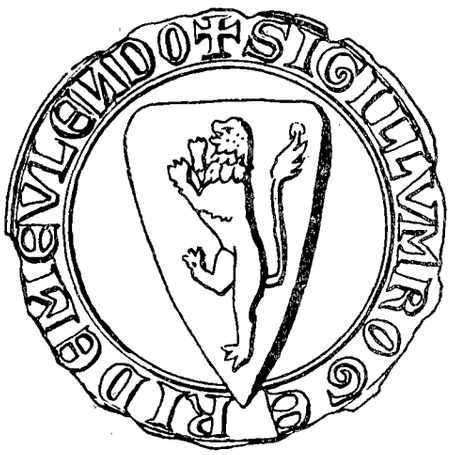

Afb. 3: Zegel van *Roger de Meulan* (1197): op het schild een klimmende leeuw. Zie voetnoot 3.

een schild, waarop een klimmende leeuw (zie afb. 3) [3]). Dit zou wel eens een voorbeeld kunnen zijn van een leeuw, die oorspronkelijk gaande werd gevoerd en wiens later klimmende houding een gevolg is geweest van de wens om tot een goede vlakverdeling op het oorlogsschild te geraken!

c. Hier volgen enkele voorbeelden van steden, die het blazoen van haar vorst in het wapen voeren, zij het dat de van ouds klimmende leeuw voor een betere vlakverdeling in het stadswapen gaande is afgebeeld:
Dunkerque (Duinkerke): in het schildhoofd de Vlaamse leeuw, gaande.
Mönchen-Gladbach: de leeuw van Jülich, gaande.
Ook de Landkreis Aachen voert in het schildhoofd de leeuw van Jülich gaande [4]).

3) D. L. Galbreath: „Handbüchlein der Heraldik" (1948): fig. 8 en 9.

4) Het zal wel altijd een onopgeloste vraag blijven, waarom de graven resp. de hertogen van *Gulik* (= *Jülich*) hetzelfde wapen hebben gevoerd als de graven van *Vlaanderen:* In goud een leeuw van zwart, getongd en geklauwd van rood.
In de middeleeuwen werd er nauwlettend op toegezien, dat hetzelfde blazoen niet door meer dan één persoon werd gevoerd, zeker niet binnen hetzelfde hertogdom Neder-Lotharingen, waarvan immers het rechts van de Schelde gelegen Rijks-Vlaanderen evengoed deel uitmaakte, als het graafschap (sinds 1356 hertogdom) Jülich. Emile Gevaert geeft de Gulikse leeuw een tong en nagels van zilver (l'Héraldique blz. 201) maar in de wapens van Gelderland en Limburg, van Tegelen, Born, Dülken, Düren, Euskirchen en Jülich (stad) om er maar enkele te noemen, zijn t on g en nagels van de Gulikse leeuw van rood.

Afb. 4: Tegenzegel van de latere koning *Philips II van Spanje,* uit de tijd, dat hij gehuwd was met de Katholieke koningin van Engeland, *Maria Tudor* (1553—1558). Hij draagt hier o.a. de titel van Koning *van Engeland!* Geheel onderaan in het schild de Brabantse leeuw in ga a n d e positie. (Uitboek 0. de Wree.)

d. In het wapen van de hertogen *van Bourgondië* is sinds *1430* ook het hertogdom Brabant door een kwartier vertegenwoordigd: In zwart een (klimmende) leeuw van goud.

Nadat *Philips de Schone* in 1504 ook koning van Castilië was geworden, werd zijn gekwartileerde Oostenrijks-Bourgondische wapen gekwartileerd met het reeds in vele kwartieren verdeelde Spaanse wapen [5]). Ook zijn zoon en opvolger Karel *V* voerde ditzelfde wapen [6]), totdat hij na de dood van zijn grootvader keizer *Maximiliaan* in 1519 niet alleen diens bezittingen erfde, maar ook tot diens opvolger werd gekozen als keizer. In Aragon was hij in 1516 zijn andere grootvader *Ferdinand* als koning opgevolgd.

De zegels van keizer Karel *V* vertonen een doorsneden wapenschild: In de bovenhelft heeft het de kwartieren van de Spaanse landen, in de onderhelft de Bourgondische kwartieren, gecombineerd met de blazoenen van Oostenrijk en Tyrol. In deze vorm voeren ook de na keizer *Karel V* komende koningen van Spanje [7]) het wapen verder en steeds heeft de leeuw van Brabant dan een 'gaande houding, meestal rustend op drie plotten, soms echter met beide voorposten (opgeheven, als herinnering aan de van huis uit klimmende leeuw (zie afb. 4).

Terwijl dus in de wapens van de Spaanse koningen ± 1504 tot ± 1700 het hertogdom Brabant is vertegenwoordigd door een kwartier mat een gaande leeuw, die van huis uit klimmend was, heeft men in het wapen van Rotterdam de klimmende leeuwen van Henegouwen-Holland al minstens sinds 1496 een gaande houding gegeven [8]). Bij de in de loop van de eeuwen in Rotterdam gebruikte zegels kan men eveneens vaststellen, dat de leeuwen op het wapenschild soms twee voorpoten, in andere gevallen slechts één voorpoot opgeheven hebben. Men kan er alleszins vrede mee hebben, dat in onze tijd de gaande leeuwen van Rotterdam met drie poten op de grond staan!

Dat de bovenhelft van het Rotterdamse wapenschild bedoeld is als schildhoofd is duidelijk; het eigen stadsembleem is in groen de paal van zilver. Als de goede vlakverdeling dit wenselijk doet schijnen, is er volstrekt geen Bezwaar tegen aan een schildhoofd meer dan 1/3 van de schildhoogte te geven. Meestal heeft de bovenhelft van een doorsneden schild dezelfde functie als een schildhoof d!

Op gekleurde wapenafbeeldingen wordt de eentonigheid van de grotere rechtlijnige effen vlakken soms tegengegaan door deze vlakken te voorzien 'van een damascering, dun getekende krullen en slingers, soms ook rechtlijnige vlakvullingen b.v. in de vorm van een prisma. Dit zijn allemaal versieringen, die bij de wapenbeschrijving onvermeld blijven en die op een zwart-witte afbeelding eigenlijk alleen maar storen.

Ook op het diploma van 24 juli 1816, waarmede de Hoge Raad van Adel het wapen van Rotterdam bevestigde, is de paal, hier per abuis „balk" genoemd, op de gekleurde afbeelding als een prisma getekend.

Dit prisma heeft aanleiding gegeven tot een betreurenswaardig misverstand. Op de sterk gestyleerde zwart-witte afbeeldingen van het Rotterdamse wapen, waarmede de advertenties van de stad bot voor kort werden versierd, was het volstrekt overbodige prisma ook nog zwaar geschaduwd (zie afb. 5) ! Voor een buitenstaander leek het dan, alsof de paal van zilver vervangen was door: in zwart een diabolo, de rechterhelft van zilver, de linkerhelft van rood ..... [9]). De nieuwe advertentie-afbeelding van het wapen van de gemeente Rotterdam (zie afb. 6) geeft de kleuren gmen-wit-groen in de onderhelft thans op de juiste wijze weer.

Afb. 5: Wapenschild als blikvanger in advertenties van de stad Rotterdam: de paal van zilver is verbasterd tot een diabolo van zilver en rood op zwart. ..

Afb. 6: Andere afbeelding van het wapen van Rotterdam als illustratie van advertenties van de stad.

De Heer Hazewinkel maakt ook aanmerkingen op het feit, dat het huidige wapenschild van Rotterdam niet in overeenstemming is met de oudste bekende zegels van de stad. Een door hem afgebeeld zegel uit 1351 vertoont een paal (die de Rotte zou voorstellen) beladen met een dwarsbalk, die de dam in de Rotte zou moeten symboliseren. Op een tweede zegel (let wel; zegel, niet wapen) uit 135 1 blijkt de paal met daarop de dam te worden vergezeld van twee maal twee leeuwen, paalsgewijs.

Deze tweede zegel-afbeelding uit 1351 wil de Heer Hazewinkel als voorbeeld nemen voor een geheel nieuw stadswapen, waarvoor hij zelfs bereid is de kleuren groen en zilver uit het wapenschild te laten verdwijnen!

Het is niet te hopen, dat dit voorstel instemming zal vinden. Het is vanzelfsprekend een zwaar te verteren brok, dat men de traditionele kleuren groen-wit-groen van Rotterdam zou opofferen, alleen maar om te kunnen aanleunen tegen een oud zegel, dat wel enkele in de heraldiek gebruikte figuren vertoont, echter zonder dat zij op een wapenschild zijn geplaatst. De kans is uitermate groot, dat de vroede vaderen van Rotterdam, toen die in de vijftiende 'eeuw voor het eerst een wapenschild in het stadszegel lieten afbeelden, uitstekende redenen hebben gehad om af te wijken van de oude zegels. In elk geval blijkt uit de talrijke afbeeldingen van het Rotterdamse wapen, die de bijdrage van de Heer Hazewinkel sieren, dat men in Rotterdam tussen 1496 en 1816 grote waarde heeft gehecht aan het „schildhoof d" met het vier-leeuwen blazoen van de graven *van Holland en Henegouwen* en dat men dit schildhoofd ongewijzigd is blijven voeren, meestal met de halve hoogte van het schild.

Het wapenschild van Rotterdam is in zijn huidige vorm één van de fraaiste gemeentewapens van ans land, omdat het een combinatie is van de kleuren van de Rotterdamse vlag met het blazoen van de vorst, die de plaats stadsrechten verleende en bovendien heeft willen eren met de toevoeging van zijn eigen wapen aan dat van zijn nieuwe stad. Wapens met alleen een paal of alleen een dwarsbalk, ontleend als zij meestal zijn aan

5) Niet alleen Castiliii-Léon, maar ook reeds Aragon-Sicilië, ofschoon deze laatste erfenis pas in 1516 door zijn zoon ***Karel zou*** worden ontvangen.

6) Zie blz. 51 t/m. 61 van „De Seghelen der Graven van Vlaenderen" door Olivier de Wree, Brugge 1640.
T. van der Laars geeft in fig. 140 van „Wapens, Vlaggen en Zegels van Nederland" een wapen weer van de Spaanse Habsburgers en ook op deze afbeelding heeft de Brabantse leeuw zonder meer een gaande houding.

7) 0. de Wree, blz. 63 t/m. 109.

8) Zegels en Wapens van Steden in Zuid-Holland blz. 199 afb. 8.

9) Op deze zwart-witte wapentekeningen zijn de kleuren vanzelfsprekend aangeduid door de gebruikelijke arceringen.

de aloude stadsbanieren, mogen het kenmerk vertonen van een oude traditie en soms van een eerbiedwaardige ouderdom, zij hebben het nadeel, dat ze moeilijk uit elkaar te houden zijn. Daarentegen is de samenstelling van het wapenschild van Rotterdam zodanig, dat ook een leek het na korte beschouwing altijd weer zal terugkennen. Houden zo!

Het Enkhuizer geslacht Huygh,

door Drs. A. G. VOSDINGH BESSEM.

De speurtocht ondernomen voor een kwartierstaatonderzoek bracht mij onder meer in contact met het geslacht *Huygh* uit eertijds Holland's belangrijkste haringstad

Tenzij het tegendeel blijkt, hebben de D.T.B.-gegevens en notariële verwijzingen steeds betrekking op Enkhuizen, terwijl geboorte- en overlijdensdata als regel zijn ontleend aan „bijbelaantekeningen" in het bezit van Mevrouw F.M. de Vries Robbé-Tjeenk Willink te Arnhem. De eerste notitie (van een doorlopende reeks tot 1837) luidt „Anno 1621, ady 8 maey is mijn schoonvader *Gerrit Luykassen* getrouwt in den Houwelycken staet met mijn schoonmoeder *Anna Meynerfs*, wesende 14 dagen naer Pascha" en deze notitie werd ingeschreven door *Hendrik Huygh* (V).

Wapen: Volgens „Gen. en Her. Gedenkwaardigheden . . . der prov. Noord-Holland" is het wapen van pres.-schepen *Cornelis Jansz. Huygh* (II) op zijn graf in de Westerkerk te Enkhuizen: „1 en IV een koeienkop, naar rechts; 11 en 111 een kroon; hart en schild over alles heen een bokaal; helmteken een koeienkop". Dezelfde bron omschrijft voorts een wapen *Huygh* in de Herv. kerk te Oosthuizen als: „I en IV op blauw een aanziende ossekop; 11 en 111 op blauw een kroon met 3 bladen en 2 parels". De eerste omschrijving stemt overeen met het wapen van Mr. *Hendrik Huygh* (IV), „Schepen, Raedt en Penninghmeester van de groote Visscherye", afgebeeld in Brandt's „Historie van Enkhuizen" (gedrukt bij Egbert van den Hoof).

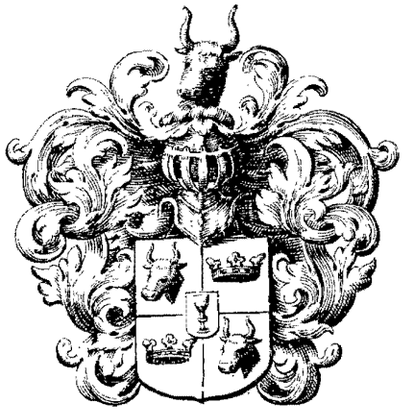

De Heer Hendrick Huygh,
Schepen, Raedt en Penningh-
meester van de groote Visscherye.

De stamvader van deze tak, de scheepsbouwer *Jan Cornelisz. Huygh*, afkomstig uit Edam, werd te Enkhuizen, in 1590 voor de eerste maal tot schepen verkozen. Welke de verwantschap was met de gelijknamige familie, die in het

einde van de 16de eeuw in Edam voorkomt, is niet onderzocht, evenmin als die met *Symon Cornelisz. Huygh*, in 1593 schepen te Hoorn (wiens relatie met „*Simon Hugius*, oud 16 jaar, Edamensis", in 1607 ingeschreven aan de Hoogeschool te Leiden, ook onbekend bleef).

Dit Enkhuizer geslacht, nauw verbonden met de bloei en het verval der stad — en waarvan bijna alle leden zitting namen in de schepenbank — stierf medio 18de eeuw in de mannelijke linie uit. Onder de ruim 50 achterkleinkinderen van *Cornelis Huygh* (11) — o.a. naamdragers *Bosch, Dofingh, Haak, Lasfdrager* en *Van Nijsten* — kreeg in de directe mannelijke lijn alleen *Pieter Huygh* (V) zonen, die echter ongehuwd bleven, zodat in 1759 met *Catharina Anna Huygh*, weduwe van *Frans Robbé*, de laatste *Huygh* ten grave werd gedragen.

1. *Jan Cornelisz. Huygh*, geb. Edam [1a]) omstreeks 1550, vestigt zich 1572 of eerder te Enkhuizen, scheepsbouwer, aldaar schepen (1590 en '92 genoemd *Jan Cornelis Oude Jan; 1594 Jan Cornelis Timmerman; 1596, 1601* en 1603 *Jan Cornelis Huygh),* voogd Arme Oude Weeshuis 1583—'89 en 1593, president kerkmeester 1608 t/m '17 — dan als *Jan Cornelis* (timmerman) vermeld — en raad 1604—'17, compareert 1604 als borg voor Luytje Jansz. Huygh „sijne soone". Hij tr. vóór november 1572 *Jacobje Luyfjes* [1b]), met haar 1591 en '93 in het lidmatenregister vermeld, wonende „op die Niewe Dyck".

   Kinderen uit dit huwelijk:

   1. *Cornelis,* volgt 11.
   2. *Lucas Jansz. Huygh,* geb. omstr. 1580 — compareert 4 mei 1618; not. 867: „olt 38 jaer" — scheepstimmerman, van wie verschillende contracten bekend om op zijn werf „op te timmeren een boot lanck over de stevens ... voet", † vóór 1638 (graf Wk 382 Z overgedragen voor 2/3 aan Cornelis Jans Huygh, die 28 september 1638 stierf en voor 1/3 aan kinderen van Luyckas Jans Huygh saliger), tr. 1° 15 juni 1601 *Symon Jans,* † vóór *24* april 1604 (Not. 836: bewijst Lucas Huygh „aan Pieter Luytjens syn sone geprocreert by Simon Jans syn sal. huysvrouwe"; zijn vader Jan Cornelisz Huygh is borg), dr. van *Jan Nanningsz. Cryfman,* raad 1598-1629; tr. 2° 31 juli 1605 *Trijn Cornelis,* † in de kraam, grafschrift Wk 418 N: in den Heere gerust 18 October anno 1612, dr. van *Cornelis Jorisz.* en *Meynuw Jans.*

1a) Not. 834, 21 juli 1599: ***Lysbeth** Pieters Cruyffsdochter,* wonende tot Edam, testeert te Enkhuizen „in bywezen van ***Jan Cornelis Huygh*** van Edam, scheepstimmerman"; haar merk is een „scheepmakersbijl".

1b) Lidmatenregister; onder de eerste groep van „Namen der gener die welcke haer met bekentenisse des geloofs ende gebruyck des H. Nachtmaels met die gemeinte Jesu Christi hebben vereenicht binnen Enchuysen" d.d. 1 november 1572 zijn opgenomen" ***Jan Cornelis van Edam*** (en zijn huisvrouw) ***Jacob** Luytgis*" direct gevolgd door „*Pieter* ***Luytgis Buyskes*** (en zijn vrouw) ***Pieter** Frericks*".

Vermoedelijk is *Jacobje* ***Luytjes*** een zuster van ***Pieter Buyskes,*** burgemeester 1572-1597 (10de maal) en raad 1577—1606, zij heeft in ieder geval twee niet met name genoemde broeders, blijkens het testament van haar zuster ***Dieumoer** Luytjes* (Not. *812,* 7 ***octo***ber 1573), waarin testatrice „aan de „Armen der Gemeente" *f* 50,— legateert die „*Jan Cornelis,* haere schoonbroeder onder hem heeft".

Een „*Jacob Luytgis*" is *3* september 1581 en 5 april 1588 doopgetuige bij kinderen van ***Erik** Jacobsz.* ***en** Dieuwer **Luytjes*** (als echtelieden in 1572 aanwezig bij het Heilig Avondmaal en 1593 wonende op „Venedien").

Uit het eerste huwelijk:

1. *Pieter Huygh*, ged. 19 november 1602 (get. Jan Cornelis), mogelijk de zelfde als *Petrus Hugius Lucasz,* predikant te Warder 1626, te Hem 1633 —'37 „dienst neergeleyt" (Centraal Bureau Genealogie 's-Gravenhage: W. M. C. Regt, Naamlijst der Predikanten in Noord-Holland).

Uit het tweede huwelijk:

2. Jacob, ged. 25 april 1606 (get. Trijn Jans).
3. *Cornelis*, ged. 15 juni 1607 (get. Anna Cornelis) ,
4. *Trijn*, ged. 23 october 1612 (get. Anna Cornelis) .
5. *Dirck Lucasz. Huygh*, ged. 18 maart 1610 (get. Trijn Jans), erft 1616 — dan het enige kind uit dit gezin — van zijn grootvader *Cornelis Jorisz. (Not.* 841, 5 nov. 1616), erft 1639 van „syn bestemoeder" Meynu Jans (O.R.A. 5056/5103 dossier 143), stelt tot erfgenamen 18 october 1664, (Not. 1048), „zijn vrienden van moederszijde", begr. 22 december 1664 (Wk 418 N).

3. *Claesgen Jansdr. Huygh*, ged. 29 januari 1584 (get. Dieu Gerrits).

4. *Trijn Jansdr. Huygh*, ged. 29 maart 1587 (get. Pr.), voogdes Aalmoezeniershuis 1658—'63, testeert 8 november 1660 (Not, 1048: laetst wed. van Anthonie Lodewycks Baack; erfgenaam haar zoon Jan Huych in Oost Indien), geeft procuratie 20 januari 1661 (Not, 1048: als moeder van sal. Allert Duyves getrout gehat hebbende Pietertjen van Leek), testeert 21 juli 1663 (Not. 1048: stelt achttal neven en nichten tot erfgenamen; vruchtgebruik aan Catharina Huych, dochter van haar soon Jan Huygh sal. geprocreëert by Ebeltje Alberts, tegenwoordig in Indien), laat, blijkens de op beide dagen na haar begraven opgemaakte inventaris, van ca. 10 folio's, behalve obligaties W.I.C. en ƒ1.760,— contante penningen o.a. na „een marckringh gemerckt met de letters F.A.", voorts een „groot stuck schildery synde een lantschap daer in het conterfytsel van Allert Duyvis en syn overledene vrouw; nog seven conterfeytsels (en) acht stuck schilderyen soo groot als cleyn", begr. 15 october 1663 (Wk 382 Z), tr. 1° *Jellis Jacobsz.*, wonende te Amsterdam, † omstreeks 1616; tr. 2° te Amsterdam (ondertr. aldaar 9 nov. 1618 — als „*Trijn Jans*, van Enchuysen", weduwe van *Jelis Jacobs,* op de Nieuwendijk) *Frans Adriaens*, van Loosdrecht, huistimmerman op de Keizersgracht, weduwnaar van *Niesje Hillebrands;* tr. 3° Buiksloot 10 mei 1643 (ondertr. Amsterdam 25 april 1643) *Anthonis Lodewijks Baeck,* van Kampen, testeert 11 aug, 1649 en 9 juli 1651 te Enkhuizen (Not.1013), begr. aldaar 25 november 1652 (Wk 382 Z), weduwnaar eerst van *Marytje Jans* en daarna van (tr. Amsterdam in 1628) *Wybrich Jans.*

Uit het eerste huwelijk:

a. *Allert,* ged. Amsterdam, 18 augustus 1613, verkrijgt 15 december 1651 (Not. 1013) van zijn moeder procuratie, † vóór 1661, tr. 1" (als „*Allert Duyvis,* wonende Zeedijk, te Amsterdam") Amsterdam in 1640 *Annetje Corssenkloeck*; tr. 2" *Pietertje van Leek.*

b. Jacob, ged. Amsterdam 5 februari 1617.

Uit het tweede huwelijk:

c. *Trijn,* ged. Amsterdam 31 maart 1624.

d. *Jan,* ged. Amsterdam 17 maart 1630, vermoedelijk als *Jan. Huygh* „notaris publycq" te Enkhuizen genoemd (Not. 1014: 21 november 1652) en wiens protocollen Not. 1069/1070 over 1655—'57 (admissie 13 mei 1655) bewaard zijn gebleven (niet te verwarren met notaris en secretaris J. Huygh te Edam 1625—'46, die 21 maart 1605 als „Jacobus Nicolai Hughius, oud 17 jaar Edamensis" te Leiden als student is ingeschreven), te Batavia doopgetuige in aug. 1659 en april 1660 (Collectie van ons Genootschap: Landsarchief Batavia), † voor 1663, tr. *Ebeltje Alberts,* waaruit een dochter: Catharina *Huygh* (Not. 1048), „tegenwoordig in Indien", 21 juli 1663.

II. *Cornelis Jansz. Huygh*, geb. omstreeks 1570, schepen 1606, '09, (dan Cornelis Jans Schoenmaker genoemd), '19, '21, '25 en '35, echtenstaat 1620 en 1622—'34, voogd Sieckhuys 1612—'18, id. Provenhuis 1638 en capitein Vendel C 1613—'35. Hij testeert 1620 met zijn vrouw in hun „huyse op de Hoogen Suydthavendyck genaamt de Jonge Prins" [1c]), testeert als „outpraesident van den E. gerechte deser stede, sieckelyck" april 1638 [2]), overl. „den 28 September 's avonds ten 7 uuren" [3]) en begr. 4 october 1638 Wk 360 Z [4]), tr. 1° 18 maart 1593 *Wabmoer Floris*, „beyde wonende op Suydende", zij werd lidmaat op belijdenis 2 sept. 1590 alsdan wonende „op die Nieuwe Dyck" en werd in febr. 1599 nog als doopget. vermeld; blijkens een handschrift [5]) dr. van *Floris Thijsz.* (stierf, voor de 4de maal burgemeester en begr. 7 oktober 1581) en *Grietje Siewerts;* tr. 2° 8 september 1600 *Griet Jans (Schram)* [3]), weduwe van *Gerbrand Woutersz. Blauhulck;* zij † 16 aug. 1624 [3]), begr. Wk. 38 N., en was volgens De Nederlandsche

1c) Not. J. W. Codde 17 januari 1620; waarbij testateurs o.a. „begeren" dat (hun zoon) Meynert *Cornelis* zijn tegenwoordighe studien vooral sal volvoeren ten uyteinde tot coste en laste van gemelde boedel; ter presentie van Petrus Cornelis en Abraham van Doreslaer, beyde dienaers der H. Evangely binnen deser Stede". Blijkens de 15 augustus 1622 in de marge geschreven acte is dit testament door de vijf kinderen geapprobeerd „ter presentie van Oloff Anthonissen, oudt schepen en Guilhelmus Mulock van Ziericxsee".

Gem. arch. Enkhuizen (No. 1652 e.v.): blijkens een acte van 22 november 1639 omvat de nalatenschap van *Cornelis Jansz. Huygh o.a.* een „Loyerie by 's Lants Magesyn liggende", een huis naast „de Stats Buysse Corps du Garde", parten in haringschepen en actiën in Oost- en Westind. Compy; volgens een kwitering d.d. 6 juni 1675 vererft zijn huis op Zuiderhavendyk, dan „genaempt de Prins van Orangien" aan een van zijn „kleinkinderen" *Blauwhulk.*

2) Not. 899, fol. 9 niet gedateerd, ingebonden tussen acten van 14 en 18 april 1638.

3) Volgens „familie aanteekeningen *Blauehulck"* (Wapenheraut 1908 blz. 125), waarbij *Wouter Blauhulck* tevens noteerde: „Anno 1624, 16 augustus is mijn moeder Griet *Jans* gesturven op vrijdagh namiddagh ten 2 uuren" en voorts 14 november 1628: „is moey *Ryckele* gerust en haer man oom *Wybrant* Schram is den 2 febr. so men seyt in oostindien vergeven aen een purgatie", met in margine de toevoeging: „mijn moeders broeder".

4) Grafschrift: *Cornelis Jansz Huygh:* „in syn leven presydent van schepenen" en verder als inscriptie: „Het leven is ontruymt, het lichaem hier verrot" enz.

5) Centraal Bureau Genealogie 's-Gravenhage, dossier Duyvensz „Parenteel *Jan Albertsz. Groot,* burgermeester anno 1537", een handschrift dat omstreeks 1760 (in Ned. Leeuw, 1969, kol. 53, noot 10, ten onrechte 1769 opgegeven) is samengesteld door Mr. J. Krol, notaris te Alkmaar en aldaar begr. 19 juni 1764. Zie ook mijn artikel, getiteld: Parenteel Jan Albertsz Groot „presiderende burgemeester Ao. 1537" Enkhuizen, waarvan het eerste gedeelte reeds is verschenen in het Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie, deel XXIII, pag. 238-324, en welk artikel vervolgd zal worden in dat jaarboek, jaargang 1970.

Leeuw jrg. 1910 [6]) dochter van *Jan Pietersz. Schram*, raad, schepen en burgemeester van Enkhuizen, bewindhebber der O.I. Comp, (1602).

Uit het eerste huwelijk van Griet *Jans* (Schram) sproot een zoon ***Wouter Blauhulck,*** ged. 18 december 1597 en door de moeder in het tezamen met Cornelis ***Huygh*** in 1620 gemaakte testament „haar voorsoon" genoemd, die voor gelijke delen erft als „syn testateurs voorkinderen Floris en ***Griet*** mitsgaders heurliederen beyder gemeene kinderen *Meynert* en ***Pieter*** te weten elck voor een vijfde part" [1c]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Floris Huygh*, ged. 21 augustus 1594 (get. Geert Floris, moeders zuster), † jong.
2. *Griet Huygh*, ged. 22 oktober *1595* (get. Geert Floris), in 1638 door haar vader met een wisselbrief bedacht [2]), „dewyl hy in syn gemoedt gedwongen word te erkennen de vele en groote deugden by hem van zijn dochter genoten", woonde 1639 op de Suyderhoogehavendyck, begr. 9 september 1658 (Zk 226 N), tr. 26 december 1639 *Willem Blaeu* (huw. contract Not. 931 fol. 69: 28 november 1639 „ *Willem Wiggers Blaeuw*, Raet ende Outschepen ende Ontfanger van de Gemeenelantsmiddelen, weduwenaer), ged. 31 december 1589 (get. Pr.), ouderling en kerkmeester sedert *1636*, burgermeester 1644—'62 (1 Ode maal), raad 1629 [6a]), begr. 23 april 1663 (Zk 226 N), zn. van *Wigger Pieters* en *Geertje Willems*.
3. *Floris,* volgt 111 A.

Uit het tweede huwelijk:

4. *Meynard,* volgt III B.
5. *Pieter,* volgt III C.

IIIA. *Floris Huygh,* ged. *30* oktober 1597 (get. Geert Floris), testeert 1625 en '29 [7]), koopt mei 1631 een huis in de Paktuinstraat (O.R.A. 5045 fol. 109), koopman, schepen 1647, voogd Sieckhuis 1627—'37, weesmeester (i.p.v. zijn broer Meynard) 1637—'46 en '50—'52, voogd Aalmoezeniershuis 1648 en '53, ouderling 1634, '41, '49 en '52, bewindhebber W.I.Comp. (eed 30 december 1644), kapitein schutterij Vendel C van 1641 tot 1653 (toen hij als één der leiders van de woelingen, teneinde de tweejarige Prins tot stadhouder te verheffen — waarbij het volk te Enkhuizen het stadhuis bezette — door de magistraat na herstel van gezag uit al zijn functies ontslagen werd [8])), volgens grafschrift overl. 12 juli 1655 met inscriptie „De ziel, wiens lof de Faem staegh op syn tong sal drage" enz., begr. Zk 50 Z., tr. 21 juli 1624 *Katrijn* (of *Trijn) Lucas*, ged. 10 april 1597 (get. Cornelis Jacobsdr.), begr. 26 aug. 1652 (Zk 50 Z), jongste dochter van burgemeester *Lucas Gerritsz.* en *Dieu Jacobs*.

Uit dit huwelijk:

1. *Wapjen Huygh*, ged. 17 juli 1625 (get. Cornelis Jans Prins = ? de grootvader Cornelis Huygh wonende in „de Jonge Prins" op de Havendijk), begr. 4 augustus 1642 (Zk 50 Z.).
2. *Grietje Huygh*, ged. 16 april 1630 (get. Pr.), † jong.
3. *Grietje Huygh*, ged. 12 december 1634 (get. Pr.), volgens Stamboek van den Frieschen Adel (in voce Jeltinga, Van Nysten) : „overl. 27 april 1700, oud 66 jaar, begr. bij haar man", tr. Hoogebeintum 6 januari 1656 *Bartholomeus van Nijsten,* grietman te Rauwerderhem (volgens De Ned. Leeuw 1961, kol. 434 e.v.: vanaf 1670) Not. 1066: 25 juni 1657 „gecommitteerde ter vergaderinge van de Staten van Frieslant", genoemd met o.a. *Gerrit Jacobsz Croonenburch* als erfgenaam van *Volckert Lucasz*), † Leeuwarden 12 maart 1696, oud 68 jaar [9]), zn. van *Pieter van Nijsten* en *Aafje van Jeltinga*.

   Uit dit huwelijk 19 kinderen, waarvan de jongste als: Juffrouw *Cornelia* ***Elisabeth van*** *Nijsten* in dese stat" tr. Leeuwarden (na ondertr. ald. 15 september) 2 oktober 1701 „d'heer Johan ***Lastdrager*** der regten doctor en advocaat voor den Hove van Uytrecht, tot Amsterdam" (1664-1723) (zie De Ned. Leeuw 1969. kol. *57* en kol. 380 e.v.).
4. *Lucas Huygh*, met de hiervoor genoemde kinderen vermeld in Parenteelstaat van Jan Albertsz Groot [5]).

IIIB. Mr. *Meynard Huygh*, ged. 13 november 1601 (get. Pr.), volgens Album Stud. Leiden d.d. 19 october 1617 „oud 15 jaar", woont 1625 op de Zuyderhavendyk, weesmeester 1637 (obiit: Floris Huygh in loco), testeert 11 mei 1637 (Not. 898) als: „*Meinardus Hughius*, commissaris van monsteringh, sieckelyck ... ten overstaan van Albart Luitjens Ludses, Capiteyn van de Schutterij, en Mr. Jacob Jacobs, Chirurgijn", † tijdens de pestepidemie 18 mei 1637, begr. Wk 38 N., tr. 6 november 1625 *Titia Lens*, „van Leuwaerden", 14 maart 1649 nog in leven blijkens inventaris goederen van Jeltje Gerrits weduwe Lens (G.A. Leeuwarden), dr. van de lakenkoper en bouwmeester *Hans Lenfs* („overl. 12 augustus 1622 ...

---

6) Ned. Leeuw 1910, kol. 319. De toen door „v. R" — Mr. A. A. F. W. van Romondt te 's-Gravenhage? — gevraagde geboortedatum van ***Wouter Blauhulk*** is hiermede dus beantwoord. Voor de aldaar verder genoemde „***Meynard Blauhulk,*** overl. 18 mei 1637" dient de in 1601 geboren *Meynard Huygh* ***te*** worden gelezen, bepr. Wk38 N, het graf waarin ook zijn moeder ***Griet*** *Jans* is bijgezet en evenals het eraf ***360 Z*** van Cornelis *Jans* ***Huygh*** de inscriptie draagt: „Het leven is ontruymt, het lichaem hier verrot" enz. Het graf Wk 38 N, oorspronkelijk van Jan. *Pieters* ***Schram,*** is via zijn erfgenaam *Albertje* ***Wybrants*** aan de familie ***Huygh*** overgedragen.

6a) Als een opmerkelijk tijdsbeeld is te vermelden, dat ***Willem Wiggers*** *Blaeu* deel van de Vroedschap uitmaakt, wanneer (nadat „eenighe Ghedeputeerden van de Kerckenraet vriendelyck hebben versocht alsdat de paepsche beelden dewelcke op het Ráethuys syn berustende souden mogen worden ghedemolieert") 28 december 1654 door de Vroedschap: „is goetgevonden en verstaen de houten beelden te verbranden en het silverwerck aan stucken te cloppen". Dit betreft de kostbaarheden en houten beelden na de „overgang" uit de kerk verwijderd en in het stadhuis opgeslagen; en derhalve 82 jaar later alsnog vernietigd! (Brouwer Dl. 1 „Enkhuizen, aantekeningen uit het verleden" blz. 54).

7) Not. C. P. Nout; 4 juli 1625: bij kinderloos overlijden erft schoonmoeder *Dieu Jacobs* „de cleynodien van haer te huwelyck ontvangen". Not. 897; 13 november 1625: bij kinderloos overlijden (na legitieme portie ad ƒ 1.000 aan „synen wellieven vader Cornelis ***Jans Huych") erft*** zijn huisvrouw ***Catharina Lucas,*** „begeerende met alle minnelycke ernst ende vriendelycke soetigheit sijnen vader de ƒ 1.000 te aanvaerden sonder eenigh verder ondersoeck ... vertrouwende oock dat syn vader goede kennisse heeft niet alleen van de onderlinge houwe trouwe en liefde die sy elckander dragen maer mede van de groote diensten die hij testateur van syn wellieve huysvrouwe reets heeft genoten en met godes hulpe voorts verwacht." ***Catharina Lucas stelt*** de legitieme portie aan haar moeder eveneens op ƒ 1.000 „om gelycke redenen als hierbovens breeder uytgedruckt".

8) Mogelijk dat Floris ***Huygh*** daarna de stad verliet en zich vestigde te Leeuwarden zoals D. Brouwer in „Tweede vervolg Hist. van Enkhuizen" blz. 30/31 mededeelt; de toevoeging „alwaar hij 1661 overleed" kan echter niet juist zijn.

9) Ned. Leeuw 1959, kol. 348 vermeldt, dat *Barthold* ***van.*** *Nijsten* stierf „oud 69 jaar" en noemt hem tevens raad der Admiraliteit te Harlingen; de familienaam van -zijn vrouw daar ten onrechte als ***Huyck*** opgegeven.

Boum Deeser Landschappe vā Frieslā, burger en copman binnen Leevwarden, ovt omtr. 80 jaer") en *Jelcke Geryts* (zie Grafschriften tussen Flie en Lauwers),

Uit dit huwelijk:

1. „kint van Meynnert Huygh", begr. 5 maart 1635 (Wk 38 N.).
2. *Meynard Huygh,* met zijn zuster Grietje, juli 1663 in testament van Trijn Tans Huygh genoemd; vermoedelijk de zelfde als *„Meynardus Hugius* van Leeuwarden", die 6 juni 1660 burgerschap van Leeuwarden verkreeg en, volgens Grafschriften tussen Flie en Lauwers, aldaar 1667—'70 vroedsman was (het in die bron tevens geopperde vermoeden, dat hij de schoonvader was van Mr. Johannes Dotingh, is niet juist; zij waren zwagers).
3. Griefje *Huygh,* ged. 20 februari 1635 (get. Pr.), te Leeuwarden 14 november 1660 als *Griefje Hugius* lidmaat op belijdenis, † na 1678 (geboortejaar jongste kind), tr. Leeuwarden 12 juni 1664 Mr. Johannes *Dotingh, 21* september 1656 als „ Couvardia- Drentinus, 20 jaar" ingeschreven in het Album Stud. Leiden, volgens Grafschriften tussen Flie en Lauwers was hij advocaat Hof van Friesland, proviandmeester van het kasteel te Coevorden, burger van Leeuwarden 1667, schepen 1669—'72, vroedschap 1670—'78, burgemeester 1678, secretaris 1678—'92; hij koopt in 1670 (en in 1671) een 1/12 part in een huis van Catharina Lenz, weduwe van de advocaat Dr. Petrus Duynterp, en van Hylckien Lenz, huisvrouw van notaris Jacob van Campen, en was zoon van *Wigger Annes* en *Anneke de Blau.*

   Uit dit huwelijk werden zeven kinderen geboren 1665—'78; de oudste dochter is een Titia (Gens Nostra 1966, blz. 78: Titia Dotingh 1666-1753 tr. *Jaco Buma,* ***secre***taris krijgsgericht in Friesland en secretaris van Leeuwarden); de in januari 1674 geboren zoon ***is*** *Meynard* ***Dotingh*** „der rechten Mr. en Secretaris tot Leeuwarden" (die de huwelijksaantekening van *Joan* Lastdrager en *Cornelia van Nijsten* in 1701 te Amsterdam liet inschrijven).

III C. *Pieter Cornelisz. Huygh,* ged. 11 januari 1605 (get. Pr.), schepen 1639, '44, '46, '50 en '52, commissaris Echtenstaat 1640—'43, commissaris Kleine Zaken 1647, '49 en '51, weesmeester 1634—'38 en '45, kerkmeester 1634—'38 en '45, bewindh. W.I. Comp. 1637, bewindhebber O.I. Comp. (eed 29 december 1640), kapitein schutterij Vendel E sedert 1641, † (als president schepen) 31 mei 1652, begr, Wk 360 Z., tr. te Amsterdam (ondertr. aldaar 26 november 1626, „woont tot Enchuysen" — op de Havendyk — geass. met Trijn Jans zijn petemoey) *Ida van Tongeren,* „van Amsterdam, out 25 jaeren, in de Warmoesstraet", ged. aldaar (Nieuwe K.) 10 november 1601, stelt tot executeurs 8 augustus 1652 (not. 1014): Willem Wiggers Blaue, Floris Huygh en haar zoon Hendrik Huygh, en bepaalt voorts dat uit de nalatenschap „haer soon Cornelis Huych (kan worden) opgetrocken in de studien soo sijne sindelyckheyt daer toe mocht strecken ende voochden sulcks dienstich mochten oordeelen"; zij werd begr. 11 augustus 1652 (Wk360 Z.), dr. van *Hendrik van Tongeren* en *Trijn Hendriks.*

   Hendrik *van* Tongeren werd bij zijn ondertr.-inschrijving Amsterdam 20 augustus 1588 vermeld als: *„Hendrik Willemsz* van Lubeck, passement wercker, oudt omtrent XXL jaeren, wonende neffens d'oudesytskerckhoff, verclarende geen ouders in 't leven te hebben"; bij de doop van zijn tien kinderen 1589-1607 te Amsterdam genoemd passementwercker, sijdenlakencoper en lakenbereider.

   Zijn vrouw *Trijn Hendricks* was in 1588 „oudt omtrent XX jaeren, wonende Langebrugsteegh en geass. met haer moeder *Elsgen Jans.*" Bij de doop van haar dochter *„Itgen"* is in 1601 *Trijn Hendriks* als *Anna Hendricks* — de naam van de getuige ? — ingeschreven; vermoedelijk is zij dezelfde als *„Trijn Hendricks" te* Enkhuizen begr. 11 augustus 1652 (Westerkerk) en bijgezet graf 360 „Suydcap" eigendom der familie ***Huygh.***

Uit dit huwelijk:

1. *Henricus,* volgt IV.
2. *Grietje Huygh,* ged. 15 oktober 1630 (get. Cornelisje Jans), woont 1655 in de Westerstraat, „moeder van 't Sieckhuys" 1678—'87, door Trijn Jans Huygh 8 november 1660 (Not. 1048) aangesteld om met haar zuster Catharina „'t bewint ende administratie" over haar nalatenschap uit te oefenen „en dat sonder haer bysijn geen kisten noch kasten sullen worden geopent", begr. 6 mei 1705 (Zk 271 Z), tr. 20 april 1655 *Dirk Haak,* ged. *27* januari 1630, voogd Oude Arme Weeshuis 1666 („officier geworden"), schout tot zijn overlijden, begr. 29 december 1670 (Zk 271 Z.), zn. van *Cornelis Hendriksz. Haak* en *Sybrichje Dirks.*

   Uit dit huwelijk zijn acht kinderen geboren, waarvan het oudste was ***Pieter Haak,*** ged. 16 december 1655 (get. Catharina Huygh), terwijl de jongste ***Dirckje Haak*** — postuum geboren — werd gedoopt 18 maart 1671 als dochter- van „D'officier *Dirck* ***Haeck*** sal.", ***(get.*** *Simon* ***Haeck*** de oom en ***Aaf Haeck*** de moey).
3. *Pieter Huygh,* ged. *4* april 1632 (get. Hendrick van Tongeren, — de grootvader van het kind of moeders broeder, die op dezelfde datum als Ida van Tongeren te Amsterdam aantekende ? —), begr. 1 augustus 1633 (Zk 68 N,).
4. *Katharyna Huygh,* ged. 5 februari 1634 (get. Grietje Cornelis (Huygh) en Tytgen Huygh (Titia Lens), begr. Amsterdam (Waalse k.) 28 april 1693 („Catharina Huygh, vrouw van *Nicolaes Bosch,* op de Prinssegraft by d'Utrechtse straet in de steenkopery van Jan de Jong, laat na 1 onmondig kint"), tr. Nicolaas *Bosch,* commissaris kleine Zaken 1672, voogd Provenhuis 1670 en '71, voogd Ziekenhuis 1675—'82 en actief lidmaat der Gereformeerde Kerk [10]), vertrekt met zijn vrouw „mitsgaders der selver dochter *Geertruyd Bosch* naar Amsterdam" (uitgaande attestatie 19 juni 1685), † na april 1693, zn. van *Bartholomeus Bosch.*

   Uit dit huwelijk zijn te Enkhuizen zes kinderen geboren, waarvan als oudste ***Geertruyt,*** ged. 21 sept. 1666 (get. Geertruy Bos, de grootmoeder en Jacob Tiel, de oom); het jongste kind was ***Catharina*** *Cornelia* ***Bosch,*** ged. 10 juli 1676 (get. Catharina van Thiel, Clara Gore (?) en Agatha Bosch) blijft in Enkhuizen, legateert althans „alhier wonende" 24 maart 1755 (Not. 1349) aan *„Pieter Fredrik Robbe,* zoon van Juffrouw ***Catharina Anna Huygh".***

10) Uit vrees dat als opvolger van Ds. Joannes Ursinus een predikant besmet met „nieuwigheden" zou worden beroepen, verzoekt iuli 1675 een 30-tal lidmaten, met als eerste ondertekenaar *Nicolaas* ***Bosch*** — en voorts o.a. *Kornelis* ***Lastdrager*** — om in deze vacature een keus te maken uit hun voordracht met als candidaat no. 1 *„Lastdrager* ***tot*** Leeuwarden". Dat request heeft geen succes, wel een — ondanks ingrijpen van de Stadhouder — jarenlang voortslepend conflict met de kerkeraad tot gevolg (zie Brandt Hist. Enkhuizen, Boek 11, blz. 419 e.v.).

5. *Jacomijna Huygh,* geb. 15 febr.[11]), ged. 17 febr. 1636 (get. Pr.), not. 1220, 13 maart 1702: „*Jacomina Huygh*, wed. wijlen Dominee *Johannes Lastdrager*, predikant tot Utrecht, thans alhier woonagtigh", transporteert een obligatie van *f* 3.200,— staande op naam van haar vader sal. *Pieter Huygh* aan haar zoon Mr. *Joan Lastdrager;* blijkens begraafregister van Utrecht „overleden buyten Alckmaer op den 20 September 1706" en in de Catharinekerk te Utrecht begraven, tr. 9 april 1658 Ds, *Johannes Lastdrager*, dienaer des Godtlyken woorts tot Twisch" 1634—'85; zie over hem en de uit dit huwelijk geboren kinderen verder het medegedeelde in De Nederl. Leeuw 1969, kol. 54 en kol. 380, waaraan nog kan worden toegevoegd dat *Johannes Lastdrager* eigenaar was van een huis op de Nieuwe Gracht te Utrecht (transportregister 14 september 1683), terwijl voorts een actie — onder leiding van zijn zwager *Nicolaas Bosch* om hem naar Enkhuizen te beroepen — de indruk geeft dat hij niet tot de meest „progressieve" theologen van zijn tijd werd gerekend [10]).
Tenslotte: voor zijn sterfdatum, in „Lijktraanen" (eerste regel kol. 52) vermeld als 21, zal wel 27 april 1685 — conform het aanbrengregister van begraven — moeten worden gelezen; op de 26e van die maand testeert Ds, *Lastdrager* immers nog voor notaris Garsten (niet Garsen zoals door mij in Ned. Leeuw 1969, kol. 59, noot 13, opgegeven).
6. *Jan Huygh*, ged. 12 november 1637 (get. Pr.), begr. 17 december 1640 (of 20 october 1642 ?) (Zk 68 N.).
7. *Cornelis Huygh*, ged. 21 juli 1639 (get. Floris Cornelis Huygh), begr. 27 december 1639 (Zk 68 N.) .
8. Mr. *Cornelis Huygh*, ged. 1 december 1641 (get. Pr.), commissaris Bank van Kleine Zaken 1666, sedert mei 1671 schout (opvolger van zijn zwager Dirk Haak), begr. 11 juni 1685 (Wk 360 Z.), tr. Grootenbroek 26 juli 1671 (ondertr. Enkhuizen 11 juli: „Mr. *Cornelis Huygh*, hoofdofficier deser Stadt ende juffr. *Henrietta Ferreris,* wedue, beyde in de Oude Westerstraat") *Hendrickje Ferreris*, ged. *21* october 1635, begr. 6 augustus 1674 „en haer kint" (Wk 360 Z.), dr. van *Henricus Ferreris* en *Hester la Via*. Zij tr. 1° 20 april 1655 „Joncker *Francois Vallare,* vaendrich van de Compagny Keerweer in de Karckstraat", begr. 13 januari 1670 (Zk79 Z.).

   Uit dit huwelijk:

   a. *Pieter Huygh*, ged. 17 januari 1673 (get. Grietje Huygh en Fredrica Druyff), zeilt 1693 met „neeff Ferreris" als onderofficier op „de Nieuwland" naar Indië (Gem. arch. Enkhuizen No. 1652 e.v., dossier Blauwhulk; zijn reisverslag d.d. 5 februari 1694 uit Batavia aan „neeff" *Gerbrand Blauwhulck*).
   b. *Hester Huygh*, ged. 24 juni 1674 (get. Maria van Schaeck) , met haar moeder begr. 6 augustus 1674.
9. *Ytgen Huygh,* ged. 10 februari 1643 (get. Pr.), begr. 29 juni 1643 (Zk68 N.).
10. *Ytgen Huygh*, ged. 17 november 1644 (get. Pr.), begr. 17 april 1645 (Zk68 N.).

11) Fam. aant. „Anno 1636, den 15de February is geboren mijn schoonmoeder *Jacomina* ***Huygh en*** Anno 1706, den 20sten September in den Heere ontslapen des dingsdagmorgens en den ... daaraanvolgende by haar salige man begraven tot Utrecht".

11. k i n d , vermoedelijk ongedoopt overleden, als „'t kint van Pieter Huygh" begraven (alternatieve datum — 1640 of '42 — hiervoor onder 6 vermeld).

IV. Mr. *Henricus Huygh*, „9 december 1628 ben Ick geboren achtervolgens de Notitie van mijn vader Pieter Huygh sal.", ged. 12 dec. 1628 (get. Trijntgen Hendrix) commissaris Bank van Kleine Zaken 1656 en '58, bezorger van 't Ambacht 1657, raad 1658, schepen 1661 en '64, kerkmeester 1659 en '60, weesmeester 1662—'65 en 1675/'76, voogd Oude Arme Weeshuis 1667—'71, raad ter Admiraliteit Noorderkwartier 1668 en '71, burgemeester 1670, '72, '74, '77, '78 en penningmeester van de Groote Visscherij, testeert 1652, dan „coopman" genoemd [12]), † 29 oktober 1679, begr. Zk 301 Z., tr. 1° 26 december 1651 (fam, aant.: „synde Maendagh de tweede Karsdagh") *Catharina Gerrits,* geb. 5 dec. 1628, † 28 nov., begr. 4 dec. 1658 in de Zuiderkerk, enig kind van burgemeester *Gerrit Lucas* en *Anna Meynerts;* tr. 2° 21 augustus 1661 te Leek (ondertr. Enkhuizen 6 augustus: d'Heer Schepen *Hendrick Huygh* ende *Freekjen Olferts Druyff,* beyde voor dese getrout geweest en beyde in de Packtuynen) *Frederica Druyff*, geb. 15 october 1626 (fam. aant.: „op een donderdagh voor de Middagh"), testeert 1689 [13]), † 3 januari 1694 „desmiddags de klokke 12 ure", begr. Wk 246 M, dr. van *Olfert Druyff Fredrikszn.*, (geb. in 1587, lakenkoper, bij zijn overlijden in 1666 gedurende 40 jaar „president van Eghtenstaat") en *Cytgen Albertsdr. (1586-1638).* Zij tr. 1° 26 mei 1652 „D.E. heer Outburgemeester ende Mede Raet deser Stede *Floris Camerlinck* op de Nieuwehaven", ged. 27 maart 1614, begr. 7 juni 1655 (Wk 246 M), zn. van *Jan Camerling Jansz.* en *Griet Florisdr.* (schoonzuster van Cornelis Huygh II).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Ida Huygh*, „13 Augusty 1652 is geboren onse Eerste dogter Ida Huygh synde dinxdagh voormiddagh de klock half elff, Godt de Heere laet haer in deugde opwassen: Myn suster Grietien als peet", machtigt voor nots. Aleman 9 mei 1734 Mr. Joan Druyff, advocaat, „om haar zake jegens (haar stiefdochter) Elisabeth Lakenman, eysseres te bedienen", testeert 23 maart 1738 voor notaris Cornel: stelt tot erfgenaam nicht Catharina Anna Huygh, legaten aan Pieter Huygh Robbé „soontje van de Hr. Frans Robbé haar groote Ring wegende seeventien greyn" en Abraham Robbé, zoon van voorn. Frans Robbé *f* 300,—; blijkens codicil van 28 maart d.a.v. verder o.a. aan Pieter Robbé en Johanna Magareta Druyff „het zilveren poppegoed, de eerste het jongens en de

12) Not. 1014, 23 September 1652: test. van *Hendrick* ***Huygh,*** coopman en Jofvrouwe *Trijntje Gerrits,* echteluyden, beyde sieckelyk", met verwijzing naar huw. voorwaarden van 30 october 1651 (niet bewaard gebleven) ; executeurs ***Volckert Lucas*** en ***Floris Huygh,*** oud schepen. „Ende heeft ***Trijntje*** *Gerrits* noch gewild dat noyt de kinderen van *Tames* Cornelis *van* Duvenvoirde geteelt by haar sal. moey ***Vrouwtje Meynerts"*** mogen erven, evenmin de kinderen „van moeye ***Gerbrech Meynerts".*** Ten overstaan van o.a. ***Jan*** *Olfertsz* ***Druyff,*** „laeckencooper".

13) Weeskamer O.R.A. 5056/5103, dossier 315; bevat o.a. verwijzing naar het besloten testament van ***Frederica Druyff*** d.d. 23 november 1689: erfgenamen ***Ida Huygh,*** Mr. ***Pieter Huygh*** en ***Margaretha*** Domkes; laatstgenoemde (april 1669 gehuwd met Volkert ***Westwoude)*** was een dochter van Commandeur Simon ***Jacobsz. Domkens*** en ***Wybrich*** *Olferts* (een zuster van ***Fredrica*** *Olferts* ***Druyff).***

laatste het meysjes", begr. 12 april 1738 (Wk 209 Z.), tr., ,,wonende Packtuynstraat", 22 juni 1687 Mr. *Johan Lakenman,* ged. 27 october 1637, schepen 1674 en '76, weesmeester 1680, luitenant schutterij 1667, testeert ,,seer sieck" 16 juli 1691; not. 1202: ,,begeert dat syn twee kinderen Lysbetjen en Siewert te samen en by malcander sullen werden opgevoet en opgebragt by zijne testateurs beminde huysvrouwe Ida Huygh (waarvoor zij zal genieten) voor costpenningen jaarlycks van ieder *f* 150"; begr. 30 juli 1691 (Wk 118 M.), zn. van *Siewert Lakenman Fredriksz.* (1597-1648) en *Geertien Hendricks.* Hij tr. 1° Grootebroek 26 november 1679 *Sybrich Gerrits* ,,j.d. tot Bovencarspel", begr. 1 februari 1683 (Wk. 118 M) (waaruit *Elisabeth Lakenman,* tr. 1705 Mr. *Pieter Huygh* (V)).

Uit dit huwelijk: Mr. *Siewert* ***Lakeaman,*** ged. ***26*** februari 1688 (get. Catharina Halfhoorn en Kenou Lakenman), schepen, begr. 19 juni 1718 Wk 118 M., tr. 22 october 1713 ***Aagt Buyskes,*** ged. 7 juni 1693 (get. Pietertje Strijkebolle), dr. van ***Pieter Buyskes en Pietertje*** Tades *Strijkebol* (zie Ned. Patriciaat 1957, blz. 44).

2. *Anna Huygh,* ,,13 October 1654 is geboren onse tweede doghter Anna Huygh synde dinxdagh voormiddagh de klock acht uuren ... Moey Gerietien get. (uige)", begr. 5 februari 1680 (Wk 331 N.), tr. 22 augustus 1677 *Thade Pan,* (de zelfde als ,,Tade Pan" begr. 18 juni 1703 Wk331 N.?).

Kinderen uit dit huwelijk: *Wiebrigje* ***Pan,*** ged. 30 mei 1678, get. Meinoutje en Harpjen Pan; en ***Hendrik Pan,*** ged. ***22*** december 1679, get. Frederica Druyff, Ida Huygh en Mr. Pieter Huygh.

3. *Pieter,* volgt V.

Uit het tweede huwelijk:

4. *Olphert Huygh,* ,,2 september (1667) is geboren onze tweede soon, geprokreëert by mijn hu (ysvrouw) Frederika Druyff dez Morgens de klock Elff uuren zijnde donderdagh ende gedoopt Vrijdaghs smorgens door Dom. Bartmay met de Naem Olphert. Mijn schoonsuster (Wybrich) Olpherts Druyff heeft gestaan als peet. En is overleden den 3den october desselvigen Jaars des Morgens ten Vijff uuren. Ende begraeven den 6 ten dito, zijnde donderdagh, in de Zuyderkerck, Zuydt kap. No. 300 Naermiddagh ten. 2 uuren".

V, Mr. *Pieter Huygh,* ,,4 October 1656 is geboren onse eerste soon Pieter Huygh, synde woensdags des Naermiddagh de klock halff Een: Godt de Heere wil hem zeegenen en tot syns ziel en saligheyt in deugden laeten opwassen. Myn syster Jacomijntien Huygh heeft gestaan als peet", schepen 1682, '84, '86, '88, 1708, '10, en '13, weesmeester 1685, Alb. Stud. Leiden 16 mei 1674, geeft 8 mei 1721 (Not. 1231) procuratie aan Engel Appelman, schipper, staende op vertrek naar Indie, om, indien bij overlijden van Mr. Joan Lastdrager ,,in qualiteyt van Raad van Justitie naar Nederlants Oostindien vertrokken", de nalatenschap ,,mogte geraaken onder Curateele van d'Ed. Geregte" namens comparant op te treden ,,ten dage der te houden praeferentie des Boedels" (betreft obligatie, 20 april 1708 door ,,Joan Lastdrager en

desselfs vrouw salr. Cornelia Elisabeth van Nijsten onderteekent"). Mr. Pieter Huygh ,,oud praesident Scheepen, assigneerde en bewees"' 18 april 1724 (Not. 1234) aan zijn zoon Mr. *Hendrik Fredrik Huygh* 15 morgen land ,,geleegen aen en agter desselve plaetse genamet de Wolff in de Oude Zijpe aen de Westsyde van de groote sloot in polder No. H. ..., (later als ,,de Hofstede Over Schagen gelegen aan de Groote Sloot by de Schagerbrug" eigendom van *Catharina Anna Huygh)* in minderingh voor desselfs moederlyk bewys", eigenaar van een ,,Speelhuis in de Streek" (Not. Aleman d.d. 6 maart 1735), †: ,,Anno 1732 den 10 September is mijn seer lieve Man *Pieter Huygh* seer Godsaliglyk in den Heere ontslapen synde des woensdags ten 6 uren, en den 17ste daaraan begraven in de Zuyderkerk Zk No. 301", tr. 1° Utrecht (Jacobikerk) 26 april 1694 (fam. aant.: ,,Anno 1694 den 6sten May (is 26 april ,,Oude Stijl"!) in den heyligen egtenstaat bevestigt ... door onsen broeder Do. Petrus Lastdrager") zijn nicht, *Ida Lastdrager,* geb. Leeuwarden 20 april 1670 ,,agtervolgens de aantekeninge van haar sal. vader Johannes Lastdrager"; overleden ,,Anno 1702 den 29 January is myn seer lieve huysvrouwe voornoemt op een gants voorbeeldelyke en godsalige wyse ontslapen, synde des Sondags avond", begr. Zk 3012.; dr. van Ds. *Johannes Lastdrager* (1634—1685: zie Ned. Leeuw 1969, kol. 54) en *Jacomijna Huygh* (1636—1706; zie III C. 5); tr. 2° 2 augustus 1705 *Elisabeth Lakenman* (de stiefdochter van zijn zuster Ida Huygh), ged. 11 maart 1682 (get. Pr.), erft van haar grootvader Gerrit Hendriksz. Grootebroek (Not. Jan Meun 15 januari en 23 februari 1705 (als voogd haar neef Ds. Petrus Hovis), deponeert 24 april 1728 besloten testament (Not. Agricola), testeert ,,onpasselyk naar den lichaeme" 5 oktober 1732: not. 1240: erfgenamen ,,haar behuwde dogter" Catharina Anna Huygh met haar ,,nigte" Anna van Bergen wed. François Gallis te Hoorn en o.a. legaat voor Petrus Eggens ,,praedicant tot Schagen": testeert 26 october 1758 voor notaris Jan Meun: erfgenaam ,,haar nigte" Geertruyd de Jongh, huisvrouw van Jan Sombeek; legaten o.a. Diaconie *f* 14.000,—, Francois Gallis ,,Raad en Oudburgermeester tot Hoorn" *f* 2.000,—. Catharina Josina de Leeuw te Utrecht (stiefdochter van Mr. Nicolaas Lastdrager) *f* 3.000,— met ,,testatrices bril met goudbeslag en silveren brilhuys waarin deselve legt" en de ,,stovemeyd" *f* 25,-, begeert te worden begraven Westerkerk graf 118 Middencap ,,en dat alsdan in het zelve graff mede geplaetst sullen moeten werden de beenderen van haar overleeden soon Jan Fredrik Huygh", † 7 mei 1759, begr. Wk 118 M., dr. van Mr. *Johan Lakenman* en *Sybrich Gerrits.*

Uit het eerste huwelijk:

1. Mr. *Hendrik Frederik Huygh,* geb. 23 januari 1695 ,,onse eerste soon, Sondag des avonds de klokke omtrent 9 ure, God de Heere wil hem segenen en tot synes siels saligheyd in alle deugden tot meeste eere van syn naame en onse vreugde in syne vreese laten opwassen. Mijn suster Ida Huygh heeft gestaan als peet", ged. 25 jan. d.a.v. (get. Ida Huygh en Jacomina Huygh), student te Utrecht 1716, commissaris Bank van Kleine Zaken 1720 en '27, bezit huis ,,op de Italiaense zeedyk" te Hoorn (not. Agricola 2 april 1737) † 8 october 1731 (,,te Hoorn"; not. 1239 9 november 1731): ,,myne behuwde soon ... saliglyk

in den Heere ontslapen en den vyftienden daaraan begraven Zuyderkerk Zk. No. 301".

2. *Catharina Anna Huygh*, (de laatste van het geslacht), geb. 3 maart 1697 („onse eerste dogter ... synde sondag des morgens de klokke omtrent halftien ure. ... Mijn suster Ida Huygh heeft gestaan als peet"), ged. dezelfde dag (get. Ida Huygh en Jacomina Huygh), „een heymelyke conversatie en verkeering gehadt met de perzoon van eenen Pieter Semeyns" [14]); enige erfgenaam van haar broeder en haar vader, erft tevens van haar tante Ida Huygh weduwe Lakenman [15]) — doch door haar behuwdmoeder Elisabeth Lakenman onterfd — compareert als weduwe (o.a. Not. 1368 13 januari 1755 „acte van repudiatie van erffenisse" en not. 1350 11 juni 1758 voogdijstelling), † 5 april 1759 „mijn tedergelievde moeder ... en den 12de daaraanvolgende begraven in de Westerkerk M.C. 246" (Ned. Patriciaat 1942: „overl. Amsterdam"; sterfhuis is echter te Enkhuizen „in de Paktuynstraat"), tr. Amsterdam 31 maart 1734 (ondertr. Enkhuizen 12 maart: de Heer Frans Robee, voor desen getrout, van Amsterdam — „op de Princegraft" — ende Juffr. Catharina Huygh in de Paktuynstraat", in margine: „interdikt gedaan door Adam Werff, stadsbode: weer ontslagen 27 februari") *Frans Robbé*, ged. Amsterdam (Oosterkerk) 19 maart 1690 *(get.* Maes Engels van Dalen en Engeltje Maes van Dalen), aldaar ingeschreven in het Chirurgijnsgilde 1713, zeilt februari 1721 als „adsistent" der O.I.C. naar Indië [16]), boekhouder 1723, te Batavia notaris, binnenregent Compagnies

Hospitaal, schepen en ouderling, repatrieert tijdig [17]) in 1732 naar Amsterdam, vestigt zich 1734 te Enkhuizen [18]), aldaar kapitein Schutterij Vendel C sedert 1746, procedeert over theeleveringen met Chirurgijnsgilde te 's-Gravenhage [19]), eigenaar van de brouwerij „Het Fortuyn" te Alkmaar (G.A. ald. transp. reg. 13 juli 1742 en 17 december 1743). testeert 26 september 1744 voor nots. Kerkhoven te Schagen „synde thans op de Hofstede Overschagen by de Scagerbrugh in de Oude Zijpe", waarbij gesteld tot voogden over „zoontje Pieter Fredrik Huygh van Robbée" Arnoldus de Vries, raad te Enkhuizen en Johannes Egges „thans beroepen Predicant tot Wijdenes", † 14 december 1754 „in de Packtuynstraat", begr. 21 d.a.v. (Wk 246 M.), zoon van *Fredrik Fransz. Robe* en *Sara Maas van Dalen.* Hij tr. 1° Amsterdam 21 maart 1713 *Willemijntje Kamer,* ged. aldaar 22 september 1694, begr. aldaar 31 januari 1733, dr. van *Hendrik Harmensz.* en *Griefje Jacobsdr.* (zie Ned. Patriciaat 1942; hun zoon *Abraham Robbé,* ged. Amsterdam 11 mei 1721, vermeld in testament van Ida Huygh, weduwe Lakenman, 1738, werd 12 juli 1739 als „*Abraham Robbé* (Amsterdam) Jura" te Lingen ingeschreven).

Enig kind uit dit huwelijk:

Pieter** Fredrik **Robbé, geb. ***12*** februari 1737 („snagts even over 12 uure zijnde tusschen Dingsdagh en Woensdags snagts, onse eerste soon ***Pieter** Frederick Huygh **Robbé,*** ... onse nigte juffr. Catharina Cornelia Bosch en Johanna van der Poorte weduwe van Schaak hebben gestaan als neet"), Alb. Stud. Leiden: september 1755 „*Petrus Fredericus **Robbé,*** Enchusanus, Juris", commissaris Bank van Kleine Zaken 1760, requestreert 1780 [13]) wonende te Steenwijk, getroffen ***door*** „onheylen en disastres door het vergaan van scheepen waarin hij harideerde alsmeede door importante schade aan syn huys, 't welk op een verbazende wyse door den Donder was getroffen" en heeft blijkens een volgend request: „zeedert 1782 eene negotie in wijnen ter sustentatie van zijn talrijk huisgezin aangevangen", † 11 jan. 1797 („Drossaard en Rentmeester van den Eilande Terschelling en Griend, aan de gevolgen eener beroerte"), begr. te West-Terschelling, tr. Schagerbrug, 24 juli 1759 *Willemina **Eva de Vries,*** (de dochter van "zijn vroegere voogd), ged. 5 januari 1742 (get. Elia Willemina de Vries en Maria van Wullen), † Steenwijk 5 december 1792 („namiddags de klokke 2 uuren, na eene uitteerende ziekte van eenige maanden"), dr. van notaris Mr. *Arnoldus **de Vries*** (1702—'45) en ***Meinoutje Schaap*** (1708—50).

---

14) Not. Aleman, 12 april ***1732: Gatharina Huygh*** wil relatie verbreken „waerop voorn. Semeyns met vele hooge en dier afgrijsende eden sweerende gantsch onschuldig te zijn" („dienstmaegt" van zijn vader ***Dirk Semeyns*** had. hem — blijkens een volgende attestatie op 19 mei voor dezelfde notaris — in 1726 haar kind opgezworen), zodat zij „uyt een altegoeden vertrouwen en ligtgeloovigheydt de conversatie op voornoemde heymelyke wyze daerop verder heeft gecontinueert tot in de maendt augusti van 't voorlede 's jaers 1731, wanneer gemelte Juffr. die zig omtrent juli 1730 by haer broeder Mr. Hendrik *Fredrik* saliger tot Hoorn had onthouden" enz. Blijkens een verklaring van 30 maart 1731 (Not. 1300) was Pieter Semeyns „een bruyn langachtig persoon met swart haer even gekrult, een groote deense swarte hond met vier witte poten en een lederen halsbandt om by hem hebbende".

15) Notaris *Arnold **de Vries*** — wiens toen nog niet geboren dochter *Willemina **Eva*** de schoondochter van comparante zou worden — noemt 19 november 1734 ***Catharina Anna Huygh*** universeel erfgename van haar vader; Notaris Agricola, 2 april 1737, vermeldt haar „vermits het overlijden van haar vader" als „eenigste geregtigde" op nagelaten goederen van Mr. ***Hendrik** Fredrik* „gewezen broeder". De omvang der erfenis van tante *Ida* bleek uit de Personele Quotisatie te Enkhuizen Anno 1744 (G.A. Rotterdam, collectie Meyners); onder „Vendel C, Zuyderspuy" is Frans ***Robbé*** als No. 89 aangeslagen — „capitalist, 2d(ienstmaagden) en bui(tenhuis)" — met in margine „*Fr. **Robbé*** erft *f* 33.000 van ***Ida** Huyg*"!

16) R.A. 's-Gravenhage: Arch. O.I.C., Grootboek van 't Schip Strijkebolle 1721; Generale Landmonsterrol 1723; Resoluties van Gouverneur en Raden; 25 juni 1725 „tot notaris gecreëerd", 6 september 1729 „regent en schaftmeester Comp. hospitaal", 6 juni 1730 „schepen", 31 augustus 1731 wederom in „pennedienst", als onderkoopman bestemming Ceylon, 20 september 1731 request tot terugkeer naar Nederland „door een onverwagte opgekomene indispositie uyt verloop van kragten in dit fijne lugtclimaat en dat synen ouderdom tot omtrent vijftig is reykend (hij was 42 jaar !) buyten staat om dese reyse (naar Ceylon) te kunnen ondernemen"; verzoek toegestaan „sonder betalinge van transport en kostgelt, mitsgaders in qualiteyt van oud scheepen omtrent de gepermitteerde bagage".

17) id. Resoluties van Gouverneur en Raden: 28 mei 1732; ingekomen schrijven „van de Hooge Heren Principalen" uit Amsterdam d.d. 9 oktober 1731 „om het groot verval alomme in Indien en wel bysonder aan de hoofdcomptoiren tot Batavia en op Ceylon ... de menigvuldige Excessen begaan of getollereerd door luyden van hoogen en lagen stand ... genootsaakt gevonden de volgende veranderingen te maken" en volgt ontslag van Gouverneur Generaal Mr. Diderik Durven met nog een tiental personen, waaronder ***Frans Robbé*** „gewesen binnenregent in 't Hospitaal en althans sittende in 't Collegie van Schepenen"; laatstgenoemde voer op dat moment echter reeds rond Afrika in richting Texel en arriveerde voor september 1732 te Amsterdam (Gem. Arch. Amsterdam Not. 8332, 11 september 1732).

18) Not. 1241, 9 februari 1734, huw. voorwaarden en maart '34 ondertrouwinschrijving noemt hem „woonagtigh tot Amsterdam"; compareert 1 juni 1734 voor Not. Aleman „woonagtig binnen dese Stadt Enchuysen".

19) Not. 1326, 17 februari 1746, Frans ***Robbé,*** als executeur van het testament van ***Hendrik*** van ***Dalen,*** contra ***Pieter de** Gruyter* voor Gerecht Alkmaar; id. 30 november 1746. Gem. Arch. Alkmaar: schepenrol nov. 1745—febr. '48; id. not. Bolte 3 augustus 1747.

Voor hun kinderen zie men Nederl. Patriciaat 1942, p. 261 e.v. *(Robbé, De Vries Robbé).*

Uit het tweede huwelijk:

3. *Joan Frederik Huygh,* geb. 26 januari 1707 („onse twede soon, synde woensdag namiddag de klokke een weyl voor vijven .."), ged. 28 d.a.v. (get. Maria de Vos en Marytje Jans) † 21 augustus 1722 „is onse seer lieve soon ... saliglyk in den Heere ontslapen, synde des vrijdags nagts ontrent twaalf uren, en den eersten September daaraan begraven in de Zuyderkerk Zk No, 300".
Zijn moeder legateerde 1732 aan Catharina Anna Huygh „ses stucx schilderijtjes met vergulde lysjes daar haer soon zalr. Joan Fredrik op staat met dese drie letters J.F.H.".

Als afsluiting van deze genealogie *Huygh volgt* tenslotte de loopbaan van een obligatie, groot ƒ 1.600 „ten laste van het Gemeenelands Comptoir alhier" waarvan de prozaïsche transportacte 19 november *1734 (Not. 1301)* — door vermelding der herkomst — familierelaties over vijf *Huygh*-generaties oplevert, Immers, *Cafharina Anna Huygh* verkrijgt deze obligatie „op naam van *Cornelis Jansz" (Huygh* II, haar betovergrootvader, † in 1638), „door (zijn kleindochter) *Margarefha Hugius* en Dr. *Johannes Dofingh,* egteluyden juni 1664 te Leeuwarden" overgedragen aan „Hr. *Hendrik Huygh* (IV) en *Frederica Druyff* alhier", door laatstgenoemde by „haere besloten testamentaire dispositie 23 november 1689 aan de Hr. *Pieter Huygh* en juffr. *Hda Huygh* als erfgenaamen ab intestato van haar vader sal. *Hendrik Huygh* gedevolveert, die wederom gemelde obligatie by onderhandse acte van schiftinge en deylinge de dato 20 december 1680 aan voorn. *Pieter Huygh* (V) hebben aanbedeelt" en tenslotte aan achterachterkleindochter *Cafharina Anna Huygh* (V, 2) „als eenige en universele erfgename van gemelte haar vader" toekomt. Ter afronding kan aan dit financieel-genealogisch aspect worden toegevoegd dat ook „de navolgende derthien obligatien te zaamen een somme van ƒ 22.000" — waarover haar zoon *Pieter Fredrik Robbé* in 1781 kon beschikken [13] — voornamelijk door Huygh-verwanten reeds een eeuw eerder waren verkregen („uitgezet 14 april 1640 by *Cornelisje Cornelis* ten behoeve van *Cornelis Jansz",* id. van *Jan* (1635) en *Sieuwerf Lakenman* (1675), *Jan Jansz. Camerling* (1647), burgermeester *Gerrit Lucas* (1644), commissaris *Nicolaas Bos (1691)* en anderen). Hiervan verkocht *Pieter Fredrik Robbé* 1 mei 1795 (Not. 1455) een obligatie van ƒ 800,— „uitgezet by *Cornelis Jansz Huygh* de dato 27 april 1632" aan een „outsider", waardoor dit waardepapier na zes generaties uit de familie verdween.

Aantekeningen over een Zeeuwse familie De Bruyn (De Bruijn, De Bruin), alsmede 'daaraan verwante families Van der Maas en Van Groenewegen,

medegedeeld door J. Kalff,
met een naschrift van Mr. W. de Vries.

Uit een dun, in perkament gebonden, boekje, toebehorende aan Ir. W. C. van Heusden te Maarn en geschreven met een vroeg-1 8de-eeuwse hand, is het hierna volgende over een Zeeuwse familie *De Bruijn* (en de aangehuwde families *Van der Maas* en *Van Groenewegen)* overgenomen:

de Ouders van
Johan de Bruijn
Waaren
.....*D Bruijn*
Cathelijntje)
Catharina) *Godin*

de Ouders van
Adriana van der Maas
Waaren
..... *Van der Maas*
Cornelia de Wolff

uit *Johan de Bruijn* & *Adriana van der Maas* In den Egt vereenigd den..... 1708 of 1709

Zijn verweckt 11 Kinderen, waarvan 6 jong sijn overleden.

Johan de Bruijn is in Anno 1729 p. schip..... na Oostindien getrocken als ondermeester & te Cochin aan de Malabaar getrouwd..... met *Elizabefh Bofervaf; 6* Sonder kinderen na te laten (overleden .....

Pieter de Bruijn is 23 Meij 1747 getrouwd met *Josina van de Cappelle,* dogter van *Guilliaam van de Cappelle & Maria Bockeljoens.*

Cafharina de Bruijn is den..... 1748 getrouwd met *François van Groenewegen,*

Cornelia de Bruijn is den ..... 1750 getrouwd met *Anfhony van Groenewegen.*

Adriaan de Bruijn is maar 6 a 7 jaar geworden & overleden aan de Kindersiekte

Uit Een vorig Huywelijk van ..... *Van der Maas* met .....

Zijn de volgende halve Broeders en Suster Van *Adriana Van der Maas* Moeder van *P. de Bruijn* Geboren

1. *Jacob van der Maas,* die getrouwd is geweest met ..... & Sonder Kinderen na te laten is overleden.
2. *Prina van der Maas:* die getrouwd is geweest met *Pieter Clemenf,* waar uit is geboren:
   Cornelis Clement. die getrouwd is met *Piefernella Maandecker.*
   uit dit huywelijk sijn verwekt,
   Pieter Clemenf getrouwd met *Susanna Plekef*
   Prina Clement ——— met *Blaas Ridderius de Mol*
   Jacob Clement
3. *Paulus van der Maas,* 'getrouwd met .....
   Waar uit verwekt sijn
   Jacob van der Maas getrouwd met ..... *de Visser*
   Maria van der Maas #getrouwd met *Cornelis de Klerck*

Op een los papiertje:
Uit *Anfhony van Groenewegen & Cornelia de Bruijn*

zijn Geboren Geboortetijd			overieden	
1751	. . . Maart	*Anna*		
1753	. . . April	*Johan*	Gestorven	begrav.
1754	30 decber	*Pieter*	3 October 1758	1 Mei 1759
1757		*Adriana*	2 Aug. 1757	6 dito
1758	9ber 11	*Josina Cafharina*		
		Maria Adriana	*8* Sept. 1759	13 sept. 1759
1761	April 23	*François*	11 en 14 feb. 1763	

Op een tweede los papiertje:

1776 18 Jan: is getrouwd *Johan Hendrik Thehoff* met *Anna van Groenewegen*

1777 20 Octob. Is overleden *Josina Cafharina van Groenewegen* Ca 12 uuren snagts

1777 17 9ber. Is overleden *Cornetia de Bruijn* gehuwd geweest met *A. van Groenewegen*

1776 23 Juny Is Te Tilburgh getrouwd *Joh: de Bruijn,* zoon van *P. de Bruijn & J. van de Cappelle* met

Arnolda Catharina Bles: dogter van *Cornelis Bles* en .....

uit dit huwelijk is geboren

1777 Janu: 19 *Pieternella Josina*
1778 .....
1753 Xber. overleden Vader *Johan de Bruijn*
1748 Juny getrouwd *François van Groenewegen met Catharina de Bruijn*
1750 Juny *Anthony van Groenewegen*
Cornelia de Bruijn
1763 febru: 17 overleden *Guill: van de Cappelle,* begraven 23 do,
1764 decemb: 20 overleden *Maria Bockeljoens* Wed. *G. van de Capelle* begraven 28 do.
1751 Maert geb: *Anna van Groenewege*
1753 April -- *Johan van Groenewege*
- - *Pieter* overleden
van *Anthony Groenewegen* -- *Adriana* overleden
-- *Josina Catharina*))Tweelings
-- *Maria Cornelia*)overleden
—— *François* overleden

Achter in het boekje, volgende op een lange lijst van „Het silver Thoebehoorende Aan *Pieter de Bruijn* en *Josina van de Cappelle* als mede het goud en juweelen:

Pieter de Bruijn Geboren in jaar 1716 den 23 December op een Sondag tussen 11 en 12 uuren snaqs waar van de getuygen zijn *Pieter Clement* en *Cornelia de Wolf* en gedoopt tot Vere

Josina van de Cappelle geboren in het Jaar 1729 den 18 maart op een Vrijdag tussen 5 en 6 uuren savons waar van de Getuygen zijn *Cornelis kroeg* en *Josina van Brouwane* grootmoeder en Gedoopt in de Nieuwe kerk tot Middelburg door Domino Cotier Predicant aldaar op Sondag den 20 maart 1729

1747 den 5 Meij hebben sig *Pieter de Bruijn* zoon van *Johan de Bruijn en Adriana van der Maas en Josina van de Cappelle* Dogter van *Guilliaam van de Cappelle* en *Maria Bokkeljoens* Laten aanteijkenen om met volkomen genoegen van wedersijdsche Ouders en vrinden hun in den Huijwelijken Staat te verbinden zijnde deze aanteijkening geschied door den Professer Jacobus Willemse ter presentie van den Ouderling Cornelis Galenis Paspoort zijnde op desen dag de stad Philippine aan de franschen over gegaan.

Meij 23 hebben sig boven genoemde *P: de Bruijn* en *J: van de Cappelle* in een wettig huijwelijk laten verbinden door den voornoemde Proffessor willemse in de Consistori van de Choorekerk tot Middelburg. Nademiddag ten 3 uuren juijst als sijn hoogheid den heere Prince van Orange en Nassau na dat hij den 20 deser als Stathouder over de provincie Zeeland tot Middelburgh op haar Ed: Mog; de staten van Zeeland hun vergaderings zaal in de abdi was geinstalleerd en na Vlissingen is gegaan om daar ingehuldigt tewerden.

1748 den 18 november is uijt Boven genoemde door het huijwelijk vereenigde persoonen geboren 1/4 voor **11** uuren een welgeschapen (God zij gelooft) Zoon welke den 21 november in de nieuwe kerk het bond zegel des doops is toegediend door den Proffessor Jacobus Willemse en genaamd *Johan de Bruijn* zijnde als getuige *Johan de Bruijn,* Grootvader als *Peter* en *Adriana van der Maas* grootmoeder als meter.

1749 (met andere hand) July 13 is tot onse droeffheyd overleden, na vele Blijken van gewilligheid om te sterven, gegeven te hebben, *Adriana van der Maas,* Moeder van *Pieter de Bruijn.*

Op den 12 Juny is 'overleden, onse Oom *Pieter Clement,* zijnde getrouwt geweest, met *Prina van der Maas,* halve suster van mijn op den 13e July overleden Moeder.

October 1 Is overleden, onse Moeije *Prina van der Maas,* wed. *Pieter Clement,* nadat haar man den 12e Junij was gestorven.

1749 October 11 Is mijn vrouw *Josina van de Cappelle,* na veele voor gaande onpasselijkheden, en in dese week swaare Koortsen en galsiekte met sterke Brakingen te hebben uijtgestaan, seer gelukkig & voorspoedig (hebbende maar ca. 3/4 uurs op het korte bed gelegen) God sij gedankt, van een welgeschapen Dogter verlost; —

12 dito: is onse op 11 deser gebooren Dogter den Heijligen doop toegedient door Ds. Johannes van Wingerden, in de Nieuwe kerk, snamiddags & genaamt *Maria,* sijnde als getuijgen aangeschreven, *Guilliaam van de Cappelle,* grootvader, Peter, dog in desselvs absentie na Holland, heeft vader *Johan de Bruijn,* in sijn plaats gestaan. *Maria Bokkeljoens,* grootmoeder, Meter.

1750. 5 december. is mijn Lieve Huijsvrouwe *Josina van Cappelle* na veele swaare pijnen in 8 weken herwaarts, (Sijnde het Kind gisteren 2 maanden geleden gekeent) en elende uijtgestaan te hebben, en heeden morgen om ½6 uuren met veel pijn 'ontwakende, desen Avond om Ca. 6 uuren wijnig vroeger God dank, gelukkig verlost Van een welgeschapen en gesonde dogter, welke wij hoopen nevens haar Broeder 6 Suster in 'sHeeren Zegen mag opgroeijen. —

Dinsdag Avond den 8 daar aan heeft voornoemde kind den heijligen 'doop ontfangen door Ds. Cornelis de Boot in de Nieuwe Kerk en is genaamd *Adriana,* sijnde als getuijgen aangeschreven *Guilliaam van de Cappelle* Grootvader als Peter *Catharina de Bruijn* huijsvrouw van *Francois (van) Groenewe(gen)* Moeije als meter

1751 July 28 Smorgens Ca. 6 uuren is na een langduurige & quijnende siekte ons Jongste Dogtertje *Adriana* overleden, en in de Vreugde des Heeren soo wij hartelijk wenschen ons voorgegaan, de Heere Geve wij tsijnen tijde bij Ons Kind in Sijnen Hemel komen mogen, en het kind met bij ons: (?)

1752 Octob. 3 Savons om ½ 7 uuren is mijn seer gelievde vrouw geluckig van een welgeschapen Zoon verlost waar voor de Almagtige Goedertierene en haar ondersteund hebbende God & Vader alleen de loff dankseggínge en eere nevens mij door baar zij toegebragt:

Do. 8 Sijnde Sondag namiddag, is onse Jonggeboorne Zoon, door den Heijligen doop aan denselven door Ds. N. Barkeij bediend de Gemeijnte Jesu ingelijft en genaamt *Willem Cappelle,* Zijnde daar over als getuijgen *François van Groenewegen & Judith Moore.* huijsvr. van C. *Ribaut.*

1752 Octob. 25 Savonds ten 7 uuren is ons op den 3e deser geboren en den 8e daar aan, jong gedoopte Zoontje, na voor+ afgaande 10 daagse swaare siekte, en lange dootworstelingen, dit vergankelijke door het onvergankelijke met dood verlaten, en soo wij hartelijk wenschen, in de vreugde des Heeren ingegaan, daar God ten rijde Sijns welbehagens, uijt alleen om de genoegdoeninge Jesus Christus en vrije genade, ons mede wil overbrengen, om Sijnen naame in aller euwigheijd met Lov en dankzegginge te verheerlijken:

30 Do. Hebben ons overleden Zoontje *Willem Cappelle,* begraven in het audithorium van de Choor Kerk, daar ons dogterje *Adriana* mede is begraven.

decemb. 26/27 Snachts 1/4 over 1 uur heeft het den algenoegsamen & Alleen goed doenden God behaagt, ons Seer veel Gelievd en van harten seer beminde Dogterje *Maria,* uijt

dit tranendal te ontbinden en tot Sig soo wij hartelijk wenschen, alleen uijt vrije Genade door het verzoen bloed van Christus Jesus, op te nemen in Sijne Salige Heerlijkheijd, na dat dit lieve kind, op den veele blijken hadde gekent om afscheijd van ons te nemen, en de kindersiekte genoegsaam had doorgestaan, sijnde het selve op de borst geincomodeert en daar in gebleven.

Do. 30. Hebben ons overleden dogtertie *Maria ter* aarden besteld & begraven in het auditorium, snsmiddags ten 3 uuren, bij haar Suster *Adriana* & broeder *Wille(m) Cappelle.*

1753 9ber: 22. Smorgens omtrent halv 4 uuren is mijn seer waarde en teerder gelievde vrouw, door de Ondersteunende en genadige hulpe van God Almagtig, wien wij ook alleen onse verpligte dankbaarheijd belijden, van een welgeschapen en gesonde Dogter verlost, na dat Ca. 24 uuren eenige Barens ween was gewaar geworden; sijnde de kraamvrouw en kind na de tijd om 6 uuren God dank redelijk. —

25 do. is ons jong geboorne dogtertie den heijligen doop toegediend door Do. Anthonius Wilhelmus de Beveren en genaamd *Catharina,* op Sondag na de middag in de Nieuwe kerk, Zijn als getuijgen over het selve De Heer *Casparus Ribaut* peter en Suster *Cornelia de Bruijn* huysvrouw van *Anthony van Groenewegen* als meter.

1755 Janu. 19 Sondag Smorgens ten 3 uur is mijn veel beminde vrouw door 'sHeeren genadige en ondersteunende hulpe, na dat ssderd Saturdag Middag eenige pijnen hadde gedragen, op een gezegende en (God sij alleen de eer daar voor gegeven) gemakkelijken arbeijd, van een welgeschapen & gesonde dogter verlost, die wij wenschen dat Jehova onder Sijne Veijlige en algenoegsame bescherminge nevens ons allen nemen wil, mijn vrouw hadde eenige tijd (circa 1 uur) na de verlossing door swaere naween een soort van inwendige stuijpen, welke door Gods Goedheijd maar wijnige ogenblikken duurde, en nu na de omstandigheijd smorgens ten 8 uuren nevens de jonggeborene redelijk is. —

21 do. is de jong geboorne dogter den heijligen doop toe gediend door domme ..... Wilhelmius op dinsdag in de nieuwe kerk en genaamt *Maria* waarvan als getuijgen zijn geweest *Anthony van Groeneweegen* Oom als Peter *Maria Bockeljons* grootmoeder als Meter.

1755 Xber 21 Sondag smiddags omtrent ½ 12 uuren is ons dogtertje *Maria* na ca. 14 dagen aan een swaare kinkhoest te hebben geworsteld, en snagts te ? uuren soo als ook den gantschen murgen extra swaare stuijpties te hebben uijtgestaan, na de Goddelijke en alleen aanbiddenswaerdige voorsienigheid, uijt de tijd in de eeuwigheijd overgegaan, terwijl wij God Almagtig hadden gebeden, dat Hij sig haarer soude ontfermen, en wenschen ons Gebed verhoord en dit dogterje der nabijheijd Gods in eeuwige Heerlijkheijd deelagtig geworden is. —

1756 Juny 6 Smiddags omtrent ½ 12 uuren, is mijn veel gelievde vrouw *Jos. van de Cappelle,* door de Algenoegsame ondersteunende Genade Gods, van een welgeschapen en gesonde Dogter, God sij gedankt, verlost, wenschende Jehova in Sijn Gunst deselve doe opwasschen tot Sijnen Eer, blijdschap haarer Ouders en grootmaking van Gods heijlige naam.

1756 Juny 8 Dingsdagavond is ons op den Sondag 6 deser geboren dogterje den Heijligen Doop toegediend door Proffessor J. Willemsen, en genaamt *Adriana Maria,* welke de Heere aan het kind gelieve te Heijligen, hebbende als getuijgen daar over 'geweest *Jan Meijer,* Peter, *Dina Pieters.* meter

1759 Maart 2 Vrijdag avond om halv 8 uuren is mijn waarde vrouw *J. van de Cappelle,* door Gods onverdiende Goedheijd geluckig verlost van een welgeschapen en gesonde dogter, over welke wij de genadige en veijlige Protectie van den Algenoegsamen God afbidden.

(Maart) 4 Is onse opden 2e deser geboren dogter (Sijnde Sondag) den Heijligen doop toegediend snamiddags in de Nieuwe Kerk door Proffessor J. Willemsen, en genaamt *Wilhelmina Cornelia,* die wij hoopen door Gods gunste aan haar mag geheijligd werden; sijnde daar over als getuijgen Monsieur *Dirk Mus,* Peter. Grootmoeder *Maria Bockeljoens,* Meter.

J. KALFF.

Naschrift:

In zijn in 1888 verschenen „Geslachtsregister van de familie Van Heusden", dat — wat de oudste generaties van zijn familie betreft — weinig vertrouwen verdient, heeft W. C. van Heusden ook een fragment-genealogie gepubliceerd van de familie van zijn grootmoeder *Wilhelmina Cornelia de Bruyn,* de echtgenote van Ds. *J. van Heusden* (zie De Brabantse Leeuw 1969, blz. 7). De hieronder volgende gegevens over de eerste twee generaties zijn ten dele ontleend aan voornoemd „Geslachtsregister" (blz. 46 vlg.) :

1. *Johan de Bruyn (ex* matre *Catharina Godin),* geb. te Veere, † aldaar 23 dec. 1753, tr. 1708/'09 *Adriana van der Maas,* † Veere 13 juli 1749, dr. van N.N. en *Cornelia de Wolff.*

   Uit dit huwelijk (behalve zes jong overleden kinderen) :

   1. *Johan de Bruyn,* in 1729 als ondermeester in dienst der O.I. Compagnie naar Oost-Indie vertrokken, † kinderloos, tr. te Cochin *Elisabeth Botervat.*
   2. *Pieter,* volgt onder II.
   3. *Cafharina de Bruyn,* tr. Veere in juni 1748 *François van Groenewegen.*
   4. *Cornelia de Bruyn,* † Veere 17 nov. 1777, tr. aldaar in juni 1750 *Anthony van Groenewegen.*
   5. *Adriaan de Bruyn,* † *6 à 7* jaren oud.

II. *Pieter* (of *Peter) de Bruyn,* geb. en ged. Veere 23 dec. 1716, koopman (reder) op West-Indië, † Middelburg 18 dec. 1789, tr. aldaar (Choorkerk) 23 mei 1747 *Josina van de Capelle,* geb. 18 maart, ged. Middelburg (Nieuwe Kerk) 20 maart 1729, † aldaar 20 nov. 1787, dr. van *Guilliaem* en *Maria Bockeljoens.*

   Uit dit huwelijk:

   1. *Johan,* volgt onder 111.
   2. *Maria de Bruyn,* geb. 11 okt., ged. Middelburg (Nieuwe K.) 12 okt. 1749, † 27 dec., begr. Middelburg (Choork.) 30 dec. 1753.
   3. *Adriana de Bruyn,* geb. 5 dec., ged. Middelburg Nieuwe K.) 8 dec. 1750, † 28 juli 1751, begr. Middelburg (Choork.).
   4. *Willem Capelle de Bruyn,* geb. 3 okt., ged. Middelburg 8 okt. 1752, † 25 okt., begr. Middelburg (Choork.) 30 okt. 1752.
   5. *Catharina de Bruyn* (of *de Bruin),* geb. Middelburg 23 (of 22) nov., ged. aldaar (Nieuwe K.) 25 nov. 1753, † Hilvarenbeek 11 april 1814.
   6. *Maria de Bruyn,* geb. 19 januari, ged. Middelburg (Nieuwe K.) 21 januari 1755, † 21 dec. 1755.
   7. *Adriana Maria de Bruyn,* geb. Middelburg 6 juni, ged. aldaar 8 juni 1756, † Middelburg 10 april 1810,
   8. *Wilhelmina Cornelia de Bruyn,* geb. Middelburg 2 maart, ged. aldaar (Nieuwe K.) 4 maart 1759, † Hil-

varenbeek 10 januari 1854, tr. Middelburg 9 juli 1790 Ds. *Jacob van Heusden*, geb. en ged. Hilvarenbeek 30 januari 1757, predikant te St. Oedenrode 1784—'92, te Hilvarenbeek 1792-1839, † aldaar 24 febr. 1841, zn. van *Cornelis* en *Johanna Cornelia van der Plas*.

III. *Johan de Bruyn (of de Bruin)*, geb. Middelburg 18 nov., ged. aldaar (Nieuwe K.) 21 nov. 1748, lidmaat van de Ned. Ger. Gemeente te Tilburg 12 aug. 1775, woonde 1785-1788 te Heusden, † te Tilburg, begr. aldaar 19 aug. 1799, tr. Tilburg 23 juni 1776 *Arnolda Catharina Bles*, ged. Tilburg 15 okt. 1756, vanwaar zij met haar hieronder sub 4, 5, 6, 9, 10 en 12 genoemde kinderen in 1803 naar Groningen verhuisde, † Breda 3 febr. 1835, dr. van *Cornelis en Marthe Cafhérine Peneux* (zich ook wel noemende: *Peneux Gebert*).

Uit dit huwelijk:

1. *Pieternella Josina de Bruin*, ged. Tilburg 19 jan. 1777, kwam 26 jan. 1793 aldaar terug uit Hilvarenbeek; vertrok later uit Tilburg (onbekend waarheen).
2. *Martinus Cornelis de Bruin*, ged. Tilburg 1 febr. 1778, begr. aldaar 3 juni 1778.
3. *Catharina Constanti(n)a de Bruyn*, ged. Tilburg 9 april 1780, begr. aldaar 6 juli 1801.
4. *Carolus Christianus de Bruyn*, ged. Tilburg 5 okt. 1781, tr, Groningen 17 juni 1832 *Pietertjen Hendriks Mensinga*, ged. aldaar 30 juni 1779, dr. van *Hendrik Pieters* en *Geesje Eppes*.
5. *Maria Wilhelmina de Bruyn*, ged. Tilburg 10 nov. 1782, vertrok in 1803 naar Groningen.
6. *Marianne Sophie de Bruin*, ged. Tilburg 10 dec. 1783, tr, St. Michielsgestel 7 juni 1827 *Pierre Paul Berail*, geb. Montpellier 18 nov., ged. aldaar 21 nov. 1787, brouwer, † St. Michielsgestel 1 sept. 1850, zn. van *Louis* en *Marie Anna Sophie -Bles*.
7. *Izaak de Bruyn*, ged. Heusden 19 jan. 1785, begr. Tilburg (in de kerk) 30 sept. 1785.
8. *Govert Jacobus de Bruyn*, ged. Heusden 28 juni 1786.
9. *George Lodewijk de Bruyn*, ged. Tilburg 24 sept. 1787.
10. *Willem van de Capelle de Bruyn*, ged. Tilburg 11 febr. 1789.
11. *Izabelle de Bruyn*, ged. Tilburg 1 januari 1791, begr. aldaar 28 sept. 1791.
12. *Cornelia Jacoba de Bruyn*, geb. Tilburg 20 dec. 1794, ged. aldaar 15 jan. 1795, † Breda 9 nov. 1828, tr. 1° Breda 9 febr. 1823 Dr. *Anton Johan Martinus van Heusden*, geb. Hilvarenbeek 16 dec., ged. ald. 17 dec. 1792, vrouwenarts te Breda, † aldaar 17 april 1824, zn. van Ds. *Jacob* en *Wilhelmina Cornelia de Bruyn:* tr. 2° Breda 5 febr. 1826 *George Jacob van Reenen,* ged. 's-Gravenhage 5 maart 1786, koopman, † Breda 13 april 1855, zn, van *Laurens Hendrik Lamoraal* en *Johanna Elisabeth Bergman,* en weduwnaar van *Cornelia Theodora Pool*.

Een tak van deze familie De *Bruyn* (mijn indruk is, dat de spelling met y pas in de IVde generatie regel werd onder de in Brabant gevestigde tak) schijnt in het begin van de vorige eeuw in West-Indië gevestigd te zijn geweest.

Aanvulling en verbetering van bovenstaande genealogie zullen door ondergetekende zeer op prijs worden gesteld.

Mr. W. de Vries.

BOEKBESPREKING+

Genealogie der graven van Holland, door A. W. E. Dek, vierde verbeterde druk, Uitg. Europese Bibliotheek, Zaltbommel 1969.

De eerste druk van deze genealogie is in de 71ste jaargang (1954) van dit maandblad in kolom 325/326 uitvoerig besproken. Daarbij werd gewezen op een tweetal voor verbetering vatbare punten in de paragraaf over de heren *van Haemstede*. Beide verbeteringen zijn thans aangebracht.

Het werk is uitgebreid met een opgave van de in het hoofdstuk *„Habsburg"* behandelde personen, die in de Kaisergruft te Wenen en in het Escuriaal bij Madrid zijn bijgezet

De Europese Bibliotheek heeft de vierde druk op zeer verzorgde wijze uitgegeven Deze druk wordt opgegeven te zijn „verbeterd"; het is jammer, dat niet in een voorbericht is medegedeeld op welke punten zulks gebeurd is Ook mist men een opgave van de uitgevers en de jaren van uitgave van de eerste drie drukken (de Uitgeverij Excelsior te 's-Gravenhage verzorgde de eerste druk, die als academisch proefschrift in 1954 het licht zag).

Deze kleine aanmerkingen nemen niet weg, dat dit handboek een aantrekkelijke uitgave is, waarin de nakomelingen van de graven van Holland (en hun bastaarden met descendenten) op overzichtelijke wijze worden behandeld en waarvan, om met het omslag te spreken, inderdaad een „dankbaar gebruik" kan worden gemaakt. Tweeëndertig illustraties (portretten en wapentekeningen) verluchten de tekst van dit boek, waarvan de prijs *f* 35,— bedraagt

C. P. Briët.

Register Jaarboek „Haerlem" door J. F. Andriessen. Uitg. De Erven Bohn N.V., Haarlem, z.j.

In een handig boekje in pocketformaat vindt men hier een register op de artikelen en een index op de persoonsnamen voorkomende in vijfendertig jaren Jaarboek „Haerlem". Vóór het lexicografisch naamregister (dat 178 van de 228 pagina's bestrijkt) vindt men een zevental registers: een chronologisch overzicht der artikelen, een systematisch overzicht voor Haarlem en een voor de omstreken van de stad, een lijst van opgenomen necrologieën, een lijst van afbeeldingen uit Haarlem en een aparte voor de omgeving, en een lijst van kaarten en plattegronden van de stad.

Bij een aantal steekproeven konden wij de samensteller niet op onjuiste verwijzingen betrappen. Een klein aantal druk- en spelfouten valt in een werkje als het onderhavige welhaast niet te vermijden. Hoewel het boek in offsetdruk met gebruikmaking van een schrijfmachineletter is uitgevoerd, is het geheel zeer duidelijk en overzichtelijk gebleven.

Een onmisbaar naslagwerk voor ieder die bij zijn onderzoek gebruik maakt van het Jaarboek „Haerlem". Prijs ingen. *f* 15,—.

J. T. Anema.

Grundriss der Heraldik, door Alfred Zappe. C. A. Starke Verlag, Limburg/Lahn, 1968.

Dit keurig uitgevoerde werkje geeft in 118 pagina's een overzicht van de grondbeginselen der heraldiek. Het materiaal is -gerangschikt op trefwoorden, waarbij hier en daar verwijzingen naar verdere litteratuur vermeld worden. Het boekje is rijkelijk geïllustreerd met wapentekeningen, waarvan een groot deel in kleur is uitgevoerd, met foto's van grafstenen,

zegels e.d. en met andere verhelderende afbeeldingen (kronen, helmen).

De wapens zijn zeer goed uitgevoerd, deels van de hand van contemporaine tekenaars (b.v. Prof. Otto Hupp), deels overgenomen uit oudere werken, zodat men een aardige indruk krijgt van de diverse stijlen. De moderne tekeningen zijn wat joyeuzer uitgevoerd dan wij in Nederland gewend zijn: ze hebben veel gevarieerde schildvormen en er is veel met schaduw gewerkt.

Een bijzonder aardig werkje voor beginners en verzamelaars van heraldische afbeeldingen. J. T. ANEMA.

Handleiding voor de beoefening van lokale en regionale geschiedenis, door Prof. Dr. W. Jappe Alberts en A. G. van der Steur. Uitg. Fibula/Van Dishoeck, Bussum, 1968.

De geschiedenis van de kleine sociale gemeenschap is de basis voor de geschiedschrijving van een geheel land of werelddeel. Uitgaande van deze gedachte en in de wetenschap, dat een onderzoek dat zich over een beperkt gebied uitstrekt een ideaal object is voor een amateurhistoricus, kwam dit boekje tot stand met als doel de amateur wegwijs te maken in bronnen, verzamelingen en mogelijkheden en hem aanwijzingen te geven om deze zo goed mogelijk te benutten.

In drie delen de hand leen de schrijvers hun stof. Eerst wordt aandacht besteed aan het historisch materiaal: geschriften, kaarten en topografische afbeeldingen. Dan volgt het onderzoek: hoe verzamelt men zodra de keuze van het onderwerp gemaakt is materiaal in archieven en litteratuur, en tot slot volgen nog enkele richtlijnen voor de publicatie. In de tekst worden al veel titels gegeven; bovendien vindt men achter elk hoofdstuk verdere litteratuur. Ook geven de schrijvers vele mogelijke vindplaatsen van het bruikbare materiaal (zeer uitvoerig m.b.t. de topografische documentatie): dit wil voor amateurhistorici nog wel eens problemen opleveren met als gevolg lacunes die gemakkelijk opgevuld hadden kunnen worden. In een bijlage vindt men van een tiental Europese landen de belangrijkste litteratuur die een inzicht geeft in de verdere bronnen ter bestudering van de lokale en streekgeschiedenis.

Het werkje is rijk geïllustreerd. Bijzondere vermelding verdient het feit dat alle verluchtingen zijn verantwoord. Het ontbreken van een register valt daarentegen zeer te betreuren,

De verschijning in de Fibula-reeks staat garant voor een keurige uitvoering. Prijs geb. ƒ 6,90. J. T. ANEMA.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

de **Gorter van Muylwijk-Schook.** Volgens Balen's „Beschryvinge der stad Dordrecht", blz. 1120, trouwde Mr. *Johan de Gorter gezegd van Muylwijk Fransz.* met Joffr. *Elisabeth Schook.* Hun nakomelingen namen later, met de naam, het volledige wapen *Van Muylwijk* over.

Mr. *Johan* voornoemd was een zoon van *Frans de Gorter Adriaensz.* en Joffr. *Adriana Oem gezegd van Muylwijk,* de ouders van deze laatste waren: *Jan Oem Tielmansz. gezegd van Muylwijk en* Joffr. *Margriet van Crooswijk Jansdr.;* haar grootouders o.m. *Tielman Oem Heeren Jakobsz.* bij Joffr. *Elisabeth van der Does Bartholomeusdr.* etc., in de vrouwelijke lijn uit het geslacht *Van Muylwyk* stammend.

Zijn ook de bij Balen niet aangegeven kwartieren van het echtpaar *De Gorter-Schook* bekend? Gaarne worden ook de heraldische gegevens omtrent deze kwartieren ingewacht,

Hilversum. **J. M. REINBOUD.**

Klinck. In W. Wijnaendts van Resandt, 256 kwartieren . . . van H. W. van Woelderen (Middelburg 1939), wordt onder 248 pag. 47 opgegeven *Agatha Klinck* geb. te Amsterdam, echtgenote van Mr. *Jan Frederik de Mauregnault (1685-1752).*

In de genealogie De Mauregnault (Ned. Adelsboek 1949, blz. 60) komt nog voor als echtgenote van Mr. *Jan de Mauregnault* (1704-1789) : *Maria Agatha de Leeuw (* 1704—1763), dr. van *Adriaan* en *Catharina Alida Klinck.*

Zeer waarschijnlijk zijn *Agatha Klinck en Catharina Klinck* identiek met de te Amsterdam resp. 18 oktober 1680 en 18 juni 1684 gedoopte dochters van *Gerardo (Gerrit) Clinck en Gerfruda van Pollinckhoven;* een manuscript-kwartierstaat in de verzamelingen van ons Genootschap geeft n.l. zonder nadere gegevens of bron:

1. *Maria Agatha de Leeuw*

Ouders:

2. *Adriaan de Leeuw,* tr.
3. *Cafharina Klinck;*

Grootouders:

4. . . . *de Leeuw,* tr.
5. *Maria du Rees* (dr. van *Andries du Rees);*
6. *Gerard Klinck,* tr.
7. *Geertruid van Pollinkhoven.*

Wie kan deze kwartierstaat aanvullen of verbeteren en waar komt het echtpaar *Klinck-van Pollinckhoven* vandaan (Zuid-Ned.?) ? Ik heb nog een notitie dat *Gerard Klinck* „independant lijwatier in Bengalen" was, hetgeen klopt met het eerste huwelijk van *Agatha Klinck* met *Pieter van Dishoeck,* die in Bengalen zijn loopbaan vond (zie W. Wijnaendts van Resandt, De Gezaghebbers der Oost-Indische Compagnie enz., pag. 34/35).

's-Gravenhage. **IR. J. C. DEKNATEL,**

van Saksen (LXXXVI 347). De vermelding van het wapen van *Georg van Saksen* komt ook voor in: T. van der Laars, Wapens, vlaggen en zegels van Nederland (Amsterdam 1913), blz. 174.

Het grootzegel van *Georg van Saksen* hangt aan een in 1504 gegeven privilege der stad Appingedam (Oud-archief van Appingedam, inv.nr. 22, regest nr. 11; dit archief bevindt zich te Appingedam). Het zegel is gerestaureerd, doch de emblemen zijn wel herkenbaar.

Het Rijksarchief in Groningen bezit van *Georg van Saksen een* duidelijk zegel onder ruit (Archief Van Ewsum, inv.nr. 18). Het in 1517 gebruikte stempel draagt in het zegelbeeld het jaartal 1508 bij drie wapenschilden, geplaatst 1 en 2. 1. *Saksen; 2.* een omgewende leeuw: 3. een draak (?).

In 1968 werd in het Niedersächsische Staatsarchiv te Aurich een tenoonstelling gehouden, getiteld: Dokumente zur ostfriesischen Geschichte, 1284-1900. Onder nr. 9 zag ik daar het in 1499 te Leeuwarden door *Albrecht van Saksen* gebruikte zegel.

Groningen. MR. J. H. DE VEY MESTDAGH.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Vertoont het wapenschild van Rotterdam tekortkomingen?, door F. J. van Ettro. — Het Enkhuizer geslacht Huygh, door Drs. A. G. Vosdingh Bessem. — Aantekeningen over een Zeeuwse familie De Bruyn (De Bruijn, De Bruin), alsmede daaraan verwante families Van der Maas en Van Groenewegen, medegedeeld door J. Kalff, met een naschrift van Mr. W. de Vries. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlands& Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het M a a n d b l a d, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegen*laan 70, Wassenaar.

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds ***vóór*** 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, ***Louise de Colignylaan*** 18, ***Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.***

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name ***van*** de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 2 **LXXXVIIe Jaargang** **februari 1970**

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Mevrouw C. Jansen geb. van der Roest en Mr. A. Ha g a, respectievelijk sedert 1965 en 1925 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:	**Voorgesteld door:**
D. H. G. VAN BERGEN VAN DER GRIJP, ***Aronskelkweg 56 B,*** 's-Gravenhage-2036.	J. J. GRETER, ***Ede.***
K. LASTDRAGER, ***Krugerstraat 28,*** **Den *Helder.***	Dr. A. G. VOSDINGH BESSEM, ***Rijswijk*** (*Z.H.*).
Mr. H. P. A. M. MASTBOOM, ***Dorpsstraat*** **44,** Oud-Gastel.	DE SECRETARIS VAN HET GENOOTSCHAP.
Mevrouw G. F. TEMMINCK, geb. VAN DER MEER, Maresingel *71, Leiden-2.*	L. J. TEMMINCK, ***Leiden.***
G. P. M. VAN WEEL, ***Valkenburgerlaan 17, Heemstede.***	Mr. P. R. TAK LABRIJN, ***Amstelveen.***
Drs. G. G. WOLTHUIS, ***Vijverstraat 5, Hoogezand.***	A. PATHUIS, ***Groningen.***

Adreswijzigingen:

B. J. BUMA,	's-Gravenhage-2013, ***Joh. van Oldebarneveldtlaan 31.***
J. BIJLOO,	's-Gravenhage-2036, *Pinksterbloemplein* ***54.***
Drs. H. H. MALLINCKRODT,	Epse (post Gorssel), ***Oude Larenseweg 13.***
Mr. J. H. DE VEY MESTDAGH	Groningen, *Hondsruglaan* 23.
D. G. E. MIDDELBURG,	's-Gravenhage, *p./a.* ***Ministerie van Buitenlandse Zaken.***
L. C. VAN OLDENBORGH,	Zeist, ***Laan van Rijnwijk*** 1, ***Flat 22 A, „Nieuw Beerschoten".***
J. A. RIEL.	Voorburg-2112, *Westerlookade 24.*
G. G. L. A. VAN SONSBEECK,	Beek (L.) ***Maastrichterlaan 45.***
D. N. WENTHOLT,	Amsterdam-1011, *„Zuidwende", De Boelelaan* ***307.***

De oudere generafiën van het Sliedrechtse geslacht Kalis,

door W. A. VAN RIJN.

Omstreeks 1700 zullen te Sliedrecht gehuwd zijn: ***Arien*** *Willemsz.* ***Calis*** en ***Marichje Joostdr. van Naeltwijck.*** 'Wegens het ontbreken van huwelijksregisters uit die tijd, zal de juiste datum wel nooit meer kunnen worden achterhaald.

Het doopboek van Sliedrecht, dat eerst in 1704 aanvangt, vermeldt de doopinschrijvingen van de volgende kinderen:

19 dec. 1706 ***Jan*** — ***Arien Willemsz Calis***
Merrigjen *Joosten*
get. Bastiaen Joosten van Naaldwijck
Pieter A. Decker
Adriana Jans van Naeldwijck

7 okt. 1708 Jaapje — *Arien Willems Calis*
Marigje Joosten van Naaldwijk
get. Arien Joosten van Naaldwijk
Ariaantje Ariens Dekker

25 jan. 1711 *Pleuntje* — *Arien Willemsen Calis*
Marigje Joosten van Naaldwijk
get. Adriaan Pieterssen Prins
Maddeleen Joosten van van Naaldwijk

23 okt. 1712 Pieter — *Arien Willemsz Calis*
Maaijke Jooste van Naaldwijk
get. Arij Meesen Visser
Swaantje Pieters Swager

20 okt. 1715 *Marichje* — *Arij Willemsz Calis*
Maaijke Joosten van Naaldwijk
get. Pieter } Ariens Dekker
Ariaantje }

14 dec. 1721 *Magdaleentje* — *Arijen Willemsz Calis*
Maaijke Joosten van Naaldwijk
get. Adriaan Pietersz Prins
Niesje Ariens (Crom)

Vóór 20 april 1704, de aanvang van het doopboek, moeten er nog minstens drie kinderen geboren zijn. Twee daarvan, *Joost* en *Willem*, komen voor in een acte van 9 okt. 1752, verleden voor schout en schepenen van Sliedrecht:

Joost Calis, Johannes van herwijnen als in huijwelijk hebbende *Jaapie Calis, Pleuntje Calis* en *Marigje Calis, soo* voor haar selven, en als sig sterkmaackende en de Rato Caverende voor haaren uijtlandigen Broeder *Willem Kalis* alle meerderjarige kinderen van *Arij Willemse Kalis,* in huijwelijk verwekt met *Maarigje Joosten van Naaltwijk,* te saamen geinstitueerde Erffgenaamen in den eijgendom van de hier na te specificeeren Huijsinge Schuur en Erve volgens den testamente off Codicille van *Arij Joosten van Naaltwijk* gepasseerd voor den Nots: Evert van Asperen en seeckere Getuijgen binnen giessendam Residerende in dato den 27e Maart 1733, dewelke verklaarde te Cederen transporteren en in volle vrije Eijgendom op ende over te draagen aan (en) de ten behoeve van *Eijsbrant Abramse Seret,* als in huijwelijk hebbende *Magdaleentje Calis,* die meede voor een sesde *is* Erffgenaam, vijff sesde Parten en Een huijsinge Roockhuijs en Erve met de gevolge en Aankleeven van dien, staande en. geleegen onder Sliedrecht over de kerk belent ten oosten het Schoolhuijs, en ten westen de kinderen van Jan Balkhoven met dese Expresse Last en Conditie dat haeren moeder de gemelde *Marigje Joosten van Naaltwijk* haar Ieeven langh geduurende sal moeten hebben de vrije Inwooninge van 't westerse gedeelte huijsinge hier voren gemelt

Ende bekende sij Comparanten van de Cooppenn: deses ter Summa van vier hondert seeven en dertig Guldens tien stuijvers voldaan en betaalt te weesen den laatsten Penning met den eersten."

Het derde kind was *Cornelis,* dat dus vóór 9 okt. 1752 moet overleden zijn, *Cornelis Ariensz. Calis* komt nog voor als doopgetuige te Sliedrecht:

25 nov. 1739 *Marichje* — *Arien Cornelisz Guys*
Pleuntje Calis
get. *Cornelis* } *Ariensse*
Jaapje } *Calis,*

en te Rotterdam:

25 nov. 1742 *Adrianus* — *Johannes van Haerwijnen*
Jacomijntie Calis
buijten de Schied.poort
get. *Cornelis Calis, Marietie Calis*

Op 21 nov. 1705 compareerden voor schout en heemraden van Naaldwijk:

„*Clement bastiaense Besemer* als getrout hebben *Adrijaentje andriesse visser, soo* voor sijn selven als jnstaende eñ haer sterck makende voor *Theunis andriesz Visser* jn oostjndien, ende *annigje Andriesse Visser,* meerderjarige dochter, alle woonende op Swindrecht, alle kinderen en erffgenamen van *Andries Teunisse Visser,* eñ *pl eun t je Cor n el is Calis,* Ende verclaerden jn die qt: verkogt te hebben, en dienvolgende te transporteren, eñ jn vollen vrijen eijgendom over te dragen aen *Arij Willemse Calis* onsen jnwoonder, de westerse Camer, met het onderkeuckentje jn de huijsinge vande Comparanten staeñ jn dese heerlijckheijt belent ten oosten Jan de Lijndraeijer, eñ ten westen de wede: van Jan gijsen, En bekenden de compten, van cooppenñ: voldaen eñ betaelt te wesen den lesten penñ: metten eersten met de soe: van hondt. car: ḡl.".

Voor heemraden van Naaldwijk compareerde 29 okt. 1707: „de Heer Johan van Asperen, Schout van dese Heerlijckheijt als oppervoogt van 's Heeren wegen van de minderjarige erffgenamen en uijtlandige naergelaeten bij Annigje Jans alhier overleden die jn haer leven wede. was van Jan Hendrickse van Gilst, als sijnde sonder testament overleden, bestaende de selve uijtlandige jn haren soone Hendrick Jansse van Gilst jn oostjndien Eñ de minderjarige jn twee onmondige kinderen van Aeltje Jans van Gilst sar aen haer verweckt bij Hendrick Pieterse vañ graeff woonende tot rotterdam, met namen Pr: Hendrickse en Jan Hendrickse, Ende verclaerde den Comparant jn die qualiteijt te transporteren eñ overtedragen bij desen jn vollen eijgendom aen en ten behoeve van *Arij Willemse Calis* onsen jnwoonder, Ben geheel huijs ende erve staende en gelegen jn dese heerlijckheijt soo binnen als buijtendijcx met een thuijn(t) **je** soo en gelijck het selve bij de voorn: Annigje Jans beseten eñ gepossideert en daer toe geregtigt is geweest, Alles volgens de oude Brieven en bescheijden, die voor soo veel in wesen sijn, hier neffens sijn overgelevert, Belent ten oosten 't huijs van Johannes de Lijndraeijer, en ten westen de wed: van Cornelis Teunisz boer, althans werdende bewoont bij Theunis Cornelisz Boer, Ende bekende den Compt: van Cooppenñ: vandien ter somme van vijff hondert en vijfftig ḡl boven eene stuijver tot rantsoen bedragende seven en twintig ḡl tien stuijv: soo 't selve hiervooren getransporteerde ten overstaen van Schout eñ Heemraden voorñt: is vercogt opden 13 deser volgende maent, volgens de publijcque Coops-conditien daer van sijnde, voldaen en betaelt te sijn,".

Voor schout en heemraden (schepenen) van Niemandsvriend compareerden op 1 mei 1708:

„Pieter Ariensen Decker, wonende onder over Sliedrecht, ende *Arien Willemsen Calis,* wonende onder Naeltwijck jn Sliedrecht, d'welcke verclaerden te Cederen, transporteren, ende in vollen vrijen eijgendom op ende over te dragen aen

ende ten behoeve van Pieter Meeuwsen Visser, wonende op Giessendam buijtendams, seeckere twee hondert vijftigh roeden lants ofte soo veel minder als het int verongeltboeck staet gelegen onder Niemantsvrient int Dors-landt int middelblock belent ten oosten de wede van Teunis Jansen vander Wiel ten westen de wede van Meeus Ariense ten zuijden den luijtenant Boon, en ten noorden Geemen Ariensen Vogel noch vier hondert roeden lants gelegen int selve weer over de nieuwe weteringe belent ten oosten bastiaen Ariensen baen, ten westen den Cooper in desen, ten noorden de wede van wijlen Meeuws Ariensen Visser, en ten suijden de luijtenant boon, ende noch een hondert roeden lants gelegen int selve weer mede over de nieuwe weteringe, belent ten oosten wijlen Schout Evenblije, ten westen de wede van Meeuws Ariensen voormelt, ten zuijden de luijtenant Boon, en ten noorden den Wijngertsen weteringe, Item noch eene merge lants gelegen onder Niemantsvrient voormelt, int weer gelegen achter de huijsinge vanden Wel Ed: Hre van Sliedrecht, mede over de voorgemelte nieuwe weteringe, belent ten oosten den Cooper in desen cum suis, ten westen Aert Jansen vander Wiel, ten zuijden bastiaen Ariensen baen, en ten noorden tot aen Wijngaerden toe, aen welcke eene merge competeert het maken vande geheele uijterste weteringe vant geheele weer, gelegen aen Wijngaerden, en sal daer aen noch moeten maken de noortwaertse sijde ofte helfte vande nieuwe weteringe, maer sal daer voor genieten de halve Cade agter t'selve weer gelegen", ,,ende bekenden de voorsz: Comparanten vande Cooppenningen ter somme van een hondert twintich gulden, en ses gulden rantsoen penñ: voldaen ende betaelt te sijn".

Op 12 mei 1708 compareerde voor stadhouder en heemraden van Sliedrecht:

,,*Arien Willemse Calis,* woonende onder de heerlijckheijt van naeltwijck, de welcke verclaerde vercogt te hebben, ende dienvolgende jn vollen vrijen eijgendom te transporteren ende over te dragen bij desen aen ende ten behoeve van pieter Ariense decker in Sliedrecht onsen jnwoonder, Een gerecht sestepart uijt ses mergen bestaende uijt weij en hooij (en) henniplandt ende rietvelt, metten hoogen dijck en het sestepart jn een huijsinge daer op staende oock mede agter kasteegh en stoep daer aen behoorende, leggende gemeen met den vercoopers Broeder, jn een weer van twaelff mergen van outs genaemt het weer van de kinderen van Theunis Willemse Belendt ten oosten Arij Jansse de Bes, mede heemraed, ende ten westen Leendert Tijsse Stadhouder, Item noch drije hondert roeden lant, leggende gemeen met den vercoopers Broeder alsvooren, jnt weer van Leendert Willem Heijle groot veertien mergen vier hont, beijde onder dese heerlijckheijt, Bestaende (uijt) hooij, weij ende henniplandt, Belent ten oosten de wed: meeuwis Ariense Visser, en ten westen den voorn: Arien jansse de Bes, ", ,,Ende bekende den vercooper van de Cooppenñ: vandien, over den hoop voldaen en betaelt te sijn den lesten penñ: metten eersten mette somme van drije hondert Guldens gereet eñ contant gelt,".

Voor schout en heemraden van Naaldwijk compareerden 20 dec. 1710:

,, Johannes Palinck onsen Jnwoonder, de welcke verclaerde vercogt te hebben, ende dienvolgende te transporteren, ende jn vollen vrijen eijgendom over te dragen bij desen, aen en ten behouve van *Arij Willemsen Calis* wonende mede alhier, de nombre van vier hondert seven ende veertich roeden, seven voeten vijff duijm, bestaende in henniplandt, grienden, en steech, gelegen binnen de bantheijningh onder desen Ambachte, jnt westerse, ende oock Jnt oosterse Brouwersweer,", ,,Den Cooper heeft voort voorn: landt belooft, over den hoop, een Somme van een hondert en 'tsestich gul, te betalen aenden vercooper, gereet bij dese overdragt twintich gul, (die den vercooper bekende ontfangen te hebben) En dan voorts met paeijen ofte termijnen van twintich guldens alle jaere, wel meerder, maer niet minder, tot ter tijt toe, het volle Capitael sal wesen affgelegt ende voldaen,". De kustingbrief op deze acte betrekking hebbend werd op dezelfde dag verleden,

Op 20 jan. 1711 compareerde nogmaals voor schout en heemraden van Niemandsvriend:

,,*Arien Willemsen Calis,* wonende onder Naeltwijck in Sliedrecht, de welcke verclaerde vercoft te hebben ende te cederen, transporteren, ende in vollen vrijen eijgendom op ende over te dragen, aen ende ten behoeve van Cornelis geeritsen wonende onder overSliedrecht, seeckere vier hondert roeden lants gelegen onder niemantsvrient int oosterse dorsweer buijten de bantheijninck, ende noch vijf en t'seventich roeden lants gelegen op alsvoren binnen de bantheijninck belent ten oosten de steech van het 79 oft aelbert gerritsen weer en ten westen tot de steech van swaentien peters soo ende sulcx als aldaer gecavelt ende gescheijden leijt", ,,ende bekende vande Cooppenningen ter somme van t'sestich gulden voldáen ende betaelt te sijn den lesten penninck metten eersten".

Op 5 maart 1712 compareerde voor schout en heemraden van Naaldwijk:

,,*Arien Willemse Calis,* wonende onder Naaltwijk voorñt: dewelke verclaarde te Cederen, transporteren en in vollen vrijen eijgendom op ende over te dragen aen en ten behoeve van Huijbert Jansen van Haeften, wonende op als voren, sekere huijsinge en erve staende en gelegen op Naaltwijk voorñt: binnendijks op 't westerse brouwers weer, soo en sulks als den zelve van Erfgenamen van *pleuntje Cornelis Calis* heeft aangecoft, belent ten Oosten Meertien Leenderts, en Westen Johannis Cornelissen Buurman,", ,,eñ bekende hij Comt. van Cooppenñ: ter somma van een hondert vijftig. gl: voldaan en betaalt te sijn,".

Voor schout en heenraden van Naaldwijk 'compareerde 12 april 1718:

,,*Arij Willemse Kalis* onsen Jnwoonder dewelke verclaarde voor de voldoeninge van 124: 13- alswaer in hij gecondemneert is te moeten betalen, Aan Claas Janse van den Berg woonende op Hartigsvelt Jngevolge vande Sententie van den hove ende hooge vierschare van zuijtholland Jn dato den 4e: April deses Jaars 1718 specialijk gehijpothekeert te hebben bij desen sijn huijs ende erve staande ende gelegen onder desen ambagte belent ten oosten Dirck Janse den leijndraijer Cum suis en ten westen buijen gerritse op papendregt, Beloovende deselve 124: 123:- aan den selven van den berg ofte den wettigen 't hoonder deses briefs te betalen in volgende manieren als vier maande naar dato deses een somme van 20 Gl: en soo vervolgens van drie maanden tot drie maande tot de volle betalinge toe,".

Op 4 april 1720 compareerde voor schout en schepenen van Naaldwijk:

,,*Arij Willemse Calis* onsen inwoonder, Dewelke verclaerdé vercogt te hebben ende dienvolgende te transporteeren ende in vollen vrijen eijgendom overtedragen aan ende ten behoeve van Johannes Palinck mede onsen Jnwoonder de nombre van vier hondt: seven en veertig roeden seven voeten vijff duijm bestaande in henniplant, grienden, en steeg gelegen binnen de banthijning onder desen ambagte, int westerse en ook int

oosterse brouwersweer ende voorts met alle soodanige vrijdommen servituijten regt ende geregtigheden als het selve volgens de oude brieven is hebbende en lijdende, soo ende gelijk en op alle de Conditien, als het voorsᵉ lant door den voorn: palinck aan den Compᵗ.: is vercogt en op den xxᵉ December 1718 is getransporteert, Ende bekende den Compᵗ: van den Cooppenñ: vandien over den hoop voldaen en betaelt te sijn den eersten penninck metten laetsten met de Somme van hondert ende twintich guldens, sijnde de resteren Cooppenñ: die den Compᵗ: noch per reste aeñ voorn: Johs: palinck schuldig is".

Voor schout en heemraden van Naaldwijk compareerde 8 juni 1720:

„*Arij Willetnse Kalis* onsen jnwoonder, de welcke bekende wel ende deugdelijck schuldich te wesen bij desen, aen d'Heer en mr: Cornelis van Aelst, advocaet voor den Hove van Hollandt, wooneñ. onder Hendrick Ido Ambacht, een somme van vijff Hondt: carᵉ: guldens van xx stuijvrs 't Stuck, spruijtende ter saecke van deugdelijcke geleende ende aengetelde penningen bijden Comparant tot sijn genoegen op den xe: Februarij 1720, van voorsᵉ. Hr: van Aelst, in goede ganckbare specie wel ontfangen eñ genooten", „Daer vooren verclaerde den Compᵗ: speciaelijck te verbinden sijn huijs ende erve of boogerttje staende ende gelegen onder desen Ambachte, Belent ten oosten Dirck Jansse den lijndraeijer Cumsuis, en ten westen Buijen Gerritse op papendregt." De aflossing vond plaats op 28 nov. 1733, volgens bijschrift in margine.

Wie de ouders waren van *Arien Willemsz. Calis*, blijkt uit het volgende testament, dat 17 aug. 1680 verleden werd voor notaris Johannes Hellu te Dordrecht:

„*Wilem Cornelisz Calis* ende *Sijken Aerts* sijne huijsvrouwe wonende op Giessen Buijtendams mij notaris bekent, beijde gaende staende gesont van lichaem haer verstant redenen ende memorie seer wel machtich ende volcomentlijck gebruijckende soo t'selve ons notaris ende getuijgen is gebleken ende anders niet en conden bemercken, dewelcke aenmerckende de broosheijt des tijtelijcken levens de sekerheijt des doots ende de onsekere uijre van dien Willende daerom̃e van deser werelt niet scheijden sonder eerst ende alvorens te hebben gedisponeert van haer tijtelijcke goederen. haer van Godt Almachtich op deser aerde verleent, dewijle Godt de Heere haer tijt ende gelegentheijt daertoe is gevende. Bevelende alvoorens haere onsterffelijcke zielen in de genaede ende grondeloose barmherticheijt van Godt Almachtich, ende haere doode lichamen de Christelijcke begraeffenisse Ende comende voorts tot de dispositie van haere tijtelijcke goederen, Ende eerst hij Testateur, soo verclaerde hij tot sijne eenige ende universeele erffgenaemen gemaeckt genomineert ende geinstitueert te hebben sulcx hij doet bij desen *Arijen Willemsz Calis* sijns testateurs voorzoon bij hem verweckt aen *Marichien Pieters* sijns testateurs eerste vrouw zar Item de kint ofte kinderen die hij testateur bij sijne iegenwoordige huijsvrou soude mogen comen te verwecken, mitsgaders de gemelte sijne huijsvrouwe voor een kints gedeelte ende dat inden vollen vrijen ende onbekommerden eijgendom van alle sijne goederen soo roerende als onroerende actien crediten ende inschulden egeene goederen altoos uijtgesondert ofte geresolveert sulcx hij testateur stervende metter doot ontruijmen ende naerlaten sal, Omme bij de voorsz sijne geinstitueerde erffgenaemen met alle deselve goederen gedaen te mogen werden haeren vrijen ende eijgen wille sonder contradictie ofte tegenseggen van ijmant, Onder die conditie nochtans, dat van de vier morgen lants hem testateur toebehoorende ende die hij met zijne eerste huijsvrouwe zar ten huwelijck heeft gehadt sijne iegenwoordige huijsvrouwe niet anders sal hebben trecken en genieten als de bladinge ende het vruchtgebruijck haer leven lang geduijrende, sonder dat sij oock de vier mergen lants sal mogen vercoopen belasten ofte beswaeren in geenderhande manieren, maer sal deselve vier mergen lants in eijgendom sijn ende moeten blijven aen sijn voorkint ende de kint ofte kinderen die hij bij de gemelte sijne huijsvrouwe mochte comen te verwecken"; „in cas sij testatrice egeen kint off kinderen bij den voorsz haeren man quaem te verwecken off dat alle deselve voor mondigen daege ofte huwelijcken staete quaemen te overlijden, soo wilt ende begeert sij testatrice dat den voorsz haeren man alle de voorsz goederen in eijgendom sal blijven behouden off bij sijn voorooverlijden haer voorn man soontie, denselven daerinne mede instituerende ende substituerende bij desen, mits in soodanigen gevalle uijtreijckende aen *Aerf Jacobsz van de Lindt* haar testatrices jongste susters kint de somme van vijff en twintich gl. dewelcke sij testatrice in cas voorsz aent gemelte haer susters kint tot een gedachtenisse is maeckende ende legaterende bij desen."

Uit het tweede huwelijk van *Willem Cornelisz. Calis* werd een dochter *Marichien* geboren, hetgeen blijkt uit het Weesboek van Giessendam op 28 sept. 1697. Op die datum compareerde: „*Sijgie Aerts* laest wedᵉ van *Willem Cornelisz:* zar, wonende op Giessendam buijtendams, ter eenre, ende *Jacob Cornelisz:* wonende in Sliedrecht onder Naeltwijck als Oom ende bloedvoocht van het onmondich kindt van voorsz: *Willem Cornelisz:* zar geprocurᵗ bij de voormelde *Sijgien Aerfs*, met namen *Marichien Willems*, ter andere sijde,".

Sijchje Aerfsdr. compareerde nog als weduwe van *Willem Cornelisz. Calis* op 30 juni 1687 voor schout en heemraden van Sliedrecht:

„dat op date deses voor ons persoonel. gecompareert sijn Fijgje Wouters Swets, wede. van za. Arijen Cornelisz wooneñ op Werckendam, en Sij *gje Aerts* wedᵉ. van za. *Willem Cornelisz* wooneñ op Giessenbuijtendams, Dewelcke verclaerden te transporteren, cederen, eñ over te dragen bij desen, aen en ten behouve van Arijen Pietersz Vinck, Melis Pietersz Vinck, en Pieter Cornelisz Slingelant, alle wooneñ mede op Giessenbuijtendams de nombre van omtrent drie hondert roeden lant ofte twee vijfde parten jn seven hondert vijftig roeden lant gelegen in Boersweer onder desen Ambagte gemeen leggende met de coopers, die de drie vordere vijfde parten competeert, belent ten oosten neel Haessen weer, eñ ten westen rouwens weer, Ende bekenden sij comparanten vañ cooppeñ vandien ter soñe van twee en vijftig car: guldens ten genoegen voldaen en betaelt te sijn".

Jacob Cornelisz. Calis was een broeder van *Willem Cornelisz. Calis.* Hij testeerde met zijn vrouw 21 jan. 1686 voor notaris Govert de Wit te Dordrecht:

„d'eersame *Jacob Cornelisz Calis* en *Crijnfje pieters de Gelder,* echteluijden, woonende in Slijdrecht, mij notaris bekent," „Ende nu van nieuws disponerende, eerst hij Testateur verclaerde hij, aeñ voorn *Crijntge pieters de Gelder,* sijne huijsvrouwe in volcomen absolute en vrijen eijgendom gemaeckt ende gelegateert te hebben, te maecken ende legateren bij desen een part ij t jen L an t s bij

sijnne ouders naergelaten, leggende in Slijdrecht voorsz, als noch sijns Testateurs aenpart monterende 't sestich gūl, in seeckere Obligatie, spreeckende ten laste van sijn Broeders en Susters, Item noch alle den huijsraet meublen en Imboel Beestialen Vich (Visch) Schuijten, netten en voorts alle de roeren goederen, Cleederen Linden eñ Wollen geen uijtgesondert, omme bij haer *Crijntje pieters,* met alle de voorbenoemde goederen in alle gedaen te werden haren eijgen vrijen wille, als met hare andere eijgene vrije goederen, sonder contradictie ofte tegenseggen van jemant, maeckt en legateert als noch hij Testateur aeñ voorsz sijne huijsvrouwe de tochte en vruchtgebruijck van sijn aenpart in seeckere huijsinge ende Landt staende ende gelegen tot Giessendam, bij sijns Testateurs ouders mede naergelaten ende waervan den eijgendom naer haer Testatrices doot eñ overlijden sal comen erven eñ devolveren, op en aen sijns Testateurs naeste vrunden ende erffgenamen ab Intestato alsdan in 't leven sijnde Ende zij Testatrice nu mede disponerende verclaerde tot haer eenich wettich en universeel erffgeñ geinstitueert te hebben en 't Institueren bij desen, hare dochter *Crijntje Jacobs,* ende bij hare voorafflijvigh^t, hare wettige kindt, kinderen, ofte verdere descendenten die zij mochte comen naer te laten, doch met die Cond^tie dat den voorñ Jacob *Cornelisz* haer Testatrices man, sal moeten hebben trecken en genieten, de lijfftocht en vruchtgebruijck van 't weertje Lants, gelegen in Govert Alewijns weer in Slijdrecht, alsmede het gebruijck off vruchtgebruijck van alle den huijsraet meublen ende Imboel, Beestialen (Visch is doorgehaald) Visschuijten Netten en sulcx alle roerende goederen tot Cleederen Linden èn wollen toe, niets uijtgesondert, geduijrende d'voorsz Tochte tot sijns Testateurs hertrouwen toe ende niet hertrouwende sijn leven langh die tocht aen hem alsoo maeckeñ eñ legatereñ bij desen sullende ten sijnen hertrouwen toe ofte niet hertrouwende 't sijnen affsterve, alle die goederen comen en verblijve aen voorsz *Crijntje Jacobs,* die daerinne tot haer Testatrices erffgenaem alreede hier vooren is geinstitueert."

Voor heemraden van Sliedrecht compareerde 20 sept. 1687: „*Jacob Cornelisz* onsen Inwoonder, den welcken verclaerde voor sich selven ende Instaende sich sterck maeckende ende de rato caverende voor *Adriaenfje maertens* weduwe ende Boedelhouster van *Arien Cornelisse* za^r: wooneñ tot Leckerkerck, noch voor *Meelis Cornelisse* woonende aende Giesen, Item noch voor *Andries Thonisse Gielen* als jn Huijwelijck hebbende *Pleunfje Cornelis,* ende *Leendert Hermanse Schram,* als getrout hebbende *Achje Cornelis* beijde woonende in Sliedrecht, te cederen, transporteren ende jn vollen vrije eijgendom over te dragen bij desen aen ende ten behoeve van Cornelis vande Graeff Schout van desen Ambagte de nombre van ontrent eene mergen een hont ende vijfftich Roeden weij, hoij, henniplandt ende griendinge gelegen in Boers ende Rouwensweeren onder desen Ambachte, belent ten oosten neel Haessenweer ende ten westen Arijen Aeltjesweer, Ende bekende hij Comparant vande Cooppenningen vandien ter somme van een hondert dertien gulden ten genoegen voldaen ende betaelt te wesen den lesten penninck metten eersten,".

Op 9 mei 1701; compareerde voor schout en heemraden van Sliedrecht: „*Crijntje Piefers de Gelder* huijsvrouw van *Jacob Cornelisz* jn oostjndien ende *Crijnfje jacobs wede:* van *Pieter janse Hoffwegen,* beijde woonende onder desen Ambagte, Eñ bekende sij Comparanten, vercogt te hebben, ende dienvolgende te transporteren ende jn vollen vrijen eijgendom over te dragen aen Arien Willemse eijckelenboom onsen heemraedt eene Camp weijland groot Acht hont gelegen onder desen Ambagte jn Stabij weer binnen de nieuwe weeteringh belent ten oosten den Cooper, en ten westen de wede: van Schout Backer, met soodanige vrijdommen servituijten en geregtigheden sulcx het selve hebbende eñ lijdende is, volgens de oude brieven en bescheijden daer van sijnde, Bekennen sij Comp^ten: vañ cooppeñ: vandien ter somme van hond^t veertich gl contant gelt voldaen te sijn".

Jacob Cornelisz. Calis overleed vóór *30* jan. 1706. Op die datum compareerde voor schout en heemraden van Naaldwijk: „*Krijntje piefers de gelder wede:* ende Boedelhouster van *Jacob Cornelisse,* onse Inwoonderesse, ende bekende wel ende deuchdelijck schuldich te wesen aen d'H^r: Cornelis van Aelst woonende onder Hendrick Idenambacht, een somme van vier hondert Car: gūld van xx stuijv: 't stuck, spruijtende ter sake van deuchdelijcke geleende ende aengetelde penñ: bij de comp^te: wel ontfangen ende opgenomen tot betaling van de orde^e: en exts lasten ende verpondinge vant naervolgende landt, affstaende mitsdien d'exceptie van niet aengetelt gelt Belovende oversulcx de selve somme van vier hond^t: gūl munte alsboven, aende voorn: H^r: Corñ: van Aelst, ofte den wettigen 'thoonders Brieff te restitueren huijden over een jaer, ende bij langer onderhoudinge tot vermane vanden houder deses, met den jnterest vandien jegens vijff guldens van ijder hondert jnt Jaer, doch den jntrest betaelt werdende 't elcken jare een maent naerden verschijndach ten huijse van voorsz H^r: van Aelst, cal connen volstaen met vier p^r: C^to: jngaende den selven jntrest met huijden dato ende geduijrende tot de volle aflossinge van voorsz vier hond^t: gl cap^l: toe, daer vooren verclaerde de Comparante speciael te verbinden de nombre van vier mergen 400 Roeden gelegen jn Galew: weer soo hooij weij als henniplandt, gelegen onder desen ambachte belent ten oosten wed van Arien Janse Speck Ende ten westen de kinderen van gulick, nogh 3 mergen 70 Roeden belent ten oosten de H^r vande graeff en ten westen Arijen Willemse Eijckelenboom nog een Huijs en erven en ontrent twee hondert Roede henniplandt en stegen oosten Arien gijsen en ten weesten de wed: van Schout Backer".

Voor het eerst vond ik *Jacob Cornelisz. Calis* met zijn broeders en zusters en de namen zijner ouders vermeld in een transportacte van 3 oct. 1675 verleden voor schout en schepenen van Hardinxveld:

„*Jacob Cornelisz., Melis Cornelisz., Willem Cornelisz., Arijen Cornelisz., Pieter Cornelisz.* als getrouwt hebbende *Neeltge Cornelis,* ende *Andrijes Theunisz.* als getrouwt hebbende *Pleunfge Cornelis soo* voor haer selven als haer sterckmakende eñ de Rato caverende voor *Arijen Nelen* eñ *Aechje Cornelis* alle kinderen eñ erffgenamen van wijlen *Cornelis Jacobsz.,* eñ *Annichien Arijens* sijne huijsv^e, beijde za: dewelcke jndier qualiteijt verclaeren gecedeert getransporteert en in vrijen absoluten eijgendomme op te dragen aen ende ten behoeve van Dirck Geeritsz. woonende op gijssenbuijtendams, seeckere drije partijtgens grijendinge als eerstelijck een partijtge in de groote peule belent ten oosten de wede. van Theunis Dircksz. Coijman eñ noortwaerts Geerit Huijbersz., Item een partijtge inde peulegrijent belent ten oosten de voorsz wede. van Theunis Dircksz. Coijman, ende ten westen Geerit Huijbersen voorñt, ende lestelijck een partijtge in de struijckpeule belent ten oosten de voorsz Geerit Huijbersse eñ ten westen Jan Arijensz., alle gelegen onder

de Jurisdicxtie van dese heerlijckheijt van Hardincxvelt, ende dat al te samen servituijten Recht en gerechticheden als van outs tot eñ aen de voorsz drije partijtgens grijendinge behoort hebben eñ noch behoorende sijn, voorts met alsulcke drije Roeden cade gehoorende aende parthije in de groote peule die den getransporteerde voor nu eñ altoos geduijrende gehouden blijft te maken eñ onderhouden,".

Op dezelfde dag en voor hetzelfde gerecht compareerde: „*Dirck Geeritsz* woonende op Gijessenbuijtendams, ende bekende hij Comparant voor hem sijnen erve eñ nacomelingen wel ende deughdelijcken schuldich te wesen aen eñ ten behoeve vande gesamentlijcke kinderen ende erffgenamen van *Cornelis Jacobsz.* eñ *Annichje Arijens* sijne huijsvrouwe beijde zaliger de somme van drije hondert carolus guldens te veertich grooten vlaems t' stuck, spruijtende ter saecke vande Cooppenningen van seeckere drije partijtges grijendinge gelegen inde groote peule, peulegrijent en struijckpeule respective, hem comparant bij gemelte kinderen eñ erffgenamen op heden dato deses opgedragen en getransporteert,".

In margine van deze acte is later bijgeschreven: „Compareerde voor ons Schout eñ Schepenen int hooft van desen brijeve gemelt, *Jacob Cornelisz., Melis Cornelisz., Willem Cornelisz, Arijen Cornelisz., Pr. Cornelisz.* als getrout hebbende Ne *el tge Cor ñs, Andries Theunisse* als getrout hebben *p 1 eu ntge Cor - nelis Aegjen Corñs* (doorgehaald is: „geassisteert met *Pieter jacobsz* haren neve eñ gecoren voogt in desen") eñ *Arijaentge Meerfens wede* van *Arijen Cor?.* za: soo voor haer selven eñ mede als moeder eñ voogdesse van hare drie minderjarige kinderen in echte verweckt aeñ voorñ *A rij en Cornelisz.* geassisteert met *Jacob Meertensse* haren broeder eñ gekoren vooght in desen, ende bekende sij Compten: als eijgenaers van nevenstaende schultbrijef vanden jnnehouden derselver int geheel voldaen eñ betaelt te wesen den lesten penninck metten eersten, versochten sij Compten derhalven dat den nevenstaenden brijeve bij ons Secretaris ten Registere alhijer soude werden gerojeert ende doorgestreken Actum den naest lesten Meije vanden jare xvj^{c}: sessent'seventich."

Nogmaals compareerden voor schout en schepenen van Hardinxveld op 30 mei 1676:

„*Jacob Cornelissen, Melis Cornelissen, Willem Cornelissen, Arijen Cornelissen, Pieter Cornelissen* als getrout hebbeñ N e e *ltge Cornelis, Andrijes Theunissen* als getrouwt hebbende *P leuntge Cornelis, Aechjen Cornelis,* (doorgehaald is: „geassisteert met *Pieter Jacobssen* haren neve eñ gekoren vooght in desen"), ende *Aerijaentge Meertens* in huijwelijcke gehadt hebbende *Arijen Cornelissen* za: soo voor haerselven, ende mede als moeder en vooghdesse van hare drije minderjarige kinderen bij haer in echte verweckt aeñ voorn *Ar ij en Cornelis^{n}.*, geassisteert met *Jacob Meertens^{n}* haren broeder, eñ gekoren vooght in desen, ende verclaerden sij Comparanten in dier qualiteijt te cederen, transporteren ende in vrijen absoluten eijgendomme op te dragen sulcx sij doen bij desen aen ende ten behoeve van Cornelis Cornelissen graeff woonende op Gijessenbuijtendams sekere drije pertijtgens grijendinge als t' eene inde bovenste groote peule belent ten oosten Willem Janssen eñ ten westen paulus arijens^{n}. cum cuis, eñ noch een pertijtge inde bovenste struijckpeule, belent ten oosten Herman Jorisse cum suis eñ ten westen Willem Janssen, eijntelijck een partijtge in de bovenste peulegrijent, belent ten oosten paulus arijenſ eñ ten westen de wede van Teunis dircxs^{n} Coijman, alle gelegen onder de jurixdictie van Hardincxvelt, breeder vermogens seeckere Cavelcedulle tusschen *Cornélis Jacobssen.* der Transportanten vader eñ schoonvader za: ende Hendrick Jasperssen beijde za: opgericht van dato den 23^{n} Meije 1657".

Voor heemraden van Naaldwijk compareerden 18 okt. 1681: „*Jacob Cornelis z* ende *Crijntje pieters* d^{r}. egteluijden, onse jnwoonders, Ende bekenden sij Comparanten elx een voor al eñ ijder solidum als principael, wel eñ deuchdelijck schuldig te wesen, aen Maria Aernouts, woonende binnen Dord^{rt} de soñe van vier hondert car: guldens tot xx stſ het stuck, spruijtende ter sake van deugdēl. geleende en aengetelde pen: die sij comp^{ten} bekenden ten dancke ontfangen eñ genoten te hebben. Belovende oversulx de voorsz. somme van vier hondert car: ḡls. aeñ voorn. Maria Aernouts ofte den wettigen thoonder deses huijden over een jaer, met de jntressen vandien jegens vijf ḡl van ijder hondert gulden jaerlijx, te rekenen den selven jntrest van 8^{e}. deser af, en tot de volle eñ effective betalinge toe gedurende, daer voren specialijcke verbindende eñ ten hipotheecque stellende bij desen, een geheel huijs ende erve staeñ en gelegen onder desen ambagte belent ten oosten de wede. van Gijsbert Jansz van Haeften eñ ten westen Hendrick backer schout van Hardinxvelt nog twee mergen drie hondert agt en dertig roeden lant gelegen agter den voorsz. huijse in Stabijen-weer, belent ten oosten Teunis Corssen-weer, en ten westen Arijen Willemsz weer, Jtem drie mergen drie en tagtig roeden 4 voeten lant, mede gelegen onder desen Ambt^{te}. in pieter cornelisz weer, belent ten oosten arijen Melse-weer, eñ ten westen het voorsz Teunis corssen weer, eñ eijndēl. nog vier mergen vier hondert roeden lant jnsgēl gelegen onder desen amb.^{te} in Govert Alewijns-weer, belent ten oosten Jan Teunis-weer, eñ ten westen Arijen Alewijns weer,".

Arijen Cornelisz., de vierde zoon van *Cornelis Jacobsz.* en *Annichien Ariensdr.*, huwde te Lekkerkerk 19 februari 1668: „*Arij Cornelisse* j.m. van Gijssendam en *Ariaanje Maartens* van Crimpen opd'IJssel sijn den 19. deser jn onse kercke jñ Echten Staet jngesegent".

Van dit echtpaar werden te Lekkerkerk drie kinderen gedoopt:

4 nov. 1668 *Annitje* d. van *Arij Cnelisse* en *Ariaanje Maartens*
ḡ. jacob Ariense Schiltman neeltje Cnelis
en Geertje Maartens

30 nov. 1670 *Maerten s.* van *Arij Cnelisse* en *Ariaenje Maertens*
ḡ. jacob Maertense, Pieter Huigen
en Annitge Maertens

30 okt. 1672 *Marij* D. (van) *Arij Cnelisse* en *Ariaenje Maertens,*
ḡ. jacob Maertense, Neeltje Maertens
en Pleunje Claes

Cornelis Jacobsz., die voorlopig als stamvader kan worden beschouwd, compareerde 27 januari 1672 voor schout en schepenen van Hardinxveld:

„*Cornelis Jacobsz.* wonende op gijessenbuijtendams, ende verclaerde hij Comparant gecedeert eñ getransporteert te hebben sulcx hij doet mits desen aen ende ten behoeve van Dirck Geeritsz. mede wonende op Gijessen-

buijtendams seeckere drije partijtgens grijendinge als eerstelijck een partijtge inde groote peule belent ten oosten de wede. van Teunis Dircxz. Coijman en noor(t)waerts geerit Huijbersz., Item een partijtge inde peulegrijent belent ten oosten de voorsz weduwe van Teunis Dirxsz Coijman, en ten westen geerit Huijbersz. voorñt, ende Lestelijck een partijtgen inde struijckpeule belent ten oosten den voorsz geerit Huijbersz. en ten westen Jan Arijensz., ende alle gelegen onder de Juricxdictie van dese Heerlijckheijt Hardincxvelt, ende dat altesamen met alsulcke servituijten Recht ende gerechticheden als van outs tot en aende voorsz drije partijtgens grijendinge behoort hebben ende noch behoorende zijn, voorts met alsulcke drije Roeden cade gehoorende aende partije inde groote peule."

De verkochte goederen werden 7 mei 1672 op hem teruggetransporteerd:

„Dirck geeritsse woonende op Gijessenbuijtendams, ende verclaerde hij Compt. getransporteert ende overgedragen te hebben sulcx hij doet bij desen aen ende ten behoeve van *Cornelis Jacobsse* mede wonende aldaer, seeckere drije partijtgens grijendinge alle gelegen onder d'Juricxdictie van Hardincxvelt, als eerstelijk een partijtge in d'groote peule belent ten Oosten de weduwe van Teunis Dircxsz. Coijman, ende noortwaerts Geerit Huijberssen, Item een partijtge inde peulegrijent belent ten oosten de voorsz wede. van Teunis Dircxsz. Coijman, ende ten westen Geerit Huijbersse voorñt, ende Lestelijck een partijtge inde struijckpeule belent ten oosten de voorsz Geerit Huijbersse ende ten westen Jan Arijensse, ende die al tesamen met alsulcke servituijten Recht ende gerechticheden als van outs tot ende aende voorschreve drije partijtgens grijendinge behoort hebben en noch behoorende sijn voorts met alsulcke drije Roeden cade als aende partie inde groote peuie behoort."

Met behulp van het vorenstaande, aangevuld met nog andere in mijn bezit zijnde gegevens, kan het begin der genealogie *Kalis* aldus worden weergegeven:

I. *Cornelis Jacobsz.,* geb. omstreeks 1600, bezat een huis en land te Giessendam en land te Sliedrecht, † tussen 7 mei 1672 en 3 okt. 1675, tr. omstreeks 1630 *Annichien Ariensdr.*, † vóór *3* okt. 1675.

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Cornelisz. Calis,* geb. omstreeks 1630, visser, woonde 1679 reeds te Sliedrecht, was 9 mei 1701 in Oost-Indië, testeerde met zijn vrouw 21 jan. 1686 voor notaris Govert de Wit te Dordrecht, † tussen 9 mei 1701 en 30 jan. 1706, tr. *Crijntgen Pietersdr. de Gelder,* geb. Sliedrecht, † na 30 jan. 1706, weduwe van *Jacob Pietersz. Stabij.*
2. *Meelis Cornelisz.*, geb. omstreeks 1632, woonde 20 sept. 1687 aan de Giessen.
3. *Willem,* volgt II.
4. *Arien,* volgt IIbis.
5. *Neeltje Cornelisdr.*, geb. omstreeks 1642, doopgetuige te Lekkerkerk 4 nov. 1668, † na 30 mei 1676, tr. *Pieter Cornelisz.*, † na *30* mei 1676.
6. *Pleuntje Cornelisdr. Calis,* geb. omstreeks 1644, † tussen 20 sept. 1687 en 21 nov. 1705, tr. *Andries Tonisse Gielen Visser,* woonde 20 sept. 1687 nog te Sliedrecht, later te Zwijndrecht, † tussen 20 sept. 1687 en 21 nov. 1705.
7. *Arien Nelen* (óók *Arien Cornelisz.* genaamd), geb. omstreeks 1646, † tussen 30 mei 1676 en 20 sept. 1687.
8. *Aegje Cornelisdr. Calis,* geb. omstreeks 1648, † Sliedrecht in sept. 1721, tr. *Leendert Schram,* landbouwer, † Sliedrecht 11 mei 1712, zn, van *Herman Ariensz.* en *Geertje Pietersdr. Baen.*

II. *Willem Cornelisz. Calis,* geb. omstreeks 1640, testeerde met zijn tweede vrouw 17 aug. 1680 voor notaris Johannes Hellu te Dordrecht, † vóór 30 juni 1687, tr. le *Marichien Pietersdr.:* tr. 2e omstreeks 1680 *Sijchien Aertsdr.*, woonde 28 sept. 1697 nog te Giessendam-Buitendams, weduwe van N.N.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Arien,* volgt 111.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Marichien Willemsdr. Calis,* geb. na *17* aug. 1680, was 28 sept. 1697 nog onmondig.

III. *Arien Willemsz. Calis (Kalis),* geb. omstreeks 1670, bezat o.a. een huis, rookhuis en erve tegenover de kerk van Sliedrecht, † Sliedrecht (aangeg. 1 maart) 1746, tr. omstreeks 1700 *Maertje (Marichje) van Naeltwijck,* ged. Maassluis 23 dec. 1676, † Naaldwijk (aangeg. 15 febr.) 1763, dr. van *Joost Bastiaensz.* en *Pleuntje Ariensdr.*

Uit dit huwelijk:

1. *Willem Calis (Kalis),* geb. omstreeks 1700, is 9 okt. 1752 uitlandig.
2. *Cornelis Calis,* geb. omstreeks 1702, doopgetuige te Rotterdam 25 nov. 1742, † Sliedrecht (aangeg. 18 nov.) 1749.
3. *Joost Calis (Kalis),* geb. omstreeks 1704, diakonie-armmeester van Sliedrecht, ouderling, † Naaldwijk 25 mei (aangeg. 27 mei) 1790, tr, le omstreeks 1726 *Grietje Kroos,* ged. Sliedrecht 20 okt. 1704, † tussen 1733 en 1737, dr. van *Teunis Ariensz.* en *Jannigje Cornelisdr. Bisschop;* tr. 2e omstreeks 1737 *Lena Kroon,* ged. Sliedrecht 5 sept. 1717, † tussen 1740 en 1745, dr. van *Cornelis Ariensz.* en *Marichje Cornelisdr. Baan;* tr. 3e omstreeks 1745 *Marijchje van Haaften,* ged. Sliedrecht 16 jan. 1709, † Naaldwijk (aangeg. 25 april) 1797, dr. van *Leendert Jansz.* en *Merrigje Egbertsdr. de Bes.*
   Uit hem stamt het Sliedrechtse geslacht *Kalis.*
4. *Jan Calis,* ged. Sliedrecht 19 dec. 1706, † vóór 9 okt. 1752.
5. *Jaapje* (te Rotterdam *Jacomijntje* genaamd) *Calis (Kalis),* ged. Sliedrecht 7 okt. 1708, testeerde met haar eerste man 16 aug. 1741 voor notaris Willem Boon te Rotterdam, † Naaldwijk (aangeg. 5 febr.) 1793, tr. le Rotterdam 28 maart 1741 *Johannes van Herwijnen,* ged. Zaltbommel 15 nov. 1714, † Rotterdam (aangeg. 2-8 maart) 1753, zn. van *Jacobus* en *Francina van de Pol;* tr. 2e Rotterdam 19 aug. 1755 *Pieter van der Velde,* ged. Rotterdam 25 aug. 1711, scheepstimmermansknecht, zn. van *Pieter Pietersz.* en *Anna Arnoldusdr. van Houwelingen,* en weduwnaar achtereenvolgens van *Jannetje de Kind, Ingetje Buijt* en *Neeltje Blenckvliet.*
6. *Pleuntje Calis,* ged. Sliedrecht 25 jan. 1711, † Sliedrecht 23 okt. 1777, tr. Sliedrecht omstreeks 1732

Arien Guijs, ged. Sliedrecht 19 sept. 1705, † Sliedrecht 28 april 1751, zn. van *Cornelis Ariensz.* en *Willemijntje Corstiaensdr. van Es.*

7. *Pieter Calis,* ged. Sliedrecht 23 okt. 1712, † vóór 9 okt. 1752.
8. *Marichje Calis,* ged. Sliedrecht 20 okt. 1715, doopgetuige te Rotterdam 25 nov. 1742, † na 9 okt. 1752.
9. *Magdaleentje Calis (Kalis),* ged. Sliedrecht 14 dec. 1721, † Sliedrecht (aangeg. 14 sept.) 1792, tr. Sliedrecht (aangeg. 10 april) 1750 *IJsbrant Seret,* ged. Sliedrecht 22 aug. 1717, † Sliedrecht 28 aug. 1781, zn. van *Abraham Claesz.* en *Pietertje IJsbrantsdr. Visser.*

IIbis. *Arien Cornelisz.,* geb. te Giessendam, † tussen 3 okt. 1675 en 30 mei 1676, tr. Lekkerkerk 19 febr. 1668 *Adriaentje Maertensdr.,* geb. te Krimpen aan de IJssel, † na 20 sept. 1687.

Uit dit huwelijk:

1. *Annitje Ariensdr.,* ged. Lekkerkerk 4 nov. 1668.
2. *Maerten Ariensz.,* ged. Lekkerkerk 30 nov. 1670,
3. *Marij Ariensdr.,* ged. Lekkerkerk 30 okt. 1672.

De Tafel van de XVII Nederlandze Provinciën,

door F. J. VAN ETTRO.

De volledige titel van de wapenkaart, waarop ik hier de aandacht wil vestigen, luidt: „Tafel van de XVII Nederlandze Provinciën Vertonende der zelver verdeling, grootte van Landen en Steden, Mitsgaders haar Regering, zo Politicq als Kerk.-lyk, en veel andere merkweerdige zaken ten nutte van de Historien en Geographie, Opgestelt door C: Specht 1705 t' Utrecht",

Door er met een grote oplage een herdruk van uit te geven, heeft Shell een interessante en zeldzame kaart uit 1705 aan de vergetelheid ontrukt en vele liefhebbers van de historie en van de heraldiek een groot genoegen bereid. Men mag de Tafel van de XVII Nederlandze Provinciën niet beschouwen als een officieel dokument, waarvoor de overheid verantwoordelijkheid droeg. C. Specht vermeldt op de kaart, dat 'hij er zo wel „aucteur" als „drucker" van is, dat de verkoop wordt verzorgd door P. Schenk en dat er een „previlegie" voor is gegeven door Hunne Edele Grootmogenden.

De landkaart linksboven houdt geen rekening met de veroveringen van Lodewijk XIV, die door verscheidene oorlogen grote delen van Luxemburg, van Henegouwen en van Vlaanderen, alsmede geheel Artois en Cambrésis wist in te palmen. Met vage lijnen wordt de herinnering vastgehouden aan oudere kaarten van de Nederlanden, waaraan men de vorm van een leeuw had weten te geven; duidelijk ziet men op de landkaart in de Noordzee de staart van de leeuw aangeduid [1]).

De auteur is zo hoffelijk, dat hij de wapens enz. van des konings Neder1anden benevens die van de vorstelijke bisdommen Luik en Kamerijk (= Cambrai) in de bovenhelft van zijn tafel plaatst ! Genoemde twee bisdommen werden nooit tot de 17 Nederlanden gerekend, maar waren

1) „De Leone Belgico" van Michel Aitzinger (1588).
„Leo Belgicus", gravure door Johannes van Doetechum † 1630 (fig. 30 „Heraldiek" door Drs. J. A. de Boo).

door hun ligging nauw betrokken bij de geschiedenis van de Nederlanden. Met name de hertogen van Bourgondië, en de Habsburgse vorsten na hen, hadden er veel invloed.

De versiering van de wapenschilden met kronen en mijters verdient de aandacht. De schilden van de vier hertogdommen zijn gedekt met een hertogshoed; die van de twee vorstendommen, die bestuurd werden door een bisschop, met mijter, kromstaf en zwaard; die van de graafschappen in de Zuidelijke Nederlanden kregen een (Franse) gravenkroon, d.w.z. een gouden band, waarvan de bovenrand bezet is met ca. 12 parels en daarop nogmaals drie parels,

Bij het markiezaat van Antwerpen en de heerlijkheid Mechelen vinden wij eveneens deze gravenkronen: Mechelen was inderdaad, sinds 1490 een graafschap.

Met de kronen van de wapenschilden van de landen, die deel uitmaakten van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlandse Provincies, heeft de tekenaar echter geen vaste lijn gevolgd. Het graafschap Holland en de heerlijkheden Friesland en Overijssel hebben een kroon met vijf fleurons [2]); het graafschap Zeeland en de heerlijkheden Utrecht en Groningen daarentegen een kroon met drie fleurons en twee parels [3]). Tenslotte zij vermeld, dat het wapen van de Republiek der Verenigde Nederlanden (ongeveer midden op het blad: In rood een leeuw van goud, houdende in de linkervoorpoot een bundel van zeven gouden pijlen met blauwe punten en in de rechter een zwaard van zilver met gouden greep), een kroon draagt met vijf fleurons en vijf beugels; deze kroon doet denken aan een koningskroon en men heeft er ongetwijfeld de soevereiniteit van de Republiek mede willen aanduiden !

Terwijl de titel van de kaart spreekt van 17 Nederlanden en er ook 17 schilden met kronen e.d. zijn versierd, blijkt één van de 17 als provincie te ontbreken. Tijdens de Republiek was het graafschap Zutph en een deel van Gelderland, een van de vier kwartieren en het wapen van Zutphen vindt men als derde van de vier stadswapens onder het schild van Gelderland. Evenmin telden Drenteen West-Friesland mee [4]).

Het wapen van het des H. Rijks markgraafschap Antwerpen gaat vooraf aan de, wapens van de hertogdommen Luxemburg en Limburg. Kenneiijk heeft Specht aan Antwerpen de plaats toebedeeld, die tijdens de Bourgondische hertogen werd ingenomen door het hertogdom Neder-Lotharingen (Lotterike): In rood een dwarsbalk van zilver. Op de wapenkaart, die Zangrius (De Zangré) in 1600 liet maken ter gelegenheid van de inhuldiging van de Aartshertogen Isabella en Albertus van Oostenrijk als hertog en hertogin van Brabant, komen zowel een rood-wit-rode vlag voor als een schild in die kleuren met de aan-

2) Feitelijk een hertogskroon Pl. X, figuur D', blz. 41 „Heraldische Encyclopedie" door Jhr. J. L. M. Graafland. Blz. 247, fig. 16 „Rietstap's Handboek der Wapenkunde" door C. Pama 1961.

3) Bij Graafland (zie noot 3) zou dit een markiezenkroon heten, fig. C' en bij Pama eveneens, althans van het Franse type fig. 15, maar bij de Nederlandse kronen noemt Pama dit model een gravenkroon fig. 4.

4) 4 hertogdommen : Brabant, Limburg, Luxemburg en Gelre.
8 graafschappen : Vlaanderen, Artois, Henegouwen, Holland, Zeeland, Zutphen, Namen en Mechelen.
1 markiezaat : Antwerpen.
4 heerlijkheden : Utrecht, Overijssel, Friesland, Groningen.

duiding Duché de Lothier[5]). Maar in de titel van de wapenkaart van Zangrius wordt „Lothier" gerekend tot de „Dignités et Dependences de la Souveraine Duché de Brabant" en het wapen van het „Marquisat du St Empire" (Antwerpen), krijgt dezelfde eer als dat van Neder-Lotharingen!

Bij Antwerpen en bij Mechelen kan men in het wapen de dubbele of tweekoppige adelaar terugvinden, maar telkens met een verkeerd gekleurd borstschild. Op deze kaart van Specht vertoont het borstschild van de adelaar telkens: in zilver een dwarsbalk van rood. Als er al ooit een borstschild is gevoerd, dan kan dit moeilijk iets anders zijn dan het wapen van Oostenrijk t.w.: in rood een dwarsbalk van zilver (het is ongetwijfeld een gevolg van de gelijkheid van het wapenschild van Oostenrijk aan dat van Neder-Lotharingen dat dit laatste min of meer veronachtzaamd werd tijdens de vorsten uit het Oostenrijkse huis).

Ook in het schild van Groning en draagt de adelaar een borstschildje van zilver met een dwarsbalk van rood: deze dwarsbalk moet groen zijn, Bovendien dienen de drie rode schuinbalken in de kwartieren 2 en 3 van blauw (en niet van rood) te zijn! En, nu we het toch over borstschilden hebben, dat van „Camerick" of Cambrai moet van goud (en niet van zilver) zijn, beladen met drie leeuwen van blauw (en niet met één leeuw van zwart) en dat van Nijmegen van blauw met een leeuw van goud (en niet van zilver met een leeuw van zwart).

Van de zes wapentjes onder het wapen van Zeeland is het tweede dat van Zierikzee. Thans voert Zierikzee: in rood een leeuw van zwart. Misschien hebben we hier een voorbeeld van een wapen, dat oorspronkelijk gehoogd was van zilver; zilver oxydeert gemakkelijk en wordt dan zwart en zo zou het huidige wapen aan zijn onheraldische combinatie rood-zwart gekomen kunnen zijn. Het op de kaart in de bovenhelft van het wapen van Zierikzee afgebeelde onduidelijke figuurtje staat thans boven op het schild [6]).

C. Specht schrijft duidelijk aan Zierikzee als wapen toe: In rood een leeuw van zilver (welke leeuw thans, zeer onheraldisch, van zwart wordt gevoerd). Het zou de moeite waard zijn indien zou kunnen worden aangetoond, dat de kleuren rood en zilver de voorkeur verdienen.

Luik, het vijfde schild vertoont in rood een gouden toren, waarmee het „perron" of vrijheidsmonument bedoeld zal zijn, dat de Stad Luik voert, Het Prinsbisdom Luik voerde omstreeks 1680 een gevierendeeld schild: 1 Stad Luik, 11 Bouillon, 111 Franchimont, IV Loon, waaraan in 1694 nog een ingedreven punt tussen III en IV werd toegevoegd voor het graafschap Horn of Hoorne[7]).

5) Zie jaargang 81 van „De Nederlandsche Leeuw" 1964, blz. 211-217.

6) C. Druif, Nederlandse Gemeentewapens, Leeuwarden 1965, blz. 113, fig. 99. Het zou wel eens een gesp kunnen zijn, vergelijk Wissekerke blz. 111, fig. 94, Noordwelle blz. 106, fig. 54 en Kerkwerve blz. 105, fig. 40.

7) Max Servais: Wapenboek Van de Provinciën en Gemeenten van België 1955, blz. 231.

De Tafel van C. Specht uit 1705 [8]), die ons hierboven bezighield, bevat nog een overvloed van gegevens uit de tijd rond 1700. Maar zelfs als niet iedereen zich daarvoor interesseert, dan nog mag de prent van C. Specht gerust in de aandacht worden aanbevolen van een ieder, die belang stelt in de wapenkunde of in de geschiedenis.

8) Hij heeft er nog enkele meer uitgegeven, nl.:
Historische en Geographische Tafel om te leren een Kort Begrip van de Landen en Staaten in Europa, haar Grootheyd Besitting en alles dat tot onderricht der Liefhebbers van de Landbeschrijvinge dienen kan, opgestelt door C. Specht t'Utrecht, Ao. 1704;
Kort Begryp van Duytsland, de drie Ryxcollegiën in hunne wapens en zittingen, Kreitsverdelingen en aantekeningen, door C. Specht, Utrecht 1706.

KORTE MEDEDELINGEN

Het Enkhuizer geslacht Huygh

(LXXXVII, bol. 7-21).

In zijn bovengemelde artikel spreekt in kol. 9 Drs. A. G. Vosdingh Bessem het vermoeden uit, dat *Pieter Huygh* (I, 2, 1), gedoopt 19 november 1602, zoon van *Lucas Jansz. Huygh* (I, 2) en *Symon Jansdr.*, mogelijk dezelfde is als Ds. *Petrus Hugius Lucasz.*, predikant te Warder en te Hem. Dit vermoeden wordt zekerheid, wanneer men kennis neemt van de volgende inschrijving in het Album Studiosorum Academiae Franekerensis (No. 1760) van 24 mei 1619 „*Petrus Lucae Hugius*, Enchusa, theol.".

In hetzelfde album studiosorum wordt (No. 1924) op 17 maart 1622 ingeschreven „*Meinardus Hugius*, Enchusanus, iur" (IIIB), wiens zoon *Meynard Huygh* (IIIB, 2) eveneens student te Franeker was blijkens zijn inschrijving (No. 5463) d.d. 29 mei 1654, luidende „*Meinardus Hugius*, Leowerdiensis Frisius, phil".

Ook werd daar nog ingeschreven (No. 6796) d.d. 1 februari 1665 „*Julius Hugius*, Leoverdiensis Frisius, phil".

IR. C. M. R. 'DAVIDSON.

Het Haarlemse geslacht Van der Laen

(LXXXVI, kol. 311-345, 350-376).

Naar aanleiding van het medegedeelde in kol. 332 van de vorige jaargang van dit maandblad omtrent het echtpaar *Hendrik van Assendelft-Dieuwer van der Laen* (IVe, 4) het volgende:

In mijn „Genealogische Staten-Ingen Nulandt", in Bijdragen en Mededelingen van de Vereniging „Gelre" LVII (1958), vermeldde ik op blz. 97 *Johan ingen Nulandt* (zoon van *Arndf* de jonge en *Everharda (Maria) Mom)*, o.m. bezitter van het Gelderse leengoed Westeraam onder Elst (Over-Betuwe) en van het adellijk huis de Vles onder Heteren (afkomstig van de *Mom's)*, die gehuwd was met *Aleid van Assendelft* en in 1618 overleed. In een voetnoot haalde ik mededelingen aan uit A. van Buchell, Genealogieën, deel 1 (Hs. Universiteitsbibliotheek Utrecht, cat. der hss. 11, no. 1780), fol. 50a „Assendelft de Veenhuysen", alwaar blijkt, dat *Alijdt*, de vrouw van *Jan van Ingenoulant* (wapen: geënte rode dwarsbalk op veld van zilver), een dochter was van *Henrick van Assendelft* (wapen: 3 zilveren hoorns op zwart veld; de hoorns met gouden banden) en *Dieber van der Laen*, dochter van *Gerrit* en *Adriana Hendricxs van Alkemade*. Laatstgenoemde *Hendrick van Alkemade* was een zoon van *Berthout* en *Alidt de Vriese Nicolaas' dochter* (deze

† 19 januari 1549). Bij Van Buchell alsv., fol. 37, wordt gezegd, dat *Dieber'* of *Dievera's* vader, Mr. *Gerrit van der Laen,* kapitein in Leiden was, gehuwd met *Adriana Hendricx-dr. van Alcmade,* „deese behoorde de huysinge te Leyden, daerin de winckel van Plantijn is". Als wapen van Mr. *Gerrit van der Laen* wordt opgegeven: een stappend zilveren paard op veld van rood.

DR. A. JOHANNA MARIS.

Het **wapen van de polder „Geestmerambacht".**

Bij Koninklijk Besluit van 11 november 1969, No. *9 is* aan de in het noorden der provincie Noord-Holland gelegen polder Geestmerambacht een wapen verleend, waarvan de beschrijving als volgt luidt:

„Gedeeld van goud en keel: over de delings-„lijn een zeilend koggeschip vergezeld in de „beide bovenhoeken van een geopende burcht „met drie kantelen, alles van het een in het „ander, het schip op de achtersteven voerend „een vierkante, naar rechts wapperende gou-„den vlag met een (omgewende) leeuw van „keel, getongd en genageld van azuur, de „beide burchten met een opgetrokken val-„deur van sabel; een schildhoofd van azuur „met een gaande, aanziende leeuw van goud. „Het schild gedekt met een gouden kroon „van drie bladeren en twee paarlen".

Ter toelichting het volgende: de strijd die in de middeleeuwen gedurende lange tijd is gevoerd tussen de graven *van Holland* **en** de West-Friezen heeft zich voor een belangrijk deel afgespeeld in het gebied dat thans tot de polder Geestmerambacht behoort.

Nadat verschillende graven tevergeefs getracht hadden de onderwerping af te dwingen door veldtochten tijdens strenge winters die het waterrijke gebied voor de legertjes tijdelijk toegankelijk maakten, heeft graaf Floris V zijn doel tenslotte bereikt door drie maatregelen te treffen. In de eerste plaats streed hij op de grote meren met eën vloot van oorlogskoggen. verder stichtte hij enige dwangburchten waarin permanent garnizoenen werden gelegerd en tenslotte ging hij over tot wegenaanleg, zodat ook (enig) verkeer te land mogelijk werd.

In het wapen is een symbool voor de strijd te water aangebracht in de vorm van een koggeschip met een vlag aan de achtersteven die de bekende Hollandse leeuw vertoont. In omgewende plaatsing, omdat de vlag naar voren waait en het wapendier bij een vlag naar de stok gewend is. De blauwe tong en nagels die de Hollandse leeuw heeft worden wèl genoemd in de beschrijving van het wapen maar het zal nauwelijks mogelijk zijn deze in de gangbare kleine afbeeldingen tot hun recht te laten komen,

Het systeem van dwangburchten is verbeeld door de twee burchten boven naast het schip.

De kleuring van het veld is alleen om decoratieve redenen van keel en goud gekozen.

In het schildhoofd is een der leeuwen uit het wapen van West-Friesland geplaatst om aan te geven dat het hier West-Fries gebied betreft.

De kroon is alleen het gebruikelijke versieringselement, waaraan geen verdere betekenis moet worden toegekend.

MR. G. A. BONTEKOE.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften.

J. Boon, Regesten op de Jaarregisters van de Keure, Schepenjaren 1353-54 en 1357—58. [Gent,] 1969,

Negen en negentig van de 140 bladzijden worden door de 817 regesten in beslag genomen, Uitstekende registers op persoons- en plaatsnamen besluiten het werk, waarin o.a. de volgende namen voorkomen: *Anselein, Beelaerds, Boelaer, Boelen, Crommelin, Van Gavere, Haex, Van Herzele, Mesdach, Neerinc, (De) Peister, Priem, Van Ravenscoet, Van Steeland* en *Van Valkenborch.*

M. Smessaert, Indices op de staten van goed van de heerlijkheid Land van de Woestijne. [Z. pl.] 1969. dl. 1, gestenc.

Wederom een nieuwe uitgave van de Belgische zustervereniging „Vlaamse Ver. voor Familiekunde", waarvoor ook in ons land stellig belangstelling zal bestaan. Dit eerste deel bevat uittreksels uit de „staten van goed" van Knesselare, Ruislede en Zomergem (Hoetsel) en sluit met een hoofdstuk „Varia (Land van de Woestijne) ". Laatstgenoemd hoofdstuk geeft tevens uittreksels uit voogdijstellingen. Goede registers vergemakkelijken raadpleging van het boek. Men kan er gegevens in vinden over: *Beelaert, Bekaert, Bracke, Flament, Grijp, Hooft, Van der Laen, Lippens, De Meester, Plasschaert, Van de Putte, Van Renterghem* en *Verberckmoes.*

Almanak van Kaapstad **1800** met voorw. door E. Rosenthal. Kaapstad, 1969.

Deze op overzichtelijke wijze samengestelde almanak is verdeeld in 3 hoofdstukken, die de volgende onderwerpen behandelen: I. Opgave van de namen van alle personen, met hun adressen, welke in het jaar 1800 als vaste inwoners van Kaapstad en omgeving geregistreerd waren; 11. Opgaaf-rolle van alle zodanige personen, als onder afgeschreven gage gesteld, uit den dienst der N.O.I. Comp. geligt, of alhier remoreerende zyn; gelyk mede van die geenen die zedert de Capitulatie met passen of consent hiet verbleven zyn. Begonnen 1 April 1800 (tot 15 Aug. 1800) ; III, Opgave van al de bewoners van Capstad en omgeving, welke in 1800 als vaste inwoners geregistreerd zyn, volgens opgave van straatnaam en huisnummer. In de hoofdstukken I en 11 zijn de geslachtsnamen in lexicografische volgorde geplaatst met in sommige gevallen vermelding van land of plaats van herkomst. Met vermelding van o.a. de namen *Agron* (van Kampen), *Amiot* (van Gelderland), *Anosi* (van Arnhem), *De Beer, Blaauw, Van Cerf, Mak, Van Menninga* (van Groningen), *Mol,* (van Nieuwendam), *Niepoth* (van 's-Hertogenbosch) , *Nix* (van Groningen), *Ponté* (van Hoorn), *Pop* (van 's-Gravenhage), *Schutte, Serrurier, Vermaak, Voltelen, Van Winkel* (van Alblasserdam), *Wolmerans.*

Eigen Schoon en de Brabander, jrg. LII (1969), afl. 10-12.

Bevat het slot van het artikel over „De voorouders van *Jan* **111, Hertog** *van Brabant,* en van *Willem* 111, Graaf van *Holland.*

De Middelaar tussen de genealogische navorsers, juli 1969.

G. van der Ghinst en F. Gobin vervolgen „À propos de quelques dossiers d'émigrés originaires du département des Deux Lys (Flandre Occidentale) sous la Révolution Fran-

çaise et le Consulat". Genoemd worden hierin: *Van Cuyl, De Jongh (Ezéchiel; zegt* een geboren Nederlander te zijn), *May* (Engelsman), *De Meester* en *Pratt* (ged. Londen).

De Middelaar tussen de genealogische navorsers, sept. 1969.

Bevat o.a.: Liste des portraits identifiés aux musées royaux des beaux-arts de Belgique, dans les tableaux hollandais, du XVIe au XVIIIe siècles door Fr. de Saligny. Noemt *Nicolaas van Bambeeck* (Leiden 1596—Amsterdam 166 1) , *Jeanne Marie Doublet, Willem van Heythuysen, Adriaen Fransz.* en *Jan Adriaen de Kies van Wissen, Willem Lodewijk* graaf *van Nassau-Siegen* (1560—1620), Prins *Maurits van Oranje Nassau* (1567-1625) en *Hendrick Sorgh.*

Vlaamse Stam, jrg. V (1969), afl. 4.

A. Maris, De familie *Maris* te Rupelmonde en te Bazel 1475—1600. Is een bewerking van een gedeelte van het artikel over het geslacht van dien naam, verschenen in het maandblad van ons Genootschap 1965 en 1967. — M. Kocken, Het ,,Register van alle de persoonen die hunnen eedt hebben gedaen in het brauwersambacht beginnende anno 1603". Het register berust op het Stadsarchief van Mechelen en vermeldt de namen *Backx, Damman, Van Dusseldorp, De Meester* en *Vlemincx.* — *C.* C. van Valkenburg, *Van Berckelaer's te* Antwerpen. Behandelt a. de *Van Berckelaer-groep* waartoe behoort *Peter van Berckelaer* (1526/27—vóór 28 febr. 1585), die tr. *Lynken van Valckenborch* onder vermelding van de 3 zusters van laatstgenoemde en b. een Antwerpse *Van Berckelaer-groep,* waarin evenals in de onder a bedoelde de voornaam *Peter* voorkomt.

V 1 a a m s e S t a m, jrg. V (1969), afl. 5.

J. Martens, Hasseltse thuisdrinkers in 1652-1653. De gegevens, die op deze lijst voorkomen, zijn ontleend aan het op het Rijksarchief te Hasselt berustende ,,Regijster vanden Peculium vande Borghers Bieren deser Stadt van meydach 1652 tot meydach 1653 enz.enz." Het voor eigen gebruik bereide bier — het was de brouwers toegestaan jaarlijks een beperkte hoeveelheid voor eigen gebruik te brouwen — werd lager belast dan dat bestemd voor slijterijen. Daar degene, die voor eigen gebruik lieten brouwen veelal bemiddeld waren, geeft de lijst tevens een sociologisch-geografische doorsnede van Hasselt uit die tijd. Aangezien geen. burgerboeken van deze stad aanwezig zijn, zijn de lijsten voor hen, die een onderzoek naar Hasseltse families instellen niet zonder belang. Op de lijst de namen *Becx, Van Elderen, Eyben, Geloes, Hamel, Van Hamel, Houben, Rocx.* — A. Demedts, Onze kwartierstaat (16): *Streuvels* en de familiekunde. — W. Devoldere, Huwelijken te Pittem, 1608 tot en met 1616, (Wordt vervolgd). De huwelijksregisters van Pittem beginnen in 1617. In een soort ,,kladregister" echter vangen de huwelijksinschrijvingen reeds in 1608 aan. De gegevens voor het artikel zijn aan dit ,,kladregister" ontleend. Men treft er de namen *Bally, Cloet, Hamal, Van Mackelberghe, De Marrez* en *Mestdach* in aan. — E. Devos, Steene bij St.-Winoksbergen. Grondeigenaars in 1740. Op verzoek van jonker *Florijs-Guilles Zijlof,* heer van Steenburg, zijn tussen 1736 en 1740 de landerijen in de parochie Steene opgemeten. De aldus verkregen gegevens over grond-percelen, eigenaars en pachters werden in het ,,Landboek van Steene" opgetekend. Het register berust op het Gemeentehuis van Steene. Bij de eigenaars de namen *Canis, De Couster, Drieux, Faulcquonier, Lemaire* en *De Moucheron.*

Vlaamse Stam, jrg. V (1969), afl. 6,

E. van den Bossche, Het geslacht *Goetstouwers,* (2de Vervolg en slot). Blijkens aanvullingen afkomstig van oud-pastoor te Walem *A. Goetstouwers* behoort tot dit geslacht *Petrus Goetstouwers,* geb. Essen 23 juni 1847, overl. Zundert 2 juni 1925, tr. aldaar 26 febr. 1878 *Joanna Antonissen,* geb. Zundert 4 juni 1856. Zij vestigden zich te Wernhout en kregen 6 kinderen. Een dezer kinderen is genoemde oud-pastoor *Adriaan Goetstouwers,* geb. 1890. De 3de in 1884 geboren zoon *Cornelis* trouwde met *Maria Jochems,* uit welk huwelijk 10 kinderen. Zowel in de telefoongids van 1964 als in de naamlijst van rekeninghouders PCGD van 1965 worden personen genaamd *Goetstouwers* te Wernhout vermeld. — T. J. Gerits O. Praem., Witheren van Akense afkomst in de abdij van Averbode tijdens de XVIIIde eeuw. Geeft een biografische schets van 8 uit Aken afkomstige studenten, die als kloosterling hun intrede in genoemde Witheren-abdij deden. De beknopte levensschetsen bevatten behalve de namen der ouders en plaats en datum van doop veelal ook de namen der doopgetuigen. De gegevens zijn ontleend aan de door *Gillis die Voecht († 1653)* aangevangen Catalogus fratrum Averbodiensium, die tot in de 19de eeuw is voortgezet. Tot de kloosterlingen behoort *Ph. L. Gentis (1701-1777).* — V. Eykelberg en L. Poplemont, Genealogische vragen rondom het probleem *Van Eyck.* — *G.* Aerbeydt, Roeselaarse paspoorten of attestatien 1792-1794. Bron, waaraan-de gegevens voor dit artikel zijn ontleend is het onder nr. 164 op het Stadsarchief van Roeselaer bewaarde Register attestatien ofte paspoorten beginende 26.9.1792 van het ambacht van Roeselare. In de meeste gevallen worden de geboorteplaatsen, woonplaatsen, beroepen en leeftijden alsmede vadersnaam genoemd. De lijst vermeldt de geslachtsnamen *Bekaert, De Bie, Bouckenooge, Gheldof, De Meester, Paret, Platteeuw, Raeveschot, Termote* en *Verhelst,* — W. van Hille, De heerlijkheid Het Dendermondsche te Loo-ten-, Hulle en haar staten van goed. Meer dan 200 jaar is de heerlijkheid in bezit van dezelfde familie geweest: 5 juli 1580 werd zij gekocht door *Jooris Baelde,* vererfde vervolgens op zijn zoon *Jooris,* zijn kleinzoon *Jooris Baelde* (†1686), zijn achterkleinzoon *Frans Emmanuel Baelde,* zijn achter-achterkleindochter *Anna Baelde X Félicien Cardinael,* vervolgens op de zoon van laatstgenoemd echtpaar t.w. *Félicien Patricius Cardinael,* daarna op *Theresia Francisca Cardinael* (zuster van *F. P. C.) X W. A. D. de Hau.* Laatste heer van Het Dendermondtsche was *Pieter Winnoc de Hau,* overl. 3 nov. 1796, zoon van het echtpaar *De Hau X Cardinael.* Op de hier afgedrukte lijst de volgende namen: *Beaufort* (reg. 91), *D'Hertoghe, Rogge, Tytgat* (reg. 92), *Brak, Gryp* (reg. 95), *Mestdagh* (reg. 96). — E. Devos, Steene bij St.-Winoksbergen: Pachters in 1740 (Vervolg.) Noemt o.a. *Adriaen Stoop.*

Annalen van -de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, dl.LXXII (1969,afl. 1/2.

A. Maris C.SS.R., De H. Geestrenten van Bazel 1572. Het manuscript berust op het R.A. te Beveren-Waas: fonds Bazel, nr. 258. Daar de eerste vier bladen ontbreken, is de titel onbekend. Uit de inhoud van het hs. valt evenwel op te maken, dat het een slaper van de H. Geest van Bazel moet zijn. Met o.m. de namen *Van Dieghem, Dullaert, Van Horick, Marien, Maris, Maryn, De Mera, Van Polfliet, De Rouck, De Stradio, Van Strydonck, Varendonck, Verbanck* en *Verhulst,* — H. Nauts, Beeldhouwwerk van *Huybrecht* en

Norbertus van den Eynde en van *Lucas Faydherbe* in de Hoofdkerk te Sint-Niklaas. — A. de Belie, Inkomsten-systeem van kerk en pastoor in het Ancien Régime te Belsele. — A. Buvé, Ongewone belastings- en waardigheidstekens.

Oldenburgische Familienkunde, jrg. XI (1969), afl. 4.

H. Borgmann, *Elisabeth von Ungnad* und Sara *Margarete Gerdes*. Zwei Frauenschicksale am Oldenburger und Vareler Hof. Beschrijft de bewogen levensloop van *Elisabeth* Freiin *von Ungnad* (-*Weisenwolf*) (1614—1683), door de uit haar relatie met *Anton Giinther* Graf *von Oldenburg-Delmenhorst* geboren zoon *Anton I von Aldenburg* (1633—1680) in de 5de generatie ná haar de stammoeder van *Willem Gustaaf Frederik* graaf *Bentinck-Rhoon* († *1762* [volgens N.A.B. 1940, blz. 199, sub XIII; 1761 volgens het onderhavige artikel]-1835). *W. G. F.* graaf *Bentinck-Rhoon* trouwde in 2de huwelijk met de in Steinhausen (volgens N.A.B. in Bockhorn) geboren *Sara Margarete Gerdes* († 1776-1856). Beide vrouwen, wier levenslot zo verschillend is geweest, zijn bijgezet in de grafelijke familie-grafkelder van de Slotkerk te Varel. Van beide in de titel genoemden is een portret in het artikel, dat tevens een overzicht van het voorgeslacht van *Sara Marg. Gerdes* geeft, opgenomen.

Quellen zur ostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. XVIII (1969), afl. 8.

H. R. Manger, Friesen im ältesten Stammbuch der Marburger Universität. Hierin komen voor: *Thiardus v. Heerma* (uit Bolsward, 1579 mei 20, wapen), *Johann Holdinga* († 1577 aug. 6, uit Leeuwarden, wapen). — In de rubriek „Zufallsfunde" 1, 29 juni 1810 getr. te Ochtelbur *Gerrit de Ruyter*, geb. van Rotterdam, pakhuismeester bij de wijnhandelaar *Steinmeyer te* Emden, met *Charlotte Balsen* en 2, getr. Driever Kr. Leer 9 mei 1801 *Regardus Laurens Adriani, oud 31* jaar, zn, van *Laurens Adriani*, geb. te Groningen, thans woonachtig te Weender, met *Sievertje Philippus*. — I. Ramm stelt de vraag: Woher kommt der ostfriesischen Vorname *Tanno*?

Westfalische Zeitschrift, bd. 118 (1968).

In de afd, „Kleine Beiträge" een artikel van W. Honselmann over: Familiennamen als Vor- oder Rufnamen und Frauen mit Männernamen in Westfalen im 16. und 17. Jahrhundert.

The New England historica1 and genealogica1 record, april 1969.

The *Belyeas* of New Brunswick door H. C. Belyea. Stamvader is *Louis Boulier*, geb. uit Saintonge (Fr.), ± 1690 in Noord-Amerika, tr. 23 mei 1697 *Annetje Konninck* (sic !), geb. in Groede (Ned.).

Arma, nr. 46.

C. Pama, The Heraldry Council. — The Bell-Krynauw collection. (Wordt vervolgd.) Geeft wapenbeschrijvingen o.a. van *D'Ailly, Anosi* (uit Arnhem), *Appeldoorn, Van As* (uit Dordrecht) en *Beelaerts van Blokland*.

Familia, jrg. VI (1969), afl. 1.

P. A. Myburgh, Die eerste *Myburghs*. Schrijver toont aan, dat deze Zuid-Afrikaanse familie afstamt van *Lambert Lambertz. Myburgh*, van Broek in Waterland, getr. met *Aaltje Alberts*, van Purmerend, Dit in afwijking van hetgeen De Villiers-Pama en Hoge daaromtrent abusievelijk vermelden.

— J. A. Heese, Kwartierstaat van President *Kruger*. In de laatste generatie van de kwartierstaat (64) is het meerendeel van de kwartieren van Nederlandse afkomst. Met kwartieren *Van Aarde* (van Rotterdam), *V. d. Berg* (Breskens), *Bosman* (Amsterdam), *Haster* (Leiden), *Kervel* (Haarlem), *Van Staden* (geb. Haarlem), *Steenkamp* (van Giessen-Nieuwkerk) en *Van der Walt* (van Veenwouden). — P. 0. Kraamwinkel, Die familie *Kraamwinkel* in Suid-Afrika. (Vervolg.) Dit 2de stuk behandelt de lotgevallen van het gezin van *Frederik Cornelis Kraamwinkel* × *Elisabeth Johanna Haavekost*. De geslachten *Kraamwinkel en Haavekost* komen reeds in de 17de eeuw te Amsterdam voor.

THA. J. VAN ALFF.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

van **Bronchorst.** Gevraagd nadere gegevens over *Henry de Bronchorst*, kapitein en kastelein van stad en kasteel van Vilvoorden, eigenaar van de hof Ruttert te Berg bij Kampenhout, die bij testament d.d. 20 juni 1629 zeven studiebeurzen sticht ten behoeve van de afstammelingen van „Lignages de Bruxelles". Uit zijn testament blijkt, dat hij ongehuwd is.

Hij bespreekt een legaat voor zijn neef *Jean de Bronchorst* uit Eibergen onder Berquelé (lees: Borculo) bij Zutphen, die als soldaat in Spaanse dienst is of is geweest.

Aerdenhout. JHR. Mr. C. C. VAN VALKENBURG.

van **Galen** LXXI 258). Op 9 maart 1634 compareert voor notaris Schoormans te Dordrecht *Janneken Aertsdr. van Houwelingen*, weduwe van *Willem van Galen*, met „Capiteyn *floris van Winteroy* haren schoonsone"; op 28 juli 1646 voor dezelfde notaris: „Capiteijn *Floris van Winteroy* als ten echte gehad hebbende *Dina van Galen*, dochter van *anneken aerts van Houwelingen*".

We maken dan kennis met *Dina's van Galen* gehele moederlijke familie, maar uit niets blijkt het bestaan van broers of zusters, zodat we moeten aannemen, dat *Dina* het enige (in leven gebleven) kind van het echtpaar *Willem van Galen-Janneke van Houwelingen* was. Ook van de familie *Van Galen* leren we verder niets meer.

Uit bovengenoemde acte, aangevuld met gegevens uit doop- en trouwboeken en enige gedrukte bronnen, kunnen we het volgende fragment van de genealogie van *Dina van Galen's* moeder samenstellen.

I. *Jacob van Houwelingen.*

II. *Bastiaan van Houwelingen*, † in 1558, tr. le in 1539 *Agniet van Gouthoeven*, begraven met haar eerste kind op de eerste verjaardag van haar huwelijk, 1540, dr. van *Baerthout* en *Elisabeth Jacobsdr. (Solerius)* (zie Ned. Leeuw 1907, kol. 238); tr. 2e *Jenne (Johanna) de Ionge Heeren Reyers dochter*, † in 1574, dr. van *Reyer* en *Margrieta van Beveren* (Matthijs Balen noemt hem in zijn „Beschrijvinge van Dordrecht", op blz. 1102: *Houwaard*, zijn zoon *Aert* op blz. 929: *Boonaart)*.

Kinderen:

1. *Agnes*, tr. *Pieter Kornelisz*, † zonder oir.
2. *Reyer*, † zonder oir; wordt 2 febr. 1630 nog in het testament van zijn aangetrouwde neef *Willem Bol* genoemd.
3. *Aart*, volgt 111.

4. *Willem,* † in 1577.
5. *Dirk, tr. Maria Willemsdochfer,* † *8* januari *1627;* assisteert *9* nov. *1608 zijn* nicht *Marijcke Louff* bij haar huwelijk met *Aper Saeijer.*
6. *Margrieta,* tr. *Quirijn Louff;* uit hen een talrijk nageslacht.

III. *Aart van Houwelingen,* tr. *Aeltken van Beaumont,* dr. van *Willem Fransz.* en *Digna van Heythoven Heeren Jacobsdr.* (Balen noemt haar: *Digna Heyfhem Goodschalx dochter;* zie ook Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie V, blz. 144): *Aeltken van Beaumont* hertr. Dordrecht 14 januari 1590 *Herman Scalcxen,* schipper van Dordrecht.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Elijsabeth van Houwelingen,* ged. Dordrecht 26 okt. 1578.
2. *Bastiaen van Houwelingen,* volgt IV.
3. *Janneken Aertsdr. van Houwelingen* (doop en huwelijk niet gevonden), tr. *Willem van Galen,* † vóór 9 maart 1634.
4. *Frans Aertsz. van Beaumont,* bakker te Haarlem.
5. *Willem Aertsz. van Beaumont,* volgt IVbis.

IV. *Bastiaen Aertsz. van Houwelingen,* ged. Dordrecht 5 juni 1580, tr. le *Lowijsken Jans uan den Bogaert;* tr. 2e Dordrecht 1 jan. 1634 *Anneken Jacobs Morel,* van Rotterdam, weduwe van *Christoffel Schrijvers;* tr. 3e Dordrecht 28 aug. 1639 *Janneken Bordels,* van Dordrecht.

Uit het eerste huwelijk:

1. k i n d (geen naam ingevuld), ged. Dordrecht in aug. 1602.
2. *Aert,* ged. Dordrecht in aug. 1603.
3. k in d (geen naam ingevuld), ged. Dordrecht in maart 1605.
4. *Aert,* ged. Dordrecht in dec. 1606.
5. k i n d (geen naam ingevuld), ged. Dordrecht in juni 1607.
6. *Digna,* ged. Dordrecht in april 1609.
7. k in d (geen naam ingevuld), ged. Dordrecht in jan. 1611.
8. k in d (geen naam ingevuld), ged. Dordrecht in 1612.

Uit het tweede huwelijk:

9. *Alette,* ged. Dordrecht in mei 1635.

Van deze negen kinderen worden er in de acte van 28 juli 1646 vijf met name genoemd:

1. *Cathelyna Bastiaens van Houwelingen is* dan reeds overleden; zij is, met attestatie van Dordrecht d.d. 26 okt. 1623, te Princelant gehuwd met *Diric Jacobsz. Poelemborch* (in de acte: *Poelenburch), j.g.* van Delft. Uit dit huwelijk kinderen.
2. *Digna Bastiaens van Houwelingen,* tr. Dordrecht 22 nov, 1628 *Theunis Lambrechfsen,* geb. te Zwijndrecht, „varendgesel".
   Uit dit huwelijk zijn te Dordrecht vier kinderen gedoopt.
3. *Aechtje Bastiaens van Houwelingen,* tr. Dordrecht 12 aug. 1631 *Balthus Salibosch,* geb. te Antwerpen, „silversmit", weduwnaar van *Willemken Adriaen Aertsdr,* Hieruit zijn te Dordrecht zes kinderen gedoopt.
4. *Aert Basfiaensz. van Houwelingen,* woont dan in Frankrijk.
5. *Johannes Bastiaensz. van Houwelingen,* zet het geslacht voort (zie ook: Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie V en X, waarbij ik wil aantekenen, dat er in Jaarboek X, blz. 82, een generatie verdonkeremaand is: *Melis van Houwelingen* — zoon van *Jan Basfiaensz.* en *Janneken Melis* -, ged. Dordrecht in sept. 1641, tr. Papendrecht 25 juni 1662 *Jannefje Teunis:* een zoon uit dat huwelijk: *Melis Melisz.,* ged. Dordrecht 24 april 1673, tr. Dordrecht 5 sept. 1695 *Chrisfina Dernede).*

IVbis. *Willem Aertsz. van Beaumont,* ged. Dordrecht in okt. 1587, zeilmaker, begr. Dordrecht (Grote Kerk) 6 sept. 1645, tr. le Dordrecht 27 sept. 1616 *Anneke Laurens Aertsdr.,* ged. Dordrecht in mei 1594; tr. 2e Dordrecht 11 febr. 1630 *Aeltien Gerritsdr. van Buegen.*

Uit het eerste huwelijk:-

1. *Laurens,* ged. Dordrecht in maart 1619.
2. *Laurens,* ged. Dordrecht in maart 1621.
3. *Alijt,* ged. Dordrecht in okt. 1622.
4. *Arnoldus,* ged. Dordrecht in febr. 1624.
5. *Elisabeth,* ged. Dordrecht in april 1626.
6. *Anna,* ged. Dordrecht in sept. 1628.

De zoons schijnen jong te zijn overleden. De dochters huwen alle drie. In de acte van 28 juli 1646 is „*Aletta*" gehuwd met *Jean Lesau*; in een latere acte (9 sept. 1654) wordt zij genoemd: weduwe van *Jan le Jou,* terwijl dan *Elisabeth* weduwe is van *Willem Simonsz. Romeyn,* en ook *Anna* dan al weduwe is van *Adam Gerbrantsz.* en in Leiden woont.

In hoeverre de onder I genoemde *Jacob van Houwelingen* te vereenzelvigen is met de De Ned. Leeuw 1943, kol. 79, genoemde *Jacob,* zoon van *Herberen Willemsz. van Houwelingen,* die 10 juni 1545 te Asperen woonde, kan ik niet beoordelen.

Bell lloch de Aro, Gerona, Spanje.

Ir. A. J. J. VAN DER REST.

Grim-Vinju-Geurs. Gevraagd nadere gegevens betreffende de volgende personen en hun voorouders:

Joachim Grim, geb. Stralsund (Pommeren) 1747, Luthers, poorter van Rotterdam 29 juli 1779, † Rotterdam 7 aug. 1810, tr. Scheveningen 6 aug. 1781 (na ondertr. Rotterdam 20 juli en 's-Gravenhage 22 juli) *Cafharina Vinju,* ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 19 nov. 1758, † Rotterdam 7 april 1805, dr. van *Adrianus Vinju* (begr. 's-Gravenhage 28 april 1785, oud 74 jaar) en (ondertr. 's-Gravenhage 29 okt. 1741) *Anthonia Geurs* (begr. 's-Gravenhage 14 juni 1786, oud 65 jaar).

Hilversum. E. J. C. KAMERLING.

Langerack. Van dit geslacht woonden blijkens mijn notities in de 17de en 18de eeuw verscheidene leden (meest bouwlieden) tussen of aan onze grote rivieren, voornamelijk in Zuid-Holland. De hardnekkigheid van het gebruik van de naam doet natuurlijke afstamming uit de oude *Van Langerack's* vermoeden.

Blijkens Nederl. Patriciaat 1964, blz. 53, is generatie II van de *Van Berckel's: Pauwel Aelbrechtsz. Droogh,* bouwman te Abtswoude (bij Delft), tr. omstr. 1640 (H.) *Claesje Cornelisdr. Langerack.* Een noot geeft aan, dat verondersteld wordt,

dat zij R.K. was. Dit komt mij niet zo zeker voor blijkens mijn notitie, dat op 16 sept. 1631 te Schoonhoven (Herv.) trouwde *Dirck Cornelisz. Langerack,* weduwnaar, wonende te Gorcum, met *Geertje Pieters,* weduwe, wonende te Schoonhoven.

Het vermoeden ligt voor de hand, dat voornoemde *Claesje Cornelisdr. Langerack* uit genoemde streek van ons land stamt.

Met 17de-eeuwse gegevens *Langerack* zal men mij zeer verplichten.

Amersfoort. *G. C.* HELBERS.

van Leeuwen (XXII 253, 317; LXXXIII 408, LXXXIV 78, 251). Een echtpaar *Arnt van Leeuwen-Anthonia* trof ik aan in recht. archief, Wijk bij Duurstede nr. 582, d.d. 28 april 1589. Mijn correctie in Ned. Leeuw 1967, kol, 251, dat de in Ned. Leeuw 1966, kol. 408, genoemde dochter van *Arnt* voornoemd, *Aeltje van Leeuwen* gehuwd met *Joost Tijnagel,* vervangen moet worden door *Aeltje* gehuwd met *Gijsbert de Vries,* behoeft echter wederom correctie, want blijkens mededelingen van Jhr. van Lennep en de heer W. Wijnaendts van Resandt komt te Tiel de volgende huwelijksinschrijving voor: 20 febr./9 maart 1608 *Gijsbert de Vrijs Pietersz.,* j.g., en *Aeltgen van Leeuwen Arntsdr,* weduwe van *Joost Tingnagel,* beiden van Tiel (hij ouderloos; zij 2 jaar weduwe: get. *Arndt van Leeuwen,* haar vader, *Cornelis* en *Jan de Vrijes,* zijn broeders, *Jan Geritszn).*

Zie voor de aansluiting aan het Tielse regeringsgeslacht *De Vries* Jaarboek Centr. Bur. v. Genea'. 1951, bl. 64.

De kinderen van het echtpaar *Gijsbert de Vries-Aaltje van Leeuwen* blijken o.a. uit een akte van voogdij-décharge d.d. 7 maart 1638 bij nots. W. van Galen te Utrecht t.w.:

a) *Josina de Vries,* oud over de 22 jaar, vlg. akte van 16 dec. 1633 in gem.arch. Utrecht 11, nr. 174, zijnde een uitvoerige procuratie, waarin zij optreedt met haar mombers en ooms Mr. *Henrick van Leeuwen* en Mr. *Floris Harler,* ook mombers over de twee andere dochters van wijlen *Ghijsbert de Vries,* wiens vader was *Peter.* Hun mede-momber is Sr. *Arnt* van *Hattem.* Sprake is ook van drie niet met name genoemde kinderen van zal. *Gerrit de Vries,* terwijl bovendien hun grootvader *Aert van Leeuwen* genoemd wordt, alsmede vele goederen te Eck, Maurick enz.

> Nu bekend geworden is dat *Josina* de ***Vries*** voornoemd, wier tweede man was ***Arnold*** van *Hattem* (Ned. Leeuw 1966, kol. 409), een nicht is van haar moeders zuster ***Barbara van Leeuwen.*** (kol. 408), die gehuwd was met de rentmeester van de graaf van Culemborg *Aernt van Hattem,* moet ik mijn veronderstelling dat *Arnold* ***van.*** *Hattem* een zoon zou zijn van *Aernt van Hattem* verzwakken; zou dit laatste zo zijn dan zou *Arnold* met een volle nicht gehuwd zijn. Meer waarschijnlijk lijkt mij, dat *Arnold* identiek is met *Arnold Dirksz. van Hattem,* die goederen onder Eck enz. koopt van ***Floris de Lille*** (mogelijk zijn na te noemen zwager), blijkens akte d.d. 9 febr. 1653 in signaat van Kesteren N.B. nr. 201, fol. 184. De goederen zijn voordien in het bezit geweest van een *Arndt* ***van*** *Hattum Reynersz.* (die mogelijk de rentmeester is).

b) *Margaretha de Vries,* † 13 okt. 1656, tr. vóór 7 maart 1638 *Floris de Lille,* vaandrig, † te Eck in 1684, o.a. ook richter te Lienden (zie hun grafzerk in De Wapenheraut 1919, blz. 57).

c) *Hermina de Vries,* vermeld in voormelde akte van 7 maart 1638.

De eerste echtgenote van Mr. *Hendrick van Leeuwen* (Ned. Leeuw 1966, kol. 409), *Claesje Ewouts,* zal wel identiek zijn met *Nicolaa Esbaldi,* die als vrouw van *Henrick van Leeuwen* door de Dom wordt overluid 6 juni 1623.

Dank zij een verwijzing van Jhr. Mr. C.C. van Valkenburg naar Dr. M. E. Houck's Mededelingen over de schilders *Gerhard ter Borch* enz., in Med. en Versl. Overijssels Recht 20 st., 2de afd. 1899, kon het echtpaar *Geertruid van Leeuwen-Jan ter Borch* (Ned. Leeuw 1966, kol. 408) in een interessant genealogisch verband geplaatst worden. T.a.p. blijkt n.l. dat *Jan ter Borch* secretaris van Buren was: hij wordt met zijn vrouw *Geertruid* genoemd in een Zwolse transp. akte van 3 okt. 1600. Hij compareert voorts in r.a. Deventer nr. 1599, 10 mei 1638. *Jan ter Borch* hertr. Wijk bij Duurstede 30 nov. 1638 *Mechteld van, Zuylen van Natewisch,* weduwe van *Gerrit Jans van Hemert* uit de Echteldsche Camp.

Jan ter Borch was een zoon van *Bernard ter Borch* en (om de familieverhoudingen niet te eenvoudig te maken) *Aleyd van Leeuwen;* hij, *Jan,* geeft kwijting aan zijn voogd *Gerhard ter Borch,* in aanwezigheid van zijn ooms *Willem van Hattem* [1]) en *Otto van Leeuwen* en van zijn moeder (Recogn.-boek Zwolle 20 sept. 1595).

Aleyda van Leeuwen, zuster van *Otto van Leeuwen* schout van Buren, was een dochter van *Jan (Hermanszn ?) van Leeuwen* en (*Dirkje ?) van Hattem* (zie Ned. Leeuw 1965, kol. 248 en 96).

In deze *Van Leeuwen's* heb ik mij niet verder verdiept, doch voor degene die-de moed heeft dit wel te doen, meen ik volgende attestatie d.d. 2 dec. 1584, stuk nr. 243 en 245 in Gem. Arch. Utrecht 11 nr. 174 niet achterwege te mogen laten: feitelijk is de inhoud, dat *Anthonis de Ridder van Groenesteijn,* oud 52 jaren, verklaart, dat zijn moeder *Maria van Leuwen* was een zuster van *Herman van Eeuwen Hermansz.,* te Maurik wonende. Zijn moeder en *Herman* hebben een zuster gehad *Barbara van Leuwen* gehuwd met *Bernt Grouwert Henricksz.* De vader van *Maria* en *Herman van Leuwen* was *Herman van Leuwen Jansz.* De *Van Leuwen's,* wonende te Rijswijk en te Maurik, zijn van één stam (verklaart de attestant). *Bernt Grauwert* heeft bij *Barbara van Leuwen* een dochter, *Josina Grauwert,* die gehuwd is met *Aert van Leuwen Ottensz.,* wonende te Rijswijk. *Herman van Leuwen Hermansz.,* zijn oom, heeft grote bezwaren gehad tegen het huwelijk van *Josina Grouwerts* (zijn zusters dochter) met *Aernt van Leuwen Ottensz.,* omdat *Aernt* te nauw aan haar verwant was, Daarom is het huwelijk een jaar of langer achtergebleven tot *Aernt van Leuwen* dispensatie gekregen had (zie ook Leenreg. Gelre, kwartier Nijmegen. blz. 363).

Anthonis de Ridder voornoemd was een zoon van *Jan de Ridder van Groenesteijn* en diens eerste vrouw *Marie Hermen van Leeuwensdr,* (vlg. Ned. Leeuw 1914, kol. 48 en 49). Volgens Wittert van Hoogland, Gesch. Utrechtse Ridderhofsteden, zou laatstgenoemde een dochter zijn van *Herman van Leeuwen,* ontvanger-generaal van Ned. Betuwe, en *Alijd Forter.* Bevestiging van deze filiatie zou ik zeer op prijs stellen.

De hierboven genoemde *Otto van Leeuwen, schout* te

1) *Willem van Hattem* (zoon van *Aelbert Jansxn* van *Hattem* en ***Heylwich van Wijck***), burgemeester van Wijk bij Duurstede 1586-1609, tr. le Gesse ***ter Borch,*** dochter van ***Gerhard*** en ***Maria van Bentem.*** Zij was een zuster van ***Bernard ter Borch*** (gehuwd met *Aleyd van* ***Leeuwen).*** Zie het voormelde werk van Dr. Houck en vele akten in r.a. Wijk bij Duurstede, b.v. het testament van Gesse ***ter*** *Burch* in r.a. nr. 580 waarin zij noemt haar broers Gerrit en *Herman* ***ter*** *Burch* en haar neef Jan ter *Burch* (11 febr. 1584).

Buren, moet dus ook een zoon geweest zijn van *Jan Hermansz. van Leeuwen (ex Alyd Forter)* en *Dirkje van Hattem.* Hij overleed te Buren 1622 en zijn vrouw *Elisabeth van Ewijck,* werd aldaar op 15 juli 1639 begraven. Zie de beschrijving van hun grafzerk in Bijdr. en Med. Gelre 1930, blz. 182. Zie dit echtpaar ook in akte van 30 maart 1626 nots. P. Bosch te Wijk bij Duurstede.

Utrecht. *W.* **A.** WIJBURG **JR.**

de Moor. Sedert enige jaren ben ik bezig met een uitvoerig genealogisch en geschiedkundig onderzoek om te zien of er mogelijk verwantschap bestaat tussen de z.g. Gentse tak *De Moor* en een geslacht *De Moor,* afkomstig uit Gouda, waaruit mijn echtgenote stamt.

Uit de z.g. Gentse tak stammen verschillende Zeeuwse zeehelden uit het begin van de Tachtigjarige Oorlog. Het meest bekend zijn de vice-admiraal van Zeeland *Jan de Moor,* gesneuveld in een zeeslag tegen de Spanjaarden bij Fort Rammekens in het voorjaar 1573, en zijn zoon de vice-admiraal van Zeeland *Joos(t) de Moor (* 1548-1618) , vooral bekend door zijn overwinning op de overmachtige Spaanse galeiënvloot in de zeeslag bij Sluis op 23 mei 1603; op de ere-rol in het bekende boek van J. C. Mollema komen vijf leden van dit geslacht voor !

In mijn bezit zijn een zestal genealogieën van het geslacht *De Moor,* afkomstig uit Gent, sedert medio 1600 tot 1853. Op 9 augustus 1799 draagt de Heer *Lambrechtsen,* ambachtsheer van Rithem, aan Mr. *P. J. Rethaan Macaré* te Middelburg, zijn complete gegevens over betreffende deze tak. Deze aantekeningen zijn fragmentarisch in mijn bezit en geven mij weinig nieuwe aanknopingspunten. De door de Heer *Lambrechtsen* opgestelde genealogie is in mijn bezit. Deze berust o.m. in de collectie Van der Dussen, berustende in het archief van de Hoge Raad van Adel. Deze genealogie is soms foutief en soms zeer onvolledig.

De Heer C. *A. Rethaan Macaré* (zoon) heeft deze gegevens ook benut en stelde een 3-tal genealogieën *De Moor* op, t.w. van de Leuvense tak (uitgestorven in 1848), de z.g. derde Vlissingse tak (uitgestorven medio 1600) en de Gentse tak. Ook deze genealogieën zijn in mijn bezit (handgeschreven vóór 1848).

Uit het vorenstaande blijkt, dat C. *A. Rethaan Macaré* zijn onderzoek veel wijder opzette, dan de gegevens van *Lambrechtsen,* die alleen de z.g. Gentse tak betroffen. Ofschoon ik het nu nog niet bewijzen kan, bestaat bij mij het vermoeden, dat de Heer Lambrechtsen zelf geparenteerd was aan de Gentse tak.

In 1853 was voornoemde Jhr. C. *A. Rethaan Macaré,* ontvanger der Successie, te Utrecht woonachtig en was hij lid van het Historisch Genootschap aldaar. Op de 5e vergadering van dit genootschap op 12 maart 1853 vertoonde hij drie genealogieën *De Moor,* n.l. die van de Gentse tak, de Leuvense tak en de z.g. Vlissingse tak. Hij geeft aan dat, ofschoon deze geslachten dezelfde geslachtsnaam dragen, zij niet van elkaar afstammen. De drie genealogieën worden in handen gesteld van de Genealogische Commissie van dat Genootschap. Of naar aanleiding hiervan naderhand publicaties zijn verschenen, is mij niet gebleken. Deze drie genealogieën zijn in druk verschenen en zijn gepubliceerd in de publicaties van genoemd genootschap en in artikelen, geschreven door Jhr. *Rethaan Macaré* (zie o.m. Repertorium Van Beresteyn; hieruit blijkt niet, dat hij met name genoemd de samensteller is, doch dit bleek mij na een langdurig onderzoek en het ontvangen van de notulen van de bovengenoemde vergadering).

Bij een zorgvuldige bestudering van de verschillende genealogieën komt men o.m. tot het navolgende inzicht:

1. De z.g. Leuvense tak sterft uit in 1848 en niet in 1847, zoals *Macaré* opgeeft, Waarom zoekt hij deze tak uit tot de datum van het uitsterven (onderzoek is dus door beëindigd *na* 1848) en publiceert hij summiere gegevens over de Gentse tak tot 1680-1700 ?

2. Waarom was hij niet in de gelegenheid dit onderzoek dieper in te stellen ? Ontbraken hem de gegevens ? Of vond hij dit niet van belang ?

3. Was de Gentse tak toen al uitgestorven ? Waarom publiceerde hij dit dan niet ? Ofschoon ik het niet kan bewijzen, heb ik aanwijzingen om te kunnen aannemen, dat er nog mogelijk anno 1969 afstammelingen van de Gentse tak in leven zijn.

4. Waarom erft de laatste afstammeling uit de Leuvense tak alle bezittingen, die aanwezig waren op de graven van de Gentse tak in 1799 bij het verwijderen uit de St. Jacobskerk te Vlissingen ? Het **Zeeuws** Genootschap kocht van deze „Leuvenaar", die in benarde financiële omstandigheden verkeerde, een 3-tal wapenschilden en de stormhelm van *Joost de Moor.* Mij is niet gebleken, waar het rapier gebleven is, evenmin als het wapenbord van Joost de Moor, dat midden 1600 boven zijn grafmonument werd gehangen, zoals gebruikelijk in die tijd. Het Zeeuws Museum te Middelburg beschikt nu nog over de 3 wapenborden en de stormhelm van *Joost de Moor.* Vraag: waar is zijn rapier gebleven, dat met de stormhelm boven zijn graftombe hing ?

Mochten er nog publicaties zijn verschenen over de z.g. Gentse tak, dan zou ik hiervan gaarne in kennis worden gesteld ter completering van mijn archief. De uitgebreide „Collectie Rethaan Macaré" is in het bezit van ons Genootschap. Kan iemand mij een nadere toelichting geven op de door mij opgeworpen vragen ?

Weesp. **A. C. BONTEKOE.**

Noettert. Het Provinciaal Museum van Drenthe bezit een 15de-eeuws gebedenboek, waarvan de herkomst wellicht kan worden vastgesteld aan de hand van een aantal daarin opgenomen genealogische aantekeningen. Deze notities, gesteld in 15de-eeuws zeer verzorgd schrift, luiden:

Item int iair ons heren mcccc ende iiij starf ende wart gheslaghen *ian noettert* mijn oude vader twe daghen na maria magdalena.

Item daghes na heilich cruusdach in die herfste starf *claes pieter zoen* mijn oude vader.

Item int iair ons heren mcccxli starf mijn vader ende moeder twe daghen na poienciaen achte daghen na malcanderen inde mey maent.

Item in jair ons heren mccclv twe daghen na S. ambrosius starf *ian noettert* mijn broeder.

Item int iair ons heren mcccclxiiij starf *claes iacobszoen* mijn broeder twe daghen voer S. gregorius.

Item int iair ons heren dusent cccc ende lxi starf *griet* mijn suster op alre heilighen dach.

Item int iair ons heren dusent cccclxvi starf mijn *Zobberich* suster op S. Symon ende iudas dach.

Item *martijn* hoer man starf int gulden iair 1 dusent cccc ende 1 daghes na S. peter ad vincula.

Item *lysbet* mijn suster starf twe daghen voer S. laurens int iair ons mcccc ende 1.

Item mijn oude moeder *griet cales peters* int iair ons mcccc ende lxj op S. vechter.

Item mijn oude moeder starf *karstijn ian noeytters* daghes na iairs dach int iair ons heren dusent cccc ende lvij.

Item mijn heer oem *haer iacob* starf omtrint onser vrouwen lichtmis mcccc ende lx.

Item mijn oem *ian claeszoen* starf daghes na sinte marcus mccccli.

Item mijn oem *hylbrant drenc* op die octave peter ende pauwels mcccc ende xxvj.

Item mijn mijn moey *alyt* starf daghes na S. mauricius mccccliij.

Item moey *lijsbet* starf daghes na cordulen dach mccccliij.

Item moey *ave* starf op die octave S. martijn mcccc ende lix.

Dit sijn mijn vaders Susteren ende broeders want mijn moeder en hadde nye Susteren noch broder.

Katrijn cotnen heynrichs onse oude moey starf in die octave dertienen dach mccccxlix.

Onse newe *pieter roelfszoen* starf twe daghen voer S. ian baptist mcccc ende lx,

Waar hoort dit geslacht *Noettert* thuis?

Assen. CORNEILLE F. JANSSEN.

van Noppen. Gevraagd nadere gegevens over de voorouders van *Pieter Heindericx van Noppen (van Oppen)*, huiseigenaar aan de Molendijk te Kattendijke, vermeld aldaar 1651-1681, tr. 1 e omstr. 1640 *Anneken Engels*, † kort na maart 1670: tr. 2e Kattendijke 19 juli 1671 *Lucia Notebooms*, weduwe van *Pieter van der Cruyce.*

Hilversum. E. J. C. KAMERLING.

Post. In verband met een dissertatie gezocht gegevens betreffende *Elisabeth Maria Post (1755-1812)* (dr. van *Evert* en *Maria Johanna van Romondt)*, gehuwd met Ds. *J. L. Overdorp*, geparenteerd aan de families *Cambier, Lacoudré, Streso* en *De Witt.*

Ter raadpleging gevraagd: haar in- en uitgaande correspondentie, haar brochure „Ter gedachtenis van mijnen waardigen broeder H. H. Post in 1809 te Demerari overleden" en eventuele andere documenten.

Epe (Gld.), St. Anthonieweg 10. MR. L. J. RIETEMA.

Voor gegevens over het echtpaar *Post-van Romondt* zie Nederl. Patriciaat, 12e Jrg. (1921/1922), blz. 269. Gegevens over het echtpaar Ds. *Jacobus Albertus Streso* (1767-1842) - *Diderica Johanna Post (1764-1841)* zie Ons voorgeslacht 1 le jrg. (1956), blz. 57.

REDACTIE.

Schaep (LXXXVI 386). Abusievelijk vermeldde ik het wapen van *Arnold Schaep,* kanunnik van Oudmunster te Utrecht, in 1333 als „gedeeld", ten rechte dient daar te staan: „doorsneden".

Voorburg. W. ENTERMAN.

van Schaffelaar. Wie kan de ouders van de hierna te noemen bruidegom identificeren?

Getrouwd te Ocange (réf.) 1662 (datum niet vermeld): Sr *Albert Regnier de Vandimborg,* aoon van Sr *Reynier* dudit *Vandimbere* en *Astroude (?) de Scaffalar,* „vivans, mariés au pays d'Olande", en damoiselle *Jeanne Martin, dr.* van Sr *David Martin* en *Marguerite* .... (niet ingevuld).

Arnhem. MEVROUW MR. E. C. M. LEEMANS-PRINS.

Silf(v)erling (LXXXIII 450). Op mijn indertijd gestelde vraag met betrekking tot *Andreas Silf(v) erling,* wonende te Vadstana (Zweden) tussen 1620 en 1663 (sterfjaar), volgde van de heer W. A. van Rijn het antwoord, dat hij had aangetroffen: te Rotterdam getrouwd 7 mei 1600 *Hans Silverlinck,* jongman van Antwerpen, met *IJtgen Hermans,* jongedochter van Dordrecht.

Verder onderzoek te Rotterdam gaf mij het volgende resultaat: Weeskamer 31 december 1604, *IJtgen Harmans,* weduwe van *Hans Frans,* spellemaker alhier, brengt inventaris ter weeskamer en op dezelfde dag worden voogden benoemd over de weeskinderen van wijlen *Hans Silverling* daer moeder aff is *IJtgen Hermandr.* De namen der kinderen worden niet genoemd. (Weesk. 546, fol. 38, en Weesk. 378, fol. 386.)

Een onderzoek door het Gemeentearchief te Antwerpen leverde het volgende op:

legger St. Lucasgilde

blz. 210, jaar 1558 *Frans Silverlinck,*

blz. 249, jaar 1572 *Gheraert Silverlinck,* printsnider,

blz. 251, jaar 1573 *Franchois Silverlinck,* schilder,

die elk twee goudguldens betaald hebben en bij meesters in de leer geweest zijn.

Weeskamer nr. 127 handelt over de nalatenschap van *David Silverlinck,* overleden te Antwerpen 22 mei 1591, echtgenoot van *Catharina Cornelissen,* met wie hij aldaar (O.L. Vr. kerk-Zuid) 27 april 1589 in tweede echt gehuwd was. Zijn eerste huwelijk sloot hij te Antwerpen (St. Jacobsk.) 25 april 1574 met *Mayken Toricx.* Uit deze huwelijken sproten volgens het Antwerpense Gemeentearchief wel kinderen maar géén van hen was genaamd *Andreas.*

Verder werd nog een dochter *Abigael* van *Fransoys Silverlinck* en *Tanneken* ... gedoopt in de St. Andrieskerk aldaar 25 januari 1578.

Tot zover de mededelingen van het Antwerpense archief, Wie van onze in België wonende leden kan mij opheldering geven over de volgende punten:

a. Bestaat er familierelatie tussen *Andreas Silverling* te Vadstana en één van de hierboven genoemde Antwerpense *Siluerlinck's:*

b. Wat is de betekenis van de uitgang *-linck* in 'de namen *Teerlinck, Berlincx, Silferlinck, Usselinck, Schuijlinck, Pijpelinck, Westerlinck, Hallinc, Zuelinc, Maeterlinck* en andere;

c. Komt de naam *Silverlinck,* al dan niet met varianten, in de 16de en de 17de eeuw, behalve te Antwerpen, ook elders voor ? Waar is de bakermat te zoeken ?

Rotterdam. J. H. BRAKKE.

Onbekende wapens. Welk echtpaar (begr. te Amersfoort in de St. Joris-kerk) voerde:

de man († 24 sept. 1657): gevierendeeld, 1 en 4: in zwart een verkort rood-zilver geschaakt schuinkruis, 2 en 3: in zilver een dubbele zwarte adelaar;

de vrouw († 4 febr. 1656): in rood drie gouden 6-puntige sterren, 2 en 1.

Hilversum. J. M. REINBOUD.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — De oudere generatiën van het Sliedrechtse geslacht Kalis, door W. A. van Rijn. — De Tafel van de XVII Nederlandze Provinciën, door F. J. van Ettro. — Korte mededelingen: Het Enkhuizer geslacht Huygh; Het Haarlemse geslacht Van der Laen; Het wapen van de polder „Geestmerambacht". — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften, door Tha. J. van Alff. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70,* Wassenaar.

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, ***Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.***

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 3 **LXXXVIIe Jaargang** **maart 1970**

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Mevrouw A. C. von Martels Dankern geb. Röell van Hazerswoude, sedert 1957 gewoon lid van het Genootschap.

Nieuwe **leden:**	**Voorgesteld door:**
Mejuffrouw M. J. VAN DEN BERG, ***Laan van Nieuw Oost Indië 204, 's-Gravenhage.***	Mr. 0. SCHUTTE. ***'s-Gravenhage:***
E. J. C. BOUTMY, ***Banstraat 27,*** 's-Gravenhage.	Mr. E. J. MAC GILLAVRY, 's-Gravenhage.
W. H. V. BIJL, ***Waterbergseweg 17, Arnhem.***	Mr. P. J. W. BELTJES, ***Arnhem.***
W. H. DINGEMANS, ***Bevelandselaan 69, Amstelveen.***	Mr. R. A. RUEB, ***Velp (Gld.).***
J. G. M. D. VAN GRONDELLE, ***Westerweg 322, Alkmaar.***	J. ARLER, ***Amsterdam-Buitenveldert.***
J. G. DE HOOG, *Morsweg* 52, ***Leiden.***	P. G. P. MEYBOOM, ***Leiden..***
R. H. HOPSTER, ***Petrus Hendrikszstraat 9A,*** Groningen.	Ds. G. VAN HALSEMA, Th.zn., ***Schettens, post Bolsward.***
B. F. KRANTZ, ***Hofdyck 4, Oegstgeest.***	Jhr. Ir. A. C. VON WEILER, ***Wassenaar.***
A. VAN DER LAAN, ***„De Korte Ruigt", Veenkade 16,*** Tienhoven *(U.).*	J. P. TEN BRUGGENCATE, ***Enschede.***
C. G. MAANDAG, ***„De Elshof" F 10a, Wijhe (Ov.).***	DE SECRETARIS VAN HET GENOOTSCHAP.
N. H. VAN DER MEER, ***Hooikade 10, 's-Gravenhage.***	Mr. 0. SCHUTTE, 's-Gravenhage.
G. A. SLOOS, ***Wattierstraat 15, Rotterdam.***	G. G. C. CELOSSE, ***Breda.***
C. A. M. VAN DER VOORT, ***Nieuweweg 41, Honselersdijk (gemeente Naaldwijk).***	P. BOS, ***Monster.***

Adreswijzigingen:

Drs. A. Baron VAN BOECOP,	Utrecht-2501, ***Stadhouderslaan 75.***
L. C. BOOGERD,	's-Gravenhage 2011, ***Prinsevànkenpark 28 II.***
A. J. H. VAN ETTE,	Rotterdam-3012, ***Wilgenplaslaan 324.***
Ir. J. A. VAN DER GIESSEN,	Rijswijk-2014 (Z.-H.), ***Terracottastraat 45.***
C. E. TEN HOUTE DE LANGE,	Zeist, ***Burg. van Tuyllaan 12.***
Jhr. M. J. VAN LENNEP,	Leeuwarden-9002, ***Postbus 171.***

Notulen van de Algemene Ledenvergadering, gehouden op zaterdag 22 november 1969 in Pulchri Studio te 's-Gravenhage.

Aanwezig zijn, blijkens de presentielijst, de bestuursleden: Ir. C. M. R. Davidson, voorzitter, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, onder-voorzitter, Mr. E. J. Mac Gillavry, penningmeester, Dipl. Ing. A. Corts, secretaris, Mr. E. Idema Greidanus, Drs. L. A. C. A. M. van Rijckevonsel, Mr. 0. Schutte; de ereleden J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Jhr. H. Trip en Mr. W. W. van Valkenburg, en de leden: W. N. Arntzenius, Mr. F. J. J. Besier, Mevrouw J. C. A. Besier geb. Thomassen à Thuessink van der Hoop, D. L. G. Boissevain, Mr. C. P. Briët, B. J. Buma, Jhr. J. J. van Raab van Canstein, A. L. Carstens, Drs. G. D.

Cornelissen de Beer, Mejuffrouw E. Crans, Mr. F. Daniëls, Ir. J. P. Dommisse, P. Douglas. Drs. J. Fox, A. A. Goossens, L. P. J. de Groot, Ing., E. C. A. van Helsdingen, Jhr. Mr. D. J. P. Hoeufft, Mr. P. du Ry *van* Beest Holle, Mr. F. A. Holleman, A. M. Hulkenberg, Mejuffrouw Mr. Ch. Kik, Mevrouw E. 1. Klok geb. Dijkhuis, J. R. Krudop van Ruwiell, Mr. P. R. Tak Labrijn, C. E. ten Houte de Lange, Mr. N. H. de Lange, Mevrouw Mr. E. C. M. Leemans geb. Prins, Mr. W. F. Leemans, W. Storm van Leeuwen, Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht, Mr. 0. A. van der Meer, Ir. G. L. Meesters, Mevrouw H. Mommaal geb. Quispel, H. F. D. Oxenaar, Mevrouw C. M. L. Pardede geb. baronesse van Boetzelaer, J. W. Poggemeier, Mevrouw Drs. E. P. Polak geb. de Booy, Mevrouw J. J. Pontier geb. Neijenhuijs, J. A. Riel, Mr. L. J. Rietema, C. Roodenburg, Mejuffrouw Drs. A. Schippers, H. W. Smit Sibinga, Mevrouw L. P. van den Clooster baronesse Sloet tot Everlo geb. van Linden Tol, Ir. R. Ch. Visser, Ir. Ch. C. van der Vlis, Ir. P. M. Vrijlandt, W. Wijnaendts van Resandt, P. R. Th. Zander ter Maalt.

De voorzitter, Ir. C. M. R. Davidson, opent de vergadering, heet de aanwezigen welkom en deelt mede, dat een bezoek aan de Koninklijke Bibliotheek op het laatste ogenblik wegens omstandigheden niet kan doorgaan. Door de korte overgebleven tijd was het niet mogelijk een andere bezienswaardigheid daarvoor in de plaats te stellen.

De notulen van de Algemene Ledenvergadering op' 21 juni 1969 in de Schouwburg te Deventer worden goedgekeurd.

-De begroting 1970 wordt besproken en goedgekeurd. Op een vraag van de Heer J. A. Riel antwoordt de penningmeester, dat hat aantal laden op het ogenblik 968 bedraagt.

De Heer P. Douglas informeert waarom het maandblad met vertraging verschijnt en biedt zijn hulp aan. De voorzitter antwoordt, dat de redacteur vrijwel geheel alleen staat voor alle werkzaamheden, verbonden aan de redactie *van* het maandblad, doch dat sedert kort een commissie hem behulpzaam is bij het bespreken der ter recensie gezonden boeken, terwijl bij het verrichten van type-werk een secretaresse hem enige hulp kan verlenen.

Na de thee houdt Prof. Dr. L. Brummel een voordracht over „Hugo Blotius", eerste keizerlijke bibliothecaris te Wenen, zijn herkomst en zijn levensloop". De belangstelling van de leden, waarvan er enkelen nog enige vragen aan Prof. Brummd stelden, is zeer groot.

Na afloop dankt de voorzitter Prof. Brummel zeer hartelijk voor zijn bijzonder belangwekkende en boeiende lezing.

Tenslotte verenigen zich nog ongeveer dertig leden aan een gemeenschappelijke maaltijd in Hôtel des Indes.

Het geslacht Gordon,

door DR. J. MAC LEAN.

Van het geslacht *Gordon*, waartoe een kolonel en twee kapiteins van de Schotse Brigade in Nederland behoren, is de oudst bekende stamvader *Robbert Jacobsz. Cordon*, die omstreeks 1626 te Aberdeen geboren is en in 1648 te Schiedam als adelborst, dus als keursoldaat (de latere grenadier) met een enigszins welgesteld meisje trouwt. Aanvankelijk schijnt *Robbert* zich met de schoenmakerij bezig gehouden te hebben, later met de perkamentmakerij en het laatste bracht dit geslacht tot welstand, Zijn zoon, die de perkamentmakerij voortzette, was sedert 1698 ambachtsheer van Nieuwland, Kortland en 's-Grevenland.

Het bleek, dat wijlen de heer W. Ph. Veeren, voorzitter van de Stichting Nederland's Patriciaat en van het Bestuur van het Centraal Bureau voor Genealogie indertijd ook aan deze genealogie gewerkt heeft. De door hem verzamelde gegevens en mijn eigen onderzoek zijn verwerkt in de volgende bijdrage van dit uit Schotland afkomstige geslacht. Tevens laat dit opstel iets zien van de betekenis van de perkamentmakerij in onze Nederlandse samenleving.

1. *Jacobus Gordon*, woonde te Aberdeen in Schotland, zou getrouwd geweest zijn met *Lijsbeth Bannerman*.

   Bovenstaande gegevens over de eerste generatie zijn ontleend aan het dossier Gordon in de verzamelingen van het Centraal Bureau voor Genealogie te 's-Gravenhage.

   Dat de echtgenote van Jacob *Gordon* (1) de voornaam *Lijsbeth* gehad heeft, moet waarschijnlijk geacht worden, nu immers haar zoon ***Robbrecht*** zijn tweede dochter *Elisabet* noemde.

   Uit dit huwelijk:

   Robbrecht Gordon, volgt 11.

11. *Robbrecht Gordon*, geb. Aberdeen in Schotland omstreeks 1626, franchijnbereider te Schiedam in 1654 en '57, sergeant van de burgerij aldaar 1668, '73 en '75, sergeant van de schutterij 1675 en '79, hoofdman van het Chrispijns- of Schoenmakersgilde 1662, begr. Schiedam 29 december 1679, uitgedragen uit een huis op de Haven, tr. 1° Schiedam 3 januari 1648 (ondertr. 14 december 1647 als j.m. en adelborst in de compagnie van Sir William Drummond Colonel, in garnizoen te Schiedam en geassisteerd door Willem Robertson, sergeant van de compagnie) *Lijsbeth van Dalen*, j.d. van Schiedam (haar doop werd niet gevonden), geassisteerd door haar moeder *Maertge Ariens*, begr. Schiedam 22 maart 1662 (als de huysvrouw van *Robbert Gerdon*, uitgedragen uit het huis van Mr. Anthonij za.), dr. van *Jan Lievensz. van Dalen* en *Maertgen Ariens van der Groen* (not. arch. Schiedam no. 771, 250 en no. 772, 1034); tr. 2° Schiedam 20 september 1662 (ondertr. aldaar 31 augustus en ondertr. Delft 2 september) *Cecilia Crom*, ged. (als *Celijtjen*), Amsterdam (Oude Kerk) 28 december 1623, begr. Schiedam 20 juli 1673 (als de huisvrouw van *Robbrecht Cordon*, uitgedragen uit een huis op de Hoochstraat), dr. van *Adam* en *Trijntjen Backers*, en weduwe van *Assueris Bervelinghs*. Beiden wonen in 1662 te Schiedam en de bruidegom is dan weduwnaar en geboren in Schotland; tr. 3° te Schiedam (ondertr. aldaar 26 oktober 1673) *Pieternella Gilles*, geb. Delfshaven omstreeks 1632, begr. Schiedam 2 oktober 1690 (wonende op de Haven in 1690), dr. van *Gilles Pietersz. Boy*, koopman, en *Machtelt Jans*, en weduwe van *Ruth Maximiliaan van Waard*, kapitein en grootschipper in 1655 (not. arch. Schiedam no. 759, 819, 10 juli 1655 en no. 778, 93, 28 oktober 1660).

   Volgens een verklaring van ***1648*** is ***Robbrecht*** *Gordon* dan 22 jaar (Gem.-archief te Schiedam).

   Hij testeerde met zijn eerste vrouw te Schiedam 23 juli 1654 (not. arch. no. 776, '747). Contract met ***Maartje*** *Ariens van der Groen*, zijn schoonmoeder, op 13 juli 1662 (no. 772, 289 en 1034). Overeenkomst tot nakoming van dit contract op 4 november 1665 (no. 773, 213).

   De huwelijkse voorwaarden met zijn tweede vrouw werden 30 augustus 1662 te Schiedam opgericht (not. arch. no. 772, 1070). Verbetering van het testament 19 september 1662 (not. arch. no. 772, 1094). Volgens hun testament van 10 juli 1673 (no. 782, 291) waren er twee kinderen.

De huwelijkse voorwaarden met zijn derde vrouw werden 7 november 1673 te Delft opgericht (not. arch. aldaar no. 2170, 301) en beiden wonen dan te Schiedam. Aanvulling van hun testament te Schiedam op 1 mei 1675 (not. arch. 782, 425).

Robbert Gordon koopt 8 mei 1655 een huis en erf aan de Kerksloot, op 15 januari 1656 een huis en erf aan de Oostzijde van het Broersveld, op 15 februari 1659 een huis en erf aan de Lange Kerkstraat, op 3 april 1660 een huis en erf aan de Gooystraat.

***Robberecht** Gordon*, Franchijnbereider, heeft op 1 juni 1657 te vorderen (not. arch. no. 771, 378). Idem op 15 juni 1657 *f* 500 (not. arch. no. 752, 653). Verkoopt samen met zijn schoonmoedereen huis op 20 januari 1657 (no. 771, 250). Te vorderen *f* 200 op 18 september 1662 (no. 753, 639). Koopt een huis en erf aan de Haven op 12 mei 1663.

Robbert Gordon verkoopt huizen aan de Lange Kerkstraat op *2* juli 1675 (no. 764, 1125) en op *2* december ***16'75*** (no. 764, 1289). Benoemt tot voogden over zijn minderjarige kinderen zijn zoon ***Jacobus** Gordon* en ***Adam wan der** Heyme*, burgemeester van Schiedam (not. arch. 780, 895).

De voogden van zijn minderjarige kinderen verkopen samen met de meerderjarige kinderen hun aandeel in de perkamentmakerij aan het Broersveld op 2 april 1685 aan hun broer ***Robbert Gordon.***

Uit het eerste huwelijk:

1. *Johannes Gordon*, ged. (als zoon van Robbert Goddon (sic), moeder onvermeld) Schiedam 28 oktober 1648 (get. Helena Stinse), † jong.
2. *Jacobus*, volgt IIIa.
3. *Maria Gordon*, ged. (als dochter van Robbert Gordin (sic), moeder onvermeld) Schiedam 23 augustus 1654 (get. Jan Jacobsen, Catelina Kievits, Geertie Floris), begr. Amsterdam (Oude Zijds Kapel) 16 mei 1692, tr. (ondertr. Schiedam 24 oktober 1672) *Simon Bloemendaal*, geb. te Enkhuizen en wonende aldaar in 1672 (vermoedelijk identiek met *Symon Bloemendaal*, die 9 maart 1740 te Amsterdam begraven werd); hij hertr. (ondertr. Amsterdam 21 februari 1693) *Trintje Claes.*
4. *Elisabet Gordon*, ged. (als dochter van Robbert Goordon, moeder niet vermeld) Schiedam 30 aug, 1656 (get. Jan Rijnierssen van Woudenberch, Catelina Michiels Kievith, Grietie Cornelis van der Groen), begr. Haarlem (Grote Kerk) 19 okt. 1709, tr. Hillegom (ondertr. Haarlem 30 april' 1684) *Jan Hamius*, geb. te Haarlem, Franse kramer aldaar, zn. van Wouter *Hamius;* hij hertr. Haarlem 26 november 1710 *Janneke Portier.*

Bij zijn ondertrouw te Amsterdam 7 nov. 1710 wordt hij genoemd ***Jan*** Hamius, van en wonende te Haarlem, winkelier; Janneke ***Portier*** wordt gezegd te zijn van Amsterdam, oud 41 jaar en dochter van ***Catharina van Cruyskerk*** tot Schiedam. Op 24 nov. 1710 werd acte naar Haarlem verleend. ***Janneke Portier*** werd begraven te Haarlem (Nieuwe Kerk) 6 aug. 1720.

Nots. Rens te Haarlem no 399, fol. 163, 26 juni 1687: ***Jan** Hamius* wordt vermeld als zoon van ***Wouter Hamius.***

Idem no. 400, fol. 293, 17 augustus 1689: ***Jan*** Hamius, france Cramer, en ***Elisabeth'** Gordon* testeren

Wouter** Jansz.* en ***Janneken** Sijmons* lieten te Haarlem op 21 maart 1655 dopen ***Jan (eet. Pieter'.Janss en Anneke Goverts). Vermoedelijk is deze ***Jan*** dezelfde als ***Jan** Hamius*. De zes kinderen uit het huwelijk *Hamius-Gordon* droegen de namen: ***Robert, Anna,** Lijsbeth,* ***Robbertus,** Elizabeth* en ***Anna.*** De namen ***Robert*** en ***Lijsbeth*** zijn kennelijk afkomstig van de ouders van de moeder, terwijl de voornaam' Anna ontleend zal zijn aan ***Janneken Sijmons.***

5. *Johannes Gordon*, ged. '(moeder onvermeld) Schiedam' 22 augustus 1658 (get. Martje Ariens, Jan van Hill en Geertje Floris)', † vóár 23 januari 1668.
6. *Sara Gordon*, ged. (als dochter van Robbert Cordon en Elysabet Cordon (sic)), Schiedam 14 mei 1660 (get. Gillis Pietersz. van de Hijde, Juffr. van der Heyme, Maartje Adriaans van der Groen), † in 1661 (Een kint van' *Robbrecht Jacobsz. Gordon* 't graf gehuyrt (Schiedam)).
7. *Sara Gordon*, ged. (moeder niet vermeld) Schiedam 26 oktober 1661 (get. Heyndric van der Heym en zijn huysvrouw en Maartje Aarons van der Groen), begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 25 april 1712 (als *Sara Maria),* tr. (ondertr. Amsterdam (Pui) 10 juli 1682, derde gebod 4 oktober, geassisteerd door Barent Haen, met consent van haar broer Jacob) *Hendrik Voet*, „van Meegen", geb. in 1655, kleermaker, wonende op de Heeregracht in 1682 (vermoedelijk identiek met *Hendrik Voet*, begr. Amsterdam 2 mei 1732) ; hij hertr. (ondertr. Amsterdam 24 april 1716 (Pui), wonende in de Kalverstraat) *Sophia Stoutenburgh*, „van Amersfoort", weduwe van *Jasper van Monsoun*, en hertr.' daarna (ondertr. Amsterdam 23 maart 1730 (Pui)) *Maria de Jongh*, weduwe van *Augustinus Avens.*

Uit het tweede huwelijk:

8. *Robbert*, volgt IIIb.
9. *Adam Gordon*, ged. (moeder onvermeld) Schiedam 18 maart 1667 (get. Maertien Ariens van der Groen, Jaepie Leenders), begr. Schiedam 20 augustus 1688 (uitgedragen uit het huis van zijn broeder' *Robbert Gordon* op de Vischmarkt).

In zijn testament van 16 augustus 1688 voor nots. Adr. van der Meer benoemt hij zijn broer ***Robbert*** tot erfgenaam.

Uit het derde huwelijk:

10. *Ruth Gordon*, ged. (moeder onvermeld) Schiedam 21 oktober 1674 (get. Jacobus Gordon, Machtalijna Gordons, jannitje Maximiliaen), phil. stud. te Leiden 14 september 1693, † als student Dordrecht omstreeks 13 augustus 1699 blijkens het register van de doden van de weeskamer aldaar.

IIIa. *Jacobus Gordon*, ged. (als het kint van Robbert Jacobs, moeder onvermeld) Schiedam 13 december -1651 (get. Wouter Knol, Maertge Ariens en Cathalina Kijvijts), begr. Amsterdam (Oude Zijds Kapel) 30 augustus 1694, tr. Schiedam 8 maart 1673 (ondertr. 16 februari) *Machteld van Waerd*, j.d. van Schiedam, begr. Amsterdam (Oude Zijds Kapel) 28 juni 1712, dr. van *Rutger Maximiliaen van Waerd*, kapitein en grootschipper, en *Petronella Gilles.*

Bij hun ondertrouw wordt hij geassisteerd door zijn schoonmoeder (= stiefmoeder) Cecilia ***Adams** Crom,* ***en*** de bruid door haar moeder.

In 1691 verscheen te Amsterdam Jacobus Gordon, Koning William's blijde welkomst in Nederlant, ofte de Geheyligde Majesteit van Groot-Britannien.

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth Gordon*, ged. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 17 mei 1678, † in 1738 ?, tr. (ondertr. Amsterdam 30 april 1700) Ds. *Ahasveros Henstenburgh*, geb.

te Hoorn, proponent 1697, predikant te Hem, bevestigd op 20 oktober 1697. te Purmerend 1705, te Hoorn 1708, † (aangeg. Hoorn 22 maart) 1715 (recht f 30).

Uit *Dirk Hermesz. van* Amsterdam en ***Neeltie Assueres*** van Hoorn, wonende op 't Nieuwenoort, werd te Hoorn gedoopt op 10 juli 1672, *Assueres.* Verder komt deze naam onder de gedoopte kinderen in de voor ons belangrijke periode niet voor. Bij de doop van *Trijntie te* Hoorn op 7 december 1670 heet de vader *Dirck Hermes* Stratemaker.

2. *Rutgerus,* volgt IVa.
3. *Pietronella Gordon,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 20 november 1682.
4. *Robbertus Gordon,* ged. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 19 januari 1683, in 1742 rentenier, wonende op de Keizersgracht bij de Leidsegracht met twee dienstboden, f. 900 huurwaarde, een slee en een paard en f. 3000 inkomen, † vóór 6 november 1757, doch pas begr. Schiedam 17 januari 1761.

   Hij testeert te Amsterdam voor nots. D. van den Brink 26 november 1751.
5. *Petronella Cordon,* ged. Amsterdam (Nieuwe Zijds Kapel) 18 januari 1686 (get. Barent Haan en Petronella Gillis), † aldaar 17 maart, begr. Schiedam 25 maart 1762.

   Zij testeert 26 november 175'7 te Amsterdam voor nots. Daniel van den Brink en legateert aan *Maria Budde-Gordon.* Executrix is *Magdalena d'Amour-Gordon.* Haar broer *Robbertus Gordon* is al overleden.
6. *Maria Gordon,* ged. Amsterdam (Zuiderkerk) 5 mei 1688.

IVa. *Rutgerus Cordon,* ged. Amsterdam (Oude Zijds Kapel) 22 september 1680, koopman, perkamentbereider, 8 november 1707 poorter, woonde 1736—'41 in de St. Jansstraat ten huize van zijn schoonzoon d'Amour, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 22 april 1746, tr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 6 maart 1708 (ondertr. 10 februari) *Anna de Ridder,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 30 december 1685, begr, Amsterdam (Oude Kerk) 27 december 1727, dr. van *Cornelis Abrahamsz. de Ridder,* glazemaker, en *Geertruyd Sluyter.*

Uit dit huwelijk:

1. *Magdalena Gordon,* ged. Amsterdam (Zuiderkerk) 27 januari 1709, begr. aldaar (Nieuwe Kerk) 2 mei 1795, tr. Amsterdam (Oude Kerk) 23 november 1734 (ondertr. 4 november) *Simon d'Amour,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 7 juli 1709, linnenkoper in de Warmoesstraat, begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 7 mei 1778, zn. van *Carel d'Amour* en *Geertrui Gales.*
2. *Geertruijda Gordon,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 12 september 1710, † Batavia 1751/1757, tr. Amsterdam (Engelse Kerk) 16 augustus 1739 (ondertr. 31 juli) *Jan Marchant,* ged. Amsterdam (Oude Zijds Kapel) 11 september 1707, vertrekt december 1751 als commandeur in dienst der Oost-Indische Compagnie, kamer Amsterdam, naar Indië, † na 1757, zn. van *Carel Marchant* en *Agatha Paeyn;* hij hertr. Batavia 29 december 1757 *Carolina Sybilla van der Horst.*
3. *Cornelia Gordon,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 27 juli 1714, tr. 1° te Amsterdam (ondertr. aldaar 19 april 1736) *Albertus Havering,* geb. te Hasselt (doop niet gevonden), juwelier, begr. Amsterdam (Nieuwe Zijds Kapel) 25 november 1746, zn, van *Dirk Havering* en vermoedelijk *Jannigien de Vries alias Bruins;* tr. 2° Amsterdam (Oude Kerk) 26 januari 1748 (ondertr. 5 januari) Dr. *Hildebrandus Tideman,* geb. Veendam 7 mei 1710, med. doctor, student te Groningen 9 oktober 1739 Oldamtius, zoon van Ds. *Meinardus Tideman,* pred. te Garrelsweer en Veendam, en *Maria Sicman.*
4. *Jacobus,* volgt Va.
5. *Maria Cordon,* ged. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 31 januari 1720, begr. aldaar (Oude Kerk) 10 augustus 1775, tr. 1° Zunderdorp 13 augustus 1741 (ondertr. Amsterdam 28 juli) *Pieter van Sfaveren,* geb. te Amsterdam (doop niet gevonden), perkamentwinkelier, begr. aldaar (Zuiderkerk) 17 april 1748, zn. van *Andries van Staveren;* tr. 2° Sloterdijk 15 februari 1751 (ondertr. Amsterdam 29 januari) *Hendrik Otto Budde,* geb. Herford in 1717, begr, Amsterdam 16 maart 1789; hij hertr. (ondertr, Amsterdam 28 juni 1776) *Jacomina van Niel,* weduwe van *Klaas Hoek.*
6. *Cornelis,* volgt Vb.

Va. Ds. *Jacobus Gordon,* geb. Amsterdam 21 juni, ged. aldaar (Oude Kerk) 25 juni 1717, proponent 1738, gereformeerd predikant te Zunderdorp 1739, te Oude Tonge 1742, te Bergen op Zoom 20 mei 1753, emeritus 14 november 1790, † Haarlem 18 maart, begr. aldaar (Grote Kerk) 23 maart 1802, tr, 1 ° Zunderdorp 15 februari 1740 (ondertr. Amsterdam 29 januari) *Cornelia van Didderen,* ged. Amsterdam (Noorderkerk) 25 september 1712, begr. Bergen op Zoom 11 februari 1782, dr. van *Wijnand van Didderen* en *Marritje Dekker;* tr. 2° Haarlem 1 juli 1792 (ondertr. 17 juni) *Maria Jacoba van Schoonhoven,* geb. 7 februari, ged. Leiden (Pieterskerk) 10 februari 1743, † Haarlem 15 december, begr. ald. (Grote Kerk) 20 december 1802, dr. van Mr. *Thymon van Schoonhoven,* schepen en burgemeester van Leiden, en *Elisabeth Geraerds,* en weduwe van Mr.. *Dominicus van Hoogwerff,* schepen, raad en burgemeester van Brielle.

De Brabantse Leeuw 1965, p. 17: Te Haarlem ingekomen 1 sept. 1790 „den wel Eerw. Heer *Gordon* en een kind, laatst komende van Breda, Gereformeerd".

Een zuster van *Cornelia van* Didderen. genaamd *Antonia,* tr. Zunderdorp, ondertr. Amsterdam 12 mei 1740, geassisteerd door haar vader *Wijnand,* met *Alexander Gordon,* van Aberdeen in Schotland, geassisteerd door *Samuel Voltelen.* Zij lieten te Amsterdam negen kinderen dopen in de jaren 1741-1757, waarvan de meesten jong overleden.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna Maria Cordon,* ged. Zunderdorp 6 november 1740 (get. Wijnand van Didder en Maria), begr. Haarlem (Grote Kerk) 10 mei 1792 (oud 51 jaar en 6 maanden).
2. *Wijnand Gordon,* ged. Oude Tonge 4 oktober 1742 (get. Wijnand van Didderen en Maria Dekker), begr. Amsterdam 27 april 1748 (een kind van *Jacobus* genaamd *Wijnand Didderen Gordon*).

Vb. *Cornelis Cordon,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 20 november 1722, koopman, eigenaar van een sterkwaterbranderij en salpeterraffinaderij ,,De Blauwe Helm", boekhouder van de Firma S. en D. Vinkenra, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 25 maart 1786, tr. aldaar 21 januari 1749 (ondertr. 3 januari) *Anna Haverink,* ged. Hasselt 11 november 1720, begr. Amsterdam (Oude

Kerk) 11 december 1789, dr. van *Dirk Haverink* en *Jannigjen de Vries alias Bruyns.*

Zie Gens Nostra 1958, blz. 271.

Uit dit huwelijk:

1. *Jacobus Cordon,* ged. Amsterdam (Westerkerk) 8 oktober *1751,* koopman te Amsterdam, † huize „Zorgvrij" bij Haarlem 22 mei *1816,* begr. Sloterdijk *28* mei *1816,* tr. (ondertr. Amsterdam *30* augustus 1771) *Alida Maria Wend,* ged. Amsterdam (Westerkerk) 26 september 1749, buitenmoeder van het Burgerweeshuis 1794, † Amsterdam 31 oktober 1819, begr. Sloterdijk 6 november 1819, dr. van *Hendrik Christiaan Wend* en *Hillegonda Hooghuys.*
2. *Johanna Magdalena Gordon,* ged. Amsterdam (Nieuwe Zijds Kapel) 11 maart 1757, † Zeist 1 oktober 1839, tr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) *21* september 1778 (ondertr. 4 september) *Jan van den Hoedt,* ged. aldaar (Zuiderkerk) 23 augustus 1752, rentenier, † Amsterdam 1 november 1824, zn. van *Martinus van den Hoedt* en *kutke Douwesz.*

IIIb. *Robbert Gordon,* heer van Nieuwland, Kortland en 's-Grevenland (verlijd 25 juni 1698, Leenkamer van Holland, no. 164, fol. 23 en Libro Pax Europa Cap. Noord Holland, fol. 12), ged. (moeder niet vermeld) Schiedam 17 febr. 1664 (get. Maartje Arents van der Groen, Engeltje Leyniers), verkreeg venia aetatis 8 februari 1685 (Holland 2193, fol. 8 vo.), perkamentmaker en brander, tot vroedschap van Schiedam benoemd 5 mei 1687-1 688, schepen 1687—'88, 1690-'91 en 1694, burgemeester 1699, 1701-'02, 1705, 1717—'18 en 1722, baljuw 1706, 1712, 1718, 1723, raad in 1722, president burgemeester 1722, weesmeester 1696—'98, kerkmeester 1718—'24, kapitein der schutterij 1698 en gasthuismeester van St. Jacob 1718-'24 'aldaar, lid van het College van Gecommitteerde Raden, dijkgraaf en schout van Nieuw-Matenesse, commies op het vernachten van vreemdelingen in 1712, ontvanger van de omslagen over Schiedam etc. in 1692, hoofdman van het Brandersgilde 1718—'20, regent van de Stadsarmenkamer 1699—1700 aldaar, † Schiedam 1 mei, begr. (uitgedragen uit een huis op de Haven) aldaar 5 mei 1724, tr. (stadstrouw) Rotterdam 22 januari 1687 (ondertr. 1 januari) *Maria van Reyn,* j.d. van en wonende te Rotterdam (doop niet te vinden) geb. in 1671, wonende te Rotterdam op het Quakernaet in 1687, gasthuismeesteres van St. Jacob te Schiedam 1718-1 732, † Rotterdam 3 november (doodboek Rotterdam 8 november, recht f. 6), begr. aldaar (Grote Kerk) 8 november 1732 (oud 61 jaar), dr. van *Johannes van Reyn* en *Weyna Anthom.*

Op de zilveren bruiloft van ***Robbert Gordon*** en ***Maria van Reyn*** werd 22 januari 1712 een zilveren legpenning geslagen, aanwezig in de collectie, van Jhr. F. Beelaerts van Blokland.

Robbert Gordon huurt 18 maart 1685 een knecht voor zijn perkamentmakerij (nots. A. van der Meer te Schiedam), koopt 26 april 1692 een huis aan de Oostzijde van het Broersveld, dat zijn weduwe in 1728 aan hun zoon *Joan* verkoopt.

Robbert Gordon koopt 14 mei 1701 een complex aan de Westzijde van de Haven, waar hij later het brandersbedrijf gaat uitoefenen; van 1711—1724 was hij lid van het Brandersgilde, van 1718-1720 hoofdman. Zijn weduwe was lid van het Brandersgilde 1724-1728. Dit complex werd 17 januari 1728 verkocht. On 11 september 1728 werd de perkamentmakerij aan het Broersveld verkocht.

Maria van *Reyn,* weduwe van *Robbert Gordon,* testeert 31 maart 1730 voor nots. van Lijken te Schiedam (no. 866, 362). Erfgenamen *Cicilia, **Johan,** Robbert, Jacob, Cornelia,* Ciasina, ***Hendrik*** en ***Weyna.***

Uit dit huwelijk:

1. *Cecilia Gordon,* geb. 29 mei, ged. Schiedam (Waalse Kerk) 2 juni 1688 (get. Jean van Rijn, Weyntie Antom van Rotterdam), begr. Rotterdam 18 september 1688 (op 't Quaeckernaet).
2. *Cecilia Gordon,* geb. 9 september, ged. Schiedam (Waalse Kerk) 13 september 1689 (get. Cornelis Niese namens Jean van Rijen, Wenthie Anthom zijn vrouw van Rotterdam), begr. Schiedam 28 januari 1733 (als *Cecilia Roobbers* een vrijster gewoont op de Haven).

   Zij testeerde 20 februari 1728 voor nots. van Lijken te Schiedam.
3. *Joan Gordon,* geb. 13 november, ged. Schiedam (Waalse Kerk) 20 nov. 1691 (get. Cornelius Nise president-burgemeester van Schiedam en Marie Weintje Anthom), begr. (een kint van Gordon) Schiedam 11 februari 1692,
4. *Joan,* volgt IVb.
5. *Cornelia Gordon,* geb. Schiedam 6 oktober 1696, † Schiedam 22 april, begr. aldaar 25 april 1698.
6. *Robbert Gordon,* ged. Rotterdam (Remonstrants) 3 april 1699 (get. Joris Antom, Kornelia de Voogt), vendrig 1713—'14 en luitenant 1715-'18 der Schutterij te Rotterdam, boekhouder en ordinaris clercq ter finantie van Holland, clercq van de Heren Gedeputeerden ter dagvaart in 's-Gravenhage wegens Amsterdam in 1734, † 29 maart, begr. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 3 april 1754.

   Blijkens de inventaris van zijn boedel (nots. Simon Knappert te Schiedam no. 847, fol. 590, 30 mei 1754) liet hij omstreeks ƒ 25700 na aan zijn drie broers en drie zusters, genoemd sub 4, 7, 8, 9, 11 en 12.
7. *James,* volgt IVc.
8. *Cornelia Gordon,* ged. Rotterdam (Remonstrants) 3 september 1703 (get. Weintje Antom wed. van Rijn, Nijcolaes van Rijn, Servaes van Rijn), † op de Schie onder Cool 30 december 1782, begr. Overschie 2 januari 1783 (recht f. 8), aang. Cool 2 januari 1783 (recht f. 3), tr. (stadstrouw) Rotterdam 24 maart 1726 (ondertr. 8 maart) *Cornelis Sonne,* j.m. wonende Rotterdam , ged. Bleiswijk (Remonstrants) 10 september 1702, leerlooier aan het Quakernaat te Rotterdam, † op de Schie onder Cool 26 juli, † aang. Cool 28 juli (recht f. 3), begr. Overschie 31 juli 1781 (recht f. 6.10.-), zn. van *Jan Sonne,* krankenbezoeker bij de Remonstrantse Gemeente te Rotterdam, en *Emmetje (Jannetje) Visser.*
9. *Clasina Gordon,* ged. Rotterdam (Remonstrants) 2 oktober 1705 (get. Niclaes van Rijn, Aafje Rees), † 21 januari, begr. Delft (Nieuwe Kerk) 26 januari 1780, tr. Schiedam 14 november 1728 (ondertr. 18 oktober) Dr. *Matthijs van Stolk,* ged. Rotterdam (in huis, Remonstrants) 19 juni 1689 (get. Geertruyd Verboom), in 1712 in dienst bij de Remonstrantse broederschap, med. stud. te Leiden 6 oktober 1718, med. doctor vóór 13 augustus 1721, geneesheer te Rotterdam 1721—'23, te Middelharnis 1724, te Schiedam 1728, Remonstrants predikant te Zegwaard en

Zoetermeer, emeritus juni 1757, † 14 november 1757 (waar?), zn. van *Jacobus van der Stolk en Wilhelmina Paets,* en weduwnaar van *Catharina den Adel.*

Zij testeerden te Schiedam 18 november 1'728 (nots. van Lijken' no. 864, 469). Zij testeert als weduwe 21 maart 1758 te Zegwaard (nots. Kindt, no. 8902). Volgens J. Tideman, De Remonstrantsche Broederschap, Biographische Naamlijst, Amsterdam, 1905, 223 en 451 ging ***Matthijs van Stolk weg*** uit de dienst 1720, werd med. doctor, oefende praktijk uit te 's-Gravenhage, trad weer in dienst bij de Broederschap 1730, proponent 1731, intrede te Zegwaard en Zoetermeer 26 augustus 1731.

Men zie nog de in 1940 in druk verschenen Genealogie van het geslacht van Stolk.

Volgens een akte voor schout en schepenen van Zegwaard (3 februari 1769) werd *Clazina Gordon,* weduwe van Ds. *Matthijs* van *Stolk,* bij provisie een jaar in het verbeterhuys Duynkerken geconfineert (te Delft). Gecontinueerd 1770, 1772, 1774, 1776, 1778 (Gemeentearchief Delft).

10. *Wijna Maria Gordon,* ged. Rotterdam (Remonstrants) *2* mei 1708 (get. Surraas van Rijn, Wintie Antom, Nicolaas van Rijn), begr. Schiedam (als *Weyntje) 12* juli 1710.
11. *Hendrik,* volgt IVd.
12. *Weyna Gordon,* ged. Rotterdam (Remonstrants) mei 1712 (get. Weyna Anthom wed. van Reyn en Nycolaes van Reyn), begr. 's-Hertogenbosch (St. Janskerk) 3 februari 1787, tr. omstreeks 1737 *Johan Michiel Althuysen,* majoor der artillerie, † 's-Hertogenbosch 24 november, begr. aldaar (St. Janskerk) 1 december 1764.

Van Sasse van Ysselt, Voorname huizen en gebouwen te 's-Hertogenbosch 11, 256:

Johan Michiel van Althuysen, kapitein der artillerie koopt 12 januari 1751 het huis no. 3, op De Oude Diese. Zijn weduwe ***Wijna Gordon*** verkoopt dit 20 november 1773 aan hun zoon ***Willem Michiel,*** advocaat en notaris aldaar.

IVb. *Joan Gordon,* ged. Rotterdam (in huis, Remonstrants) 3 maart 1693 (get. Weintje Antom, Nicolaes van Rijn), secretaris van Schiedam 1717-1769, weesmeester ald. 1723-1740, regent van de Stadsarmenkamer 1723, 1726 -1727, 1738, regent van het weeshuis 1723—'69, † 5 april, begr. Schiedam 11 april 1769, tr. Schiedam 20 oktober 1722 (ondertr. 1 oktober) *Clasina van Dobben,* ged. Rotterdam (Luthers) 3 juni 1696 (get. Johannes Slecht en Liedewij Hollaars), regentes van het weeshuis te Schiedam 1723-1761, begr. Schiedam 25 juni 1761, dr. van *Hendrik van Dobben* en *Anna Sleght.*

Bij hun huwelijk werd hij door zijn ouders geassisteerd, zij door haar behuwdvader ***Eduard van der Con,*** raad en oud-burgemeester, en door haar moeder.

Joan Gordon koopt 24 april 1728 een huis aan het Broersveld (Oostzijde) van zijn moeder en hij verkoopt dit 23 oktober 1756.

Joan Gordon koopt 22 januari 1735 een huis met behangels, spiegels en schilderijen aan de Haven (Westzijde) van zijn schoonvader en verkoopt dit 3 april 1751.

Joan Gordon koopt 19 oktober 1748 een ander huis aan de Westzijde van de Haven, dat 11 april 1769 door zijn erfgenamen verkocht wordt.

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Gordon,* ged. Schiedam -19 juni, ged. Rotterdam (Luthers) 25 juni 1723 (get. Eduard van der Gon voor Robbert Gorden en Anna Sleght voor Maria van Reyn) Evangelisch-Luthers lidmate te Schiedam 23 december 1749, † Amsterdam 16 oktober, begr. Schiedam 22 oktober 1775, tr. Schiedam 14 augustus 1749 (ondertr. 24 juli, stadstrouw Rotterdam, ondertr. 26 juli (recht f. 30)) Ds. *Paulus Wesling,* ged. Amsterdam (Ev.luth.) 20 maart 1719, Luthers predikant te Zaandam 1741, te Rotterdam 1749, te Amsterdam 1768—'78, † Amsterdam 9 september, begr. Schiedam 15 september 1778, zn. van Dr. *Adolph Wesling,* med. doctor te Amsterdam, en *Rebekka Sara van den Broeck.*

2. *Anna Eduardina Elisabeth Gordon,* geb. Schiedam 25 oktober, ged. Rotterdam (Luthers) 29 oktober 1725 (get. Eduard van der Gon en Anna Sleght), † Rotterdam (doodboek Rotterdam 2 mei) 1783 (recht f. 30), wonende in 1783 aldaar op het Haringvliet, tr. Schiedam 7 april 1750 (ondertr. 19 maart, stadstr. Rotterdam ondertr. 21 maart (recht f. 30)) *Daniel de Jongh,* ged. Rotterdam (Luthers) 9 november 1721 (get. Johannes de 'Jongh en Dina Klauw), koopman, † huize Weltevreden bij Laeken 7 november 1796, zn. van *Daniel de Jongh en Elisabeth Hartogh.*

Zij deed belijdenis te Rotterdam Ev. Luthers 11 oktober 1748 en vertrok 18 juni 1749 met attestatie naar Amsterdam.

Daniel de Jongh sticht in 1750 te Rotterdam „De Rotterdamsche Kopermolen" (De Nederlandsche Leeuw 1963, kol. 78).

3. *Hendrik Gordon,* geb. Schiedam 13 februari, ged. Rotterdam (Luthers) 19 februari 1731 (get. Jan Adriaense van Dobben en Clementia van Dobben), † Schiedam 10 oktober, begr. aldaar 12 oktober 1733.

IVc. *James Gordon,* ged. Rotterdam (Remonstrants, in huis, als *Jacob)* 28 maart 1701 (get. Wijntje Anthoni), cornet Hollandse Dragonders, kapitein in het Schotse regiment Colyear 17 november 1724, sergeant-majoor titulair 17 maart 1730, luit. kol, tit. en majoor effectief 16 november 1736, luit.-kolonel le bataillon 1 januari 1748, kolonel van het derde regiment der Schotse Brigade 5 november 1758, generaal-majoor over de infanterie 14 maart 1766, † Leiden 1 februari 1776, begr. aldaar (Hooglandsche Kerk), tr. Maastricht (St. Janskerk) 21 november 1726 (ondertr. 1 november) *Johanna Maria Heydenrijck,* ged. Maastricht (St. Janskerk) 3 maart 1709, † 's-Gravenhage 17 augustus 1783 (verval van krachten), aang. aldaar 19 augustus (recht f. 30), begr. Leiden (Hooglandsche Kerk) 19 aug. 1783, dr. van Ds. *Menso Heydenrijck,* predikant te Maastricht, en *Aletta van Hensbergen.*

Hun grafzerken bevinden zich in de Hooglandse Kerk te Leiden (zie Bloys van Treslong Prins).

Zijn akten van aanstelling over de periode 1724-1766 in de afdeling Familie-Archieven van het Koninkliik Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Beiden komen voor het eerst voor in de Recognitieboeken van Harderwijk 23 maart 1758, 21 november 1759, 10 september 1760 en 19 januari 1761.

Generaal-majoor *Gordon* woont met zijn vrouw en dochter in 1'762 te Leiden.

Kinderen:

1. *Robbert Gordon,* niet gedoopt te Maastricht, † jong.
2. Mr. *Menso Gordon,* geb. 18 oktober, ged. Iperen 20 oktober 1732 (Ferguson 111), theol. stud. te Harderwijk 10 september 1751, jur. stud. te Leiden 16 september 1754, advocaat te 's-Gravenhage, † 's-Gravenhage 1 december 1783 (recht f. 60), begr. te Leiden (Hooglandsche Kerk).

***Memo** Gordon* werd ook nog op 5 mei 1751 te Leiden ingeschreven als J. Dr.

Mr. *Menso Gordon* ging 21 november 1756 en 21 september 1766 met attestatie van Leiden naar 's-Gravenhage.

De Universiteits Bibliotheek te Leiden bezit: ***Memo** Gordon,* Diss. jur. ad L. 4 ff quibus ad libertatum proclamare non licet ... Lugd. Bat. 1756.

Memo Cordon testeert 26 november 1783 (no. 4289, 429 en 433) te 's-Gravenhage.

3. *Maria Robbertina Gordon,* geb. 9 november, ged. Iperen 11 november 1733, (Ferguson III), † Doesburg 11 mei (nots. van Alphen te 's-Gravenhage no. 4475, fol. 403), begr. Doesburg 15 mei 1789, tr. Harderwijk 19 maart 1759, (ondertr. aldaar en te Doesburg 4 en 3 maart) Mr. *Bernard Johan Rasch,* ged. Doesburg 5 augustus 1735, promoveert Harderwijk 3 oktober 1757, doet eed als advocaat te Zutphen 4 november 1758, schepen van Doesburg, raad in 1780, president burgemeester aldaar in 1816, gecommitteerde ter Staten-Generaal 1792, lid van de Staten van Gelderland in 1814, † Doesburg 13 maart 1816, zn. van *Peter Rasch,* kerkmeester te Doesburg, en *Catharina Piper.*

Maria Robbertinn Gordon kwam als N.H. lidmate uit Doesburg te Delft in januari 1751 en vertrok van Delft naar Doesburg 3 oktober 1751. Te Delft woonde zij op de Oude Delft.

4. *Adam Bernard Smits Gordon,* volgt Vc.
5. *Joan Gordon,* volgt Vd.
6. *Otto Dirk Gordon, volgt* Ve.
7. *Robert James Gordon,* volgt Vf.
8. *Aletta Gerarda Andrea Gordon,* geb. Doesburg 23 augustus 1747, † 's-Gravenhage 15 februari 1816, tr. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 19 november 1783, (ondertr. 2 november) Mr. *Johan Albert van der Spijk,* ged. Doesburg 1 maart 1758, advocaat voor de respectieve Hoven van Justitie, ridder Nederl. Leeuw, † 's-Gravenhage 10 maart 1826, zn. van Ds. *Jacobus van der Spijk,* predikant te Doesburg, en *Constantia Muys.*

Johan Albert van der *Spijk* werd juridisch student te Harderwijk 22 september 1779, schreef aldaar ook in als juridisch candidaat 9 oktober 1781.

Juffr. *Alette Gerharda* Andrea *Gordon,* wonende in de Voorstraat in Delft. 1 juli 1764 met attestatie van Delft naar Leiden en 30 maart 1777 met attestatie van Leiden naar 's-Gravenhage.

Johan Albert van der Spijk, advocaat voor de respectieve Hoven van Justitie alhier, en ***Aletta Geraráa Andrea Gordon*** testeren 12 februari 1784 te 's-Gravenhage (no. 4432, fol. 29) en zijn beneden *f* 50000,— gegoed.

Johan Albert van der Spijk testeert 19 april 1817 ('s-Gravenhage no. 4476, fol. 409) en 29 maart 1825 (no. 4489, 279).

9. *Hendrik Wijnand Cordon,* ged. Doesburg 2 juli 1749.
10. *Antonetta Rutgera Gordon,* ged. Doesburg 23 mei 1751.

Deze beide kinderen werden aldaar begraven 4 en 16 juli 1753. Hun voornamen werden daarbij niet vermeld.

Vc. Dr. *Adam Bernard Smits Gordon,* geb. Doesburg 25 april, ged. 28 april 1736, phil. doctor., proponent 1764, predikant te Lisse 1764, emeritus 1803, † Lisse 17 november, begr. aldaar 21 nov. 1810, tr. 1° Hierden 23 juli 1766 (ondertr. Harderwijk 6 juli, ondertr. Lisse 26 juni (aang. recht f. 30)) *Elisabeth Anna van Erckelens,* geb. Elburg 10 maart 1727, wonende Harderwijk in 1766,

† (aang. Lisse 25 januari) 1768 (recht f. 30), dr. van *Herman Jacob van Erckelens,* burgemeester van Elburg, en *Elisabeth Agnes Schrassert;* tr. 2° Lisse 13 maart 1785 (ondertr. 17 februari) *Sara van Son,* geb. te Amsterdam, ged. aldaar (Noorderkerk) 18 december 1748, † Sassenheim 4 oktober, begr. Lisse 10 oktober, aang. Lisse 4 oktober 1804 (recht f. 30), dr. van *Thomas van Son* en *Cornelia Rusius.*

Adam Bernard Smits Gordon schreef in als student te Harderwijk 13 september 1754 en 8 mei 1758, te Leiden (theol.) 11 april 1761. Hij schreef: „Dissertatio philos. inaug. de origine mundi", Harderwijk 1758. Hij ging kort na 20 november 1783 aan boord van de vloot (no. 4289, 441 's-Gravenhage).

Uit het eerste huwelijk:

1. doodgeboren dochter, † (aang. Lisse 25 januari) 1768.

Uit het tweede huwelijk:

2. *James Smits Gordon,* geb. 21 mei, ged. Lisse 25 mei 1786 (get. Cornelia Regina van Son), begr. en aang. ald. 15 januari 1790 (recht f. 30).
3. *Thomas Cornelis Gordon,* geb. 14 september, ged, Lisse 16 september 1787 (get. Cornelia van Son geboren Rusius), begr. Lisse 24 juni 1788 (aang. ald. 21 juni (recht f. 30)).
4. *Cornelia Rusius Gordon,* geb. 26 augustus, ged. Lisse 31 augustus 1788, (get. Cornelia Rusius weduwe van Thomas van Son), † Amsterdam 11 maart 1844.
5. *Johanna Maria Heydenrijck Gordon,* geb. 18 december, ged. Lisse 20 december 1789 (get. Geertruy van Son), † Utrecht 13 maart 1873,
6. *Otto Dirck Gordon,* geb. 4 september, ged. Lisse 11 september 1791 (get. Otto Dirck Gordon, Ester Maria d'Amour, Cornelia Regina van Son), begr. en aang. Lisse 23 april 1792 (recht *f* 30).

Vd. Mr. *Joan Gordon,* ged. Doesburg 8 januari 1738, burgemeester vaa Wageningen 1791, schepen van Harderwijk 1793, burgemeester ald. januari 1795, afgezet 1795, ontvanger der convoyen en licenten ald., gecommitteerde wegens Gelderland van het College ter Admiraliteit te Amsterdam 1790, † bij Cleef 25 december 1801, tr. Zwolle 28 april 1767 (ondertr. Arnhem 11 april, attestatie gegeven 26 april) *Johanna Maria Abresch,* geb. Middelburg 21 februari 1737, † Amsterdam 12 augustus 1822, dr. van Prof. *Friedrich Ludwig Tiens Abresch,* hoogleraar te Zwolle, en *Rebecca Trouillart.*

Joan Gordon werd 16 juni 1756 student te Harderwijk, juridisch student te Leiden 18 september 1760.

Hij schreef: *Joan Gordon,* Spec. jur. inaug. de stellionatu . . ., Lugd. Bat. 1762 (U.B. Leiden).

Hij werd 15 maart 1791 grootburger te Harderwijk met vier kinderen.

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Gordon,* geb. 15 juli, ged. Arnhem 17 juli 1768, adelborst, † Amsterdam (na val uit de mast) 14 mei 1782.
2. *Frederik Wilhelm,* volgt VIa.
3. *Johannes Marinus,* volgt VIb.
4. *Rebecca Petronella Gordon,* geb. 17 september, ged. Wageningen 19 september 1776, † Amsterdam 30 september 1845, tr. Amsterdam 6 november 1816 *Jacobus Aldewereld,* ged. ald. (Zuider Kerk) 4 maart

1770, koopman in 1816, winkelier in thee in 1822, † ald. 31 januari 1822, zn. van *Carel Aldewereld* en *Lucretia Hatman*, en weduwnaar van *Anna Maria Kesman*.

5. *Robert*, volgt VIc.
6. *Aletta Geruarda Andrea Gordon*, geb. 12 februari, ged. Wageningen 14 februari 1779 (tweeling met de voorafgaande), † ongehuwd Leiden 18 maart 1850.

VIa. Mr. *Frederik Wilhelm Gordon*, ged. Arnhem 11 november 1770, student te Harderwijk 6 september 1790 als jur. cand., schepen en burgemeester van Wageningen 1794, in 1800 advocaat te Dordrecht, rechter in de Rechtbank van Eersten Aanleg te Arnhem 1821, later raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof te Arnhem, † Arnhem 9 maart 1845, tr. Doesburg 26 juli 1811 *Margaretha* barones *van Eck*, geb. Arnhem 7 dec., ged. aldaar 9 dec. 1781, † Arnhem 23 juni 1835, dr. van *Jan-Carel* baron *van Eck*, heer van Vieracker en Ommershof, lid Gedep. Stat en van Gelderland, ambts jonker van Brummen, en *Françoise Madelon van Till*.

F. W. Gordon schreef *24* september 1788 te Groningen in (gratis in honorem patrui cl. Abresch).

F. G. *Gordon*, Specimen jur. inaug. de instrumentis, Hardervici in Diss. Harderov. *LZZ*, no. 1373 (G = Guilhelmus = Willem).

In 1807 verscheen te Zutphen: Fr. *W. Gordon, Ge*schied- en staatkundig tafereel der lotgevallen van Frankrijk etc. Vergezelt met eene vlugtige beschouwing der wetenschappen, kunsten en gebruiken in die eeuwen.

F. *W. Gordon* werd in 1821 benoemd tot rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Arnhem (Staatscourant van 15 januari en 2 juli 1821).

Uit dit huwelijk:

1. Mr. *Gijsbert Casijn Cordon*, geb. Arnhem 10 maart 18 19, president van de Arrondissements Rechtbank te Tiel, † aldaar 28 april 1868.
   Jur. stud. te Utrecht 28 maart 1836 cum testimonio Gymnasii Arnhemiensis dimissus. Promotie Utrecht 28 april 1842 in de rechten op Theses jurid. inaugurales.
2. *Johanna Maria Gordon*, geb. Arnhem 15 juni 1821, † aldaar 8 mei 1888, tr. 1° Tiel 1 april 1848 Mr. *Johan Lambert van Lidth de Jeude*, geb. Rijswijk (Z.H.), huize de Ruit, 17 september 1807, rechterplaatsvervanger 1834 en rechter in de Arr. Rechtbank te Tiel 1841, † Zandwijk, huize Groote Brug, 7 januari 1849, zn. van Mr. *Cornelis Christiaan van Lidth de Jeude*, burgemeester van Tiel, lid Provinciale Staten van Gelderland, dijkgraaf Neder-Betuwe, en *Jacoba Barbara Maria van Eck*, en weduwnaar van *Willemina Clementina Jacoba de Roo*; tr. 2° Tiel 19 november 1856 Jhr. *David Frédéric Reuchlin*, geb. Rotterdam 11 januari 1802, directeur Ned. Mij voor Brandverzekering te Tiel, ingelijfd in de Ned. Adel bij K.B. van 9 april 1835 no. 77, † Arnhem 12 juni 1887, zn. van *Jean François Charles Reuchlin*, wijnkoper te Rotterdam, en *Trijntje Borsje*, en weduwnaar van (haar schoonzuster) *Charlotte Amélie van Lidth de Jeude*.

VIb. *Johannes Marinus Gordon*, ged, Wageningen 19 december 1773, student te Harderwijk- 24 juni 1795, gepensioneerd kapitein in 1810, 1817 en 1851, † Amsterdam 18 mei 1851 (oud 78 jaar), tr. 's-Hertogenbosch (stadhuis) 21 oktober 1810 (ondertr 6 oktober) *Johanna Louisa Franck*, geb. Maastricht in 1776, † Amsterdam 8 februari 1860 (oud 84 jaar), dr. van *Joseph Christiaan Franck*.

Zij wonen 1817 Leiden, Oude Vest, in 1829 aldaar Papegracht, in 1839 Leiden, Haven en in 1848 Amsterdam, Haarlemmerplein.

De doop van *J. L. Franck* wordt niet vermeld in de Lutherse en Geref. doopboeken van Maastricht.

Kinderen:

1. *Joan Marius*, volgt VIIa.
2. *Cornelis Petrus Gordon*, geb. 's-Hertogenbosch 28 oktober 1814, † Leiden 8 oktober 1816.
3. *Petronella Cornelia Christina Gordon*, geb. Leiden 14 oktober 1817, † Amsterdam 21 september 1907, tr. Amsterdam 26 mei 1853 *Dibbold Arend Uding*, geb. Amsterdam 19 juli 1821, koopman, ambtenaar in 1860, † ald. 2.2 juli 1873, zn. van *Johann Friedrich Uding* en *Elisabeth Maria van Waardenburg* en weduwnaar van *Christina Maria Schogh*.

VIIa. Mr. *Joan Marius Gordon, geb.* 's-Hertogenbosch 4 augustus 1811, jur. stud. te Leiden 20 september 1842, notaris te Bodegraven tot 1875, daarna te Leiden tot 1886, † Leiden 18 januari 1900, tr. Amsterdam 11 mei 1848 *Zwana Adriana Moed*, geb. Zwolle 9 september 1813. † Leiden 20 september 1891, dr. van *Arnoldus Moed* en *Hendrica ten Broeke*.

In de Universiteits-Bibliotheek te Utrecht: *J. M. Gor*don, Theses jur. inaug. 1850.

Uit dit huwelijk:

1. *Louis Johan Christiaan Arnold Gordon*, geb. Amsterdam 3 oktober 1848, † Bodegraven 13 april 1854.
2. *Josephina Petronella Maria Hendrica Gordon*, geb. Amsterdam 23 augustus 1850, † ald. 13 januari 1924.
3. *Joan Marius Cordon*, geb. Bodegraven 14 maart 1852, † (aang. ald. 27) juni 1853.
4. Mr. *Henri George Cordon*, geb. Bodegraven 11 mei 1853, advocaat te Leiden, † Leiden 18 maart 1936, tr. Haarlem -28 mei 1889 *Catharina Engelina Geertruida van Dobben*, geb. ald, 9 november 1850, † Leiden 30 juli 1931, dr. van *Johannes Frederic van Dobben*, boekhandelaar, en *Catharina de Koning*.
   H. G. Gordon promoveert op „Vormen en formaliteiten in het B.W. voor testamenten voorgeschreven", Leiden 1885.
5. *Louis Johan Christiaan Arnold Gordon*, geb. Bodegraven 31 augustus 1855, notaris te Leiden 1886-191 5, † Leiden 15 april 1938, tr. Amsterdam 30 juli 1891 *Dieuwertje Jonker*, geb. aldaar 31 december 1869, † Zoeterwoude 24 oktober 1939, dr. van *Lucas Jonker*, winkelier, en *Petronella Schreuder*,
   Zij wonen in 1924 te Nijmegen. Zie Leids Jaarboekje 1939, blz. 61-62.

VIc. *Robert Gordon*, geb. Wageningen 12 febr., ged. aldaar 14 februari 1779, † Dieren 19 februari 1845, tr. Hummelo 29 juli 1805 (ondertr. aldaar 12 juli en ondertr. Doesburg 13 juli) *Helena Jacoba Hamel*, geb. 7 sept., ged. Doesburg 10 september 1775, † ald. 2 maart 1840, dr. van Mr. *Theodoor Hamel*, fiscaal van de Heerlijkheid Bronkhorst, stadhouder van het Richterambt Doesburg, en *Dorothea Antonetta Muntz*.

Uit dit huwelijk:

1. *Joan Jacob Marius Gordon*, geb. 20 mei, ged. Doesburg 1 juni 1806, ontvanger der registratie te Ame-

rongen, later bewaarder hypotheken en kadaster te Amersfoort, † Amersfoort 3 januari 1874.

Staatscourant van 16 april 1844: ***J. J. M. Cordon*** eervol ontslag als inspecteur der registratie en benoemd tot ontvanger der registratie te Amersfoort.

2. *Ottholina Antonetta Dorothea Gordon,* geb. 6 augustus, ged. Doesburg 6 september 1807, † Amersfoort 26 januari 1849, tr. Doesburg 6 augustus 1840 Dr. *Hendrik Christiaan Hetman Thorbecke,* geb. Zwolle 9 februari 1801, med. doctor, geneesheer te Dieren, † Dieren 26 september 1844, zn. van *Frederik Hendrik Thorbecke,* tabakshandelaar te Zwolle, en *Christina Thorbecke* en weduwnaar van *Johanna Wilhelmina Arnoldina van Hasselt.*

3. *Willemina Abrahamina Deliana Gordon,* geb. 24 januari, ged. Doesburg 8 februari 1810, tr. Doesburg 13 december 1843 *George Justinus de Groot,* geb. Heukelom 7 mei 1804, eerste luit. der inf., gepens. 31 december 1843, zn, van *Laurens de Groot* en *Elisabeth de Ridder.*

Ve. *Otto Derk Cordon,* ged. Angerlo 19 juni 1740, vaandrig in het derde regiment van de Schotse Brigade (waarvan zijn vader kolonel was) 5 november 1758, luitenant 22 april 1763, kapitein 11 april 1774 (vanaf 1776 in het regiment Dundas, de opvolger van zijn vader), demissie 22 september 1777, hoofdman der patriotten te Utrecht, kolonel van het regiment Pro Patria et Libertate en van de burgerwacht ald., kapitein van de hand- en voetboogdoelen ald., woont na 1787 te Brussel, 10 april 1795 commandeur en chef der gewapende burgerwachten te Utrecht, 1797-1805 ontvanger der generale middelen 's Lands van Utrecht, ontvanger der losrenten 's Lands van Utrecht ia 1803, receveur particulier et de contrition dans le district d'Utrecht 181 1 (Staatscourant van 14 december 1815), kanunnik in het kapittel van St. Jan, ontvanger-generaal der provincie Utrecht vanaf 18 15 (Staatscourant van 9 december 1815), regent van het krankzinnigengesticht te Utrecht, † Utrecht 15 augustus 1820, tr. 1° Amsterdam (Walenkerk) 10 oktober 1769 (ondertr. Maastricht 22 september, met attestatie van Amsterdam van 21 september) *Esther Maria d'Amour,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 14 december 1738, † Utrecht 1 maart 1802, dr. van *Simon d'Amour* en *Magdalena Gordon* (zie bij IVa, 1) ; tr. 2° Amsterdam 12 september 1803 *Helena Henrietta Fraser,* ged. aldaar (Oude Kerk) 25 december 1778, rentenierster, † Utrecht 23 september 1847, dr. van *Christiaan Fraser* en *Catharina van Soesdijk.*

Zie A. J. van der Aa, Biografisch Woordenboek VII, 293, Haarlem 1862.

Otto *Derk Gordon* werd student te Harderwijk 16 juni 1756 in L.

Zijn akte van aanstelling tot kapitein in de afdeling Familie-Archieven van het Koninklijk Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Huwelijkse voorwaarden 1 september 1803 te Amsterdam (nots. H. van Varick).

In het dossier Gordon (Centraal Bureau voor Genalogie) een akte van 2'7 september 1820 (nots. G. H. Stevens te Utrecht).

Uit het tweede huwelijk:

Johanna Maria Gordon, geb. Utrecht 21 januari, ged. aldaar (Domkerk) 10 maart 1805, † Utrecht 3 februari 1829, tr. Utrecht 13 maart 1823 Mr. *Cornelis Jacobus van Bommel,* geb. Haarlem 14 juli, ged. aldaar 24 juli 1796, † 's-Graveland, huize Trompenburg, 31 mei 1861, zn. van Mr. *Abraham Matthias Cornelis van Bommel,* ontvanger der directe belastingen en accijnzen te Zwolle, en *Catharina Barbara van Westrenen van Lauwerecht.*

Vf. *Robert James Gordon,* ged. Doesburg 29 september 1743, student te Harderwijk 12 september 1759 (L. Hum.), vaandrig in het derde regiment van de Schotse Brigade (van zijn vader) 31 december 1759, luitenant 30 december 1765, kapitein 11 april 1774 tot 1777, van 1 juni 1777-1795 aan de Kaap de Goede Hoop, was daar kolonel-commandant sedert 1780, Afrika-reiziger (zijn collectie tekeningen en kaarten in het Rijksmuseum te Amsterdam), † (pleegde zelfmoord) 5 oktober 1795 na de overgave van Kaap de Goede Hoop aan de Engelsen, tr. Kaap de Goede Hoop 23 april 1780 *Susanna Margaretha Nicolett,* geb. te Lignerolle (Zwitserland), woont 1820 te Orbe bij Lausanne, dr. van *Collin Nicolett* en *Joan Françoise le Resche.*

Spoedig na zijn aankomst te Kaap de Goede Hoop op 1 juni 177'7 begon ***Robert James*** Cordon zijn reizen en nadat hij in het noorden van de kolonie een rivier had ontdekt, hees hij augustus 1779 de Hollandse vlag en noemde haar naar de Nederlandse stadhouder de Oranje-Rivier. Later bezocht hij met de gouverneur van Plettenberg de oostarens en werd in 1'780 commandant van het garnizoen. Hij voerde het eerste merino-schaap in (Encyclopaedia of Southern Africa, 3d edition. London and New York 1965).

Susanna Nicollet, wonende te Orbe, gaf 17 april 1820, bij akte, verleden voor nots. Louis Fevot te Lausanne, toestemming tot het huwelijk van haar zoon *Alexander Gordon.*

Uit dit huwelijk (zie C. G. Villiers-C. Pama, Geslagsregisters van die Ou Kaapse families, Kaapstad en Amsterdam 1966 voor 1-3 en 5):

1. *Robert Gordon,* ged. Kaap de Goede Hoop 16 september 1781, in 1805 vermeld als majoor, in 1807 luitenant-kolonel, aide de camp van Daendels, kolonel in het Franse leger, † in 1815 (mishandeld en doodgeschoten) toen hij de vesting Condé als parlementair opeiste voor Lodewijk XVIII (zie hiervoor de Staatscourant van 1815 en 1816).

   Nots. van Alphen te 's-Gravenhage no. 4453, fol. 188, 10 september 1805: Robert *Gordon,* majoor der Bataafse Republiek, wonende te La Sarra in Zwitserland, ontvangt procuratie.

   Nots. van Alphen te 's-Gravenhage no. 4456, fol. 189: hij testeert als luit.-kol. en aide de camp van Daendels op 15 februari 1807.

2. *Pieter Gordon,* ged. Kaap de Goede Hoop 23 november 1783, 1° luitenant in Franse dienst, † (sneuvelde) in de oorlog tussen de Serviërs en de Turken (omstreeks 1827 ?).

3. *Otto Gordon,* ged. Kaap de Goede Hoop 23 januari 1785.

4. *Alexander,* volgt VId.

5. *Johannes Gordon,* ged. Kaap de Goede Hoop 23 december 1787.

6. Mr. *James Gordon,* geb. Kaap de Goede Hoop, jur.

stud. te Utrecht 26 september 1808 (natus in Promontorio Bonae Spei), † na 19 april 1817.

***James** Carel Gerhard Gordon,* de Promontorio Bonae Spei, Jur. prom. Harderwijk 21 juni 1810 op Quaestiones juridicae, de Rhoer.

Mr. James *Gordon* wordt vermeld in het testament van zijn oom *Johan Albert* ***van der** Spijk* op 19 april 1817 te 's-Gravenhage.

Vermoedelijk is ook een zoon:

7. *William Gordon,* Zwitsers musicus, geboren tegen het einde van de achttiende eeuw, nam dienst bij de Zwitserse troepen en was te Parijs kapitein van een regiment Zwitsers; in 1826 begon hij te Parijs aan een verbetering van de fluit (zie het artikel in ba grande encyclopédie, vol. 19). Hij was in 1839 nog in leven.

VId. *Alexander Gordon,* ged. Kaap de Goede Hoop 9 april 1786 (get. Alexander Robberson en Maria Melh), luitenant in de Franse marine, in 1805 bij Trafalgar, in 1820 eerste luitenant bij de Nederlandse marine, in 1823 leerlooier te Amsterdam, in 1828 fabrikant te Brussel, tr. Amsterdam 12 juli 1820 *Magdalena Cornelia van den Hoedt,* ged. aldaar (Nieuwe Zijds Kapel) 5 november 1790, in 1828 te Brussel wonende, dr. van *Jan van den Hoedt,* rentenier en *Johanna Magdalena Gordon,* (zie Vb, 2), en weduwe van *Frederik Hendrik Hartog* († Amsterdam 8 april 1813).

De doop van Alexander wordt door Pama in zijn bovenvermelde boek niet vermeld.

Uit dit huwelijk:

1. *Susanna Johanna Gordon,* geb. Amsterdam 19 februari 1823.
2. *Johanna Magdalena Maria Gordon,* geb. Amsterdam 30 januari 1828.

IVd. *Hendrik Gordon,* ged. Rotterdam (Remonstrants) 2 november 1710 (get. Hendrik Voet en Sara Gordon), weger in de Waag en poorter te Amsterdam 1726, cipier van het stadhuis 1753, in 1754 cipier der stad Amsterdam, woonde 1747—'53 op de Zeedijk bij de Nieuwe Markt, daarna in het stadhuis, † Amsterdam 23 januari, begr. aldaar (Oude Kerk) 29 januari 1789, tr. 1° Amsterdam (Oude Kerk) 13 juli 1745 (ondertr. Amsterdam 25 juni) *Elisabeth Fonteyn,* geb. Amsterdam 26 juni, ged. aldaar (Oude Kerk) 29 juni 1721, † Amsterdam 9 april, begr. aldaar (Oude Kerk) 14 april 1756, dr. van *Engelbert Fonteyn* en *Maria Hulsbeek:* tr. 2° Amsterdam (Nieuwe Kerk) 17 augustus 1763 (ondertr. 19 juli) *Anna Johanna Otterbeek,* ged. aldaar (Oude Kerk) 16 februari 1721, † 15 mei, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 18 mei 1798, dr. van *Willem Otterbeek* en *Aletta Hartmans.*

Uit dit huwelijk:

1. *Robbert Gordon,* geb. Amsterdam 24 april, ged. aldaar (Oude Kerk) 1 mei 1746, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 5 januari 1747.
2. *Anna Maria Gordon,* geb. Amsterdam 28 mei, ged. aldaar (Oude Kerk) 2 juni 1747, † Amsterdam 7 mei, begr. aldaar (Oude Kerk) 11 mei 1748.
3. *Robbert Gordon,* geb. Amsterdam 13 maart, ged. aldaar (Oude Kerk) 17 maart 1748, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 3 april 1748.

4. *Fredrik Gordon,* geb. Amsterdam 17 februari ,ged. aldaar (Oude Kerk) 23 februari 1749, † Amsterdam 27 december, begr. aldaar (Oude Kerk) 31 december 1751.
5. *Engelbert Gordon, geb.* Amsterdam 22 april, ged. aldaar (Oude Kerk) 23 april 1751, ordinaris klerk ter secretarie 1771, † Amsterdam 18 maart, begr. aldaar (Oude Kerk) 24 maart 1786.
6. *Maria Cornelia Gordon,* geb. Amsterdam 30 april, ged. aldaar (Zuiderkerk) 2 mei 1753, † huize Geynwijck bij Baambrugge 10 juni 1829, tr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 15 januari 1771 (ondertr. 27 december 1770) *Bernardus Sanderson,* geb. Loenen (U.) 21 november 1743, koopman te Amsterdam, † Baambrugge, huize Geynwijck, 2 januari, begr. 8 januari 1824, zn. van *Joris Sanderson,* schout van Loenen **(U.)** , en *Johanna Ockhnysen.*
7. *Fredrik Gordon,* geb. Amsterdam 25 maart, ged. aldaar (Oude Kerk) 28 maart 1756, † Amsterdam 29 juni, begr. ald. (Oude Kerk) 3 juli 1756.

KORTE MEDEDELINGEN,

Het wapen der gemeente Heeswijk-Dinther.

Samenvoeging van gemeenten betekent uiteraard dat er een nieuw wapen moet komen zo ook in het geval van Heeswijk-Dinther.

De vroegere gemeente Heeswijk voerde sinds 1817 een gouden leeuw met een eveneens gouden halsband op een blauw veld, Dinther een zilveren leeuw op een zwart veld, gesierd met een blauw schouderschildje met zes gouden penningen, Beide dorpen waren eertijds heerlijkheden en de gemeentewapens zijn daarvan overgenomen. Het was echter de vraag of de kleuren van het Heeswijkse wapen wel de juiste waren. Immers de Hoge Raad van Adel, die bij de vestiging van het Koninkrijk een vloed van aanvragen om bevestiging of verlening van wapens kreeg te behandelen, beeft niet uitgemunt in zorgvuldigheid bij het onderzoek naar de vroegere vorm van wapens, die al vóór de Franse tijd werden gevoerd. En waar men het niet wist, werd kwistig gestrooid met de kleuren blauw en goud, die ook de kleuren van het wapen van het Koninkrijk waren.

Een onderzoek, ingesteld bij het Rijksarchief in Noord+ Brabant, leerde, dat er nog gave schependomszegels bewaard zijn gebleven in het Archief van de Godshuizen te 's-Hertogenbosch, zowel van Heeswijk (afb. 1) als van Dinther (afb. 2) . Beide leeuwenzegels vertonen halsbanden met duidelijke ringen achter de nek. Volgens genoemde rijksarchivaris vermoedelijk leenroerlijkheidstekens ter onderscheiding van vrije hertogdomsleeuwen. De leeuw van Heeswijk is naar de mening van dezelfde archivaris zeer vermoedelijk de zwarte leeuw met rode tong en klauwen van de Van der Leck's, destijds heren van Heeswijk en Dinther.

Het Bentheimse schouderschildje mat de zes penningen, dat de Dintherse leeuw siert, is vermoedelijk toegevoegd na het huwelijk van een *Van der Aa,* heer van Heeswijk en Dinther, met een nakomelinge van *Walraven van Bentheim,* heer van Dinther, die in 1339 met *Agnes van Heeswijk* was gehuwd,

Op grond van deze gegevens, die ons zeer bekoorden,

Afb. 1. Schependomszegel Heeswijk uit 1468.
Archief Godshuizen 's-Hertogenbosch, zegelkast No. 81.

plaatsten wij in een eerste wapenontwerp op een gedeeld schild aan de ene kant op zilver de bovengenoemde zwarte leeuw der Van *der Leck*'s, voorzien van een rode halsband en aan de andere kant op zwart de zilveren leeuw van D i n t h e r met het schouderschildje en eveneens gehalsband. Beide met ringen achter de nek.

Het gemeentebestuur bleek echter van mening, dat het gebruik gedurende meer dan anderhalve eeuw van de nu vervallen wapens een traditie had doen ontstaan. Derhalve werd bezwaar gemaakt tegen de ring aan de Heeswijkse halsband en tegen de hele band om de hals van de Dintherse leeuw. Met de voorgestelde kleurwijziging ging men wel accoord.

De Hoge Raad van Adel en ook de rijksarchivaris in Noord-Brabant bleken zeer geporteerd voor overneming van de geringde halsbanden van de oude heerlijkheidswapens, maar het gemeentebestuur bleef vasthouden aan zijn standpunt, daarbij aanvoerende dat die oude vormen klaarblijkelijk in 18 17 al lang in onbruik waren geweest, immers toen reeds uit de herinnering van de levende generatie vendwenen waren.

De Hoge Raad van Adel stelde verder nog voor de leeuwen ,,toegewend'' in het schild te plaatsen, een gebruik dat als ,,courtoisie'' in de heraldiek bekend is, maar niet imperatief is voorgeschreven. Het gemeentebestuur ging daarmee accoord en tenslotte bevorderde de Hoge Raad van Adel, zij het duidelijk met tegenzin, dat aan de gemeente H e e s w i j k - D i n t h e r het wapen werd toegekend waarover dan ten langen leste overeenstemming was bereikt. De gebruikelijke kroon van drie bladeren en twee paarlen is uitsluitend als versieringselement op het schild geplaatst.

Het Koninklijk Besluit is gedateerd 12 november 1969, No, 28.

De officiële omschrijving van het wapen is als volgt: ,,Gevierendeeld: 1 in zilver een om-
,,gewende leeuw van sabel, getongd, genageld
,,en gehalsband van keel: 11 in sabel een leeuw
,,van zilver met een schouderschildje van azuur,
,,beladen met zes gouden penningen, geplaatst
,,3, 2 en 1.
,,Het schild gedekt met een gouden kroon van
,,drie bladeren en twee paarlen"

Afb. 2. Schependomszegel Dinther uit 1511.
Archief Godshuizen 's-Hertogenbosch, zegelkast No. 69.
(De bovenste rij van 3 penningen op het schouderschild is sterk beschadigd.)

Ondanks de strubbelingen, waarmee de totstandkoming van dit wapen gepaard is gegaan, is er gelukkig toch een wapen verleend dat fraai mag worden genoemd, al zal menig heraldicus betreuren, dat het niet gefundeerd is op a 11 e beschikbare middeleeuwse gegevens...

MR. G. A. BONTEKOE.

Het wapen der gemeente Leusden.

De samenvoeging der gemeenten L e u s d en en S t o u t e n bur g tot één gemeente, die de naam Leusden kreeg, was uiteraard aanleiding om een nieuw gemeentewapen aan te vragen.

Het wapen der vroegere gemeente L e u s d en had vier kwartieren waarvan het eerste en vierde gelijk waren (rood met een zilveren kruis) als herinnering aan het feit dat *Karel de Grote* in 777 het landgoed Lisiduna (Leusden) aan de Sint Maartenskerk te Utrecht schonk; het tweede kwartier had op goud het uitgeschulpte Sint Andrieskruis dat de ridderhofstad L o c k h o r s t heeft gevoerd, het derde tenslotte op goud de drie plompebladeren van het wapen der vroegere heerlijkheid L e u s d en.

De vroegere gemeente Stoutenburg voerde sinds 18 16 in blauw een gouden kasteel op een eveneens gouden berg, een ,,sprekend'' wapen dus, herinnerend aan de eertijds sterke burcht.

De voor de hand liggende oplossing voor het nieuwe wapen leek te zijn opoffering van aen der kwartieren met het Utrechtse wapen en vervanging daarvan door het Stoutenburgse kasteel.

Ofschoon tijdens een inleidende bespreking hiervan niet was gebleken, kwam de Hoge Raad van Adel echter met het voorstel om niet het oude Stoutenburgse gemeentewapen te gebruiken maar het blazoen van het oude middeleeuwse geslacht *Van Amersfoorf*, dat zich later *Van Sfoufenburg* noemde en toen zegelde met zes rode lelies op zilveren veld. Tegelijk stelde genoemd college nog voor om het wapen L o c k h o r s t te laten vervallen. Het gemeentebestuur stemde in met de gedachte om het leliewapen der *Van Stouten-*

burg's in plaats van het kasteel op te nemen, maar handhaafde zijn wens om het wapen Lockhorst een plaats te geven. Conform de gewijzigde aanvraag werd het wapen verleend bij Koninklijk Besluit van 12 november 1969, No. 29.

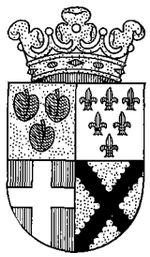

De officiële beschrijving is aldus geredigeerd: „Gevierendeeld; 1 in goud drie gesteelde plom-„pebladeren van sinopel; II in zilver zes lelies „van keel, geplaatst 3, 2 en 1; III in keel een „kruis van zilver; IV in goud een breed uit-„geschulpt schuinkruis van sabel. Het schild ge-„dekt 'met een gouden kroon van drie bladeren „en twee paarlen".

Mr. G. A. **Bontekoe .**

Het wapen van het waterschap „Ommelander Zeedijk"+

Bij Koninklijk Besluit van 19 november 1969, no. 5, is aan het waterschap , ,Ommelander Zeedijk" een wapen verleend, waarvan de officiële beschrijving luidt als volgt:

„In zilver drie linkerschuinbalken van azuur, „vergezeld van elf schuingeplaatste harten van „keel, geplaatst 1, 4, 4 en 2 en een naar binnen „uitgeschulpte zoom van. sabel, langs de schild-„rand geboord van goud. Het schild gedekt met „een gouden kroon van drie bladeren en twee „paarlen".

Het wapen heeft nauwelijks toelichting nodig. Het centrale deel is het bekende wapen der Groninger Ommelanden dat ook is opgenomen in de wapens der provincie Groningen en in dat van de Groninger Rijksuniversiteit.

De zwarte naar binnen geschulpte zoom symboliseert de golfoploop, de dreiging vaa de zee dus. Het gouden boordsel is de „golden rand" waarin het Groninger „pronkjuwail" volgens het volkslied is gevat.

Mr. G.A. **Bontekoe .**

Het wapen van het waterschap „Tjonger-Compagnonsvaarten.

Bij Koninklijk Besluit van 25 november 1969, no. 5, is aan het waterschap „Tjonger-Compagnonsvaarten" een wapen verleend, waarvan de officiële beschrijving luidt als volgt:

„Gedeeld van tegenhermelijn en goud met drie „kepers, gedeeld van keel en azuur, de middel-„ste versmald en golvend; een gedeeld hart-„schild: 1 in goud een halve adelaar van sabel, „komende uit de delingslijn en 11 in keel twee „lelies van zilver boven elkaar. Het schild ge-„&& mat een gouden kroon van drie bladeren „en twee paarlen".

Ter toelichting van dit wapen het volgende: Het nieuwe waterschap strekt zijn bemoeiing **en** uit over het grote Zuid Oost-Friese hoogveengebied in Ooststellingwerf, Opsterland en het voormalige Schoterland met de daarin gelegen zandruggen. De kleuren van het veld zijn daarom van tegenhermelijn en goud gekozen. Het goud staat met zijn gele kleur uiteraard voor het zandgedeelte, het tegenhermelijn (zwart met witte z.g. hermelijnstaartjes) symboliseert het beeld dat het hoogveen vaak te zien geeft als het begroeid is mat het witte wolgras. Deze symboliek is in Nederland in hoogveengebieden herhaaldelijk, zij het op allerlei verschillende wijzen, toegepast, zowel in waterschapswapens als in een enkel gemeentewapen. De drie kepers zijn als symbool gekozen voor de drie wateaen die het water afvoeren en waarvan de namen tezamen de naam van het waterschap vormen. De rechtlijnige voor de gegraven Compagnonsvaarten, de versmalde golvende voor het riviertje. Deze kepers zijn rood en blauw gekleurd om daarmee aan te geven dat bruin veenwater wondt 'afgevoerd en ook pas gevallen regenwater.

De heraldiek maakt geen gebruik van de bruine kleur en deze is dus vervangen door een benaderende kleur, in dit geval rood. Het regenwater is met blauw weergegeven.

Het hartschild is het wapen van het geslacht *Dekema*. *Juw van Dekama* en zijn zoon *Sytse* begonnen in 1580 bij Kortezwaag de vervening, *Pieter van Dekama* was Rn 1551 een der hoofdrolspelers bij de oprichting van een compagnie, die dit in Schoterland ging aanpakken. Het wapen toont de bekende Friese halve adelaar en verder twee zilveren lelies op een rood veld.

De kroon op heit schild dient uitsluitend ter versiering en mist verder elke betekenis.

Mr. G. A. Bontekoe.

Het wapen- van het havenschap Delfzijl,

Bij de wet van 31 juli 1957, Staatsblad No. 373 is een „Havenschap Delfzijl" opgericht, waaraan wordt deelgenomen door het Rijk, de provincie Groningen en de gemeente Delfzijl.

Het bestuur van dit lichaam wenste een eigen wapen te voeren en adresseerde daartoe aan H.M. de Koningin. Bij Koninklijk Besluit van 22 januari 1970, No. 6, werd op dit adres een gunstige beschikking ontvangen.

De officiële beschrijving van het, overeenkomstig de aanvraag, verleen de wap en luidt als volgt :

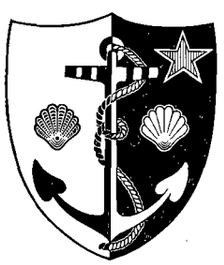

„Gedeeld van zilver en sabel met een on-„klaar anker, aan weerszijden vergezeld „van twee schelpen, alles van het een in het „ander en links in het schildhoofd vergezeld „van een vijfpuntige ster van keel, omboord „van zilver".

Bij dit wapen behoeft nauwelijks toelichting te worden gegeven. Het anker en de twee schelpen symboliseren uiteraard de relatie van het „schap" met de zee en de scheepvaart, de ster is de Poolster die duidt op de ligging van Delfzijl in het uiterste Noordoosten van ons land,

In het request aan H.M. de Koningin werd een enigszins andere beschrijving voorgesteld, waarin werd gesproken van „een Jacobsschelp van acht ribben" aan weerskanten van het anker. Niet alleen de soort en hat aantal ribben van de schelpen zijn in het Koninklijk Besluit in hert midden gelaten, maar bovendien wordt gesproken van „aan weerszijden twee schelpen". Op het hele schild komen maar twee schelpen voor en niet twee aan de ene en twee aan de andere kant. De wijze waarop de wapenbeschrijving nu of ficiëel is geredigeerd laat plaats voor twijfel. Een kroon van de vorm, die op verzoek aan gemeente- en waterschapswapens pleegt te worden toegevoegd, is hier weggelaten. In verband hiermede is een schildvorm toegepast, die het wapen ook zonder kroon een esthetisch acceptabele aanblik verleent,

Mr. G. A. **Bontekoe .**

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

van *den* **Broeck-Tiberius.** *Egmundis van den Broeck Jansz.*, geb. Geldrop ± 1762, † Wouw 3 mei **1817,** tr. (waar, wanneer?) *Cornelia Tiberius*, geb. te Kruisland, † Steenbergen 30 sept. 1801.

Kind: *Maria van den Broeck*, ged. Steenbergen 21 dec. 1794, tr. Beogen op Zoom 5 nov. 1827 *Johannes Westhoven.*

Gevraagd: kwartieren van helt echtpaar *van den Broeck-Tiberius*, alsmede hoe zij stamt uit het West-Brabantse geslacht *Tiberius*, waarover Taxandria jrg. 1938, pag. 264, gegevens bevat.

Aerdenhout. JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

van Bronchorst (LXXXVII 54). *Jean de Bronchorst* uit Eibergen is vermoedelijk identiek met *Joan van Bronckhorst*, gehuwd mat Juffer *Joanna van Beverforde*, uit welk huwelijk te Eibergen werden 'gedoopt:

1. *Margereefe*, ged. 1 febr. 1634;
2. *Anna Margareta*, gad. 23 aug. 1635.

Joan (van) Bronckhorst is vermoedelijk in 1635 of 1636 overleden, want zijn echtgenote is in 1636 of 1637 reeds hertrouwd met Juncker *Otto Wachen*, waaruit meerdere kinderen te Eibergen wenden gedoopt, met als eerste: 28 mei 1637 *Johan Matfheus* (zie doop- en trouwboeken Eibergen).

Hoewel niet kon worden vastgesteld, dat *Joan van Bronckhorst* een zoon was van *Frederich van Bronckhorst*, voogd te Eibergen (tr. 1° *Jutte Sluiters;* tr. 2° *Gertgen Schenck*), pleit het voorkomen van *Joan* te Eibergen hier wel voor, daar immers aldaar het erve Boerhof in handen van een geslaaht *Van Bronckhorst* was (Leenregisters Borculo, no. 41; in 1590 werd genoemde *Frederick van Bronckhorst* ermede beleend).

Zou *Joan van Bronckhorst* een kleinzaan van *Frederick* zijn, dan is *Hendrick van Bronckhorst* (de erflater) een zoon van *Frederick van Bronckhorst*, wiens vader waarschijnlijk is geweest *Rosier van Bronckhorst*, voogd te Eibergen (zie Leenregisters Borculo no. 41).

Groenlo. MR. H. J. STEENBERGEN.

Grim-Vinju-Geurs (LXXXVII 56). De door de Heer Kamerling genoemde *Catharina Vinju* werd volgens mijn aantekeningen gedoopt te 's-Gravenhage op 19 nov. 1 7 5 7 als dochter van *Adrianus* en *Anthonia A d r i a n a Geur(t)s.* De naam *Grim(s)* kan in de originele trouwboeken ook gelezen worden als *Gruns.*

Adrianus Vinju werd gedoopt *28* juni 1711 te 's-Gravenhage (Nieuwe Kerk) als zoon van *Johannes Vinju (Vigneu)* en *Apollonia de Loy* beiden van 's-Gravenhage en aldaar gehuwd 28 febr. 1700. Hij was toen j.m. en zij j.d.

De echt van *Johannes Vinju* en *Apollonia de Loy* werd gezegend mat vijf kinderen, waaronder genoemde *Adrianus.*

Johannes Vinju sloot 18 mei of 18 juni 1713 te 's-Gravenhage een tweede huwelijk en wel met *Hendrina la Coster* (ook *Koster* of *de Koster):* zij wordt 1737 weduwe van *Jan Vinju* genoemd. Uit dit tweede huwelijk werden nog zes kinderen geboren.

Vermoedelijk -was de vader van *Johannes Vinju* genaamd *Alexander Vigneu.*

Er is kaas op, dat de Bibliotheek der Waalse Kerk uitkomst biedt.

Gorinchem. H. VAN HOOGDALEM HZN.

Grim-Vinju-Geurs (LXXXVII 56). De familienaam *Grim* komt in het rechterlijk archief van Groenlo voor als verbastering van de naam *Graham*, een geslacht van militairen uit Schotland.

Andreas Grim (Graham), kapitein-luitenant, tr. (vóór 1667) *Antonefta Vervoort.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan*, militair.
2. *Wilhelm*, militair, tr. Juffr. *Anna Helena van Eck*, weduwe van *Ludolf Costheren.*

   Uit hen ten minste drie kinderen: *Anthonetta Diliana, Maria Willemina* en *Otto*, die in 1715 aanspraak maken op een legaat van Jr. *Floris van Jutfaas* te Alkmaar.

Groenlo. MR. H. J. STEENBERGEN.

Hoffmans-van Ophuysen. Gegevens gevraagd over het echtpaar *Johannes Hoffmans* en *Catharina van Ophuysen*, uit welk huwelijk sproot *Wilhelmus Antonius Hoffmans*, geb. Waalwijk omstr. 1774.

Aerdenhout. JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

Horenboldt (Hornbald, Horenbolt). *Willem Horenboldf* was van 1628-1668 schilder in Denemarken, waar hij nog in 1668 woonde. Hij had een zoon *Lewin Horenboldf*, die in 1682 in Kopenhagen 'begraven werd.

Hij zou tot een Hollandse of Vlaamse schildersfamilie behoord hebben. Kan iemand hierover iets mededelen?

Malmö, Zweden. ARKIV FÖR SVENSK SLÄKTFORSKNING.

Huijg. *Cornelis Jacobsz. Huijg* en *Petronella Hendriks* huwden voor schepenen van Haarlem op 22 januari 1764. *Cornelis Jacobsz. Huijg* wordt vermeid als „j.m. van Schermer onder Alkmaar". Bij de dopen van kinderen in de R.K. statie St. Bavo te Haarlem wordt de familienaam soms als *Huijgen* vermeld. Hij Bad ook een broeder, *Pieter Jacobsz. Huijgen.* Gevraagd worden nadere gegevens over *Cornelis* en *Pieter Jacobsz. Huijg* en hun voorouders.

Morristown, N.J., U.S.A. J. P. HUIJG.

Knijff (LXXXII 408; LXXXIV 79, 120). Het echtpaar *Willem Knijff* en *Dirkje Vossen*, had inderdaad een dochter *Lucretia Knijff*, zoals blijkt uit onderstaand fragment. Dit fragment beoogt tevens te zijn een documentatie en aanvulling van Dr. C. Booth's aantekeningen in H.S. 378 fol. 55 (Rijksarchief Utrecht). Deze aantekeningen zijn 'gedeeltelijk gepubliceerd in het artikel Kwartieren *Knijff-Verbeet* in De Ned. Leeuw jrg. 1966, kol. 181 e.v.

Alle gegevens zijn tenzij anders vermeld, afkomstig uit archivalia in Gemeente-Archief Utrecht en de overlijdensdata van vóór 1623 uit het register op de Domoverluidingen (Rijksafchief Utrecht).

1. *Claes Knijff*, tr. *N.N.*

   Kinderen:

   1. *Hillegond Knijff*, te Utreaht overluid (als *Wilhelma Claesdr. Knijff*, weduwe van *Jacob Janszn. van Cleeff*) *28 juni 1590*, tr. vóór 9 febr. 1548 *Jaoob Jans van Cleeff.*

† vóór 3 juni 1589 (transp.reg.), cremer, zijdelakenkoper wonende in „Abraham's Schoot" (zie o.a. Gem. Archief Utrecht 1 706, 24 mei 1568). Hun nakomelingen *Van Cleef* in Booth's HS. 378 bl. 1383 (Rijks-Archief Utrecht).

2. *Jan,* volgt 11.

11. *Jan Claesz. Knijff,* overluid Utrecht (Dom) 12 aug. 1593. cremer, zijdelakenkoper, tr. vóór 9 febr. 1548 (1 704) *Anna Cornelis de Jongendr.* [1]).

Hij transporteert op voormelde datum de helft van drie delen van een huis op de Vismarkt, genaamd „De Mol" aan zijn zwager Jacob *Jans,* de cremer, waarvan Jacob reeds de wederhelft toebehoort.

Jan Knijff is met ***Cornelis de Man*** [2]) eigenaar van een huis bij de Rodenburgerbrug 22 maart 1548 (1 704). ***Jan Knijff*** woonde in een huis bij de St. Maartensbrug aan de westzijde van de Oudegracht (thans Zoutmarkt), waar de Vergulde Cop uithangt, welk huis hij 25 aug. 1578 (transp. reg.) belast met een schuld. Hij neemt wederom een hypoth. lening op 11 mei 1585 en verkoopt het huis ten slotte aan zijn zoon ***Cornelis Knijff,*** gehuwd met ***Luytgen Gijsbertsdr.*** 18 mei 1587 (transp. reg.).

Het echtpaar Jan *Knijff* en ***Anna de Jong*** is mogelijk identiek met Jan *Knijff* oud 77 jaren, gehuwd met ***Anna Knijff,*** oud 66 jaren, die 23 jan. 1591 een attestatie afgeven (nots. Splinter van Hamersfelt).

De kwartieren van ***Anna Cornelis de Jongendr.*** [1]) kunnen afgeleid worden uit Booth H.S. 378 fol. 683, 684, 876, 1189 en H.S. 379 fol. 154 en 270. Zij was een dochter van:

2. *Cornelis* de ***Jongh*** Hermansx., cameraar 1514 enz., ouderman 1517, raad 1523-1531, † vóór 6 febr. 1537 (Raads Dagelijks Boek 1 13), tr. vóór Pasen 1512
3. ***Mechteid van Cleyenberch,*** † in 1563; zij — als weduwe van Cornelis de ***Jonge*** — met haar broer *Dirck* van ***Cleyenberch*** erfgenaam van hun broeder, heer *Adriaen* ***van Cleyenberch, 8*** febr. 1538 (Raads Dagelijks Boek fol. 81 b.).

Grootouders:

4. *Herman Woutersz.* ***de Jongh,*** raad van Utrecht 1501, † in 1506. tr. vóór ca. 1488
5. *Lijsbeth Cornelis* ***Jacobsdr. Garstman;*** zij leeft nog 1516 als zij compareert met haar kinderen ***Woutertgen, Mechtelt,*** gehuwd met ***Cornelis de Jong,*** en ***Marie,*** gehuwd met ***Anthonis de Man*** [2]) (de huw. voorw. van laatstgenoemden worden 30 mei 1508 geregistreerd); zij † in 1550.
6. *Gijsbert* ***van Cleyenberch,*** tr.
7. N.N.

Overgrootouders:

8. Wouter ***de Jonge,*** staat in 1447 nog onder momberschap van Heer ***Jan van Oudecoep,*** canonik van St. Marie, *Hermen* ***de Wit*** en.. .*Egbertssoen* (Raads Dagelijks Boek 27 april 1447, fol. 49), was raad van Utrecht 1462—'87, tr. 1'''

1) Op 6 febr. 1537 worden tot mombers benoemd ***Herman de Jonge*** en ***Anthonis de Man*** over ***Anna*** zaliger Cornelis de ***Jongendr.*** bij ***Mechtelt*** (G.A.U. Raads Dagelijks Boek 1 13).

2) *Cornelis* ***de Man,*** schepen en raad van Utrecht 1577-1585 (zoon van de in noot 1) genoemde ***Anthonis,*** raad 1522-1548, en Maria *Herman* ***Woutersdr. de Jonge)*** was 22 maart 1548 reeds gehuwd met *Weijndelmoet* ***van Weede,*** dr. van *Herman* en Gouda van ***Compostel.***

Cornelis de Man overleed volgens het Memorieboek van het Bartholomeusgasthuis te Utrecht in 1586. Hij was in 1576 en 1580 huismeester van dit nog bestaande bejaardentehuis, aan welk tehuis zijn dochter *Anthonia* f 100,— vermaakte. (Zie transp. reg. 3.4 dec. 1565 en Booth's aantekeningen ***de Man hs. 378*** fol. 379 x en hs. 379 fol. 154, Rijksarchief, Utrecht).

9. ***Maria Willem_*** *Hubertsdr.*[3]), † vóór 18 dec. 1458, alsdan worden tot mombers over hun zoon ***Herman*** (nr. 4) benoemd ***Machelm*** *Gijsberts* en *Willem van* ***Snellenberch*** (Raads Dag. Boek 1 13 fol. 150 maandag na Lucy).

Als ouders van nr. 8 stelt Booth ***Herman de Jonge*** *Wouterszn.* die burger van Utrecht wordt 1403, en ***Foeyse,*** die als zijn weduwe nog leeft 1460 en een zuster schijnt geweest te zijn van ***Jacob*** en *Rijcout* ***Everts.*** Booth verwijst naar een Amersfoortse bron.

Kinderen:

1. *Claes,* volgt 111 A.
2. *Cornelis,* volgt 111 B.
3. *Lijsbeth Knijff,* tr. *Guilliam Bruyninx,* apotheker in de Vles te Utrecht, afkomstig uit Antwerpen.
4. *Maria Knijff,* tr. *Jan Jans Wffewaell,* wijntapper, volgens Booth H.S. 378 fol. 1392 zoon van *Jan Jansz. Wffewaell,* de schrijver, en *Anna Aelberf Foeckendr.;* hij hertr. Utrecht (geref.) 25 nov. 1593 *Adriaanfje Willems,* van Oudewater.

Van zijn kinderen bij ***Maria Knijff*** wordt hier alleen vermeld: ***Jannichje Knijff,*** die in het Maria Magdalena-convent te Utrecht verbleef en laatstelijk testeert 18 jan. 1654 (nots. G. Vastert). Zij noemt daarin haar nicht ***Margaretha Ram*** gehuwd (te Utrecht 16 april 1637 geref.) met Mr. ***Willem van Baerle.*** Uit hun huw. voorwaarden van 8 maart 1637 (en niet van 1648 zoals ik in Ned. Leeuw jrg. 1965, k. 311, vermeldde) blijkt, dat zij dochter was van de ontvanger ***Philips Ram*** en diens eerste vrouw ***Anna Petersdr.*** Vosch (wier moeder was ***Alijd Wttewaell,*** dochter van ***Jan Jans Wttewael*** en Anna ***Foeck*** (en niet dochter van Maria van de ***Poll;*** dit ter correctie van De Ned. Leeuw, jrg. 1965, kol. 311).

De wijntapper ***Jan Wttewaell was*** een voile neef van de bekende schilder ***Joachim Anthonisx. Wttewaell.***

111 A. *Claes Knijff,* zijdelakenkoper in de Witte Pluym bij de St. Maartensbrug te Utrecht, overluid aldaar 9 mei 1590 (met de vermelding: verwant van *Gijsberf van Schaick,* vicarius ten Dom), vaandrager van de burgers te Utrecht, tr. vóór ca. 1583 *Belichgen de Roy,* dr. van *Huberf de Roy* en *Davidgen Jan van Zelcksdr.* (zie transp.reg. 5 okt. 1581); zij hertr. Utrecht 8 juni 1594 voor huwelijkscommissarissen *Joost Willemsz. van Nijpoorf (zie* aantekeningen *de Roy* in Booth H.S. 379 bl. 51).

Dochter:

Davidge Knijff, overluid Utrecht 14 april 1604, tr. 10 nov. 1603 (geref.) *Gerrif Bofh,* klokkengieter, zn. vaa *Hendrick Bofh Thomasz.* en *Emmichje Goert Bogaerfsdr.* (Ned. Leeuw 1940, k. 149, en Booth H.S. 378 fol. 31), *Gerrif Both* hertr. 10 mei 1606 (voor huw. comm.) *Neeltje van Zanthen Gerritsdr.* [4]), zij was (volgens Booth) weerdin in de Herp, en zuster (bedoeld is sch o on zuster) van *Jan Laurensz. van Everdingen* (die 4 juni 1603 gehuwd was met *Anna Gerrifsdr. van Sanfen* weduwe van *Herberf van Ewijck). Gerrit Both* zou hebben „ter nedergeleyt sijn corivael *Tijman de Roy* die oom was van *Davidge Knijff* voornt."

3) Zie voor de kinderen van ***Wouter de*** Jonge bij zijn tweede vrouw ***Gerborck Comans*** Wapenheraut 1908, bl. 497.

4) Zij was weduwe van de goudsmid ***Willem Gerrits Helmich, wo***nende in De Harp in de Zadelstraat, met wie zij 16 dec. 1593 (geref.) was gehuwd. Hij was wedr. van *Aeltje Ebbenhorst* (transportreg., 24 april 1597 en 19 april 1598, en Booth hs. 378, fol. 991).

111 B. *Cornelis Knijff* (1558-1636) zijdelakenkoper, tr. 1° *Luytgen Ghijsberts* [5]); tr. 2° *Adriaantje van Wtwijck.*

Alleen in de Domoverluidingsinschr. d.d. 1597 komt ***Luytgen Ghijsberts,*** de eerste vrouw van Cornelis ***Knijff,*** voor met de achternaam ***Knijff.*** Als zij inderdaad een ***Knijff*** was dan ware als haar vader in overweging te nemen een ***Gijsbert Knijff*** anno 1551 als messesteecker (is versierder van mesheften e.d.) te Utrecht vermeld (Knijff = mes). Hun testament van 27 sept. 1594 bij nots. Jan ***Antoniszn. Wttewaell*** (broeder van de schilder) levert genealogisch niets op.

Met zijn tweede vrouw, ***Adriaantje van Wtwijck, tes***teerde ***Cornelis Knijff*** in 1603, doch het protocol van nots. Splinter van Hamersfelt ontbreekt over dat jaar. Hun mutueel test. bij deze notaris 9 dec. 160'7.

Hij woonde in een perceel op de Oudegracht Tolsteegzijde, west bij de Geertebrug, welk huis hij met zijn tweede vrouw 5 april 1611 had gekocht en dat door zijn erfgenamen 6 jan. 1638 wordt verkocht (zie ook transp. reg. 2 jan. 1639 en 12 april 1643).

In een dossier met stukken over de krankzinnige kleinzoon van ***Cornelis Knijff, Nicolaes Mom,*** in het archief van het zogenaamde Dolhuis te Utrecht (inv. nr. 2649, Gem. Archief Utrecht) bevinden zich de copieën van de testamenten van ***Cornelis Knijff,*** verleden voor notaris G. van Waey in 1636, over welk jaar diens protokol verdwenen is. In zijn testament van 6 juli 1636 noemt hij zijn zoon Ds. ***Johannes*** *Knijff,* zijn dochter ***Anna,*** voorts kinderen van zijn overleden zoon ***Willem Knijff*** *(voor* wiens schulden hij borg bleef). Aan de dochter van laatstgenoemde, ***Lucretia Knijff,*** was f 1000,— ten huwelijk toegezegd, uit te betalen na ***Cornelis'*** dood.

In het dossier bevindt zich ook nog een copie van een testament van 16 okt. 1636.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Willem,* volgt IV A.
2. *Anna Knijff,* tr. Utrecht (geref.) 22 sept. 1605 *Cornelis Adriaans Vereijck,* † in 1634, burgemeester van 'Gouda, bij wie zij volgens het testament van haar vader van 16 okt. 1636 een zoon zou hebben.
3. *Lucretia Knijff,* † 31 aug. 1629, tr. Utrecht (geref.) 19 sept. 1620 *Jacob* (ook *Jaques*) ***Mom,*** verwer, † 13 dec. 164 1, zn. van *Jan Hendricksz. Mom* en *Barbara Woutersdr. Stenaerts.*

Jacob Mom hertr. te Hasselt (na ondertr. Utrecht 28 nov. 1630 att. naar Hasselt, 23 dec.) ***Aeltje Arents,*** dochter van *Arent Hermans,* burgemeester van Hasselt, en ***Margaretha*** *Claesdr.*

De echtelieden *Mom-Knijff* benoemden 1 juni 1626 hun vaders tot voogden over hun kinderen (nots. W. van Galen). Uit een copie van de acte van uitkoop van de kinderen ***Wouter. Jan*** en ***Claes*** van ***Jacob Mom*** van ***3*** nov. 1636 worden als' mombers genoemd ***Cornelis*** *Knijff* als raad en grootvader, ***Willem Knijff,*** brouwer, en Ds. ***Jo***hannes ***Knijff*** als ooms (nots. G. van Waey).

De ouders van ***Aeltje Arents*** blijken uit de huw.voorw. d.d. 16 okt. 1640 (nots. W. Zwaerdecroon) van haar ***zusters Elisabeth Arents,*** die tr. Ds. ***Johannes van Heesselt,*** predikant te Hien en Dodewaard; getuigen zijn zijn vader *Lambert* ***Lamberts*** en zijn broer- *Hendrick Lamberts* van ***Heesselt*** en voor haar haar moeder ***Margaretha Claes*** weduwe en haar zwager ***Jacob Mom.***

[5]) Booth noemt *Luitge* ***Ghijsberts zelf*** *„van Megen"* (plaats van herkomst misschien?) en noemt haar niet bij de kinderen van ***Gijsbert Knijff*** en ***Anna Mouthaen,*** welk echtpaar o.a. een zoon *Adriaen Gijsberts* ***Knijff*** hadden die tr. 1" 28 april 1605 ***Grietje Willems /van*** *Rossum),* uit welk echtpaar o.a. een zoon *Luyt.*

Gijsbert Knijff voorn. ***was*** volgens Booth hs. 378, fol. 999, zoon van *Ludolph Janszoon* († in 1576) en ***Anna.*** Welke aanwijzingen zijn er ***Luytge*** *Gijsberts* nicht van haar man ***Cornelis Knijff*** te noemen (Ned. Leeuw 196'7, k. 80) ? Deze verwantschap lijkt mij onwaarschijnlijk.

Te Utrecht komt een ***Willem*** *Gijsberts* ***van*** *Megen* voor in transportacten 3 aug. 1607 en 6 nov. 1605.

Aeltje Arents hertr. te Zwolle (na ondertr. te Utrecht 17 maart 1644) ***Meijnert Jelis,*** weduwnaar van ***Hendrickje Kleijs,*** wonende te Zwolle (zie haar ook in transportreg. 2 jan. 1639 en 12 april 1643).

Uit het tweede huwelijk:

4. Ds. *Johannes Knijff,* over wie Mr. G. J. J. van Wimersma Greidanus schreef in De Nederl. Leeuw jrg. 1966, k. 191.

IV A. *Willem Knijff,* brouwer, † 27 jan. 1634, tr. Utrecht (met att. naar Gorinchem 6 juni 1615) *Dirreckie Voss Cornelisdr.*

Hij was brouwer in de Eenhoorn aan de Oudegracht Tolsteegzijde Oost, thans genummerd Oudegracht 340 op de hoek van de Vrouwjuttenstraat te Utrecht. De gevelsteen met de Eenhoorn is aldaar nog te zien. Hij kocht deze brouwerij van *Wijnand Panhuizen* op 21 april 1621 (transportreg.). Zijn weduwe en kinderen moeten het perceel 24 febr. 1635 verkopen (bij decreet) aan de curatoren van de boedel van ***Peter Cornelis Bor.*** Op ***6*** sept. 1634 komt het transport reeds voor in het transportregister.

Het ging ***Willem Knijff*** blijkbaar niet voorspoedig. Hij geeft een acte van garantie af 9 jan. 1634 (nots. G. van Waey) aan zijn vader voor diens borgtochten. Het blijkt, ***dat*** hij en *Dirkje* ***Vos,*** zijn vrouw, voor 1/6de eigenaar is van een brouwerij te Gorinchem op de Havendijk waar twee klimmende Leeuwen uithangen en van een huis aan de Quekelstr. aldaar.

Op 9 febr. 1634 bij nots. G. van Waey een acte, waaruit blijkt, dat *Dirkje* ***Voss,*** weduwe van ***Willem Knijff,*** een broer *Francois* ***Vos*** heeft en zusters ***Elisabeth*** en *Hester;* sprake is van een hofstede te Schoonrewoerd waarvan zij 1/6 deel heeft.

In een procuratie van 23 april 1635 (11 nr. 174) treedt *Dirkje* ***Voss*** op met ***Cornelis Knijff*** als momber over haar kinderen i.z. een transport op ***Aeltje Vossen,*** weduwe van ***Jan Hendricks van Dusseldorp.***

Blijkens het register van besognes van de Momberkamer wordt de weduwe van ***Willem Knijff 31*** juli 1635 vergeefs opgeroepen mombers te presenteren; ook 7 aug. verschijnt zij niet, doch op 12 aug. toont zij een acte van seclusie van 28 jan. 1628 opgemaakt door nots. B. van Eck (diens protokol over dat jaar ontbreekt).

Er waren onmondige kinderen, onder wie geweest moet zijn *Lucretia Knijff,* genoemd in het testament van haar grootvader als dochter van de overleden *Willem Knijff de* brouwer. Deze *Lucretia Knijff* moet degene zijn, die in 1636 huwt met *Johan de Wijs.*

Mogelijk is *Dirkje Vos* met haar andere kinderen naar elders vertrokken; haas overlijden vond ik niet te Utrecht. Te Utrecht werden slechts de dopen aangetroffen van na 1627 geboren kinderen t.w. *Hendrick* in april 1628; *Geertruyt* 16 febr. 1630; *Ariaentgen* 17 nov. 1631 en *Jan 8* sept. 1633. Als in de periode 1615-1627 in hetzelfde tempo kinderen geboren zijn, dan moet van hen t.z.t. blijken. Mogelijk worden zij genoemd in het door Mr. van Wimersma Greidanus genoemde M.S. *Knijff* Ned. Leeuw 1966, k. 185).

Ten behoeve van een in bewerking zijnde aanvulling op het artikel *De Wijs* in Ned. Leeuw 1963, k. 227 e.v., zal ik gaarne ingelicht worden over *Anna Knijff,* die als j.d. vaa Utrecht. wonende te Amsterdam, tr. Utrecht (procl. ook te Amsterdam) geref. 16 dec. 1648 met de Amersfoortse herbergier *Hendrick de Wijs. Zou* Amsterdam misschien de plaats zijn waar *Dirkje Vos,* weduwe van *Willem Knijff,* met kinderen terecht is gekomen ?

Mededeling van de inhoud van de Amsterdamse ondertrouwinschrijving voornoemd zal ik op prijs stellen.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

Langerack (LXXXVII 56). Onder mijn aantekeningen bevindt zich heit volgende:

Dirck Cornelisz. Langerack, j.m. van Schiedam, huwt 27 maart 1611 te Rotterdam met *Ariaenfgen Piefers* (verm. Boot), j.d. van Geertruydenbergh, wonende te Rotterdam. *Dirck* woonde toen te Rotterdam aan de Oppert. In hetzelfde jaar wordt attestatie verleend naar Gorinchem en wel op 7 augustus 161 1, hij vestigt zich dan aan de Langendijck naest Kerckwijck. Hier woont hij nog als zijn vrouw op 24 dec. 1612 haar belijdenis 'doet.

Dirck wordt begraven 18 dec. 1663 oud 73 jaren in de Grote Kerk te Gorinchem (1 Oe regel uit het Middenpand, graf nr. 8).

Ariaenfgen Pieters moet te Gorinchem -gestorven zijn tussen 1623—'24.

Dirck Langerack koopt op *25* juni 1618 het pand de „drei papagaaijkens" a. d. Markt te Gorinchem, in welk pand hij ook sterft.

Uit dit huwelijk zijn mij vier kinderen bekend (vermoedelijk allen ged. vóór 1'619):

a. *Cornelia* (vermoedelijk oudste), tr. 5 juni 1646 te Dordrecht met *Esaias Dircks,* een scheepstimmerman gedoopt te Middelharnis, die zich later *Boot* noemt. Zij en haar man zijn vermoedelijk in 1667 aan de pest overleden (zie geslacht *Boot* in Nederl. Patriciaat) .
b. *Marijken,* komt 3 maart 1641 met attestatie van Dordrecht in de 3 papagaaijkens, tr. 24 sept. 1651 te Gorinchem met *Hendrick Huyberfs Muyr,* wedr., notaris te Gorinchem. Op 11 nov. 1651 brengt zij opnieuw baar attestatie over naar Gorinchem en woont dan in de Tolstege.
c. *Anneke,* trouwt *15* januari 1668 te Gorinchem *Adriaen Anfhonisz. van Trigf,* zn. van *Anfhonie van Trigf* en *Jacobina Hommel;* zij doet belijdenis 4 nov. 1640.
d. *Arend,* trouwt *28* januari 1657 te Gorinchem met *Sara Simons de Gapert,* j.d. van Amsterdam; *Arend* doet belijdenis 5 nov. 1644. Het echtpaar laat een dochtertje na, dat jong overleden is.

Dirck Cornelisz. Langerack trouwt 2° 5 okt. 1625 met *Barbera Jans (Hommel),* j.d. v. Gorinchem. 24 april 1630 compareren voor schepenen van Gorinchem o.a. *Dirck Cornelisz, Langerack,* burger der voirsz. Stede, a l s u n i v e r s e e l e e r f g e n a e m e x t e s t a m e n t o van *Barbera Jansdr.* sijne huysvr. zal. (Recht. Arch. Gorinchem Inv. F XIV fol. 28. R.A. 's-Gravenhage) . Op grond van dit geschrift houd ik *Dirck* voor scholenmaker, die bij zijn komst te Gorinchem in 161 1 bij zijn baas *Jan Claessz.* introk en na de dood van zijn eerste vrouw trouwde met de dochter van zijn (vroegere) baas. De bewoordingen van de acte laten vermoeden dat uit dit tweede huwelijk geen kinderen zijn geboren.

Zijn derde huwelijk in 1631 met *Griefje Pieters is* door de Heer Helbers bovenaan kol. 57 vermeld. Ook hieruit geen kinderen.

Pinksterdag 1636 wordt hij bevestigd tot 'diaken; op 20 mei 1646 tot ouderling. Bij de ouderling-aantekening staat vermeld: *Dirck Cornelisz. Langerack, alias Arckel.* In de kohieren der verponding komt hij tot 1631 voor als *Langerack;* in 1649 als *Dirck van Arckel* en in 1653 als *Dirck Cornelisz. d'Arckel.* Verwantschap met de Schoonhovense *Arkel's* acht ik niet uitgesloten. Zie hierover Gens Nostra 1961, blz. 169, 173, 179 en 180. Hij bekleedde gelen regeringsfuncties te Gorinchem.

Meer gegevens over de *Langerack's* zijn beschikbaar.

Gorinchem. H. VAN HOOGDALEM HZN.

de Lanoy. Gevraagd nadere gegevens, betreffende de voorouders van *Jan Pietersz. de Lanoy (de Lannoy),* geb. omstreeks 1623, † vóór 11 april 1687; zijn moeder was *Maria la Plac;* hij ondertr. Amsterdam 29 sept. 1645 met *Aeltgen Bruyningx,* geb. omstr. 1625.

Hilversum. E. J. C. KAMERLING.

List-Goldammer. Gevraagd nadere gegevens betreffende de volgende personen en hun voorouders:

Friedrich Gofflieb List, chirurgijn-majoor bij een regiment, verbleef te Veere in 1754, te Groningen in 1782, huwde omstr. 1750 *Maria Barbara Francisca Charloffa Goldammer,* † na 1782.

Hilversum. E. J. C. KAMERLING.

Slichtenbree. Gevraagd worden (gegevens, die het volgende fragment kunnen aanvullen.

J(o)an (Caspar) Slichfenbree, ged. Deventer 26 nov. 1680, † . . ., tr. le Deventer 17 april 1702 *Maria Hossius,* geb. . . ., † . . ., dr. van *Hendrik* en *Fenneken van Wijck;* tr. 2e Deventer 18 maart 1706 *Anna Sophia Michaëlis,* geb. . . . , † . . . , dr. van Ds. *Andreas,* predikant te Holten 1660-1691, en . . . .

Uit het eerste huwelijk:

1. *Elsebe Slichtenbree,* ged. Deventer 7 jan. 1703, † . . ., tr. le Deventer 2 okt. 1722 *Gerrit Brinkhuys,* geb. . . ., † . . ., zn van . . . en . . .; tr. 2e Deventer 27 maart 1729 *Jan fen Kinkeler (fen Kinkelaar),* geb. . . ., † . . ., zn. van . . . en . . . .
2. *Neleffa Slichfenbree,* ged. Deventer 25 mei 1704, † . . ., tr. le Deventer 18 okt. 1733 Dr. *(Johan) Christoffel Flom,* geb. . . ., med. doctor, † . . ., zn. van . . . en . . .; tr. 2e Deventer 17 dec. 1738 Dr. *Cornelis Joan van der Licht,* geb. . . ., † . . ., zn. van . . . en . . . .

Sproten er uit het tweede huwelijk van *J.* (C.) *Slichtenbree* kinderen?

's-Gravenhage. MR. C. P. BRIËT.

Tjeenk. *Frederik Tjeenk,* ged. Amsterdam 31 augustus 1753 (zoon van *Steven Jan,* zilversmid, en *Anfonia Wouwenbergh*), ondertr. Amsterdam 15 oktober 1773 met *Johanna Anfhonia Schusfer,* weduwe van *Everf Muller.* Gevraagd: plaats en datum van overlijden van voornoemde *Frederik Tjeenk.*

Amsterdam. K. A. 'CITROEN.

Vos(sius) van Kellendonck. *Johannes Vossius van Kellendonck,* predikant te Spijkenisse, komt 1594 aldaar uit Zuid-Scharwoude, waar hij 1591 als candidaat intrede had gedaan.

Henricus Vossius a Kellendonck wordt 13 februari 1602 te Leiden ingeschreven met de aantekening 37 jaar M Dr.

Bestaat familierelatie tussen hen beiden en is voorgeslacht van hen bekend? Gaarne namen van hun voorouders met trouw-, doop- en begraafdata.

Rotterdam. J. H. BRAKKE.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Notulen van de Algemene Ledenvergadering, gehouden op zaterdag 22 november 1969 in Pulchri Studio te 's-Gravenhage. — Het geslacht Gordon, door Dr. J. Mac Lean. — Korte mededelingen: Het wapen der gemeente Heeswijk-Dinther; Het wapen der gemeente Leusden; Het wapen van het waterschap „Ommelander Zeedijk"; Het wapen van het waterschap „Tjonger-Compagnonsvaarten"; Het wapen van het havenschap Delfzijl. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD:, VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, *Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.*

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 4 **LXXXVIIe Jaargang** **april 1970**

AANWINSTENLIJST DER BIBLIOTHEEK.

Adelsboek, Nederland's. 's-Gravenhage [, 1968]. jrg. LXI (1968). *(Geschenk van de Red. van Ned. Adelsboek.)*

Almanak van Kaapstad 1800 mat voorw. door E. Rosenthal. Kaapstad, 1969. offsetdr. *(Aangekocht.)*

Almanak, Kamper, 30 okt. 1969—30 okt. 1970. Kampen [, 1969]. *(Geschenk van Dr. C. N. Fehrmann.)*

Bens, E. de. Inventaris van de Belgische gecensureerde informatiepers tijdens de Tweede Wereldoorlog. Brussel, 1968. offsetdr. *(Ruil.)*

[Bree, G. W. G. van.] De Jufvrouwenpolder onder Fijnaart. [Zundert,] 1969. *(Aangekocht.)*

Buijnsters, P. J. A. M. Tussen twee werelden, Rhijnvis Feith als dichter van „Het gnaf". Assen [, 1963]. *(Geschenk van de Schrijver.)*

[Delahaye, A.] Rijsbergen's dorpsleven tussen 1814 en 1969. [Zundert,] 1969. *(Aangekocht.)*

[Delahaye, A.] Waarheid en legende van de Striene. [Zundert,] 1969. *(Aangekocht.,)*

[Delahaye, A.] Heerlijkheid en heren van Zevenbergen. [Zundert,] 1969. dl. 11. 14.53-1794. *(Aangekocht.)*

Downer, W. Inventaris der archieven van de rechterlijke colleges, die te Delft hebben gefungeerd tot in het jaar 1811, waaraan toegevoegd die van het archief van de procureur Willem de Jongh, 1740—1751. Delft, 1970. gestenc. *(Geschenk van de Archivaris der gem. Delft.)*

Emstede, E. J. Th. A. M. van. Inventaris van het oud-archief der gemeente Bakel en Milheeze, 1626—1810. [Deurne], 1969. offsetdr. *(Aangekocht.)*

Enchiridon chronologicum continent nomina copulatorum, Baptizatorum et parentum eorundem, memoriae perpetuae gratia conscriptum in Lochum. [Afschrift door D. W. van Leeuwen, Utrecht, 1968.] gestenc. *(Aankoop.)*

Familiennamenbuch der Schweiz. Zürich 1968—1969. dl. 1. A.-C..; dl. 11. D.-G. offsetdr. *(Aangekocht.)*

Geschiedenis, Drie baarsjes en een ham. Over, en volksleven van Spaarndam en zijn naaste omgeving. Met bijdragen van S. W. Balm, H. J. Calkoen, S. J. Fockema Aadreae e.a. Onder aed. van Tj. W. R. de Haan. Den Haag, 1967. *(Aankoop,)*

Geschlechterbuch, Deutsches. Limburg a. d. Lahn, 1969. dl. 150 = Brandenburgisches Geschl.buch. *(Aangekocht.)*

Glasbergen, J. B. Let op u Glas. Geschiedenis van het geslacht (van) Glasbergen/Glasburgh. [Middelburg,] 1969. *(Aangekocht.)*

Goole, F. en P. Potagent. Graf- en gedenkschriften uit de provincie Limburg. [Hasselt-Heverlee,] 1967. dl. 11. gestenc. *(Aankoop+)*

Groesbeek, J. W. Amstelveen, acht eeuwen geschiedenis. Amsterdam [, 1966]. *(Aankoop.)*

Handbuch, Genealogisches, der adeligen Häuser. Hauptbearb. W. v[on] Hueck. Limburg a. d. Lahn, 1969. Adel. Häuser A., X. *(Aangekocht.)*

Handbuch, Genealogisches, der freiherrlichen Häuser. Hauptbearb. W. v[on] Hueck. Limburg a. d. Lahn, 1969. Freiherrl. Häuser A, VII. *(Aangekocht.)*

Heerden, P. van. Geslagsregister van die familie Van Heerden, 1701—1968. Kaapstad, 1969.
(Recensie-exemplaar.)

Hendrikx, C. H. M. Klapper op de stamboeken van officieren van de landmacht 18 13-1924. 's-Gravenhage, 1967. 2 dln. of fsatdr. *(Geschenk van de Alg. Rijksarchivaris.)*

Iten, A. Zuger Namenstudien. Gesammelte Beiträge der Jahre 1925 bis 1966 über Orts-, Flur- und Familiennamen des Kantons Zug und der Innerschweiz. Zug [, z.j.].
(Aangekocht.)

Jaarverslag 1967-1968 [van het] belastingmuseum „Prof. Dr. Van der Poel". Rotterdam [, 1968]. offsetdr.
(Geschenk van de stichting Ned. Belastingmuseum.)

Jacobs, R. C. M. Inventaris van het archief der diakonie van de Ned. Herv. gem. te Breda. Breda, 1967. gestenc.
(Geschenk van de Gemeente-archivaris van Breda.)

Jansen, H. P. H. Algemene geschiedenis der middeleeuwen. Utrecht enz. [1964]. *(Recensie-exemplaar.)*

Leemans, W. F. et E.. Leemans, nee Prins. Guillaume de Nassau et la principauté d'Orange 1544-1559. L'acquisition de la possession réelle par le prince. Haarlem, 1969.
(Recensie-exemplaar.)

Leenaerts, R. J. Algemeen genealogisch-heraldisch repertorium voor de Zuidelijke Nederlanden. Handzame, 1969. dl. 1. offsetdr. *(Aangekocht,)*

Lenncp, F. J. E. van. Als vorsten. Portretten van 18de-eeuwers. Haarlem, 1967. *(Aangekocht.)*

Luyssaert, J. Toponymie van Bossuit, Molen en Outrijve tot 1650. Oudenaarde, 1968. gestenc.
(Geschenk van het Gemeente bestuur van Oudenaarde.)

Maire, 0. 1e. L'imprescriptibilité de l'ancienne noblesse et la dérogeance d'après la jurisprudence ancienne. Bruxelles, 1969. gestenc. *(Geschenk van de Schrijver.)*

[Noorduijn, J. T. H.] 3 Stamboomgrafieken geslacht Noorduijn. [Haarlem, 1967.1
(Geschenk van de Samensteller.)

*0*ntwikkeling, Boseft in vroeger tijd. Grepen uit de historische, van Bodegraven. [Woerden,] 1967. offsetdr.
(Aangekocht.)

Pine, L. G. The genealogist's encyclopedia. Newton Abbot [, 1969]. *(Aangekocht.)*

[Quarles van Ufford, L. A.] Gunterstein, een ridderhofstad aan de Veoh t. [Breukelen, z.j.] *(Aangekocht.)*

Raaijen, P. A. Het geslacht Raije. [Zwijndrecht, 1969.1 1 dl., 4 bdn., offsetdr. dl. 11, tak C, D, E en F. Het nageslacht van Pater Raaijen en Peternella Schaftenaar.
(Geschenk van de Samensteller.)

Regesten op de jaarregisters van de Keure [van de stad Gent. Gent,] 1969. dl. 111. Schepenjaren 1353-54 en 1357-58. Door J. Boon. gestenc. *(Aangekocht.)*

Repertorium, Nederlands, van familienamen, Assen, 1967. dl. IV. Utrecht. Met een inl. van H. Buitenhuis.
(Aangekocht.)

Repertorium, Nederlands, van familienamen, Assen, 1968. dl. VI. Overijssel, met Urk en de Noordoostpolder. Ingel. door K. Heeroma en R. A. Ebeling. *(Aangekocht.)*

Rozemond, A. J. H. Inventaris der verzameling negatieven, lantaarnplaatjes en cliché's van documenten, berustende bij het Alg. Rijksarchief. [Z. pl.,] 1965. offsetdr.
(Geschenk van de Alg. Rijksarchivaris.)

Schaafsma, J. Inventaris der archieven van de drankbestrijdingsorganisaties in de gemeente Leeuwarden. Leeuwarden, 1969. of fsetdr.
(Geschenk van de Gemeente-archivaris van Leeuwarden.)

Schilthuis, A. Stamboek Schilthuis. [Z. pl., z. j.]
(Geschenk van Mevrouw M. lonker geb. Schilthuis.)

Schmettow, M. v [on]. Gedenkbuch des deutschen Adels. Limburg/Lahn, 1967. *(Recensie-exemplaar.)*

Smessaert, M. Indices op de staten van goed van de heerlijkheid van de Woestijne. [Z. pl.,] 1969. dl. 1. gestenc.
(Aangekocht.)

Tongerloo, L. van. De archieven van de hervormde gemeenten Lith-Litho ijen, Kessel en Adem-Maren 1648-1965. ['s-Hertogenbosch,] 1969. offsetdr.
(Geschenk van de Rijksarchivaris in de prov. Noord-Brabant.)

Tønnesen, A. Helsingørs bomaerker. København, 1968.
(Ruil.)

Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven. 's-Gravenhage, 1968. 2de s., XXXIX (1966).
(Geschenk van de Alg. Rijksarchivaris.)

Voort, H. Genealogie und Besitzgeschichte des Burgmannengeschlechtes de Bever zu Nienborg und auf Haus Langen bei Bentheim. [Münster, 1967.1 Overdr. uit: „Westfalen", XLV (1967). *(Geschenk van de Schrijver.)*

Visscher, C h. de et F. Vanlangenhove. Documents diplomatiques belges 1920—1940. La politique de sécurité extérieure. Bruxelles, 1966. dl, V. 1938-1940. *(Ruil.)*

Yearbook of The Holland Society of New York. [New York, z.j.] pg. 1897 en 1901.
(Geschenk van de Heer J. Leyenaar.)

De oorsprong van het geslacht Rost van Tonningen,

door Dra. W. E. Smelt.

Bij een reeds jaren geleden vanwege de familie ingesteld onderzoek inzake de stamreeks van het geslacht *Rost van Tonningen* bleef een mysterieuse sluier hangen over de persoon van *Jacob Rost,* de oudst bekende stamvader, uit wiens verbintenis met *Maria Barbara van Tonningen* op 11 april 1753 te 's-Gravenhage hun zoon *Jacob Rost (van Tonningen)* moest zijn geboren. Alhoewel bij een *nu* door mij nader verricht onderzoek nog veel vragen blijven bestaan, toch is het resultaat van de nasporingen van dien aard, dat een publikatie in dit Maandblad gerechtvaardigd scheen te zijn.

Bij het eerdere #onderzoek is blijkbaar buiten beschouwing gebleven een boekje, nu in het bezit van Mevrouw F. S. Rost van Tonningen, geb. Heubel te Velp (G.) dat afkomstig is van de hand van *Johan van Tonningen (Maria Barbara's* vader), geb. 's-Gravenhage 1 januari 1690, juwelier, aangesteld tot koster van de Nieuwe Kerk in Delft 14 mei 1718, † te Delft, begraven aldaar (Nieuwe Kerk) 21 febr. 1766. Dit boekje bevat, behalve een „Memorie van het gedenckwaerdige jaar van 1740", een opsomming van de in de Nieuwe Kerk begraven vorstelijke personen, een beschrijving van de begrafenis in die kerk op 4 febr. 1752 van de erfstadhouder en een memorie van de vorstelijke huizen, die tijdens zijn leven zijn uitgestorven, een „Kort geslagt register". In het boekje is 'geplakt een in 1698 geschilderd portretje van *Johan van Tonningen,* dus als achtjarig kind, terwijl een getekend portret van zijn

JOHAN VAN TONNINGEN
(16X-1766)

Doek (ao. 1698), in het bezit van Mevrouw F. S. Rost van Tonningen-Heubel te Velp **(G.)** .

schoonvader *Jacob van Ruijven* er oorspronkelijk ook in was geplakt, maas er nu los in ligt.

Het ,,geslagt register" leek belangrijk genoeg om in zijn geheel hierna afgedrukt te worden, in het bijzonder omdat hierin — ben dele althans — de verklaring te vinden is van de omstandigheid, dat wij tevergeefs gezocht hebben naar de doop van *Jacob Rost (van Tonningen)*, notaris, hoofdontvanger in de provincie Zeeland te Zierikzee, † Nijmegen 10 januari 1826, alsook naar het huwelijk zijner ouders. In zijn overlijdensakte staat duidelijk, dat hij de zoon is van wijlen Jacob *Rost* en wijlen *Maria Barbara van Tonningen*, dat hij bij zijn overlijden ca. 73 jaar oud was en geboren was te 's-Gravenhage. Zijn preciese geboortedatum is ook bekend: In een ,,geslachts-register der afkomelingen van *Pieter van Ruijven Hugosz.* en *Maria Joosten van der Werve* ... vervolgd en wel aanvankelijk door *B. Feijkes*" [1]), welk boekje eveneens in het bezit is van Mevrouw Rost van Tonningen, vinden wij n.l. op blz. 7, dat *Jacob Rost van Tonningen* geboren is op 11 april 1753.

Op het oog dus een eenvoudige zaak, om aan de hand van bovenvermelde gegevens het voorgeslacht in mannelijke lijn van Jacob Rost van *Tonningen* op te sporen! Dit bleek evenwel niet het geval te zijn: gelijk gezegd, noch zijn doop, noch het huwelijk zijner ouders was te vinden. Het door *Johan van Tonningen* aangelegde, ,,Kort geslagt register" bevat, zoals boven reeds aangeduid, de sleutel tot de oplossing: van een huwelijk tussen *Jacob Rost* en *Maria Barbara van Tonningen is geen* sprake geweest! Met nijdige halen heeft *Johan van Tonningen* de geboorte-inschrijving op 20 'sept. 1717 [2]) van zijn oudste dochter *Maria Barbara* doorgekrast en van een (onvriendelijk) commentaar voorzien. Al is dit commentaar door een ander (vermoedelijk de betrokken persoon zelf) vrijwel onleesbaar gemaakt, de inhoud ervan is ten naaste bij duidelijk. De passage luidt ongeveer als volgt: ,,Deze heeft zig schandelijck en infaam verloopen onder schijn van geschaackt fijn (?) held (?) of (?) de C.ma...lage (?) van een onbekwame slegte Egttuwe (?) F...nt opentlijck zig tot schande en schamens toe zig heeft tien toon gestelt,..... tegens werdt (?) getelt (?)".

Daar te vermoeden was, dat de misstap van *Maria Barbara van Tonningen* in Delft niet verborgen is gebleven en de kerkelijke autoriteiten zich met de zaak hebben bemoeid, werd op mijn verzoek een onderzoek ingesteld in het archief van de Ned. Herv. Gemeente te Delft. Dit onderzoek stelde niet teleur en bracht verscheidene details aan het licht en wel komt in de Handelingen van de Kerkeraad 'd.d. 13 aug. 1764 [2a]) onder § 5 de volgende passage voor:

,,Naar het alomme in de Stad verspreide gerugte, als of ,,*Benjamin van Braker* [2b]) (sic!) en *Maria van Tonninge* vader ,,en moeder zouden zijn van eenen onegteling, reets voor eenige ,, jaren gebooren, dog nu uit 'sHage is dese stad gekoomen, aal ,,nader ondersoek geschieden door de wijkpredikanten de Col-,,legen Onderde Wijngaart en Arentzen".

op 20 aug. 1764 komt onder § 2 het vervolg:

,,Over het schriftelijk rapport van Collega Onderde Wijn-,,gaart, dat *Benjamin van Brake1* onder aanbiedinge van eenen

,,eedt verklaart had, geen vader te zijn van het onegte kind, ,,gelijk ook een bnief [3]) van *Maria van Tonninge* getuigde, zal ,,in de volgende vergaderinge gehandelt worden, wanneer col-,,lega Arentzen (thans niet tegenwoordig) ook van zijne on-,,dervindinge bij *Maria van Tonninge* zal verslag gedaan ,,hebben ...".

Ia de Handelingen van 27 aug. 1764 wondt onder § 3 de zaak geheel uit de doeken gedaan:

,,Collega Arentzen doet omtrent *Maria van Tonninge* hooft-,,saaklijk dit rapport, dat zij ja voor eenige jaren (ik meen 13 ,,of 14) van een onegteling bevallen was, dog dat daarvan ,,geensins *Benjamin van Brake1* vader was, maar een seker ,,knegt van Mevrouw *Eleboom* [4]) in 's Hage, met naame *Jacob* ,,*Rost* reets gestorven, doe zij ter halver dragt waa, dat zij ver-,,volgens haare swangerheid uit hooggaande verlegentheid en ,,benauwtheid aan *Benjamin van Brake1* als een getrouw vriend ,,had ontdekt, met ootmoedige bede dese saak aan niemant te ,,ontdekken, gelijk hij ook belooft had: dat zij den tijd van haare ,,bevallinge naderende, op raad van *Van Brakel*, haar naar ,,'s Hage had begeven ten huyse van zijnen broeder, in wiens ,,huys zij ook bevallen was: dat het kind in 's Hage met den ,,naam van *Jacob* was gedoopt, ten overstaan van *Benjamin* ,,*Brakels* (broeder en zijn vrouw als getuigen bij welcke ook ,,verder het kind was bestelt en eenigen tijd opgevoed; verkla-,,rende verder *Maria van Tonningen* bij herhalinge en met de ,,sterkste versekeringe, dat *Benjamin van Brake1* geen vader ,,van dat kind was, maar bovengenoemde knegt. Hier omtrent ,,is besloten, niet alleen *Maria van Tonninge*, belijdende haare ,,hoererije, 't H. Nagtmaal te verbieden, maar ook *Benjamin van* ,,*Braker* (sic!) te versoeken stigtingshalven zig dit maal van ,,'s H. tafel te onthouden, zullende daar over in eene volgende ,,Kerkenraad nader gehandelt worden".

Op 30 aug. 1764 rapporteert Ds. Onderdewijngaart op de vergadering van de kerkeraad, dat *Benjamin van Brake1* ,,we-,,derom bij herhalinge ... verklaart had, dat hij onschuldig was, ,,dat daarom versogte, de E. Kerkenraad geliefde hem dog 's H. ,,Nagtmaal niet ontraden (?) ... Hieromtrent werd geen besluit ,,genomen".

Op de vergadering van 15 okt. 1764 wordt besloten, dat aan *Maria van Tonningen* door Ds. Arentzen de ,,censure" zal worden aangezegd ,,dog niet in de gewone forma verselt van een ouderling, om dat de saak reets zo vele jaaren geleden is". Tenslotte wordt zij op 16 mei 1766 wederom tot 's Heeren tafel toegelaten ,,op haar eige beproevinge".

Hoewel de omstandigheden, waaronder *Jacob Rost (van Tonningen)* is geboren, ons nu veel duidelijker zijn geworden, was en bleef het zoeken naar zijn doopinschrijving helaas zonder resultaat. Ook wend tevergeefs gezocht naar een aantekening inzake de begrafenis van zijn vader, wiens overlijdensdatum toch nogal nauwkeurig in de Handelingen van 27 aug. 1764 is omschreven. Het is evenwel mogelijk, dat *Jacob Rost* senior niet in 's-Gravenhage ia overleden.

Over *Maria Barbara van Tonningen's* leven zijn verder nog enige feiten bekend: op 17 januari 1761 kocht zij voor *f* 1100,— een huis en erf aan de Oostzijde van het Oude Delft van *Benjamin van Brake2* (O.R.A. Delft n° 236, fol. 280 vs.)', dat zij op 28 juni 1777 wederom verkoopt (O.R.A. Delft n° 242, fol. 62 vs.). Zij benoemde haar zoon *Jacob*, die waarschijnlijk in 1764 bij zijn moeder is komen wanen, in haar testament van 14 okt. 1764 voor notaris Joris Geesteranus tot haar universele

---

1) *Barend Feijkes* was gehuwd mei ***Pieternella Jacoba Rost van Tonningen***, dochter van *Jacob Rost van. Tonningen* en *Anna* van der ***Hucht***.

2) Volgens opgave van het Gemeente-Archief in Delft is zij aldaar in de Oude Kerk gedoopt op 19 sept. 1717.

2a) Archief N.H. gem. Delft, n° 9. Dit no. bevat de handelingen van de kerkeraad 1742—1787.

2b) ***Benjamin van Brakel***, beeldhouwer, werd in 1737 in Delft geadmitteerd vanuit zijn geboorteplaats 's-Gravenhage. Hij tr. in dit jaar ***Hester Holland*** en na haar dood in 1739 ***Goletta Guldenarm.***

3) Deze brief is niet bewaard gebleven.

4) Hier zal wel ***Eelboo*** moeten worden gelezen.

erfgenaam (not. arch. Delft n° 28 1 0, akte 39). De executeurs-testamentair waren *Pieter Kleyn,* koster van de 'Oude Kerk in Delft, en *Abraham van Tonningen,* procureur voor de Hoven van Justitie te 's-Gravenhage. Op 23 april 1791 werd in de Nieuwe Kerk te Delft begraven: „Juffrouw *Maria Barbara van Tonningen,* ongehuwt, agter de Marct, 14 lijkdragers en Koetzen". Uit het bovenstaande blijkt, dat zij bepaald niet onbemiddeld was: zij heeft dan ook blijkens de akte van boedelscheiding van *Christina van Ruyven* (weduwe en boedelhoudster van *Johannes van Tonningen)* , overleden te Delft 25 febr. 1766, met haar vijf zusters gedeeld in het saldo van de rekening, groot *f* 1058.15.12 (not. Delft 3009, akte 15 d.d. 13 juli 1768), terwijl haar ook het zesde deel van een legaat van 16000 gulden toeviel na het overlijden van *Anna Maria van Ruyven,* vrouw van *Josias de Bruyn,* krachtens het door *Johan Pietersz. van Ruyven,* (overleden 15 april 1741) voor notaris Mr. François Boogert verleden testament d.d. 9 april 1741.

Haar zoon *Jacob Rost* zal niet lang in Delft hebben gewoond: in een rekest d.d. 7 nov. 1771 wendt hij zich tot de Staten van Holland met verzoek om brieven van creatie als notaris onder vermelding, dat hij enige tijd het „comptoir" van *Abraham van Tonningen,* procureur voor het Hof, heeft „gefrequenteerd". (Archief Staten van Holland 1572-1795, n° 2231.) Vermoedelijk is hij kort daarop naar Zeeland gegaan, waar hij in 1778 met *Anna van der Hucht* huwde.

In de aanvang van dit artikel zei ik reeds, dat er nog veel vragen blijven bestaa. Ia de eerste plaats houdt ons nog steeds de vraag bezig: wie was *Jacob Rost?* Een antwoord op deze vraag zal waarschijnlijk uitblijven, al leverde een onderzoek op het Gemeente-Archief te 's-Gravenhage wel wat gegevens-*Rost* op en werd daar zelfs eind 17de eeuw een *Jacob Rost,* schipper, gesignaleerd. Ook is er een *Jacobus Rost,* j.m. van Arnhem, die 20 maart 1680 te Arnhem, mat attestatie op 's-Gravenhage, ondertrouwt mat *Agnes Hermense,* j.d. van Orsoy, wonende te 's-Gravenhage. Voorlopig is mat zulke losse gegevens echter niets uit te richten. De tweede vraag, die minder dringend is, maar ons toch intrigeert, betreft de doop van *Jacob Rost* junior. In de Handelingen van de kerkeraad van de N.H. Gemeente te Delft wordt vermeld, dat hij te 's-Gravenhage geboren en gedoopt is, en wie de doopgetuigen waren, maar noch de naam van de predikant noch de kerk, waar de doop plaats vond, worden vermeld. Zou men hieruit mogen concluderen, dat de doop opzettelijk niet ingeschreven is òf wel dat het kind niet in een klerk, maar in alle stilte ten huize van de Heer en Mevrouw *van Brakel* is gedoopt?

Al is derhalve het onderzoek niet volkomen bevredigend geweest, het heeft ons betref fende de familie een stukje „histoire intime" te zien gegeven, iets wat ons niet bij elk genealogisch onderzoek beschoren is en zulk een onderzoek enige kleur verleent. Vooral van *Johan van Tonningen,* wiens kinderportretje enigszins arrogante trekken vertoont, kunnen wij ons een beeld vormen. De man, die zijn kinderen in zijn register inschreef onder de naam *Van Tonningen van Ruijven* en die in zijn „geslagt register" opmerkelijk weinig mededeelt over het geslacht *Van Tonningen,* maar des te meer over het geslacht *Van Ruyven* en aanverwante geslachten, zal wel een ijdel man zijn geweest. Bepaald naïef doet ook de wijze aan, waarop hij bij de beschrijving van de begrafenis van de erfstadhouder in 1752 verhaalt, hoe bijzonder goed hij toen alles had gearrang eerd: „. . . Deeze illuminatie was zoo superbe en verrukkend, dat niet „alleen alle de personen, waar in de Lijkstaatzie bestond, hunne „uitterste verwondering daar over te kennen gaven, maar ook

„dat [4a]) de Heeren hoge bloedverwanten van wijlen zijn Doorl. „Hoogheid betuigden, nergens 't zij in dit, off in andere landen, „iets gezien te hebben, 't geen cierlijcker, beeter geördineert en „luisterijker zich vertoonde, dan deeze illuminatie, offschoon, „'t geen te verwonderen is, de koster van de gem. kerk, *Johan „van Tonningen,* eerst twee dagen van te voren bevel had ge-„kregen, om de kerk van lichten op een behoorlijke wijze te „voorzien, veroorzakende die illuminatie door de vigilantie, ijver „ en welgeordineerde schikking van gem. koster zulk een scho-„nen luister, dat de duisterheid van den avond geheel daar uit „gebannen, en in een helder en tef flens verrukkend zonnenlicht „verandert scheen te wesen".

Hoe zal deze man zich in zijn eer gekrenkt gevoeld hebben door de misstap van zijn oudste dochter! *Johan van Tonningen* was behalve een ijdel mens, zeker ook een driftig en impulsief man, want niet alleen bij de naam van *Maria Barbara* geeft hij een scherp commentaar, maar ook de naam van zijn schoonzoon *Isaak Kok,* gehuwd met zijn derde dochter *Anna Christina, is* doorgestreept en vervangen door „deze Foeij", 'terwijl hij verder nog tussen de regels schrijft: „die niet wat eerlick te zeggen is, weet". Ook tussen de inschrijvingen van deze laatste dochter en de tweede dochter *Ursula Clasina* heeft hij enkele, helaas onleesbaar gemaakte, regels neergepend, die op *Isaak Kok* betrekking hebben.

In cauda venenum! Bovenstaand verhaal is gebaseerd op de officiële akten, in de eerste plaats' op de overlijdensakte van *Jacob Rost van Tonningen* en op de Handelingen van de Ned. Herv. Kerkeraad in Delft. Volgens de akten is *Jacob Rost van Tonningen* derhalve de zoon vaa *Jacob Rost,* Van dit vaderschap ben ik evenwel niet overtuigd: eerder ben ik geneigd, geloof te hechten aan het in die dagen in Delft alom verspreide gerucht, dat het vaderschap *Benjamin van Brakel* in de schoenen schoof. Zou dit inderdaad zo zijn — bewezen aal het wel nooit kunnen worden — dan komt de naam *Rost van Tonningen* wel op heel losse schroeven te staan!

Aan het eind vaa deze beschouwingen rast mij een woord van grote erkentelijkheid uit te spreken aan het adres van de Heer H. W. van Leeuwen, hoofdarchivist aan het gemeente-archief in Delft, die vol ijver en belangstelling het onderzoek heeft gesteund.

Bijlage:

Het voormelde boekje, thans in het bezit van Mevrouw F. S. Rost van Tonningen-Heubel te Velp (G.), heeft de volgende inhoud:

Dit boek, dat toont aan oaze Looten,
Waar dat zij zijn uit voorgesprooten.

J. v. Tonningen. C. v. Ruijven.

Lijt en Mijt
Waakt en Bidt
Alles heeft zijn Tijt.

Dum Fueris Felix, multos numerabis amicos
Tempora si Fuerunt nubila, solus eris.

Leer Eeuwigh, houw niet op, de wijsheid maak u groot,
Want zonder wetenschap is 't leeven als de doot.

De persoonen in 't grote stuk schilderij, verbeelden d'Heer *Coenraad de Wilde,* raad en schepen der stad Gouda, staande benevens zijn huisvrouw *Johanna Ruiffelaars,* grootvader, en

[4a]) I.m.: dit waren de prins van Baden Durlach, en den Hertog van Brunswijk Lunenburch die het aan mijn in persoon zelfs betuigden. (w.g.) J. v. Tonningen.

grootmoeder van *Christijna van Ruijven*, huisvr. van *Johan van Tonningen*. De twee vrouwe beelden, die nevens een ander op de clavecim zitten en speelen, is aan de rechterhand, *Maria de Wilde*, getrouwt aan *Jacobus van Ruijven*, die aan de lincker-hand *Zusanna de Wilde*, getrouwt aan de predikant *Sceperus*.

De twee op de voorgrond elkander vasthoudende schijnende voorttegaan, is de zoon *David de Wilde*

en *Ursula de Wilde* getrouwt aan Mr. *Nicolaas Mulder*, in s[n] Hagen, zonder kinderen na te laeten overleeden.

(Aan de ommezijde van het in het boek geplakte en bij dit artikel afgebeelde, geschilderde portret:)

Johan van Tonningen
oud 8 jaeren 1698.

Want ick en hebbe niet voorgenomen ijet te weten onder u, dan Jesum Christum, ende dien gekruiciget.

Het zij verre van mij dat ick soude noemen anders dan in het kruijce onses Heeren Jesu Christi.

Kort geslagt Register.

Jacob Willemsz. Delff, geboren binnen Delft, A° 1540, was een uitmuntend conterfijter, in 'stads doelen hangen verscheijde stukken van zijn konst, dewelcken hoog geschat wanden. hij is overleeden den 5den Meij 1601, nalatende drie zonen, als den oudsten *Cornelis Delff*, den 2den *Rochus Delff*, den 3den *Willem Delff*. alle drie vermaarde en konstige schilders.

Willem Delff [5]), is getrouwt aan *Geertruid van Miereveld*, dochter van dien graten konstenaar *Michiel van Miereveld*, is overleeden binnen Delft den 11 den April 1638, nalatende twee hinderen, eene zoon, en eene dochter, met namen

Jacob en *Christina Delff*.

Jacob Delff [6]), is gebooren den 24 Jan. 1619 en is geweest Raad en havenmeester der stad Delft. hij is getrouwt aan *Anna van Hogenhouck*, is overleeden den 12 Junij 1661, nalatende drie dogters, *Geertruid*, *Margareta* en *Anna*.

Geertruid Delff, is getrouwt aan d'Heer Mr *Dirk Heemskerk van Beest*, Raad en Havenmeester der stad Delft, se hebben te zamen verscheide kinderen nagelaten.

Margareta Delff, is getrouwt aan D'Heer *Jan della Faille*, Raad en lange jaren Hooft officier der stad Delft, se hebben verscheiden kinderen nagelaten.

Anna *Delff*, is getrouwt aan D'Heer *Gerrit* van *Berckel*, drost en dijkgraaff en casteleijn van de stad en landen van Heusden etc. 'etc. etc, se hebben verscheiden kinderen nagelaten. de laaste van de kinderen is, D'Heer Mr. *Willem van Berckel*, Raat en Burgemeester van Delft, heeft geen kinderen, om na te laeten, so dat hier mede eijndigt.

Christina Delff is eg trouwt aan *Jan van Ruijven*, zoon van *Herman van Ruijven*, en [7]) *Chrisfina Pietersdogter van Ruijven*, dewelcken een zoon was van [8]) *Pieter Joostens van Ruijven*, en *Catharina Schinckel*, oudste dogter van den seer geleerden, en godvrugtigen martelaar.

5) I.m.: Zie de nieuwe beschrijvingh van Delft, Fol. 775.

6) I.m.:Zie de nieuwe beschrijvingh van Delft, Fol. 787. Ook de oude van D'Heer van Bleiswijk;

7) I.m.: ***Christina Pietersdr. van Ruijven*** was moeder van 't weeshuis, overleeden 1642.

8) I.m.: ***Pieter Joostensx van Ruijven,*** was een zoons zoon van ***Klaas van Ruijven***, Hooftschout van Haarlem die in 't jaar 1492, door het Kaas en Broot-volk jammerlijk wiert vermoort, aan stukken gekapt, de stukken en brokken in een manden gedaan, de weduwe tuis gezonden, met een wreed schimpschrift daar nevens, waar in stond, 0 vroutken van Ruijven, dees boutkens kun dij kluijven.

Herman Schinckel [9]), alhier binnen Delft, op den 23 Julij 1568, om dat de gereformeerde Religie toegedaan was, volgens de bloetdorstige placaten van dien tijd, publiek onthalst.

de voorsz. *Catharina Schinckel*, is geweest, buiten moeder van de Fraters van het gasthuis, en van de Charitaaten is overleeden den 6den November 1620.

haar man *Pieter Joostens van Ruijven*, was mede onder het getal van de veertien Heeren, veertigen Raeden en vroetschappen, dewelcken in den jaeren 1618, door Prins Maurits van Orange, als stadhouder, uit de regeeringh wierden gezet. om dat se wat te veel na de arminiaansche kant roocken, is overleden den 11den october 1627 [10]).

de voorsz. *Herman van Ruijven* heeft nagelaten ses kinderen, vier zoonen, en twee dogters. als volgt

Pieter van Ruijven, Dirk van Ruijven.
Mr. *Bruno van Ruijven*, en *Jan van Ruijven.*
dogters
Cafharina van Ruijven, en *Maria van Ruijven.*

Pieter Harmansz. van Ruijven [11]), *was* Raed en vroetschap der stad Delft, hij was mede onder het getal van de 20 Heeren veertig Raeden die door den Prins van Orange, onsen laasten stadhouder, Wierden gelicentieert, zie de beschrijving van Delft Fol. 90. is overleeden den 23 October 1678.

Dirk van Ruijven, is getrouwt aan *Anna van Wouw*, beijde binnen Delft zonder kinderen overleeden.

Mr. *Bruno van Ruijven, was* Regent van 't gasthuis, overleeden 1655.

de oudste dogter, Juff[w] *Cathrina van Ruijven* is getrouwt aan den Heer *Pieter Hogenhouck*, Raad en Burgemeester etc. der stad Delft. se hebben verscheijden kinderen nagelaten. de oudste zoon, is tegenwoordig Raad en regerend Burgemeester Mr *Maarten Hogenhouck*, mitsgaders opper dijkgraaff, en Hoog Bailjuw van Delffland, bewinthebber van de oostindische compagnie etc etc. overleeden, sonder kinderen na te laeten.

de tweede dogter, Juff[w] *Maria van Ruijven is* getrouwt aan D'Heer *Maarten Graswinckel*, Raad en Burgemeester der stad Delft etc. se hebben verscheiden 'kinderen nagelaten. de oudste zoon, *Engelbert Maartensz. Graswinckel* is Raad en regerend Burgermeester van Delft, is overleeden, sonder kinderen na te laeten.

Jan van Ruijven, is als voren gezegt, getrouwt aan Juff[w] *Chrisfina Delff*, suster van den voorsz. Heer *Jacob Delff*, *se* hebben te zamen nagelaten vijff kinderen, vier zoonen, en eene dogter, die geen nazaten heeft nagelaten, se hiaten *Catharina*, de zoons waren *Willem*, *Herman*, *Pieter* en *Jacob van Ruijven.*

Willem van Ruijven, is geweest Raad en hooftofficier, en naderhand Burgemeester van Delft etc. etc. is overleeden den 9den Januarij 1724, heeft nagelaten eene dogter, met namen

Christina van Ruijven, vrouwe van Lombardijen.

de tweede zoon *Herman van Ruijven*, is getrouwt aan *Anna van Wouw*, is geweest eersten commis van 't comptoir generaal vam Hollant en Westvrieslant, in s' Hagen, heeft nagelaten *eene* zoon, *Pieter van Ruijven*, deze heeft nagelaten eene

9) I.m.: Zie een merkwaardige zaak van desen braven man op 't punt van 't sterven zijnde aangeteeckent van den seer geleerden Heer Hadrianus Junius, en herhaalt in Oudaansch Roomsche mogentheid pag. 162 ook de beschrijving van Delft, van D'Hr van Bleiswijk pag. 428.

10) I.m.: Zie de nieuwe beschrijvingh van Delft, Fol. 86.

11) I.m:. De Van Ruijvens waren niet goet prins gezind, se wisten de huik niet na de wint te hangen, gelijke de andere deden.

dogter *Maria van Ruijven* dezelven is getrouwt den 2den augustus 1740 met *Josias de Bruin*, koopman te Amsterdam.

de derde zoon *Pieter van Ruijven*, is een voornaam schilder geweest, hij heeft nagelaten vier kinderen, eene zoon en drie dogters, de dogters zijn zonder nazaten overleeden.

de zoon *Jan van Ruijven*, is geweest, opperconducteur van 't hollants magazijn en capitein van een compagnie burgers, te Delft. is overleeden sonder wettige nazaten na te laeten.

de vierde zoon *Jacob van Ruijven*, is den 24 April 1674, getrouwt met Juff[w] *Maria de Wilde*, dogter van D'Heer *Coenraat de Wilde*, schepen der stad Gouda, en *Johanna Ruiffelaar*.

en heeft de voorsz. *Jacob van Ruijven* en *Maria de Wilde* naegelaten twee dogters de oudste

Johanna Maria van Ruijven, geboren den 11en October 1676, is ongehuwd gestorven, in s[n] Hagen.

De jongste dogter *Christina van Ruijven* geboren hen 12den September 1688, is getrouwt den 22sten September 1715 binnen Delft, met *Johan van Tonningen* [12]), juwelier, geboren in s[n] Hagen den 1sten Januarij 1690, zijnde een zoon van *Johan van Tonningen*, en [13]) *Anna Bartels*, brave kooplieden aldaar. en hebben de voorsz. *Johan van Tonningen* en *Christina van Ruijven*, de navolgende kinderen te zamen verwekt, als

op maandag den 20sten Julij 1716, is geboren onze eerste zoon, *Johan van Tonningen van Ruijven*, is overleeden den 7den April 1717.

op maandag den 20sten September 1717, des avonts is geboren, onze eerste dogter, *Maria Barbara van Tonningen van Ruijven* [14]).

Deze heeft zig schandelijck en infaam verloopen onder schijn wen geschaackt fijn (?) held (?) of (?) de C. ma...lage(?) van een onbekwame slegte Egtuwe (?) F...nt openlijck zig tot schande en schamens toe zig heeft ten toon gestelt.... tegens ... werdt (?) getelt(?) [15]).

op Woensdag dan 6den September 1719, is geboren *Ursula Clasina van Tonningen van Ruijven*, getrouwt den 16den September 1748 met *Frans Adriaan Persoons*, docter in de medecienen te Delffshaven. Door Do. H. van Binnevest.

(Hier volgt anderhalve doorgekraste regel, vrijwel onleesbaar gemaakt:)

Op donderdag den 26sten Junij 1721 is geboren *Anna Christina van Tonningen van Ruijven* getrouwt met [16]) *Isaak Kok* den 4den November 1747 (die niet wat eerlick te zeggen is. weet).

Den 2den Jan. 1749 is uit dit huiwelijk geboren *Johanna Christina*, overleeden den 14den Julij 1750, so ooijt een aangenaam engelachtigh kind in de werelt is geweest, zo is het dit bij uitsteeckentheid geweest, in die korte tijd dat het in dit leeven is geweest, meer, als men d'er van kan zeggen.

op donderdag asvonts, den 17den September 1750 geboren *Johannes Kok*.

12) I.m.: Aangesteld tot koster van de Nieuwe Kerk te Delft, den 14den Meij 1718.

13) I.m.: Haar grootvader, *Hans Bartels*, was Burgemeester te Hamburg, alwaar de Familje nog in vollen bloeij is, en is direct afkomstig van dien groten en befaamden Regtsgeleerden *Bartolus*, wiens naam eijgentlick mede Bartels was.

14) Deze inschrijving is doorgestreept.

15) Deze regels zijn doorgestreept.

16) De naam is doorgestreept. I.m.: Deze Foeij, hooftgaarder van stads bieren, mitsgaders commis van de Westindische Compagnie te Delft.

op Vrijdag morgen, den 3den Junij 1752 geboren *Anna Christina*.

Zaterdag den 26sten Jan. 1754 snagts om ½ twaalff uuren, gebooren *Willem Christiaan Kok*, overleeden 26 October 1756.

Den 5den Meij 1756 *Jacob Kok*, obiit den 22sten dito.

op Woensdag den 17den Februarij 1723, is geboren *Petrus Cornelius*, obiit 27 Aug. 1723.

op vrijdag den 8 September 1724, des morgens is geboren, *Jacoba van Tonningen van Ruijven*. Den 19den Meij 1760 Maandag namidd. getrouwt met *Jan Pieter Bender*, koopman in wijnen, te Delft. Door Ds. Jacobus van Stendel in de N. Kerk.

Op zondag den 30sten September 1725 is geboren *Cornelia en* obiit 4den decomber 1725.

op dingsdag den 31 December 1726 is geboren *Catharina* en obiit 14 Meij 1728.

op Woensdag den 28sten Februarij 1731 is geboren *Alida van Tonningen van Ruijven*. Den 13den Januarij 1760, getrouwt met *Barnardus Suurmont*, voormaam schilder en vergulder, in s[n] Hagen. Tot Delft door Dom[s]. Arendsen in de Nieuwe Kerk. Den 22sten November 1760, zaterdags morgen, om 10 uren, is uit dit huiwelijk gebooren, *Adriaan Johannes Suurmont*, obiit wijnig dagen daar na.

Den 19den (sic!) Zaterdags 1761 's morgens om 9 uuren, gebooren *Johan Willem*

Op Woensdag den 24sten Februarij 1734 is geboren *Christina van Tonningen* [17]) *van Ruijven*. Den 20sten Julij 1761 Maandag sogtents, getrouwt met *Hubertus Budding*. Door Ds. Jacobus van Stendel in de Nieuwe Kerk. en Donderdag 's avonts den 10den September 1761 is uit dit huiwelick gebooren *Johanna Heinderina Budding*. Den 17den Maart 1762, overleeden *Huibertus Budding*. Het kind is overleeden 31 Aug. 1762 en in haar eijgen graff in de Nieuwe Kerck begraven.

O Eeuwige God, oneindige, onbegrijpelijcke aldervolmaakst opperste Wesen, God van onze vaderen, van outs aff, weest ons, en dese onse kinderens, God, en een genadigen Vader tot in Eeuwigheid, Amen.

O Heere geeft uwen zegen over haerlieden, en behoetse,

O Heere doe u aangesicht over haar lichten, ende zij haar genadigh,

O Heere verheft u aangesicht over haar, en geeff haar uwen vrede. Num. 6 vs. 24.

Mors ultima Linea Rerum,

Den 12den Meij 1673 is overleeden binnen Gouda vrouwe *Susanna van Diest*, laast wede. van D'Heer *Jacob Verboom*, in zijn leven Raad en Burgermeester der stad Gouda etc. etc. etc. se was eerst getrouwt aan D'Heer *David Ruiffelaar*, bij denwelcken se heeft vier kinderen gehad, alle dogters, met namen

Johanna Ruiffelaar, onze grootmoeder, getrouwt aaa D'Heer *Coenraad de Wilde*, schepen der stad Gouda.

Geertruid Ruiffelaar, getrouwt aan D'Heer *Pieter Bollaarts*, koopman in Zeeland.

Maria Ruiffelaars, is getrouwt, aan D'Heer Mr. *Hendrik van Heuven*, scheepen der voorsz. stad Gouda.

Lijsbeth Ruiffelaar, getrouwt aan D'Heer *Willem van Abbesteegh*, Raad en Scheepen der opgemelte stad.

17) I.m.: Deze is ten doop gepresenteert door haar oudste suster *Maria Barbara*.

JACOB VAN RUIJVEN
(1651-1715)

Tekening op perkament, in het bezit van Mevrouw F. S. Rost van Tonningen-Heubel te Velp **(G.) .**

Den 2den Feb. 1692 is overleeden in s^n^ Hagen mijn vader ***Johan van Tonningen,*** oud 50 jaar.

Den 1 S Januarij 1715 is overleeden ***Jacobus van Ruijven,*** oud 63 jaar.

Den 7den April 1717 is overleeden onze oudste zoon ***Johan van Tonningen etc.***

Den 26 Augustus 1723 is overleeden *Petrus* ***Cornelius van Tonningen*** etc.

Den 1 sten December 1725 is overleeden *Cornelia van Tonningen etc.*

Den 23 December 1725 is overleeden ***Maria de Wilde,*** wede ***Jacobus van Ruijven,*** oud 72 jaar.

Den 13den Meij 1728 is overleeden *Catharina* ***van Tonningen,*** etc.

Den 18den April 1730 is overleeden in s^n^ Hagen ***Johanna Maria van Ruijven,*** oud 53 jaar.

Den 27sten jan. 1731, is overleeden in s^n^ Hagen, *Ursula* ***de Wilde,*** wede ***Nicolaas Mulder.***

Den 16 Maart 1740 is overleeden in s^n^ Hagen onze moeder ***Anna*** *Bartels,* wede ***Johan van Tonningen,*** owd 82 jaar.

Den 15den April 1741 is overleeden ***Johan*** *Pietersz.* ***van*** *Ruijven,* hij heeft aan onze kinderen gelegateert, een somma van sestien duizent gulden [18]), dewelcken in obligatien moesten gebragt worden, op de Weeskamer der stad Delft, van welcke somma voorsz. jaarlijks het vrugtgebruik moet hebben haar leven langh geduirende ***Maria van Ruijven,*** huisvrouw van ***Josias de Bruin,*** wonende altans te Amsterdam, en na haar doot, zonder dat haar kinderen daar van kannen profiteeren, vervalt het zelven direkt, vrij op onze kinderen, dient hier voor memorie. Nota, de kinderen als dan in leeven zijnde, moeten op het overlijden van de voorsz ***Anna*** *Maria* ***van Ruijven,*** huisvr. van ***Josias de Bruin,*** binnen drie maanden, present in de stad zijn.

Den 20sten November 1746, is overleeden in s^n^ Hagen onze geëerde oom, D'Heer *David* ***de Wilde,*** oud 82 jaar, is met Staatje des avonds aldaar begraven, in de grote Kerk, in eijgen graffkelder.

18) I.m.: Volgens testament gepasseert voor den not. Mr. Francois Boogert van dato den 9den **April 1741.**

KORTE MEDEDELINGEN.

Het geslacht Gordon.

(LXXXVI, kol. 65—82).

De in kol. 75 onder Vc vermelde Dr. ***Adam Bernard Smifs*** *Gordon* (1736—18 10) bewoonde van 1802 tot 1804 het buiten „Leevliet" te Warmond. Op 3 sept. 1802 kocht hij dat buiten (A.R.A., Rechterlijk Arohief Warmond 24), op 23 juli 1804 verkocht hij het weer (bron a.b..).

A.G. VAN DER STEUR.

De Hertoghe.

(LI, kol. 249-254, LXXXV, kol. 375).

Ter aanvulling van Ned. Leeuw 1968, kol. 375 kan met betrekking tot de daar genoemden nog worden 'medegedeeld:

Guillaume ***de Herfoghe,*** † 29 okt., begr. Orange op het Prot. kerkhof 30 okt. 1621.

Guillaumette ***de Hertoghe,*** † ***6*** okt., begr. Orange 7 okt. 1623.

Ook werd te Orange 21 sept. 1623 begraven ***Cafharina de*** *Gruytere,* echtgenote van ***Thierry*** *d'Imer,* luitenant op het kasteel.

DR. W. F. LEEMANS.

Het **wapen van het waterschap „De Oude Graaf"+**

Bij Koninklijk Besluit van 18 maart 1970, no. 34, is aan het in de Limburgse gemeenten Weert en Nederweert gelegen waterschap „De oude Graaf" een wapen verleend, waarvan de officiële beschrijving als volgt luidt :

„Gedeeld door middel van een versmalde paal „van azuur: 1 in goud een streep van sabel, „waarop een omgewende ekster van sabel met „borst- en rugvlekken van zilver in rusthouding „zit; 11 doorsneden: a. in keel een rog van goud „met 'naar links omgebogen staart en vier uit de „hoeken van het veld naar het midden gerichte „lansen van goud, gepunt van zilver; b. in goud „een turf van sabel, waarin aan de bovenzijde „zeven pinnen van keel steken, vier grote, waar„tussen drie kleine. Het schild gedekt met een gouden kroon „van drie bladeren en twee paarlen".

Tet toelichting het navolgende: Volgens de overlevering vertonen zich in de bossen bij Weert nooit eksters, hetgeen het gevolg zou zijn van een episode uit het leven van de heilige Oda. Deze, een Schotse koningsdochter, ondernam een bedevaart naar de Vicus Leudicus bij Maastricht om genezing te zoeken voor de blindheid waaraan zij leed. Zij genas inderdaad, weigerde het huwelijk te sluiten dat haar ouders voor haar hadden geregeld, ontvluchtte het ouderlijk gezag met enkele trouwe dienaren eerst naar de berg Garganus, dan naar Rome en vandaar door Zwitserland en Duitsland naar Venray. Hier werd zij mishandeld en voortdurend lastig gevallen, zodat zij uitweek naar een groot bos bij Weert. Daar leidde zij een rustig kluizenaarsleven, totdat schetterende eksters passanten op haar aanwezigheid attent maakten en zij opnieuw werd gemolesteerd. Zij vluchtte toen wederom en wel naar Rhode, waar zij tot haar dood bleef. Dit dorp heet sindsdien Sint Oedenrode. Maar het euvele gedrag der 'eksters maakte dat deze vogels sindsdien dit bos moeten mijden . . .

Deze legende was aanleiding om naast de smalle paal, die de „graaf", het gegraven kanaal, symboliseert waaraan de naam van het waterschap is ontleend, een ekster in het schild te plaatsen, zittend op een zeer versmald dwarsbalkje, een zogenaamde „streep". De ekster is niet weergegeven „in natuurlijke kleur", omdat het niet goed uitvoerbaar zou zija de rijke parelmoerglans van het verenkleed in tekening te evenaren.

Aan de andere zijde van de blauwe paal is het veld doorsneden. Boven is een rog geplaatst, vanuit de hoeken van het veld bedreigd door. speren. Dit herinnert aan een andere #legende, die zeer leeft in de streek en die o.a. nog niet zo heel lang geleden het onderwerp is geweest van een carnavalsoptocht in Weert. Het verhaal is het volgende: Van een kar, geladen met vis, verhoor de voerman bij nacht een grote, nog levende rog, die bij het krieken van de dag gevonden werd door een jager. Deze kende het dier niet, meende met de duivel te doen te hebben en alarmeerde de Weerter burgerij die gewapend en met de pastoor aan het hoofd uittrok om het gevaar te bezweren. Toen zij de rog juist wilden doorsteken kwam de voerman terug om de verloren vis te zoeken. Hij wierp het dier over zija schouder en verdween ermee. Sindsdien dragen de inwoners van Weert de naam „rogstekers".

Het veld onder de rog vertoont een turf, waar zeven drie-

hoekige pinnen in zijn geslagen. Dit herinnert aan nog weer een andere liegende. De inwoners van Nederweert plachten vroeger turf te steken in de Peel. Bij deze campagne hadden zij er moeite mee om te onthouden wanneer het zondag was. Om niet in de war te komen plachten zij elke dag in een turf een houten pin te slaan. Zodra er zeven waren was het zondag. Aangenomen mag worden dat deze pinnen niet erg zorgvuldig werden gesneden, vandaar dat in het wapen grote en kleine zijn geplaatst. De Nederweerters dragen de naam „pinmaekers", een naam die in deze overlevering zijn oorsprong vindt.

De kraan op het schild is alleen versieringselement en heeft verder geen betekenis.

MR. G. A. BONTEKOE.

Het wapen van het waterschap „Lits en Lauwers".

De Provinciale Staten van Friesland hebben bij hun besluit van 25 juni 1968, no. 17, een groot aantal kleinere waterschappen samengevoegd tot één groot lichaam, waarvan het werkterrein ligt in de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadeel, Kollumerland en Nieuwkruisland, Smallingerland en Tietjerksteradeel. Het nieuwe waterschap kreeg de naam „Lits en Lauwers".

Deze naam wend tevoren gebruikt voor een veel kleiner, nu opgeheven waterschap, dat bij Koninklijk Besluit van 13 december 1963, no. 37 een wagen had gekregen, dat sprak van werkzaamheid in slechts drie gemeenten (zie De Nederl. Leeuw, jrg. 1964, kol. 105). Het bestuur verlangde nu een wapen te magen voeren dat sloeg op de nieuwe 'toestand.

Bij hat ontwerp is het vroegere wapen geheel losgelaten. De Lits en de Lauwers, door ingrijpen van de mens al lang niet meer stromend in de oude natuurlijke bedding, zijn met een zeer strak gehouden symboliek weergegeven met een dubbele zigzaglijn en op de vijf punten van die „gehoekte dwarsbalk" zijn klaverblaadjes aangebracht: voor elk der vijf gemeenten één. Het schild is goud en sabel gekleurd: goud naar de zandgrond, zwart voor de overige gaonden. De kroon op het wapen is alleen versiering en heeft geen verdere betekenis.

Het wapen is vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 18 maart 1970, no. 35. De officiële beschrijving luidt als volgt:

„Doorsneden van goud en sabel; over de deel-
„lijn een driemaal gehoekte, gehoekt doorsne-
„den dwarsbalk, op de vijf hoekpunten voorzien
„van een gesteeld klaverblad, alles van het een
„in het ander. Het schild gedekt met een gouden
„kroon van drie bladeren en twee paarlen".

MR. G. A. BONTEKOE.

Het wapen van het waterschap „De Vlootbeek".

Bij Koninklijk Besluit van 22 januari 1970, no. 5 is aan het tussen Roermond en Sittard gelagen waterschap „De Vlootbeek" een wapen verleend, waarvan de beschrijving als volgt luidt:

„Doorsneden; 1 gedeeld; a. in keel een geopen-
„de burcht met vier kantelen van goud, met een
„opgetrokken valdeur van sabel; b. in azuur, be-
„zaaid met staande gouden blokjes, een gouden
„leeuw, getongd en genageld van keel; 11 ge-
„golfd vair, zilver en sabel. Het schild gedekt
„met een gouden kroon van drie bladeren en
„twee paarlen".

De gouden burcht op een rood veld in het eerste kwartier herinnert aan het eertijds bijzonder sterke kasteel bij Montfort, waar de Geldawe vorsten vaak bof hebben gehouden en dat zeer lange tijd een gaote rol in de geschiedenis van de streek heeft gespeeld.

Het tweede kwartier vertoont het leeuwenwapen met blokjes dat *Otto II van Gelre* heeft gevoegd [1]). Deze Gelderse vorst heeft aan Montfort stadsrechten verleend in 1263.

De gehele onderste helft van het schild ia gevuld met „gegolfd vair" in zilver en zwart [2]). Deze soort vair in zwart-wit is hier gekozen als symbool voor het moerasland dat vroeger het grensgebied vormde tussen Gelre en Overmaas Limburg. De zwarte kleur verbeeldt de veengrond, het zilver het water daar overal omheen en tussen.

De kroon is alleen toegevoegd als versieringselement.

MR. G. A. BONTEKOE.

1) Omtrent dit leeuwenwapen heeft aanvankelijk enig misverstand bestaan. In het bekende boekwerk van Van der Laars wordt op pagina 70 vermeld dat *Otto 11 van Gelre* een gouden leeuw op blauw voerde, dus zonder blokjes. Van Schilfgaarde geeft echter foto's in zijn in 1967 verschenen boek over de zegels-der graven en hertogen van Gelre, die overtuigend aantonen dat het wapen een leeuw met staande blokjes vertoonde. De Hoge Raad van Adel attendeerde hier gelukkig tijdig op en uiteraard werd de aanvraag door het waterschapsbestuur dienovereenkomstig gewijzigd.

2) De hier gebruikte, zeldzaam voorkomende soort „vair" is door de Hoge Raad van Adel „gegolfd vair" genoemd. Het is een letterlijke vertaling van wat sommige Britse schrijvers „vair undy" noemen de de Duitsers „wogenfeh". Verscheidene andere buitenlandse schrijvers gebruiken de term „vair en point" maar deze naam lijkt ons minder goed passend dan de reeds genoemde. In het onlangs verschenen boekje van De Boo wordt dit pelswerk afgebeeld en het heet daar „paalvair". Dit lijkt *ons* onjuist.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften.

Vlaamsk wartierstatenboek. Samengesteld o.l.v. W. van Hille. [Handzame.] 1969. dl. 1.

Hat doet ons genoegen op deze plaats de verschijning van dl. 1 van bovengenoemd werk te kunnen aankondigen. Er zijn 100 kwartierstaten van 32 kwartieren (met vermelding van de namen der ouders van de 6de generatie) in opgenomen. Zoals de titel reeds doet vermoeden bevat het werk in hoofdzaak kwartieren, afkomstig uit het Vlaamse land. Dat daarnaast Nederlandse kwartieren niet ontbreken, zal menig genealogisch onderzoeker wel bij voorbaat hebben vermoed. De geboorte-jaren van de kwartierdragers biggen tussen ±1850 en 1960. Op de volgende namen, waarover gegevens in het onderhavige kwartierstatenboek zijn te vinden moge hier de aandacht worden gevestigd: *Boutens, Bijleveld* (geslacht behandeld in Ned. Patr. 1959) met kwartieren Van *Raalten,* ***Pauw, Bruyninga, Van*** *Swieten, Beelaerts,* ***Schutte, Dufour*** (het betreft hier de kwartierstaat van de kinderen van het echtpaar *Theod. J.* ***A. M.*** *Lefevre* (geb. 1914) x ***Marie*** *J. J. A. Billiaert,* wier grootmoeder van moederszijde ***Sophie*** *Victoire* ***Bijleveld,*** geb. Soerabaia 1883, is), ***Van den*** *Eerebremt* met kwartieren — Asten en Deurne — ***Van Gogh,*** *Halbersmit, Pluym* (betreft de kwartierstaat van de beeldhouwer ***Jacob van den*** *Eeden,* geb. 1888), ***Van Eupen.*** met Brabantse kwartieren — Budel, Einhoven — ***Sak,*** *Vervoort,* ***Van de Loo, Van*** *Dijck,* ***Broers*** en ***Neeskens,*** *Habets* en ***Curvers*** in de kwartierstaat van ***F. G. A. A. Goole,*** kwartierstaat met overwegend Ned. kwartieren van de in Middelburg (N.) in 1941 geb. ***Caesar Emmanuel*** *Hulstaert* (leden van deze familie waren woonachtig in Middelburg en Hoofdplaat), in deze staat o.m. de namen ***Kas,*** *Baljeu, Steendam, Versluys,* ***De***

Hooge, Polderman, Wiskerke, De Somer, Slaakweg, Vos. De Ruyter, Vendeville, Priester en *Stryd*, kwartierstaat van de rechter *Karel Lodewijk van Leuven* (geb. 1894; stamt af van *Alexius van Leuven* = overgrootvader, geb. Boskapelle 1789 en aldaar overl. 1871: laatstgenoemde is zn. vaa *Jacobus van Leuven*, geb. Graauw 1757, overl. Boskapelle 1808), *Van Melle, D'Orville* (Frankfort/M.), kwartierstaat van Jkvr. *Marie G. Y. Gh. de Brouchoven de Bergeyck de Namur d'Elzée* (geb. 1932; stamt langs moederszijde uit het echtpaar *F. L. F. M. d'Oultremont de Wegimont* en *Joh. S. Hartsinck)*, kwartierstaat van de in 1917 te Leiden geboren bedrijfseconoom *Jan Lucien Plouvier* (het geslacht *Plouvier* stamt uit Oostende; de vader van de proband is in Vlissingen geb., in Leiden getr. en overl.; met kwartieren *Wijtenburg, Paddenburg, Schretlen, Orrwerkerk, Van Rossem, Van der Jaght, Van Beurden, Obdam)*, kwartierstaat van *Jacob C. C. van Reempst*, geb. 1933, kapt.-comm.vliegenier (zijn bet-overgrootvader en bet-bet-overgrootvader *Van Reempst* zijn in Maastricht geboren), *Roeyackers* (Uden), kwartierstaat van de oud-archivaris van Aardenburg *Jacobus J. Rosseel,* geb. Aardenburg 1895 (behoort tot het Aardenburgse geslacht van die naam; met kwartieren *Butijn. Petillon, Van Strien, Van Melle, Du Bois, Bramse, Arnoys)*, *Verwins* (Venlo), *Gubbels* (Tegelen).

E. Warlop, inventarissen van archieven van kerkfabrieken [berustende in het R.A. te Kortrijk]. Brussel, 1969, dl. 1.

Doel van deze reeks inventarissen is een overzicht van alle oude archieven van parochiekerken te geven, die eind 1968 op vermeld archief worden bewaard. In het eerste deel is niet opgenomen: 1. de Sint-Maartenskerk en 2. de Sint-Salvatorskerk te Harelbeke. De inventaris van eerstgenoemd archief zal in verband met zijn (omvang afzonderlijk worden gepubliceerd; die van de 'eertijds Collegiale Sint-Salvatorskerk te Harelbeke is samengesteld door pastoor H. Callewaert. Een fotografische reproductie is hiervan op het R.A. te Kortrijk aanwezig. In het verschenen deel 1 o.m. de namen *D'Ailly, Berton, Buyse, Crommelin (Giselbrecht,* schepen van Kortrijk, 1517 mei 11), *Derkinderen, Van der Gracht. Paridaen* en *Teirlinck.*

H. Coppejans-Desmedt, Inventaris van het oud archief van stad en kerk van Rupelmonde. Brussel, 1969.

Dank zij de omstandigheid, dat Rupelmonde gunstig gegen is nl. op het punt, waar Schelde en Rupel samenvloeien, heeft de stad van oudsher een uitgebreide handel, visserij en scheepvaart gekend. Daarnaast waren er ook verschillende nijverheidstakken als scheepswerven, touwslagerijen en dergelijke gevestigd. Onderhavige inventaris is als volgt ingedeeld: Stadsarchief (de oudste stadsrekening is van 1483), Kerkarchief (w.o. parochieregisters), Bijlagen (Archieven van de Graaf enz.) en Supplement. Een register besluit het geheel. Men treft er in Nederland bekende namen in aan *zoals Baetens, Baseliers, Keerens, Kerckman* (*Arij,* meestersmid in 's-Gravenhage, 1710/11), *Maris, Persijn, Van Steelant, Talboom, Verberckmoes* e.a.

Eigen Schoon en de Brabander, jrg. LIII (1970), afl. 1/2.

Hierin o.a. de volgende artikels: 1. Inventaris der aangeslagen roerende goederen van *Lamoraal van Egmond* door G. Renson. Bevat nadere gegevens over de inboedel aanwezig in kasteel Gaasbeek, die na de dood van *Lamoraal van Egmond* is geconfiskeerd. Het goud- en zilverwerk o.a. zijn in aug. 1570 te Antwerpen verkocht; 2. De monniken van Affligem in de 17e eeuw door Dom W. Verleyen O.S.B. Behandelt: a. Het aantal kloosterlingen, b. Het aantal professies, c. De afkomst van de kloosterlingen (noemt *Gregorius van Cuyck* uit Utrecht, † 1642 en *Van Haeften*, geb. in Utrecht), d. De leeftijd bij de intrede enz. 'enz.

Jaarboek van Kon. Hoogstratens Oudheidkundige Kring, dl. XXXVI (1968).

Vrijwel het gehele deel nl. 174 van de 188 blz. is gewijd aan het artikel van M. L. J. C. Noordam-Croes over: *Anton van Lalaing* (1480—1540), kamerheer en chevalier d'honneur van *Margareta van Oostenrijk,* hoofd van financiën in de Nederlanden (1514/15—1530).

De Middelaar tussen de genealogische navorsers, maart 1970.

A. Brunard, Portraits peints identifiés appartenant au Musée Communal de la ville de Bruxelles. Met vermelding van portretten *Daumerie,* Koning *Willem I* en *II der Nederlanden* en *Rouppe.* — Le fonds Chevalier de Crayencour. Geeft een alfabetische opsomming van de families, waarover in deze verzameling genealogische aantekeningen zijn te vinden. De collectie is door de commandant Georges de Crayencour aan de S.C.G.D. ten geschenke aangeboden. Bevat o.a. notities *Baenst, Brimeu, Bronckhorst, Egmont, Hoorne, Malapert, Nassau, Polanen, Saint Amand, Sloet van Oldruitenborg* en *Uutenhove.*

Le Parchemin, mei-juni 1969.

Th. de Hennin de Boussu Walcourt, Lettres et titres de noblesse enregistrés par le Conseil de Flandre. (Sluite). Les *Habsbourg* d'Autriche. Noemt *Pélichy, Suys* en *Wittert (Corneille Jean* en 3 dochters *Marie Gérarde Thérèse, Adrienne Thérèse Jeanne* en *Thérèse Marie Adrienne).*

Annalen van de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, dl. LXXII (1969), afl. 3/4.

R. van Goethem, Oude erfelijke renten te Nieuwkerken-Waas. — A. de Bélie, Inkomsten-systeem van kerk en pastoor in het „ancien régime" te Belsele. (Vervolg.) — A. van Geertsom pr., De hoofdsboeken van St. Baafsabdij te Gent. 11. 1560-1796. Appendices.

Jahrbuch des Heimatvereins der Grafschaft Bentheim. 1970.

Opent met: Dem Gedenken verdienter Grafschafter: Dr. *Ludwig Edel,* * 29.10. 1884, † 10.4. 1969. — H. Voort, Zur älteren Geschichte der Gildehauser Mühlen. — H. Voort, Die gräflich bentheimischen Richter zu Neuenhaus und Veldhausen. Noemt o.m. *Cramerus* en *Krull.* — G. Geerink, Wechselseitige Beziehungen zwischen Familien diesseits und jenseits der Grenze. Familie *Bergmann.* Wil een overzicht geven van de nakomelingen van *Hinderik Geerdink,* Boerhuize bij Uelsen. overl. 1727, voor zover deze na verwant zijn aan de familie *Bergman* in Amsterdam. Verscheidene zijtakken zijn in verband met deze beperkte opzet buiten beschouwing gebleven. *Jenne Geerdink,* ged. Uebsen 20 sept. 1767 als dr. van *Lukas Geerdink* (IIIb), overl. Amsterdam 7 febr. 1808, is in 1793 getrouwd met *Chistoffei Bergman.* Zij woonde bij haar huwelijk in Amsterdam „bij de Spiegelgragt, in de druyf", de bruidegom — afkomstig van Anspach, alwaar zijn doop niet is gevonden -- was pianobouwer. Van hun oudste kind *Christian Bergman* (ged. Am-

sterdam, N.K., 5 okt. 1794, overl. Uelsen 16 maart 1827) en (tr. Amsterdam 1819) *Hendrika Jacoba van Corbach* (geb. Amsterdam 1800 als dr. van de winkelier en kaarsenmaker *Jeremias van Corbach* en *Judith van Pesch*) stammen o.m. af de achterkleinzoons *Geert Bergman*, geb. Breklenkamp (Ned.) ± 1884, aldaar overl. 16 maart 1959, waarvan thans nog nageslacht en *Jan Bergman*, geb. Breklenkamp 12 april 1888, tr. *Swenne Heesmann. Fenna Johanna Christina Bergman*, geb. Uelsen 1 juli 1825 als dr. van *Christian* en *Hendrika Jacoba* geb. *van Corbach*, was gehuwd met *Jan Harm ten Hagen*. Zij hadden 5 kinderen w.o. 1. *Johanna Maria fen Hagen*, geb. 1855, overl. omstr. 1929/'30, getr. met *Derk Hartgerink*, Almelo, bakker en koopman, met nakomelingen in Nederland en 2. *Hendrika Chrisfina ten Hagen*, geb. 1859, tr. *W. Exmann*, bakker, Eefde?, met nakomelingen in Nederland.

Braunschweigisches Jahrbuch, dl. L (1969).

H. Mitgau, Namhafte Abkommen eines braunschweigischen (-Holzmindener) Zweiges der Dortmunder Honoratioren und Grosskaufherren (*v.*) *Mallinckrodt* (17./18. Jahrhundert). Met afbn., tabellen en kwartierstaten van o.a. *Lafontaine* (vader van de proband is de portrettist, vrijmetselaar en sedert 1735 hofschilder van Hertog *Karel I van Brunswijk: Ludolf Lafontaine*). Tot het geslacht *(von) Mallinckrodt* behoort *Margarete Clara Mallinckrodt*, overl. 1722, tr. Holzminden 25 febr. 1696 de uit Dortmund stammende *Caspar Heinrich Bröckelmann* (1669—1718), „aus alter Kaufherrn- und Erbsassen-Rats familie Hattingens (Dortmunds)." Van dit echtpaar stammen alle leden van de Rotterdamse familie *Breukelman* af: een dochter van hen t.w. *Anna Margaretha Elisabeth Bröckelmann*, tr. Dr. jur. *Johann Arnold Bröckelmann* (zie: Ned. Patr. 1925, blz. 58, sub IV).

Der Deutsche Hugenott, sept. 1969.

Bevat o.a.: „Das Kirchenbuch von Guînes" door W. Beuleke. Is een uitvoerige beoordeling van het in bd. XXXIII (1891) van de „Publ. of the Hug. Society of London" opgenomen: Transcript of the registers of the Protestant Church at Guisnes from 1668 to 1685" door W. Minet en W. CB. Waller.

Heimatbuch des Kreises Kempen-Krefeld, jng. 1970.

S. Ank, Die Matrikeln der alten Pfarrsprengel im Kreisarchiv. Geeft aan hst slot: Verzeichnis der Matrikeln-Kopien im Kreisarchiv. — F. J. Cohnen, Alte Grabsteine in Amern und Dilkrath. Met afbn. — J. Funken, Die wirtschaftliche Entwicklung der Gemeinde Breyell. 1. In 1830 vestigden de gebroeders *Derks* uit Nijmegen in Breyell een „Siamosenfabrik" (= soort bonte stof). Wegens (afzet) moeilijkheden is het bedrijf in 1844 opgeheven. — L. Paters, Reformierte in Kaldenkirchen. Mat afbn. Tolt een van de invloedrijkste families aldaar hoorde tussen 1750 en 1850 het geslacht *Poensgen*, dat door aangetrouwden banden met ons land had: *Pauline Poensgen* (1815—1907), tr. *Peter Gerhard von der Kuhlen, zn.* van *Gerhard Heinrich* en *Maria Magdalena Durselen* (geb. Vessem 25 dec. 1755). Deze laatste was een dr. van Ds. *Florens Peter Durselen*, pred. te Vessem en Hoogeloon 1743, overl. Hoogeloon 26 sept.', begr. Vessem 1 okt. 1776 en van *Catharina Streepers*, begr. Vessem 24 mei 1771. — W. Föhl, Kempener Patrizier und Honoratioren als Besitzer des Weibeshofes in Schmalbroich. — J. Lichtenberg, Die Sippen *Mooren, Emans, Molanus. Neimans* in Kempen. Het geslacht *Mooren* stamt uit Empt (Kr. Erkelenz). De gepubliceerde fragment-genealogie van 4 generaties begint met de advocaat en 1764 procurator te Roermond *Franz Theodor Mooren*, begr. Elmpt 16 april 1790. Zijn zoon *Johann Lambert Joseph Mooren*, ged. Elmpt 21/22 april 1772, was advocaat te Roermond, 1797 drossaand van Horst en schout van Sevenum enz.

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, jrg. LVII (1969), afl. 4.

H. Manhenholtz, Dier Grabstein der *Wilhelm von Wendf* in der St. Martinskirche zu Nienburg an der Weser. Mat afbn. Tijdens de verbouwing is de sterk afgesleten grafsteen (met 32 kwartierwapens) opgelicht en aan een onderzoek onderworpen. Dank zij genealogisch/heraldisch speurwerk is het de Schrijver mogelijk geweest, alle wapens op één na vast te stellen en de kleuren aan te geven. Zo doende heeft men de fraaie steen in zijn oude schoonheid kunnen herstellen en een eervolle plaats in de genestauraerde kerk geven, Het betreft hier de grafzerk van *Wilhelm von Wendt*, Herr auf Crassenstein, Assen en Schulenburg (1603-1644) met o.m. kwartieren *Van Boetzelaer, Van Broeckhuijsen, Van Bronckhorst-Batenburg, Van Cuylenburch, Van Hemert, Van Rossum, Van Zuylen van Nijevelt.*

THA. J. VAN ALFF.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

van **Schendel** (XXII,102). Alle gegevens voor dit antwoord wanden ontleend aan archivalia in het gem. archief van Utrecht, tenzij anders vermeld. De overlijdensdata zijn veelal overgenomen uit het Register op de Domoverluidingen (Rijks arch. Utrecht).

1. *Jacob Aerts van Schendel*, † in aug. 1620 (Domoverluiding 9 aug.), tr. vóór ca. 1579 *Johanna Willem Pelsdr.*, † 26 april 1630 (Domoverl.).

aug. 1620: Obierant iam anteauam Amsterodamum profiscerer mr. ***Jacob Scendel*** et filia *Pollionis* consulis (= *Maria* van ***de Poll vrouw*** van *Johannes Manardt*) (A. van Buchel in zijn Notae Quotidianae bl. 3).

Volgens een 17de eeuws handschrift in particulier bezit voerde het geslacht Van *Schendel:* een klimmende leeuw van zwart op gouden veld en het hs. geeft o.a. volgende bijzonderheden:

„*Jacob* ***Aerts*** nae gnt. *Scendel* was eerst jongen van „de bisschop Schenck van Toutenburg, die hem liet „speulen ende musiqueeren; hij troude *Jannichie* ***Pels,*** „hebbende beyde weinig middel&. Begost wijn te tappen „ende prospereerde seer door dien *Stel* ende ***Both*** sijns „wijfs vrunden weesende hopluiden hem veel neering „brochten" (wapen ***Pels:*** drie gouden bellen 2 ***en 1, op*** rood)

Kinderen (vooral blijkende uit de genealogisch belangrijke Utrechtse transportakte van 6 febr. 1622):

1. *Antonia van Schendel*, tr. (oud 16 jaar, volgens Van Buchel's Diarium, blz. 413) in febr. 1596 *Gerrit Gerrits Parijs*, uit Amsterdam, kruidenier: „doch wilde haere comanschap qualicken lucken. Nu behelpt sij sich met mabeleren (?) ende coopluyden".

G. *Parijs* koopt 2 mei 1597 met ziin vrouw ***Anthonia van Schendel*** een huis aan de oostzijde van de Choorstraat (waer St. Martin uithangt) van ***Hillegont Bernt Stellendr.*** weduwe van ***Floris Wttenengh,*** in leven zijdelakenkoper. Hij verkoopt het huis op 30 okt. 1598 aan ***Jacob Cornelis*** van ***Portengen.***

Op 21 febr. 1655 compareert Mr. ***Richard ter Brugge,*** advocaat voor het Hof van Utrecht, optredende voor ***Mechteld*** en ***Geertruid Parijs,*** bejaarde dochters en na-

gelaten kinderen van wijlen ***Gerrit Parijs*** (proc. d.d. 20 okt. 1654 nots. Corn. Stouw (?)), transporteren op de erfgenamen van *Wouter* van ***Gouthoven,*** gehuwd met ***Maria van*** *Beaumont,* een plecht, die deze kinderen is aanbestorven van hun vader, die deze had verkregen door overdracht van de kinderen van ***Jacob*** van *Schendel* en Johanna Willem *Pelsdr.* (transp.reg. Utrecht).

2. *Jacob van Schendel,* † Utrecht 30 okt. 1648, tr. 1° Utrecht (geref.) *7* mei *1616 Baertge Aelberts Holl,* † aldaar *19* jan. *1629;* tr. 2° Utrecht *3* okt. *1630 Reyntje Gerrits,* † aldaar *4* maant 166 1.

3. *Gerrichje van Schendel,* † *31* okt. 1619 (Domoverl.), tr. Utrecht (geref.) 1618/1619 (wel in de klapper, doch niet gevonden in trouwboek) *Cornelis Alarts Holl,* † *23* febr. 1629, bij wie zij een dochter, *Annichje Holl,* had.

Over de voogdij over het kind is 1629 blijkens het register van de Besognes van de Momberkamer nogal veel te doen geweest. De boedel was met veel schulden bezwaard. ***Cornelis Gijsberts Holl*** tracht zich te excuseren omdat hij 63 jaar is; ***Jacob*** van ***Merkerck*** behuwdoom wil zich beraden. ***Ysack Holl*** beweert dat ***Vincent van Brederode*** [1]) een naaster familielid is. ***Vincent*** voornoemd wordt tenslotte voogd maar is in dec. 1629 al vervangen door ***Johan Jans van Eijckelsbeeck.*** Tenslotte komen ***Corn. Gijsberts Holl en Ysack*** zijn broeder vertellen dat Cornelis ***Willems Hollander,*** boekbinder, nomine uxoris een naaster familielid is dan zijzelf.

4. *Elisabeth van Schendel,* † Utrecht *26* juni 1637, tr. *Willem van Aelst,* † Utrecht *29* okt. 1659 (Domoverl.).

5. *Alit van Schendel,* tr. Utrecht (geref.) 29 dec. 1611 *Jacob van Merkerck,* procureur, † Utrecht 16 dec. 1633. Hieruit o.a. een zoon *Nicolaes van Merkerck,* tr. Maarssen 7 dec. 1634 (na ondertr. Utrecht 23 nov. (geref.)) *Cornelia de Man.*

27 maart 1627 Test. ***Jacob van Merkerck*** en ***Aaltje van Schendel;*** hij benoemt tot mombers zijn broeder ***Henrick van Merkerck*** en zijn zwager ***Aernt*** *Hornhovius;* zij benoemt als zodanig haar zwager ***Willem*** *van Aelst* (R.A. Wijk bij Duurstede nr. 580). Zie ook notaris van Leeuwente Utrecht, akte van 9 dec. 1633.

9 jan. 1672 *Cornelia* de *Man,* weduwe van *Nicolaas* van ***Merkerck,*** transporteert op zoon Mr. ***Frederick van Merkerck een*** graf in de Geertekerk, dat haar man geërfd had van zijn moeder ***Aletta van Schendel,*** weduwe van ***Jacob van Merkerck,*** mede procureur (notaris D. de Swart te Utrecht).

6. *Mechteld van Schendel,* † Utrecht 22 dec. 1634, tr. Utrecht (geref.) 23 febr. 1603 *Gerrit Gerrits van Aller,* juwelier uit Montfoort, † Utrecht 4 jan. 1647, zn. van *Gerrit* en *Berntge Gerrits van den Bobbaert* (zie ook R.A. Montfoort nr. 1614 akte van 23 mei 1592). Hun zoon *Jacob van Aller,* zilversmid, tr. Utrecht 10 nov. 1638 *Martijntje van der Masth,* dr. van de schoenmaker *Hendrik* (notaris W. v. Galen 26 okt. 1638).

7. *Aert,* volgt II.

11. *Aert van Schendel,* † Utrecht 30 nov. 1624 (Domoverl.), tr. aldaar (geref.) 18 aug. 1605 *Hillichje van Amstel* (ook voorkomende als *van Mynden* en *van Amstel van Mynden),* † Utrecht 17 dec. 1624 (Domoverl.), dr. van de deurwaarder *Christoffel van Mynden.*

„*Aert Scendel* heeft leeren spelen opt orgel. Hij maeck-„te sijn vaders maecht met kynt ende werd bayten ge-„stuert. 1605 wederom comende troude *Cornelia(?)*

[1]) „*Vincent Reinerus* ***van Brederode,*** overluid sept. 1629, wijntapper, cuius pater *Reinerus* nothus *Brederodii* et mater filia ***Hans*** *Burckia* textoris suo tempore me puero nottissimi". Van Buchel, Notae Quot. blz. 8. Zie Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie 1959, blz. 129.

„*Christoffle van Myndensdr.* ende nam over de herberghe „daer ***Bernt Stel*** was gestorven opt Oudekerkhof" (n.l. „de herberg genaamd „Montfoert").

11 nov. en 18 nov. 1625 ***Christoffel van Mynden*** (†*14* jan. 1631), als grootvader, en Mr. *Anthonis* ***van Blocklandt*** worden ontboden om voogden te presenteren over de nagelaten kinderen van *Aert van Schendel* en *Hillegonda* ***van Mynden*** (Register van besognes van de Momberkamer Utrecht).

In een omslag met stukken over de onder beneficie van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van ***Christoffel van Mynden*** (arch. gerecht Utrecht II nr. 3156) bevindt zich een akte van 12 dec. 1631, waarin compareren Gerrit ***Gerrits Parijs*** en ***dan Folckers Wttenbogaert als*** mombers over de kinderen van *Aert* ***van Schendel*** en *Hillegonda* voornoemd. Tevens compareert ***Aernt van. Heusden*** als momber over het onmondige kind van *Alexander* ***van Heusden*** verwekt bij ***Stephania van. Mynden*** *Christoffelsdr.*

Kinderen (vooral blijkende uit de actie van boedelscheiding d.d. 18 aug. 1643 notaris H. Rupsch te Utrecht en de magescheid van 14 juni 1638 notaris J. van Overmeer te Utrecht):

1. Mr. *Jacob van Schendel,* priester van de parochie Buurkerk aangesteld door de Apostolische vicaris Rovenius en van een deel van de parochie van St. Marie, gevestigd in huize Clarenburch 1645—1650 (zie Dr. A. J. van de Ven's artikel over het huis Clarenburch in jaarbk. Oud Utrecht 1952, blz. 52 en 61).
Dr. A. J. van de *Ven was* zo vriendelijk mij over *Jacob van Schendel* het volgende mede te delen: De meeste gegevens over hem komen voor bij Van Heussen, Batavia Sacra (1714), 11, 121. Hetzelfde bericht volgens de vertaling van Henrick van Rhijn is te vinden in de Historie van het Utrechtsche Bisdom (1744) 1, 296. Hieruit blijkt, dat *Jacob van Schendel* in 1614 in Utrecht geboren werd en in 1649 tot doctor in de theologie promoveerde (vermoedelijk te Keulen, waar ook zijn Broeder *Dirk* een graad verkreeg). Hij zal oa. 1649 de priesterwijding ontvangen hebben. Volgens Van Heussen is hij 'eerst pastoor te Hazerswoude geweest, Zijn pastoorschap van de Buurkerk moet zo opgevat worden, dat de katholieken na de Reformatie aan de oude parochie-indeling van de stad vasthielden, al was hun natuurlijk het gebruik van een kerkgebouw ontzegd. De mededeling, dat *Jacob van Schendel* in 1637 de Apostolische Vicaris Rovenius op diens reis naar Rome vergezelde, berust in zoverre op een vergissing, dat deze laatste de reis niet zelf gemaakt heeft. Wel zou ***Van*** *Schendel* als één zijner afgevaardigden in 1638 Jacobus de la Torre vergezeld hebben, maar Rogier vermeldt hem als zodanig niet.

Volgens Van Heussen overleed *Jacob* reeds op 13 okt. 1650 te Utrecht. In een notitie van de latere Apost. Vicaris Petrus Codde uit 1688 (Arch. Oud-Bischoppelijke Clerezij 735) wondt hij geprezen als geleerd, vroom en ijverig (vir doctus pius et zelosus), wiens overlijden zeer werd betreurd. Ook Rovenius had in 1656 slechts woonden van lof voor hem. Als pastoor van Hazerswoude wordt hij vermeld in Oudheden van Rhijnland (1719) in de vertaling van Van Rhijn, 355.

Hij testeert 22 juli 1646 nots. H. Ruysch te Utrecht. Hij legateert zijn misgewaad en boeken aan zijn broeder Mr. *Theodorus,* (pastoor te Leiden vermeld in Arch. Aartsbisdom Utrecht deel XI, 85, 202 en overleden 1652). Hij noemt voorts zijn broeders en zusters *Gijsbert,* ***Aaltje,*** *Willem, Johan* en ***Stephania.*** Het testament is gepasseerd in Huize Clarenburch (Utrecht).

2. *Dirk van Schenndel,* m.i. identiek met Mr. *Theodorus van Schendel;* deze was in 1645 pastoor en aartspriester te Leiden en overleed aldaar 12 aug. 1652. Zie over hem Batada Sacra 11, 265 en Oudheden van Rhijnland, 262. Volgens Van Heussen zou hij te Keulen een graad behaald hebben van S (acrae) Th (eologiae) Licentiatus.

   Hij testeert als ***Dirk van Schendel 28 juni 1648*** (nots. W. van Galen) op zijn met name genoemde broeders en zusters,

3. *Willem van Schendel,* † 19 juli 1652, testeert als *Guilhelmus van Schendel* 28 juni 1648 op zijn broeders en zusters (notaris W. van Galen), tr. Utrecht (voor huw. commissarissen) 12 juni 1652 *Pefronella Gerrits Horst* (zie ook Publicatieboek d.d. 22 jam,. 1653; hij wordt in zijn huwelijksinschrijving *Guilliam* genoemd).

4. *Johan van Schendel;* van hem is niets anders bekend dan zijn voorkomen in het testament van zijn zuster *Aeltje* en van zijn broeder *Dirk. Gerrit Parijs* (zie II, 1) wordt 18 aug. 1643 als zijn gewezen momber genoemd. Hij was gehuwd met *Anna van Merkerck,* die 16 aug. 1658 hertrouwde met *Willem van Drielenburg,* gad. Utrecht 24 juni 1632, zn. van *Vincent* en *Catharine van der Mey.*

   Blijkens een akte van 8 juli 1646 nots. H. Ruysch was Johan met zijn broeder ***Willem van Schendel,*** bezitter van de vijf Godskameren in de Molensteeg.

   Willem' van Drielenburg was schilder, leerling van *Abr. Bloemaert;* vestigde zich in 1668 te Dordrecht, waar hij 1677 nog vermeld wordt (cat. van schilderijen Centr. Museum Utrecht 1952 bl. 33 en andere handboeken die elkaar trouw naschrijven met nagenoeg identieke tekst). Blijkbaar is te Dordrecht nimmer een genealogisch onderzoek ingesteld. Het is mii onbekend of hij nakomelingen had.

   Zie de gegevens Van Drielenburg "in Ned. Leeuw 1953, k. 423: 1954, k. 196 en 227, alsmede De Stichtse Heraut 1959, blz. 451.

5. *Aeltje van Schendel,* † 6 maart 1697.

   Als bejaarde dochter testeerde zij 26 maart 1694 (notaris C. van Schuylenburg). Zij vermaakte een bedrag aan de door haar ouders gestichte 5 Godskameren en stelt die kamers (kleine woningen) onder beheer va:n haar neef ***Arnoldus Booth*** en nicht *Dorothea van Schendel.* Zij had 28 juni 1648 al een testament on haar met name genoemdebroeders en zusters gemaakt (notaris W. van Galen).

6. *Stephania van Schendel.*

7. *Gijsbert van Schendel.*

8. *Dirk van Schendel,* de jonge, † 7 april 1642.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

(van) Wolfswin(c)kel-van Berck (LXXXVI 227, 388) Blijkens De Nederl. Leeuw XXXIV (1916), kol. 72 is 16 oktober 1647 niet de huwelijks- maar de ondertrouw- dat um van het echtpaar *Marcelis van Wolffswinckel-Cornelia van Berck.* Attestatie werd gegeven naar Zwolle, de woonplaats van de bruidegom. Misschien is het huwelijk daar voltrokken, ofwel te Leusden, waar de bruidsvader, *Jan van Berck,* schout was, Zie de genealogie *Van Berck* bij Ferwerda, waarin ook verdere voorouders te vinden zijn. Voor de oudere generaties lijkt echter verificatie gewenst.

Wassenaar. MR. F. DANIËLS.

Salzburger emigranten (LXXXVI 308, 388). In de verzameling Dr. J. de Hullu (zie „Gebundelde Inventarissen", deel 1 door M. P. de Bruin, Ministerie van O.K.W., 's-Gravenhage, 1962; blz. 144) bevinden zich:

nr. 18. Uittreksels uit werken en archivalia, o.a. afschriften van brieven van de gezant Gallieris aan de Staten-Generaal betreffende de Salzburger emigranten, 1732-1740, 2 cahiers en 5 omslagen;

nr. 19. Afschriften van stukken betreffende de Salzburger emigranten, 1732-1742, 1 pak. (N.B. Afschriften van resoluties Staten-Generaal (1733), van het visitatieverbaal van secretaris Kutsch (1733), van brieven en requesten aan de Staten-Generaal (1732—1734), van brieven aan de Raad van State (1733—1742), van resoluties van de Raad van State (1733 en 1742) etc.):

nr. 20. De reis van de Salzburger emigranten naar Westelijk Zeeuws-Vlaanderen in 1732 (handschrift), 1 pak.

's-Gravenhage. IR. C. MI. R. DAVIDSON.

Schepenbrieven Heukelum **(Z.H.)** (LXXXVI 308, 348). De afdrukken van de zegels van *François Cornelis de Groot,* waarover de Heer B. J. de Groot te Heukelum beschikt, zijn hem in 1969 door mij ter hand gesteld. De betrokken fraai gesneden stempels zijn n.l. in mijn bezit. Zij bevatten het wapen van *François Cornelis de Groot* (de éénhoorn) ieder met randschrift als door de Heer de Groot vermeld.

Gaarne ben ik bereid ook voor eventuele andere belangstellenden van de bedoelde stempels een zegelafdruk te maken.

Zeist, Platolaan 24. MR. H. L. L. VAN HOOGENHUYZE.

Collectie van de heer **van Hoencoop** (LXXXVI 124). Deze collectie bevindt zich in het Rijksarchief te Utrecht. *Adriaan van Winsen,* heer van Hoencoop, met wie Mr. *A. van Buchell* veel samenwerkte, schreef vele delen vol met copieën van meest Utrechtse oorkonden. Bewaard bleven elf delen met chronologische en alphabethische indices door Jhr. Feith, inventaris nr. Handschriften 361 en een deel nr. 362, alsmede een fragmentdeel nr. 363. Dr, *Booth* stelde een register in 2 delen samen inv. nr. 364.

Gelukkig is de mededeling door *Van Buchell,* dat de schriftelijke nalatenschap van *Adriaan van Winsen* met hem begraven is, niet juist gebleken.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

Onbekend wapen I. Doorsneden: a. een stappend paaslam; b. een merk. Helmteken het paaslam uit het schild. Kleuren niet bekend. Mogelijk enig verband met het geslacht *Hio(o)-Ze(n) ?*

Rotterdam. J. H. BRAKKE.

Onbekend wapen II. Onderstaan wapen kwam voor op twee wapenborden te Amersfoort (ms. d'Ivoy in de biblioth. v.h. Genootsch.), gedateerd 27 febr. 1638 en 5 febr. 1654: in zilver twee afgewende zwarte vleugels, waartussen een gouden lelie; dekkleden zilver en zwart: helmteken: 3 struisveren, 2 zwarte en 1 gouden.

Mogelijk zijn kleuren en/of metalen verminkt overgekomen. Welk geslacht voerde dit wapen?

Hilversum. J. M. REINBOUD.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Aanwinstenlijst der bibliotheek. — De oorsprong van het geslacht Rost van Tonningen, door Dra. W. Smelt. — Korte mededelingen: Het geslacht Gordon; De Hertoghe; Het wapen *van* het, waterschap „De Oude Graaf": Het wapen van het waterschap „Lits en Lauwers"; Het wapen van het waterschap „De Vlootbeek". — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften, door Tha. J. van Alff. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, ***Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5,. 's-Gravenhage.

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 087073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 5 **LXXXVIIe Jaargang** **mei 1970**

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Mr. Dr. W. Dijckmeester, sedert 1921 gewoon lid van het Genootschap.

Tot **lid zijn benoemd:**

F. A. E. VAN DOORN,
Plantsoen *71, **Leiden.***
W. Ch. D. HOOGENDIJK,
A. van Ostadestraat 132, ***Meppel.***
M. S. F. KEMP,
Lange ***Raamsteeg 5, Leiden.***

Voorgesteld door:

P. G. P. MEYBOOM,
Leiden.
DE SECRETARIS VAN HET GENOOTSCHAP.
P. J. VAN OOSTEROM,
Amsterdam.

Adreswijzigingen:

Mejuffrouw F. A. VAN BEEMEN,	Bilthoven, Planetenbaan *140.*
I. VAN BEEMEN,	Bilthoven, *Planetenbaan **140.***
Mejuffrouw K. A. G. VAN BEEMEN,	Bilthoven, *Planetenbaan 140.*
R. H. 'HOPSTER,	Groningen-3, *Celebesstraat **52 b.***
A. P. H. A. DE KLEYN,	's-Gravenhage-2036, *Mozartlaan* 261.
C. J. Graaf VAN LIMBURG STIRUM,	Rotterdam-3002, *Westzeedijk* **124.**
Mr. J. C. KUTSCH LOJENGA,	Overveen, *Pernambucolaan **33.***
Drs. C. J. MAATS,	Groningen-6. ***Waterloolaan 8.***
R. ROTHFUSZ,	Delft-5, *Mozartlaan **400.***

Het Genootschap heeft zich geabonneerd op het jaarboek: Maria Pellandiae Historiae ex fontibus: adres: Streekarchivariaat Peelland, Deurne.

In Memoriam Mr. A. Haga.

Op 14 februari 1970 overleed te Zwolle na een kort ziekbed ons medelid Mr. August Haga, oud ruim 81 jaar, sedert 1925 lid van ons genootschap.

Na zijn rechtenstudie werd hij volontair aan het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage, waar hij het archiefdiploma der 1 ste klasse behaalde. In Zwolle als chartermeester benoemd, volgde hij later zijn chef Dr. Schöngen op als rijksarchivaris in Overijssel (1939), welke betrekking hij in 1946, in verband met een door hem niet gewenste benoeming tot rijksarchivaris in Drente, neerlegde.

Voor ons maandblad is hij een ijverig medewerker geweest. Vooral zijn studies over oude Gelderse en Overijsselse geslachten trokken zeer de aandacht en muntten uit door de zorgvuldige en critische bewerking. Ik noem zijn artikelen over de geslachten Sloet (1931), Van Brienen (1937), Van Dorth (1939), Van Wijnbergen (1954) en Van Coeverden (1957).

Naast zijn artikelen in ons maandblad heeft hij veel gepubliceerd in de Bijdragen en Mededeelingen van de Ver. Overijsselsch Regt, en in het Nederlands Archievenblad. Ook de door hem bewerkte archiefinventarissen zijn van blijvende waarde.

VAN SCHILFGAARDE,

Kenniphaes, in het Stamboek Holleman,

door MR. DR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT.

In „Stamboek Holleman" (Uitg. N.V. W. J. Thieme en Cie, Zutphen 1969) bewijst de schrijver, Mr. A. F. Holleman, omstandig de afstamming van de familie Kenniphaes in rechte manlijke lijn uit het geslacht *Holleman*. Opgemerkt wordt (blz. 346 noot 3), dat ons fragment-genealogie Kenniphaes in De Nederl. Leeuw LXXX, kol. 275 en vgl., *Cornelis Segersz. Kenniphaes* sr., levende omstreeks 1650, niet vermeldt, althans niet op de juiste plaats. Dit laatste is inderdaad het geval: t.a.p. hadden wij deze Cornelis geplaatst als z o o n in stede van als v a d er van een Seger *Cornelisz. Zie* aan het slot van dit opstel in het fragment-genealogie *Kenniphaes:* III en 111 1 in verbeterde volgorde.

De oorspronkelijke geslachtsnaam *Holleman* werd in deze tak verdrongen door *Kenniphaes*, aanvankelijk een bijnaam. Aan de hand van de vererving in de 16de—17de eeuw van een Vianens leen leidde de familiebetrekking *Holleman-Kenniphaes* tot opvoering van de stamreeks *Holleman* tot in de 15de eeuw. Overigens bleef bij de uitwerking van de jongere generaties de tak *Kenniphaes* buiten het bestek van het „Stamboek".

Door beredenering van het met lofwaardige vindingrijkheid verzamelde genealogisch materiaal kwam Holleman in tabel 1 (bij blz. 64) tot de navolgende opstelling, hier verder aan te duiden met **A.**

Door beredenering van hetzelfde materiaal concluderen wij tot een andere opstelling, hier verder aan te duiden met **B.** Wij breken een lans voor het „eerstgeboorterecht" van de tak *Kenniphaes:*

Men zal al hebben opgemerkt, dat het Vianens leen na het uitsterven omstreeks 1712 van de tak uit A II 1 *Huibert* vererfde op A IV 3 *Zeger,* hoewel deze volgens de opstelling A niet de oudste uit de oudste tak van de naast gemene stamvader was. Nu hield men in de praktijk van het leenrecht bij vererving op verre verwanten niet strikt de hand aan dit beginsel van representatie en kon een leen toevallen aan de oudste in leven zijnde bloedverwant onder degenen die aan de erflater in gelijke graad bestonden; een man ging dan vóór bij een vrouw. Hierin verschillen wij niet van mening met de in het oud-vaderlands recht doorknede schrijver van het „Stamboek"; de plaats van *Zeger* onder A IV, 3 is dan ook niet a p r i o r i onverenigbaar met zijn verkrijging van het Vianens leen. In c o n c r e t o echter wel, omdat de beschikbare feiten o.i. uitwijzen, dat het beginsel van representatie is 'toegepast. Daarover allereerst meer:

Cornelis Aerts, de weduwnaar van *Cundertje Teunisdr. Cluyt (zie* onder A II, 1) , liet zich belenen op 11 september 1712 met een beroep op haar testamentaire beschikking; *Zeger Holleman (Kenniphaes)* liet zich belenen op 17 mei 1715 met een beroep op het ab-intestaat leenrecht. Op 29 mei 1715 trad *Symon Zegersz. Holleman (Kenniphaes)* in de plaats van zijn zeer kortelings overleden vader. *Symon* heeft zich tot bewijs van recht voorzien van een attestatie d.d. 20 april 1716 betreffende zijn bloedverwantschap met erflaatster. Deze attestatie, volledig afgedrukt in het „Stamboek" (blz. 336), houdt in:

a. dat *Zeger* en *Huybert zijn* geweest twee volle broers,

b. dat *Zeger* heeft geprocreëerd een zoon *Cornelis*,

c. dat deze *Cornelis* wederom gehad heeft een zoon *Zeger*.

Men vindt deze personen in A 112, 111, 1112 en IV 3.

D e z e a t t e s t a t i e n u m i s t e l k e r e d e n g e v i n g e n b e w i j s k r a c h t a n d e r s d a n v o o r t o e p a s s i n g v a n h e t b e g i n s e l d e r r e p r e s e n t a t i e , Met name wordt de laatstgenoemde *Zeger* daarbij in het geheel niet gekwalificeerd als de oudste van de bloedverwanten in gelijke graad; hetgeen toch juist een eerste vereiste geweest zou zijn, indien zijn aanspraken daarop gesteund hadden!

In het „Stamboek" blijft ook elders onzeker wie de oudste was *van* de neven A IV 1, 2 en 3; maar dit doet niet meer terzake.

Uit de in de attestatie aangegeven representatie volgt reeds, dat *Cornelis* (A 111, 2) een plaats naar voren moet schuiven. Deze mutatie lijkt onbevredigend in zoverre, dat in afwijking van het gebruik de tweede en niet de oudste zoon naar grootvader *Willem* vernoemd zou zijn. Maar onze verdere oplossing van het gehele probleem voorziet ook hierin.

Het valt op, dat de attestatie alleen rept van een zoon *Cornelis* van *Zeger Willemsz.*, terwijl een transportakte d.d. 21 mei 1655 („Stamboek" blz. 40) onder de erfgenamen van de echtelieden *Zeger Willemsz.* en *Jenneken Cornelisdr. geen Cornelis* vermeldt.

Voorts noemt de attestatie expressis verbis *Zeger* en *Huibert volle* broeders, Voor toepassing van het leenrecht was het op zich zelf volstrekt irrelevant of *Zeger* en *Huibert volle* dan wel halve broers waren, daar alleen de manlijke lijn telde. De aanduiding „volle" broeders kon slechts zin hebben, om de voorrang aan te geven boven een jongere halfbroer. Nu staat vast, d a t *Huibert* (A II, 1) wel 20 jaren ouder was dan *Zeger* (A II, 2). Hier komt bij, dat in gerechtelijke akten — zoals deze attestatie — doorgaans een opsomming van broeders geschiedt naar volgorde van geboorte (vgl. „Stamboek" blz. 37), en de attestatie een volgorde *Zeger-Huibert* aangeeft, zodat primair d e z e *Zeger* als de oudste moet worden aangemerkt.

Al deze feiten en omstandigheden in onderling verband leveren o.i. het overtuigend bewijs, dat de *Zeger Willemsz. Holleman* in de opstelling A een synthetische figuur is, samengesteld uit twee gelijknamige halfbroers; hieruit resulteert onze opstelling B.

Dat hier sprake is van twee zoons *Zeger* van *Willem Cornelisz. Holman* — dus niet van twee neven — staat ook uit anderen hoofde vast, omdat ***Wouter*** (A IV 2) testamentaire mede-erfgenaam was van *Cundertje Teunisdr. Cluyt* (zie onder A 11, 1). Deze had met haar man *Cornelis* ***Aerts*** in hun testament d.d. 23 juli 1712 („Stamboek" blz. 104) bepaald, dat bij hun kinderloos overlijden hun vaste goederen zouden gaan naar ieders erfgenamen ab in t e s t a t o. die noe in leven zullen zijn. Bij het openvallen van de erfenis waren de generaties A 11 en 111 ter ziele, van generatie IV was alleen ***Wouter*** nog in leven; zijn mede-erfgenamen kwamen van de zijde van *Cornelis* ***Aerts.***

Aangezien het testament aan de vererving de voorwaarde verbond van in leven zijn, kwam de vraag van representatie o.i. h i e r zelfs niet aan de orde; de schrijver geeft in het „Stamboek" (blz. 105 noot) een andere motivering.

De behoefte doet zich voor, om gestalte te geven aan de twee duidelijk onderscheiden gelijknamige halfbroers *Zeger Willemsz.* Met behulp van de uitvoerige *Zeger Willemsz.*-gegevens in het „Stamboek" lijkt dit niet wel uitvoerbaar. De schrijver heeft zelf bij A II, 2 al genoegen moeten nemen met de opmerking: „*Zeger Willemsz. Holleman,* hoogstwaarschijnlijk identiek m e t *Seger Willemsz.* aende Haer . . . enz." e n breidde deze mogelijkheid uit (t.a.p. blz. 52 noot 1) tot een *Seger Willemsz.*, van de Dussen, tot Arckel, gehuwd te Gorinchem op 2 april 1600 met *Jenneken Cornelijs,* van Gorcum. Intussen geeft onze opstelling B één nieuw gezichtspunt: bij deze opstelling kan *Seger* „aan de Haer" uitsluitend identiek zijn met de jongste halfbroer *Zeger,* omdat *Seger* „aan de Haer"

A

(opstelling in het „Stamboek Holleman" j .

1. Willem *Cornelisz. Holman,* geb. omstreeks 1518, gezworen taxateur der tiende penning 1562, gegoed en wonende te Hoogblokland, tr. N.N.

11. **1.** *Huibert Willemsz.* ***Hollemun,*** (c. 1550—c. ***1630)*** woont in Noordeloos-Minkeloos, gegoed te Hoogblokland, tr. na 1569 ***Adriaentje*** *Claesdr.,* beleend met Vianens leen in de Minkeloos, is dood 1601.

In hun nageslacht vererfde het Vianens leen, tot het uitsterven van deze tak met *Cundertje* ***Teunisdr. Cluyt,*** dood in 1712, echtgenote van *Cornelis* ***Aerts, dood*** in juni 1715.

2. *Zeger Willemsz.* ***Holleman,*** (hoogstwaarschijnlijk identiek met Seger *Willemsz.* „aan de Haer", geb. 1572/1573, ondernemer van dijkagiewerken, wonende in de Ban van Gorinchem, † 17 juni 1648. tr. Jenneken ***Cornelis (dr.),*** † ***8*** sept.' 1651).

III. 1. *Willem Zegers.* ***Holleman,*** geb. omstreeks 1600, woont 1637 Almkerk, † na 1659 (hoogstwaarschijnlijk identiek met ***Willem Segersz.*** j.g. op de Haer, tr. ***Anneke*** *Peters-(dr.)*)

2. *Cornelis Holleman* = ***Cornelis*** *Segersz.* ***Kenniphaes,*** wonende en gegoed 1645 te Almkerk.

IV. 1. Seger *Willemsz. Holleman,* geb. vermoedelijk 1636, pres.-heemraad van Almkerk, †1705/1706, enz.

2. ***Wouter Wz. Holleman,*** geb. omstreeks 1637/1638, † na 1716, testamentair mede-erfgenaam van *Cundertje* ***Teunisdr. Cluyt*** (zie sub 11, 1).

Zeger Holleman, doorgaans genaamd Seger *Cornelisz.* ***Kenniphaes,*** wonende en gegoed te Almkerk, was meerderjarig in 1659, †17/28 mei 1715, beleend met het Vianens leen als ab intestaat erfgenaam van *Cundertje* ***Theunisdr. Cluyt.***

V. *Rochus Segersz. Holleman,* (± 1665—1748), schepen van Almkerk; uit wie de in het „Stamboek" uitgewerkte familie ***Holleman.***

Symon Zegersz. Holleman, „door de wandeling genaamd *Kenniphaes",* na dode zijn vaders beleend met het Vianense leen 29 mei 1715.

B

(onze opstelling.)

1. ***Willem*** *Cornelisz. Holman* (= A 1)

tr. 1" N.N.

II. ***1.*** *Zeger Willemsz. Holleman*

111. *Cornelis* Zegersx. ***Kenniphaes*** (= A 111, 2).

enz. conform **A.**

2. *Huibert Wz. Holleman,* geb. ± 1550 (= AII, 1).

tr. 2° N.N.

Zeger Wzn. Holleman, geb. c. 1572/1573.

Willem Zegersz. Holleman (= A 111, 1).

enz. conform **A.**

op 5 oktober 1631 pas 58 jaren oud was („Stamboek" blz. 47). De schrijver van het „Stamboek" beredeneert (blz. 25) het geboortejaar van zijn *Zeger* (A 11, 2) bovendien op 1572/1573. In aansluiting hierop kan men de mogelijkheid van identiteit van Seger *Willemsz.* „van de Dussen" voorbehouden aan de oudste halfbroer *Zeger*, de *Zeger Willernsz.* in de attestatie van 1716. In de kleine plaatselijke gemeenschap van Arkel mag men de kans van deze identiteit en hoog aanslaan.

Tenslotte nog dit: bij de bewijsvoering voor de opstelling B hebben wij niet de obstakels ontmoet. die de schrijver voor de opstelling A heeft moeten toe schrijven aan afwijking van het gebruik of aan slordigheid in akten.

Op grond van deze beschouwing zij het ons vergund het kort fragment-genealogie *Kenniphaes*, eerder opgenomen in De Nederl. Leeuw (jrg. 1963, kol. 275 en vlg.), te herschikken in het kader van het geslacht *Holleman* als de oudste tak:

I. *Willem Cornelisz. Holman*, geb. omstreeks 1518, woonde en gegoed te Hoogblokland (Land van Arkel), gezworen taxateur der tiende penning aldaar 1562, tr. 1 ° N.N.

II. *Zeger Willemsz. Holleman*, vermeld als volle broeder van de in omstreeks 1550 geboren *Huibert* (waarschijnlijk identiek met *Seger Willemsz.* van de Dussen, wonende te Arkel, gehuwd Gorinchem 2 april 1600 met *Jenneken Cornelys*, van Gorinchem).

III. *Cornelis Zegersz. Holleman* genaamd *Kenniphaes*, pachter van de grafelijkheid te Almkerk 1627, eigenaar en bewoner van huis met erf in de Doorn binnen het dorp Almkerk aan de Brugdam tussen de Alm en de Steenstraat, vermeld aldaar 1645, gegoed in Waardhuizen 1655, in de Duyl-Emmichoven, in Ganswijk en Uppel, tr. *Mayke Gerritsdr. Zacht*, beide † te Almkerk.

Uit dit huwelijk (volgorde 2-5 onbekend):

1. *Zeger Cornelisse Holleman* genaamd *Kenniphaes*, woonde en gegoed aan de Steenstraat te Almkerk 1679, erfde een Vianens leen in de Minkeloos onder Noordeloos beleend 17 mei 1715, † 18-28 mei 1715, tr. 1" *Gerricke Laurensdr. Mutsaert*, † vóór dec. 1677; tr. 2° *Leentje Tabbert*, † vóór juni 1716, weduwe van *Willem Rietvelt*.

   Blijkens de akte van uitkoop d.d. 30 dec. 1677 sproot uit het eerste huwelijk: *Pioentje*, oud 12 jaren, en *Anneke:* oud 9 jaren (Almkerk r.a. nr. 12).

   Bij de boedelscheiding d.d. 8 juni 1716 waren uit beide huwelijken nog in leven:

   a. *Ploentje*, tr. *Pieter van Aerdijnen*.
   b. *Sumen*. na dode zijns vaders beleend met het Vianens leen 29 mei 1715, tr. N.N. Hadden een zoon *Zeger*, tr. Almkerk 30 maart 1749 *Jenneke van Dijk*.
   c. *Geertrui*, tr. Boudewijn *Bornwater*.
   d. *Cornelis*, tr. Almkerk 2 juni 1721 *Willemke Schouten*.
   e. *Josi*, tr. Almkerk 24 maart 1724 *Margareta Antonysdr. vos*.
   f. *Mayke*, tr. *Theunis* van *Oppijnen* (Woudrichem r.a. nr. 143).

2. *Gerrit Cornelisse Kenniphaes* (evenmin als de navolgende kinderen vermeld met de naam *Holleman*), gegoed te Almkerk 1679, dijkheemraad Oudland van Altena, † na 1695, tr. N.N.

   Het geslacht *Kenniphaes* is voortgezet door zijn zoon *Anthony Gerritsz. Kenniphaes*, schepen van Almkerk

1721, tr. 1" *Aartje Klaasdr. Donkersloot;* tr.2" Almkerk 24 febr. 1722 Conamera Catharina *Lulius*. In het Stamboek Holleman" enige verspreide gegevens over de zoons uit het eerste huwelijk:

   a. *Gerrit*, schepen van Emmichoven en Waardhuizen, hoogdijkheemraad van het Oudland van Altena;
   b. *Nicolaas*, ged. Almkerk 12 dec. 1717, schepen van Almkerk, hoogdijkheemraad van het Oudland van Altena.

   Zie over het echtpaar *Kenniphaes-Donkersloot:* H. Donkersloot „Stamboom Donkersloot.", uitgave 1936. blz. 164).

3. *Ploentje Cornelisdr, Kenniphaes*, † vóór 1690, tr. *Huibert Breugelman*.

   De kinderen *Breugelman* waren in 1677 onder voogdij, zie „Stamboek Holleman" blz. 68. *Gerrit Cornelisz. Kenniphaes* verkoopt op 13 april 1690 als gemachtigde van deze kinderen, allen wonende buiten Almkerk, drie morgen weiland in de Duyl-Waardhuizen belend ten oosten *Zeger Holman* (Emmichoven r.a. nr. 5).

4. *Neelken Cornelisdr, Kenniphaes*, tr, *Arien Hendrikse de Blois (Bloos)*, schepen van Noordeloos circa 1714, weduwnaar van *Aertie Gerts*.

   Zie voor hen herhaaldelijk „Stamboek Holleman".

5. *Anneke Cornelisdr. Kenniphaes*, tr. circa 1670 *Willem Claes Claeszn. ('t) Hooft (c.* 1630—c. 1699), heemraad van Almkerk,

   Zij nemen de kwartieren 168-169 in bij Maris „Een Honderdtal Nederlandsche Families" uitgave 1946. In het „Stamboek Holleman" komt deze heemraad met zijn nageslacht herhaaldelijk ter sprake; schrijver vestigt er de aandacht op, dat in het Land van Altena aanvankelijk veelal nog de schrijfwijze van de naam *Hooft* gebruikt werd, zulks in het licht van de door ons in De Nederl. Leeuw, jrg. 1963, kol. 275. gestelde filiatie *Hooft* (waaruit het Amsterdamse regentengeslacht) - *'t Hooft* (de familie in het Land van Altena).

Het oudst bekende zegel, afkomstig van *Rochus Zegers Holleman* (± 1665—1748), schepen van Almkerk, vindt men in het „Stamboek Holleman" afgedrukt met een beschrijving: in zilver een bruin hollend paard op groene grasgrond. Indien, zoals schrijver aannemelijk maakt, de naam *Holleman* ontleend is aan „hol" in de betekenis van dijkoprit of -afrit, dan stelt in het zegel de grillig lijkende vorm van de grasgrond o.i. een gestyleerd „hol" voor, het sprekend heraldisch hoofdelement van het wapen, spectaculair benadrukt door een hollend paard. Dit paard verleent dan in deze bijkomstige functie een symbolische steun voor de uitbeelding van de geschetste oorsprong van de naam *Holleman*.

Met deze uitwerking van schrijvers beschouwing over de naam harmonieert een, in beginsel, aangepaste beschrijving van het afgedrukte zegel alsvolgt:

„Van zilver, in de schildvoet een gestyleerde groene hol (dijkoprit of -afrit) boven vergezeld van een hollend bruin paard".

De oudere generatiën van het geslacht Diepenhorst,

door W. A. VAN RIJN.

(vervolg en slot van LXXVI, kol. 36-45).

Voor schepenen van Gouda attesteerden op 20 juni 1598: „Dirck andriessz bockenburch oudt Lxvij Jaren, Cornelis Janssz vlack oudt Lxxj Jaren, warnaerdt adriaenssz van Crimpen oudt Lxxxix Jaren, *Pieter cornelissz dyephorst* oudt Lxxviij Jaren, Thys dirxssz molenaer oudt Lxxxix Jaren, Cornelis Harmanssz poockschaft oudt Lxxvj Jaren, Ghysbert

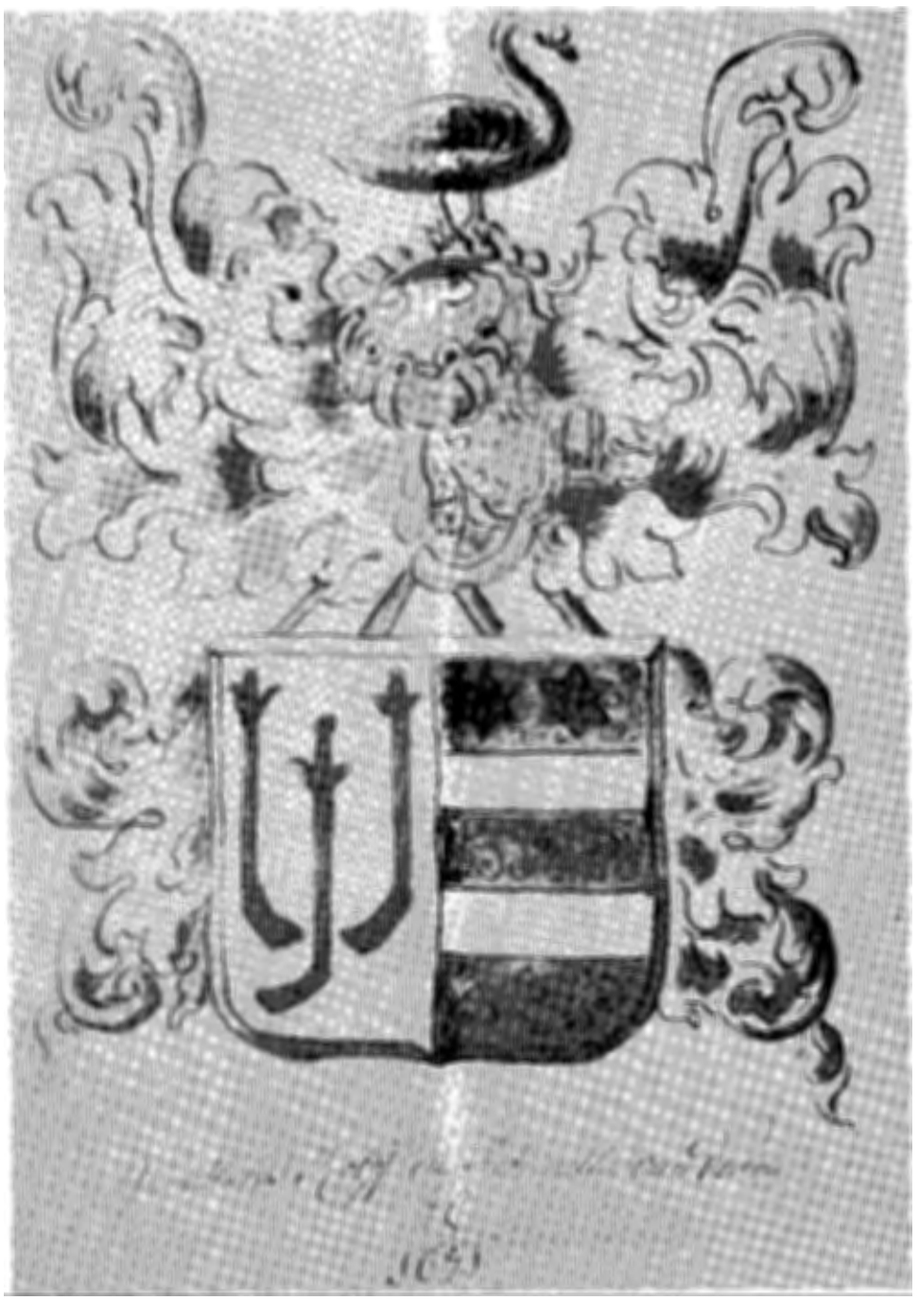

ALLIANTIEWAPEN KOLFF-VAN DU (Y) REN.
Sepiatekening in het Archief der Familievereniging Kolff.

cornelissz tocht oudt Lxxvj Jaren, Wouter ghysbertssz oud Lviij Jaren, wouter lenertssz schoorvoet oudt Lxij Jaren ende Jan gerritssz blanckert oudt Liij Jaren, off elx daer ontrent, poorters deser Stede Ende hebben ten versoucke van de Burgermr̄n der selver Stede (rechtelicken gedaecht sijnde omë getuychnisse der waerheydt te geven) geaffirmeert by hueren eede dy den Schout hen solemnelicken affnam warachttich te syn Eerst dirck andriessz, Cornelis Janssz vlack ende warnaer adriaenssz, dat syluyden als passagiers dickmael ende tot verscheyden Jaren ende tyden, ende dander deposanten (uytgesondert *Pieter cornelissz diephorst)* dat sȳl als voerluyden wel over de dertich veertich vyftich tsestich ende langer Jaeren (elck te reeckenen nae syn ouderdom) mitte vrachtwagen vander Goude duer Reeuwyck ende voort over den uytwech leggende tusschen oudt bodegraven ende out Reeuwyck op Amsterdam ende nae ander plaetsen gereeden hebben gehadt, sonder eenich belet ofte wederseggen van yemandt ter contrarie, alsoemen voor date eer de Stadt van der Goude een naeder wech op Amsterdam duer Boscoop nae den Ryn creech geen ander en gebruycte dan den voorsz uytwech, Affirmereñ voort d'voorn̄ voorluyden datmen de draeyboomen van den uytwech by regen ende natweer om den pas van wagen ende paerden te beletten mede plachte te sluyten, gelyck men de draeyboom̄ doet op ander gemeene heerwegen, Ende Waernaerdt adriaenssz van Crimpen ende *Pieter cornelissz diephorst* verclaerden noch dat syluyden d'voorsz uytwech Insgelyx wel te paerde gepasseert hebben gehadt, ende dickmael te voet, duerdyen syluyden over de veertich off vyftich Jaren hen Inde velde mitter Jacht plegen te oeffenen, Inder vouge dat alle d'voorsz deposanten gelyckelïck seyden ende verclaerden dat syluyden noyt huer leven en hadden hooren seggen dat den uytwech een lydtwech soude wesen, nemaer ter contrarie dat tselve een gemeenen heerwech ende daer vooren soe lange sy deposanten connen gedencken oyt ende altydt van alle de wereldt gebruycket Is geweest, Soe waerlicken mosten hen getuygen Godt almachtich helpen ende syn heylich woordt. Alle fraude gesecludeert."

Het geboortejaar van *Pieter Cornelisz. Diephorst* kan op grond van deze acte op 1520 worden gesteld.

Als vader van *Pieter Cornelisz. Diephorst* meen ik dat in aanmerking komt *Cornelis Pietersz. alias de Soos,* die op 3 januari 1567 in het verlijboek van Gouda voorkomt: „Compareerde *cornelis pȳ alias de Soos,* eñ heeft tot vorder ypoteecq ue gestelt zijn enthuys daer hy tegenwoordich op woont gecomen van Wm Hendrickssz Omme off de huysinge gecomen van Claes v̄coel bevonden mochte werden nyet goet genouch voor zeeckere custingbrieff verleden by claes v̄coel voorsz dien hy comparant tzyn Laste genomen heeft, Te betaelen elcke termyn alreheiligen, en mits desz den dag gep̄longeert wert elcke termyn van betaelinge paesschen."

De grootvader van *Pieter Cornelisz. Diephorst* kan geweest zijn *Pieter Soys,* die van 1494-1521 voorkomt in de bijlagen van de stadsrekeningen van Gouda. Hij wordt steeds vermeld als gemachtigde en alle acten hebben ongeveer dezelfde strekking. Daarom laat ik alleen de acte volgen van 15 maart 1501 en foto-copie van het slot daarvan met zijn handtekening:

„Ic *pieter soys* als gemachticht vande kindeñ Aleyden bloems kenne eñ lide ontfaë te hebben vanden goeden manēn tresoriers der stede vāder gouwe de som̄e van drie ponden groten brabants, den selven kindeñ ter causen vā drie brievē elc van eenē halven Jaē gevallen eñ verschenen den negensten

dach In marte Anno sessennegetich lestleden, waer van ic pieter soys Inden name als bovē quyt scelde der vorsyder goeder stede vander gouwe eñ alle andeñ desen quitañ behoiren. In kenissen myns hanteekens hier onder op geset desen vyfden dach In marte Anno vyfthien hondert en een na scriven tshoefs vā brabant."

De afstamming van *Pieter Cornelisz. Diephorst (Soos)* kan dus geweest zijn:

I. *Pieter Soys,* geb. omstreeks 1468.
II. *Cornelis Pietersz. alias de Soos,* geb. omstreeks 1490.
III. *Pieter Cornelisz. Diephorst (Soos),* geb. in 1520.

Het wapen der familie Kolff,

door A. Bijl Mzn.

In zijn artikel „Het wapen en de naam van de familie Kolff" in De Nederlandsche Leeuw LXXXI (1964), kol. 286-288, heeft de heer H. H. Heldring getracht een juiste verklaring te geven van de betekenis van de drie figuren die — benevens een lelie — op het wapenschild *Kolff* voorkomen.

Een tweetal thans door de Familievereniging Kolff verworven oude wapenafbeeldingen is aanleiding nogmaals op het onderwerp terug te komen.

De bestaande omschrijving „kolfhamers" voor deze figuren, zoals zij reeds in Nederland's Patriciaat jrg. 15 (1925), pag. 199, voorkwam, bleek onaanvaardbaar. En volgens het oudstbekende zegel, dat van de notaris *Cornelis Kolff* (1685—1759), daterend uit 1704 (zie de afbeelding bij het voormelde artikel van de Heer Heldring), zouden het houten hamers — ambachtswerktuigen — kunnen voorstellen; doch het is vrijwel zeker dat de hamerstelen op dit zegel, wegens plaatsgebrek, verkort zijn weergegeven. Dit laatste kan zijn bevestiging vinden in het wapen van zijn zoon, de notaris *Gualtherus Kolff* (171 1—1789), dat de bekende lange stelen te zien geeft, en waarover wij in het vervolg nader berichten.

Op de afbeelding van het zegel van *Cornelis Kolff* uit 1704 valt voorts nog een andere afwijking van het als juist geldende familiewapen (zie Ned. Patriciaat a.v., tegenover pag. 199) te konstateren: het helmteken, een naar rechts gerichte

„zittende" zwaan (t.a.p. beschreven als „liggende" zwaan) is op het zegel staand en omgewend voorgesteld. Deze omgewende staande zwaan brengt ons bij de verrassende aanwinst die de prentverzameling van het archief der bovengenoemde Familievereniging uit de nalatenschap van wijlen Mevrouw G. *H. le Cosquino de Bussy-Kolff* ontving: een volledig alliantiewapen *Kolff-Van Duijren* (zie afbeelding 1) .

De wapentekening is uitgevoerd en opgewerkt in sepia. Kleuren zijn niet aangebracht of door arcering aangegeven. Slechts de helm is blauw- en de zwanebek rood getint, een en ander opgewerkt met gebrande siena. Het schild is gedeeld en vertoont bij A: drie g o l f s t o k k e n paalsgewijze geplaatst met naar boven gerichte versierde handvatsels, de twee buitenste met toegewende (gebogen) slagstukken, de middelste, iets lager geplaatst en met het slagstuk naar rechts gewend (*Kolff*); — bij B: gedamasceerd (goud of zilver dus) schild beladen met twee dwarsbalken en in het schildhoofd twee zespuntige sterren naast elkander (*Van* Duyren). Helmteken een omgewende staande zwaan. Onderschrift:

„*Gualtherus Kolff* en *Petronella van Duren*
E(chte)l(ieden)
1671"

De namen zijn die van Ds. *Gualtherus Kolff* (1644—1705), laatstelijk predikant te Maassluis, en van diens echtgenote *Petronella van Duyren* (ook *van Duren) (1644-1712).* Het jaartal 1671 is dat van hun huwelijk en, gezien het feit dat de wapentekening blijkbaar door een deskundig heraldicus is gemaakt doch door deze nog geen kleuraanduiding is toegepast, valt aan te nemen, dat zij ook uit genoemd jaar of daaromtrent dateert,

Deze Ds. *Gualtherus* (*Waltherus* of *Wouter) Kolff* was zoon van *Wouter Kolff* (1610— ± *1662)* en kleinzoon van *Wouter Kolff* (±1579— ±1640), beiden rivierschippers en beiden gewoond hebbende te Nijmegen in het nóg bestaande huis, waar „De drie Kolven" uithingen. Een wapen- of uithangbord derhalve, dat de in 1644 te Nijmegen geboren Ds. *Gualtherus Kolff nog* zeer goed gekend zal hebbben. Ergo is net vrijwel zeker dat ook het wapen, of althans de voorstelling van de drie kolven op dit bord, dezelfde gebogen golfstokken vertoond heeft als de hier besproken tekening.

Onmerkelijk is voorts dat bij de tekening de lelie boven de middelste golfstok ontbreekt, doch in de plaats daarvan de handvatsels min of meer aan lelies doen denken! De zwaan op de helm is, evenals op het zegel van meergenoemde notaris *Cornelis Kolff* — die een zoon was van Ds. *Gualtherus Kolff* en *Petronella van Duyren!* — zoals eerder gezegd, staand en omgewend voorgesteld,

Op het graf van Ds. *Gualtherus Kolff* en diens echtgenote in de Grote kerk te Maassluis, voordien slechts kenbaar aan een tegel met het nummer 394, werd in 1947 in opdracht der Familievereniging Kolff een zerk met opschrift en wapen geplaatst (zie A. Bijl. Mz.: Genealogische en Heraldische gedenkwaardigheden Grote kerk Maassluis, pag. 198 en plaat 19 en 23). Waar men destijds van het bestaan der hierboven beschreven wapentekening niet op de hoogte was, liet genoemde vereniging er uiteraard het gebruikelijke wapen *Kolff* (als in Nederl. Patriciaat a.v.) op beitelen. Een wapen van *Petronella van Duyren* werd, als zijnde niet bekend, helaas achterwege gelaten.

De andere in 1969 verworven aanwinst voor de prentverzameling van het familiearchief — met vele andere stukken verkregen uit de nalatenschap van wijlen Mr. *N. Kolff* te Rotterdam — is een foto van een fraai bewerkt zilveren theeblad. Op de voorzijde er van prijken de gegraveerde wapens van het echtpaar *Kolff-Vosmaer* (zie afb. 2) en op de achterzijde is de volgende opdracht te lezen:

Ter gedagtenis der 25-jaarige Trouwdag van *Gualtherus Kolff* en *Alida Vosmaar* aan hun zoon *Lambertus Kolff*. 7 September 1760"

De bier genoemde *Gualtherus Kolff* (1711-1789) was een zoon van eerder genoemde notaris *Cornelis Kolff* en dus een kleinzoon van Ds. *Gualtherus Kolff* en *Petronella van Duyren.* Hij oefende, evenals zijn vader, het notarisambt uit, Zijn op het theeblad gegraveerde wapen is volkomen gelijk aan het gebruikelijke (Ned. Patriciaat a.v.). Slechts de kleur van het schild is door arcering (blauw) aangeduid. De zwaan op de helm is ook hier zittend en naar rechts voorgesteld. Het wapen *Vosmaer* vertoont op een ovaal zilveren schild een klimmende eenhoorn, vergezeld onder van een zespuntige ster en boven van eèn klaverblad. Helmteken de eenhoorn uitkomend, Kleuren (d.w.z. arcering) der genoemde figuren zijn niet (meer) zichtbaar.

De beschreven wapens van vader, zoon en kleinzoon vertonen dus nogal opmerkelijke verschillen, en — gezien het feit dat deze heren elkanders wapen of zegel toch wel gekend moeten hebben — kennelijk opzettelijk aangebrachte veranderingen! Die verschillen en veranderingen kunnen ten dele gediend hebben ter onderlinge onderscheiding, Doch de verandering waarbij de (gebogen) golfstokken tot (golf-?) hamers — of wellicht tot turfspaden of kolfspaden ('gereedschappen dergenen „die daer colven naer den moer" — zie H. H. Heldring a.v.) werden, doet vermoeden, dat door de zoon en kleinzoon van de Maassluise predikant, Ds. *Gualtherus Kolff* bij het vaststellen van hun wapen naar een ouder, ons onbekend voorbeeld is teruggegrepen.

Wij zijn er ons van bewust, dat hiermee de door de Heer Heldring aangesneden wapenpuzzel niet nader tot een oplossing is gebracht. In tegendeel werd zij ingewikkelder. Doch tevens werd zij interessanter en een leerzaam object voor de wapenkunde!

KORTE MEDEDELING,

Hackett,
(LXXVII, kol. 360 e.v.; LXXVIII, kol. 98).

In "The Pedigree Register (The official organ of The Society of Genealogists of London)", vol. II, plag. 37-45, (aanwezig in de bibliotheek van het genootschap) vonden wij een genealogie van het Ierse geslacht *Hackett,* waarin ook de Nederlandse tak wordt vermeld. Als stamvader van deze tak wordt genoemd *Gsorge Hackett* (gehuwd met "*Katherine Drull,* a Dutch lady"), broeder van de bankier Sir *Thomas Hackett* (lord-mayor of Dublin 1685, deputy lieutenant for co. Dublin en, in 1689 member of parliament for Portarlington, † in 1706) ren zoon van *James Hackett* en *Alson White.* Volgens die genealogie had het echtpaar *Hackett-Drull* o.m. een zoon *Thomas Hackett,* geboren vóór 1684 en later „in the service of the House of Orange".

De zoon van deze laatste *Thomas Hackett,* volgens de genealogie eveneens *Thomas* genaamd (doch blijkens Nederl. Leeuw LXXVII (1960), kol. 361, genaamd *Edmund Hackett* en gehuwd met *Anna Geertruy von Massow),* wordt vermeld als "lived in Holland" en als de vader van „1. *Charles Edward,*

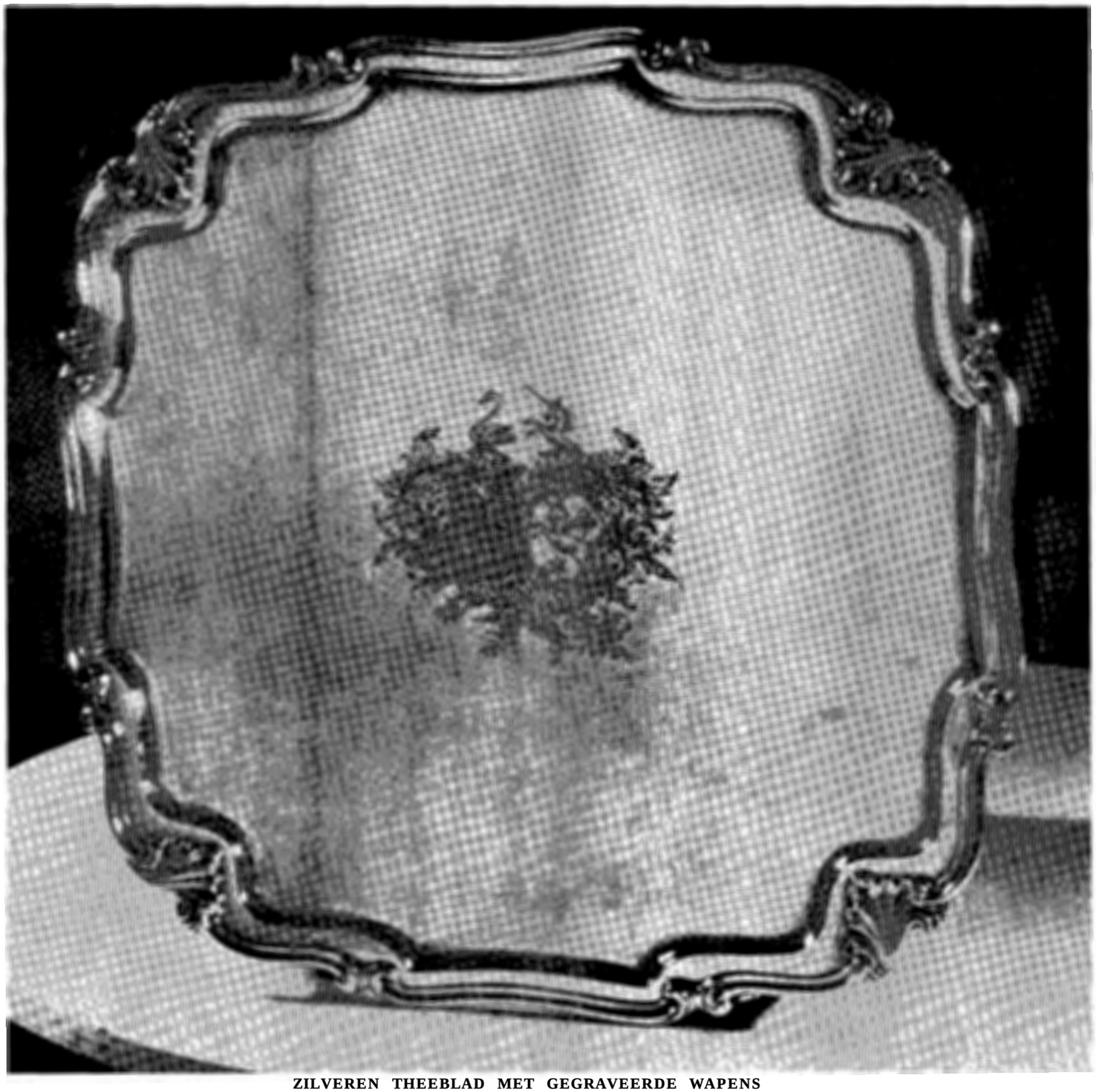

ZILVEREN THEEBLAD MET GEGRAVEERDE WAPENS
KOLFF-VOSMAER.
Naar een foto in het Archief der Familievereniging Kolff.

in the service of the Hcvuse af Orange, tr. *Maria Elizabeth Van Senden; 2. Thomas: 3. Richard* en *4. Henry".*

Het echtpaar *Hackett-van Senden* had volgens de genealogie twee zomen, t.w. *Edmund Walter Rudolph Henry* en *Richard,* en vijf dochters.

De genealogie („fully proved and registered in the office of the Ulster King of Arms") gaat terug bot *William de Haket, die* omstreeks het einde van de twaalfde eeuw naar Ierland kwam en wiens nageslacht aldaar gevestigd bleef.

Over heit echtpaar *Hackett-Muntz* (IIbis in Ned. Leeuw LXXVII, kol. 362) verschaft Ned. Patriciaat 54 ste jag. (1968), blz. 158, nadere gegevens.

MR. W. W. VAN VALKENBURG.

BOEKBESPREKING.

Stamboek Holleman, door Mr. F. A. Holleman. Uitg. N.V. W. J. Thieme en Cie., Zutphen 1969.

Medio december 1969 verscheen bij de N.V. W. J. Thieme en Cie. te Zutphen een lijvig boekwerk, voerende tot titel „Stamboek Holleman, Bijdrage tot de kennis van ons Geslacht ± 1490—Heden". De samensteller van dit waarlijk prachtige en bovendien zeer royale boek is de oud-vice-president der Arrondissements-Rechtbank te Breda,' die tevens een van de bestuursleden van ons genootschap is geweest, Mr. F. A. Holleman. Voor de betrokken familie bestond er alle aanleiding dan ook om juist aan hem de uitvoering van dit werk op te dragen al ware het alleen al in verband met zijn verschillende publicaties, die sedert 1928 er stuk voor stuk getuigenis van afleggen, dat de beoefening der genealogie hem allerminst vreemd is [1]). Dit op zichzelf stond er reeds borg voor, dat de onderwerpelijke studie een degelijk stuk werk zou gaan betekenen.

Maar — wat verwacht hij, die een boek als dit in handen neemt, eigenlijk van de inhoud? De titel op zich zelf wekt waarlijk geren bijzondere perspectieven, immers het aantal stam- of familieboeken dat in de loop der tijden vrij aanzienlijk is toegenomen bezorgt zo'n geschrift alras de qualificatie van „een uit velen". Aan de andere kant mag van zulke voortbrengselen in het algemeen zonder overdrijving worden verklaard, dat de daarin verwerkte lectuur nu niet {bepaald tot de aantrekkelijkste, pittigste of aangenaamste behoort. Want meestentijds hebben de samenstellers zich daarin tot énige taak gesteld de opgespoorde vroegere generaties cumulatief op te sommen, waarbij zij dan de materie verder plegen te doorspekken met verschillende juistheden, allereerst in de vorm van dateringen.

Zoals op elke regel uitzonderingen bestaan zijn ook niet alle „familieboeken" dor en droog. Wij leven in een tijd, waarin de belangstelling voor de geslachtkunde, die sedert de Tweede Wereldoorlog al een bloeitijd doormaakte zo al niet bij voorduring stijgende, maar dan toch wel belangrijk gegroeid is. Gelukkig ook er is nadien een aantal schrijvers gekomen, dat in deze het systeem tot het hunne heeft gemaakt, hetwelk vooral door wijlen mijn vriend Dr. Johan E. Elias is gepropageerd: het stelsel om in de beschrijving van een familie zoveel mogelijk die feiten naar voren te brengen, die de besproken personen in hun eigen tijd en omgeving voor ons als het ware kunnen laten leven. Gemakkelijk valt deze Gerecht aangeprezen manier van werken stellig niet, maar bereikt een schrijver eenmaal deze hoogte, dan is zijn kans op een algemeen gewaardeend boek verzekerd!

Bij het opstellen van een familie-genealogie kan in de uitvoering een keuze worden gemaakt tussen verschillende stelsels. Er zijn genealogen geweest, die niet alleen de eigen familie of de „stam" zo vèr mogelijk afhandelden maar daarnaast ook volle aandacht verleenden aan de uitvrouwelijke lijn gesproten geslachten. Dit leidt uit den aard der zaak tot een verbluffende omvang van het werk en het „klassieke" voorbeeld hiervan is nog steeds de „Geschiedenis van het Geslacht Wittert" door Jhr. Mr. E. B. F. F. Wittert van Hoogland, omvattende twee zware delen met totaal 1398 bladzijden van groot formaat [2]). — Anderen weer beschreven hun familie in een enkele stamreeks over een serie van generaties, waarop dan na verloop van tijd wend overgegaan tot uitwerking in de zijlijn. Deze laatste methode nu, die veelal in de uitgaven van „Nederland's Patriciaat" en ook wel in „Nederland's Adelsboek" toepassing vindt, (diende ook voor Mr. Holleman als „punt van uitgang" voor zijn nieuwste geschrift, waarbij evenwel opgemerkt dient te worden, dat hij zich terwille van de leesbaarheid valstrekt niet strikt en slaafs aan deze regels gehouden heeft.

Hoewel de omvang der behandelde materie tijdens de samenstelling der genealogie-Holleman allengs aangroeide, is de schrijver desondanks niet bezweken voor de bekoring die uitgaat van een indeling in periode n. Immers de geslachten gaan al verder levende voort en in een „keurslijf" van periodiciteit laten zij zich nu eenmaal moeilijk persen. Om daartegenover het voordeel ener splitsing in hoofdstukken niet te ontgaan bracht hij een onderverdeling aan in de hoofdstukken, die het gemakkelijk maakte de draad van zijn verhaal te [blijven vervolgen, vooral omdat bij wijze van recapitulatie geregeld een genealogische tabel werd toegevoegd (bldz. 64).

De schrijver begon zijn boek, na een uiteenzetting over de gevolgde methode van werken, met aen beschouwing over de naam en het wapen. Wat het eerste onderwerp aangaat: hij heeft waarlijk links en rechts gezocht naar het voorkomen in variaties van de naam *Hol(l) (e)man* en met succes, zoals de bldz. 16-18 duidelijk demonstreren. Ook is een hoogst plausibele verklaring van de naam niet achterwege gelaten (bldz. 57 evv.). — Ten opzichte van het wapen ware het wellicht meer consequent geweest overeenkomstig de voorstelling der kleurenplaat tegenover de titel de antieke vlucht in de beschrijvingen te handhaven.

In het tweede hoofdstuk vinden wij een neerslag van het onuitputtelijke 'geduld, waarmede de stamreeks der familie, afgedrukt in „Nederland's Patriciaat" is opgevoerd. Het geduld en de vele moeiten hieraan besteed wenden ruimschoots beloond, want thans kan een Cornelis (Willemsz.), circa 1490 geboren met beslistheid als vertegenwoordiger ener eerste generatie worden aangemerkt. De *Holleman's,* waarvan tot dusverre een herkomst uit het Land van Altena bewezen geacht werd, kwamen éérder niet vandaar doch van de overzijde der Merwede: uit het gebied van de Minkeloos.

Daarna volgt in een derde hoofdstuk een tot in alle finesses uitgewerkt relaas over het verblijf en het optreden te Almkerk en omgeving van de tot de daar onder de regentenfamilies behorende *Holleman's.* Zij en hun nabije relaties dienen in dat Land van Altena dan als (substituut-) schout, (president-) heemraad, hoge waarsman, kerkmeester enz.

1) Voor de van zijn hand verschenen werken waaronder de omvangrijke historisch-genealogische studie „Dirk van Assendelft, Schout van Breda en de zijnen", Zutphen 1953, zij verwezen naar de opsomming, voorkomende op bldz. 283 van het „Stamboek Holleman".

2) Ongerekend nog 230 bldz. bijlagen, illustraties en tabellen. Dit werk verscheen te 's-Gravenhage in 1914.

In hert vierde hoofdstuk begint na de sterk sedentaire- de nomadische periode van het geslacht, dat tegen het einde der XVIIIe eeuw zich in Brabant neergezet heeft om na een langdurig verblijf in die provincie zich niet alleen in eigen land naar alle windstreken te verspreiden maar ook verder de wijde wereld in te trekken. Hier op de bladzijden 66 tot 183 treffen wij de eigenlijke kern aan van het boek. Hert is daar tot een zeer zorgvuldige uiteenrafeling gekomen van de verhoudingen tussen de vertegenwoordigers der hoofdstam en die van tal van aangehuwde families. De historisch georiënteerde lezer staan daar herhaaldelijk verrassingen te wachten: merkwaardige feiten, die de schrijver met noeste vlijt en ijver dikwijls uit even onbekende als onverwachte bronnen heeft weten te vergaren. Ik denk daarbij b.v. aan de geschiedenis van Prof. Fruin en het Leidse Gymnasium en aan de werkzaamheden van de „fabrica rut defi1aturedecoton", die in verband met de teweeg gebrachte Brabantse stroom-vervuilingen de aanleiding wend tot deze dichterlijke ontboezeming:

„Ruikt Ge die geur van lindeboomen
„Gepaard met looizuur tot U komen ?
„En ruikt Ge ook die beek vol slijk ?
„Haal op Uw neus, dat 's Oisterwijk."

Bijna ontelbaar zijn met dat al de historische gegevens van allerlei aard, die in dit werk zijn opgenomen. Waar hij kon heeft de samensteller op gedrukte boeken en stukken zowel als geschreven documenten jacht gemaakt waardoor hij vooral ten aanzien van de oude verblijfplaatsen van de zijnen erin geslaagd is leen „monumentum aere perennius" niet enkel voor zijn familieleden maar zeker ook voor zichzelf op te richten. Hij nam nimmer genoegen met oppervlakkige mededelingen of gerucht-en, maar putte een onderwerp met graagte uit. Daardoor vestigde Mr. Holleman soms wel de indruk, dat hij als familiebeschrijver te omslachtig werd. Evenwel: historici, genealogen en plaatsbeschrijvers zullen ham voor die buitengewone documentatie alleen maar erkentelijk zijn. En dit vooral wegens de grote aantallen verwijzingen, practisch naar alle denkbare literatuur.

Interessant mogen daarnaast de verhandelingen b.v. over de aangehuwde geslachten *Van Herwijnen, Ross* en *(Van Holst) Pellekaan* zijn, doch zelfs wanneer de lezer volstrekt géén belangstelling voor het geslacht *Holleman* in zijn diverse geledingen en afkomst hebben mocht, dan nog blijft het boek aantrekkelijk. Zulks eerst al omdat het zo sterk topografisch-historisch gericht is ten aanzien van de landstreken, waar de voorouders gevestigd zijn (geweest. En speciaal oak omdat Mr. Holleman op zijn speurtochten door massa's archiefmateriaal allerlei annexe vraagstukken niet uit de weg is 'gegaan. Deze betreffen bijvoorbeeld de *Van Polanen's*, de uit *Van de Merwede* voortgekomen *Van Muijlwijck's* en *Van Clootwijck's* (men lette hier op de connexiteit in de wapenfiguren van deze drie laatste geslachten!), de *Tromp's* en de *Van Beresteyn's*. De historie van het uit de landsgeschiedenis zo befaamde Huis *Rltena* wordt, voorzien van een uitnemende documentatie overzichtelijk naar voren gebracht. Terwijl de samensteller, waar hij de kans zag, evenmin naliet om vraagstukken van oud-vaderlands recht tot klaarheid te, brengen.

Het boek is zeer leesbaar; het -wend op normaal papier gedrukt in een helder lettertype. Drukfouten bleven tot een uiterst minimum beperkt. De eigenlijke tekst wordt besloten behalve met een serie bewijsstukken, fac-simile's van handtekeningen en familie-drukwerk, uit veel plaatwerk, waaronder vooral talrijke portretten, die niet anders dan met lof genoemd kunnen worden. Indices, met de samenstelling waarvan Mr. Holleman

zowel als Mevrouw Holleman-Schillemans alle eer hebben ingelegd, ontsluiten het boek.

Van de uitgeefster is hat een goede gedachte geweest om naast de voor de familieleden bestemde exemplaren een beperkt aantal exemplaren voor de handel beschikbaar te stellen (de prijs bedraagt ƒ 78,—). En dit aangezien — gelijk ik reeds met andere woorden betoogde — het hier zich als stamboek aandienende werk speciaal in zijn „territoriale codificatie" zulke belangrijke nevenaspecten eigen is.

MR. J. BELONJE.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Broers-Schermer-Drabbe-Pvlanteau-1 Jzermans. Aanvullingen en verbeteringen op onderstaande kwartieren gevraagd:

1. *Christina Broers,* ged. Haarlem 9 dec. 1691, tr. Haarlem 8 april 1721 *Willem Schellings,* ged. Haarlem 27 nov. 1696, zn. van *Dirck Willemsz. Schellings* en *Geertruyd Rambach.*
2. *Cornelis Broers,* weduwnaar van Aelsmeer, tr. Haarlem 8 maart 1689
3. *Barbara Schermer,* van Meppelen, weduwe van *Albertus van Hoorn.*
6. *Barend Schermer,* zeepzieder te Haarlem, tr.
7. *Christina Drabbe,* ged. Bergen op Zoom 15 sept. 1630, weduwe van *Pieter de la Court.*
14. *Adriaen Drabbe,* ged. Bergen op Zoom 24 okt. 1604, tr. Bergen op Zoom 27 nw. 1629
15. *Dorothea Manteau.*
28. *Jacob Matthijsz. Drabbe,* geb. vermoedelijk te Leuven in 1580, brouwer, burgemeester van Bergen op Zoom, tr. Bergen op Zoom 30 april 1600
29. *Christina Marinusdr.*
30. Mr. *François Manteau,* burgemeester van Bergen op Zoom, tr. aldaar 23 aug. 1587
31. *Anna IJzermans.*
56. *Matthijs Jacobsz. Drabbe,* tr.
57. *Clara Adriaensdr.*
58. *Marinus Dierickx,* tr.
59. N.N.

Voorburg. J. A. RIEL.

van den Dries-Grijp. Waar en wanneer huwde (R.K.) *Adrianus Franciscus van den Dries,* ged. 3 aug, 1790 te Uden, zn. van *Adrianus* en *Maria Josepha van Gemert,* met *Catharina Maria Grijp,* geb. 12 maart 1789 te Buiksloot, dr. van *Gerardus* en *Alida van Iersel?*

Het (voor zover bekend) eerste kind werd 'geboren op 8 febr. 18 18 te 's-Hertogenbosch, waar voormelde *A. F. van den Dries* apotheker was.

Rijsbergen (N.B.). IR. A. F. H. BLAAUW.

de Gruyter. Voor notaris Eduwart Slappecoorn te Oudewater testeren (mutueel testament) op 28 november 1664 *Goossen de Gruyters* en *Marritje Dircx,* echtelieden, burger en burgeresse binnen dese stede, zij ziekelijk.

Op 22 februari 1654 trouwt te Oudewater *Catharijntjen Gosens de Gruyter,* j.d. van Oudewater, met *Claes Jansz. van der Swicken,* j.m. van Gouda. Met attestatie naar Gouda,

Op 5 oktober 1663 trouwt te Oudewater *Dirck Gosensz. Gruifers,* j.m. met *Marritjen Jans Rietvelt,* j.d., beyde van Oudewater.

In mei 1664 trouwt te Oudewater *Lammers Goosensen Gruyter,* j.m. van Oudewater, met *Annichie Jans van Benninyhuysen* (= *von Berninghausen),* j.d. van Essen.

In 1670 wordt burger van Dordrecht *Geerit Goosense de Gruyter,* van Oudewater.

De dopen van bovenvermelde personen *De Gruyter* zijn in Oudewater niet gevonden, evenmin in Gouda. Gevraagd aanvullende gegevens waaruit het familieverband zou kunnen blijken.

Voorbury. J. A. KIEL.

Halm-Brüning. Gevraagd nadere gegevens over het echtpaar *Claas Heinrich Halm,* geb. te Engter omstreeks 1796 en *Catharina Margaretha Brüniny,* † na 1843, en over hun ouders en verdere voorouders.

Lunferen. F. VAN HOOGSTRATEN.

Calantius (Clantius, **Clant).** In Haarlem komt in de tweede helft van de 16de en in de eerste helft van de 17de eeuw een familie *Calanfius* (ook wel *Clantius* of *Clant*) voor. Ik vraag mij af of wij hier te doen hebben met een tak van de Groningse familie *Clant.* In het familiearchief Van Vladeracken in het Gemeente-Archief van Alkmaar bevindt zich een map stukken betreffende een vicarie te Graft. Uit deze stukken kom ik, met enige aanvullingen uit gedrukte bronnen, tot de volgende gegevens betreffende *Calantius:*

I. *Arend Calanfius,* tr. omstreeks 1570 *Josina de Vries,* dr. van *Dirk Jacobsz. de Vries,* burgemeester van Haarlem, en *Aaltje Cornelisdr. (van Egmond?).*

Uit dit huwelijk:

1. *Joosje Calanfius,* tr. *Claas Soutman,* zn. van *Steffen Dirksz. Soutman* en *Aaltje Deyman.*
2. *Jacob Calanfius,* volgt 11 A.
3. *Jacob Clant,* volgt II B.
4. *Maritje Calantius,* † ongehuwd.
5. *Emerentia Calanfius,* tr. *Jan Jacobsz. Sande,*

11 A. *Jacob Calantius,* gouverneur-generaal van de Kust van Guinee, stichter van het fort Nassau aldaar, geretourneerd 1614, gilde-broeder van het St. Jacobsgilde te Haarlem, † aldaar 16 juni 1636, tr. Haarlem 11 okt. 1594 *Maria Steyn,* dr. van *Mattheus Steyn* en *Dirkje van der Graft, Uit* dit huwelijk:

1. *Aaltje Calanfius,* geb. in 1595, tr. Haarlem 20 jan. 1630 *Jan Merckman,* geb. te Keulen.
2. *Cornelis Calantius,* brouwer in de Swaanshals te Haarlem, onderschout aldaar, tr. 1° Haarlem 6 mept. 1620 *Geertruyd Cornelisdr. van der Pol;* tr, 2° Haarlem 11 sept. 1640 *Janneke Roelandsdr. Clarenbeek,* † in 1643.
3. *Pieter Calanfius,* † Uitgeest 7 okt. 1667.
4. *Jacob Calanfius,* ging met zijn vader naar Guinee.
5 *(1). Mattheus Calantius,* herbergier in de Vergulde Valck, tr. *Cafharina Roelandsdr. Clarenbeek.*

11 B. *Jacob Clant,* tr. *Elisabeth Pietersdr. van Delft d'Egmond.*

Uit dit huwelijk:

1. *Pieter Calantius.*

2. *Cornelis Calanfius,* tr. *Susanne Pauw.*
3. *Aaltje Calantius.*
4. *Claartje Calantius.*
5. *Beatrix Calantius,* tr. *Hendrik van Paland.*

's-Gravenhage. MR. E. VAN WEEL.

Klinck (LXXXVII 30). Daar in 1704 (Zie Heerenboekje Delft) *Joannes Mommaal, Anthony van Leeuwenhoeck en Pieter van Pollinkhoven* roeyers en peylders waren van resp. brandewijnen en wijnen was ik wat betreft de *Van Pollinkhoven's* geattendeerd op Delft. Het volgende zal zeker van dienst zijn.

Poorterboek Delft: 20 april 1640 *Lodewijk Willemsz. van Pollinckhoven* wijncoper. Borg Caspar van Wesik.

Lodewijck Willemsz. van Pollinckhoven, j.g., wijnverlater in de Cromstraetsteech, trouwt Delft 17 sept.-2 okt. 1639 *Aechyen Jans Labon,* j.d. aen Voldersgraft.

Hun kinderen zijn:

1. *Aeltgen,* geb. Delft 11 juli 1640 (v. Lodewijck Willemsz.; m. Aechtgen Jans: get.: Arnoldus de Loose en Geertgen Pieters).
2. *Anyniesjen,* geb. Delft 19 dec. 1641 (v. Lodewijc Willemsz.: m. Achtgen Jans; get.: Arnoldus de Loose en Grietjen Jans).
3. *Ida,* geb. Delft 28 april 1643 (v. Lodewijck Willemsz,; m. Aechgen Jans; get.: Pieter Jans, Ida Pieters en Grietgen Jans).
4. *Willem,* geb. Delft 22 jan. 1645 (v. Lodewijc van Pollinchoven; m. Aegen Labon; get.: Hendric Labon, Maria Labon en Trijntje Jacobs).
5. *Angenieta,* geb. Delft 28 april 1647 (v. Lodewijc Pollinkhoven; m. Aegje Jans: get.: Joris Jansz Bac, Leendertje Leenders en Maertje Jans).
6. *Geertruyt,* geb. Delft 14 nov. 1649 (v. Lodewijc Pollinchoven; m. Aeggjen Jans Labon; get.: Adrijaen Lantsveldt, Annetje Gerrits en Grietje Jans), tr. (ondertr. Delft 24 okt. 1671 „den 8 November 1671 attestatie gegeven op Pijnacker en op dato aldaer getrout") *Gerardo Clinck,* j.m., schilder.

Delft Notarieel Inv. 1743, fol. 89 22 april 1643: Testament voor Notaris Adriaen van der Block van *Lodewijck Willemsz. van Polichoven,* wijncooper, wonende aan de Voldergracht, en *Aechtgen Jansdr. Labon.*

Pollinkhoven is een gemeente aan de IJzer aan het kanaal Veurne-Loo.

Rotterdam. Mevrouw H. MOMMAAL - QUISPEL.

Knijff (LXXXII 408; LXXXIV 79, 120; LXXXVII 88). Van het bedoelde handschrift-Knijff (verg. Ned. Leeuw 1966, kol. 182 en 185) berust thans een fotocopie in de MS.-collectie van ons genootschap. Het vermeldt de volgende kinderen van *Cornelis Knijff* (111 B) :

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna,* geb. 4 maart 1586, † in 1586.
2. *Anna,* geb. 1 aug. 1588.
3. *Soetgen,* geb. 22 mei 1590, † in 1594.
4. *Willem,* geb. 6 dec. 1591, † in 1634.
5. *Soetgen,* geb. 26 nov. 1594, † in 1629.

Uit het tweede huwelijk:

6. *Maria,* geb. 19 juni 1603, † 29 juni 1603.

7. *Johannes,* geb. 28 sept. 1604.

Slechts de tak van *Johannes* (7) is uitgewerkt, zodat de kinderen van *Willem (4)* niet genoemd zijn. De jongste *Soetgen* (5) is blijkbaar identiek met *Lucretia. Cornelis' eerste* echtgenote wordt *Luitje Knijff* genoemd en in de marge staat als haar familiewapen in goud drie zwarte ketelhaken afgebeeld, d.w.z. hetzelfde wapen als haar man voerde.

De stamboom vangt aan met *Cornelis Knijff,* doch vóór hem vermeldt het handschrift nog, zonder verwantschap aan te geven, *Johannes Knijff,* bisschop van Groningen, † in 1568, wederom ten onrechte met hetzelfde wapen.

De eigenares van het origineel heeft nog een tweede, iets jonger handschrift, dat vrijwel gelijkluidend is aan het eerste, doch waarin uitgebreide gegevens over de Groninger bisschop *Knijff* vermeld staan met de volkomen onjuiste bewering dat deze een broer was van *Cornelis Knijff.* Uit dit tweede handschrift is ook de (weliswaar door bovenbedoelde wapentekening reeds gesuggereerde) misvatting afkomstig dat *Luitje „Knijff"* een nicht van haar man zou zijn.

Behalve Booth heeft ook Van Buchel zich met de verschillende Utrechtse geslachten *Knijff* beziggehouden (MS.-collectie Universiteitsbibliotheek Utrecht). Hij kent de beide echtgenoten van *Cornelis Knijff* niet met name, doch zegt slechts, dat diens tweede vrouw een weduwe uit Gorinchem was.

Eindhoven. **Mr.** G. J. J. van Wimersma Greidanus.

Koekebakker (XLIV 155, XLIX 379). Het destijds gepubliceerde genealogiefragment kan als volgt worden aangevuld en verbeterd.

1. *Rutger Harmensz.,* waterscheepsman (een waterschip was oudtijds het grootste vissersvaartuig op de Zuiderzee, tevens gebruikt om zeeschepen over het Pampus te slepen) en houtzager te Amsterdam, tr. vóór 1580 *Jannetje Hendriksdr.,* † na 5 januari 1614.

11. *Pieter Rutgersz.,* ged. Amsterdam (N.K.) 22 mei 1588, koperslager, † na 15 okt. 164 1, tr. (als weduwnaar van *Maritje Hendriksdr.*) 2° (ondertr. Amsterdam 21 juli 1612) *Aefje Jansdr.,* geb. ca. 1586, ex matre *Mary Jans.*

111. *Jan Pietersz.* alias *Jan Pietersz. Koekebakker,* ged. Amsterdam (N.K.) 5 nov. 16 19, aanvankelijk koekebakkersgezel (1640), vervolgens koekebakker op de hoek van de Moddermolensteeg en de Breestraat (1645), tenslotte 'makelaar (8 maart 1662), wonende in de Reguliersdwarsstraat, † Amsterdam 23 sept. 1667, begr. aldaar (Lkh.) 25 sept. 1667, tr. (ondertr. Amsterdam 1 dec. 1640) *Trijntje Jansdr. Bloem,* ged. Amsterdam (O.K.) 10 nov. 1613, dr. van *Jan Bloem* alias *Jean le Blom* en *Marijke Poorters* alias *Marya de la Porte.*

Het echtpaar Koekebakker-Bloem maakt op 20 nov. 1645 een mutueel testament ten overstaan van notaris Pieter de Bary (G.A., Amsterdam, N.A. 1660, fol. 105).

IV = 111. *Johannes Koekebakker,* enz.

Margaretha Storm, de eerste vrouw van bovengenoemde *Johannes Koekebakker,* werd gedoopt Amsterdam (N.Z.K.) 1 febr. 1645 en begr. Amsterdam (N.Z.K.) 3 febr. 1685. Zij was een dochter van *Joannes Storm,* ged. Amsterdam (N.K.) 27 okt. 16 19, diamantslijper, tr. (ondertr. Amsterdam 5 dec. 164 1) *Ermpje Weenicks,* geb. Amsterdam ca. 1619, † na 1 juli 1678, dr. van *Jan Jansz. Weenicks* alias *Weynes* (uit Enkhuizen) en *Grietje Jansdr, Heremans* (uit Amsterdam).

Joannes Storm voornoemd was een zoon van *Peter Storm,* geb. Nijmegen ca. 1594, diamantslijper, tr. (ondertr. Amsterdam 17 nav. 1618) *Marieke Simonsdr. van Remoirtre,* geb. Amsterdam aa. 1597, † na 25 maant 1654, dr. van *Simon van Remoirtre* (uit Gent) en *Elisabeth van der Varent* (uit Antwerpen).

Naarden. **Mr. A. J.** Kronenberg.

van Loon-van Velthuysen (LXXXII 350, 371: LXXXIII 172, 370, 442; LXXXIV 36, 215). Aan de juistheid van de mededeling in De Ned. Leeuw 1966, kol. 172, waar *Jaques (Jacob) van Loon* — en derhalve ook diens zuster *Maychje van Loon* (Ned. Leeuw 1967, kol. 215) — genoemd wordt zoon resp. dochter — van een *Pieter van Loon,* moge ik twijfelen. - 1n een procuratie van 8 aug. 1612 (Gem. Arch. Utrecht 11 174) machtigt *Maychje Jans van Loon,* vrouw van *Hans Bries,* in Brabant en Vlaanderen vorderingen te innen, die haar vader *Jan van Loon,* die „wel 30 jaar geleden tot Bussel is overleden", heeft nagelaten (mogelijk het gehucht Bussel bij Asten?).

Bij nots. D. Woertman te Utrecht vond ik een akte van 24 nov. 1672, waarin *Metje van Velthuysen,* weduwe van *Johannes van Loon,* cedeert aan Ds. *Cornelis van Loon* en *Geerfruid van Swoll* (dus haar ouders) de goederen, die zij te Amsterdam bezit,

De gegevens over *Abraham van Loon* kunnen aangevuld worden met volgende vondsten: Zijn echtgenote *Angela van Hoboken,* overleed te Utrecht 9 april 1719. Het echtpaar koopt 2 jan. 1678 het huis „Het Calf", ook wel genaamd „Het Gulden Calf", aan de Oudegracht, Tolsteegzijde, te Utrecht, oost van (hun schoonmoeder resp. moeder) *Adriana Tengnagels,* weduwe van *Adriaan van Hobooken.* Het huis was blijkens transp. akte van 17 nov. 1597 in het bezit van *Jan Adriaans van Hoboken* en *Engeltje Claesdr.* Hiermede is dus de aansluiting mogelijk aan de door de heer W. Wijnaendts van Resandt in Jaarboek Centr. Bureau voor Genealogie 1961, blz. 177, gepubliceerde genealogie *Van Hoboken,*

De onbekende eerste echtgenoot van *Angela van Hoboken* was *Claes (Reijer Claes Hendrickszoon) van Oosterhout,* die als weduwnaar van *Aletta Wolff Jansdr.,* 12 mei 1668 met haar was gehuwd. Hij werd gedoopt Utrecht 28 jan. 1627 en overleed aldaar 18 aug. 1673 (uitvoeriger gegevens over dit geslacht *Van Oosterhout* volgen t.z.t.).

Het onbekende kind van het echtpaar *van Loon-van Hoboken,* was *Mechteld van Loon,* ged. Utrecht 18 mei 1679.

In een acte van 29 april 1689 nots. D. Woertman Utrecht compareert Prof. *Johannes van Leusden,* als borg voor *Angela van Hoboocken,* laatst weduwe van *Abraham van Loon* en daarvoren van *Nicolaes van Oosterhout,* enz.

Enige nieuwe feiten biedt een Utrechtse transp. akte van 19 april 1700: *Anna van Loon* gehuwd. met *Adriaan van Eijck,* baljuw en secretaris van Abbenbroek, voor 1/5 de part erfgename van *Aletta van Borculo,* ook als gemachtigde van de voogd over het kind of de kinderen van Ds. *Johannes van Loon,* ook voor een vijfde part, blijkens procuratie van 27 april 1700 nieuwe stijl opgemaakt door de Rotterdamse notaris Johannes Bordels. Mede voogd over dat kind resp. kinderen was *Johan de Wijs* secretaris. Voorts compareert Dr. *Jacobus Mierop*[1]), voogd over *Johannes Nicolaes* en diens zuster *Mechfeld van Loon* (dus de kinderen van *Abraham van Loon)* ieder ook voor 1/5 deel erfgenaam. Zij transporteren het huis aan de Oudegracht, Lichtegaard bij de St. Maartensbrug zuidhoek aan voorn. *Johan de Wijs,* weduwnaar van *Mechfeld van Loon.*

1) med. dr., wonende te IJsselstein.

De erven zijn dus o.a. de kinderen van Ds. *Cornelis van Loon voor 3/5* deel. Diens dochter *Anna,* blijkt met *Adriaen van Eijck te* zijn hertrouwd na de dood van Ds. *Rutgerus van Liesvelt.*

Zie voorts reg. Besognes Momberkamer *14* april 1690, 5 april 1694, 5 en 17 april 1700 (Gem. Archief Utrecht 11 1385) mat verwijzing naar akten nots. S. van Aelpoel van 2 1 mei 1675, 1 febr. 1689.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

Ringlever. *Nicolaas van Oudenallen* tr. Oudewater 29 mei 1785 *Maria Ringlever. Deze* laatste overleed te Oudewater 13 februari 1829, oud 79 jaar en geboren te Bergen op Zoom, In het Gemeente-Archief te Bergen op Zoom werd echter niets over haar gevonden.

Wie waren haar ouders, grootouders, enz.?

Rotterdam. C. H. VAN 'WIJNGAARDEN.

van Rijnevelt. Gegevens gevraagd over het geslacht *Van Rijnevelt,* waartoe behoorde *Johan van Rijnevelt,* tr. *Jacomina van Velthuysen,* welke laatste † Utrecht 11 sept. 1682.

's-Gravenhage. MR. G. W. VAN HERWAARDEN.

van **Saksen** (LXXXVI 347; LXXXVII 30). Gevraagd wordt naar het zegel van hertog Georg *van Saksen,* gubernator van Friesland in 1504, In dat jaar gebruikte *Georg* het zegel van de Saksische hertogen. Daarvan komt een duidelijke gravure (lijncliché) voor in Friesche Oudheden, Afbeeldingen van merkwaardige voorwerpen van wetenschap en kunst, gewonden in de archieven, kerken, kasteelen, terpen enz. van Friesland, 1875[1]), plaat 16, Friesche Lands- en stadszegels no. 9, met bijschrift: „Friesland onder Saksische regeering". Het randschrift luidt: „Sigillum ducum Saxonie et gubernatorum Frisie".

ZEGEL VAN GEORG VAN SAKSEN, GUBERNATOR VAN FRIESLAND
Verzameling losse zegels van het Museum Meermanno Westrhenianum

1) De ongenoemde schrijver was blijkens een aantekening in het exemplaar van het Algemeen Rijksarchief: Eekhoff.

De toelichting op blz. 36 van dit werk is door T. van der Laars, Wapens, vlaggen en zegels van Nederland (herdruk 1930), blz. 174, zonder bronvermelding overgenomen. Het in 1875 enigbekende exemplaar bevond zich in het archief van Franeker, aan het privilege, door hertog *Georg* in 1504 aan die stad geschonken, gedrukt in Friesch Charterboek 11, 236 (vermeld door Telting in Register van het archief van Franeker, no. 9).

Behalve het exemplaar uit 1504 te Franeker, in Friesche Oudheden afgebeeld, en dat te Appingedam, eveneens uit 1504, door Mr. de Vey Mestdagh vermeld, is er van dit zegel nog een derde afdruk bekend, scherp en vrijwel gaaf, in rode was. middellijn ca, 62 mm, en wel in de verzameling losse zegels van het Museum Meermanno Westrhenianum te 's-Gravenhage; zie (bijgaande foto (waarvan het Algemeen Rijksarchief het negatief bezit).

Het zegelveld is schijnbaar in negen kwartieren verdeeld; daarvan beslaat echter de grote Duitse Rijksadelaar, met een schildje Friesland vóór zich (twee gaande leeuwen, de een boven de ander), de ongescheiden kwartieren 4, 5, 6 en 8. Voorts is kwartier 1 Saksen (ruitkrans), 2 Thüringen (gekroonde leeuw), 3 Meissen (in goud een zwarte leeuw)', 7 Landsberg (gepaald van zes stukken) en 9 Palts-Saksen (adelaar).

Georg's vader, hertog *Albrecht,* overleed te Emden in september 1500, volgens Ubbo Emmius, Rerum Frisicarum historia, 1616, blz. 602, „scripto testamento, quo caetera *Georgio,* Frisiam *Henrico* legavit". De oudste zoon hertog *Hendrik* echter, die in 1500 in Franeker de gevangene van de Friezen was geweest, moest van het hem gelegateerde Friesland niets meer hebben en sloot in 1503 een vergelijk met zijn broeder *Georg: „Georgius* quippe re cum fratre comparata, cui Frisia horrori erat ex memoria priori, in se solum, jus provinciae hujus verterat" (blz. 6 19). Het zegel met randschrift in het meervoud, zonder voornamen (ducum ... gubernatorum ...) zal dus van 1500 tot in 1503 de gebroeders *Hendrik* en *Georg* te zamen hebben gediend en in 1504 gebruikte *Georg* het blijkbaar nog alleen. In de bezegelingsformule van een leenacte d.d. 29 aug. 1503, gegeven door de gebroeders te zamen, noemen deze het „onse Frieschlants insegel" (Fr. Charterboek 11, 229), in het privilege voor Franeker van 10 juli 1504 spreekt hertog *Georg* eenvoudig van „onsse inssegel".

Arnhem. Mevrouw MR. E. C. M. LEEMANS-PRINS.

Schermers. Wie waren de (voor)ouders van *Johanna Maria Dorothea Schermers,* † Ammerzoden 21 september 1822 ? Zij was gehuwd (wanneer en waar?) met *Hendrik van Dieden,* ged. Ammerzoden 29 september 1765, † aldaar 25 mei 1856.

's-Gravenhage. MR. G. W. VAN HERWAARDEN.

van Suchtelen. In 1907 bevond zich in het bezit vaa Mr. P. *Besier* te Maastricht „twee folio deelen manuscript genealogie" geschreven door *Alexander van Suchtelen* (gemeensman te Deventer, tr. 22 april 1728 *Elsabé Arentz)* bevattende een genealogie *Van Suchtelen* en die van aanverwante geslachten, waarbij behoren „4 kaarten met ongeveer een paar honderd gekleurde wapens van personen die vóór 1780 in de regering van Deventer gezeten hebben".

Kan een van de leden mij naam en adres van de huidige eigenaar van het genoemde manuscript en de wapenkaarten op geven?

's-Gravenhage. MR. C. P. BRIËT.

Versteeg(van Alewijk. Te Leersum huwden op 13 oktober 1752 *Maurits Versteeg(h)* en *Geerfruid van Alewijk* (of *Aelwijk*). Gevraagd nadere gegevens over dit echtpaar en zijn ascendenten.

Als ouders van *Maurits Versfeeg* komen in aanmerking: *Pefer Versteeg* en *Stijntje Aarfse,* wonende onder Zuilenstein, lidmaten in 1731. De ouders van *Geerfruid van Alewijk* zouden kunnen zijn: *Anfony van Alewijk* en *Annigje Nieuwkerk,* welk echtpaar eveneens in 173 1 als lidmaat voorkomt.

's-Gravenhage. MR. G. W. VAN HERWAARDEN.

van Velthuysen. Bestaat er een familierelatie, en zo ja, welke, tussen *Cornelis van Velfhuysen,* gehuwd met *Maria Sfrick,* wiens dochter *Jaquemina* op 25 oktober 1685 te Utrecht huwde met *Wilhelminus van Vloten,* en *Jacomina van Velfhuysen,* † Utrecht 11 september 1682, echtgenote van *Johan van Rijnevelt?*

's-Gravenhage. MR. G. W. VAN HERWAARDEN.

van Valckenborch (van Valckenburch). Gevraagd aanvulling op en eventuele samenhang van de navolgende fragmenten betreffende *Van Valckenborch's,* voornamelijk in Brabant en Zeeland:

A. *Laurens Dionys van Valckenborch,* geb. in 1513, woont te Gorinchem 1552, 1557, tr. *Marijke van Oyen,* vermeld als weduwe 1561, 1569, dr. van *Willem* en *Willemke Aerfsdr.*

Uit dit huwelijk:

1. *Liedewij Laurensdr. van Valckenborch,* † *vóór 1591,* tr. *Hendrick N.N.*
2. *Marijke Laurensdr. van Valckenborch,* tr. *Pefer Gerrif Heysf,* beiden vermeld 1593.
3. *Anneke Laurensdr. van Valckenborch,* vermeld 1593.

B. *Henrick Denys van Valckenborch,* in 1591 crediteur van *Abraham Adriaen Cornelis Langdongs,* zwaardveger te Breda, en van *Magdalena Pefer Camps,* zuster van de vrouw van laatstgenoemde, wegens geleende gelden en proceskosten.

C. *Adam Joris van Valckenborch,* gegoed te Cleyn-Dongen, tr, *Ghijsbrechte Aerfsdr. van Hulst.* Zij testeren te Breda in 1575.

Hieruit een dochter, gehuwd met *Adriaen Aerfs.*
25 Febr. 1587 werd te Breda begraven *Marike* vrouw van *Adam van Valckenborch.*

D. *Willem Cornelis van Valckenborch,* gegoed te Breda en Teteringen, woont te Oosterhout (N.Br.) 1632, te Veere 1639, 1643, leeft 1659, erfgenaam in 1632 van *Magdalena Pefer Kempsdr.,* wed. van *Franchoys van de Poel* (vgl. fragment B).

E. *Dirck van Valckenborch,* tr. *Cafhelijnken Aerfsen,* beiden † vóór 1649, wanneer curatoren van het armenweeshuis te Veere (vgl. fragment. D) namens die kinderen land onder Teteringen verkopen, dat zij geërfd hebben van *Sfeven Adriaenssen Fonck.*

F. *Hans van Valckenborch,* hopman te Zierikzee 1575, in arrest te Middelburg 1576, kapitein te Bergen op Zoom 1583, † in Zeeland kort vóór 27 nov. 1596, tr. *Geerfruyf* N.N., woont 1598 te Zieriekzee, verkrijgt 1607 attestatie van daar naar 's-Gravenhage.

Uit dit huwelijk (o.a.?) :

David van Valckenborch, ged. Middelburg 16 nov. 1576 (doopgetuige Adriaen Willems, admiraal van Zierikzee).

G. *Gielis van Valckenburch,* geeft als momboir van de kinderen van *Franchoys Godert Cheeuws te* Frankfort tezamen met andere erfgenamen van *Godert Cornelis Cheeuws* in 1621 te Breda volmacht tot verkoop van renten.

H. *Anthony van Valckenborch,* tr. *Aleyf Laureys Henrick van den Hout,* beiden † vóór 1538. Hun afstammelingen voeren in groen drie zilveren valken.

Uit dit huwelijk:

1. *Leonarf van Valckenborch,* maior 1538.
2. *Henrick van Valckenborch,* tr. vóór 1553 *Margarefha Geerlach Pefer Offen.*
3. *Laureys van Valckenborch,* vermeld 1538 (minor), 1549-1568, woont te 's-Hertogenbosch, † Breda vóór 1583, tr. *Margrita van Bernagiën,* uit Breda, dr. van *Joris Wynanf Wijnant van Bernagiën* en *Juffe Dircks van der Grave;* zij hertr. Dordrecht 6 nov. 1583 *Pieter Ansems van den Broeck,* uit Hilvarenbeek.
   Hun nageslacht, dat in de tweede helft der 17de eeuw te Dordrecht uitstierf, is mij bekend.
4. *Ermgard van Valckenborch,* tr. vóór 1549 *Dirck Cornelis Schalcken.*
5. *Anna van Valckenborch, tr.* vóór 1553 *Tielman Thomas Moers.*

Aerdenhout. JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

Vossius van Kellendonck (LXXXVII 94). De in deze vraag genoemde *Henricus Vossius van Kellendonck is* ongetwijfeld een zoon van Ds. *Johannes Vossius.* De Brielsche Vroedschap vermeldt namelijk, dat Ds. *Johannes Vossius* een zoon had die „doctor" was.

Betreffende Dr. *Henricus Vossius* vond ik, dat hij in 1599 te Bakkum woonde en gehuwd was met de weduwe van *Harmen Muys van Holy* (Sent. Hof van Holland 605, nr. 56, Leenkamer Egmond 274, p. 75). Ten aanzien van *Johannes Vossius* noteerde ik dat deze 25 juli 161 1 te Spijkenisse overleed en behalve voornoemde *Henricus* de volgende kinderen had:

1. *Griefje Vossius,* tr. 1° Spijkenisse 12 maart 1603 Merten *Jansz,* schoolmeester te Oudenhoorn, † vóór 13 okt. 1605; tr. 2° Spijkenisse 17 jan. 1616 *Egberf Roelofsz.*
2. *Niesje Vossius,* † Spijkenisse 14 mei 1630.
3. *Anneke Vossius,* † Spijkenisse 18 juni 1652, tr. aldaar 4 mei 1608 *Gerrif Roest,* schepen van Spijkenisse.

's-Gravenhage. MR. E. VAN WEEL.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — In Memoriam Mr. A. Haga, door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Kenniphaes in het Stamboek Holleman, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. — De oudere generatiën van het geslacht Diepenhorst (slot), door W. A. van Rijn. — Het wapen der familie Kolff, door A. Bijl Mzn. — Korte mededeling: Hackett. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. *van* Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegen*laan *70, Wassenaar.*

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Ccirts, ***Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.***

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. **487073,** ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 6 | LXXXVIIIe Jaargang | juni 1970

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kermis- van het overlijden van Mevrouw M. H. de Lange geb. Kronenberg en de Heren Mr. A.W. L. Talma Stheeman en T. Voerman, respectievelijk sedert 1960, 1937 en 1950 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid is benoemd: G. F. VAN DER HARDT ABERSON, *Turftorenstraat 38,* Groningen-1. — Voorgesteld door: E. W. CANNEMAN, *Groningen.*

Adreswijzigingen:

Jhr. N. C. VAN HEURN,	Epse, gem. Gorssel, 6514, ***Hassinklaan 14.***
J. P. HUIJG,	Don Mills-401, Ontario (Canada), 25 ***Valley Woods road, suite 23.***
C. J. DE KRUIJTER,	Zwolle, ***Kil 2.***
D. G. E. MIDDELBURG,	Lissabon-3, Portugal, ***Embaixador da Holanda, Rua do Sacramento à Lapa 4.***
A. M. OVERWATER,	Barendrecht, *Jaagpad* 65.
Jhr. Mr. Dr. B. R. C. M. DE ROY VAN ZUIDEWIJN,	's-Hertogenbosch-2, ***Socrateslaan 57.***
Mr. B. C. J. SJOLLEMA,	Rotterdam-16, ***Vijverweg 38.***

De oudere generaties Dekker (Van der Mijl1 Dekker),

door MR. G. J. J. VAN WIMERSMA GREIDANUS.

In jaargang 53 (1967) van Nederland's Patriciaat wordt het geslacht *Dekker* behandeld. De genealogie vangt aan met *Ary Ariensz. Decker,* die in 1682 zijn zoon Engel laat dopen te Overschie en aldaar op 27 februari 1697, als weduwnaar van *Annefie Louwe,* hertrouwt met *Grietie Jansdr. Berckhout.*

Nu lezen wij bij de grafschriften van Bloys van Treslong Prins, dat in 1667 aan een zekere *Adryaen Engelen Decker* een graf in de kerk van Bleiswijk toebehoorde en dat daar in 1654 *Engel Pietersen Decker* werd begraven [1]). *Adriaan* en *Dekker* zijn algemeen voorkomende namen, maar *Engel* geeft te denken! En inderdaad, het eerste huwelijk van *Ary Ariensz. Decker,* met *Annetie Louwen,* blijkt in Bleiswijk te zijn gesloten: zij

1) Zuid-Holland, deel 1, blz. 28, nr. 19: Dese zarck en dit graft hoort toe ***Adryaen Engelen Decker ao. 1667.*** Op te XVI dach in April ano VCc en sestien starf *Adriaen Gerritsōe* schout en baliu vā Bleiswyck ende leyt begrave op dat hochkoer an die noertsijde en. . . Ende oock ***Engel Pietersen Decker*** naeste vriend van descn boveng . . , anno 1654.
Over de Bleiswijkse schout *Adriaen Gerardsz.* deelt het Aardrijkskundig Woordenboek van Van der Aa mede, dat hij een wekelijkse mis stichtte, welke fundatie door bisschop Gregorius van Egmond werd goedgekeurd.

trouwden daar op 10 september 1673; de bruid was weduwe [2]).

Arien Adriaensz, Decker was in 1670 een der „jegenwoordig e broeders vaa rethorica" te Bleiswij k, zoals duidelijk wordt uit een proces, waarbij door dezen enig zilveren en tinnen serviesgoed wondt opgeëist van een der voormalige broeders, te wiens huize de bijeenkomsten van deze rederijkerskamer gehouden plachten te worden. Voor de gedaagde, die de vader is van een der jegenwoordige broeders, wordt cautie gesteld door *Adriaen Engelen Decker*. De gedaagde stelt, dat de jegenwoordige broeders niet kunnen eisen omdat zij minderjarig zijn; behalve *Arien Adriaensz. Decker* is ook *Cors Philipsz. van den Berch* een van ben [3]). In 1675 legt *Adriaen Engelen Decker* als oom en medevoogd van deze Cors *Philipsz. van den Berch* (alias Cos of Kos) rekening en verantwoording af van zijn administratie; in 1670 komt een post voor wegens aandeel in een jaar kamerhuur van de rederijkers „ten tijde hij retorisijn was". De rekening is door *Arien Engelen Decker* ondertekend en ook door ***Cornelis*** *Philipsz. Cos* zelf, die inmiddels meerderjarig was geworden [4]). Wij mogen uit het voorgaande — en in het bijzonder uit het daaruit blijkende leeftijdsverschil — m.i. wel concluderen dat *Adriaen Engelen Decker* de vader was van *Arien Adriaensz. Decker*, die immers in 1670 wel volwassen doch nog niet meerderjarig wals.

Adriaen Engelen Decker wordt uitdrukkelijk „aanbehoude oom en voogt van 's moeders wegen" van Cors *Philipsz. Cos* genoemd, naast *Vranck Cornelisz. Berckel*, die eveneens oom van moederskant was. *Cors* was een zoon van *Philips Arentsz. Cos* en *Maritgen Cornelisdr.* [5]). *Adriaen Engelen Decker* moet dus met een dochter van *Cornelis Berckel* gehuwd zijn geweest. Het huwelij k is niet ingeschreven in het gereformeerde trouwboek van Bleiswijk, zodat men zich zou kunnen afvragen of *Adriaen Engelen Decker* — evenals zijn nageslacht — doopsgezind was: voor schepenen van Bleiswijk werd het huwelijk echter evenmin voltrokken. Ia 1661 wordt *Adriaen Engelen Decker* vermeld als huurder (sedert 1656) van een woning met land onder Bleiswijk [6]), in 1666 komt hij als schepen van Bleiswijk voor [7]), in 1677 laat hij zijn schip, schuiten en praam repareren [8]), zodat hij turfschipper van beroep zal zijn geweest. Voor het laatst vond ik hem te Bleiswijk vermeld op 22 april 1678, onder minder prettige omstandigheden: zijn ex-pupil en

2) De bruidegom wordt in het trouwboek ***Arien*** Ariensen ***Becker*** genoemd; gezien de hierna volgende mededelingen behoeft er geen enkele twijfel aan te bestaan, dat Decker bedoeld was. Annetie *Louwen was* eerder gehuwd met Joris *Michielsz.;* zij testeerden te Overschie (not. J. van Lodensteyn) op 2 febr. 1673 en haar man zal korte tijd later zijn overleden. Op 18 juli 1693 wees zij met haar tweede echtgenoot voor dezelfde notaris nieuwe. voogden aan voor haar zoon *Louweris Jorisz.* Spoedig daarna stierf zij en haar nalatenschap werd door *Arij Ariensz. Decker* geïnventariseerd voor de weeskamer van Overschie op 31 aug. 1693. Tot de boedel behoort het huis,, waarin zij bij haar overlijden woonden „op de hooge bregge op de Delfshavense ca benevents de Schiedamse rijwech". De inventaris is ondertekend *Ary Arijense Decker* (Weeskamerarch. Overschie, inv.nr. 441/167; de twee notariële akten in n.a. Zuid-Holland 6726a en 6726f op het Gemeentearchief te Rotterdam).

3) Recht. arch. Bleiswijk 19, pag. 210, 211 en 215. Te Bleiswijk bloeide „De dubbelt geele hoffbloem", zijnde de in 1615 als vrij erkende rederijkerskamer met zinspreuk „Wyckt ontrouw".

4) Not. arch. Bleiswijk 871, akte dd. 18 jan. 1675, met kwijting dd. 28 febr. 1675.

5) R.a. Bleiswijk 19, p.g. 257, akte dd. 8 mei 1671.

6) R.a. Bleiswijk 18, pag. 416, akte dd. 10 juni 1661.

7) R.a. Bleiswijk 26, f. 21vso., akte dd. 7 mei 1666 (met zijn handtekening als schepen).

8) R.a. Bleiswijk 20, pag. 126, akte dd. 5 nov. 1677.

neef *Cornelis Philipsz, Kos* heeft een proces tegen hem aangespannen terzake van de afgelegde voogdijrekening; *Adriaen Engelen Decker* verliest dit proces en zijn goederen, t.w. een huis met erf, schuur en bepoting aan het zuideinde van het dorp, een perceel slagturfland in de Hoekeindsepolder, nog een stuk land en een gedeelte van een huis aldaar, worden bij executie verkocht [9]).

Behalve *Arien Adriaensz.* is er een *Cors Adriaensz. Decker* geweest die op 19 februari 1667 te Bleiswijk in het huwelijk tnad met *Neeltje Dircksdr.*, weduwe van *Jan Ariensz. van Leeuwen*. Deze *Cors* wordt o.m. op 18 mei 1685 te Bleiswijk vermeld in verband met de leverantie van bier [10]). Gelijktijdig met *Adriaen Engelen Decker* komt *Claes Engelen Decker* te Bleiswijk voor; in 1659 was hij daar schepen en In 168 1 voogd over de kinderen van *Cornelis Jacobsz. Decker* [11]), welke laatste in 1668 als schepen vermeld wordt. *Claes Engelen Decker* zal een neef van *Cornelis Jacobsz. Decker* geweest zijn, want laatstgenoemde was een zoon van *Jacob Pietersz. Decker* — eveneens regelmatig (b.v. 1640, 1646, 1652) als schepen van Bleiswijk vermeld —, terwijl wij al weten dat een *Engel Pietersz. Decker* in 1654 te Bleiswijk begraven werd. *Jacob* had behalve de zoon *Cornelis* een dochter *Maertgen*, gehuwd met *Lodewijk Dirksz. van Kempen* die in 1681 eveneens voogd was over de kinderen van *Cornelis*, t.w. *Jan, Pieter* en *Maria* (tr. *Pieter Dircksz. Groenevelt*) [12]).

Engel Pietersz. Decker wordt voor het eerst vermeld in 1607 wanneer hij „begeert te slagturven" in aen morgen land in de Hoekeindsepolder onder Bleiswij k [13]). In 1614 en 1615 was hij molenmeester van deze polder [14]). In 1616 krijgt hij als „zwager" van *Adriaen Adriaensz. Jongh* in verband met diens onbekwaamheid wegens ouderdom de voogdij over *Aeltje Jans*, weeskind van *Jan Lenert Simonsz.* en *Neeltje Claesdr.*, opgedragen [15]). Het kennelijk bestaande grote leeftijdsverschil wijst erop dat met „zwager" schoonzoon bedoeld is. *Engel Pietersz. Decket-* was gehuwd met *Adriaenfgen Adriaensdr.*, die dus een dochter van *Adriaen Adriaensz. Jongh* zal zijn geweest; van laatstbedoelde erfde hij nomine uxoris in 1627 [16]). *Engel* werd eveneens voogd over de kinderen van *Ewout Mathijsz.* en *Aeltgen Claesdr.*, die tevoren onder voogdij van de zojuist genoemde *Jan Lenert Simonsz.* hadden gestaan [17]). In 1630 wordt *Engel Pietersz. Decker* vermeld als eigenaar van het huis, waarin hij woont met erf, akker en drie morgen land aan de Hoekeindseweg onder Bleiswijk [18]). In 1619 en 1636/'37 komt hij

9) R.a. Bleiswijk 20, pag. 92 enz. t/m 139; id. 26 fs. 40, 42 en 44.

10) R.a. Bleiswijk 20, pag. 517.

11) N.a. Bleiswijk 872, akte dd. 30 okt. 1681; verg. weeskamerarch. Bleiswijk 2 f. 7, waar blijkt dat Cornelis ***Jacobsx. Decker*** gehuwd was met *Leentge Cornelisdr. van Capellen.*

12) N.a. Bleiswijk 872, akte dd. 31 dec. 1681.

13) Arch. Hoogheemraadschap Schieland, register van het slagturven te Bleiswijk (dit register vangt in 1589 aan; er is een hiaat van 1613 tot 1621).

14) Arch. Hoogheemraadschap Schieland, rekeningen van de Hoekeindse molen.

15) R.a. Bleiswijk 9, akte dd. 28 okt. 1616; zie ook de akte van 14 okt. 1616 waarin ***Adriaen*** *Adriaensz. Jong* tot vooed met assistentie van „sijne swager" ***Engel*** *Pietersz.* ***Decker*** geordonneerd was. Verg. voorts weeskamerarch. Bleiswijk 2 fs. 45vso., 161, 279vso. en r.a. Bleiswijk 9, akte dd. 22 juni 1618, en 11, pag. 655 dd. 18 decc. 1626.

16) R.a. Bleiswijk 11, pag. 705, dd. 23 april 1627.

17) Weeskamerarch. Bleiswijk 2 f. 43 dd. 18 dec. 1617.

18) R.a. Bleiswijk 12, pag. 442; hij is betrokken bij een naastingsactie van een naburig perceel (zie ook pag. 415, 425, 435, 501, 510, 519, 521).

voor als schepen, respectievelijk president-schepen te Bleiswijk [19]).

De reeds eerder genoemde *Jacob Pietersz. Decker* was in 1616 marktschipper in Bleiswijk [20]). Verwarrend is het voorkomen van een *Jacob Pietersz. van Yperen*, die rietdekker vaa beroep was en daarom ook wal eens *Jacob Pietersz. Decker* genoemd wordt [21]). Behalve *Engel* en *Jacob* worden vermeld *Maertge Pieters Decker* [22]), *Jan Pietersz. Decker* die gehuwd was met *Leentgen Jansdr.* [23]) en *Lenert Pietersz. Decker* die in 1631 land heeft vervreemd dat door zijn broeder *Jacob Pietersz. Decker* wordt genaast [24]). Deze *Lenert Pietersz, Decker* was gehuwd met *Ploentje Jansdr. Decker*, dochter van *Jan Lenertsz. Decker* en *Ariaentgen Adriaensdr.* In 1627 heeft *Jacob Piefersz. Decker* land gekocht van *Adriaen Jansz. Decker*, broeder van *Ploentje*, welk land wordt genaast door *Lenert Pietersz. Decker*, omdat hij als echtgenoot van *Ploentje* „in af finiteit de verkoper nader dan de koper bestaat" [25]). Mz zou hieruit de conclusie kunnen trekken dat *Jacob Pieterz. Decker* toch ook verwant was aan *Adriaen Jansz. Decker* en diens vader *Jan Lenertz. Decker*, hetgeen — zoals hieronder zal blijken — van belang kan zijn omdat *Jan Lenertsz. Decker* een broer was van *Lenert Lenerfsz. Roets* [26]).

Van 1588 tot 1613 wordt *Pieter Jansz. Decker* te Bleiswijk vermeld: in eerstgenoemd jaar komt hij voor als huurder van een stuk kade in de rekeningen van de Hoekeindse molen [14]). In 1590 en 1597 wordt hij in deze rekeningen genoemd in verband met door hem ontvangen arbeidsloon, terwijl in *1595* medegedeeld wordt dat hij 4 gld. 6 st. ontving „vant decken vande moelen". Hij was dus rietdekker van beroep. Zoals blijkt uit het register van het slagturven was hij gegoed in de Hoekeindsepolder [13]). Van *Pieter Jansz. Decker* wordt op 4 augustus 1595 betaling wegens gehaalde waren geëist, terwijl hij op 25 juli 1597 in een proces tegen zijn buurman is gewikkeld over het recht van op- en overpad met beesten dat de achterlanders toekomt [27]). Op 3 oktober *1597* wondt hij door de waard Andries Joppen [28]) aangesproken wegens onbetaalde verteringen. In 1603 procedeert hij over de koopprijs van een door hem verkochte koe [29]); op 22 juni 1607 treedt hij op ia een proces tegen zijn zoon *Jacob Pietersz.*, die iemand in de arm gestoken heeft en op 8 oktober 1610 tenslotte wordt hij gedaagd in verband met de koop van oud hout [30]).

Met *Pieter Jansz. Decker is* de stamvader van het geslacht Dekker opgespoord; hij was althans degeen wiens beroepsaanduiding als geslachtsnaam bleef voortleven. De hierboven genoemde *Jan Lenertsz. Decker* kan zijn vader niet zijn: deze wondt pas van 1593 af vermeld en hij schijnt eerst kort voor 1626 te zijn overleden [25]); zijn broer *Lenert Lenertsz. Roets* leeft nog in 1629 [26]). Gezien de familierelatie, die blijkbaar bestond met *Jacob Pietersz. Decker*, zoon van *Pieter Jansz. Dccker*, is het interessant dat de rekening van de Hoekeindse mollen vaa 1587/'88 melding maakt van een *Jan Roets*, rietdekker. Deze zal wel identiek zijn met *Jan Pietersz. Roets* (doorgaans *Jan Pieter Roetsen* genoemd), die ik van 1553 af te Bleiswijk vermeld vond [31]). Hij was een zoon — althans erfgenaam — van *Pieter Roets*, die vóór 20 december 1577 overleed [32]) en die reeds in 1544 vermeld wordt, tegelijk met *Jan Roets* [33]). In *1553*, 1558 [34]) en 1562 wondt *Leendert Jan Roetsen* voor de tiende penning aangeslagen, in de jaren 1573—1575 zijn weduwe voor erfpacht van een woning met land [35]); hij zou de vader van de gebroeders *Lenert Lenertsz, Roets* en *Jan Lenertsz. Decker* kunnen zijn.

Wanneer wij *Pieter Roets* en *Jan Pietersz. Roets*, rietdekker, als onzeker buiten beschouwing laten, dan kan thans de stamreeks *Dekker* als volgt worden begonnen:

I. *Pieter Jansz. Decker*, rietdekker te Bleiswijk, gegoed in de Hoekeindsepolder aldaar, vermeld 1588-1613, tr. *N.N.*, † vóór 27 sept. 1624 [36]).

11 *Engel Pieterss. Decker*, gegoed te Bleiswijk, molenmeester 1614/'15) en schepen 1619, 1636/'37) aldaar, bagr. Bleis-

19) R.a. Bleiswijk 9 (mei/juni 1619) en 14, pag. 164: zijn handtekening komt voor onder een schepenakte dd. 28 jan. 1636; op pag. 475 wordt hij „president schepen ter vyerschare" genoemd in 1636 en 1637.

20) R.a. Bleiswiik 9. akte dd. 20 mei 1616.

21) R.a. Bleiswijk 11, pag. 599 en 629 (1626).

22) Weeskamerarch. Bleiswijk 2 f. 46vso. dd. 28 dec. 1617.

23) R.a. Bleiswijk 15, pag. 501: hun nagelaten zoon *Cornelis Jansz. Decker* heeft in 1642 de 25-jarige leeftijd bereikt en verzoekt zijn oom en voogd *Engel Jansz. Bouyt* voortaan zelf zijn goederen te mogen administreren. *Cornelis Jansz. Decker* trouwt Bleiswijk 2 febr. 1648 *Maertie Cornelisdr.* Als zijn broers kunnen in aanmerking komen *Ary Jansz. Decker* die in 1640 vermeld wordt (r.a. Bleiswiik 15. pag. 349) en die als weduwnaar van *Neeltje Dirksdr.* te Bleiswijk Op 14 sept. 1658 hertrouwt met *Maria Wiggers,* weduwe van *Cornelis Jansz. van. Nieuwerkerk, Dirck Jansz. Decker.* in 1658 met ziin vrouw *Maertiintie Lucas.* als lidmaat van de gereformeerde gemeente te Bleiswijk vermeld, en *Jan Jansz. Decker,* genoemd in 1675 (r.a. Bleiswijk 19, pag. 485). *Jan Pietersx. Decker* komt reeds voor in 1611 (r.a. Bleiswiik 8, f. *26)*; in 1616 komt hij voor in de molenmeestersrekening (zie noot 4) in verband met de levering van riet; in 1630 bezit hij land naast *Engel Pietersx. Decker* en in 1637 verkoopt hij een turfschip (r.a. Bleiswijk 12, pag. 442 resp. 15, pag. 34).

24) R.a. Bleiswijk 12, pag. 663, akte dd. 23 mei 1631. Zonen van *Lenert Pietersz. Decker* kunnen ziin geweest *Adriaen Lenertsx. Decker,* vermeld in 1643 en 1654 (r.a. Bleiswijk 16, pag. 28 resp. 17, pag. 319) wiens weduwe in 1656 procedeert, en *Jun Lenertsx. Decker,* vermeld in 1641 en 1652 (r.a. Bleiswijk. 15, pag. 359 resp. 17, pag. 95) wiens weduwe in 1661 procedeert (r.a. Bleiswijk 18, pag. 425); zij hertrouwt *Leendert Gerritsx. Broer* (r.a. Bleiswijk 19, pag. 338, akte dd. 30 sept. 1672).

25) R.a. Bleiswijk 11, pag. 464, 503, 659.

26) R.a. Bleiswijk 12, pag. 358, naastingsakte dd. 14 dec. 1629.

27) R.a. Bleiswijk 4.

28) *Andries Joppen* wordt van 1594 tot 1601 te Bleiswijk vermeld waar hij in 1563 moet zijn geboren. Op 21 jan. 1600 legt hij de eed af als tapper en waard aldaar. Later was hij als *Andries Joppen Verhouck* kleermaker te 's-Gravenhage, waar hij testeert 11 sept. 1633 en 20 sept. d.a.v. in de Grote kerk wordt begraven; hij tr. 1" *Leentgen Ariensdr.* (waaruit een zoon *Huych Andriesz.*); tr. *2" Pleuntje Jansdr. Vermeulen*, die in 1576 te Delft zou zijn geboren en als weduwe overleed vóór 16 dec. 1647. Uit het tweede huwelijk: *Pieter Verhouck,* geb. 1609/'10, koopman en winkelier in zijden en wollen lakens te 's-Gravenhage, testeert alciaar *17* dec. 1655, begr. 's-Gravenhage 5 nov. 1660, tr. 's-Gravenhage 3 april 1633 *Anna van Es,* † 18 januari 1656, dr. van *Dirk* en (tr. 's-Gravenhage 15 febr. 1609) *Izabella Duyfvoet.* Hun dochter *Dirkje Verhouck* trouwde in 1653 met *Michiel Gillisz. Bent*, „Franse cramer" te 's-Gravenhage, waaruit een dochter *Maria Bent* die in 1686 *Christoffel Fabius* van *Hoecke* huwt (verg. De Nederl. Leeuw 1916, 51 en 1960, 11). Een kleindochter van laatstbedoeld echtpaar was Maria *Petronella van Hoecke,* die in 1747 in het huwelijk trad met *Salomon* de *Monehy.* In 1791 trouwde hun zoon *Michiel Marinus de Monchy* met Maria *Huizinga Dekker,* telg uit het hier behandelde geslacht.

29) R.a. Bleiswijk 6, akte dd. 19 dec. 1603.

30) R.a. Bleiswijk 6 resp. 8.

31) Arch. Staten van Holland vóór 1572, 579 en 1231 (tiende penning Bleiswijk 1553 resp. 1562); r.a. Bleiswijk 2, akte dd. 5 mei 1568; id. 3, akten dd. 9 sept. 1580 en 18 mei 1582.

32) R.a. Bleiswijk 3.

33) Arch. Staten van Holland vóór 1572, 173 (tiende penning Bleiswijk 1544). In 1549 was Pieter *Roets* molenmeester van de Klapmolen onder Bleiswijk (arch. Schieland).

34) Arch. Staten van Holland vóór 1572, 914 (tiende penning Bleiswijk 1558).

35) Arch. Rekenkamer ter auditie 4578 f. 98vso. en 4579 f. 37.

36) R.a. Bleiswijk 11, pag. 146: *Jacob Pietersx. Decker* als erfgenaam van zijn moeder.

wijk in 1654, tr. *Adriaentgen* ***Adriaensdr.*** *Jong*, dr. van ***Adriaen Adriaensz.*** (en ***Aplonia Claesdr.?*** [37]).

III. ***Adriaen Engelen Decker,*** turfschipper te Bleiswijk, schepen aldaar (1666), † na *22* april 1678, tr. N. ***Berckel,*** dr. van ***Cornelis*** (*Jansz.?* en *Annetien Pauls?* [38]).

IV. *Arien* ***Adriaensz. Decker*** (= I in Nederl. Patriciaat, dl. 53), woonde aanvankelijk te Bleiswijk, in ***1670*** lid van de rederijkerskamer aldaar, woonde later te Overschie, begr. aldaar 23 april 1728 [39]), tr. 1° Bleiswijk 10 sept. 1673 *Annetie Louwen,* † tussen 18 juli en 31 aug. 1693, weduwe van ***Joris Michielsz:;*** tr. 2° Overschie 27 febr. 1697 *Grietie* ***Jansdr. Berckhout,*** begr. Overschie 12 april 1743.

37) R.a. Bleiswijk 11, pag. 235: in januari **1625** is *Aplonia Claesdr.* weduwe van *Adriaen Adriaensz. Jong.* In 1619 was lidmate van de gereformeerde gemeente „op het Dorp": *Pleuntien Claes. Adriaen Adriaensz. Jong* (of *Jonck*) wordt van ***1576*** af regelmatig te Bleiswijk vermeld wegens arbeidsloon, vervoer en levering van aarde, klei of turf met zijn schip, en in verband met verzoeken om te mogen slagturven in ziin land. In 1596 heeft hij schulden voor bier Op de kerfstok staan.

38) In 162'7 was *Cornelis Jansz. Berckel* diaken te Bleiswijk; in 1619 komen hij en zijn vrouw *Annetien Pauls* voor als lidmaten van de gereformeerde gemeente „in de Hoef" (DTB Bleiswijk, inv.nr. 3).

39) Toen werd althans' een *Ary* ***Dekker*** te Overschie begraven: op *26* febr. 1717 echter een *Arij den Decker.*

De hoorns van Horne zijn geen p o st hoorns,

door F. J. VAN ETTRO.

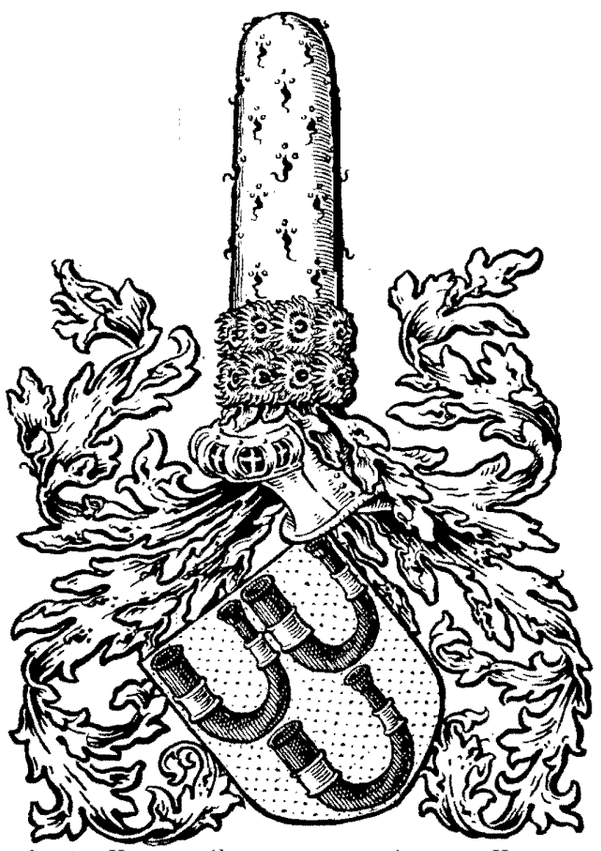

fig. 1. Heren (later graven) van Horne. In goud drie hoorns van rood, beslagen van zilver. (De gemeente Horn voert thans hetzelfde wapenschild.)

Onlangs verscheen van de band van Das. T. Klaversma, Eindhoven, een studie getiteld „De Heren van Cranendonk en Eindhoven ± 1200-1460" Het boek bevat daarenboven zoveel gegevens over b.v. Horne en Altena en over de geschiedenis van het hertogdom Brabant, dat het de aandacht verdient van allen, die belang stellen in de geschiedenis van de Lage Landen!

Zo heeft de heer Klaversma sterke aanwijzingen gevonden, dat de eerste ***Horne's,*** van wie ook de *Cranendonck's* afstammen, afkomstig waren uit de streek aan de Benedenrijn in het huidige Duitsland! De veelvuldig voorkomende voornaam *Engelbert,* destijds behalve bij de gravenhuizen van ***Mark*** en ***Berg*** vrij zeldzaam, geeft steun aan zijn vermoeden, dat er eerder verwantschap was tussen ***Mark-Berg*** en ***Horne,*** dan tussen de ***Horne's*** en de graven ***van Loon,*** het gebied, dat een groot deel van de huidige Belgische provincie Limburg omvatte.

„Mocht dit zo zijn", zo zegt de schrijver, „dan is de vroeger nogal gangbare 'opvatting -berustend op een valse oorkonde- als zoudende Horne's eenzijtak zijn van het gravenhuis van Loon, onhoudbaar".

Maar evengoed kan dan een streep getrokken worden door het verhaal, dat het wapen van Horne met de drie rode hoorns op veld van goud een b r e u k zou zijn van het gedwarsbalkte Loonse wapen van goud en rood![1]) Trouwens alleen al het sterfjaar 1134, dat voor ***Dirk van Loon,*** de zogenaamde eerste heer van Horne, wordt genoemd[1]), geeft te denken! Er waren toen nog geen erfelijke wapens, laat staan breuken.

Dat de k 1 e u r e n van het wapen van ***Horne*** zijn afgeleid van die van ***Loon,*** en deze weer van die van ***Luik,*** kan een gevolg zijn van het leenverband! Geheel verschillende wapens, maar wel in dezelfde kleuren als die het wapen van de leenheer vertoont, vindt men overal in West-Europa, doch deze gelijkheid van wapenkleuren alléén mag niet als breuk beschouwd worden.

Het is de beer Klaversma ook opgevallen, dat sommige leden van het geslacht *Horne* en sommige ***Cranendonk's*** in hun wapen drie o m g e w e n d e hoorns voerden, maar hierin behoeft men ook al geen breuk te zien. Terwijl men in de middeleeuwen er nauwlettend op toezag, dat dierenfiguren op wapenschilden naar heraldisch rechts werden gewend, heeft het vrij lang geduurd, voordat men hieraan belang ging, hechten bij levenloze voorwerpen [2]). Eigenlijk komt men hoorns in allerlei vormen ook tegenwoordig tegen zowel met de opening heraldisch rechts als omgewend.

Th. de Raadt heeft duizenden zegels met wapens (en ook wel zegels met wapenfiguren zonder schild) beschreven in zijn levenswerk „Sceaux Armoriés des Pays Bas et des Pays Avoisinants (1898—1903, 4 delen). Er zijn tientallen wapens bij van de ***Horne's*** en de met hen verwante geslachten *Cranendonk, Perwijs,* ***Bruheze*** en ***Goor.*** De wapens met omgewende hoorns zijn wel in de minderheid, maar toch lang niet zeldzaam, Slechts één keer komt bij hen een wapen voor met gesnoerde hoorns, n.l. bij ***Daniël de Gore (Goor, 1299).*** Ook bij

1) Emile Gevaert: „L'Heraldique, son esprit, son langage et ses applications" blz. 197, onder verwijzing naar Jean-Baptist Christijn: „Jurisprudentia Heroica" (1668). Eveneens in C. Pama: „Heraldiek" (1958) blz. 34.

2) Ook b.v. kromstaven van bisschoppen en abten ziet men in beide standen.

andere geslachten komen in het werk van Th. de Raadt hoorns omgewend èn in de „moderne" stand door elkaar voor [3]).

Eduard Freiherr von Sacken beeldt op blz. 80 van zijn „Katechismus der Heraldik" 5de druk (1893) in figuur 132 een omgewende gesnoerde hoorn af en hij noemt hem „Jagdhorn". Egon Freiherr von Berchem: „Heraldik, Grundzüge der Wappenkunde" 8e druk (1920) blz. 75 fig. 152 idem! Joseph Decku: „Deutsche Länder und Städtewappen" (1955) blz. 47 Stadt Nordhorn: van nood„ bezaaid met gouden penningen, over alles een gouden jachthoorn: de afbeelding vertoont een omgewende ongesnoerde hoorn.

Jouffroy d'Eschavannes beeldt in fig. 2 op blz. 151 van zijn boek „Traité complet du Blason" (1880) een omgewende hoorn zonder snoer af en noemt die „h u c h et = petit cor de chasse; il ne doit pas avoir d'attache". Victor Bouton schreef ia 1863 zijn „Nouveau Traite du Blason" en verdeelt daarin de „cors de chasse" in „trompes" en „huchets". Op blz. 429 komt als fig. 445 het wapen voor van *Châlon-Orange* met hartschild Genève: de hoorns van *Orange* zijn gesnoerd en omgewend, terwijl men ze in Nederland alleen tegenkomt met de opening naar rechts. In Engelse (boeken spreekt men algemeen van b u g l e h o r n; „gesnoerd" heet „s t r i n g e d" en zij worden meestal omgewend getekend.

De jachthoorns uit het wapen van de Prinsen *van Oranje-Nassau* worden altijd gesnoerd afgebeeld en hebben in ons land, voordat er boeken over gemeentewapens verschenen, een veel grotere bekendheid verworven, dan de ongesnoerde hoorns van *Horne*, die ook wel eens „jachthoorns" werden genoemd. Vandaar, dat men gauwer geneigd is jachthoorns af te beelden „à la Orange" dan „à la Horne". Lezers, die het jubileumnummer van dit maandblad van mei 1933 (ao. 5 'van jaargang 5 1), onder hun bereik hebben, vinden naast kolom 164 de Plaat 11 met 7 afbeeldingen van zegels van de eerste twee prinsen *van Oranje* uit het Huis *Nassau* met hun wapens,. Het wapen van *René „van Chalon"* († 1544) vertoont de gesnoerde jachthoorns o m g e w e n d en ook met het eerste afgebeelde wapen van Prins *Willem I* († 1584) is dit het geval (fig. 14).

De heraut Gelre geeft in zijn beroemde wapenboek de hoorns van *Horne* en verwante edelen de stand met de opening heraldisch rechts; ongesnoerd uiteraard en in de zeer kromme vorm van afb. 1. In het Armorial „Wijnbergen" echter zijn de hoorns van *Horne* omgewend, nummers 672 en 1204. Het „Armorial" met de wapens van de deelnemers aan de tocht naar Kuinre in 1396 vertoont de wapens van *Perwijs* en *Goor* met de hoorns in de stand, die het wapenboek van de heraut Gelre te zien geeft. Men wil in het wapen van *Horne* nog al eens een bewijs zien, dat de heren *van Horne* recht hadden op de erfetijke titel van opperjagermeester van het Duitse Rijk, maar bewijzen van dit recht van de *Horne's* schijnen niet te vinden te zijn; een titel op een grafplaat kan moeilijk als bewijs gelden! De Raadt vermeldt op blz. 66 van deel 1 enige wapens, die afgeleid zijn van bepaalde functies, maar heeft daarvoor kennelijk het wapen van de heren *van Horne* niet als voorbeeld gezien.

Bij de Nederlandse benaming van de hoorns in hun verschillende vormen is nogal wat verwarring ontstaan. J. B. Rietstap gaf in 1884 in het Frans de tweede druk uit van zijn „Armorial Général". Op planche VI vindt men drie verschillende hoorns:

Afb. 7. Huchet: de ongesnoerde hoorn. (b.v. *Horne)*.

3) Zie bij Th. de Raadt bijvoorbeeld de afbeeldingen 14'7, 149, 898, 979, 3.113 en ook 1'72, deze laatste van een Goor.

Afb. 8. Cor-de-chasse: dezelfde hoorn, echter met snoer. (b.v. *Oranje)* .

Afb. 6. Grêlier: ongesnoerde hoorn met één winding.

Jhr. J. L. M. Graafland schreef in 1932 zijn „Heraldische Encyclopedie". Daarin gaf hij de drie hoorns in kwestie dezelfde Franse namen en vertaalde daze als volgt:

— Huchet = Cor de chasse sans hen (fig. 327A) jachthoorn.
— Cor de chasse (fig. 157) jachthoorn.
— Grêlier (blz. 28) hoorn; De afbeelding geeft alle reden hier liever te spreken van waldhoorn of eigenlijk van posthoorn.

De posthoorn wordt in de genoemde boeken noch door Rietstap, noch door Graafland genoemd!

Tegen het einde van de vorige eeuw schijnt iemand het nodig te hebben gevonden de ongesnoerde (jacht-)hoorns van *Horne* te gaan aanduiden als p o s t h o o r n. Wenden de „huchets" voordien in de wapenbeschrijvingen van de Hoge Raad van Adel bijna steeds kort en duidelijk „hoorns" genoemd, te beginnen met de wapenverleningen aan de gemeenten Neer en H o r n in 1896 worden zij geblazoeneerd als posthoorn en bijna bij alle latere beschrijvingen van gemeentewapens, waarop de hoorns van *Horne* voorkomen, spreekt men per abuis van posthoorns.

Ook in België [4]) is men de namen gaan verwisselen, hetzij in de oorspronkelijke beschrijving, hetzij bij de vertaling uit het Frans. Loker (1898) en Kasteelbrakel (1923) hebben de ongesnoerde hoorns van *Horne* in hun wapen, maar in de wapenbeschrijving in het Nederlands worden z i j posthoorns g e noemd . . .

Bij Krombeke (1910) en Beveren-bij-Veurne (1953) spreekt men van jachthoorns en de tekeningen laten dientengevolge gesnoerde jachthoorns z i e n. Dezelfde gesnoerde jachthoorns treft men aan bij Perwijs (Parwez, 1845) en in het wapen van de provincie Luik (1837) ; men noemt ze respectievelijk posthoorn en hoorn [5]). In alle zes gevallen zijn de hoorns afgeleid van het wapen van Horne.

De heren *van Horne* voerden in hun wapen reeds in 1245 [5a]) drie „huchets" (hoorns, o o k w e l jachthoorns-zonder-snoer). Pas in 15 16 kwam de eerste p o s t dienst tot stand. *Francesco de Tassis,* een Italiaans edelman, van wie het vorstelijk geslacht *Thurn und Taxis* afstamt, verwierf in dat jaar van keizer Maximiliaan het monopolie van het brievenvervoer in het gehele Duitse Rijk, o.m. op voorwaarde, dat hij een geregelde postdienst zou onderhouden tussen Wenen en Brussel [6]). Het is d u s een vergissing om de Hornse wapenfiguur (fig. 2) posthoorn te noemen. Aangezien de met een snoer versierde gelijkvormige hoorn (fig. 3) jachthoorn wordt genoemd [7]), kan m e n niet beter doen, dan in navolging van de wapenbeschrijvingen van de Hoge Raad van Adel van vóór 1896, de „huchet" van *Horne* (fig. 2) kortweg h o o r n te noemen!

4) *Zie voor* de Belgische gemeentewapens het prachtige boek dat Gemeentekrediet van België in 1955 liet verzorgen door Max Servais: Wapenboek van de Provinciën en Gemeenten van België.

5) W. J. Baron d'Ablaing van Giessenburg beeldt in zijn boek: „Nederlandsche Gemeentewapens" (1862) het provinciewapen van Luik af met in het vijfde kwartier drie ongesnoerde hoorns, de echte hoorns van *Horne!* Het tegenwoordig gebruikelijke gesnoerde model is dus fout !

5a) Drs. T. Klaversma: De Heren van Cranendonk en Eindhoven + 1200-1460, blz. 14.

6) Winkler Prins Encyclopaedie 6de druk XV/579.

7) Oranje-Nassau, gemeenten Harenkarspel, Vollenhove, Dinteloord e.d.

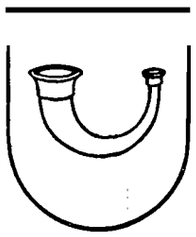

fig. 2. Hoorn (Huchet).

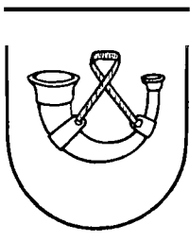

fig. 3. Jachthoorn (Cor de Chasse.)

Wapens met een echte posthoorn (fig. 4, 5 en 6) zijn vrij zeldzaam. Op bijzondere vlaggen, die in verscheidene staten door de postdienst worden gebruikt, komt men de echte posthoorn tegen [8]). De postvlaggen zowel van West-Duitsland als van Oost-Duitsland vertonen een hoorn volgens figuur 5: een kennelijk metalen hoorn met een winding in het midden en versierd met koorden. Op de postvlag van Denemarken heeft de posthoorn dezelfde vorm. Op de postvlaggen van Zweden en van Finland heeft de posthoorn eveneens de winding in het midden, doch geen koorden of andere versiering (fig. 6).

Het behoeft geen verwondering te wekken, dat de schrijvers [9]) van heraldische woordenboeken de Hoge Raad van Adel zijn gevolgd bij de benaming posthoorn voor de „huchet". In Duitse, Franse en Engelse boeken zal men tevergeefs zoeken naar een posthoorn, die er uitziet als een „huchet".

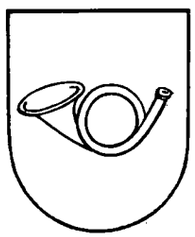

fig. 4. Wordt meestal waldhoorn (Grêlier) genoemd; in werkelijkheid is het eerder een posthoorn.

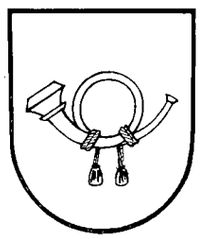

fig. 5. Gesnoerde posthoorn ontleend aan de Duitse postvlag.

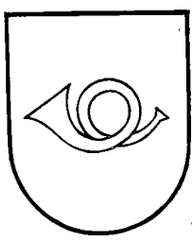

fig. 6. Ongesnoerde posthoorn, ontleend aan de Zweedse postvlag.

Hieronder volgt een overzicht van Nederlandse gemeenten, die in hun wapen (o.a.) hoorns e.d. voeren en de benamingen, die de verschillende schrijvers [10]) er voor gebruiken:

Wapens met hoorns', afgeleid **van het** wapen van Horne [10]):

Gemeente: (Provincie):	Jaar van verlening:	Officiële afbeelding:	De Branding:	Sierksma:	Druif:	V. d. Laars:
Budel	1817	3 omgewende hoorns	niet beschreven	horens	omgewende posthoorns	omgewende posthoorns
Heeze	1817	3 hoorns	idem	hoorns	hoorns	hoorns
Leende	1817	3 hoorns	idem	posthoorns	hoorns	posthoorns
Moergestel	1817	3 hoorns	idem	hoorns	hoorns	hoorns
Heythuizen	1819	3 hoorns	hoorns	hoorns	horens	hoorns
Wessem	1889	3 hoorns	hoornen	hoornen	horens	hoorns
Loon-op-Zand	1914	3 hoorns	hoorns	hoorns	hoorns	hoorns
Prov. Limburg	1886	3 hoorns	hoorns	jachthorens	jachthoorns	hoorns
Horn	1896	3 hoorns	posthoorns	jachthoorns	posthoorns	posthoorns
Neer	1896	3 hoorns	posthoorns	jachthoorns	posthoorns	posthoorns
Eindhoven	1923	3 hoorns	posthoorns	hoorns	posthoorns	trompen
Waalre	1942	1 hoorn	posthoorn	posthoorn	posthoorn	
Beegden	1948	3 hoorns	posthoorns	hoorns	jachthoorn	
Haelen	1950	3 hoorns	posthoorns	posthoorns	posthoorn	horens
Hunsel	1952	3 hoorns	posthoorns	jachthoorns	posthoorns	—
Buggenum [11])	1901	3 jachthoorns	jachthoorns	—	—	hoorns
Neeritter [11])	1926	3 jachthoorns	jachthoorns	—	—	jachthoorns

Hoorns, die niet afgeleid **zijn van het wapen van Home:**

Gemeente:	Jaar van verlening	Officiële afbeelding:	De Branding:	Sierksma:	Druif:	V. d. Laars:
Dinteloord	1817	jachthoorn	niet beschreven	hoorn	jachthoorn	jachthoorn
Uithoorn	1816		hoorn	hoorn	hoorn	hoorn
Nieuwenhoorn	1816	„	hoorn	hoorn	jachthoorn	jachthoorn
Oudenhoorn	1816		hoorn	hoorn	jachthoorn	jachthoorn
Rietjerksteradeel	1818		hoorn	hoorn	jachthoorn	jachthoorn
Vollenhove (O.)	1942	„	jachthoorn	jachthoorn	jachthoorn	—
Zegveld	1816	waldhoorn	waldhoorn	waldhoorn [12])	waldhoorn	waldhoorn
Harenkarspel	1817	omgewende jachthoorn	posthoorn	posthoorn	omgewende posthoorn	posthoorn
Hoorn	1816	jachthoorn	hoorn	hoorn	hoorn	hoorn

8) Preben Kannik: Vlaggen, Standaarden en Wapens (z.j.).

9) J. C. P. W. A. Steenkamp „Heraldisch Vademecum" (1939—1941).
H. W. M. J. Kits Nieuwenkamp: Encyclopedie van de Heraldiek (1961).
Drs. J. A. de Boo: „Heraldiek" (1967).
C. Pama: „Heraldiek en Genealogie" (1969), waarin de afbeeldingen van Steenkamp grotendeels werden overgenomen.

10) Uitgevers-Compagnie „De Branding" De Bilt (1941).
Kl. Sierksma: De Gemeentewapens van Nederland (1960).
C. Druif: Nederlandse Gemeentewapens (1965).
T. van der Laars en S. G. van der Laars: „Nederlandsche Heraldiek", (Provincie- en Gemeentewapen-album N.V. Koffie HAG Mij. 1924).

11) Buggenum en Neeritter zijn thans geen zelfstandige gemeenten meer.

12) Sierksma noemt als mogelijke oorsprong van deze waldhoorns het familiewapen *Segveld:* in zilver paalsgewijze twee jachthoorns van rood, gesnoerd en beslagen van goud; Armorial Général par J. B. Rietstap 11 blz. 756. De bijbehorende tekening van Rolland toont omgewende hoorns volgens afb. 4, dus wat men zou kunnen noemen echte posthoorns.

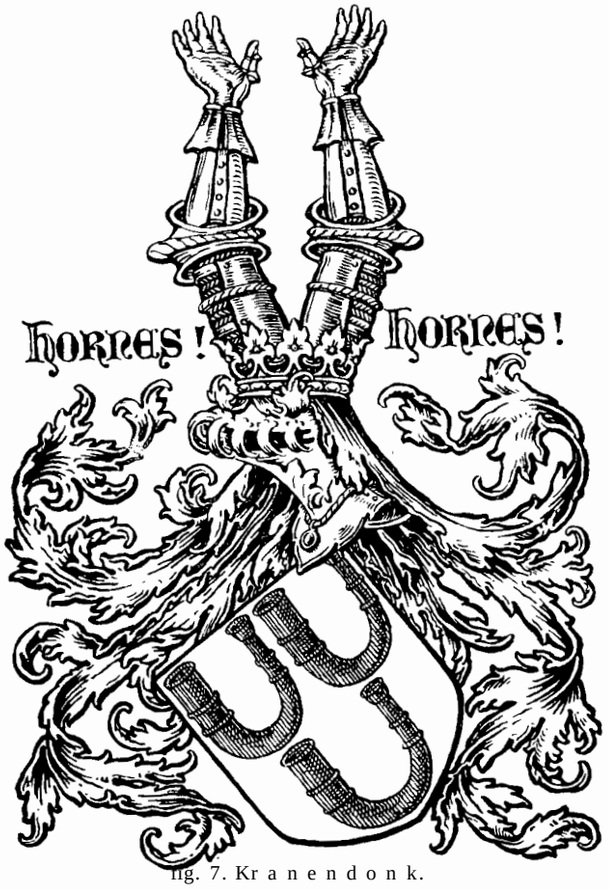

fig. 7. Kranendonk.
In zilver drie hoorns van rood.
(De gemeente Eindhoven voert een gedeeld wapenschild met in 11 in rood drie hoorns van zilver, paalsgewijze; dit is Kranendonk in tegengestelde kleuren.)

fig. 8. Brouhese (Bruheze).
In zwart drie hoorns van zilver, beslagen van goud.

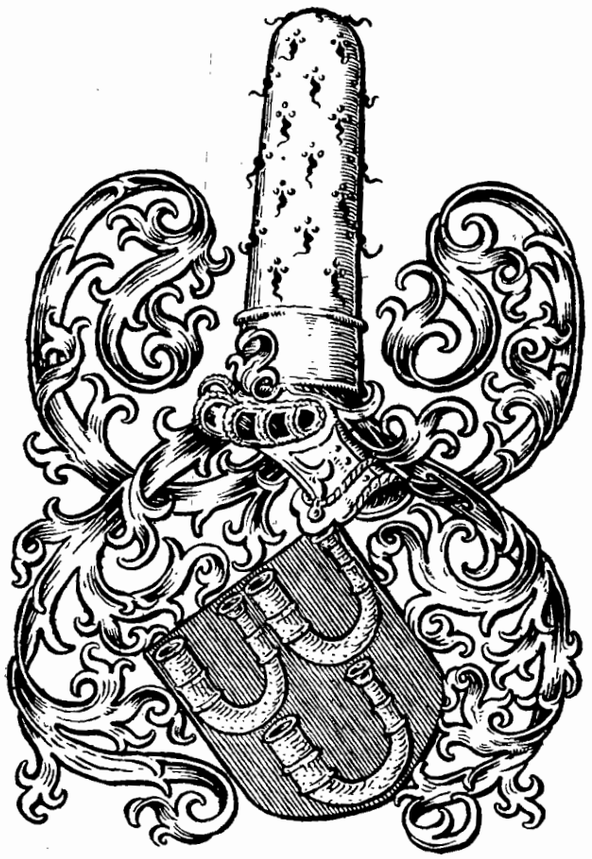

fig. 9. Perwez (Perwijs).
Perwijs rood drie hoorns van goud.
(De gemeente voert thans: in goud drie jachthoorns van rood, beslagen en gesnoerd van zilver, overtopt door een barensteel van blauw met drie hangers; met een vrijkwartier van rood, beladen met dertien zilveren penningen.)

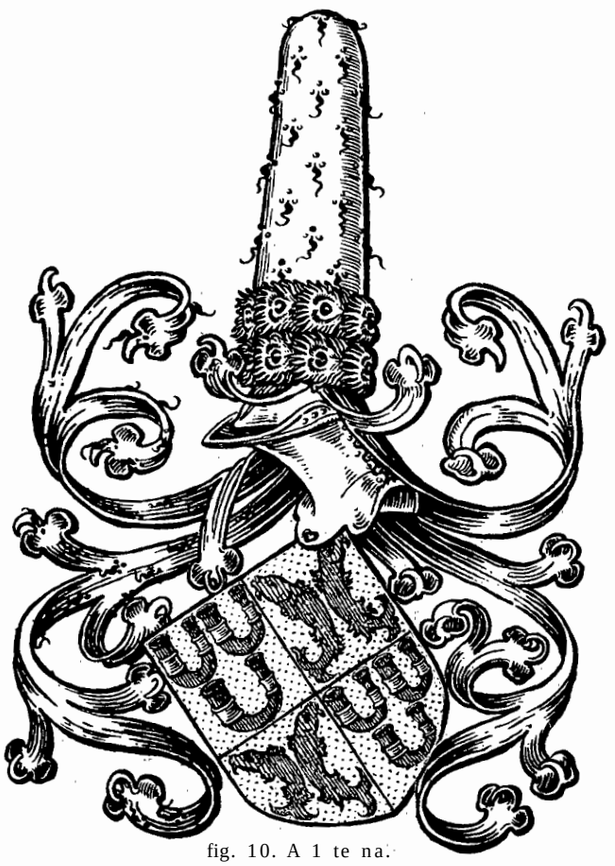

fig. 10. A 1 te na.
Gevierendeeld, 1 en 4: in goud drie hoorns van rood, van zilver *(Home)*. 2 en 3: in twee rechtop geplaatste en van elkaar afgewende zalmen van goud beslagen rood.
(Zalmen in deze stand vindt men terug in vele gemeentewapens in het Land van Altena en omgeving.)

N.B. De afbeeldingen 1, 7, 8, 9 en 10 zijn ontleend aan „Armorial de Princes du Sang Royal de Hainaut et de Brabant", door Prince Edouard De Block (1900); de afbeeldingen 2 t.e.m. 4 zijn ontleend aan „Heraldiek" door Drs. J. A. de Boo (1967).

Het is een merkwaardig feit, dat de ***Horne's*** en de aan hen verwante geslachten hun wapenfiguur hebben achtergelaten in zo ver uit elkaar gelegen streken van de Nederlanden. De oudste linie is in 1540 met graaf Jan *II* uitgestorven. De Graaf van ***Hoorne,*** die samen met de Graaf ***van Egmont*** en vele anderen in 1568 het slachtoffer wmd van de politiek van Koning Philips 11 van Spanje, was een stiefzoon van Jan 11 en hij was dus geen geboren Horne.

De heren ***van Gaesbeek,*** een jongere linie van ***Horne,*** werden later tevens graven ***van Houtkerke*** (thans in Noord-Frankrijk), maar slaagden er niet in hun aanspraken op het graafschap Horne erkend te krijgen. Ook ten zuiden van de Belgisch-Franse gaena kan men de hoorns van ***Horne*** tegen komen: zonder snoer in het wapen van St. Sylvestre-Cappel, mèt snoer bij Houtkerke, Oudezeele, Merris en Hardifort.

Prachtige wapentekeningen met de hoorns van ***Horne*** komen voor im het curieuze boek van Prince Edouard De Block „Armorial des Princes du Sang Royal de Hainaut et de Brabant" (1900), waarin de schrijver zijn afstamming wil aantonen van de graven ***van Loon,*** van wie, ook naar zijn mening, de *Hornes* zouden afstammen. De beoordeling van zijn verhaal moet aan meer-bevoegden worden overgelaten. Maar omdat dit boek tamelijk zeldzaam is, is het de moeite en kosten waard de wapenafbeeldingen bereikbaar te maken voor een bredere en naar men mag hopen geïnteresseerde lezersgroep,

KORTE MEDEDELINGEN,

Slingsbie **(Slingsby),**

(LVI, kol. 454 vgl.)

Arnolda Josina Johanna Slingsbie, geb. 19, gad. Geldrop 20 aug. 1780 (dr. van Ds. ***Johan Jacob Slfngsbie*** en ***Arnolda Sluiter*** (*Sluijter*); zie De Ned. Leeuw, LVI, blz. 460, sub V), † 's-Hertogenbosch 27 nov. 1828; tr. Woensel 17 juli 1803 ***Mathijs van Heyst,*** ged. Waalre 30 juni 1771, landbouwer, † Veldhoven 7 febr. 1829, zn. van ***Antonius*** (of ***Anthony)*** en *Willemina* ***Fabri.*** Vergel. Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie, deel XXIII (1969), blz. 82 en 85.

MR. W. DE VRIES.

Nederlandse archivalia te Djakarta.

Op 25 mei j.l. heb ik een bezoek gebracht aan het Arsip Nasional te Djakarta. Misschien is het voor de lezers interessant te weten, dat de oude doop-, trouw- en begraafregisters ukt het voormalig Nederlands Oost-Indië die staan opgesomd in De Navorscher 1928, blz. 276 e.v., nog onder de daar vermelde nummering op het Arsip Nasional aanwezig zijn. Van de eerste serie (Batavia) heb ik een tiental nummers in handen gehad. De kwaliteit loopt sterk uiteen, doch in het algemeen zijn de akten leesbaar. De eerste contacten, die moeten leiden tot het microfilmen van de registers ten behoeve van het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage, zijn, gelegd.

De archivaris, Mejuffrouw Soemartini, deelde mij desgevraagd mede, dat het Nederlandse publiek zich rechtstreeks met vragen tot het Arsip Nasional, Djalan Gadjah Mada 11 1, Djakarta I/7, kan wenden. Correspondentie kan plaatsvinden in het Engels of in het Nederlands.

MR. G. J. J. VAN WIMERSMA GREIDANUS.

BOEKBESPREKING.

Nederland's Adelsboek 1969. 62e Jaargang. N.V. Uitgeverij W. P. van Stockum & Zoon, 's-Gravenhage.

Deze 537 pagina's tellende uitgave is het vierde deel van de in 1966 begonnen état présent van de Nederlandse adel: het behandelt die geslachten, wier naam begint met de letter M tot en met Re (of Rey, zoals de band vermeldt).

Slechts één geslacht is sinds 1963, het jaar, waarin deze geslachten het laatst behandeld zijn, geheel uitgestorven, nl. het in 1835 verheven geslacht *Pichot* ***van Slijpe.***

Het in 1964 ingelijfde geslacht ***Von Martels,*** dat thans reeds zeventien leden telt, is voor het eerst opgenomen met een stamreeks, aanvangende met ***Gerhard Martels*** ca. 1590-1654, rentmeester van Eemsland.

Bovendien is voor het eerst opgenomen de stamreeks en de genealogie van het geslacht *Du* ***Pont,*** dat tot nu toe in Nederland's Adelboek ontbrak en blijkbaar door de vorige redacties was aangezien voor een geslacht, dat in 1830 voor België geopteerd heeft (vgl. De Nederlandsche Adel (historisch gedeelte), 1 e jaargang, 1925, pag. 272). De stamreeks vangt aan met. ***Pierre du Pont,*** † voor 23 juli 1690, wiens zoon te Poitiers geboren werd; *Willem Dupont* (in het betreffende K.B. zó geschreven) werd bij K.B. van 16 sept. 1815, la FF, verheven tot baron bij eerstgeboorte; met zijn enige dochter stierf het geslacht in 1877 uit, Het ware te wensen, dat de redactie pogingen deed de genealogieën van al die families, die na 1830 nog tot de Nederlandse adel behoord hebben en die tot nu toe nog niet in Nederland's Adelboek zijn verschenen, te completeren.

Het geslacht ***Van Raab van Canstein,*** dat reeds in 1966 werd opgenomen onder de letter C is thans wederom opgenomen, aangezien blijkbaar gebleken is, dat de stamreeks slechts begint met ***Johan Raeff,*** geb. omstreeks 1530 (gen. V in Nederland's Adelsboek jrg. 1941, pag. 25). Een geslacht als *Cornets* ***de Groot zou*** op overeenkomstige wijze onder de G moeten worden opgenomen.

Thans enkele opmerkingen, die evenzeer voor de vorige delen gelden. Wat de redactie eigenlijk bedoelt met het vetdrukken van één naam per geslacht, is mij niet duidelijk geworden. „Hoofd van het geslacht" betekent het niet (vgl. De ***Mauregnault)*** en ook niet „hoofd van het geslacht", dat in Nederland gevestigd is (vgl, ***Prins)*** of de Nederlandse nationaliteit heeft (vgl. *May)*. De redactie zou haar bedoeling in deze dienen mede te delen of het vetdrukken achterwege laten, Ook zie ik geen redactionele lijn in het opnemen van in het buitenland genaturaliseerde leden van de Nederlandse adel: soms worden deze opgenomen (b.v. *May)*, soms wordt van het bestaan ervan niet gerept of niet aangegeven, wie de stamvader van zo'n tak is (b.v. ***Nahuys).*** Indien geen nieuwe gegevens betreffende een dergelijke tak de redactie bereikt hebben, kan toch gemakkelijk aangegeven worden, wie de stamvader ervan is met verwijzing naar de jaargang, waarin de laatst bekende gegevens zijn opgenomen.

Voor het voltrekken van een huwelijk is slechts het noemen van de gemeente relevant (niet de plaats, waar het gemeentehuis toevallig staat): een echtscheiding komt slechts tot stand door inschrijving van een vonnis in de registers van de burgerlijke stand (het vonnis zelf is slechts een schakel in de keten, die tot dit resultaat leidt).

De afkorting „huz." vindt men niet in enige ranglijst: bedoeld zal zijn het wapen der cavalerie. Herhaaldelijk worden militaire rangen vermeldt, die de betrokkenen slechts tijdelijk hebben, terwijl de indruk gewekt wordt, alsof zij reeds effectief daarin benoemd zijn.

Tenslotte nog enkele opmerkingen, die meer in het bijzonder op dit deel betrekking hebben:

pa g. 6 8. *Robert A. H, R. J.* baron *Melvill van Carnbee* had niet apart onder VIII vermeld behoeven te worden, aangezien geen kinderen van hem bekend zijn.

p a g . 1 3 6 sqq.: Van de hier vermelde leden van het geslacht *„De" Muralt* heet Jhr. Mr. *Jan Ludwig Bernhard* (gen. XIX) volgens zijn geboorteakte *Von Muralt;* zijn echtgenote *Scherpezeel.* Bij Jhr. Ir. *Robert Rudolph Lodewijk* (XXbis), Jhr. Dr. Ir. *Willem Jules Jan* (XXI), Jhr. *Willem Frederik Martin* (XXII bis) en diens kinderen is in de geboorteakte als naam van de vader telkenmale vermeld *Von Muralt, zich noemende en schrijvende de Muralt.* De geslachtsnaam van deze personen is derhalve *Von Muralt.*

p a g. 1 6 8: Chevalier *Michel H. L. M. G. de Haerne,* lees: Ridder *Michel* enz. (vgl. Etat present de la Noblesse de Belgique 1963, pag. 203).

p a g, 1 7 6 : *Elisabeth A. C. L. M. J. G. de Bassompierre* is Jonkvrouw (vgl. Nederland's Adelsboek 1965, pag. 82 en Etat présent de la Noblesse de Belgique 1960, pag. 55).

p a g . 1 9 1 : Jkvr. *Karoline A. J. M. van der Renne;* haar vader *Oswald Pierre Henri* ridder *van der Renne* werd op zijn verzoek, om met zijn afstammelingen niet meer te behoren tot de Nederlandse adel, van de registers geroyeerd op last van de secretaris van Staat bij missive dd. 18 okt. 1836. Dit royement werd bij K.B. van 29 nov. 1843 nr. 59 („Zesde adelslijst") gepubliceerd. Aangezien *Karoline* in 1862 geboren is, heeft zij dus nooit tot de Nederlandse adel behoord. Haar vader werd volgens Nederland's Adelsboek 1950, pag. 260, bij K.B. van Koning Friedrich Wilhelm IV van Pruissen dd. 20 juni 1849 de titel van Baron verleend (wat ik overigens niet bevestigd vond), zodat de dochter zich in dit geval Freiin kan noemen.

p a g 2 0 2: De redactie had in navolging van Etat présent de la Noblesse de Belgique 1966, pag. 176, kunnen vermelden dat de oudste tak van het geslacht *De Nortnan d'Audenhove* hoogstwaarschijnlijk is uitgestorven, waardoor Jhr. *Ludwig M. B. R. de Norman d'Audenhove* graaf geworden is.

p a g . 2 0 8 : *Marie H. A. de Wouters de Bouchout* is Jonkvrouw, haar vader Ridder (zie La Noblesse Belge, annuaire de 1923, pag. 233).

p a g. 2 9 0: De geslachtsnaam van *Mathilde H. von Petersdorff-Groszenhagen* (wat als *Grossenhagen* geschreven had dienen te worden) is *Von Petersdorff;* haar vader was Fideikommisherr auf Grossenhagen (vgl. Uradeliches Taschenbuch 1904 en Briefadeliches Taschenbuch 1919).

p a g . 3 0 8: Hoewel het diploma van *Willem* baron *du Pont* het wapen *Du Pont* inderdaad omschrijft, zoals hier is gegeven, behoren de woorden „Op het schild een baronnenkroon, overtopt van" te vervallen: deze geven toch slechts ten overvloede aan, dat de baron *du Pont* gerechtigd is tot het voeren van een baronnenkroon, wat volgens de slechte heraldische gewoonte in het begin van de vorige eeuw ook in de beschrijving van het wapen vermeld en op de afbeelding ervan weergegeven werd.

MR. 0. SCHUTTE.

C. A. Rutgers, Jan van Arkel, bisschop van Utrecht. Bijdragen van het Instituut voor Middeleeuwse geschiedenis der Rijksuniversiteit te Utrecht XXXIV. Wolters-Noordhoff N.V. Groningen 1970.

Jan van Arkel verdient dit gedegen Utrechtse proefschrift, dat aan hem is gewijd en dat 300 bladzijden, drie illustraties en twee kaarten telt.

Krachtige figuur, die hij was, neemt hij — zo is de conclusie van de auteur — in, de rij der bisschoppen van Utrecht een ereplaats in. Hoewel hij tot een bekend geslacht behoort, is het volstrekt niet gemakkelijk de afstamming van deze bisschop met de vereiste nauwkeurigheid vast te stellen. Na alle beschikbare gegevens opnieuw te hebben overwogen, volgt Dr. Rutgers de opvatting van Mr. J. W. Groesbeek, indertijd in ons maandblad uiteengezet, dat *Jan III* heer *van Arkel* in eerste echt gehuwd was met *Mabelia van Voorne,* in tweede echt met *Cunigonde van Virnenburg,* dat zijn opvolger *Jan IV* uit het eerste huwelijk, de latere bisschop, ook *Jan* geheten, uit het tweede huwelijk stamt. Dan blijft toch nog een tegenstrijdigheid over: *Mabelia van Voorne is* volgens de kroniekschrijver Theodericus Pauli 1 maart 1318 overleden, maar de benoemingsoorkonde van paus Clemens VI van 20 november 1342 verklaart, dat *Jan van Arkel,* de nieuwe bisschop van Utrecht, toentertijd in zijn achtentwintigste levensjaar verkeerde, hetgeen neerkomt op een geboorte in 1314 of 13 15. Uiteraard is het ondenkbaar dat de bisschop tijdens het leven van *Mabelia* geboren zou zijn uit een latere vrouw van zijn vader, Helaas w a s men in de middeleeuwen niet z o e x a c t als w i j zouden wensen. De heer Rutgers meent, dat de pauselijke kanselarij in dit geval geen fout zal hebben gemaakt, in aanmerking genomen, dat *Jan van Arkel* destijds persoonlijk in de Curie in Avignon heeft bezocht, maar dat Theodericus Pauli een vergissing moet hebben begaan: *Mabelia van Voorne* moet ettelijke jaren eerder zijn gestorven.

Drie hoofdstukken handelen over het wereldlijk bestuur,' dat *Jan van Arkel* voerde over het Neder- en het Oversticht. Dan volgt een hoofdstuk over zijn geestelijk bewind als bisschop. Hierin komt o.a. de bemoeienis aan de orde, die de prelaat had bij het verlenen van huwelijksdispensaties.

In 1364 is *Jan van Arkel* benoemd tot bisschop van Luik. De heer Rutgers volgt hem niet naar zijn nieuwe residentie. Dit is volkomen begrijpelijk. De Luikse periode vergt een studie apart en de lezer mag zich met het gebodene meer dan voldaan voelen,

J. Fox.

D e u t s c h e s P a t r i z i a t 1 4 3 0 - 1 7 4 0, Büdinger Vorträge 1965. Schriften zur Problematik der deutschen Führungsschichten in der Neuzeit. Band 3 der Gesamtreihe. Im Auftrag der Ranke-Gesellschaft, Vereinigung für Geschichte im of fentlichen Leben, herausgegeben von Hellmuth Rössler. C.A. Starke Verlag — Limburg/Lahn 1968.

Na twee delen, die over de Adel handelen, brengt de Ranke-Gesellschaft in deel 3 van de onderhavige reeks vijftien gebundelde voordrachten over het Duitse patriciaat.

Fundamenteel is de eerste bijdrage van Prof. Dr. Hermann Mitgau. Aandeel aan het stadsbestuur, d.w.z. politieke macht, kenmerkt de patriciër evenzeer als rijkdom aan geld en goed, maar hier komt nog een derde factor bij van essentieel belang: patriciërs trouwen bij voorkeur onder elkaar, het patriciaat vormt een „geschlossene Heiratskreis" en wordt hierdoor tot geboortestand.

De meeste andere voordrachten, door verschillende deskundigen gehouden, hebben betrekking op het patriciaat in een bepaalde stad bijv. Breslau of in een bepaalde streek zoals de Elzas.

Interessant is, dat Nederlanders hier en daar in het Duitse stadspatriciaat zijn opgegaan. Hierover valt te lezen in het artikel van Prof. Dr. R. van Roosbroeck „Niederländische Patrizier im Exil (1585-1600) ".

Van de afbeeldingen in dit boek zijn er enkele bijzonder aantrekkelijk. Dit geldt met name van de portretten van twee raadsheren uit Ulm (anno 15 16) en Memmingen (anno 1530).

De Nederlandse lezer, die dit boek uit handen legt, gelieve te bedenken, dat Joh. E. Elias aan zijn meesterlijke behandeling van het regentenpatriciaat van Amsterdam een eredoctoraat heeft te danken, maar dat Elias géén school heeft gemaakt Het terrein, dat dit Duitse boek bestrijkt, ligt hier te lande nog ruimschoots onontgonnen. Wie het zou willen bewerken, dient niet uitsluitend genealoog te zijn, maar ook zin te hebben voor sociale geschiedenis. Desgewenst kan hij bij de adepten van de grote Ranke een vleugje inspiratie opdoen.

J. Fox.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften+

Genealogisches Handbuch des Adels, bd. XLV (1969) = Adelige Häuser A, bd. X.

Dit deel, dat XXXVI en 571 blz. omvat, geeft de état présent van 27 en de stamreeks van 2 geslachten en daarenboven 2 kwartierstaten (128). Enige der behandelde families t.w. *Von Barby, Von Reckow, Von Sfockhausen* (Neder-Saksen), *Von Wede1 (Von Wedel-Parlow)* en *Von Winterfeld(t)* hebben door huwelijk relatie met ons land. Men treft in deze geslachtslijsten de volgende namen aan: *Van Vollenhoven* (*Henriette,* geb. Hannover 1860, overl. Wiesbaden 1918, tr. 1884 — gesch. 1896 — *Roderich W, L. C. von Barby,* 1851-1953), *Trip* en *De Jongh* (Jkvr. *Adriana Christina Trip,* geb. Nieuwer-Amstel 1894, tr. 1923 — gesch. 1938 — *Werner R. P. W. von Reckow,* 1891—±1945; de dochter uit dit huwelijk *Adriana Chrisfina von Reckow,* geb.. 1924, tr. Oegstgeest Mr. *Johannes Jacobus de Jongh,* geb. aldaar 1921), *Müller* (Dipl. Ing. *Fredrik Muller,* geb. Utrecht 1889, overl. Brenkelerveen 1960, tr. 1915 *Barbara H. A. E. K. von Stockhausen,* geb. 1883), *Buytendijk* (Ir. *Lodewijk Frederik,* geb. Nijmegen 1942, tr. 1964 *Ariane I. 0. von Wedel,* geb. 1940), *Dermout* (*Christine,* geb. 1865, overl. 1954, tr. 1889 Dr. med. *Georg W. S. von Wedel,* 1858-1911: zij was een dr. van Ds. *I. J. Dermout* en *Jeannette Goglin.* Ned. Patr. 1920, blz. 73, sub IX, noemt laatstvermelde: *Etiennette Goglin)* , *Van Lawick* (*Herman* baron, geb. 1887, tr. 1925 — gesch. 1930 — *Auguste Th. M. E. H.* Freiin *von Uslar-Gleichen,* geb. 1898; zij hertr. 1930 — gesch. 1948 — *Erich R. E. 0. von Wedel,* 1892—1954), *Roessingh Udink (Adele,* 1872-1948, tr. 1892 *Ernst E. von Wedel (-Blankensee),* 1864-1930; 'blijkens Ned. Patr. 1962, blz. 272, 273, sub VIII b en VIIIb, 3 luiden haar voornamen *Adele Bertha* en die van haar ouders Mr. *Joan Melchior* en Jkvr. *Margaretha Bertha Storm van 's Gravesande* en zou *E. E. von Wedel (-Blankensee)* in 1936 zijn overleden. *A. B. Roessingh Udink is* geb. Denekamp, huize Noord-Deuringen en niet te Noord-Deuringen zoals als G.H.A. abusievelijk vermeldt), *Van Lynden (Irene A. E.* barones, geb. 1939, tr. 1962 — gesch. 1969 — *Ernst G. H. von Wedel,* heer van Eszerischken, geb. 1934; de voornamen van *I. A. E.* barones *van Lynden* zijn in het G.H.A.

niet volledig opgenomen) en *Briët (Regine M.,* geb. 1906 als dr. van Ds. *Catharinus Marius* en *Marie Chantepie de la Saussaye,* br. 30 mei 1932 (31 mei 1932 volgens Ned. Patr. 1967, blz. 40, sub VIf, 1) Dr. *Ludwig H. E. von Winterfeld,* 1906—1963; ook in dit geval heeft het G.H.A. de voornamen niet volledig vermeld).

Genealogisches Handbuch des Adels, bd. XLVI (1970) = Adelige Häuser B, bd. IX.

Een voor Nederland genealogisch interessant deel van XLVII en 519 blz., waarin totaal 71 families en 1 kwartierstaat (128) worden behandeld. Van 13 dezer geslachten waren tot dusverre nimmer genealogische overzichten in de verschillende series „Taschenbücher" verschenen. Tot deze laatste categorie behoort de stamreeks Von *Renesse,* die begint met *Henrik Willem van Renesse,* ged. Deventer 24 mei 1697, overl. Kleef 1747, tr. aldaar 28 jan. 1720 met *Maria Helena Tork.* In deze familie komen verschillende allianties met leden van Nederlandse geslachten voor: *Dericks (J. H. B.* — het G.H.A. vermeldt slechts de voorletters — geb. 1821, burgem. van Groesbeek, overl. 1864, tr. 1855 *Anna L. E. von Renesse,* 1819—.....), *Huender (Euphemia,* geb. Wijngaarden bij Dordrecht 1795 als dr. van Ds. *Diedrich* en *Hermine Anfoinette Weddelinck,* overl. 183 1, tr. 18 15 *Heinrich K. K. von Renesse,* 1791—1841. Hij hentr. — ondertr. 1832 — *Philippine Jacobine Cornelia Speelman de Groulart,* geb. Rotterdam 1795 (?), nat. dr. van *Frederik Harpert (von) Scheydt de Groulart* en *Wilhelmina Speelman.* In de verzamelingen van het Genootschap hebben wij geen nadere gegevens over de Hessische hofdame *Philippine J. C. von Renesse* geb. *Speelman de Groulart* kunnen vinden. Of haar doopinschrijving inderdaad onder de naam *Speelman de Groulart* is geschied, moet nog worden bewezen, Er is stellig reden hier een vraagteken te plaatsen, zo lang de doopacte niet bekend is. Haar vader *Frederik Harpert (von) Scheydt de Groulart,* 1769-1842, tr. 1790 Jkvr. *Caroline Frederica de Lannoy,* 1771-1822; zie N.A.B. 1943-1948, blz. 253, sub VI, 3. Volgens bij ons Genootschap berustende correspoadentie tussen de † heren W. J. J. C. Bijleveld en W. F. del Campo Hartman heeft *Frederik Harpert (von) Scheydt de Groulart* bij *Wilhelmina Petronella Speelman,* naaister te Tiel, ook een nat. zoon gehad t.w. *Willem Frederik van Surister,* geb. Rotterdam 14 okt. 1812, overl. Drumpt 1843), *Oudenampsen (Arnold Johan Albert, 1812-1865,* tr. 1863 *Catharina D. von Rencsse,* 1823—1918), *De Rivecourt* (Jhr. *Fréderic Chrêfien Guilleaume,* 1791-1856, tr. 18 11 *Arnoldine G, F. von Renesse,* 1788-1864. Het is de redactie van G.H.A. — men heeft het praedicaat Jhr. niet vermeld — blijkbaar ontgaan, dat het geslacht *De Rivecourt* opgenomen is in N.A.B. 1950, blz. 308 vv.), *Völker* (*Michael,* geb. Heusden 1792 of 1794, overl. 1861, tr. 1816 *Katharina S. A. von Renesse,* 1793-1847) en *Van Zadelhoff (Gerrit,* geb. Wageningen 1821, oved. 1863, tr. 1861 *Henriette C. von Renesse,* 1831—...). Het geslacht *Von Egidy* vangt aan met *Johann Egidy,* die volgens de overlevering eind 16de eeuw uit de Nederlanden naar Elbing is vertrokken; hij overl. vóór 21 okt. 1687, Gegevens omtrent zijn vrouw zijn niet (bekend. Zijn zoon *Samuel von Egidy,* 1630/'31—1710, tr. omstr. *1660 Geertruid Ripperbant,* overl. *1702,* dr. van *Johann* en *Johanna Buissonnet.* Voor zover bekend zijn de oudste 2 kinderen uit dit huwelijk resp. in 1662 en 1664 in Borculo geboren. Het 3de kind, *Johanne Catharine,* was in 1ste huwelijk getr. met ..... *Valck,* luit. in Ned. dienst. Het uit Thüringen stammende geslacht *Von Stockhausen* heeft een uitgebreide Nederlandse tak, die zich uit Saarn in Indonesië en vervolgens

in ons land en de V.S. heeft gevestigd. Stamvader van deze tak is *Theodor Albert von Stockhausen*, geb. Saarn 6 okt. *1857*, overl. Salatiga, Java, 3 okt. 1926, tr. aldaar 22 mei 1895 met *Mira*. In deze tak treft men o.m. de volgende namen aan: *Anderson, Bloos, Bomelijn, Effenberger, Ferns, Van Helsdingen, Hoogervorst, Idzerda, De Kleer, Kole, Kolthoff, Krijger, Kuen, Van der Meijden, Nijkamp. Pieschel, Roza, Van Rijswijk, Schmid, Vermeulen* en *Weites. Cornelis M. F. von Stockhausen*, geb. Pasoeroean, Java, 1 nov. 1834, overl. 's-Gravenhage 18 febr. 1911, tr. Utrecht 30 okt. 1862 *Alberta Adriana Reeders*, geb. Breukelen 20 april 1834, overl. 's-Gravenhage 7 dec. 1921, dr. van *Jacobus Andreas* en *Alberta Gravendaal*. Uit dit huwelijk *Gerrit Willem von Stockhausen*, 1873-1958, tr. in 1902 — gesch. 1917 — *Charlotte Müller*, geb. Utrecht 1880, overl. Zeist 1955, dr. van *Carl Johann Heinrich* en zijn 1ste vrouw *Adriana Wilhelmina de Groot:* tr. 2° 's-Gravenhage 29 april 1919 *Hortense Bos Otten*, geb. 1878, dr. van *Hendrik* en *Theodora Hortense Clementine Vrijdag* en wed. van *Arnoldus Frederik Stemfoort*. Een zuster van genoemde *Charlotte Müller* n.l. *Adriana Marie Anna* was getrouwd met Mr. *W. C. Wendelaar. Carl J. H. Müller* bovenvermeld tr. 2° *Theodore Ch. A. G. von Stockhausen*, 1872-1964. Verder komen in dit deel nog de volgende in Nederland blekende namen voor: *Van Assendelft, Beretta, Clemens, Dries, Von Graffenried, De Lange, De Leeuw, Van Loon* (Jkvr. *Marcelle A. V. H.*, tr. *K. 0. M. H. N. von Funcke*), *Von Muralt, Van Muyden, Van Randwijck, Van Rooy, Tulleken, Tijssens, Van Verschuer, Vis van Zaandijk* en *Vrakking*. Het geheel wordt voorafgegaan door een lezenswaardig artikel over „Der Staat Bern und seine regimentsfähigen Familien" van de hand van E. H. Brunner. Tot sbot zouden we willen opmerken, dat heit valt te betreuren, dat bij een vanzoagde uitgave als deze „Taschenbücher" in vele gevallen de namen der ouders van aangehuwden buiten beschouwing worden gelaten. Daarenboven worden de voornamen van de aangetrouwde personen niet immer volledig vermeld.

Vlaamse Stam, jag. VI (1970), afl. 2.

A. K. L. Thijs. Een bron voor de sociale geschiedenis. Arbeiders voor de katoendrukkerij te Dambrugge (ca. 1754). In 1753 verkregen de Antwerpse kooplieden *Adriaan Janssens, Joan van Heurck, Joan Beerenbroek* en *Joan van Eersel* octrooi in de Zuidelijke Nederlanden een katoendrukkerij op te richten. Het bedrijf werd te Dambrugge bij Merksem — thans tot Antwerpen behorend — gevestigd. De geschoolde werkkrachten werden voorn. in Hamburg aangeworven,. Volgens een op het R.A. te Antwerpen aanwezige lijst van „voor de druckerye aen te nemen personen" werden tussen 1754 en 1755 tevens verscheidene werkkrachten uit het Antwerpse aangetrokken. Op deze lijst van 230 personen verschijnen o.a. de namen *Aberson, Baert, Clement, Geubels, Heijligers, Lamboy, Leempoel, Luijckx, Van Savelbergh, Sangers* en *Vermanden*. — **W.** van Hille, Hot weesboek van Diksmuide (1592-1655) . Dit eerste vervolg loopt over de jaren 1601-1608 en bevalt gegevens *Behaeghel, Elias, Moyaert* en *Witvoet*. — F. Lemmens, Antwerpse bidprentjes-producenten. G. *van Merlen*. Betreft de boekdrukker en -verkoper. courantier en fabrikant van drukinkten *Guilielmus Aloysius Hyacinthus van Merlen* (1779-1872). Hij is korte tijd mat de Rotterdamse lithograaf en eerste Antwerpse steendrukker *J. P. Ubaghs* geassocieerd geweest. Ia 1829 hebben de broers *Frans Bernard* en *Gerard Waanders* als graveurs voor Van Merlen gewerkt. *Diederik Gerard Waanders* is ± *1807* in Amsterdam geb., overl. Antwerpen 1 april 1831, zijn broer *Frans Bernard Waanders* is *26* mei 1809 te Amsterdam geb. en overl. 's-Gravenhage 29 dec. 1880. Beiden — zoons van *Nicolaas* en *Maria Catharina Cramer* — verbleven sedert 18 15 in Antwerpen, alwaar zij aan de Kon. Akademie voor Schone Kunsten studeerden en de 1 ste prijs in de graveerkunst behaalden. — Onze kwartierstaat: Dichteres *Alice Nahon* 1896—1933. *Alice Marie Nahon* heeft Ned. (Utrecht) kwartieren: grootvader van de kwartierdraagster *Gerard Leon Nahon* (1813-1893) is met de in Utrecht geb. *Wilhelmina Verwey* getrouwd. De kwartieren van *W. Verwey* zijn, *Van Dopperen. Van Heijkoop* en *Pappelendam*. — T. J. Gerits, Testamenten opgemaakt door de pastoors van Zutendaal (1670—1766). Het bewuste register berust in het R.A. te Hasselt. Mat de namen *Van Hengel, Rox, Vliegen* en *Waelpot*. — F. Goole, De kommanderij van de Duitse ridderorde te Sint-Pietersvoeren. Lijst en familiewapens van de kommandeurs (1320-1798) . Genoemd worden: *Von Loe zu Wissem, Van Merode, Van Pallant* en *Quadt de Beeck*. — L. Rubbens, *Ruebens, Rubens, Rubbens* te Antwerpen. 11. Behandelt de afstammelingen van *Willem Rubens* (16de eeuw), waartoe behoort *Severijn Jacobssone Rubbens*, notaris en „stoelclerc", geb. Antwerpen 1548, in 1605 te Middelburg (Z.) . — J. Gulikers, Over de familie *Bude* uit Nederlands-Limburg. Schrijver voert de genealogie *Budé*, die in „Rotemse geslachten" door P. Severijns en W. Segers, 1, 29-34, is verschenen, 2 generaties op. Uit het artikel blijkt, dat de familie afkomstig is uit Wijnandsrade en ah stamouders heeft *Mathias Bude* en (tr. Wijnandsrade 6 nov. 1677) *Joanna Zelissen*. — J. Grauw&, Het geslacht *Vermeulen* uit Peer. Tot de nakomelingen in vrouwelijke lijn behoort: *Maria Aldegundis Muers*, geb. Peer 1780, vertrokken naar 's-Hertogenbosch. — R. Cauwe, Volkstellingen in Sint-Eloois-Vijve in 1695. In dit jaar zijn 2 volkstellingen gehouden: de 1 ste in februari is in de Franse taal en de 2de in december is in het Nederlands opgesteld. De laatste telling vermeldt gezinshoofden, of zij een huisvrouw en evtl. hoeveel „domestiquen" zij hebben. Op de lijst van 3 dec. 1695 de namen *Dhoop, Laridon, Van Nieuwkercke*.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Schermers (LXXXVII 140). Ten antwoord op de vraag over *Johanna Maria Dorothea Schermers* kan ik de hier volgende genealogie geven, waarin de gezochte V 13 is. Deze genealogie heb ik destijds samengesteld op grond van familie-aantekeningen uit de 17de en 18de eeuw en een genealogie van de hand van Mr. *H. A. Kreet* (1739-1804, zie De Ned. Leeuw 1939, k. 418) (familie-archief Leemans) , aangevuld met enige gegevens uit doop- en trouwboeken en inlichtingen, verkregen van een lid van de tak onder VIbis. Deze genealogie — niet bijgewe& na 19.38 — heeft niet de pretentie ook maar enigszins volledig te zijn en, of nog leden van dit geslacht leven, is mij niet bekend.

1. N. *Schermers*, tr. *Geertruyd Michielse*.

11. *Michiel Schermers*, tr. *Gerardina van der Wey*, dr. van *Jacob Florisz. van der Wey* en *Elizabeth van Maerlant*, „brouwster in de brouwerij daar nu de roode Laeuw upt hangt" (niet vermeld waar) . De moeder van laatstgenoemde was waarschijnlijk *Maria Goossens*, die (volgens aantekeningen van Joost Gerand Schermers, 111) *f* 4000 gaf voor de bouw van het weeshuis te Buren en *f* 4000 voor de bouw van het gasthuis in 1 Jsselstein en die in 1594 testeerde bij secretaris Streepen te 1 Jsselstein.

111. *Joost Gerard Schermers*, ged. Zehlendorph (bij Berlijn) 2 febr. 1656 (get. Joost Gerard van Harteveld, opperjagermeester van de keurvorst van Brandenburg, Jacob Floris-

sen van der Wey, Anna Justina van Harteveld, geb. van Hembise, Willemina van der Wey, Jan Florissen van der Wey en Geertruyd Michielse), rentmeester van de kerken te Rotterdam, regent van het Werkhuis 1698, '99, van het Weeshuis 1700, leproosmeester 1702—'11, † 27 sept. 1717, tr. 1° Rotterdam 14 aug. 1678 *Stijntie (Christina) Cheval*, geb. Amsterdam in 1640, † Rotterdam 2 febr., begr. aldaar (Gr. K.) 7 febr. 1696, dr. van (Se) *bastiaen Cheval* en weduwe van *Jan van der Wallen;* tr. 2° Schoonhoven in juli 1696 *Johanna Cocquis,* begr. Rotterdam (Gr. K.) 23 juni 1700, weduwe van *Jan Bezemer;* tr. 3° Rotterdam 19 jan. 1701 *Anna Maria Verschuer,* † 22 nov. 1713, begr. te Rotterdam (Gr. K.), weduwe vaa *Albert Bichon.*

Uit het eerste huwelijk:

IV. *Jan (Johannes) Schermers,* geb. en ged. Rotterdam 24 nov. 1680, wijnkoper te Rotterdam, schepen van Schieland, † Rotterdam 30 juli 1726, tr. aldaar 7 juni 1702 *Barbara Maria van Heel,* geb. Rotterdam 11 mei, ged. aldaar 13 mei 1,672, † huize Sluisvliet bij Moordrecht 2 dec. 1739, dr. van *Johan van Heel,* schepen en bungemr. van Rotterdam, en *Justina van Pradellis* (cf. Nederl. Patriciaat 1940, p. 101, en De Nederl. Leeuw 1941, kol. 21).

Uit dit huwelijk:

1. *Johan Schermers.* geb. Rotterdam 12 dec., ged. aldaar 14 dec. 1702, vendrig der schutterij te Rotterdam 1725—'27, † op d'Elmina 24 febr. 1728.
2. Anna *Maria Schermers,* geb. Rotterdam 9 febr., ged. aldaar 12 febr. 1704, † 22 aug. 1784, tr. 's-Hertogenbosch 19 juli 1742 *Isaäc Roels,* zn. van *Adriaan Roels* en *Maria van Schaak.*
3. *Abraham Schermers,* gad. Rotterdam 3 febr. 1708.
4. *Justina Christina Schermers,* geb. Rotterdam 28 jan., ged. aldaar 3 febr. 1709, † 5 okt. 1784, tr. 1° *Anthonie Willem van Megen,* † Engelen in juni 1758, zn. van *Johannes van Megen* en *Catharina Pinxternakel;* tr. 2° 's-Hertogenbosch in 1760 *Christiaen Arntzen.*
5. *Johanna Elisabeth Schermers,* geb. Rotterdam 7 febr., ged. aldaar 13 febr. 1710, † 29 april 1773, tr. Stolwijk 29 mei 1737 Ds. *Cornelis Martinus Simons,* geb. 's-Hertogenbosch 4 febr. 1701, predikant te Beesd, later te Stolwijk, † 14 febr. 1781, zn. van *Laurentius Simons* en *Johanna Pinxternaket en* weduwnaar van *Henrica Snoe(c)k.*
6. *Justus Gerard Schermers,* ged. Rotterdam 8 maart 1711, † jong.
7. *Justus Gerard Schermers,* ged. Rotterdam 19 aug. 1712.
8. *Abraham,* volgt V.
9. *Barbara Maria Schermers,* geb. Rotterdam 20 febr., ged. aldaar 25 febr. 1716, † Boxtel 8 aug. 1743, tr. in 1742 *Jan Bowier,* geb. Voorburg 5 juli 1715, drossaard van Boxtel en Liempde, schepen en naad van 's-Hertogenbosch 1749, † aldaar 10 dec. 1781, zn. van *Frans Bowier* en *Aletta Cornelia van der Meer;* hij hertr. 1° 1745 *Sophia Robijn;* 2° Esch (N.Br.) 5 jan. 1749 *Henriëtta Maria Hermina Ackersdijck* en 3° 3 april 1764 *Wilhelmina Johanna Hovius.*

V. *Abraham Schermers,* geb. Rotterdam 11 aug., ged. aldaar 5 sept. 1713, † Rotterdam 12 mei 1768, tr. 1° Stolwijk

Christina (de Haes) van Munnik(en)hof(f), † (dood aang. Rotterdam 17-23 dec.) 1758: tr. 2° 's-Hertogenbosch in sept. of okt. 1760 *Hester van den Oever,* ged. aldaar 28 juni 1731, † 27 dec. 1779, dr. van *Hendrik van den Oever* en *Theodora Simons.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan,* volgt VI.
2. *Johannes Martinus Schermers,* geb. Stolwijk 3 juni 1747, nog ongehuwd in 1796.
3. *Catharina Christina Schermers,* ged. Stolwijk 15 maart 1750, † 20 okt. 1779, tr. 1° Rotterdam 30 nov. 1774 *Jacob Christiaen Beyerman,* ged. Rotterdam (Rem.) 16 juli 1749, makelaar aldaar, † 12 juli, begr. Rotterdam 18 juli 1778, zn. van *Jacob Beyerman* en *Johanna Boll;* tr. 2" Rotterdam 8 sept. 1779 *Hendrik Verduyn,* pakhuismeester van de O.I. Comp. te Delft.
4. *Barbara Maria Schemers,* ged. Rotterdam 12 okt. 175 1, † jong.
5. *Neeltie Schermers,* gad. Rotterdam 19 dec. 1752.
6. *Barbara Maria Schermers,* ged. Rotterdam 20 jan., gad. aldaar 24 jan. 1754, † 7 sept. 1778.
7. *Alexander Schermers,* geb. 5 juni, glad. Rotterdam 10 juni 1755, † Batavia 1 april 1775.
8. *Pieter Schermers,* geb. Rotterdam 17 mei 1757, † aldaar 24 juni 1776.
9. *Christina Schermers,* ged. Rotterdam 24 dec. 1758.

Uit het tweede huwelijk:

10. *Theodorus Hendrik Schermers,* geb. Rotterdam 18 aug., ged. aldaar 25 aug. 1761, † Rotterdam 24 dec. 1796.
11. *Christina Justina Schermers,* geb. Rotterdam 10 nov., ged. aldaar 16 nov. 1762, † 20 mei 1781, tr. 30 sept. 1779 *Gerard van der Wallen,* geb. Kralingen 7 okt. 1746, directeur van 's Lands Lijnbaan te Rotterdam, † Kralingen 10 juni 1835, zn. van *Pieter van der Wallen* en *Anna Maria van der Bell;* hij hertr. 1° Zalt-Bommel 17 juni 1782 *Françoise Willemina Cornelia de Virieu,* en 2° 8 aug. 1811 *Gijsberta van Iterson.*
12. *Hester Schermers,* geb. Rotterdam 27 aov., ged. aldaar 1 dec. 1763, † na 20 jan. 1802, tr. Rotterdam 9 maart 1783 *Hendrik Cantzlaar,* ged. aldaar 9 april 1752, schepen van Schieland, † na 10 nov. 1811, zn. van *Hendrik Cantzlaar* en *Sophia Jacoba Piers.*
13. *Johanna Maria Dorothea Schermers,* geb. Rotterdam 2 juli, ged. aldaar 5 juli 1765, † (volgens mijn gegevens) Rotterdam 21 sept. 1823, of (volgens de vraag) Ammerzoden 21 sept. 1822, tr. Rotterdam 30 april 1795 *Hendrik van Dieden,* geb. Ammerzoden 24 sept. 1765, secretaris van Well en Ammerzoden, † Ammerzoden 25 mei 1856, zn. van *Gerard van Dieden* en *Elisabeth Palier.*
14. *Barbara Maria Schermers,* ged. Rotterdam 12 aug. 1766.
15. *Abraham,* volgt VIbis.

V 1. *Jan Schermers,* geb. Stolwijk 19 febr. 1745, † (in krijgsgevangenschap) Rochester (Eng.) 16 april 1781, tr. Rotterdam 7 maart 1 7 *Sara Cornelia Oudemans,* ged. Rotterdam 8 juli *Cornelis Oudemans* en *Cornelia*

Uithuwelijk:

Chrisfina Schermer, ged. Rotterdam 10 juli 1771, tr. 20 aug. 1796 *Jan Franciscus Hupmeyer.*

2. *Basfiaan Abraham,* volgt VII.

VII. *Basfiaan Abraham Schermers, tr. 24* jan. 1796 *Maria Kragt* (wellicht zijn nadere gegevens mede te Rhenen te vinden).

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Schermers,* geb. 10 nov., gad. Rotterdam 15 nov. 1796.
2. *Marie Cornelia Schermers,* gsd. Rotterdam (Walenk.) 13 dec. 1797.
3. *Basfiaan Abraham Schermers,* geb. 22 okt., ged. Rotterdam 28 okt. 1800.

VIbis. *Abraham Schermers,* geb. Rotterdam 3 april, ged. aldaar 12 april 1768, makelaar en kassier te Rotterdam, † aldaar 11 okt. 1815, tr. Rotterdam 17 mei 1797 *Diderica Anna Coops,* ged. 's-Gravenhage 16 dec. 1772, † Rotterdam 8 januari 1858, dr. van *Nicolaas Coops* en *Adriana Jacoba van den Boogaerdf.*

Uit dit huwelijk:

1. *Hester Anna Constantia Schermers,* geb. Rotterdam 16 juni 1798, tr. Rotterdam *Adrianus Kooy,* geb. Rotterdam 8 mei, ged. aldaar 17 mei 1795, zn. van *Pieter Kooy* en *Susanna Milders.*
2. *Jacoba Nicoleffa Adriana Schermers,* geb. 28 dec. 1799, ged. Rotterdam 5 januari 1800, † aldaar 18 maart 1890, tr. Rotterdam 27 mei 1818 *Gerrit Varkevisser,* geb. Katwijk 19 juni, ged. aldaar 25 juni 1797, reder aldaar, † 13 okt. 1848, zn. van *Rein Varkevisser en Josina Schooneveld van der Cloet* (zie Rijnland VI, 1969, p. 825).
3. *Abraham Hendrik Schermers,* geb. 20 jan., ged. Rotterdam 7 febr. 1802.
4. *Nicolaas Theodorus Schermers,* ged. Rotterdam 1 mei 1803, woonde in Londen.
5. *Johannes Hendrik Dorofheus,* volgt VII.
6. *Wilhelmina Diederica Pefronella Schermers,* geb. 20 mei, gad. Rotterdam 11 juni 1809, † Maassluis 17 sept. 1848, tr. Rotterdam 19 aug. 1829 *Jacobus Sfeur,* geb. Maassluis 2 maart 1804, wijnhandelaar aldaar, oprichter der firma Gebr. Steur 1828, † Maassluis 23 febr. 1887, zn. van *Jacobus Sfeur* en *Cornelia Das;* hij hertr. Maassluis 8 sept. 1853 *Helena Wilhelmina Smits.*
7. *Chrisfina Justina Schermers,* geb. 18 okt., ged. Rotterdam 10 nov. 1811, † te 's-Gravenhage.

VII. *Johannes Hendrik Dorofheus Schermers,* geb. 31 okt., ged. Rotterdam 23 nov. 1806, koopman, † Keulen 12 nov. 1872, tr. Rotterdam 19 april 1843 *Adriana Syboldina Michiela van Ravesteyn,* geb. aldaar 20 nov. 1815, † Heidelberg 19 dec. 1885, dr. van *Adrianus Jusfinus Hendrikus van Ravesfeyn* en *Soutje van Straalen Monsieur.*

Uit dit huwelijk:

1. *Abrahamine Diederica Anna Schermers,* geb. Rotterdam 23 jan. 1844, † Frankfurt am Main 11 jan. 1922, tr. te Keulen *A ugust Siewers,* handelsagent te Keulen.
2. *Adriana Syboldína Michiela Schermers,* geb. Rotterdam 12 dec. 1846, † Keulen 1 jan. 1873.
3. *Johanna Hendrika Theodora Schermers,* geb. Rotterdam in 1848, † aldaar 26 okt. 1855.
4. *Abraham,* volgt VIII.
5. *Nicolaas Theodorus,* volgt VIIIbis.
6. *Hendrika Dorofhea Schermers,* geb. Rotterdam 24 jan. 1857, † Keulen 16 januari 1870.

VIII. *Abraham Schermers,* geb. Rotterdam 18 april 1850, koopman te Heidelberg, † aldaar 20 okt. 1927, tr. Keulen 24 okt. 1876 *Johanna Margarefha Fischer,* geb. Keulen-Deutz 4 mei 1853, † Heidelberg 11 juni 1906.

Uit dit huwelijk:

1. *Henrieffe Johanna Schermers,* geb. Keulen 6 aug. 1877, † Maassluis 8 nov. 1938, tr. Heidelberg 4 mei 1898 *Philipp Jacob Aeckerlin,* geb. Maassluis 17 aug. 1873, wijnhandelaar onder de Firma Gebr. Steur te Maassluis, † aldaar 11 april 1946, zn. van *Philipp Jacob Aeckerlin* en *Maria Coenradina Sfeur.*
2. *Helene Margarefha Dorofhea Schermers,* geb. Keulen 25 jan. 1879, † Semarang 13 juli 1944, tr. Heidelberg 16 nov. 1901 *Willem Frederik* ridder *van Rappard,* geb. Osaka (Japan) 24 aug. 1873, administrateur der onderneming N goepit, † D jongrangan (Ned. Indië) (volgens Nederl. Adelsboek 1963 op de onderneming Ngoepit) 20 sept. 1928, zn. van *Conrad Hendrik Adam* Edler *von Rappard* en *Geerfruida Gerardina Boeke.*
3. *Margaretha Abrahamine Schermers,* geb. Keulen 25 april 18182, tr. Heidelberg 7 mei 1904 *Pierre Barbier,* geb. Annonay (dept. Ardèche, Fr.) 8 okt. 1876, eigenaar van een zijdefabriek, † Annonay 19 nov. 1922.
4. *Elisabefh Anna Schermers,* geb. Heidelberg 24 febr. 1888.
5. *Wilhelmina Charloffe Schermers,* geb. Heidelberg 13 jan. 1891, tr. Heidelberg 16 jan. 1915 *Ferdinant Hilspach,* geb. Mannheim 14 aug. 1878, destijds procuratiehouder I.G. Farbenindustrie.

VIIIbis. *Nicolaas Theodorus Schermers,* geb. Rotterdam 14 mei 1854, koopman, † Frankfurt am Main 31 maart 1932, tr. Essen 18 juni 1887 *Anna Josephine Fischer,* geb. Keulen-Deutz 12 jan. 1858, † Frankfurt a/M. 25 juni 1929.

Uit dit huwelijk:

1. *Theodora Margarefha Schermers,* geb. Heidelberg 18 april 1888, tr. Frankfurt a/M. 18 juni 1913 *Philipp Knecht.*

2. *Anna Henriette Schermers,* geb. Heidelberg 30 aug. 1889, † St. Prex (kant. Vaud, Zwitserland) 17 dec.. 1932, tr. Frankfurt am Main 9 aug. 1908 *Eugène Louis Ernest Bugnon,* geb. St. Prex 13 okt. 1881, landeigenaar (wijnbergen), † St. Prex 5 okt. 1934, zn. van *Eugène Isaac Bugnon* en *Berthe Jaquet.*

3. *Paula Helene Schermers,* geb. Heidelberg 12 maast 1891, eigenaresse van een speelgoedmagazijn te Frankfurt am Main tezamen met haar zuster *Hermine Jakobine.*

4. *Abraham* Hermann *Schermers,* geb. Heidelberg 1 jan. 1893, † (gesneuveld) bij Langemark (West-Vlaanderen) 2 aug. 1917.

5. *Emma Ottilie Schermers,* geb. Heidelberg 1 april 1895, tr. Frankfurt am Main 19 juni 1921 *Heinrich Wenner,* geb. aldaar 5 febr. 1891, directeur van de Frankfurter Bank.

6. *Hermine Jakobine Schermers,* -geb. Heidelberg 25 juni 1897.

Arnhem. DR. W. F. LEEMANS.

van Sweringe (lees: **van Sweserengh) (LXXXIV** 192, 252, 358). Aangezien ik van de veronderstelling uitga, dat in de literatuur van na het verschijnen van het Oorkondenboek Van Lennep (zie Ned. Leeuw 1926, k. 61) over de geslachten, waartoe de kwartieren van *Maria Catharina de Sweserengh* behoren, toch wel een en ander gepubliceerd moet zijn, volsta ik met enige summiere aant ekenin g en:

1. *Maria Catharina van Sweserengh,* blijkbaar r.k. gedoopt te Culemborg in 1678, ondertr. dus te Bergen op Zoom met *Gerrit Johan van Bergeijck,* geboortig uit het Rynsseveen. Zonder enige twijfel is hij afkomstig uit Rhenen en beteken Rynsseveen: Rhenense veen. Bij notaris A. van Wijck te Rhenen vond ik een acte, waarin d.d. 2 1 april 1678 compareren vrouwe *Catharina Elisabeth de Cupere van Bergambacht,* voor 1 /8ste erfgename van haar ouders *Christiaen de Cupere* en *Maria Magnus,* Haar mede-erfgenaam voor 1/8ste was haar overleden broeder *Joris de Cupere.* Zij wordt bijgestaan door haar man *Gerhard van Bergeijck* (die blijkens acte bij dezelfde nots. van 6 nov. 1679 toen burgemeester van Rhenen was). Haar zuster *Cornelia de Cupere,* vrouw van kapitein *de Sweserengh* compareert mede.

Ouders:

2. *Anthonis van Sweserengh,* † vóór 5 sept. 1682, tr. Utrecht (voor huw. commissarissen) 1 sept. 1666

3. *Cornelia de Cupere,* vrouwe van Bergambacht; zij hertr. (geref.) 5 sept. 1682 *Willem Brinck,* weduwnaar van *Catharina Coesvelt.*

In 1686 ontstond een geschil naar aanleiding van de eis van Willem ***Brinck*** en *Cornelia* de *Cuper,* echtelieden, tegen Ds. *Hermanus van Halen* en Frans Diderick de *Wijs, als* voogden over de voordochter der eiseres Maria *Catharina* ***de Sweserengh,*** tot restitutie van gelden door eiseres uitgegeven t.b.v. haar dochter (Gem. Arch. Utrecht II 2998 1 omslag); dit geschil wordt voortgezet in dossier 11 2678 in 1688..

Nots. C. van Doorn te Utrecht 20 okt. 1670: Jacob, Pieter en *Simon* ***de Cupere;*** Ds. *Hermanus* van *Halen* gehuwd met *Petronella* ***de Cupere,*** en Cornelia de *Cupere,* kinderen van *Maria Magnus* in leven vrouwe van Bergambacht, weduwe van *Christiaen* ***de Cupere,*** geven machtiging enz.

Nots. C. van Vechten te Utrecht 27 mei 1667: Cornelia de *Cupere,* vrouw van *Anthonis* Sweserengh, vermaakt legaten aan het kind van haar zuster *Maria* bij ***Joost Caspar*** van Renesse, genaamd Johan ***Adolph van Renesse*** f 2000,—; haar moeder ***Maria Magnus;*** de drie kinderen van haar zuster ***Elisabeth de Cupere*** bij ***Joriaen van Lennepe*** genaamd ***Warnerus, Jacobus,*** *Christiaan* en ***Christine*** Maria van ***Lennpeu.***

Nots. G. Houtman te Utrecht 22 okt. 1656: testament van Jonker Georgius van ***Lennip*** en ***Catharina Elisabeth de Cupere.***

Grootouders:

4. *Johan van Sweserengh,* overluid Utrecht 6 maart 1648 (D.), tr. Utrecht (voor huw. oomm.) 25 nov. 1645

5. *Aleyda Catharina de Wijs,* vermoedelijk niet te Utrecht overlieden,

Hun testament bij nots. G. Vastert te Utrecht 17 sept. 1646. Zij geeft bij acte van 14 aug. 1666 voor dezelfde notaris toestemming tot het huwelijk van haar zoon *Anthonis* met *Cornelia* ***de Cupere.*** Zij hertr. (na ondertr. te Utrecht voor huw. comm. 20 okt. 1666 att. naar elders) Jonker ***Paulus Zoudenbalch*** 1), zoon van *Hendrick Peter Hendricks Zoudenbalch* (zie de Inventaris van de familiearchieven *Zoudenbalch* en ***De Cock van Opijnen*** op het Rijksarch. Utrecht). Testamenten met haar tweede man voor notaris G. Vastert 8 mei 1669, en ∞ 21 sept. 1681 voor notaris C. ***van*** Vechten.

Uit dit echtpaar sproot nog een zoon: *Adriaen* ***Jacob de Sweserengh,*** die van zijn moeder een uitkering uit de boedel van zijn vader eist (Gem. Archief Utrecht 11 2942, jaar 1666).

6. *Christaen de Cupere,* overluid Utrecht 14 sept. 1652 (D.), kameraar van de verenigde Kamers van de Dom 1632, 1633, domkanunnik, tr. (ondertr. Utrecht 2 9 april 1624, att. naar 's-Gravenhage)

7. *Maria Magnus,* vrouwe van Bergambacht, overluid 31 aug. 1669 (D.).

Zij testeert 6 sept. 1636 (har broer is ***Pieter*** *Magnus*) voor notaris C. Verduyn te Utrecht ook op 30 okt. 1633.

overgrootouders:

8. *Adriaen van Sweserengh,* advocaat voor het Hof van Utrecht, overluid 25 sept. 1645 (D.), tr. Utrecht (voor huw. comm.) 9 juli 1618

9. *Christina Anfhonisdr. van Daell,* overluid 11 aug. 1625 (D.).

Zij testeert voor notaris W. Zwaerdecroon te Utrecht 9 aug. 1625 en voor notaris W. van Galen aldaar 18 april 1627, waarbij genoemd haar zoon ***Johan*** en haar schoonvader *Anthonis* van *Daell;* zij testeert voor notaris G. Vastert 22 sept. 1645 op haar enige zoon ***Johan.***

10. Mr. *Jacob de Wijs,* geb. circa 1569, advocaat voor het Hof van Utrecht en later raad-ordinaris in het Hof van Utrecht, overluid Utrecht 6 apd 165 1 (D.), tr. Utrecht (voor huw. comm.) 29 dec. 1599

11. *Catharina Lommerts Fransdr.* uit Amersfoort afkomstig, overluid Utrecht 13 maart 1619 (D.).

Hun kinderen waren (behdve 'nr. 5) : Mr. *François* ***de Wijs,*** tr. 1625 Cornelia van ***Westrenen; Sebastiana de Wijs*** impotent; *Isabella* ***de Wijs,*** en ***Gerard de Wijs,*** schout van Loenersloot.

13 juli 1652 was Mr. *François* ***de Wijs,*** advocaat voor het Hof, zo ziek, dat hij ter genezing vertrok naar de wateren van Spa, en een machtiging gaf aan zijn oudste zoon Sebastiaan *Polydoor* ***de Wijs*** en zijn oudste dochter ***Johanna*** *Constantie* (nots. G. Vastert te Utrecht).

Jacob de Wijs terteerde laatstelijk 18 nov. 1650 (notaris

1) Zie ook Dr. A. J. M. Kunst „Van St. Elisabeths Gasthuis tot Geref. Burgerweeshuis" te Utrecht (Assen 1956), blz. 316.

G. Vastert. die de familienotaris was met talrijke akten). In zijn test. van 17 sept. 1650 noemt hij Mr. *François* zijn oudste zoon en *Isabella* zijn oudste dochter, alsmede *Sebastiana* zijn impotente dochter (die overl. 16 mei 1654).

14. Jacob *Magnus*, door de Dom overluid 16 april 1625 (als Heer *Jacob Magnus* schoonvader van kanunnik *Cupere*). Hiermede is aansluiting verkregen bij de genealogie *Magnus* in Gen. en Herald. Bladen 1906, blz. 223 e.v. en vooral ook id. 1907, blz. 507 e.v. [2]).

Betovergrootouders:

16. *Gerrit van Sweserengh*, vermoedelijk niet uit Utrecht afkomstig.

18. *Anthonis van Daell*, overluid Utrecht 18 febr. 1648 (D.), tr. Utrecht (voor huw. comm.) 14 juli 1593

19. *Elisabeth Foeyt*, overluid Utrecht 17 jan. 1641 (D.), dr. van *Aert Floris*.

Hun testament d.d. 2 mei 1626 bij nots. W. van Galen te Utrecht, noemt hun dochters kind *Johan de Sweserengh.*

20. ***Sebastiaen de** Wijs*, geb. circa 1535, secretaris van het kapittel van St. Pieter te Utrecht, overluid aldaar 7 jan. 1608 (D.), tr. ca. 1560

21. *Aeltje Dircks (van Santen)*, overluid Utrecht 26 jan. 1618 (D.).

Hun testament d.d. 22 jan. 1606 werd verleden voor notaris J. Wttewael te Utrecht. Id. 26 sept. 1614, waarin hun kinderen. Mr. Ja. . . de *Wijs*, advocaat voor het Hof. en *Anna* de *Wijs* worden vermeld.

Hij wordt bij notaris van Herwaarden te Utrecht 2 juli 1591 secretaris van. St. Pieter genoemd en 11 aug. 1599 ook rentmeester van Jonker van Duvenvoorde. In een getuigenis bij dezelfde notaris van 29 nov. 1594 wordt hij oud 59 jaar en zijn zoon, de advocaat Jacob, oud 25 jaar genoemd. Hij komt al voor als rentmeester 10 febr. 1578 voor dezelfde notaris.

Nots. G. Vastert 6 sept. 1648 Jacob de *Wijs* raad ordinaris, *Egbert **Peters** van Bemmel*, gehuwd (in 1614) met *Anna de Wijs*, kinderen van wijlen *Sebastiaan **de Wijs** en Aeltje Dircks. hun* vader. moeder enz.

De herkomst van dit geslacht ***De Wijs*** is mij nog niet gebleken. Het heeft blijkbaar niets te maken met het geslacht ***De Wijs*** behandeld in De Nederl. Leeuw 1963, waarover later meer en correcties !

Een dochter van *Sebastiaen* voornoemd, *Gerarda* de ***Wijs*** tr. in 1598 Mr. *Anthonis van der Mey*, advocaat voor het Hof van Utrecht.

22. *Frans van Lommetsum*, tr. 1°

23. *Elisabeth van Grootvelt.*

Vgl. Booth h.s. 378 fol. 1454 (Rijksarchief Utrecht).

Bij zijn eerste echtenote voornoemd had hij als kinderen: *Catharina* en *Elisabeth*, en bij zijn tweede echtgenote, ***Weyntje van** Lienlaer: Dirck* en *Gerbracht **van** Lommetsum.*

Bet--betovergrootouders:

36. *Johan van Daell*, overluid door de Dom 5 nov. 1590 (als *Jan Peters van Dalen*, gehuwd met N. *Beijer*, tante van de domheer confr. *Joh. Beijer)*, uit Booth's aantekeningen *Van Daell* in hs. nr. 378 fol. 62 bleek, dat hij gehuwd was vóór 3 jan. 1569 met

37. *Geertruid Beijer Anthonisdr.*, overluid Utrecht 26 dec. 1617 (D.).

Booth h.s. 379 fol. 177 en 254 leverden een aantal gegevens op uit het Utrechtse transportreg. d.d. 3 jan. 1569

2) Ter aanvulling van het t.a.p. vermelde: Overluid te Utrecht jor. *Simon Magnus* 14 juni 1637 en ***Peter** Magnus*, heer van 's Heeraertsberg etc. 20 aug. 1652.

„Jan von Daell en ***Geertruid*** zijn wijff, ***Hendrick van Daell*** zijn broeder, ***Goert,** Clemens* en *Geertruyd* kinderen van *Claes* van. *Daell* Jans broeder voors. geprocr. bij *Anna Goert Meijnsdr., **Maria en Anna*** kinderen van *Jan* van. ***Voort*** en *Cornelia* van Daell, altsamen kinderen van ***Peter van** Daell* en *Petronella* zijn huysvr. (laatstgenoemde was volgens Booth een dochter van ***Jan de Mildt**)*. Kwartier 72 ***Peter** Hendricks **van Daell*** voornoemd werd burger van Utrecht 1526. Zijn vrouw sterft in 1568. Vader *Hendrick **van** Daell* (kw. 144) wordt burger voor 1477.

Op 28 aug. 1584 transporteren *„Johanna Beijers* weduwe *Vincent van Drielenburg* een derde deel van een huis in de Stroysteeg hun aangekomen na het overlijden van *Margaretha Beijers*, huysvrouw van Mr. ***Hendrick Melen,*** vermits dode *Petronella Beijers,* daer het andere derdedeel aff toebehoort Mr. ***Johan van Harn,*** *Juliana* en *Heilwich,* dochteren van *Frans van **Rhenen,*** die hij had bij *Geertr. Beijers,* en het derde derdedeel ***Johanna*** voornoemd en ***Geertruid,*** huysvrouw van ***Johan. van Daell,*** erfgenamen van ***Anthonis** Beijers*". Ter verduidelijking wordt verwezen naar een acte in schepen oude minuten van transporten 13. okt. 1547, waarin genoemd worden: H. ***Joost Beijer,*** priester vicaris ten Dom, transporteert ***Vincent** Willemszn.* goutsmit (dus de al vele malen in dit tijdschrift genoemde ***Van** Drielenburg*) en *Janna* zijn wijff ***Anthonis** Beijersdr.* en ***Geertr.*** haer suster.

Peter Hendricks van Daell voornoemd was brouwer te Utrecht. Hij kocht in 1526 een huis bij de Smeebrug aan de oostzijde van dije Oudegracht (Booth hs. 379, fol. 4).

38. *Aert Floris Foeyt*, raad van Utrecht 1576, tr. circa 1570

39. *Christina Dircksdr. van Hensbeeck*, overluid 29 nov. 1596 (D.).

Notaris J. Wttewael te Utrecht 15 maart 1606: test. van ***Jannichje Dircks*** van ***Hensbeeck;*** zij testeert op ***Johan*** en *Christina **van Dalen,*** kinderen van *Antonis **van*** Dalen en ***Elisabeth Aert Foeytdr.*** Idem 11 juni 1594: dezelfde testeert op ***Ohristina Dirck van Hensbeecksdr.*** haar zuster, weduwe van ***Aernt Foeyten,*** of op hun kinderen *Elysabeth, Aeltje* en ***Aertgen.***

Gegevens voor uitwerking van deze kwartieren zijn overvloedig te vinden in o.a. Booth's hs. 379, fol. 6, deel A, met bronvermeldingen.

Christina van Hensbeeck was een nicht van Heer ***J. van de Berch,*** domkanunnik, en een dochter van ***Dirck Jans van Hensbeeck*** en *Alith **de With.*** In een al jaren in voorbereiding zijnd artikel over de Utrechtse schilder ***Joost de Beer*** hoop. ik t.z.t. uitvoerig op dit geslacht ***Van** Hensbeeck* terug-te komen. Zie intussen o.a. Booth's aantekeningen, hs. 379, fol. 242, hs. 378, fol. 1458.

Wie daarbij belang heeft kan bovenstaande kwartieren nog aanzienlijk aanvullen uit Booth's onvolprezen aantekeningen b.v. *De Mildt* in hs. 378 fol. 1490, hs. 379 fol. 166; *Cluetinck* hs. 379 fol. 166 en 274. Al deze handschriften zijn aanwezig op Rijksarchief te Utrecht.

Alle gegevens voor dit antwoord zijn ontleend aan archivalia in het Gemeente-Archief te Utrecht, tenzij anders is vermeld. De letter (D.) achter een datum, geeft aan de Domoverluidingsdatum (zie de klapper, waarin zeer veel belangrijke Utrechtse overlijdensdata voorkomen, op het Rijksarchief te Utrecht).

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — De oudere generaties Dekker (Van der Mijll Dekker), door Mr. G. J. J. van Wimersma Greidanus. — De hoorns van Horne zijn geen p o s t h o o r n s, door F. J. van Ettro. — Korte mededelingen: Slingsbie (Slingsby); Nederlandse archivalia te Djakarta. — Boekbespreking. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad ƒ 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, *Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.*

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 7 **LXXXVIIIe Jaargang** **juli 1970**

Het Veluwse adellijke geslacht Van Sinderen, door Ds. J. W. Schaap.

Heel wat van de oude adellijke geslachten, die in ons land hebben gewoond, zijn na verloop van tijd in mannelijke lijn uitgestorven, zij het nadat zij in de late middeleeuwen een lange en vaak ook belangrijke rol hadden gespeeld. We komen hen dan ook gedurende verscheidene eeuwen in oorkondelijke vermeldingen tegen tot de tijd dat ze geheel door uitsterving verdwijnen of via alleen-vrouwelijke telgen in andere geslachten opgaan.

Eén van die verdwenen geslachten is dat van *Van Sinderen,* dat evenwel een korter bestaan was beschoren dan de meeste andere: het komt slechts gedurende ongeveer twee eeuwen voor. en wel in de 13de tot in de 15de eeuw. Een grote rol heeft het dan ook niet gespeeld in de geschiedenis van Gelre. Toch willen we proberen, hier een beschrijving van dit geslacht te geven

De aanleiding tot dit verhaal is een verhandeling over de conflicten tussen de stad Kampen en de Gelderse *heren van Putten* [1]). Daarin wordt ook de genealogie der heren van Putten behandeld; en ter sprake komt het feit, dat een *Pelgrim van Putten* (vermeld in de jaren 1370-1418) in eerste huwelijk was getrouwd met *Catharina van Sinderen* (overleden vóór 1399) [2]).

Deze *Catharina van Sinderen* was geparenteerd aan het Gelderse hertogelijke huis en aan de hanen *van Bronchorst,* doch haar afstamming was tot dusverre niet duidelijk. Om ons nu „medias in res" te verplaatsen citeren we een excurs over Catharina in bedoeld artikel [3]):

> . .het probleem omtrent de afkomst van *Katharina van Zinderen,* eerete vrouw van *Pelgrim van. Putten.* Van een genealogie *Van Zinderen, is* tot dusver geen bewerking verschenen (en zulk een bewerking zelf te geven valt buiten het bestek van dit artikel); en er is ook weinig oorkondelijk materiaal voorhanden, zodat *Katharina's* herkomst moeilijk te achterhalen is, terwijl deze toch interessant is. Het meeste houvast vinden we in de reeds meermalen geciteerde magescheid van 1399 tussen haar weduwnaar t.e.z. en haar kinderen t.a.z. [4]). Deze magescheid bevat in het slot de mededeling, dat de goedkeuring van de Gelderse hertog zal worden gevraagd, omdat de kinderen familie van deze waren: „went *Pelgrim* voerscr. zijn beleende ghehulde man ende ondersate is ende *Pelgrims* kinder voerscr. sijn maghe sijn". Deze familieband kan, gezien de genealogie *Van Putten,* alleen van *Katharina's* kant komen, en dit zal vrij zeker betekenen, dat zij een bastaardafstammeling was van het Gelderse hertogelijke huis. Het meest voor de hand liggend is dan, dat haar moeder een Gelderse bastaarddochter is geweest, die met een *Van Zinderen* huwde. Strikte zekerheid is hier niet te krijgen, maar de familieband staat in elk geval vast, te meer, omdat de Gelderse hertog zich ook wilde bemoeien met de uithuwelijking van *Katharina's* oudste dochter *Aleid,* wat slechts werd voorkomen door *Aleid's* vruchtbare omgang met *Reinald* de *Vos* van *Steenwijk* [5]).
>
> Niet duidbaar blijft het feit, dat *Katharina's* kinderen

1) Dr. C!. N. Fehrmann en Ds. J. W. Schaap. De conflicten tussen de stad Kampen en de Gelderse heren van Putten; in Verslagen en Mededeelingen van de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch regt en geschiedenis, 82e stuk 1967 blz. 15-92.

2) ibidem, blz. 74.

3) ibidem, blz. 91.

4) 1. A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland. 3e deel nr 221; Arnhem 1839.

5) toe Boecop, Kronijk, blz. 380; uitgave van het Historisch Genootschap gevestigd te Utrecht, 2e serie 5e deel 1860.

blijkens de magescheid ook bloedverwanten zijn van de ***Van Bronckhorsten:*** scheidslieden voor hen zijn dan hun „maghe" *Willem* heer *van Bronckhorst, Gijsbert van Bronckhorst* heer van Borculo, *Gijsbert* en *Fredrik* gebroeders van *Bronckhorst.*

Met deze opmerkingen in onze herinnering gaan we ons nu in het geslacht *Van Sinderen* verdiepen. Daarbij zal *Catharina* uiteraard aan de orde komen, doch omdat haar filiatie wel met zeer grote waarschijnlijkheid maar niet met exakte zekerheid is vast te stellen, zullen we met zekerheden beginnen, en wel met een tijdgenoot van Catharina, *Derk van Sinderen.*

Omtrent hem is *een* oorkondelijke vermelding bewaard gebleven uit een tijd na zijn dood, waarin zijn kinderen worden vermeld, t.w. van 31 maart 1400 [6]). Dan worden namelijk de huwelijkse voorwaarden vastgelegd tussen *Johan* bastaard *van Gelre* (zoon van hertog *Willem I*) en *Hadewig,* „aldsten dochter wilner heren *Derix van Synderen". Hadewig* krijgt „dat huyss tot Synderen mitten vorborght ende mitten syngell", de beide andere niet met name genoemde dochters van *Derk* krijgen elk de helft van de andere nagelaten goederen en erven. Deze beide laatste dochters waren op dat moment kennelijk ongehuwd, en een zoon was er niet, zodat we meteen al op het punt zijn aangeland, dat geconstateerd kan worden dat het geslacht *Van Sinderen* binnen afzienbare tijd in mannelijke lijn zou uitsterven.

Om nu eerst bij *Derk*'s kinderen te blijven: *Hadewig* moet, gezien haar huwelijk, omstreeks 1376 zijn geboren: er treden bij de huwelijkse voorwaarden aan bruid's zijde wel 'getuigen op *(Willem* heer *van Bronchorst, Gijsbert van Bronchorst, Walram van Wye, Jordaan van Wye* — allen ridders — en *Gerrit Palik van Zevenaar),* doch geen mombers. Zij was derhalve meerderjarig. En aangezien ook haar beide jongere zusters hun erfportie zonder momber-vermelding kregen toegewezen, moeten ook *zij* meerderjarig zijn geweest en dus geboren respectievelijk omstreeks 1378 en omstreeks 1380; en dit bepaalt mede de veronderstelde geboortetijd van *Hadewig,* die (immers de oudste der drie gezusters was.

Aangezien het kasteel Sinderen een Gelders leen was, vinden we in de hertogelijke leenregisters de beleningen met dit goed. Zo constateren we 'daar, dat in 1403 *Hadewig van Sinderen,* „huysfrou van *Johan van Gelre,* bastarts, dat huys te Sinderen mat sijnen cingelgraven ende met den Snauwert tot Zutphenschen rechte" werd beleend [7]). Deze belening werd in 1424 herhaald, waarbij *Hadewig* haar man aan het leengoed tuchtigde. Uit dezelfde bron weten we, dat er kort vóór 1456 een grote verandering kwam in haar leven: in 1456 wend zij namelijk opnieuw beleend met Sinderen, maar zij blijkt dan weduwe van *Johan van Gelre* en hertrouwd mat *Reinier van Coevorden* (die zij bij de herbelening „set tot man en momber"). En in 1458 blijkt te zelfder plaatse weer iets interessants aan het licht te komen, want dan transporteert zij Sinderen c.a. op *Johan van Hemert* en diens zoon *Joost van Hemert,* mat de beperkende bepaling dat, indien *Joost* zonder nakomelingen zou sterven, *Reinier, Aloff* en *Johan van Coevorden* het bezit zullen erven (dus naar de kant van haar tweede man).

Op deze voorwaardelijke bepaling moeten we nader ingaan. Als *Hadewig* namelijk het leen op *Johan van Hemert* ridder, heer tot Hemert en Doorwerth [8]) en diens zoon wil transporteren, dan betekent dit, dat *Hadewig* zalf geen kinderen had en dat deze *Johan* daarom een bloedverwant van haar moet zijn, die dan als eerste in aanmerking kwam om van haar te erven, Immers, indien door *Hadewig's* kinderloos overlijden het leen ledig zou zijn geworden, dan was het de Gelderse hertog geweest, en niet *Hadewig,* die het leen aan een ander had toegewezen. Zij maakt dus in 1458 a.h.w. een testamentaire beschikking, uiteraard, al wordt d'at niet vermeld, met goedkeuring van de hertog. Het motief voor deze beschikking zullen we ongetwijfeld moeten zoeken in het feit, dat *Johan van Hemert* nauw verbonden was met het geslacht *Van Sinderen.* Dat is alleen verklaarbaar, als we aannemen dat één der jongere zusters van *Hadewig,* die in 1400 nog ongehuwd waren, naderhand met een *Van Hemert is* getrouwd, uit welk huwelijk dan *Johan* is geboren. Zo is het slot in handen van diens nageslacht gekomen en gebléven, want *Johan's* zoon *Joost* trouwde met *Anna van Vlodrop* en had een mannelijke telg. Overigens werd niet *Hadewig's* tantezegger *Johan van Hemert* de eigenlijke bezitter van Sinderen — hij was immers heer tot Hemert en Doorwerth — maar diens zoon *Joost.* Deze was kennelijk 'een jongere zoon van *Johan:* hij werd geen heer tot Hemert en Doorwerth, maar wel tot Sinderen en bovendien drost van Veluwe [9]).

Ook over *Johan* bastaard *van Gelre* vallen nog enkele details te vermelden. Hij was een zoon van hertog *Willem I* en *Mechteld van Brakel* [10]) en overleed, zoals boven reeds bleek, vóór 1456. De dag na zijn huwelijkse voorwaarden in 1400 en wel 1 april 1400, werd hij door zijn vader gegoed met de Groote Weert in de Rijn in het kerspel Wageningen („des Greven werft"), de hertogelijke hof te Wapsen in het kerspel Eerbeek, en een inkomst van 22 oude schilden uit het veler bij Doesburg [11]). Verder was hij 3 mei 14 18 onder veile Veluwse edelen en de steden aldaar bij een verbond om met de andere kwartieren na het overlijden van de (kinderloze) hertog in de opvolging te voorzien en om voor elkaars rechten te waken [12]); 22 maart 1442 bezwoer hij het verbond tussen ridderschap en steden van Gelre [13]), en 1 7 september 1444 erkenden hij en de anderen aan Arnhem 1000 rijnse guldens schuldig te zijn [14]). Tussen deze laatste datum en 1456 moet hij dus zijn overleden.

Ook de derde dochter tenslotte van *Derk van Sinderen* is te achterhalen. Zij heette eveneens *Derk van Sinderen,* naar haar vader en werd non in het klooster Sleenhorst; daar wordt zij 9 juni 1434 vermeld [14a]).

Nu we aldus het nageslacht van *Derk van Sinderen* hebben behandeld, keren we tot hemzelf terug. De eerste vermelding van hem is van 30 september 1385, en wel met zijn vrouw *Fye,* dochter van *Gerard Palick van Zevenaar* [15]), kennelijk dezelfde *Gerard,* die in 1400 aanwezig was bij het huwelijk van *Hadewig.* Bij die gelegenheid draagt *Derk* aan zijn vrouw op ter lijftucht de bof ter Horst c.a. en de Luttike Horst in het kerspel

6) P. N. van Doorninck. Acten betreffende Gelre en Zutphen, 1400—1404, blz. 10; Haarlem 1901.

7) Sloet en Van Veen, Leenaktenboeken van Gelre en Zutphen, kwartier van Zutphen blz. 348 nr. 107.

8) Jhr. Mr. D. P. M. Graswinckel, Het oud-archief der gemeente Arnhem, 1935, regesten nrs. 304, 305.

9) ibidem, brief nr. 416.
Zie ook: Leenaktenboeken van Gelre en Zutphen, a.v., blz. 348 nr. 107.

10) Conflicten Kampen-Van Putten, a.v., blz. 92 noot 9 (gebaseerd op: Mr. A. P. van Schilfgaarde, Zegels en genealogische gegevens van de graven en hertogen van Gelre, blz. 115; Arnhem 1967 (Gelre).

11) P. N. van Doorninck, Acten Gelre en Zutphen, a.v., blz. 8.

12) Het oud-archief der gemeente Arnhem, a.v., regest nr. 566.

13) ibidem, regest nr. 816 (inv.nr. 5806).

14) ibidem, regest nr. 844.

14a) Mr. A. P. van Schilfgaarde, Het archief van het huis Bergh, 1932, regest nr. 449.

15) P. N. van Doorninck, Acten betreffende Gelre en Zutphen, 1376—1392, blz. 11; Haarlem 1900.

Tabel I.

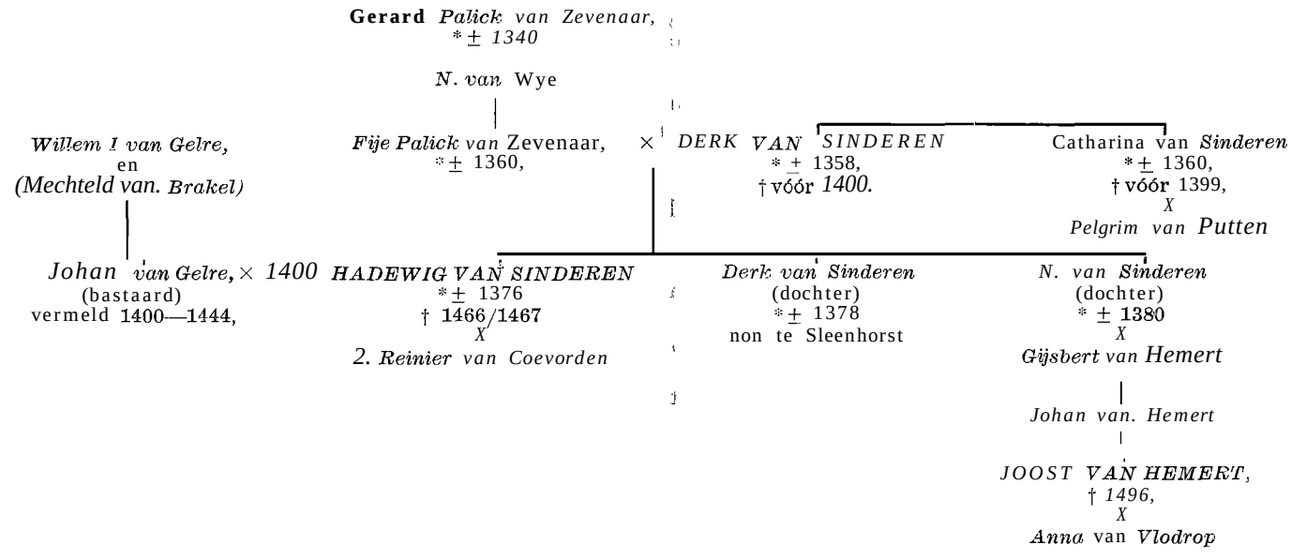

Wilp, het goed Camp in het kerspel Voorst, en het goed De Welle c.a. te Zinderen. Bij deze overdracht was o.a. heer *Walraven van Wye* aanwezig, die ook optrad aan bruid's zijde bij de reeds vermelde huwelijkse voorwaarden van *Derk's* dochter *Hadewig* in 1400, Er is dus kennelijk een familie-relatie tussen *Walraven* en *Derk*. Die relatie kan alleen gezocht worden in de richting van *Derk's vrouw* (de herkomst van *Derk* zal straks nog worden nagegaan, en daarbij zal Wijken, dat er geen *Van Wye* bij betrokken is geweest). We zullen er dus van uit moeten gaan, dat *Derk's* schoonvader Gerard *(Gerrit) Palick van Zevenaar* getrouwd was met een vrouwelijke telg uit de Betuwse famlie *Van Wye*. Los *van* verwantschapsaanduidingen komen 8 juni 1386 *Walraven van Wye* en *Derk van Sinderen* voor onder de „principales debitores et fideiussores" (voornaamste schuldenaars en borgen) van hertog Willem I [16]). *Derk's* schulden werden hem in een brief van 26 april 1392 door de hertog kwijtgescholden [17]).

We kennen van *Derk van Sinderen* evenwel niet alleen diens vrouw en kinderen, doch ook weten we, dat hij heer van Sinderen is geweest, al wordt hij in de hertogelijke leenregisters niet als zodanig genoemd. Bekend is namelijk, dat hij in 1393 hot huis Sinderen na verzuim aan de hertog opdroeg [18]) en er door deze 29 mei van dat jaar mee werd beleend („gelegen up die Wille" „ende eynen went geheiten die Snauwert") [19]). Uit het feit dat hij bij die tweede vermelding ridder was en uit de geboortetijd van zijn dochters kunnen we concluderen, dat hij rond 1358 moet zijn geboren.

Derk had evenwel al eerder hertogelijk leenbezit, want 14 juni 1392 wordt hij vermeld als ridder, 1 e e n m a n en getuige van hertog Willem [20]). Om welk leenbezit het ging, wordt evenwel niet duidelijk.

In 1393 komt hij verder voor als ridder, raad en getuige van de hertog [21]).

Tenslotte zij over hem nog opgemerkt, dat hij Sinderen niet in continue opvolging verwierf: Sinderen was vóór hem een tijdlang in handen van het geslacht *Van Hackfort*. Maar dat is iets wat nog aan de orde komt.

We zullen nu eerst de tot dusver besprokenen in tabel 1 onderbrengen. Daarbij (en ook in latere tabellen) zijn de bezitters van het kasteel Sinderen c.a. in kapitaal weergegeven:

De oplettende lezer zal hebben gemerkt, dat in deze tabel reeds een plaats is gegeven aan *Catharina van Sinderen*, die in de 'tweede alinea van de inleiding voor het eerst ter sprake kwam, maar die tolt dusver nog niet is besproken. Dat zullen we nu dan doen.

Als eerste argument om *Catharina* te plaatsen als een zuster van *Derk van Sinderen* kunnen wij in aanmerking nemen, dat zij chronologisch alleen hier is in te passen, we zijn ons er natuurlijk van bewust, dat het zo niet een uitermate overtuigende conclusie is, maar deze krijgt wal een zeker gewicht, wanneer we in staat blijken, op een andere grond tot eenzelfde supposítie 'te komen. Deze andere grond is te vinden in het feit dat bij het huwelijk van *Derk's* dochter *Hadewig* met *Johan* bastaard *van Gelre* in 1400 (reeds vroeger vermeld) onder haar huwelijksvrienden als eersten optraden: *Willem* heer *van Bronchorst* en *Gijsbert van Bronchorst;* en bij de boedelscheiding in 1399 tussen *Pelgrim van Putten* enerzijds en zijn kinderen bij *Catharina van Sinderen* anderzijds traden wederom als eersten op: *Willem* heer *van Bronchorst* en *Gijsbert van Bronchorst*, heer van Borculo [22]). In beide gevallen is er sprake van handelingen, -waarbij familieleden kunnen worden verwacht onder de getuigen. Door de gemeenschappelijkheid van verwanten bij *Catharina van Sinderen* en *Derk's* dochter *Hadewig van Sinderen* moaten we concluderen tot een nauwe bloedband

16) ibidem, blz. 96.

17) ibidem, blz. 284, 297.

18) P. N. van Doorninck, Acten betreffende Gelre en Zutphen, 1377-1397, Haarlem 1901, blz. 31.
Zie ook: Leenacten van Gelre en Zutphen, 1376—1402, Haarlem 1901, blz. 71; (Dirk was zijn bezit door verzuim kwijtgeraakt).

19) Leenacten Gelre en Zutphen, a.v., blz. 70.

20) ibidem, blz. 63.

21) Acten betreffende Gelre en Zutphen, 1377-1397, a.v., blz. 27, 71. Leenacten Gelre en Zutphen, a.v., blz. 73 (2 x), 75, 77.

22) 1. A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden, a.v., 3e deel, Arnhem 1839, nr. 221.

tussen deze beiden. En als we nu nog eens terugblikken naar de chronologische gelijktijdigheid van *Derk* en *Catharina van Sinderen*, kunnen wij niet anders dan aannemen dat zij zuster en broer waren. Wie van hen de oudste was, is niet uit te maken: Gezien het feit, dat *Catharina* een oudste dochter *Aleid* had, die in 1399 huwbaar was (dus geboren ± 1380) [23], moet *Catharina* rond *1360* zijn geboren. De geboortetijd van *Derk van Sinderen* zal omstreeks dezelfde tijd liggen. In de tabel hebben we gemakshalve aangenomen, dat *Derk* de oudste was.

En dan wordt het langzamerhand tijd, eens te zien of we de ouders van *Derk* en *Catharina van Sinderen* kunnen achterhalen. In het nu-volgende zal blijken, dat dit kan gebeuren met een grote mafte van waarschijnlijkheid, al kan een oorkondelijke exactheid niet worden geclaimd in de zin van een expliciet aangegeven filiatie, want die ontbreekt.

De vader van Derk en Catharina nu moet *Willem van Sinderen zijn* geweest, die 1 april 1356 wordt genoemd met drie neven (oomzeggers): *Gerrit, Dirk* en *Hendrik van Hackfort* [24]. Op deze vermelding komen wij later nog terug, maar in eerste instantie wijzen wij er op, dat uit de oorkonde blijkt, dat *Willem* heer *van Sinderen* was, zij het tegen de zin van de Gelderse hertog. Hierin ligt dws de aanduiding van een conflict tussen *Willem en* zijn leenheer — en dit is hat wat later aan de 'orde komt —, maar voorlopig kunnen wij derhalve concluderen, dat *Derk's* voorganger als bezitter van het kasteel c.a. *Willem van Sinderen* was. Aangezien *Willem* chronologisch gezien een generatie verder terug ligt dan *Derk*, doen deze twee argumenten (bezit van Sinderen en chronologie) ons aannemen, dat hier sprake is van een vader-zoon relatie. Daarbij komt nog als derde, dat *Willem van Sinderen 15* april 1360 voorkomt samen met zijn vrouw, *Hadewig van Limburg* [25], en aan deze *Hadewig heeft* dan *Derk's* oudste dochter — dus *Hadewig's* kleindochter — haar gelijkluidende voornaam te danken. Verderop zal nog blijken, dat er een vierde argument voor de filiatie is.

Nu is er in het zojuist voorafgaande al terloops sprake geweest van moeilijkheden tussen *Willem van Sinderen* en zijn leenheer, de Gelderse hertog. En hoewel de beide geciteerde aanduidingen wit 1456 en 1460 de enige zijn, waar *Willem* met name wordt genoemd, kan van deze moeilijkheden heel wat worden achterhaald. De aanleiding er toe is evenwel niet langs directe weg te constateren: een omschrijving er van ontbreekt, maar zij zullen wel moeten worden gezocht in de sinds 1350-1353 woedende machtsstrijd tussen hertog Eduard en zijn broer Reinald 111, waarbij Eduard de overhand kreeg, zijn broer gevangen zette, en 25 mei 1361 de hertogelijke macht overnam. Aangezien de moeilijkheden van *Willem van Sinderen* zich ook in die tijd afspeelden, en omdat bij een strijd om de macht kan worden verwacht dat zich zonder de Gelderse leenmannen facties gaan manifesteren, zullen we, wel op de goede weg zijn, als we vermoeden, dat *Willem* de partij van Reinald 111 steunde. Daarentegen zullen zijn oomzeggers *Gerrit, Dirk* en *Hendrik van Hackfort* aanhangers van Eduard zijn geweest.

Op deze manier is te verklaren, dat *Willem's* leenbezit, met name het kasteel Sinderen en toebehoren, in 1356 door hertog Eduard aan *Gerrit van Hackfort* in leen is overgedragen. Daarmee was hert geharrewar evenwel niet afgelopen, want *Willem* mocht dan van zijn leen vervallen *zijn* verklaard, hij had toen het kasteel nog in handen:

> „Ende mede wert sake, dat onse lieue here voirscr. *Willem van Sinderen, onse oeme*, dat voirscr. huys te Sinderen met recht wedergheuen soude, soe sullen wijt onsen here lieueren in syne hant, mar hij sal ons te voeren besceits (= naar billijkheid) helpen van alsulken saken, als onse moeder ende wij te seggen en te vorderen hebben mit recht op Wilhelm onsen oeme voirscr. ende op sijn goet".

Enige jaren later evenwel, in het reeds vermelde jaar 1360, blijkt *Willem* het kasteel kwijt te zijn. Hij legde zich daar echter niet bij neer, want 15 april van dat jaar sloot hij in gezelschap van zijn vrouw een bondgenootschap met de heer van *Bronchorst* (dit stuk is reeds eerder vermeld). Hij beloofde daarbij, met het huis Sinderen, als hij het weer in handen zou krijgen, niets te doen zonder overleg met de heer *van Bronchorst en* diens broers:

> „wanneer dat wy up onse hues to Zinderen comen encle et in onser hant is, dat wy dan mit onsen vorscreuen huse to Zinderen *nyet* doen en *solen, dan* by rade des heren van *Bronchorst* ende alle zynre ghebrodere, ende voertmeer onse kinde, de wy nu hebben ende de ons noch worden moghen, dat wy de beraden (= uithuwelijken) *solen* nae rade des heren *van Bronchorst ende zynre* ghebrodere".

Al had *Willem* op dat moment het slot Sinderen verloren, zijn rechten er op was hij niet geheel kwijt, want er was nog een proces gaande: 24 juni 1.360 wend hij door de hertogelijke leenrechter vervallen verklaard van al zijn lenen, die hij van hertog Reinald III hield, met uitzondering van het huis Sinderen „daer hi noch in deghedinghen af stonde" (d.i.: waar omtrent zijn geding nog gaande was) [26]. Het proces om Sinderen verloor hij evenwel, want 29 januari 1362 gaf hertog Eduard het huis aan de stad Zutphen om af te braken [27].

Daarmee was de rol van *Willem van Sinderen* uitgespeeld, en het is dan ook geen wonder, dat we hem daarna oorkondelijk vrijwel niet meer tegenkomen. Pas doordat Eduard na diens dood weer werd (opgevolgd door zijn afgezette broer Reinald 111 zal de situatie voor zijn nageslacht gemakkelijker zijn geworden en zo is het verklaarbaar, dat *Willem's* zoon *Derk* een goede verstandhouding had met Reinald 111's opvolger Willem I, zodat *Derk* verscheidene keren als diens getuige optrad bij verzegelingen en ook weer hersteld bleek in het bezit van Sinderen. *Willem* zelf heeft Gelre de rug toegekeerd en werd richter te Zalk, waar hij 30 mei 1386 als zodanig wordt vermeld [28].

Nu wij *Willem van Sinderen zo* hebben ingepast in de geschiedenis van zijn gewest, moeten we nog constateren, dat uit de vorenstaande letterlijke citaten uit 1356 en 1360 ook enkele genealogische details volgen. Zo blijkt *Willem* bewijsbaar een zuster te hebben gehad, wier voornaam evenwel onbekend blijft (de gebroeders *van Hackfort* noemen *Willem* immers hun oom, en dit oomschap is uitdrukkelijk herkomstig van de moeder der gebroeders). Zij was getrouwd met *Jacob van Hackfort*. Verder is onomstotelijk zeker, dat *Willem* tenminste twee kinderen gehad heeft („onse kinde de wy nu hebben", — dus in het meervoud) en dat er een nauwe band met *Van Bronchorst* bestond, Dit laatste niet alleen door het bondgenootschap in 1360, maar veeleer op grond van bloedverwantschap, zoals blijkt uit de bepaling dat de *Van Bronchorst*'en de kinderen van *Willem* zullen uithuwelijken (en hier vinden we tegelijk een vierde argument, dat *Catharina* en *Derk van Sinderen* zijn kinderen waren). Deze bloedverwantschap zal ook de basis voor het bondgenootschap zijn geweest.

Dan blijft natuurlijk de vraag over, hoe het met de familie-

23) Conflicten Kampen-Van Putten, a.v., blz. 74.
24) o.a.: 1. A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden, a.v., 2e deel nr. 75 (blz. 85); Arnhem 1833.
25) ibidem, nr. 96 (blz. 148).
26) ibidem, nr. 97 (blz. 149).
27) W. E. Smelt, Het oud-archief van de gemeente Zutphen, Utrecht 1941, regest nr. 193 (inv.nr. 743).
28) J. Don, De archieven der gemeente Kampen, Kampen 1966, 2e deel regest nr. 35.

Tabel II.

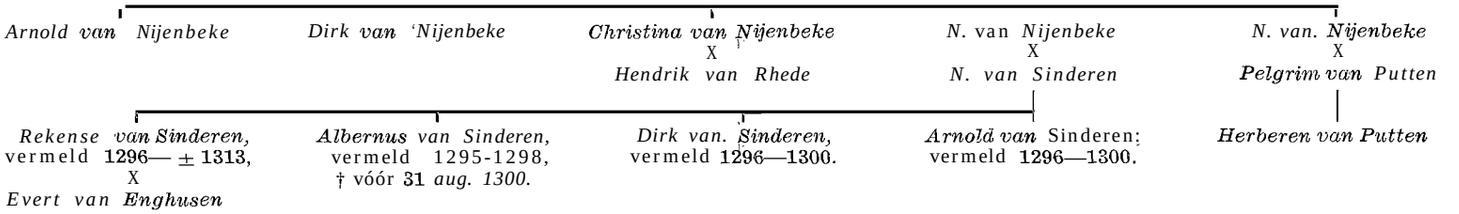

relatie precies zit, maar dat is moeilijk uit te maken. Misschien zouden we het moeten zoeken in de richting van *Willem's* vrouw, *Hadewig van Limburg*, die dan aan *Van Bronchorst* geparenteerd moet zijn, doch *Nadewig's* herkomst kan (nog) niet worden achterhaald. Zij zal wel stammen uit het geslacht *Van Limburg (-Stirum)*, waarvan Mr. A. P. van Schilf gaarde de geschiedenis heeft geschreven [29]) en waarbij in de (Duitse) vervolgdelen uitgebreide en gedetailleerde genealogische gegevens worden vermeld. In deze genealogie-*Limburg* komt evenwel in de in aanmerking komende tijd geen enkele relatie met *Van Bronchorst voor*, zodat we met deze pogingen waarschijnlijk in een verkeerde richting zoeken. En dan blijft er maar één andere mogelijkheid over, namelijk dat *Willem's* moeder een *Van Bronchorst* was. Weliswaar wordt zij niet genoemd in de gepubliceerde genealogie van dit geslacht [30]), maar dat is geen wonder, want een dochter werd vaak alleen vermeld bij het opmaken van de 'huwelijkse voorwaarden van haar en haar man. Als deze verloren zijn gegaan (een archief *Van Sinderen* bestaat niet meer, en het wèl bestaande archief Van *Bronchorst is*, zoals alle oude archieven, niet meer compleet), dan kan zo'n dochter veelal niet worden teruggevonden. Een aanwijzing, dat we op dit moment bij een zoeken naar de relatie met *Van Bronchorst* op de goede weg zijn, is te vinden in de 'voornaam *Willem:* die is vóór hem volkomen onbekend bij zijn voorvaders doch niet in de familie *Van Bronchorst.* Als wij — op grond van het zelfstandig optreden van zijn zoon in 1385 en op grond van de uit *Willem's* leven bekende data — veronderstellen, dat hij omstreeks 1336 is geboren, dan kan hij, via zijn moeder dus, een kleinzoon zijn van *Willem van Bronchorst* (overleden 25 september 1328), die circa î 315 huwde met *Johanna van Batenburg.* Uit dit huwelijk kan een dochter zijn geboren, die, gehuwd met een nog onbekende *Van Sinderen*, de moeder werd van *Willem van Sinderen. Dus* op grond van zowel de chronologie als de voornamen kan onze suppositie kloppen.

In dit stadium kunnen we het teerste gedeelte van ons verhaal over het geslacht *Van Sinderen* als afgesloten beschouwen. Want weliswaar is er heel wat bekend over oudere probanten -van deze familie — we zullen daar straks op ingaan —, maar het wordt moeilijker, hen in een plausibele genealogische samenhang met elkaar te brengen. Het oorkondelijke materiaal geeft namelijk wel allerlei samenhangen, maar is niet altijd (toereikend om tot een doorlopende lijn te komen die met zekerheid of met grote mate van waarschijnlijkheid vaststaat. Naast de relaties die eventueel door de oorkonden worden aangegeven (maar dit is lang niet altijd het geval), hebben we slechts houvast aan de aanduidingen die betrekking hebben op het in-handen-hebben van de heerschappij over Sinderen.

Wij zullen beginnen met enkele generaties die vaststaan; en vervolgens moeten we proberen, deze op leen aanvaardbare manier aan elkaar te koppelen. De opsomming van de vaststaande generaties -wordt gegeven in chronologisch terugwaartse richting.

Zo ontmoeten we 1 augustus 1296 de gebroeders *Albernus (Albero), Dirk* en *Arnoldus van Sinderen*, benevens hun zuster *Rekense van Sinderen* (getrouwd met *Evert van Enghusen)* [31]). Ze beëindigen dan een conflict tussen *Arnold van Nijenbeke/ Vredestorp*, commandeur van het huis van St. Jan te Arnhem, enerzijds, en anderzijds zijzelf met een aantal familieleden — de halfbroers *Pelgrim van Putten* en *Hendrik van Keppel, Christina van Rhede*, hun zuster, en *Hendrik van Essen* — over de nagelaten goederen van wijlen *Dirk van Nijenbeke, Arnold's* (half) broer. Dit vergelijk wend 4 april 1297 bekrachtigd door graaf Reinald 1 van Gelre [32]). De genoemde familieleden van *Arnold van Nijenbeke* hadden gezamenlijk voor 2/3 deel recht op de nalatenschap van *Dirk van Nijenbeke.* Gezien de aangeduide onderlinge relatie en gezien ook de overwegingen die over deze materie elders zijn geuit [33]), komen we tot de opstelling van tabel II.

In deze opstelling zien we, duidelijker dan in een verhalende omschrijving, hoe het mogelijk was dat de vermelde *Van Sinderen's* een aandeel hadden in de nalatenschap van *Dirk van Nijenbeke*, die dus hun oom is geweest. Van dit hun erfdeel deden zij overigens met de andere erfgenamen 4 april 1297 afstand, doch een deel van de boedel bleef onverdeeld en daarbij is sprake van de — niet met name genoemde — kinderen van *'Dirk's* zuster [34]). De moeder van *Dirk van Nijenbeke* was een *Rekense* [35]), en uit deze naam blijkt eens te meer, dat vorenstaande tabel juist is.

Evenwel blijft nog de vraag over, hoe de hier vermelde *Van Sinderen's* genealogisch voorafgaan aan de reeds behandelde. Dat zij tot de familie behoorden, is zonder meer duidelijk, want de voornamen *Albernus/Albero* en *Arnold* komen, naar nog zal blijken, bij voorvaderlijke telgen der familie meermalen voor, en de voornaam *Dirk* brengt ons meteen die van de zoon van *Willem van Sinderen* in gedachten. Om iets verder te komen met ons probbaem, kunnen we constateren dat de in de tabel vermelde *Pelgrim van Putten* broeders heeft gehad, die in 1270 reeds waren gestorven, benevens ook diens echtgenote; *Pelgrim* zelf moet dus voordien zijn geboren, wellicht omstreeks 1250 [36]), en dan diens zoon *Nerberen*, tijd- en generatiegenoot

29) Mr. A. P. van Schilfgaarde. De graven van Limburg-Stirum in Gelderland en de geschiedenis hunner bezittingen; Assen 1961.

30) Mr. A. P. van Schilfgaarde, De heren en graven van Bronckhorst; in De Ned. Leeuw, 74e jaargang 1957 kolom 67 vlg.

31) J. Loeff, Het archief van de commanderij van St. Jan te Arnhem, 's-Gravenhage 1950, regest nr. 18.
Zie ook: 1. A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden, av., le deel, Arnhem 1830. nr. 52.

32) Archief St. Jan te Arnhem. a.v., regest nr. 19.

33) Conflicten Kampen-Van Putten, a.v., blz. 67-68.

34) Archief St. Jan-te Arnhem, a.v., regest nrs. 19, 21.

35) W. A. van Spaen, Inleiding tot de historie van Gelderland, 4e deel, Utrecht 1805, blz. 184.

36) Conflicten Kampen-Van Putten, a.v., blz. 67 (2e generatie).

Tabel III.

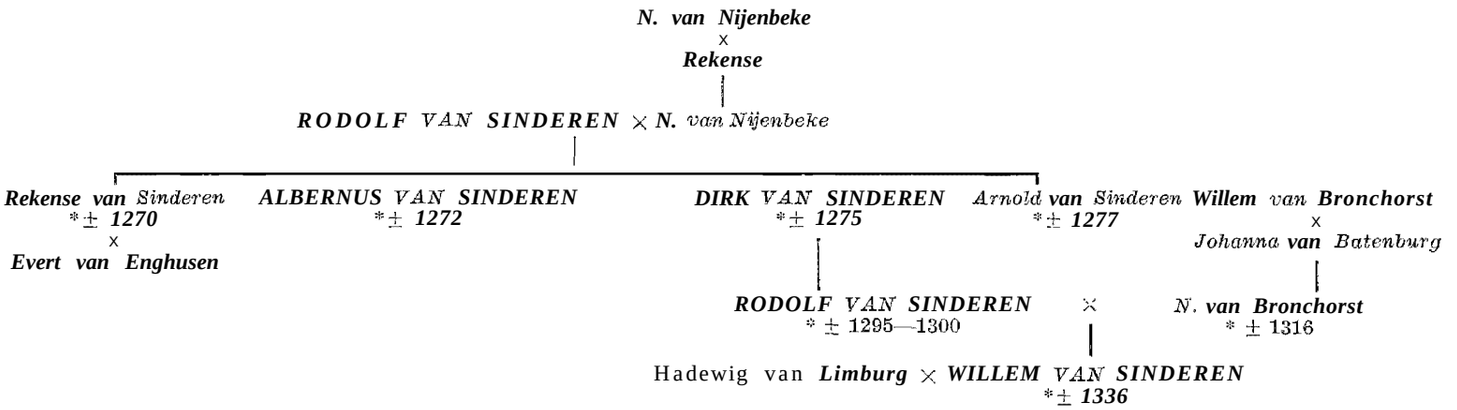

van de genoemde *Van Sinderen's*, circa 1275. Daarmee hebben we 'enig chronologisch houvast, want de geboortetijd van *Rekense* (gezien het feit dat zij in 1296 zonder haar man optrad en dus weduwe was) kunnen we op rond 1270 stellen, van *Albernus* op rond 1712, die van *Dirk* op rond 1275, en die van *Arnold* op rond 1277. We zijn met deze schattingen zeker niet ver bezijden de waarheid, aangezien *Albernus* in 1295 als getuige optrad voor Willem van Hekeren en daarbij knape wordt genoemd [37]). Hoewel op grond van de volgorde der genoemden in 1296 en 1297 mag worden geconcludeerd, dat *Albernus* de oudste der gebroeders en daardoor heer van Sinderen was, is hij toch zeer waarschijnlijk niet de schakel in de stamreeks geweest, want 31 augustus verkoopt *Werner van Rhede (zoon* van *Hendrik van Rhede en Christina van Nijenbeke; zie* tabel), knape, aan „heren *Pelgrim van Putte, minen* ome" tienden te Telgt onder Ermelo, een half huis en een halve hofstede te Deventer, afkomstig van „den heren *van Nienbeke,* na des kommendures dode *minen* ome (= oud-oom)" [38]). Daarbij traden o.a. *Dirk van Sinderen en Arnold van Sinderen* („minen neve"), als getuigen naar voren. *Albernus* ontbreekt dus, wellicht omdat hij toen reeds was gestorven, Zo zal *Dirk* de voortzetter van het geslacht en de bezitter van Sinderen zijn geworden. Dit is temeer aannemelijk, gezien het feit dat niet lang daarna een andere, jongere *Dirk van Sinderen* (zoon van *Willem)* voorkwam, zoals we reeds hebben gezien in de eerste helft van ons artikel. *Dirk's* broer *Arnold* zal voor de afstamming zeker niet in aanmerking komen, omdat hij, als jongste der gebroeders, Sinderen niet heeft bezeten en daarom niet dit goed heeft kunnen doorgeven aan de latere reeds besproken generaties, die wel bezitters er van waren.

Het probleem, dat in eerste instantie ons nu nog rest, is het feit dat de geboortetijd van de gebroeders *Albernus, Dirk* en *Arnold van Sinderen* in de jaren rond 1272-1277 moet liggen, terwijl dat van de tot dusver oudste stamvader *Willem van Sinderen* omstreeks 1336 was. Daar moet dus nog een generatie tussenliggen, en ook deze is mat enige moeite te vinden, t.w. in de persoon van *Rodolf van Sinderen.* Deze erkende 1 maart 1338 krachtens begaat en testament van wijlen vrouwe *Rekense,* weduwe *van Nijenb'eke,* en van *Dirk* heer *van Nijenbeke* een jaarlijkse opbrengst van 12 mud gerst uit het grote huis in Valkenburg schuldig te zijn aan het klooster Ter Hunnepe bij Deventer [39]). Hieruit merken we, dat hij een afstammeling was van *Dirk van Nijenbeke* (zie tabel II) en daardoor houder van uit het bezit der *Van Nijenbeke's* afkomstige goederen. Bovendien wordt hij in dit stuk heer („dominus") genoemd, en hij is dus heer van Sinderen. Ook heet hij daar ridder, wat wonderwel in overeenstemming is met de suppositie van zijn geboortetijd: omdat zijn vader ± 1275 is geboren, moet zijn eigen geboorte circa 1295 hebben plaatsgevonden, zodat hij bij de ridder-vermelding van 1338 ruim 40 jaar oud was, hetgeen voortreffelijk kan kloppen. En al wordt *Rodolf* slechts deze ene keer vermeld, we hebben in hem vrijwel zeker de hand gelegd op de vader van *Willem van Sinderen,* temeer daar zijn voornaam zal blijken inheems te *zijn* in de oudere generaties.

Deze gegevens legden wij vast in tabel 111.

De voornaam van de oudste *Van Sinderen* in de tabel 111 kan dus ook nog worden achterhaald, zoals al bij voorbaat is aangegeven. Er is namelijk een éénmalige vermelding van een *Rodolf van Sinderen* in de tijd, waarin de vader van *Dirk van Sinderen* kan worden verwacht: in 1279 treedt deze als knape op en is dan onder de getuigen bij een oorkonde van Winrich van Wesenthorst [40]). Op zichzelf zou dit niet voldoende grond zijn voor een steekhoudende conclusie, ware het niet dat hij daar *„Rudolphus advocatus de Sinderen"* wordt genoemd, d.w.z. beheerder van Sinderen. Mij bezit dus het slot c.a. en moet derhalve een plaats hebben gehad in de stamreeks van zijn geslacht. En het feit dat hij knape („famulus") was, dus betrekkelijk jong, brengt ons tot een geschatte geboortetijd van omstreeks 1250, hetgeen uitstekend past. Samenvattend kunnen we drie argumenten aanvoeren voor *Rodolf's* plaatsing in de stamreeks: 1. zijn voornaam, die twee generaties later terug te vinden is bij een telg die dan zijn kleinzoon is; 2. chronologisch is hij zeer goed in te passen: en 3. (en dit argument is m.i. doorslaggevend) hij was heer van Sinderen en hoort dus niet tot een eventuele zijtak. Dat hij slechts éénmaal oorkondelijk voorkomt, is geen bezwaar voor onze suppositie: oorkonden uit de 13de

37) A. Schimmelpenninck van der Oye van Nijenbeek, Genealogische aanteekeningen op oude geslachten, III; in Geldersche Volksalmanak 53e jaargang 1887, blz. 32.

35) Dr. F. Ketner, Oorkondenboek van het Sticht Utrecht, 's-Gravenhage 1959, deel V'nr. 2977.

39) P. A. A. M. Wubbe, Het archief der abdij St. Mariënhorst te Ter Hunnepe, 's-Gravenhage 1931, regest nr. 116.

40) L. A. J. W. Sloet, Oorkondenboek der graafschappen Gelre en Zutphen, 's-Gravenhage 1872, nr. 1000.

Tabel IV.

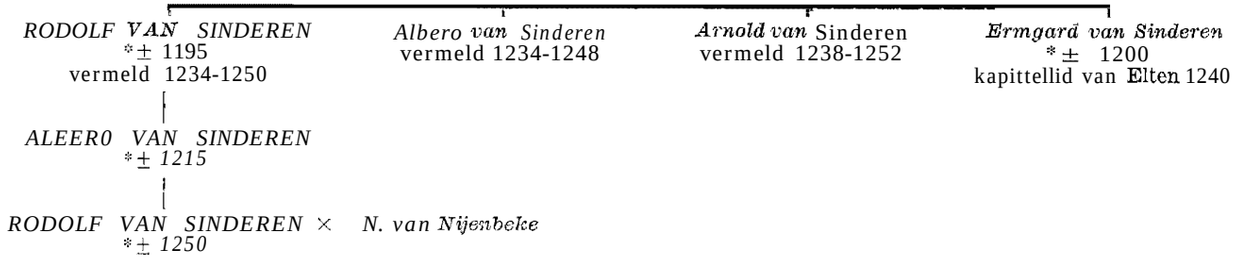

eeuw zijn in het algemeen veel zeldzamer dan uit latere tijd. Overigens was ook toen al het slot Sinderen een leengoed, uitgegeven door de Gelderse graaf, en niet een allodiaal goed: de betiteling „advocatus" zegt in dezen genoeg.

We kunnen met de stamreeks nog enige generaties verder terugreiken in het verleden. In 1251 kamt „dominus *Albero de Sinderen*, miles" voor als getuige van Hendrik heer van Borculo [41]). Ook hier geldt weer, dat *Albero van Sinderen* door het bezitten van Sinderen wel mòat passen in de stamreeks. Ook chronologisch past hij daar: als hij in 1251 ridder was, zal hij omstreeks 12 15 zijn geboren. Bovendien past eveneens zijn voornaam goed in de reeks: zijn oudste kleinzoon is dan naar hem genoemd.

Met nog een generatie verder in het verleden bereiken we het verst benaderde punt in de persoon van *Rodolf van Sinderen*, die in 1235 en 1238 als heler ven Sinderen voorkomt (d.w.z. als „advocatus", beheerder, — dus weer als leenman) [42]). In beide vermeldingen was *Rodolf* ridder („miles") (en dit onderscheidt hem ook van de *Rodolf* die zojuist is besproken en die in 1279 als knape voorkwam). Mede op grond daarvan kunnen we hem chronologisch plaatsen: hij zal ±1 195 zijn geboren. Dit is ook goed mogelijk met het oog op de geboortetijd van zijn zoon *Albero*. Naast de aangeduide vermeldingen komt *Rodolf* nog enkele malen voor: 1 oktober 1234 (met een broer *Albertus van Sinderen*), en in 1250 [43]), beide malen onder de getuigen van graaf Herman van Loon. Terloops worden oak nog enkele familierelaties van *Rodolf* aangegeven: in 1234 met een broer *Albert* (zoals reeds gezegd werd), in 1235 met een broer *Albero* (zeer waarschijnlijk is *Albert* identiek met *Albero*), en in 1248 met een broer *Arnold*, — terwijl *Arnold* en *Albero* 24 november 1248, en *Arnold* in 1247, 1250 en 1252 nog eens worden genoemd zonder familieaanduidingen [44]). Tenslotte moeten we in dit verband ook nog vermelden, dat de gebroeders wellicht een zuster hebben gehad: *Ermgard van Sinderen*, die 11 augustus 1240 wordt vermeld als lid van het kapittel van de abdij te Elten [45]). Om dat te kunnen worden, moest zij zeker van adel zijn, en bovendien kan zij op dat tijdstip niet meer zo jong zijn geweest. Wat dat laatste betreft: zij moet omstreeks 1200-1205 zijn geboren, en past dan in de oudste generatie.

Daarmee zijn de vroegste gegevens over het geslacht *Van Sinderen* uitgeput. Wij zullen daarom nu ook de eerste generaties in tabel IV onderbrengen en aansluiten bij de vorige tabel.

41) ibidem, nr. 729.
42) ibidem, nrs. 576, 599.
43) ibidem, nrs. 572, 714.
44) ibidem, nrs. 572, 576, 599, 714, 739.
Zie ook: Westfälisches Urkunden-buch, deel 111 nr. 352.
45) Oorkondenboek Gelre en Zutphen, a.v., nr. 619.

Hiermee ware ons artikel ten einde, als de familie *Van Sinderen* niet een neventak had gehad. Deze neventak droeg wel de familienaam, maar is nooit bezitter van het voorvaderlijke slot geweest en woonde dan ook elders. Het eerst merken we er iets van in 1303, toen op 12 februari *Rodolf van Sinderen*, zoon van een gelijknamige vader, met toestemming van deze vader en van zijn broer *Gerard* te overstaan van de schepenen van Bocholt zijn goederen in het kerspel Rhede — het erf Overroth met Bernhard, diens vrouw en kinderen — verkocht aan het klooster te Borelo [46]). De Munsterse bisschop keurde 26 december 1303 deze verkoop goed. En omdat Overroth leenroerig was aan het bisdom, kreeg de bisschop door *Rodolf het* erf Broekhuizen opgedragen, terwijl *Rodolf* 6 januari 1304 ook nog de eigendom van het erf Vorvolberghehus in het kerspel Rhede aan de bisschop opdroeg [47]). Tenslotte werd 8 januari 1304 door *Rodolf* junior met zijn broer *Gerhard* de verkoop van het erf Qverroth aan het klooster te Boerlo nog eens herhaald: hun vader was daarbij getuige [48]). En 11 april 1313 deden *Rodolf van Sinderen* (junior) en zijn zoon *Gerard* afstand van het hun toebehorende houtgerecht in de Antemmermarke ten gunste van het bisdom Munster, waarop *Rodolf er* mee werd beleend; de afstandsovereenkomst gold ook voor de niet aanwezige kinderen van *Rodolf* [49]).

Uit deze vermeldingen zijn, naast de stamreeks van drie generaties, enkele detail-conclusies te trekken. In genealogisch opzicht weten we dat de tweede *Rodolf van Sinderen* naast een zoon *Gerard* minstens twee andere, naamloze, kinderen heeft gehad (de niet aanwezige kinderen van *Rodolf* in 1313). Aangezien de zoon *Gerard* in dat jaar mat zijn vader mede-compareerde, moet deze toen omstreeks achttien à twintig jaar oud zijn geweest (en de andere kinderen weren kennelijk te jong om aanwezig te zijn), dus geboren omstreeks 1293-1295. Daarmee hebben we enig chronologisch houvast, want dan moet *Gerard's* vader *Rodolf* omstreeks 1270 zijn geboren, en diens vader *Rodolf* circa 1245-1250 (terwijl *Rodolf* senior, zoals we reeds zagen, in 1304 nog leefde). En verder blijkt, dat het bezit van deze tak buiten de huidige landsgrenzen heeft gelegen.

Deze conclusies helpen ons weer, deze neventak aan de hoofdtak aan te sluiten. De oudste generaties *Van Sinderen* hebben reeds belangen in oostelijke richting, want in vele hunner vermeldingen komen zij voor als getuigen van graaf Herman van Loon, wiens gebied [hoofdzakelijk in Duitsland lag, maar die toch ook belangrijke bezittingen in het graafschap Zutphen had:

46) Westfälisches Urkunden-buch, deel VIII (bisdom Münster), Münster 1913, nr. 118.
47) ibidem, nrs. 178, 184.
48) ibidem, nr. 185.
49) ibdem, nr. 793.

Tabel V.

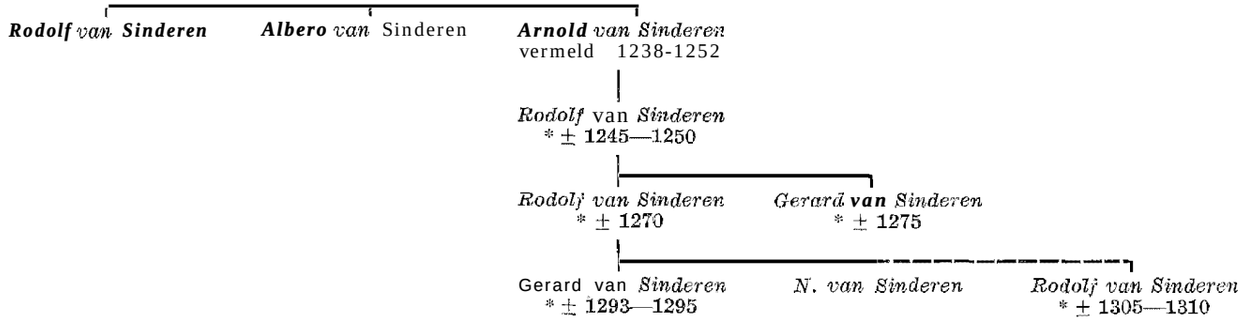

o.a. het slot Bredevoort en de vier kerspelen Helbergen, Neede, Groenlo, Geesteren. Maar hun connecties met de graaf van Loon gingen nog verder: in 1248 werd Arnold *van Sinderen* door graaf Herman zijn leenman genoemd („ministerialis noster") [50]) en in 1252 diens kastelein („castellanus noster") [51]). Hert is dan ook geen wonder, dat, hoewel hij de jongste der drie gebroeders uit de eerste generatie was, *Arnold in 1247* „dominus" en „miles" heet [52]): hij heeft het in het oosten toch tot een vrij hoge status gebracht, al werd deze niet erfelijk. En zoals we zojuist zagen, is de oudste *Rodolf* van de neventak waarschijnlijk omstreeks 1245—1250 geboren en had hij bezit in de omgeving van *Arnold*. Geen wonder dan ook, dat zich als een niet te boude conclusie aan ons opdringt, dat *Arnold* de stamvader is geweest van de neventak: op grond van chronologie en geografie.

Een van de bij name bekende kinderen van *Rodolf II* uit deze tak zou de *Rolof van Sinderen geweest* kunnen zijn, die 19 juni 1346 als knape wordt vermeld onder de borgen bij een verdrag tussen hertog Reinald van Gelre en graaf Dirk VIII van Kleef [53]). Hij zal op grond van zijn knape-zijn omstreeks 1305—1310 kunnen zijn geboren en als zodanig dus passen als jongere broer van *Gerard* II. Of bij een iets latere geboorte kan hij een zóón van deze Gerard zijn geweest.

'Wij krijgen aldus het overzicht, weergegeven in tabel V.

Opvallend is hierbij, dat terwijl de ia de oudste generaties frequente voornaam *Rodolf in* de hoofdtak is verdwenen, deze in de gemigreerde neventak behouden is gebleven. Overigens is het mogelijkerwijs zeer de vraag, of er van migratie sprake is, Het zou zeer wel kunnen zijn, dat het geslacht *Van Sinderen* uit de Achterhoek afkomstig is of uit de aangrenzende gebieden in Duitsland, omdat in de oudste generaties van de hoofdtak bij de voornaam vaak de toevoeging „advocatus" van Sinderen voorkomt, hetgeen wijst op een beheer, niet op een bezit. Bovendien blijkt het geslacht buiten de huidige grenzen van ons land allodiale goederen te hebben gehad in de jaren 1303—1313 (en natuurlijk ook daarvoor). Het is derhalve denkbaar, dat de familie, hoewel oorspronkelijk niet inheems op de Veluwe, door het beheer van het belangrijke slot Sinderen haar hoofdzetel heeft verplaatst naar dat kasteel, en dat de neventak een deel van de allodia door erving behield in de streek waar de bakermat van het geslacht lag.

Tot slot volge nog een opmerking over het wapen van het geslacht *Van Sinderen*, Daarover heerst enige onzekerheid, hoewal niet over de vorm, want die staat vest: een schild met schildzoom, zoals b.v. te zien is bij een zegel van *Rodolf van Sinderen* aan een oorkonde van 1 maart 1338 [54]). Maar over de kleur bestaan twee verschillende lezingen: in zilver een rode binnenzoom, of in rood een zilveren binnenzoom [55]). Wie kan, make uit hoe het met de waarheid is gesteld!

Naschrift:

Na de afsluiting van ons artikel is het wellicht goed, met enkele opmerkingen te komen over sommige genealogische gegevens die A. Schimmelpenninck van der Oye naar voren bracht in de Geldersche Volks-almanak (53ste jaargang 1887, blz. 32, -- reeds geciteerd in het vorenstaande). De heer Schimmelpenninck geeft, zonder aangave van de bron(nen), enkele vermeldingen van telgen uit het geslacht *Van Sinderen*, Verschillende daarvan konden worden gevonden in de bronnen die ons ter beschikking stonden, maar twee vermeldingen bleven raadselachtig. In 1248 wordt een *Wolter van Sinderen* genoemd met zijn broer *Albero*, en in 1297 een andere *Wolter van Sinderen*, die dan met zijn vrouw *Aleid* het gebruik van de sluis van Gendringen overlaten aan Maria van Gelre [56]). De naam *Wolter is* volslagen onbekend bij de *Van Sinderen's*, en daarom zijn de vermeldingen van de beide *Wolter's* zo vreemd. Nu is de eerste vermelding te achterhalen, en dan blijkt dat deze berust op een misverstand, i.c. een verkeerd lezen van de naam Uit andere bron (o.a. het Oorkondenboek van Gelre en Zutphen, nr. 699) wetten we namelijk dat het in 1248 niet ging om de gebroeders *Wolter* en *Albeto*, doch om *Arnold* en *Albero*. Dat maakt de vermelding van 1297 nog raadselachtiger, want dan is de daar genoemde *Wolter* mat de voor zijn geslacht zo ongewone voornaam een eenling geworden. Het ligt daarom voor de hand, te veronderstellen dat ook in het tweede geval Arnold gelezen moet worden in plaats van *Wolter*. Dan zijn wij niet alleen van de lastige voornaam af, maar ook constateren we, dat blijkens de desbetreffende passage in het vorenstaande artikel er in het betrokken jaar 1297 een *Arnold* leefde (zoon van *Rodolf van Sinderen* en N. *van Nijenbeke*).

Ook is het wellicht goed, er op te wijzen dat er een stukje beknopte litteratuur bestaat inzake het geslacht *Van Sinderen* van de hand van H. M. Werner (Geldersche kasteelen, 2e deel, blz. 131 vlg.: stamreeks Sinderen). Hier zijn echter dragers van de familienaam lukraak aan elkaar geregen, en er moet dan ook geen enkele waarde gehaoht worden aan de daar geponeerde conclusies.

60) W. A. van Spaen, Inleiding, a.v., le deel blz. 398-399; Utrecht 1801.
61) Oorkondenboek Gelre en Zutphen, a.v., nr. 739.
52) Westfälisches Urkunden-buch, deel 111 nr. 552.
53) Th. J. Lacomblet, Urkundenbuch für die Geschichte des Niederrheins, deel 111, Düsseldorf 1853, nr. 434.
54) Het archief der abdij Ter Hunnepe, a.v., regest nr. 116.
55) J. B. Rietstap, De wapens van den Nederlandschen adel, blz. 394.
56) Mr. A. P. van Schilfgaarde, Zegels en genealogische gegevens Gelre, a.v., blz. 89.

Een Nassause „domestiecq" met Amsterdamse betrekkingen,

door MR. J. BELONJE.

Het was op 16 maart 1646 toen *Willem Verbruggen uit* 's-Gravenhage „meester-valckenier van zijn Hoocheyt", oud 29 jaar, geen ouders meer hebbende en geassisteerd met zijn neef *Philip Lups,* eveneens uit 's-Gravenhage, te Amsterdam in ondertrouw gegaan is met *Elisabeth Luden,* uit laatstgenoemde stad, oud 20 jaar, die voor deze gelegenheid vergezeld was van haar op de Gelderse Kade ter plaatse woonachtige vader *Jan Luden,* ook wel genoemd *Jan Luden* de Oude.

De *Verbruggen*'s, waartoe deze „Nassause Domestiecq" *Willem Verbruggen* behoorde, waren herkomstig uit de Zuidelijke Nederlanden en de moeder van *Philips Lups,* de getuige, was tevens een lid van deze familie, waarover tot dusverre slechts geringe bijzonderheden bekend zijn.

Volkomen anders is het gesteld met onze kennis over het geslacht van de bruid [1]), want de *Luden's* vormden een oud, nog bestaand patricisch geslacht, waarvan de genealogie [2]) ons ieert onder meer, dat *Jan Nicolaasz. Luden,* die te Bergen in Noorwegen geboren werd in 1596 en later dan 1657 overleden is, als winkelier op de Nieuwendijk tot de hoogst aangeslagenen behorende, op 13 april 1621 te Amsterdam gehuwd is met *Neeltje Jans,* de in 1605 geboren dochter van *Jan Olefs en Annetje Jacobsdochter.*

Genoemde *Jan Luden* senior of *Jan Nicolaasz. Luden* nu, de schoonvader van 's-Prinsen valkenier, „resideerde" tegen het einde van zijn leven te Egmond en — hoewel dit niet te controleren valt — hij zal daar ook wel overleden zijn op een van de toen reeds vrij talrijke buitengoederen. De bovenaangehaalde genealogie stelt zijn heengaan nà 1657, maar zeker is, dat hij te Amsterdam tijdelijk aanwezig op 4 oktober 1665 nog een testament gemaakt heeft [3]). De beschikking bevatte uitvoerige bepalingen. Hij praelegateerde aan zijn zoon *Jacob Luden* en diens vrouw *Elisabeth Luden,* zolang laatstgenoemde niet hertrouwen ging, het vruchtgebruik van een belangrijk aantal percelen grond onder Egmond aan den Hoef, behorende onder en met de Hofstede „Vredevelt" te weten de Bogaert, de Hofweyde, het Elsgenstuck en de Kasteleynsweyde. Die stukken land ressorteerden eens onder de talrijke Egmondse zaken, die indertijd bij de liquidatie van het graafschap Egmond, te gelde waren gemaakt en aan particulieren verkocht: sommige namen duidden deze herkomst nog aan ! Ook de inboedel van het huis Vredeveld zou op gelijke wijze voor het echtpaar *Luden-Luden* bestemd zijn.

De zoon van de testateur, *Jan Luden* junior zou in aanmerking komen voor het vruchtgebruik van erflaters pakhuizen en gronden te Bergen in Noorwegen. Overigens zouden de twee zoons tot de boedel gerechtigd zijn tezamen met de kinderen van *Jan* senior's overleden dochter *Elisabeth,* elke staak voor het één derde gedeelte. Tenslotte bepaalde het testament nog, dat een halve eeuw lang (de termijn zou ingaan op de sterfdag) nóch de bezittingen onder Egmond, nóch die op de Gelderse Kade te Amsterdam zouden mogen worden verkocht: dit alles zou in familie-gemeenschap dienen te verblijven. Achter het stuk volgde eindelijk een codicil, inhoudende, dat *Joan Luden* (de Oude) aan de Lutherse armen te Alkmaar 1000 carolusgulden legateerde

De erven hebben deze beschikkingen intussen niet lang en evenmin volkomen gerespecteerd, want reeds op 22 oktober 1681 compareerden vertegenwoordigers van drie staken! waarin zich de nazaten van de erflater gegroepeerd zagen, voor notaris Elbert Buys te Amsterdam om zelfstandig een verdeling tot stand te brengen"). Als vertegenwoordigers van de eerste dier drie staken, omvattende de kinderen van de boven reeds aangehaalde *Elisabeth Luden* en 's-Prinsen valkenier *Willem Verbruggen,* welke beide vóóroverleden waren, verschenen daar *Willem Verbruggen* junior en Mr. *Frederik Cunes,* advocaat voor het Hof van Holland, als echtgenoot van *Cornelia Verbruggen.* De advocaat trad mede op voor *Johan Verbruggen* en voor de erven van de vooroverleden zoon *Nicolaas Verbruggen,* in leven secretaris van de Stad en Baronie Breda. Verder waren vertegenwoordigd gemachtigden van de staak van *Johan Luden* juniors erven en van die van *Jacob Luden, Johan Luden* junior was, zoals de aangehaalde genealogie doet vermoeden op 20 mei 1669 te Bergen in Noorwegen (waarheen zijn vruchtgebruik hem geroepen zal hebben !) overleden.

De gezamenlijke gerechtigden kwamen overeen, een kleine verrekening daargelaten, dat het huis te Amsterdam op de Gelderse Kade, „daar de Steur in de gevel staat en de Koninck van Engelandt uithangt" tezamen met het daarachter gelegen pakhuis op de Kolk [5]) zou komen aan de twee laatstbedoelde, namelijk de „Amsterdamse" staken, doch dat het huis Vredeveld zou overgaan naar de staak-*Verbruggen. Die* „hoffstede genaemt Vredevelt", zo stond het in de acte omschreven, „daaronder begreepen seeckere botterije oft glase kas in de voorde huysen staende, de Boomgaert, ende stallinghe daerachter gelegen, het kleyne stalletie ter syden het casteleynsweyde, ende het stuck lants, genaemt het Esschenstuck, mitsgaders nogh daerenboven een graghtstede met een serck daerop gelegen in de kercke tot Egmont op den Hoeff".

Op dit stuk nu sluit weer een nadere conventie aan tussen de diverse belanghebbenden. Zij is neergelegd in een acte, voor dezelfde notaris tot stand gekomen op 22 oktober 1681. Ditmaal waren het *Willem Verbruggen en Mr. Frederik Cunes,* de echtgenoot van *Cornelia Verbruggen,* elk voor 1/3 erfgenaam van hun vader, die verklaarden, dat zij met *Johan Verbruggen* in der minne waren gescheiden wegens hun vaderlijke nalatenschap zonder dat zij daarover enig geschrift hadden opgesteld. Ter bevestiging verhaalden zij nu, dat de helft van de portie, dat wilde zeggen 1/6 van de huizen, erven en stallingen op de Prinsengracht te 's-Gravenhage, nagelaten door hun vader aanbedeeld waren aan Mr. *F. Cunes,* waartegenover *Willem Verbruggen* een rentebrief ten belope van ƒ 5600,—. had verkregen [6]).

Een aantal verrassende aanvullingen op deze gegevens nu mocht ik ontvangen van de gemeente-archivaris van Breda, Dr. F. A. Brekelmans, die mij in de eerste plaats al mede-

1) Mejuffrouw Dr. 1. H. van Eeghen te Amsterdam had de vriendelijkheid mij de meeste plaatselijke gegevens voor deze bijdrage te verschaffen.

2) „Nederland's Patriciaat", V, 1914, blz. 278 sub 1 t/m IV.

3) Voor notaris P. van Buytenen te Amsterdam, notarieel archief Amsterdam dl. 2755.

4) Notar. Archief Amsterdam 5076 (43). Naar een testament van erflater van 11 januari 1668, verleden voor notaris Van Buytenen en in de acte aangehaald werd te Amsterdam vergeefs gezocht. Het moet gepasseerd geweest zijn „ten huyse van syn voornoemde Cousyn Steven de ***Vries,*** gestaen op de Gelderse Kaey" (Familie-archief Van Vlederacken, gemeente-archief Alkmaar).

5) Dit perceel werd overgedragen 20 Dec. 1687; Kwijtscheldingen Amsterdam 3,300.

6) Notar. Archief Amsterdam 5076 (42).

deelde, dat *Willem Verbruggen,* meester-valkenier van Zijn Hoogheid, aan de Prins van Oranje. verzocht om voor zijn destijds minderjarige zoon *Nicolaes Verbruggen,* die op *12* juli 1667 tot secretaris van Breda was benoemd, tot substituut-secretaris aan te wijzen *Dirck Moock.* Deze laatste benoeming volgde inderdaad op 30 juli 1667 [7]). Vrij zeker zal *Nicolaas Verbruggen* de bezitter van het secretaris-ambt eerst in 1675 de leeftijd van 25 jaar bereikt hebben, waardoor hij toen persoonlijk kon optreden [8]), waarbij trouwens aansluit de verzekering van *Nicolaas Verbruggen* zelf op 16 december van datzelfde jaar afgelegd voor de notaris W. van Bommel te Breda, inhoudende, dat hij generlei actie had, noch krijgen zou op zijn gewezen substituut *Dirck Moock* uit hoofde van het contract tussen *Moock* en de valkenier, zijn vader *Willem Verbruggen,* aangegaan, waarover de laatste een eis tot betaling der terzake van de uitoefening overeengekomen som had ingesteld [9]).

Nicolaas Verbruggen overleed echter reeds op *21* april 1678 en werd op de 25e dier maand in de Grote Kerk te Breda begraven [10]). Wat kortelings aan 's man's dood voorafgegaan was relateerde de plaatselijke notaris 1. Leempoel: [11])

Augustijn van Rijckevorsel, de apotheker, en zijn echtgenote te Breda, wonende destijds in het huis „De Princes Royael" in de Veemarktstraat [12]), verklaarden op verzoek van Willem van Bommel, notaris en eerste klerk ter secretarie van Breda, dat *Nicolaas Verbruggen,* de secretaris, bij hen had gelogeerd en in de kost was geweest daarbij tot aan zijn overlijden. Na zijn dood was zijn vader *Willem Verbruggen* uit 's-Gravenhage overgekomen en had 10 zilveren ducatons geleend om daarmee naar Z.H. de Prins in het leger te Boom door te kunnen reizen, teneinde zelf nu naar het secretarisambt te solliciteren. Later was *Willem* teruggekeerd om orde op zaken te stellen en om de begrafenis van zijn zoon te regelen. Bij die gelegenheid was hem door Van Bommel opnieuw geld uitgeleend. Tevens blijkt nog uit de bewuste acte, dat ook de zuster van *Nicolaas,* de hier reeds eerder ten tonele gevoerde *Cornelia Verbruggen* met haar vader daar aanwezig was.

Ook *Johan* (of *Jan) Verbruggen zou* nog eens op een bijzondere manier van zich laten spreken. Want hij moet het geweest zijn, aan wie het Ned. Hervormde kerkje van Egmond aan den Hoef (de oude slotkapel) haar torenklok te danken had, voorzien van het opschrift: A ° J 7 5 0. HEEFT JAN VERBRUGGEN MYN VOOR HET DORP EGMOND OP DEN HOEV DOEN GIETEN [13]).

De herleefde belangstelling van de erven *Verbruggen* voor Egmond aan den Hoef moet wel voortgevloeid zijn uit de omstandigheid, dat het vruchtgebruik van het echtpaar *Luden-Luden,* rustende op het daar gelegen buitengoed Vredeveld,

7) Inventaris Hingman 118, fol. 58 recto en verso.
8) Th. E. van Goor „Beschrijving der Stadt en Lande van Breda", 's-Gravenhage 1742, noemt hem immers op blz. 248 eerst in 1675 secretaris.
9) Notar. Archief 304. Ook deze mededeling dank ik tezamen met het hier volgende aan Dr. Brekelmans.
10) Afd. 111 - 8, no. 74, f. 42,-.-.
11) Notar. Archief Breda no. 325, fol. 115 recto en verso.
12) Nu no. 40.
13) Zie mijn „Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de Kerken der Provincie Noord-Holland" 111. Utrecht 1929, blz. 13 ter vervanging van de tekst afgedrukt bij G. van Arkel en A. W. Weissman „Noord-Hollandsche Oudheden" II, 1, Amsterdam 1894; blz. 12.

te niet was gegaan. *Jacobus Luden* namelijk was op 5 mei 1669 overleden [14]). Zijn weduwe, *Elisabeth Luden,* die kinderen had, ging nog geen jaar later opnieuw een huwelijk aan, thans met de Alkmaarder *Bartholomeus van der Hoolck,* die zelf weduwnaar was. Hun huwelijkse voorwaarden brachten zij voor de plaatselijke notaris A. van Twuijver tot stand op 7 april 1671 [15]). Daarop volgde het opmaken van een acte van „taxatie en privilege" van het huisraad, de schilderijen, enz. aanwezig op de Hofstede van V r e d e v e l d thans ten verzoeke van Sr. *Philip van Gols* als executeur en voogd over de kinderen van *Elisabeth Luden* bij Sr. *Willem Verbruggen,* maar ook van Sr, *Daniël Wolfraet* en van *Jan Luden* junior, woonachtig te Bergen in Noorwegen en op het moment geassisteerd met juffrouw *Maria Block,* de huisvrouw van *Jan Luden* (19 juli 1671) .

Intussen liep het huwelijk met *Van der Noolck* reeds spoedig op een volstrekte mislukking uit. Dat slechte nieuws ervaren wij uit een contract van 30 augustus 1673 van *Pieter Luden* junior, wonende te Bergen in Noorwegen en thans verblijvende te Egmond aan den Hoef. Wederom voor notaris Van Twuijver is deze acte gepasseerd [16]). Daarin wordt namelijk aangekondigd door deze comparant, dat zijn zuster *Elisabeth* juist op diezelfde datum vas *Bartholomeus van der Noolck* gesepareerd was !

Op 19 april 1 6 8 3 zouden de twee bezitters van V r e d e v e l d in deze hoedanigheid nog eens van zich doen spreken. Zij, Mr. *Vrederick Cunes,* advocaat te 's-Gravenhage en Sr. *Willem Verbrugge* te Egmond op den Hoeve lieten toen voor notaris Kessel te Alkmaar [17]) door vier personen, hun knechts en tuinlieden, een getuigenis vastleggen „dat de zuijt sijdelmuur van de voorcamer aff ten eijnde van der requiranten huijsinge, staende benoorden de huijse van Adriaen van Twuijver, secretaris van de Egmonden, op den Hoeve, ten eijnde vande muragie vant voorsz huijs van de requiranten nu ontrent den tijt van agtien agtereenvolgende jaren lang buijten eenige verhinderinge ... heeft gestaen met wtgelaten off wt steeckende anckers en een houten affhangende goote onder den osendrop van der requiranten voorsz huijsinge op den Hoeve". Maar nu had Van Twuijver een maand geleden „in de voorengemelte suijder zijdel muur . . . doen inleggen sekere schoorsteen mantel en daer op tegen der requiranten voorsz: muur een schoorsteen doen metselen". Een stevig krakeel tussen buren was hier toen dus klaarblijkelijk in ontwikkeling !

Met dat al hebben de *Verbruggen's* Vredeveld niet lang behouden, want het blijkt, dat Mr. *Jacob Blaauw,* secretaris der Stad Hoorn, deze bezitting reeds op 26 april 1738 kon transporteren op de nieuwe predikant van Egmond-Binnen en Den Hoef met name Ds. *Isaac Hanedoes* [18]).

14) Verklaring dd. 14 Juli 1670 van zijn echtgenote juffr. *Elisabeth Luden,* acte voor notaris A. van Twuijver te Egmond (a/d Hoef), inventaris notar. archief N.-Holland deel 789.
15) Deel 789 a.v., waarin ook de volgende acten voor dezelfde notaris voorkomen.
16) Deel 790 a.v.
17) Notaris C. Kessel te Alkmaar, inventaris Notarieel Archief Alkmaar deel 268.
18) Oud-recht. Archief Rijksarchief te Haarlem deel 2115, fol. 45; zie ook Joh. E. Elias „Genealogie van het Geslacht Elias", Assen 1942; blz. 50. In de acte wordt het goed aldus aangeduid „een Huys Erve Tuijn en Stallinge daar achter staande tot Egmond op den Hoeff, genaamt Vredevelt belent ten Suijden den WelEd: Hooggeboorn Heer Dirk van Egmont van der Nijenburgh ten Westen de Heeren Abram en Isaac van Gerrevink, ten Noorden de wegh na Alkmaar en ten oosten de oude Vaart ..."

In de kleine dorpskerk van Egmond aan den Hoef ligt nog steeds een uitzonderlijk grote grafsteen, die weliswaar volgens de oude p l at t e g ron d der graven binnen het gebouw ten name van de *Luden's* stond, maar toch bepaald hun wapen niet voerde. Het helmteken van het blazoen, gevoerd door de leden der familie *Luden* is een uitkomende (gouden) leeuw en het valt op, dat deze kapitale zerk in fraai relief een helmteken laat zien dat sterk afwijkend is: een drietal veren, die in positie geheel overeenkomstig zijn met die, welke de kapjes bekronen, gedragen door de jachtvalken in rust. — Helaas is het verdere wapen op de grafsteen dermate afgesleten, dat er geen figuren meer uit op te maken zijn [19]).

Alle reden zal er dus zijn om behoudens tegenbewijs aan te nemen, dat behalve de klok van Egmond aan den Hoef ter plaatse ook de grafsteen in de kerk de herinnering aan de nakomelingen van 's-Prinsen vaikenier *Verbruggen* levendig houdt.

Voor het overige moge hier gelden, tenminste voorshands: „cetera desunt" !

19) Zie mijn „Gedenkwaardigheden N.-Holland" III, blz. 22 sub 22 j°. „Nederl. Patriciaat" V, blz. 278.

De herkomst van Arend de Vries, schout van Enkhuizen 1712~1727,

door DRS. A. G. VOSDINGH BESSEM.

Inleiding.

Over de herkomst van *Arend de Vries*, schout te Enkhuizen 1712—'27, gehuwd met *Theodora Semeyns*, waaruit nakomelingen *Semeyns de Vries van Doesburgh*, *De Vries Robbé* en *De Vries van Vossen*, was tot op heden weinig bekend. Afgezien van hetgeen over een zoon van deze schout, zijn opvolger *Diederik Arnold de Vries*, en enkele van diens nazaten in het Nieuw Nederlandsch Biogr. Woordenboek [1]) wordt medegedeeld, alsmede enkele summiere gegevens in het Privilege Semeyns [2]), is bij mijn weten in de litteratuur een genealogie van het Enkhuizer geslacht *De Vries* alleen bekend bij Vorsterman van Oyen. In zijn Stam- en Wapenboek, deel 111, blz. 304 e.v., laat hij *Arend de Vries* uit deze regentenfamilie spruiten met de toelichting: „de geregelde genealogie van dit geslacht begint met *Albert de Vries*, in 1544 vermeld als burgemeester van Enkhuizen",

Het is mogelijk, dat deze publicatie over de oudere generaties betrouwbaar is; zijn bewering echter dat genoemde *Arend de Vries* een zoon is geweest van de raad van Enkhuizen en bewindhebber der O.I. Comp. Mr. *Joan de Vries*, en diens vrouw *Wybrechf Auckama*, dr. van de schout *Sirp Auckama*, moet onjuist zijn.

Conform de originele bronnen is wel de vermelding, dat notaris Mr. *Arnoldus de Vries* (tr. 1739 *Meinoufje Schaap)* in 1702 geboren werd uit het huwelijk van schout *Arend de Vries* met *Theodora Semeyns*, welke ouders hem echter dreigen ontnomen te worden wanneer de redactie van Gens Nostra (jaarg. 1970, blz. 102; vraag naar de herkomst van *Meinoutje Schaap)* zijn doopinschrijving stelt op 4 september 1701 „zoon van *Jan Dirksz de Vries* en *Willemina Jans*".

Gezien het bovenstaande en daar bovendien de Enkhuizer schout in de kwartieren van verschillende onzer leden voorkomt, volgen hier de resultaten van een onderzoek (indien niet anders vermeld, steeds te Enkhuizen) naar de herkomst van de in Amsterdam geboren *Arend de Vries*, aangevuld met de gegevens over zijn gezin:

1. *Arend de Vries*, geb. omstreeks 1636 (te IJlst?), poorter van Amsterdam 22 februari 1661 („*Arent Gerritsz* van der Ilst", stuurman), koopt voor ƒ 8.200,— aan de Westzijde van de kort voordien gegraven Keizersgracht „het darde huys benoorden de Spiegelstraet, daer 'de Schepper' boven de deur staet" (kwijtscheldingsreg. 2 R 251 verso 22 december 1671; thans perceel No. 590; hier werd 1915 het kantoor „Watertoerisme" der A.N.W.B. gevestigd, nu toonzaal „Van der Meer Meubelen"), †, volgens „sekere missieve van Heeren Weesmeesteren der Stadt Batavia in dato ultimo January 1674, als schipper op Oost Indië, tr. te Amsterdam (ondertr. aldaar 20 juni 1659, dan genoemd, „*Arent Gerritse van der Ilst,* zoals hij ook tekent, uit Friesland, varentsgesel out 23 jaer, ouders doot, geass. met Volckert Luycase de Ruygeboer, syn oom") *Elisabeth Jans*, van Amsterdam („van Purmerent" doorgehaald), oudt 21 jaar, getoont acte van moeders consent, beyde op 't Oude Franse Padt" (later de Goudsbloemgracht), † na 24 mei 1672 (doop jongste kind) en vóór mei 1675.

   Uit dit huwelijk:

   1. *Gerrit de Vries*, ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 23 januari 1662 (get. Marritje Gerrits), † jong.
   2. *Gerrit de Vries*, ged. Amsterdam (Eilandenkerk) 2 juni 1664 (get. Seytje Sieuwers), † jong.
   3. *Rensje de Vries*, ged. Amsterdam (Noorderkerk) 28 maart 1666 (get. Lysbet Gerrits) † jong.
   4. *Arent*, volgt II.

11. *Arent de Vries*, ged. Amsterdam (Nieuwekerk) 24 mei 1672 (get. Dirk Andriese Buyk en Annetje Adriaans), blijkens Weeskamer fol. 295, 21 mei 1674: enig erfgenaam van zijn ouders, in maart 1683 treedt Dirck Andries Buyck „binnelantsvaerder" over hem als medevoogd op, terwijl november 1693 (diens neef, bij zijn huwelijk in 1675 te Amsterdam met Kenuw Kraker uit Enkhuizen dan „winkelier in de Lindedwarsstraat") Andries Buyck „brouwer tot Enchuysen als gesurrogeerde voogd" wordt genoemd. *Arend de Vries* verkoopt zijn huis aan de Keizersgracht (kwijtscheldingsreg. 3 L 182, 4 september 1694; „kiesende alhier ter stede sijn domicihum citandi ten huyse van Nicolaas Verbraak, wonende op de buitenkant van Nieuwe Eylandt bij 't Willige Rasphuys"), dan reeds blijkens de 27 mei 1694 verkregen venia aetatis „borger ende inwoonder" van Enkhuizen, alwaar hij 1696 en '97 als „coopman" compareert (R.A. Haarlem not. 1207 A 17, 79, 135 en 167, o.a. tezamen met koopman Andries Buyck), commissaris van de Bank van Kleine Zaken, 1698 en schepen 1703, 1705 en 1711, van Enkhuizen, tot hoofdofficier (schout) aangesteld 1712 („afstand gedaan 1727": opvolger zijn zoon *Didetik Arnold de Vries)*, testeert „onpasselyk te bedde" 22 december 1731 voor not. Aleman, begr. Enkhuizen 7 januari 1732 (Zk 82 Z.), tr. („wonende op de Wierdyk") aldaar 17 juli 1701 *Theodora Semeyns*, „voor dese getrout in de Comenstraat", ged. Enkhuizen 1671 (get. Geertruyt Haga „de grootmoeder en Mr. Gillis de

1) Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek, Deel 111, gegevens verstrekt door de familie De Vries van Doesburgh.
2) P. J. Buyskes, Het Privilege Semeyns, tabel 2.

Glarges"), begr. aldaar 27 januari 1720 (Zk 84 Z), dochter van Mr. *Dirk Semeyns* (ged. Enkhuizen 14 december 1636, begr. aldaar 18 augustus 1670 Zk 86 Z., tr. Purmerend 20 mei 1668) en *Elia Heynsius* (ged. Enkhuizen 7 april 1639, begr. aldaar 2 november 1703 Zk 86 Z; *Elia Heynsius* tr. 2e Enkhuizen 24 augustus 1681 Mr. *Waligh Proost*, president burgermeester aldaar: kleindochter van *Simon Dirks Rootvelt* (ook **Semeyns)**, ged. Enkhuizen 11 december 1610, begr. aldaar 15 november 1666 Wk 223 N (tr. Enkhuizen als *„Symon Dircksz. Semen*, wonende op de Nieuwe Haven", 30 april 1634) en, *Aef Jans Blauhulk* („in de Packtuynstraet", ged. Enkhuizen 8 januari 1611, begr. aldaar 7 juni 1660 Wk 222 N), en van Mr. *Siewert Cornelis Heynsius*, begr. Enkhuizen 16 september 1652 Zk 101 Z (ondertr. als *„Sywert Heynsen in* die Packtuynen, betoogh gegeven om tot Scharmerhorn te trouwen", 30 april 1638) en *Gheertruyd Haeghen* „op die Wierdyck", ged. Enkhuizen 16 september 16 18, begr. aldaar 2 januari 1673 (Zk 101 Z).

Theodora Semeyns tr. le Enkhuizen 2 juli 1690 *Casparius Vis* „op de Breestraat", ged. Enkhuizen 10 mei 1669 *(get.* Reynsje van Gent en Aaltje Neledoe), schepen van Enkhuizen, begr. aldaar 10 februari 1698 (Wk 168 M), zn. van *Hessel Vis* (tr. 22 januari 1666) en *Willemeyntje Neledoe*,

Kinderen van het echtpaar *Arend de Vries-Theodora Semeyns:*

1. *Didrick Arnold de Vries, volgens* Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek „geboren Enkh. 4 april 1700" (geen inschr. in doopreg. aldaar), door Mr. Walich Proost in zijn testament van 18 december 1706 voor notaris Jan Meun genoemd *„Dirck Elias de Vries*, soontjen van *Theodora Semeyn* huysvrouw van *Arent de Vries", voorts* als broeder vermeld [3]) van Mr. *Arnold de Vries;* hij was commissaris van Kleine Zaken, schepen, raad, penningmr. Groote Visscherij en hoofdofficier (in plaats van zijn vader) 1727—'69 te Enkhuizen, † aldaar 25 januari 1784, tr. in 1725 *Aafje Ris* [4]) (1700—'37), waaruit kinderen,

   Met het overlijden van zijn achterkleindochter *Anna Wilhelmina* ***de Vries, weduwe*** van ***Ds. Herman G. J. van Doesburgh***, sterft in 1883 uit deze tak de „laatste De ***Vries"***; uit dat predikantengezin stamt de familie (*Semeyns*) de ***Vries van Doesburgh.***

2. *Arnold, volgt* PII.
3. *Siewert Heynsius de Vries*, ged. Enkhuizen 1 maart 1705 *(get.* Aafje Semeyns), begr. aldaar 11 maart 1706 Zk 85 Z.
4. *Eliana Geertruy de Vries*, ged. Enkhuizen 8 mei 1708 (get. Aafje Semeyns), begr. aldaar 11 november 1709 Zk 86 Z.
5. *Elia Wilhelmina de Vries*, volgens de kwartierstaten van Wildeman en Van de Blocquery: „geboren 1 juni 1710" (geen doopinschr. te Enkhuizen), in verschillende acten als zuster van *Diederik* en *Arnoldus de Vries* vermeld), † Enkhuizen 14 juli 1797 („op de Breedestraat, oud ruym 87 jaaren"), tr. in 1732 Mr. *Meindert van Vossen* [5]) (1699—1771), waaruit kinderen.

   De nakomelingen van dit echtpaar voeren de naam ***De Vries van Vossen.***

6. *N.N.*, begr. Enkhuizen 1 juni 1711 („'t kint van Hr. *Arend de Vries"* Zk 84 Z).
7. N.N., begr. Enkhuizen 27 augustus 1714 („'t kint van d'Hr. Hooftofficier *Arent de Vries* Zk 81 Zj.

III. Mr. *Arnold de Vries*, ged. Enkhuizen 10 februari 1702 (get. Kenuwtje Krakers), schepen 1727, '33 en '38, raad 1734—'45 (in zijn plaats „desselvs broeder *Didrich- Arnold de Vries")*, advocaat en notaris (protocollen 1300 t/m 1302 over 1728—'36 en 1739—'44), president van het Aalmoezeniers of Nieuwe Arme Weeshuis 1734 t/m '37 te Enkhuizen, vermeld als „gedeputeerde Generaliteyts Rekencamer" (1735) en „commissaris ter Pilotagie" (1737), testeert 1 november 1739 voor notaris Aleman, † Enkhuizen 11 juni 1745, begr. aldaar (Zk 81 Z), tr. Enkhuizen 11 oktober 1739 (impost ƒ 60,—) *Meynoutjen (Claesdr.) Schaap*, „j.d. beyde in de Nieuwe Westerstraat" (huw. contr. 1 oktober '39 voor notaris Agricola; „bruyd, meerderj. dogter" met haar moeder *Magteltje Cornelis)*, ged. Enkhuizen 28 aug. 1708 (get. Wopje Hendriks), † aldaar 14 nov. 1750, begr. Zk 81 Z, dr. van *Claas Pietersz. Schaap* (tr. 20 november 1707 „wonende by de 3 Groene Hekels", weduwnaar van *Geesje Alberts*) en *Mechteltje Spruyt* („j.d. in de Vieselstraat") [6]). *Meinoutje Schaap* tr. 2e Enkhuizen 30 juli 1747 *Abraham Fries*, „op 't Spaans leger, bcyde voor deese getrout", volgens De Nederl. Leeuw 1966, ko?. 296, geb. Amsterdam 17 juni 1713, koopman (te Enkhuizen, commissaris van Kleine Zaken aldaar 1749, † Enkhuizen 27 mei 1767, begr. Zk 81 Z), zn. van *Theodorus en Cornelia de Clercq;* hij tr. 1 e Amsterdam 16 februari 1735 (zijn volle nicht) *Margaretha Fries, geb.* Amsterdam 8 dec. 1757, † aldaar 12 januari 1744, dr. van *Pieter* en *Anna van der Steen.*

   Notaris Aleman 28 december 1736: *Jurriaan van Heerde* verklaart „soo lange hij in dienste van Hr. Requirant (*Arnold* ***de Vries)*** en ten zijnen huyse als knegt heeft gedient, noyt heeft gezien of te weten dat Hr. Requirant met de kaers in zijn slaepkamer ging, (wanneer) zijne twee meyden, met namen *Pietertjen* . . . en *Adriaentje* . . . uyt de keucken, nog op de plaets van Hr. Requirants huys zijn geweest". Voorts verklaart de huisvrouw van *Jurriaan* ***van Heerde*** „dat na eenige weynige dagen doen voorn. meyden uyt hun huur waren gegaan *Ariaantje* gevraagt werd van de jonge doghter ***Meynoutie*** *Claes* waerom zij uyt haer huyr ging. antwoorde: ik heb niets tegen Uw, als alleen dat je mijn Heer de ***Vries*** hebt gezegt dat we nu en dan eens thee drinken en te veel schoone

3) R.A. Haarlem, not. Aleman 29 nov. 1732: Mr. ***Arnold de Vries,*** caverende voor zyn broeders ***Diderik Arnold de Vries*** en Mr. *Meinard van* ***Vossen, als*** mede-eigenaren van „sekere buytenplaets gelegen in 't Nieuwe Bil in Frieslandt".

4) Voor de uitwerking van deze gegevens wordt verwezen naar het tweede deel van mijn bewerking „Parenteel Jan Albertsz Groot. presiderende burpermeester Ao. 1537 te Enkhuizen", dat in het Jaarboek 1970 van het Centr. Bureau voor Genealogie zal volgen; zie aldaar onder ***Didrick Arnold de Vries*** tr. *Aafje* ***Ris*** (1044) en voor hun kinderen: (1255/1257).

5) ***als noot 4;*** zie onder ***Meindert*** *van Vossen* ***(958)***; hun kinderen onder (1324/1326).

6) Not. 1254, 15-8-1721: „*Claas Pietersz*, getrout met ***Magteltjen Cornelis Spruyt en*** desselvs suster *Geesje Cornelis Spruit*, kinderen van Cornelis *Cornelis* ***Spruit en*** *Hiltjen Gerrids*, beide reets overleden"; hun broeder *Cornelis* Spruit in 1718 als „constapelmaet nae Oost Indien vertrocken nog vrijer sijnde, en februari 1721 sullende repatrieeren, tusschen Batavia en Cabo de Goede Hoop overleden".

schorteldoecken voordoen". Voorts blijkt dat „dienstmaegt ***Pietertjen*** door een dienaer der Justitie uyt den huyze van requirant werd gezet".

Uit dit huwelijk:

1. *Theodora Elisabeth de Vries, volgens* Vorsterman van Oyen .,geboren 1 april 1738" (geen doopinschr, te Enkh.;), door Mr. Arnold de Vries „Raad en Oud President Schepen" 1 november 1739 als „syn dogter Theodora Elisabeth de Vries, nevens de andere kinderen dewelke hij nae dato nog sal komen te procreeren" (en waarvan de volgende één maand later werd geboren) tot erfgenaam gesteld, † Enkhuizen 9 sept. 1761 (sterfhuis Breedestraat), begr. aldaar (Zk 82 Z); tr. Mr. *Anthony Blok* [7]) (1737-1821) waaruit *Elisabet Maria Blok*, ged. Enkhuizen 12 maart 1760 (get. Immagonda en Petronella van der Hart), † aldaar 18 maart 1760, begr. Zk 82 Z. Mr. *Anthony Blok* tr. 2e in 1763 *Maria Cornelia Kluppel* (*1733—1803).*
2. *Elia Geertruid de Vries,* ged. Enkhuizen 23 dec. 1739 (get. Sara Ursinus), † aldaar 9 juli 1746 (sterfhuis Nw. Westerstraat), begr. Zk 82 Z.
3. *Willemina Eva de Vries,* ged. Enkhuizen 5 januari 1742 (get. Elia Willemina de Vries en Maria van Wullen), testeert Steenwijk (inv. 88) 3 december 1792 „seer siek te bed liggende" (stelt tot voogden G. de Vries te Amsterdam en K. Hooven te Haarlem), † Steenwijk 5 december 1792, tr. Schagerbrug 24 juli 1759 *Pieter Fredrik Robbé* (bij Vorsterman van Oyen onjuist Pieter Dobben genoemd), geb. Enkhuizen 12 februari 1737, verkrijgt venia aetatis 25 april 1759, commissie van Kleine Zaken 1760, drossaard en rentmeester van Terschelling, † West-Terschelling 11 januari 1797, zn. van *Frans Fredrikzn. Robbé* (notaris te Batavia 1725, schepen van Enkhuizen 1736) en *Cafharina Anna Huygh* (Zie Ned. Leeuw 1970, kol. 20), waaruit 9 kinderen.

   Hun zoon *Arnoldus* ***Abraham*** en zijn nazaten voeren de naam De ***Vries Robbé***; ***zie*** Nederl. Patriciaat 1942, p. 261 e.v.

4. *Arend Diderik de Vries,* ged. Enkhuizen 3 januari 1744 (get. Elia Willemina de Vries en Maria van Wullen, weduwe van Anthony van der Hart), † Enkhuizen 11 oktober 1744 (sterfhuis Nw, Westerstraat), begr. Zk 82 Z.

Volledigheidshalve volgen hier nog de gegevens (zie ook De Nederl. Leeuw 1966, kol. 296) der kinderen van het echtpaar *Abraham Fries* en *Meinoutje Schaap:*

1. *Cornelia Margaretha Fries, geb. 9* juli, ged. Enkhuizen 10 juli 1748 (get. Elia Willemina de Vries), † 26 mei, begr. Amsterdam 29 mei 1810, tr. Amsterdam 8 mei 1774 *Gerrit de Vries,* ged. Enkhuizen 26 februari 1738, door Elia Willemina Robbé, geb. de Vries in 1797 te Steenwijk tot voogd over haar minderjarige kinderen gesteld, † 5 mei, begr. Amsterdam 10 mei 18 10, zn. van *Gerrit de Vries* en *Margaretha Carpenfier.*
2. *Meinoutje Elia Fries,* geb. 14 november, ged. Enkhuizen 18 november 1750 (get. Sara Ursinus en Jannetje Zeedams), † huize Hartenlust te Bloemendaal 3 juni 1817, tr. Amsterdam 25 november 1770 *Koenraad Hovens,* geb. Haarlem 16 augustus 1736 (in 1795 als voogd „wonende te Haarlem" over kinderen van Elia Willemina de Vries vermeld), † huize Hartenlust te Bloemendaal 5 juni 1817, zn. van *Daniel Hovens* en *Sara de Wit.*

   In den vroegen morgen van den 3den dezer maand overleed Vrouwe *Meinoutje Elia Hovens,* geboren Fries, na eene waterzuchtige ongesteldheid van weinige weken, in den ouderdom van bijna 67 jaren.

   In den avond van den 5den bezweek de Heer *Koenraad Hovens* aan eene beroerte, hem aangekomen na het afscheid van zijne Gade op den middag van den 31sten Mei, in den ouderdom van omtrent 81 jaren. Hij stierf, zonder kennelijke bewustheid van Weduwnaar te zijn geworden na de echtverbinding van schier een halve eeuw. Beider sterfbed was zoo opmerkelijk als beider leven voorbeeldig. De dood, met Christelijke onderwerping verbeid, werd der Vrouwe welkom na het vernemen van den hopeloozen staat des Mans. Den Man was geen andere wensch bij den veegen staat der Vrouwe in het hart, dan dat één slag hen beide treffen mogt, en, na de volmaakte vereeniging op aarde, gaan zij als hand aan hand de eewigheid in. Bloedverwanten. vrienden en beweldadigden moeten het verlies beweenen van dit voortreffelijke naar, hetwelk door Godsdienst, trouw en menschenmin veler leer en steun en vreugde was. Vaderlandsche stichtingen, stedelijke registers en 's lands geschiedenis zullen de gedachtenis bewaren van den wijzen, vromen, onvermoeiden Man, die als een der eerste stichters van de kweekschool voor de zeevaart, als een der eerste bestuurders van Teylers fundatie, als staatsman in 's Landsvergaderingen, als wethouder en vroedschap zijner geboortestad Haarlem, door allen die hem nabij waren zijne stille grootheid erkend, zijne zedelijke goedheid geëerbiedigd zag. Vereerd met het vertrouwen der overledenen ter uitvoering ***van*** derzelver jongsten wil, noemen wij ons bij deze kennisgeving

   U.Wel. Ed. Dienstvaardige Dienaren,
   De executeuren van het testament der overledenen,
   A. A. de Vries Robbé, P. N. Quarles *van Ufford,*
   J. M. Guepin en *Johannes Enschedé.*
   Op den Huize Hartenlust
   te Bloemendaal, den 6den Junij 1817.

Ter afsluiting van deze genealogie keren wij terug naar *Arend de Vries* die, juist 22 jaar oud, als „onsen tegenwoordigen borger ende inwoonder binnen de Stad" 24 mei 1694 te Enkhuizen venia aetatis verzoekt, geassisteerd met zijn aldaar wonende voogd, de brouwer *Andries Buyck.* Een familierelatie met deze eveneens te Amsterdam geboren voogd (en diens vrouw *Kenoutje Kraker* uit Enkhuizen) is niet gebleken; evenmin met *Gerritje Dinklagen,* welke „bejaarde dochter woonende tot Enckhuysen" blijkens de registers der Amsterdamse Weeskamer in februari 1691 voor ƒ 2.100,— „lijfrenten op de Stadt Enckhuysen ten lijve van de minderjarige *Aerent de Vries"* liet kopen.

Wel werd een relatie met *Allegonda Dincklagen* achterhaald: zij is de jongedochter die hem een kind genaamd *Lysbet* schenkt, door *Geertruyt Sluysken 3* april 1699 ten doop gehouden.

Arend de Vries had indertijd zijn intrek genomen bij *Geertruyt Sluyskes,* weduwe van *Christoffel Dincklagen,* die met haar dochter „van may 1692 tot may 1697 binnen dese stadt op de Toornstraet woonde en vandaer metterwoon syn vertrocken alhier in de Packtuynstraet" [8]). Deze huisvesting leidt tot consequenties: dochter *Allegonda* die „een wyltyts hare stonden gemist hadde en 't sedert seer dick ge-worden synde door watersughtigheid" krijgt januari 1699 van dokter *Michiel Schaap* „eenige medicinale middelen waardoor sy van

7) als noot 4; zie onder Maria *Cornelia* ***Kluppel*** (1026).

8) ***G.*** A. Enkh. 1690 a, 11 maart 1700; attestatie voor not. Cyriacus Ouckama.

water ontslagen en aan haar stonden mogte geraken". Bij een volgend bezoek klaagt zij over „swaare pijnen die sy seyde te lyden door aambyen" daarbij ontkennende dat „haar yets anders schorte" en vroeg aan haar arts de volgende dag „synde de laatste dagh voor haar verlossingen ... wat duyvels goet heb je myn gegeven, synde in dier voege gestoort dat sy hem met uytgaan een duyvelse zegen ofte groet nae gaf". Kort daarvoor had Dr. *Hilbrand van der Sluys* reeds aan een vroedvrouw medegedeeld „dat *Allegonda* hem geclaaght hadde dat haer lyff wat uytgesoncken was en dewyl het syn werck niet was daar naar te sien vraagde off sy haar behulpsame hant daartoe eens wilde leenen" waarop deze na een onderzoek constateerde „datter geen lyft uythingh maar datter een jonge soon ofte doghter (soo als doen sy cort daarna *Allegonda* van een jonge doghter verloste) moest comen welck niet alleen de moeder van *Allegonda* vreemt scheen voor te comen maar by *Allegonda* selfs wel hevtigh wierde ontkent" [9]).

Op 4 april, daags nadat *Allegonda* is bevallen gaat haar baker *Trijntje Gerrits* „op ordre van de selve naer de hofstedè van juffr. *Theodora Setneyns*, de wed. van de Hr. *Casparus Vis*, leggende twee uren buyten dese stadt in 't dorp van Hem, om *Arent de Vries* kennisse te geven dat de requirante van een jonge doghter in de kraem was gekomen maer daer komende bevindt dat hy met de juffr. nade Stadt Hoorn waer, dienvolgende de bootschap aen de dienstmaagt van dito juffr. doende ... vervolgens de voorz. *de Vries* twee dagen daerna 's avonts ten haren huyse heeft gevonden, hem geluck wenschende met syn overwinst (?), seggende hy *de Vries* daerop: ick bedanck U; wat jonghste heeft de requiraate ? Waarop sy seyde, een jonge doghter die na U moeder genaemt is". Nadat de baker een lantarentje heeft genomen ging zij op voorstel van *Arend* met hem naar *Allegonda* alwaar „*de Vries*, seer gealtereert, verbaest ende so bleeck in 't aengesight bestorven als een doot mens, seyde: hoe ist hier gelegen ?" Na haar antwoord: „gelyck gy kunt sien" vroeg de baker vervolgens „Vaer — denoterende daermede *de Vries* — com wilt gy U kint eens sien, waerop hy op sijn teenen ging staen (vermits de wiegh voort bedt op een seer hoge nagtschamel stont) om alsoo het jonghs geboren kint te beter ende gemackelycker te kunnen sien. Dat geseyt en gesien hebbende is sy getuyge weghgegaen, latende hem *de Vries* en haer requirante alleen by den andere blijven ..."

Blijkens een andere attestatie kende de jonge vader zijn nieuwe positie eerder, althans Juffr. *Geertruyt Sluysken* verklaart dat zij reeds op 3 april „synde vrijdaegh 's avonts omtrent halff elf ten haeren huyse in de camer daar de kraemvrouw lagh tegens *Arent de Vries* seyde, hier is een kint gekomen en het vint niets en het brenght niets". *Arend* gaf hierop ten antwoord „koopt altgeen voor 't kint wat het van noden heeft, ick salt betalen", daaraan toevoegende toen hij naar zijn slaapkamer ging „com geef my het kint"; hij verliet de volgende dag de woning „ende na verloop van drie weecken tyts thuys comende heeft *de Vries* aen deposantes doghter by provisie tot onderhout voort kint gegeven een sackje gelt daerin synde twee en seventigh guldens ..." [10]).

Arend de Vries vindt een ander kosthuis en vraagt een maand later via *Trijntje Reymers* aan *Allegonda* zijn „ringh

9) R.A. Haarlem, Not. 1209, 30 maart 1700; attestatie van *Michiel Schaap* „medecina doctor" en de vroedvrouw Jantje *Heyns*, „ten overstaan van *Andries Buyck*".

10) G.A. Enkh. 1690 a., 17 januari 1700; attestatie voor not. Cyriacus Ouckama.

en passementen, die hy seyde by haar vergeten te hebben, waardat hy metterwoon van haar was vertrocken" doch zonder succes: „Als *de Vries* het goet hebben wil soo kan hy het selfs halen ... wat stuurt hij noch om sulcke vodden die ik niet weet waar se zijn" is haar weinig vriendelijke reactie [11]) vermoedelijk omdat de financiële afwikkeling niet vlot verloopt. Zij had hem „voor den Hove van Holland geroepen in cas van trouw, defloratie, alimentatie en craemkosten waertegens wegens de comparant by ontkentenisse defensie gedaen is geworden". Er komt tenslotte een schikking en op 15 juli 1701 verklaren partijen voor notaris Frans Meun de kwestie „by maniere van transactie wegh te nemen"; *Allegonda van Dincklagen* zal afstand doen van „alle haere pretensie met belofte hem in toecomende noit meerder te sullen moeyen, manen nogh lastigh te vallen", terwijl de „outcommissaris deses Stadts" afstand doet van *f* 2.500,—, voor welke betaling zij hem bij dezelfde notaris de volgende dag kwiteert.

Arend de Vries tekent eveneens op 16 juli (doch nu voor not. Jan Meun) zijn contract met „Juffr. *Theodora Semeyns*, wed., bruyt ter andere syde" waarvan het gevolg hierboven uit de opsomming van zijn nageslacht de lezer reeds is gebleken.

Allegonda van Dincklagen kan zich wijden aan haar dochter en stelt in 1713 de 14-jarige *Lysbet de Vries* tot haar universeel erfgenaam [12]).

11) R.A. Haarlem; not. Agricola, 24 november 1699.
12) R.A. Haarlem; not. Frans Meun, 17 augustus 1713.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

le Bonllenger-van **Robais.** Ik [kwam tot het volgend resultaat na een onderzoek naar de kwartieren van:

1. *Judith Sophie le Boullenger*, geb. Leiden 9 aug. 1746, † Nijmegen 24 aug. 1805, tr. 's-Gravenhage 15 febr. 1767 *Paulus Marinus Boogaert*.

Ouders:

2. *Josse le Boullenger*, geb. Leiden 19 dec. 1716, generaalmajoor in het Staatse Leger, † Parijs 12 sept. 1782, tr. Leiden 17 okt. 1741
3. *Marie Judith van Robais*, geb. Abbeville in 1723, ged. in 1725, † 's-Gravenhage 23 mei 1761.

Grootouders:

4. *Abraham le Boullenger* (le jeune), geb. te Rouaan, tr. als weduwnr. van *Anna van der Hulst, 2e* (ondertr. Leiden, Waalse kerk, 5 nov. 1707)
5. *Jeanne van Robais*, geb. te Abbeville.
6. *Samuel van Robais*, tr. in 1720
7. *Marie Féray*, van Le Hâvre.

Overgrootouders:

8. *Abraham le Boullenger*, lidmaat Waalse kerk te Leiden febr. 1692, begr. Leiden 7-14 jan. 1696, tr.
9. N.N.
10. *Isaac van Robais*, Hollands lakenfabrikant, door Colbert aangetrokken, sticht een grote lakenweverij te Abbeville en kreeg 1682 bij uitzondering het privilege om protestant te blijven en zijn kinderen te laten dopen in de Hollandse Ambassade, tr.
11. *Anne Robelin.*

12 = 10.

13 = 11.

14. *Jacob Féray*, groothandelaar en reder te Le Hâvre, tr. (kath.) Etretat in juni 1696

15. *Marie de Pimont.*

Betovergrootouders:

28. *Jean Féray*, reder te Le Hâvre, tr. 5 juni 1650

29. *Rachel Avril.*

30. *Abraham de Pimont*, burger van Le Hâvre.

De gegevens zijn gedeeltelijk afkomstig uit het Leidse Gemeente Archief en uit La France Protestante van E. en E. Haag, le serie, IX, blz. 445 *(Vanrobais)* en 2e serie 1888 kol. 477 e.v. (*Féray*).

Waar kwam *Isaac van Robais* vandaan ? Is hij identiek met *Isaac*, ged. Leiden 12 dec. 1660 als zoon van *Anthoine de Roubaye* en *Marguerite Groilon ?*

Gevraagd completering van deze kwartieren

's-Gravenhage. IR. J. C. DEKNATEL.

van **der Burch-van Cleeff-van den Heuvel.** In mijn bezit zijn kopieën ven een handschrift-genealogie van het Delftse geslacht *Van der Burch.* Deze genealogie is met gebruikmaking van familiepapieren, (oude) bij belaantekeningen en schilderijen opgemaakt. Ben enkele maal staalt erin vermeld: zie verder het geslachtsregister *Van Cleeff, Van den Heuvel*, de grote dan wel de kleine bijbel *Van der Burch*, etc.

Er dient hierbij te worden vermeld dat bovengenoemd „HS." van de hand van Mr. Corn. van Cleeff (1681-1765) via het geslacht *Van Cleeff* te Utrecht in handen van de familie *Van Rappard* kwam en uit de collecties van *F. A. L.* ridder *van Rappard* bij de Firma Fred. Muller & Cie op 16 juni 1910 te Amsterdam werd geveild, met als koper het Gemeente-archief Delft, alwaar het vanaf 1910 berust.

Voor nadere opgave, waar de voormelde geslachtsregisters van de families *Van Cleeff* (Utrecht), *Van den Heuvel* (Delft, Rotterdam) en de grote en kleine bijbel *Van der Burch* zich bevinden, houd ik mij aanbevolen.

Amsterdam. C. B. VAN DER BURCH.

Desbordes-Tremblay-Alary. In de genealogie Thierens, gepubliceerd in Nederl. Patriciaat 1956 zijn de ouders van *Maria Johanna Desbordes*, gehuwd met *Jacobus Adriaan Thierens* (1724—1803), niet vermeld.

Uit de fiches van de Waalse Kerk, nu bij het Centraal Bureau voor Genealogie, blijkt dat zij is geboren 6 januari en is gedoopt te Emmerik (Waalse K) 15 jan. 1736 als dochter van Sr. *Jean Jacques Desbordes* en Demelle. *Susanne Alary.*

Uit dezelfde fiches en de gegevens in het Gem. Arch. te Amsterdam volgt, dat *Jean Jacques Desbordes* is ged. Amsterdam (Waalse K.) 8 jan. 1682, lidmaat Waalse Kerk aldaar na examen 5 sept. 1700, aug. 1703 attest. naar Ierland, lidmaat Waalse Kerk te Amsterdam 2 mei 1723 op attest. van Mannheim, 1 aug 1725 naar Utrecht; hij ondertr. Amsterdam 1 nov. 1726 en tr 24 nov. 1726 te Emmerik met vermelding „ancien libraire à Amsterdam" *Suzanne Alary*, weduwe van *Jean de Bois*, beide zijn gestorven als hun jongste dochter begin 1758 te Amsterdam trouwt.

Jean Jacques is de zoon van *Henry Desbordes* (geb. te Saumur, begr. Amsterdam (Waalse Kerk) 21 okt. 1722) en *Marie Tremblay.* Voornoemde *Henry Desbordes* tr. le *Jeanne du Four;* tr. 2e *Marie Tremblay*, begr. Amsterdam (Waalse Kerk) 15 sept. 1706; tr. 3e *Anna Texier;* hij was boekhandelaar en uitgever in de Kalverstraat en is vermeld in Nieuw Nederlandsch Biogr. Woordenboek en in Dr. 1. van Eeghen, De boekhandel te Amsterdam, III, blz. 87.

Volgens het Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek is *Henry de* zoon van *Isaac Desbordes*, boekhandelaar en uitgever te Saumur, † kort vóór 1699, en *Esther Richou.*

Volgens een inlichting van het Staatsarchief te Genève, waar een nieuwe manuscript-geschiedenis van de familie *Trembley* door Prof. P. F. Geisendorf berust, was *Marie Tremblay* daarin niet te vinden.

Henry Desbordes wordt lidmaat van de Waalse Kerk te Amsterdam 5 juli 1682 met attest van de kerk te Brucke. Is „Brucke" de plaats Brugg in Zwitserland ?

Gezocht: de ouders enz. van *Suzanne Alary, Marie Tremblay* en *Isaac Desbordes.*

's-Gravenhage. IR. J. C. DEKNATEL.

Ebbinge. Ds. *Johannes Snethlage*, geb. Tecklenburg 21 februari 1609, † Peize 21 december 1672, tr. le N.N.; tr. 2e *Trijntje Ebbinge*, † na 1666, dr. van *Barelt Ebbinge*, ette van Drenthe, en *Jansje Wichersdr. Schuyring.*

Gevraagd de kwartieren van bovengenoemde *Trijntje Ebbinge.*

Newlands, Cape (Zuid-Afrika) . H. W. C. MEERBURG.

Everts-Jentink (LXX 91) .

1. *Jan Jentink*, tr. *Janna Creesdal*, ged. Zutphen 3 okt. 1663, dr. van *Rijckelt Creesdal* en *Bertjen Ridderinck.*

11. *Jan Willem Jentink*, ged. Zutphen 20 juli 1704, tr. *Margrieta van der Kruis.*

III. *Michiel Jentink*, ged. Zutphen 5 juni 1741, chirurgijn, † Zutphen 30 dec. 1795, tr. Zutphen 15 nov. 1770 *Roelofje Stuycker*, ged. Zutphen 31 aug. 1738, dr. van *Jan Coert Stuycker*, (geb. te Beekbergen 1699/1700, zn. van *Jurrien Hendrik Stuycker*, afkomstig van Horn in het graafschap Lippe, en *Roelofke Gerritsdr.)* en *Johanna Bussers* (uit Brummen).

IV. *Beatrix Laurentia Jentink*, geb. na 29 dec. 1772, tr. (op 31-jarige leeftijd) Arnhem 1 febr. 1810 met de 29-jarige *Servaas Everts.*

Ik ben gaarne bereid uitvoerigere inlichtingen over dit geslacht *Jentink* te verschaffen.

Rotterdam. C. H. VAN WIJNGAARDEN,

ten Heuvel. Ds. *Johannes Snethlage* (1688—1751), predikant te Westerbork, tr. le Westerbork 22 augustus 1723 *Roelfien ten Heuvel*, uit Hoogeveen: † vermoedelijk kort na 17 dec. 1730; tr. 2e *Geertruida Steenbergen*, † 17 dec. 1754 of 1784.

Gevraagd de ouders, grootouders, enz. van bovengenoemde *Roelfien ten Heuvel*

Newlands, Cape (Zuid-Afrika). H. W. C. MEERBURG.

de Jong. *Teunes Wiemmers de Jong*, † *14* maart 1817 te Oudega (Sm.), tr. *Trijntje Taekes, zij* hadden o.a. een dochter *Wiemkjen,* van wie alles bekend is. Kan iemand mij de geboortedata en -plaatsen en de plaats en datum van het huwelijk van de echtelieden *de Jong-Taekes*, alsmede de plaats en datum van het overlijden van de vrouw mededelen?

Muiderberg. KL. SIERKSMA.

van 't Laar (LXIV 373; LXV 20, 48). De in 1740 geboren *Hendrik Jan van 't Laar* overleed jong; het was zijn op 10 maart **1744** te Deventer geboren en aldaar op 12 maant d.a.v. gedoopte gelijknamige halfbroeder, die in 1765 met *Hendrica Jacoba Hoogeweg* in het huwelijk trad. Deze was een zoon uit het tweede huwelijk van *Hendrik van 't Laar,* die als weduwnaar van *Wyske Jansdr. Oolbrink te* Deventer op 5 mei 1743 hertrouwd was met *Arnolda Hagen,* Dit blijkt ook uit de overlijdensakte van *Hendrik Jan van 't Laar,* die borstelmaker te Deventer was, na de dood van *Hendrica Jacoba Hoogeweg* (Deventer, 2 aug. 1809) op 21 nov. 1811 te Deventer hertrouwde met *Johanna Heuterman,* dienstmeid, en daar stierf op 14 jan. 1834. Zijn moeder *Arnolda Hagen* werd in de Bergkerk te Deventer begraven op 21 juni 1779. Zij was op 2 sept. **1714** te Deventer gedoopt als dochter van *Jan Hagen* (ged. Deventer 17 sept. 1685, , woont in 1706 te Zutphen) en (ondertr. Deventer/Zutphen 11/12 sept., tr. Deventer 28 sept. 1706) *Anna Wanders* (geb te Eibergen) . *Jan Hagen* was een zoon van *Blesius Hagen,* als weduwnaar van *Geeske Hermans* op 23 dec. 1684 te Deventer trouwde met *Gueltien Pauwen,* weduwe van *Ernst Vos* (haar eerste huwelijk Deventer 15 sept. 1681) .

Hendrik van 't Laar werd in de Broerenkerk te Deventer begraven op 10 april 1780. Uit zijn huwelijk met *Wyske Oolbrink* (ook *Olbering, Aelbrink)* wenden kinderen gedoopt van 1734 tot 1740, Waar en wanneer dit huwelijk gesloten werd, is mij niet bekend, evenmin als de doop van *Hendrik van 't Laar* en de namen zijner ouders. Op het Rijksarchief te Middelburg berust een bundel handschriften (MS.-coll. nr. 499) betrekking hebbend op eten *Hendrik van 't Laar, die* gehuwd was met *Grietje Martens* en die als korporaal (1660, 1682), ruiter (1679), zoetelaar (1680) en kleermaker (1689) vermeld wordt te Burgh (1659, 1689/'90), Koudekerke (onder Haamstede, (1660), Zierikzee (1667), Breda (1628/'84) en Dreischor (1687). Bestaat er verwantschap ?

Eindhoven. MR. G. J. J. VAN WIMERSMA GREIDANUS.

van Valckenborch (van Valckenburch) (LXXXVII 14 1)**.** In het Rechterlijk Archief van Gorinchem (A.R.A., 's-Gravenhage), inventaris 605, komen twee akten voor waaruit het volgende familieverband blijkt:

11 okt. 1588 *Peter Pauwelss de Cock, Ariaentge Cornelisdr.,* weduwe *Jan Peterss de Cock,* en *Anfhonis Laurenss van Valckenborch,* gehuwd met *Cornelia Peter de Cockxdr.,* zijn comparanten.

23 juni 1589 compareert *Adriaentge Cornelisdr.,* weduwe *Jan Peterss de Cock,* met *Claes Vos van Ravesteyn,* voogd. Mede compareert *Anthonis Laurenss van Valckenborch als* gehuwd met *Cornelia Peter Pauwels de Cockxdr., Jan's* zuster, en dus oom van het weeskind van *Jan de Cock: Jannetgen.*

Waarschijnlijk is deze *Anthonis* een zoon van de onder A genoemde *Laurens Dionys van Valckenborch* en nu als diens vierde kind aan te merken.

Hoewel niet gevraag, hierbij nog enkele gegevens *Van Valckenborch* uit het leenregister Vianen: 10 jan. 1579 transporteert *Gijsbert Gijsbertss Verhaer 9M* int Goy (Utrecht) genaamd de -hofstede Qestrom op *Aeltgen van Valckenborch,* dr. van *Mercus v. V.* en *Anna van Wissel,* Voor haar deed hulde *Willem van Sonnenberch.* (Vi. 25, folio 20). In het zelfde register folio 92 wordt de hofstede weer getransporteerd op *Maerten van Doeyenborch* door *Reynier Scerff,* als gehuwd met *Alidt Marcus van Valckenburchsdr.,* wonende te Deventer.

Leiden. M. S. F. KEMP.

van Valckenborch (van Valckenburch) (LXXXVII 14 1) . De door mij onder G vermelde *Gielis van Valckenborch* is 'identiek met de landschapsschilder *Egidius van Valckenborch* (zn. van *Martin* en *Lukyne Vlamincks)* geb. Antwerpen vóór 1572, begr. Frankfurt am Main 1 april 1622. Zijn zuster *Susanna van Valckenborch* was 20 aug. 1599 te Frankfurt gehuwd met de uit Breda afkomstige diamantsnijder en juwelier *François Goverts (Goyart, Godert) Cheus. Gielis van Valckenborch,* die ik vermeldde als voogd over de kinderen van deze zwager, behoort tot het uit Leuven stammende schildersgeslacht *Van Valckenborch,* waaraan een uitvoerige genealogie is gepubliceerd in Hessische Familienkunde 1955,' 385. De auteur van dit artikel Dr. H. F. Friedrichs wees mij **op** bovenvermelde identiteit.

Het onder H voorkomende fragment kan dankzij een vondst van de Heer H. L. Kruimel een generatie worden opgevoerd en wel met een *Lenart Valckenborch,* die omstreeks die 1450 geboren zal zijn. In de jongste generatie wordt toegevoegd: *Jenneken Valckenborch* tr. *Christoffer Lamberts van Born.* De betreffenden acte te vinden in de schepenregisters van 's-Hertogenbosch no. 1337 fo. 96 vo. luidt als volgt: 14 febr. 1542, (1543 n.s.): *Leonart* en *Henric* zonen van wijlen *Anfhonis Valckenborch, Christoffer* zoon van wijlen *Lambert van Born* als man van *Jenneken, Dierick Cornelisz. Schalcken* als man van *Ermgard,* dochters van genoemde *Anthonis Valckenborch* geven mede namens *Laureys* en *Anna,* hun minderjarige broeder en zuster, kwijting aan *Walter Jan Goyarts* als 'executeur van de nalatenschap van wijlen hun vader *Anéhonis Valckenborch Lenartssone.*

Een nog onbekend gezin te Gorinchem werd mij door de Heer B. J. Buma gesignaleerd. Aangevuld met enkele eigen aantekeningen valt daarover het volgende te melden:

Anfhonis Laurensz. van Valckenburch, schipper, tr. le (ondertr, Gorinchem 3 okt.) 1625 *Barbeken Bastiaans,* geb. aldaar; tr. 2e (ondertr. Gorinchem 28 jan.) 1631 *Soetien Dircks van Böseken;* tr. 3e (ondertr. Gorinchem met attestatie naar Papendrecht 26 maart) 1634 *Aeghtien Teunis,* geb. Leiden, wed. van N.N. Zij testeren Gorinchem 1 juni 1638.

Uit het eerste huwelijk:

Anneken Anthonis van Valckenburch, testeert ziek te Gorinchem op haar vader 14 okt. 1638.

Deze *Anfhonis Laurensz. van Valckenburch is* mogelijk een kleinzoon of achterkleinzoon van één der zonen van *Anthony van Valckenborch,* vermeld in groep H.

Teneinde de zaak niet al te ingewikkeld te maken vermeld ik enkele 18de eeuwse gegevens over *Jan Bierens,* wonende te Heeze, gehuwd met *Maria Jacobsdr. van Valckenburg,* die Ir. D. A. N. Vriesendorp zo vriendelijk was mij te zenden, slechts pro memorie.

Intussen is dus van de acht door mij in kolom 141 van deze jaargang opgenomen 16de eeuwse fragmenten slechts- één thuisgebracht zodat ik op verdere aanvullingen blijf hopen.

Aerdenhout. JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.,

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Het Veluwse adellijke geslacht Van Sinderen, door Ds. J. W. Schaap. — Een Nassause „domestiecq" met Amsterdamse betrekkingen, door Mr. J. Belonje. — De herkomst van Arend de Vries, schout van Enkhuizen 1712—1727, door Drs. A. G. Vosding Bessem. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het M a a n d b l a d, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan* 70, ***Wassenaar.***

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, ***Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.***

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 8 **LXXXVIIe Jaargang** **augustus 1970**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:	**Voorgesteld door:**
B. TER BRUGGE, ***Oostduinlaan*** 181, ***'s-Gravenhage.***	Mevrouw Ch. G. HOYTEMA VAN KONIJNENBURG geb. ROMSWINCKEL, *Heino.*
Mevrouw C. L. E. VAN DEN ENDE geb. VAN DRIEST, *Fuutlaan 8a,* 's-Gravenhage.	Dr. J. N. VAN DEN ENDE, ***'s-Gravenhage.***
G. J. W. GELDERMAN, ***Kogellaan*** 12, *Almelo.*	E. F. G. M. GELDERMAN, ***'s-Hertogenbosch.***
Ir. C. KOLFF, ***Breitnerlaan 430, 's-Gravenhage.***	Mejuffrouw Mr. Chr. KIK, ***'s-Gravenhage.***
Mevrouw L. KOLFF geb. DIJKLAND, ***Breitnerhan 430, 's-Gravenhage.***	Mejuffrouw Mr. Chr. KIK, *'s-Gravenhage.*

Adreswijzigingen:

Ds. H. VAN BEEK,	's-Gravenhage, ***Hanedoesstraat 129.***
Drs. Ph. M. BOSSCHER,	Den Helder, ***Hendrik Broertjesstraat 25.***
E. W. CANNEMAN,	Groningen, *Pijpstraat* 4 ***A.***
Mejuffrouw C. A. M. DONDERS,	Rijswijk (Z.-H.), *Thomas Jeffersonlaan* 633.
Mr. F. baron VAN DER FELTZ,	Epe (Gld.), *'t Hooge* Einde.
Jhr. E. J. K. HESSELT VAN DINTER,	Pijnacker, *Noordweg* 106.
Mevrouw E. A. G. HONIG geb. HOUBOLT,	Bergen (N.-H.), ***Kievitslaan 25.***
Drs. A. D. DE JONGE,	Rotterdam, ***Bergsingel 237.***
Drs. B. C. NAGTGLAS,	Den Helder, ***Marsdiepstraat 50.***
H. J. J. VERMEULEN,	Lisse, ***Jacob van Ruysdaelplein 28.***
H. E. MAILLETTE DE BUY WENNIGER,	32 Mauroux (Gers), Frankrijk, ***Château de Saint-Martin-de-las-Oumettes.***

Familie-aantekeningen Abeels-Rulant,

medegedeeld door

MR. DR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT.

In het bezit van de Heer J. Kalff te Maarn bevinden zich de hieronder volgende, met een 17de-eeuwse hand geschreven familie-aantekeningen. Zij zijn afkomstig uit de familie ***Van der*** *Voort* en zijn, blijkens de inhoud, in het jaar 1687 vastgelegd.

Geslacht Register van ***Anna Abeels,*** eerst vanhaer Ed. Vaderszijde, te weeten van ***Jonas Abeels*** zijde.

A° 1565 ***Jean Abeels,*** gebooren tot Eupen in het hartogdom Limborgh omtrent a° 1565, heeft aldaer getrouwt A° 1593 *Hester* ***Clocher,*** gebooren tot Eupen A° 1567 den 12 september. Bij was dochter van *Jan* ***Clocher*** (gebooren tot Eupen ofte Oepen A°1531) en syn huysvrouw ***Sabee*** ofte *Sibilla Hauffmans* (N.B. dat es ***Hooftmans)*** dochter van *Marten Hooftmans* (d' oude) als breeder int geslacht Register van ***Jan Clocher te*** sien is.

N.B. Van desen *Marten Hooftmans* descendeeren ofte syn afkomstich onder anderen *Andries, Marten, Hendrick* en *Zacharias Hooftmans:* en haer dochters t'Amsterdam getrouwt aen *Jean de la Fontaine,* en *Abraham Alewijn* d'oude te weeten van *Marten* de tweede omtrent A° 1632 en *Martinus Alewijn* sijn soon A° 1659 sen *Anna Hooftman,* dochter van *Zacharias Hooftm(an) . Hendrick Hooftmans* was getrouwt aen *Sara Abeels,* gelijck hieronder volcht.
Andries is ongetrouwt gestorven.

A° 1594 *Jean Abeels* en syn huysvrouw voornoempt hebben nagelaaten vier kinderen, te weeten *Jonas Abeels,* de outste, van wien breeder, siet hieronder. *Anna Abeels. Sara Abeels. Elizabeth Abeels.*

A° 1600 N.B. Omtrent A° 1600 *Jean Abeels* heeft sich (vermits de vervolginge om de religie) na Engelant begeeven uijt de Spaanse Nederlanden, en daer tot London coopman geweest (als blijckt uyt testament van *Hester Clocher* sijn weduwe, gemaeckt t'Amsterdam A° 1629) en aldaer tot London gestorven, de tijt onseecker, doch na gissinge omA° 1615 trent A° 1615 want bij t'huwelijck sluijten van *Jonas Abeels* met *Anna Rulant* A° 1618 t'Amsterdam, was *Hester Klocher* al weduwe.

Anna Abeels, dochter van *Jean,* is getrouwt tot London in Engeland aen *Willem Godefrie,* en daer gestorven.

Sara Abeels, dochter van *Jean, is* eerst omtrent A° 1624 A° 1624 tot Amsterdam getrouwt aen *Hendrick Hooftmans,* uijt welcken sy heeft gehadt een dochA° 1649 ter genaempt *Maria Hooftmans,* dewelcke A° 1649 tot Amsterdam is getrouwt met haer stieffbroeder *Abraham Schanternel* welcke *Schanternel* bij *Maria Hooftmans* voors. heeft gehadt verscheijde kinderen waervan drij ongetrouwt gestorven zijn en wel speciael een soon *Huijbert,* die in syn 23 jaer A° 1674 in de belegeringh voor de Grave als capiteijn Luijtenant sijn volck in het bestormen van een buijten werck kloeckmoedichlijck aenvoerende, met een musquet kogel geschooten wiert, dat hij den tweede dach daer aen stierff.

A° 1675 Sara *Maria Schanfernel* is getrouwt met *Martinus* **N.B.** ge- *Snoeck;* hebbende nu [1]) A° 1687 drij kinderen. **trouwt op een** dach

A° 1675 en *Helena Schanternel* de jongste dochter, met *Elbert Snoeck,* ouder broeder van *Marten. Helena* is gestorven tot Muyden A° 1681 nalatende een kint. N.B. *Sara Abeels* (Jan sijn dochter) is A° 1634 getrouwt aen *Huybert Schanternel* d'oude, vader van *Abraham* voors., welcke *Huijbert* t'Amsterdam gestorven zijnde A° 1647, is syn weduwe
A° 1680 vervolgens mede gestorven tot Muyden A° 1680.

1) Het onderhavige handschrift kan dus op 1687 gedateerd worden. M.

Elizabeth Abeels, 3de dochter van *Jean,* heeft drij Mannen gehadt al in Engelant te weeten N. *Staats,* waer bij een dochtertje gehadt heeft *Anna Staats,* en is jongh gestorven, haer tweede man was *Thomas Litleton* bij tien een soon gehadt heeft, doch ofte daer descendenten van syn, is mij onbekent: haer derde Man was *N. Browne,* en hij eerst te weeten *Browne* gestorven zijnde,

A° 1664 is sij in London mede gestorven, uijt *Browne* kinderen gehadt hebbende, doch ofte daer descendenten van sijn is onbekent.

A° 1594 *Jonas Abeels* is gebooren A° 1594 in Junio tot Middelburgh in Zeelant, als uijt een out 'testament gevonde heb:

A° 1618 doch A° 1618 den 6 November heeft hij tot Amsterdam getrouwt *Anna Rulant,* dochter wijlen *Joos Rulant* [2]) en *Johanna Messing* (waervan breeder int geslacht register van Rulant).
Jonas heeft nagelaaten ofte, liever, gehadt als volght *Jan, Susanna, Steeve, Elias, Joas, Steeve, Anna.*

A° 1618 *Jonas Abeels* een gedeelte van sijn jeucht in Engelant doorgebracht hebbende, is naer Amsterdam gegaen en daer, als gesecht is, A° 1618 getrouwt sijnde, is aldaer een seer aensienelijck en vermaert
A° 1654 coopman geweest totdat hij A° 1654 1 Maay, om in syn ouderdom van de negotie te rusten, na Uyt-
A° 1661 treoht is gaen woonen ende es aldaer A° 1661 omtrent int midden van Maart gestorven, ende in de Buurkerck in syn keldergracht begraaven.

A° 1619 *Jan* is gebooren t'Amsterdam A° 1619 den 8 Augusti.

A° 1649 *Jan* is A° 1649 tot Amsterdam getrout met *Anna de Bra,* en sonder kinderen gehadt te hebben is A° 1661 den 18 Januarij gestorven tot Amsterdam, en aldaer in de Suyder kerck begraaven in het dubbel graft van *Joost Rulant.*

A° 1621 *Susanna* is gebooren tot Amstd. dea 3 April.

A° 1622 in Maart is *Susanna* out sijnde elff maenden tot Amstd. gestorven, en in de Suyderkerck begraaven, als booven.

A° 1622 *Steeve* is gebooren tot Amstd. den 19 Movemb.

A° 1624 In April is *Steve* gestorven out synde 17 maenden en mede in de Zuyderkerck begraaven.

A° 1625 *Elias is* gebooren tot Amstd. de 2 Januarij.

A° 1651 *Elias* is met *Susanna Pouillje* getrout. en een dochtertje gehadt hebbende, dat omtrent twee jaaren out synde gestorven is, is hij mede tot Uyttrecht sonder
A° 1662 kint na te laaten den 2/12 November gestorven en bij sijn Ed. Vader zalr. *Jonas* in de Buurkerck begraaven.

A° 1626 *Joost* is gebooren tot Amstd, den 2 Septemb.

A° 1627 *Joas* is int laetst van Febr. out sijnde 23 weeken gestorven, en in de Zuyderkerck begraaven.

2) **Op een** bij de onderhavige aantekeningen liggend los velletje papier staat in 18de-eeuws handschrift: „1592, **den** 10e **October** is te Middelburg getrouwt *Joost Rulandt*". **M.**

A° 1628 Steeve de tweede van die Naam is t'Amstd. den 13 Julius gebooren.

A°1641 Steeve de tweede is mede gestorven, out zijnde dertien jaaren, en begraven in de Suyder kerck.

A° 1634 *Anna Abeels,* het jongste en laatste kint van *Jonas Abeels* en *Anna Rulant,* is tot Amsterdam gebooren den elffden May.

A° 1665 *Anna Abeels* is tot Uijttrecht den 18/28 Julius in den huwelijcken staat getreeden met Doctor *Hendrick van der Voort,* en nalaatende twee kinderen, als te weeten

A° 1666 *Anna Maria van der Voort*

A° 1667 en *Jan van der Voort.*

A° 1668 is *Anna Abeels* den 2 Maaij nieuwe stijl out zijnde 34 jaaren, min ofte wijniger elff daagec, mede gestorven, ende 11 May nieuwe stijl in de Buurkerck bij haer vader zalr. begraaven.

De heere God verleene haer allen een salige opstandinge.

Waermede het geslacht van *Jonas Abeels* eyndigende in *Anna,* sijn jongste dochters Erven, als hier nevens breeder, te weeten

A° 1666 *Anna Maria van der Voort, 2* Augusti novo stylo gebooren en

A° 1667 3 decemb: gebooren stylo novo *Jan van der Voort,* sijn die bijde voortaen int' geslacht Register van *Hendrick van der Voort* opgeschreeven, en daer te vinden.

Geslacht Register van *Anna Abeels,* van *Anna Rulant,* haer Moeders weegen.

Hendrick van Duysborgh en Jonckvrouwe *Anna Jans* sijn huijsvrouw t'Antwerpen gebooren omtrent A°1500, hebben aldaer gehadt twee dochters, *Anna van Duysborgh* en *Margriete van Duijsborgh.*

Wanneer *Hendrick van Duysborgh* gebooren ende gestorven is, vinde niet aengetekent, t' is seecker dat hij A° 1542 den 1 May tot Antwerpen voor d'heer Jacobo de Platea, priester, als notaris, ende getuygen testament gemaeckt heeft, en dat hij A° 1558 op het huwelijck sluyten van syn dochter *Anna van Duijsborgh* met *Francoys Messing* al overleeden was, gelijck uijt een acte ofte instrument op franchijn ofte parchement A°1564 geschreeven en voor schepenen d'heeren Paulus Schuermans en Jan Rubbens t'Antwerpen gepasseert door Jonckvrouw *Anna Jans,* doenmaels weduwe van *Hendrick van Duijsborg,* blijckt, waloke instrument onder *Hendrick van der Voort* berustende is t'Amsterdam A° 1687. Vinde oock niet aengeteekent wanneer Jonckvrouwe *Anna Jans* overleeden is.

Margriete van Duysborg is orntrent A° 1558 getrout aen Meester *Jean van Asseliers,* secretaris der Stadt Antwerpen.

Uijt *Margriete van Duijsborgh* getrout met Meester *Jean van Asseliers,* was noch tot Middelburg A° 1649 int leeven vrouw *Maria van Asseliers,* huysvrouw van de heer *Aernout de Raedt,* gelijck blijckt uijt een oude brieff van d'heer *Gualterus van der Voorte* A° 1649 den 9 Nov. uijt Middelburg aen d'heer *Jonas Abeels* geschreeven.

Anna van Duysborg is A° 1558 tot Antwerpen getrout met *Françoys Messing,* coopman tot Antwerpen, ende aldaer gebooren A° 1518, hebben gehadt ende naerselaaten. te weeten

Jan Baptista Messing.
Hendrick Messing,
Anna Messing.
Johanna Messing,
Maria Messing.

A° 1583 in Januario is *Françoys Messing* t'Antwerpen gestorven out 64 jaaren, gelijck uyt een oude contrefeytsel onder Doctor *Hendrick van der Voort* berustende, blijckt: want A° 1582 was hij *Françoys Messing* out 64 jaaren, ende A° 1583 was sijn Huysvrouw *Anna van Duysborg* al weduwe, als uijt haer testament d'A° 1583 blijckende is, en mede bij doctor *v. Voort* berustende. *Anna van Duijsborg* wanneer die gestorven is, vinde mede geen blijck van: altoos A° 1592 den 10 octobr. assisteert sij noch int huwelijck sluijten van haer dochter *Johanna Messing* met *Joost Rulant,* tot Middelburg in Zeelant.

Jan Baptista Messing.

Van *Jan Baptista Messing* vinde geen mannelijcke descendenten, noch vrouwelijcke.

Hendrick Messing.

Van *Hendrick Messing* vinde mede geen descendenten.

Anna Messing.

Anna Messing is getrouwt aen *Steve Racquet* tot Middelburg, en was al we-
A°1592 duwe A° 1592, wanneer sij assisteert int huwelijck sluyten van haer suster *Johanna Messing* en *Joost Rulant.* N.B. *Anna Messing* en *Steve Racquet* sijn eene dochter was getrouwt aen *Gualterus van der Poorten* sijn vader[3]), d'andre dochters aen *Radermaecker en de Looper,* allen tot Middelburg woonachtigh.

Maria Messing.

Maria Messing was getrouwt aen *Harmen Hooftman,* van welcke af koomen *Marten, Steve, Françoys, Harmen, Anna, Maria, Hendrick, Catarina, Andries,* die ongetrout gestorven is, *Zacharias.*

Marten Hooftman, Harmens soon, getrouwt met *Agneta van Collen:* haer dochters sijn getrouwt t'Amsterdam te weeten

3) Deze (echtgenoot van *Anna Racquet*) *was* genaamd Jan van der *Poort.* M.

Geertruijt Hooftman aen *Abraham. Alewijn.*
Anna Hooftman aen *Jean Fontain.*
Agneta Hooftman aen *Pieter van Rijgersberge.*

Hendrick Hooftman (Harmens soon) getrouwt met Sara *Abeels* (Jonas Abeels zuster) heeft bij haer naergelaaten
Maria Hooftmans, van welcke siet breeder int geslacht van Abeels.

Zacharias Hooftman (Harmens soon) getrout met Eva *Voet* heeft nagelaaten vijff dochters, als
Anna getrouwt A° 1659 t'Amsterdam aen *Martinus Alewijn.*
Maria getrouwt aen ..... *Lampsingh* [4]).
Eva getrouwt aen *Jan Reynst.*
Elizabeth getrouwt aen *Andries Bernard.*
Catarina getrouwt alen de Ritmeester *Cabeljauw.*

Anna Hooftman (Harmens dochter) getrouwt aen *Joost van Beeck,* heeft gehadt een dochter, genaemt
Anna van Beeck, getrouwt aen *Pieter Ruttens* [5]), vader van Neeff *Abraham Ruttens;* siet breeder hier van int geslacht register van *Bernard Hooftman,* die A° 1478 trouwt met *Elizabeth Loijaerfs,* welcke *Bernard* over ofte out grootvader was van *Marfen* (N.B. de eerste) wiens dochter A° 1567 den 12 7ber) genaemt *Sabée* ofte *Sibilla Hooftman tot* Eupen getrout is geweest met *Jan Klocher* vader van *Hester Clocher,* die getrouwt hadde *Jean Abeels* vader van *Jonas Abeels* als breder in dat geslacht register gestelt is.

Maria Hoofrman (Harmens dochter) getrouwt aen *Abraham van Beeck,* heeft bij hem geteelt *Abrham van Beeck* en *Isack van Beeck.*
N.B. d'andre kinderen van *Herman Hooftman* sijn ongetrout gestorven.

A° 1592 *Johanna Messing* is den 10 october getrouwt rot Middelburg in Zelant met *Joost Rulant,* en heeft A° 1693 [6]) naergelaaten ofte gehadt *Anna Rulant.*
Jan Rulant.
Barbara Rulant.
Joost Rulant.

A° 1593 *Anna Rulant is* gebooren tot Middelburgh in Zelant, doch A° 1618 den 6 Novemb. getrouwt tot Amsterdam met *Jonas Abeels,* bij welcken sy gehadt heeft seven kinderen als breeder int geslachtregister van *Jonas Abeels* te sien is.

A° 1668 *Anna Rulant* is den 11 April nieuwe stijl tot Uijttrecht gestorven ende aldaer in de Buurkerck bij haer mam zalr. *Jonas Abeels* begraaven.

A° 1595 *Jan Rulant is* gebooren tot Middelburg,

A° 1629 is tot Amsterdam *Jan Rulant* gestorven, ongetrout sijnde.

A° 1597 *Barbara Rulant is* gebooren tot Middelburgh.

A° 1660 is in october tot Uijttrecht gestorven *Barbara Rulant,* bedaerde (sic!) dochter,

A° 1650 is Joost *Rulant* getrouwt met *Siadda Ruffelaer,* dochter van een Vries Ritmeester en gestorven tot Deventer A°

A° 1653 1653 in october en heeft naergelaaten een dochter *Johanna Agneta Rulant*

A° 1668 getrouwt A° *1668* aende capiteijn luijtenant *Hessel Aysma.*

De heere God verleene haer allen een zalige opstandinge.

4) Lees: (*Adrianus*) *Lampsins.* M.

5) Het echtpaar *Anna van Beeck-Pieter Ruttens en* hun zoon Abraham *Rutten* zijn m.i. onjuist geplaatst: *Anna* van Beeck was niet dochter van *Joost van Beeck* en *Anna Hooftman,* maar werd gedoopt te Amsterdam 30 aug. 1620 als dochter van *Abraham van Beeck* en *Maria Hooftman.*
Abraham en *Isack van Beeck* (verderop in het onderhavige handschrift genoemd) waren broeders van bovengenoemde *Anna van Beeck.*
De twee gezinnen Joost van *Beeck-Anna Hooftman* en *Abraham* van. *Beeck-Maria Hooftman* met hun kinderen zijn door mij uitvoerig beschreven in „De Van Beeck's uit de Zeven Kerken van Rome" in De Nederl. Leeuw LXXIV (jrg. 1957), kol. 201 e.v. M.

6) Hier is ongetwijfeld bedoeld 15 9 3 (in plaats van 1693), zijnde het geboortejaar van Anna *Rulant.* M.

KORTE MEDEDELINGEN.

De Bringues.

(XLIX, kol. 378, en L, kol. 27.)

Charles de Bringues, in de tweede hierboven aangehaalde mededeling als afkomstig uit het Prinsdom Orange genoemd, was een natuurlijke zoon van noble *Jean de Bringues* en *Magdelsine Raugnon* en werd 'gelegitimeerd bij brieven van Prins Frederik Hendrik van *22* mei 1626 (Arch. dép. Isère, B 3822, Recueil des registres de patentes, gehecht aan fol, 159, no. 165). Het is wel merkwaardig, dat zijn echtgenote *Johanna van Balveren* eveneens een gelegitimeerd kind was (van *Christoffel van Balveren).*

Jean de Bringues, citoyen d'Orange, pachtte *30 april* 1625 grond van noble *Jean de Bellujon* en diens vrouw (nots. Abraham Criston te Orange, Arch. dép. Vaucluse, Fonds Bourret, no. 45, fol. 577). Vermoedelijk had hij geen onroerend goed in het Prinsdom, daar hij gelen „manifest" in de leggers van Orange of Courthézon had. Zijn familie wordt overigens ook niet in het Prinsdom gevonden en hij stamde kennelijk van elders, Hij was reeds in het Prinsdom op 4 nov. 1604, toen hij,

als Cappne *Jean Bringues, te* Courthézon als peetvader fungeerde bij de doop van een kind van *Anthoine Bernard* en *Zsabeau de Lestre*. Of hij werkelijk „noble" was, zij in het midden gelaten.

Mr. W. F. LEEMANS.

Nachenius.

De toevallige vondst, reeds jaren geleden gedaan, van een doopacte te Wijk bij Duurstede, in verband gebracht met enige acten uit het archief van Buren, deed bij mij de gegronde twijfel opkomen aan de juistheid van de opvolging van de generaties 111 en IV in Nederland's Patriciaat, jrg. 1937. Ik schreef hierover aan ons medelid, de heler Sigal, de samensteller dezer genealogie, die mij toezegde hiernaar een onderzoek te zullen instellen, doch hier is hij blijkbaar niet aan toe gekomen. Nu de heer Sigal overleden is, meen ik er goed aan te doen mijn gegevens te publiceren.

Nederland's Patriciaat jrg. 1937, blz. 161, vermeldt het volgende: *Dionijs Nachenius*, ged. 'Gorinchem 10 nov. 1641, schepen vaa Buren 1679 [1]), begr. aldaar 26 febr. 1700, tr. Buren 2 dec. 1663 *Neeltje Hoefnagel*, geb. aldaar, begr. Buren 26 maart 1717.

Uit dit huwelijk werden te Buren geboren en in de jaren 1665—1677 gedoopt negen kinderen, waaromder een zoon *Jan*, ged. te Buren 7 juli 1667.

Deze is echter niet identiek met de *Jan Nachenius* van generatie IV, want evenals zijn broeders *Henrik* en *Otto* was eerstgenoemde burger van 's-Gravenhage, hij werd dit op 24 mei 1704; hij huwde aldaar 2 maant 1704 in de Hoogduitse kerk met *Gauda Wardole* en bij de doop van zijn dochter *Kornelia* op 4 okt. 1705 trad zijn moeder *Neeltje Hoefnagel* als getuige op [2]).

De *Jan Nachenius* van generatie IV moet dus een andere herkomst hebben. Hij (trouwde, als weduwnaar van *Anna Frovet, te* Maurik op 2 maart 1696 met *Johanna van Westrenen*, dochter van Ds. *Peter* en *Elisabeth van Hattem*, die op 27 mei 1 760 [3]) te Buren op het kerkhof werd begraven. Hijzelf werd reeds op 23 dec. 1729 aldaar begraven, maar niet in één der graven in de kerk, toebehorende aan de familie *Hoefnagel-Nachenius*,

Bij de doop van hun 7 kinderen te Buren (1697-1712) traden o.a. als getuigen op *Aletta* en *Gijsberta van Beeckum*, terwijl zijn derde zoon op 8 sept. 1700 als „*Jan van Beeckum*" werd ingeschreven.

Gezien de bij de doop zijner kinderen voorkomende namen ligt het voor de hand om *Jan Nachenius* te identificeren met de op 12 maart 1667 te Wijk bij Duurstede gedoopte *Joannes*, zoon van *Gijsbertje van Beeckum*, terwijl de vader volgens de verklaring van de [moeder was *Joannes Nachenius*, ziekentrooster in Oost-Indië.

De rijksarchivaris in Utrecht was zo vriendelijk mij een fotocopie van de doopacte te bezorgen benevens van een besluit van de Wijkse kerkeraad, op dit vaderschap betrekking hebbende. Ik deel ze hieronder als bijlagen mede, Jammer dat de brief van de ziekentrooster niet bewaard is gebleven, wij zouden zijn argumenten 'gaarne 'geweten hebben.

Gijsbertje van Beeckum was gedoopt te Wijk bij Duurstede op 27 januari 1635 als doohter van *Jan Jansz. van Beeckum.*

Omtrent de herkomst van de veronderstelde vader *Joannes Nachenius* durf ik niets te zeggen. Hij zou een zoon kunnen zijn van *Johannes Nachenius* van generatie 11, maar onder diens te Gorinchem tussen 1640 en 1656 gedoopte kinderen heb ik geen *Johan* gevonden. Indien hij dan een broeder van *Dionijs* geweest zou zijn, zou er toch in het archief van Buren wel een spoor van enige relatie gevonden zijn. Dit is niet het geval en tekenend is het ook, dat het graf in de kerk van de tak *Nachenius-Hoefnagel* voor *Jan* en zijn gezin gesloten bleef. Waarom. hij in Buren ging wonen, is niet bekend. Zou er dan toch een relatie met de reeds daar wonende familie geweest zijn [4])?

Bijlage 1.

Den 12 Martius 1667 is gedoopt de soon van ***Gijsbertje van*** Beeckom is genaemt *Joannes*, waer van sy heeft gecraemt den 24. Januarii 1667, ende heeft voor ons predicante, uyt naam des kerckeraets by haer gecommitteert, verclaert dat *Joannes Nachenius*, siecke trooster in Oost Indien vader van het kint is.

N.H. doopboek van Wijk bij Duurstede (R.A. Utrecht).

Bijlage 11.

1670. De kerckenraet vergadert sijnde op den 8 July is openinge gedaen dat de vergaderinge gelegt was in ende over de saecke van *Ghijsbertie* van *Beeckum*, die verclaert hadde op den 12 Meert 1667 voor de broederen predicanten, gecommitteert sijnde van den E. Kerckenraet. dat eenen *Johannes Nachenius*, zieckentroister in Indien, vader van haer kint was, twelcke sij gebaert hadde op den 24 January 1667, ende was het selvige alsoe op haere verclaringen in het doopboeck geteeekent, en binnen corten tijt daernae van de broederen predicanten daerover aen vrn. *Nachenius* nae Indien gescreven, waerop nu een missive van rescriptie van geseyden ***Nachgenius,*** aen den E. Kerckenraet gescr. was hecomen. die voorgelesen is, ende in archivis bewaert sal werden [5]).

Welcken brief (hoevel den Kerckenraet wel pregnanter redenen en crachtiger expressien van hem in deese saecke tot syne onschult in de selvige hadde verwacht) voor notificatie wert gehouden.

-Notulen van de kerkeraad van Wijk bij Duurstede, inv. n. 1, pag. 49 (R.A. Utrecht).

Mr. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

1) In Nederl. Patriciaat 1937, blz. 161, staat: schepen van het Weeshuis te Buren. Hij was schepen van Buren van 1678—1680. Een schepenacte van 2 januari 1679 met zijn zegel (een verkort St. Andrieskruis) berust in het archief van het Weeshuis te Buren, dat thans gedeponeerd is in het Stadsarchief.

2) De identiteit van de broeders wordt bewezen door een acte in het rechterlijk archief van Buren d.d. 16 nov. 1712. De gegevens uit 's-Gravenhage kreeg ik door de welwillende medewerking van de gemeente-arehivaris. Een vierde broeder *Cornelis* was toen timmerman te Amsterdam. De vier broeders traden op als gerechtigd in de nalatenschap *Hoefnagel.*

3) In Nederl. Patriciaat staat ten onrechte 27 mei 1 7 5 4.

4) Dat de familie *Nachenius*, behandeld in Nederl. Patriciaat 1937, hetzelfde wapen voert als de Eurense schepen *Dionijs Nachenius*, zou gewicht in de schaal kunnen werpen als bekend was wanneer dit wapen voor het eerst werd gevoerd. Mij ontbreken hiervoor de gegevens.

5) De hier vermelde brief van ***Nachenius*** is helaas niet gevonden bij de ingekomen stukken in het archief.

Het Veluwse adellijke geslacht Van Sinderen.

(LXXXVIII, kol. 175-190.)

Het interessante artikel van Ds. J. W. Schaap in het julinummer van het maandblad geeft mij aanleiding tot enig commentaar.

Op kolom 177 laat de schrijver *Hadewig van Sinderen*, als weduwe van de bastaard *Johan van Gelre*, hertrouwen met *Reinier van Coevorden*, die in een acte van 1456 voorkomt als haar „man en momboir". Als er gestaan had „echte man" of iets dergelijks, zou de schrijver gelijk hebben, maar „man" betekent hier enkel „vertegenwoordiger". In mijn boek over de zegels van de hertogen van Gelre etc., door de schrijver enige malen aangehaald, had hij op blz. 115 kunnen zien dat *Reinalt van*

Coevorden haar zwager was, zijnde getrouwd met *Maria van Gelre,* de zuster van *Johan,* wier kinderen dan ook in 1458, ná de *Van Hemerts*'s, haar erfgenamen zouden zijn.

Op kolom 186 leidt de schrijver af uit de vermelding van *Rodolf van Sinderen als* „dominus" dat deze heer van Sinderen geweest zou zijn. Deze gevolgtrekking is bepaald onjuist.

Omtrent een *Rudolphis* „advocatus" de Sinderen blijkt bij de schrijver misverstand te bestaan omtrent de betekenis van deze functie. Naar ik vernéem heeft ons medelid Mejuffrouw Dr. Maris de schrijver reeds opmerkzaam gemaakt op daze misvatting.

Terecht maakt de schrijver op kolom 188 rde opmerking, dat de *Van Sinderen's* wellicht uit meer oostelijk gelegen streken afkomstig kunnen zijn. Gezien de relatie tot de graven *van Loon* wilde ik hier de aandacht vestigen op het goed Sinderen in de gemeente Wisch. Het zou best mogelijk kunnen zijn dat de vroege Sinderens hier hun stamgoed hadden liggen.

MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Het wapen van het waterschap „IJsseldelta".

Bij Koninklijk Besluit van 1 mei 1970, No. 25 is aan het waterschap „IJsseldelta" een wapen verleend, waarvan de beschrijving als volgt is geredigeerd.

„Doorsneden door middel van een golvende dwarsbalk van azuur, gezoomd van goud; I gedeeld; a. in zilver twee beurtelings gekanteelde dwarsbalken van keel: b. in zilver een leeuw van sabel, gekroond van goud en getongd van keel; 11 in sabel een uitgerukte stobbe van goud, Het schild 'gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen."

De golvende dwarsbalk, begrensd door twee smalle gouden bandjes, symboliseert uiteraard de IJssel met zijn uiterwaarden. In het request aan H.M. de Koningin stelde het waterschapsbestuur voor om te spreken van een golvende dwarsbalk geboord van goud. De Hoge Waad van Adel prefereerde het om hier de minder gebruikelijke term „gezoomd" toe te passen. De gouden boordsels werden in verhouding tot de azuren balk getekend in de verhouding 1 : 3 : 1.

In het eerste kwartier zijn de rode gekanteelde balken een herinnering aan *Jan van Arkel,* bisschop van Utrecht. Deze krachtige regent heeft in 1362 afgedwongen dat een plan tot bedijking van het Mastenbroek, dat in 1330 door gewe'ddadig verzet van enkele Overijselse edelen tegen zijn voorganger *Jan van Diest* schipbreuk had geleden, alsnog werd uitgevoerd,

Het tweede kwartier vertoont het wapen van het geslacht *Van Buckhorst.* Dit resideerde op het slot te Zalk. Ia 1222 werd het kasteel verwoest tijdens een oorlogje van de heren *van Buckhorst, van Voorst* en de graaf *van Zutphen* tegen de Utrechtse bisschop Otto *van der Lippe.* In 1319 stond bisschop *Floris van Wevelinckhoven* toe dat het slot werd herbouwd en in 1460 werd *Willem van Buckhorst,* hofmaarschalk van David van Bourgondië, de 55ste bisschop van Utrecht.

Het wapen heeft een aardig detail, dat niet zo verschrikkelijk veel voorkomt. De zwarte leeuw heeft n.l. een rode tong maar de nagels zijn zwart, zoals verder het hele lichaam. In de Franse heraldiek heet dit: „lampassé". Wij spreken uiteraard van „getongd", maar het daarop veelal haast automatisch volgende „en genageld" moet hier dus beslist achterwege blijven.

De onderste helft van het schild vertoont een stobbe. Het bestuur verlangde een herinnering aan het veenverleden van het Mastenbroek in het wapen te hebben en daar turven in Nederlandse wapens reeds talloze malen in de vorm van liggende blokjes zijn opgenomen, viel hier de keuze op een stobbe van kienhout, het fossiele hout dat in talloze veengebieden wordt aangetroffen en dat ook in het Mastenbroek veel is gevonden.

De kroon op het schild is alleen versiering en heeft geen verdere betekenis.

MR. G. A. BONTEKOE.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften.

J. Kist, Die Nachfahren des Graf en Berthold 1. von Andechs. Neustadt/Aisch, (1967).

Het geslacht *Von Andechs,* dat grote gebieden aan Obermain en in de omgeving van Bayreuth bezat, is omstreeks 1250 in mannelijke lijn uitgestorven. Onder de in dit boek gegeven nakomelingen — uitgewerkt tot in de 10de generatie — paraisseren o.m. *Anjou, Baux, Brabant, Bourgondië, Byzantium, Castell, Dietz, Frankrijk, Habsburg, Hongarije, Isenburg, Katzenelnbogen, Lotharingen, Mecklenburg-Schwerin. Nassau-Dillenburg, Nassau-Siegen, Oldenburg, Polen, Sayn, Schwalenberg, Spanheitn-Kreuznach* en *-Tannenfels, Teck, Truchsess von Waldburg, Waldeck, Ziegenhain, Zweden* en *Zweibrücken.*

Duisburger Konsistorialakten. Protokoll-1 e des Presbyteriums. Herausgeg. von H. Schaffner unter Mitarbeit von R. Löhr. Neustadt/Aisch, 1970. dl. 11. 1660—1689.

Dit 2de in druk vastgelegde deel van het „Protokoll" van het Konsitorium van de „Reformierte" gem. van Duisburg, dat als dl. IV in de serie „Duisburger Geschichtsquellen" is uitgekomen, loopt van 15 sept. 1660 tot 7 aug. 1689. Evenals het 1ste geeft het onderhavige deel een grote hoeveelheid gegevens van verschillende aard en omvang over stad en inwoners van Duisburg. Behalve een uitvoerig register zijn aan het slot opgenomen: 1. lijst van „Älteste im Konsistorium der evangelischen Gemeinde Duisburg 1635—1688," 2. „Liste der Sitzungen des Konsistoriums 1660—1689," 3. „Literaturverzeichnis" en 4. „Glossar." Daarenboven bevat het 256 bladzijden tellende werk 9 afbeeldingen, w.o. een portret van *Heinrich Wintgens* (±1610—1673), afb. van de zilveren avondmaalsbeker in de Salvatorskirche (1 ste kwart 17de eeuw) en van de zilveren doopschaal in de Marienkirche (1665). Van de namen, die in deze notulen voorkomen noemen wij: *Beyen, De Blécourt, Bolten, Borgesius (Michael,* theol. stud.), *Britman (Michel,* van Amsterdam), *Cochius, Von Diest (Samuel,* 1631—1694, hoogleraar theol. en philos. Duisburg, Harderwijk en vervolgens hoogleraar theol. Illustre School Deventer tot zijn overlijden aldaar), *De Fraiture, Frowein, Haesbarth, Hugenpoth, Metten (Peter,* in Amsterdam getr.), *Leemans, Von Lennep, Von Mastricht, Mauritz, Mensinga, (Johannes,* van Gro-

ningen, hoogleraar welsprekendheid, gesch. Univ. Groningen 1669-1698, overl. Groningen 1698), *Molhuysen, Müntz (= Muntz,* behandeld in Ned. Patr.), *Pagenstecher, Pelfzer, Von Raesfeld, Reimers, Von Ripperda, Romswinckel, Sels, De Spina, Spruyf (Juriaen,* won, in de Thuijnstraet naest de gecroende Vlasblom tot Amsterdam), *Verbiesf* en *Wintgens.*

G. Biundo, Die evangelischen Geistlichen der Pfalz seit der Reformation. Neustadt/Aisch, 1968.

Het lste gedeelte (550 blz.) bevat in lexicografische volgorde de namen der predikanten. Bij elke persoon worden, indien bekend, vermeld: geb. plaats en -datum, namen der ouders en beroep van de vader, plaats van studie, loopbaan, plaats en datum van overl., naam van de vrouw en in sommige gevallen verdere voorouders en kinderen. Het 2de en 3de gedeelte (blz. 551-684) geeft resp.: „Die örtliche Herkunft nach Ländern und Gemeinden" en „Verzeichnis der Ortsnamen" en „Personenverzeichnis." Over o.m. de volgende personen kan men in dit „Pfälzisches Pfarrerbuch" aantekeningen vinden: *Alting (Menso* en *Heinrich* — vader en zoon — resp. geb. Eelde 1541 en Emden 1583), *Ceporinus (Peter,* geb. Nijmegen ± 1585), *Crusius (Arnold Cornelius Cornelisz.,* geb. Delft 1547), *Exfer (Leonhard,* geb. Sittard ± 1500), *Gerhardi (Regnerus,* uit Groningen), *Helm (Lamberf Ludolf,* geb. Deventer 1535), *Heshusius (Tielemann,* geb. Wezel 1527), *Hortensius (Markus,* uit Utrecht, overl. vóór 1580), *Hu(i) singius (Johannes,* uit Groningen), *Maulberg/Molberg (Jakob,* uit Deventer, 1545/46), *Molinus/Molanus/Müller (Johannes,* uit Breda, 1581 uit de Nederlanden verdreven), *Mollerus (Johannes, Justus Wilhelm* en *Johann), Rolandus (Jakob,* uit Delft), *Schuringer (Berfhold,* uit Groningen), *Seybel (Johann Jeremias,* vader en zoon, uit 's-Gravenhage, 17de eeuw), *Ursinus* oorspronk. *Des Ursin(s) (Johannes,* geb. verm. in de Nederlanden, 1594 naar Utrecht beroepen).

Deutsches Geschlechterbuch. Limburg/Lahn, 1970. bd. 151 = Niedersächs. Gb., bd. 11.

Bevat naast het blekende voorwerk en registers uitsluitend de genealogie van het geslacht *Bütemeister,* met kwartierstaten van enige aangehuwden. Tot het nageslacht van *Dorothea Bufemeisfer* (1810—1835) en *Hermann Ludwig* Freiherr *von Hodenberg* (1801—1866) hoort *Erica Gisela Elisabeth* Freiin *von Hodenberg,* geb. 1910, tr. Parijs 19 juni 1937 Dr. phil. *Cornelis de Wit,* geb. Zijpe (Ned.) 13 sept. 1893, kunsthistoricus. Uit dit huwelijk een dochter en een zoon, die beiden getrouwd zijn.

Het Oude Land van Loon, jrg. XXIV (1969).

T. J. Gerits, o. praem., De Witheren te Kortenbos. De chronologische lijst van rectors, pastoors en helpers wordt voorafgegaan door een korte inleiding en gevolgd door een hoofdstuk, waarin de statuten van de Witheren te Kortenbos worden besproken en zijn afgedrukt en een hoofdstuk over Het rektoraatsgebouw te Kortenbos. Op de naamlijst verschijnen o.a. de namen: *Lamberfi* uit Breda, *Fourgeois* uit 's-Gravenhage, *Van Hoven* uit Amstenrade, *Tans* uit Zichen-Zussen-Bolder, *Derckx* uit Venlo, *Becx* uit Venlo, *Van Pelt* uit Maastricht, *Coenraerfs* uit Venlo, *Knapen* uit Etten, *Gentis* uit Aken, *Van Buren* van Maastricht, *Alberfs* uit Venlo, *Nypels* uit Maastricht, *Van der Lee* uit Nispen, *Lambrichfs* uit Maastricht, *Van Gemert* uit 's-Hertogenbosch, *Roefs* uit Helmond, *Engels uit* Stamprooi, Frye uit Middelburg (Ned.).

De middelaar tussen de genealogische navorsers, mei 1970.

L. Poplemont, De herkomst van *Peter Bruegel* de Oude is te Antwerpen niet te vinden. Na een onderzoek in de Antwerpse schepenregisters komt Schrijver tot gemelde negatieve conclusie. Volgens in deze registers voorkomende acten, waarin naar 's-Hertogenbosch wordt verwezen, leefde in de 1ste helft van de 16de eeuw wel een familie *Brueg(h)el* te Antwerpen. Deze acten bevatten echter niets over de schilder, de voornaam *Peter* treft men er niet in aan. — L. Borremans, Het geslacht *Hanegreefs (Haenegrave, -greve* enz.), in Brabant. De familie, behorende tot een van de oude geslachten van de Noorder-Kempen, is geparenteerd aan geslachten uit de Meijerij. — † J. J., Les familles-souches de Moere (ardt d'Ostende) aux 17e et 18e siècles. Op de lijst de namen *De Boo, De Meester, Verbiest, Vermeersch.*

Le Parchemin, nov-dec. 1969.

O.a. M. Goyens, Les fondations de bourses d'études. (Vervolg.)

Le Parchemin, maart-april 1970.

M. Goyens, Les fondatons des bourses d'études. (Vervolg.) — De rubriek „Questions" bevat een vraag over 1, het geslacht *De Marca* met vermelding van enige personen van deze naam te Amsterdam en 2. het voorgeslacht van *Leonardus Spreuwers,* die in Dokkum heeft gewoond en in 1795 aldaar is getrouwd.

Taxandria, nr. XI (1968).

Bevat o.a. een artikel over *Martinus van der Voort,* pastoor te Eindhout, in de XVIde eeuw door T. J. Gerits, o. praem. Betreft *Hendrik van der Voort,* geb. Oisterwijk in de Meijerij 11 nov. 1487 als zn. van *Jan* en *Kafharina Wielen.* Hij heeft bij zijn inkleding de kloosternaam *Marfinus* aangenomen.

Vlaamse Stam, jrg. V (1970), afl. 5.

A. Maris, Verhuizenden binnen, uit en naar het land van Waas 17e en 18e eeuw. Ben en ander is ontleend aan een bundel papieren, berustende op het R. A. te Beveren-Waas onder: fonds Bazel, nr. 261. Het artikel geeft o.m. de namen *Bessem, Deck, Dullaerf, Ivens, Van Strijdonck, Verhofsfadf* en *Verstappen,* — A. T(hijs), Het Antwerpse alimentatieboek. In dit register, dat over de periode van 1783 tot einde Ancien Régime loopt de namen: *Backx, Duys, De Feyter, Meesters, Menfen* en *Pens.* — A. Roggeman, Het notariaat Willebroek. 111. Hierin o.a. *Corijn Leendersen van Pijn,* schipper te Amsterdam (15 april 1673), *Niklaas van de Zande,* overl. in Oost-Indië en *Jacques Backer,* wijnverkoper te Amsterdam, wonende op de Gelderse kaai in „'t Wapen van Seelant" (19 juni 1673), *Jan Jansen Obben, 28* j., vaa Tilburg en *Hendrik Obben, 21 j.,* geb. in Tilburg (19 juni 1674). — W. Steeghers, Genealogische gegevens betreffende de familie *De Nocker* te Zelzate en te Watervliet in de 18de eeuw.

Quellen und Forschungen zur ostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. XVIII (1969), afl. 11/12.

H. Staack, Die Ahnen des Rechtsgelehrten *Rudolf von Ihering.* In de niet-volledig uitgewerkte kwartierstaat van 2048 kwartieren van Prof. Dr. jur. *Caspar Rudolf* Ritter *von Zhering* (1818-1892) komen de volgende kwartieren voor: a. *Con-*

ring (o.a. het echtpaar Da, *Hermann Conring,* overl. *1644, x Galathea Copin,* overl. *1624.* Wit dit huwelijk *(6* van de 10 kinderen zijn in 1611 overleden aan de pest) o.a. Ds. *Johannes Conring,* geb. 1593, pred. te Utrecht 1627, overl. aldaar 13 april 1647, tr. 1623 *Hester Bitter; 3* kinderen), b. *Catharina (Trientje) Caspers,* geb. Amsterdam 15 dec. 1658 als dr. van *Caspar Meinards* (overl. Amsterdam ± 1692) en van *Trientje Willms, tr.* Amsterdam 13 maart 1677 *Hertnann Warsing,* geb. Bsdbengen ±1654, wijnhandelaar te Amsterdam, 168 1 burger aldaar, begr. Amsterdam *25* juni 1704, c. *Schurmann (Maria Elisabeth,* uit Utrecht, geb. ± 1590, overl. Lippstadt nà 1620, tr. *Jacob Bode* uit Aken) en *Wiarda.* — Onder het hoofdstuk „Zufallsfunde": *Pieter Krooyman,* schipper, van Amsterdam, tr. Larrelt 17 april 1800 *Gysbertha Jonnes de Wit,* dr. van *Jan Wouters de Wit,* van Zwartsluis; 10 april 1805 ged. aan boord van de Potsdam op de stroom bij Wiebelsum een dr. van *Johan Georg Yerres* en *Catarina Johanna van Bakelsen (uit* Middelburg, Z.) ; *D'ouwe Tonjes,* overl. alhier op de stroom, een matroos, 26 juni 1806, geb. van het eiland Schiermonnikoog (kerk. reg. Wybelsum).

Quellen und Forschungen zur ostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. XIX (1970), afl. 2.

Ergänzungen ued Berichtigungen zur AL, *Rudolf von Ihering.* Met gegevens over kwartieren *Celos (se)* (Emden, Groningen, Ronsse), *Conring* en *Warsing* (ged. Amsterdam). — In de rubriek „Antworten" gegevens *Conring* (zn. van de pred. te Utrecht *Johannes Conring).*

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, jrg. LVIII (1970), afl. 6.

Hierin o.a.: 1. A. Lüttger, Quellen zur Forschung in Belgien-Frankreich-Luxemburg; 2. P. Weimann, Die Taufeintragungen im ältesten Kirchenbuch von Brilon (1633-1655). II. Genoemd worden in dit 2de van *Inde ~ Oisthauss* lopende gedeelte: *Kelling, Knuist, Leyendecker, Lubeley, Marquart Meschede, Noggeraidt; 3.* M. Knieriem, Die *Knieriem* am Niederrhein und in den Niederlanden. Schrijver heeft personen van deze naam in Dordrecht, Gorinchem, Maastricht, Nijmegen, Venlo en Zutphen gevonden; 4. W. Lampe, Gebührenordnung für die Benutzung kirchlicher Archive.

Saarländische Familienkunde, jag. 111 (1970), afl. 10.

J. Friedrich, Soldatengräber und Denkmäler der Gefallenen und der an ihren Verwundungen Gestorbenen des Krieges 1870/71 im Raume Saarbrücken. (Wondt vervolgd.) Noemt *Grelle, Heubes, Kock, Oloff, Von Rappard* en *Reventlow.*

Familia, jrg. VII (1970), afl. 1.

J. Ploeger, *Helperus Ritzema van Rijneveld.* Is aanvulling op De Villiers/Pama: Gesl. reg. Kaapse fam. — C. Pama, 'n Stellenbossenaar met 32 wapenkwartieren. Betreft de 32 wapenkwartieren op de grafkelder te Stellenbos van *Petrus Canzius van Blommestein* (1783—1853), getr. met 1. *Chr. J. le Sueur, 2, J. M. van de Graaff* en 3. A. *M. D. Louw (zie* Ned. Patr., 1969, blz. 15/16, sub VII, 2). — C. Pama, President *J. P. Hoffman* en sy voorgeslag. Is levensbeschrijving in beknopte vorm van *Josias Philippus Hoffman* (1808—1879), pres. van Oranje-Vrijstaat 1854-1855 en als zodanig eerste staatspres. in Zuid-Afrika. In het artikel is de door J. van der Bijl samengestelde kwartierstaat (16 kw., waarvan 4 onbekend) van *J. Ph. Hoffman* opgenomen. Overgrootvader van vaderszijde van de kwartierdrager is de ± 1720 te Stralsund geb. *Johan Bernard Hoffman.* Kw. 20/21 = *Servaas de Kock,* van Middelburg (Ned.) en *Susanna van Boven.* — Aanvulling by De Villiers-Pama n.a.v. doopboeke Graaff-Reinet 1792-1810. Met gegevens o.a. over *Bezuidenhout, (Van) Greuningh, Hassolt, Van Lingen.* — E. van den Hoeven, Aanvullingen op de kwartierstaat van Dr. *H. F. Verwoerd.* Betreft voorouders van het kwartier *Leysje Griffioen,* ged. Wilnis. 18 jan. 1761.

THA. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING.

De Heren van Cranendonk en Eindhoven ± 1200-1460, door Drs. T. Klaversma. Uitgegeven vanwege de heemkundige studiekring „Kempenland". Eindhoven 1969.

In zes 'hoofdstukken van tesamen 73, bladzijden tekst bespreekt de schrijver de Heren *van Cranendonk en Eindhoven tot* ±1460, toen graaf *Jacob I van Horn* bezitter werd.

Het zijn vooral de twee hoofdstukken over de Heren uit het Huis *Horn* en de families *Sevenborn* en *Milberg* en het derde hierbij aansluitende hoofdstuk over de vrouwen van Cranendonk, die genealogisch interessant zijn. De auteur is er ads eerste in geslaagd een sluitende rij van Cranendonkse heren op te stellen, zonder daarbij — als zovelen voor hem — te ontsporen. Dit is zijn grote verdienste, al betekent het niet dat alles even „waterdicht" is of dat alle problemen zijn opgelost. Dat zou met de beschikbare bronnen, die vooral bij de *Horne's* schaars zijn, ook onmogelijk zijn.

Zo geeft de schrijver zelf al twee mogelijkheden aan van de wijze waarop *Dirk van Altena* dit bezit kon hebben verworven. Het lijkt me toe, dat een nader onderzoek van de veronderstelling, dat *Dirk* het zou hebben verkregen door zijn huwelijk met *Imaina,* nog wel enige perspectieven inhoudt. Klaversma identificeert deze *Zmaina,* die Quadflieg nog niet eens in zijn verzameling *Imaina's* heeft opgenomen, als behorend tot het Loonse gravenhuis. Maar was haar afstamming rechtstreeks? In Brusthem had, blijkens het vrijheidscharter van 1 175, de zuster van de graaf *van Loon* bezittingen. Deze zuster heette ook *Zmaina.* Ze trouwde met *Godfried III van Brabant* (diens tweede huwelijk) en werd de moeder van de Heren *van Perwijs.* Later blijkt *Pmaina,* de vrouwe van Altena, ook in Brusthem bezittingen te hebben uit haar huwelijksgoed. Wijst dit niet in een bepaalde richting, waar een nader 'onderzoek nog lonend kan zijn?

De auteur geeft de twee broers, neven en erfgenamen van *Dirk van Altena,* een *Engelbert van Horn* tot vader. Maar is het niet opvallend, dat beide jongens later hun oudste zoons de naam *Willem* geven en dat de naam *Engelbert* nog maar twee keer bij *de Horne's* bij de jongste zoon voorkomt en dan uit de familie verdwijnt? *Engelbert* moet na 1203 overleden zijn en opgevolgd door zijn broer *Willem,* die al in 1189 wordt genoemd. Deze *Willem I van Horn* was het die de erfpacht afsloot over Wessem met de abdij St. Pantaleon te Keulen. Hij was het, die met de zuster van *Dirk van Altena* trouwde.

Dat de zoon *Willem II van Horn* trouwde met *Helewigis van Wickrath* maakt de schrijver op verschillende gronden aannemelijk. Volkomen nieuw is de conclusie — beter het vermoeden — dat ook *Engelbert van Cranendonk* met een Wickrathse zou

zijn getrouwd. Het argument voor deze interessante wending der opvattingen ontleent schrijver aan de mededeling wan de proost van Keyserbosch, die *Willem* en *Engelberf* „fratres" noemt van *Dirk van Wickrafh*, hetgeen door Klaversma met enige schroom vertaald wordt als „zwagers". Toch wordt deze vertaling bevestigd door een oorkonde uit het kerkarchief van Neeritter, die door de schrijver zelf wordt aangehaald in noot 111, blz. 90. Met deze oorkonde doet *Dirk van Wickerode*, praepositus S. Salvatoris Trajectensis, canonicus Leodiensis, een uitspraak over de voogdijrechten in Neeritter, een bezit van het kapittel van Luik. *Willem III van Horn*, de voogd, noemt hier *Dirk van Wickrafh* „avunculus meus".

Zou deze dubbele familieband met *Wickrafh* nader bevestigd worden, dan volgen daaruit zeker consequenties met name voor het bezit van de Cranendonks ia Swalmen, waarover nu slechts vermoedens bestaan.

De schrijver bepaalt zich strikt tot zijn onderwerp en zo komt het dat een nevenfiguur als *Gerard van Cranendonk*, die voorkomt in 1307, 1316 en 1320 en nog in 1333 genoemd wordt, niet in de tekst, noch in de tabellen te vinden is: hij was immers nooit heer van Cranendonk. Toch moet hij op een of andere wijze relaties hebben gehad met Hedel. Uit het getuigenverhoor over de tiendrechten van Driel blijkt dat hij ± 1290 tiendheffer was voor het kapittel van Oud-Munster van Utrecht. Deze. tienden werden naar Hedel vervoerd. Dit doelt ons vermoeden dat hij daar woonde of minstens bezittingen had.

Van dit bezit der Cranendonkse heren in Hedel is de oorsprong onbekend. Toch zijn er aanwijzingen dat ook dit bezit afkomstig was van de rijke erfenis van *Dirk van Altena*.

De genalogische opzet van zijn studie deed de, schrijver zulke problemen voorbijgaan, ze tonen echter aan, dat er nog veel onduidelijks overblijft en nog veel detailstudie nodig is. Maar in zijn doelstelling is de schrijver geslaagd, in zo verre de beperkte bronnen het hem toelieten.

Met de families *Sevenborn en Milberg* neemt het aantal beschikbare bronnen toe en wordt alles duidelijker. Als een gegenealogische aanvulling op de gegevens, over *Margaretha van der Lippe*, de vrouw van *Nicolaas van Sevenborn-Cranendonk*, had vermeld kunnen worden dat zij hertrouwde met *Jan II van Polanen* (diens derde huwelijk) en dat zij in 1386 Hedel kocht van *Jan van Sevenborn*, haar zwager. Haar zoon uit het tweede huwelijk, *Otto*, trouwde met *Sophia van den Bergh* en zij werden de stamouders van de *Van den Bergh's* uit het huis *Polanen*.

Hoofdstuk 4 over *Jan II van Schoonvorst* en hoofdstuk 5 over *Jacob van Gaasbeek* zijn historiografisch van opzet. Zij behandelen de voorname rol, die beiden in de Brabantse geschiedenis hebben gespeeld in de tijd, dat de Bourgondiërs hier hun macht vestigen gingen. Belangrijk voor de historie van Cranendonk is de duidelijke uiteenzetting (blz. 66 v.) van de uiterst ingewikkelde verdeling der rechten over de heerlijkheid onder de verschillende aanspraak makende families, totdat eindelijk graaf *Jacob van Horn* de ongedeelde heerlijkheid verwierf.

In een laatste hoofdstuk gaat de schrijver kort in op de heerlijke rechten van Eindhoven, waar reeds in de 13de eeuw twee.-herigheid bestond. Een belangrijk oaderwerp, dat zeker een speciaal (onderzoek waard is.

Enkele nog niet gepubliceerde oorkonden besluiten het boek, waaraan vijf losse genealogische tabellen zijn toegevoegd, die de lezing van de tekst, bij de vaak zeer ingewikkelde familieverhoudingen, erg vergemakkelijken.

W.M. VAN DE BOEL.

W. F. Leemans et Elisabeth Leemans née Prins, Guillaume de Nassau et la principauté d'Orange 1544-1 559. L'acquisition de la possession réelle par le Prince. Rechtshistorisch Instituut Leiden, Serie 11 15. Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon N.V., 1969.

Het spreekt van zelf, dat prins *Willem I* — in Orange overigens *Willem III* — in dit boek een hoofdrol speelt. Dit geldt echter evenzeer van *Jean Virieu*, trouw ambtenaar, die de prins in verschillende functies heeft gediend. *Jean Virieu, een* voorvader van Mr. *Leemans* en met minstens één stuk in het familie-archief Leemans vertegenwoordigd, heeft de auteurs in feite aanleiding gegeven tot hun studie, toen zij tot de ontdekking kwamen, dat aan belangrijke gebeurtenissen, waarin hij was betrokken, door vroegere geschiedschrijvers, Joseph de la Pise en anderen, tekort was gedaan. Dit boek heeft dus de bedoeling een leemte in de historiografie te dichten. De Heer en Mevrouw Leemans-Prins zijn in deze opzet volledig geslaagd dank zij hun juridische scholing, hun historische en genealogische kundigheden, vooral ook hun speurzin in binnen- en buitenlandse arahieven.

Naar de inhoud valt dit boek in twee gedeelten uiteen. De tekst van de auteurs (blz. 1-69) vormt de inleiding tot een vijftigtal documenten, die in extenso of in excerpt gepubliceerd wonden (blz. 71-224). Deze documenten, ontleend aan het Algemeen Rijksarohief en het Koninklijk Huisarchief hier te lande, aan verschillende Franse archieven, slechts een enkele maal aan eerder gedrukte teksten, brengen gegevens aan het licht, die tot nu toe niet of slecht bekend waren, Hierbij blijkt de geschiedenis van het prinsdom Orange veel gecompliceerder te zijn dan de niet-ingewijde vermoedt.

Onder de titel „De Prins en het prinsdom Oranje" heeft Mejuffrouw Dr. S. W. A. Drossaers indertijd voor het gedenkboek „Prins Willem van Oranje 1533-1933" (Haarlem 1993) een artikel geschreven, dat nog altijd de kennisneming waard is. Het getuigt reeds van het inzicht, dat het prinsdom Orange met souvereiniteit en al voor de regerende vorst een uiterst onzeker bezit vormde. Typerend is deze zin „Prinsen bij de gratie Gods waren zij evenwel in de practijk afhankelijk van de genade van den koning van Frankrijk. . .". De historische ontwikkeling van de souvereiniteit wordt in het thans verschenen boek gedetailleerd gesohetst; de afhankelijkheid van de koning vam Frankrijk krijgt de vereiste nadruk,

Een afhankelijkheid, die al onmiddellijk in 1544 manifest is. In de oorlog tussen Karel V en Frans I had *René van Chalon* aan keizerlijke zijde strijdend de dood gevonden. De oorlog had tot een Franse bezetting van Orange geleid. Het was dus zeer de vraag, of *Willem van Nassau* als erfgenaam van zijn neef *René* of liever de voogden, die namens hem optraden, het gezag over het prinsdom daadwerkelijk zouden kunnen aanvaarden. In hun voordeel werkte de vrede van Crépy. In *Willem's* nadeel sprak echter het feit. dat hij in tegenstelling tot zijn neef en voorganger niet in de vrouwelijke lijn van de vroegere prinsen van Oranje afstamde. Er waren candidaten, die wel op zo'n afstamming konden bogen en die daarop bun aanspraken baseerden (vgl. de Genealogische tabel op blz. 20-21).

Het artikel, in het vredesverdrag van Crépy ten gunste van *Willem* opgenomen, heeft per slot de doorslag gegeven. Frans 1 kon het niet negeren zonder andere bepalingen van de vrede op het spel te zetten. Toch waren nog moeizame onderhandelingen nodig eer *Jean Virieu* als afgezant van het huis Nassau zijn doel bereikt scheen te hebben. Dit ogenblik brak aan 21 febr. 1547, toen Frans I te Limours verblijvend het besluit nam

tot de acte van „réintegrande", die *Willem van Nassau* in zijn rechten als erfgenaam van René van *Chalon* herstelde (Doc. XV op blz. 143—150), maar de dood van de koning — 31 maart 1547 te Rambouillet — gaf nog een onverwachte complicatie. De feitelijke bezitsoverdracht had toen nog niet plaats gevonden en de nieuwe koning Hendrik II werd door de acte van zijn voorganger niet gebonden geacht. Er was dus van Hendrik's kant een acte van bekrachtiging nodig, die 8 mei 1547 te Saint-Germain-en-Laye werd gegeven (Doc. XVII op blz. 153—154).

Merkwaardigerwijze heeft deze tweevoudige uitgifte van koninklijke acten zich in 1559 herhaald, toen na een nieuwe Franse bezetting het prinsdom Orange krachtens de vrede van Cateau-Cambrésis wederom aan prins *Willem* moest worden teruggegeven. Hendrik II gaf toen een acte van „réintegrande", die pas na zijn dood op gezag van zijn opvolger Frans II effect zou sorteren.

De feitelijke bezitsoverdracht van het prinsdom is zowel in 1547 als twaalf jaar later met een opmerkelijk heraldisch ceremoniëel gepaard gegaan: de wapenschilden van de koning van Frankrijk aan de poorten van de stad werden 'door wapenschilden van de prins van Oranje vervangen.

Drie bijlagen, die de lezer als toegift krijst aangeboden, bevatten de arresten van bot parlement van Orange van 1547-1548, de ambtsdragers van dit parlement van 1470—1620, benevens de gouverneurs en regenten van het prinsdom van 1405—1584 (blz. 225-249).

Opgedragen aan H.M. Koningin Juliana mag dit boek, van zeven afbeeldingen voorzien, naar het uiterlijk een welverzorgde publicatie heten. De moeite, die de auteurs zich hebben getroost om het met aanpassing aan de taal der documenten in het Frans te schrijven, had in dit geval inderdaad zin en zal — naar te hopen valt — belangstelling van Franse zijde uitlokken [1]).

J. Fox.

1) Nadat dit geschreven was, heeft het Algemeen Rijksarchief gelegenheid gehad de Franse Ambassade op het boek opmerkzaam te maken.

Mr. A. P. van Schilfgaarde, Zegels en genealogische gegevens van de graven en hertogen van Gelre, graven van Zutphen. No. 33 der Werken uitgegeven door Gelre, Vereeniging tot beoefening van Geldersche Geschiedenis, oudheidkunde en recht, Arnhem 1967.

Deze uitstekend verzorgde uitgave is de neerslag van een gedegen en vermoedelijk langdurige studie door de oud-rijksarchivaris in Gelderland, die zich in de eerste plaats ten doel heeft gesteld een zo volledig mogelijke reeks afbeeldingen en beschrijvingen te 'geven van de zegels der graven, later hertogen *van Gelre,* hun echtgenoten en kinderen, te beginnen met graaf *Hendrik,* geb. circa 1117. De auteur wil geen 'aanspraak op volledigheid maken, vooral wat betreft de kinderen, daar zij door een deel het land uittrokken, waardoor hun zegels in tal van buitenlandse archiefdépôts kunnen zijn terecht gekomen. Vele archieven en een uitgebreide literatuur blijken te zijn doorgewerkt.

De foto's van de ruim 140 verschillende zegels zijn van uitstekende kwaliteit. De beschrijvingen voldoen aan de hoogste wetenschappelijke eisen en zijn overzichtelijk verdeeld in de volgende elementen: 1. naam van de zegelaar, 2. randschrift, 3. voorstelling op het zegel, 4. 'vorm, grootte en waskleur, 5. wijze van bevestiging, 6. tegenzegel al of niet aanwezig, 7. datum van het stuk waaraan het afgebeelde zegel is bevestigd, 8. vindplaats daarvan, 9. eerste voorkomen vam het zegel, 10. laatste voorkomen ervan, 11. af gebeeld, 12, literatuur, 13. eventuele verdere bijzonderheden. De ontcijfering van het randschrift zal wel meer dan eens veel moeilijkheden hebben gegeven.

De 'beschrijvingen wonden gevolgd door een hoofdstuk „Genealogische gegevens" (blz. 81-111) , die minder zijn bedoeld als een zelfstandig gedeelte dan als aanvulling, als illustratie van de gebruikers der zegels. Telkens op de rechter bladzijde de regerende vorst met zijn kinderen, op de linker de vele noten. Helaas missen we in dit gedeelte de nummers der zegels, door de respectieve personen gevoerd, wat het onderlinge verband tussen beide delen anders ben goede zou zijn gekomen. Helaas ook zijn er enkele storende fouten. Is *Agnes* (blz. 83 j in 1168 of in 1185 gehuwd? Hoe kan *Alberich* in 1136, 19 jaar na de geboorte van zijn vader, bisschop van Luik zijn geworden? Het jaartal van *Mechteld*'s huwelijk, blz. 44 nr. 75, 1, zal wel 1348 moeten zijn.

Naar mijn smaak ware op blz. 105 de afstamming van *Arnold* uit *Reinald II* als volgt te verduidelijken: *Reinald II, c.* 1295-1343, x *Sophia Berthout,* † 1329; dochter: *Maria van Gelre,* † 1397, x *Willem VI* hertog van *Gulik,* † 1393; dochter: *Johanna van Gulik,* x (na huw. voorw. d.d. 18 okt. 1376) *Jan V* heer *van Arkel,* geb. 1362, † aug. 1428: dochter: *Maria van Arkel,* † 19 juli 1415, x (na huw. voorw. d.d. 23 juni 1409) *Jan met de Bellen,* heer (géén graaf) *van Egmond,* geb. *c.* 1385, † 4 jan. 1451; zoon: *Arnold* enz. (zie A. W. E, Dek, Genealogie der heren en graven van Egmond).

De naaste familierelatie tussen *Arnold, Adolf* en *Karel* enerzijds en *Willem II* anderzijds kan aldus worden aangegeven: *Arnold's* schoonouders *Adolf I* hertog *van Kleef* sinds 1417, graaf *van. der Mark,* geb. 1373, x 1406 *Maria van Bourgondië;* zoon: *Johan I* hertog *van Kleef,* geb. 1419, †1481, x 1455 *Elisabeth van Bourgondië;* zoon: *Johan II* hertog *van Kleef,* geb. 1458, † 1521, x *Mechteld van Hessen;* zoon: *Johan III* hertog *van Kleef,* geb. 1490, † 1539, x *Maria* erfdochter *van Gulik, Berg en Ravensberg,* † 1543: zoon: *Willem* enz. (Johan Hubaers Geneal. Tabellen, 1735 en 1729, tabel 286 en 434, en A. C. Snouckaert van Schauburg en De Ned. Heraut 1889, blz. 111).

Na de genealogische gegevens volgen twee toegiften, eerst een [beschrijving van een tiental grafmonumenten van eender genoemde personen en een ontwerp van een niet uitgevoerde tombe, gevolgd door elf goede fotografische reproducties; en dan gegevens over een aantal bastaarden der graven en hertogen.

Een index ter verdere verhoging van de bruikbaarheid besluit deze geslaagde uitgave.

MR. W. DOWNER.

E. P. Polak-de Booy, Zorg voor het familie-archief. Uitg. Fibula-Van Dishoeck N.V. Bussum 1969.

In de beroemd geworden „Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven" van S. Muller Fz., J. A. Feith en R. Fruin Thz. (Groningen 1'920) wordt het familie-archief niet tot de archieven gerekend. Dit is ongetwijfeld de reden dat men tat voor kort vergeefs zocht naar een handleiding voor de ordening en beschrijving van familiepapieren. De (begrippen persoonlijk-, familie- en huisarchief werden echter al wel omschreven in J. L. van der Gouw e.a. „Nederlandse Archiefterminologie" (Zwolle 1962), bij welke omschrijvingen mevrouw Polak dan ook aansluit.

Als beheerder van het Centraal Register van Familiearchieven is de auteur zeer bekend met de staat waarin familiepapieren

verkeren en de moeilijkheden die zich voordoen bij de ordening.

De publikatie bestaat uit een inleiding, negen hoofdstukken en vier bijlagen. De eerste drie hoofdstukken behandelen achtereenvolgens, het ontstaan, de inhoud en het belang van de archieven, gevolgd door richtlijnen omtrent de ordening, beschrijving, verzorging en opberging in de hoofdstukken IV, V en VI. Daar voor de beschrijving van oudere stukken paleografische kennis vaak een vereiste is, wordt ook hieraan aandacht [besteed en een opgave gedaan van het meest gebruikte oefenmateriaal.

Door de ordening en beschrijving wordt een tweeledig doel bereikt: het is mogelijk te stukken beter te verzorgen en te bewaren en de toegankelijkheid voor de familie en onderzoeker wordt bevorderd.

Uiteraard komt ook het Centraal Register van Familie-archieven aan de orde in hoofdstuk VIII en de mogelijkheden die er bestaan omtrent bewaargeving of schenking 'van een familiearchief aan Rijks- of Gemeente-archief (hoofdstuk IX).

De vier bijlagen vallen uiteen in twee dellen, te weten: voorbeelden voor de indeling en inventarisatie van archieven van verschillende aard en modellen van akten voor bewaargeving en schenking, gevolgd door een enquêteformulier van bovengen. Centraal Registter, dat gevestigd is te Utrecht, Alexander Numankade 201.

Mevrouw Polak-de Booy heeft met deze publikatie velen een grote dienst bewezen, waarbij ik vooral denk aan leden van ons Genootschap, die zelf in het bezit zijn van familiepapieren. Mevrouw Polak zal hen bij eventuele moeilijkheden gaarne met raad en daad [bijstaan.

MIRIAM J. VAN DEN BERG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

van Bronkhorst. Volgens Versl. Rijks Oude Archieven 1902 en 1915, resp. de archieven Van Beyeren van Schagen en Van Aerssan, had *Willem van Beyeren,* baataaad van hertog *Albrecht,* tot moeder *Maria van Bronkhorsf.* Wie was deze *Maria van Bronkhorst?*

Doorwerth. MR. A. N. baron DE VOS VAN STEENWIJK.

van der Burch (LXXXVII 203).

Waapen: In goud een gewelfde rode schuinbalk, (bij sommige) in de rechterbovenhoek een burcht/(ronde) vestingtoren.

De genealogie vangt (momenteel) aan met:

1. *Jacob Cornelisz. van der Burch,* geb. omstr. 1520, tr. *Marritgen Joosten* (mogelijk *van Berendrecht*).

   Kinderen:

   1. *Susanna Jacobsdr.,* geb. omstr, 1540.
   2. *Gerritge Jacobsdr.,* geb. omstr. 1540.
      Susanna of Gerritge is gehuwd geweest met *Nicolaes (Claes) Fransz.* van. *Hoorn.*
   3. *Philip,* volgt IIa.
   4. ..... *Jacobs.,* geb. in 1544 (datum op schilderij).
      In 1588 werd een portret van hem geschilderd door Jacob Willemsz. Delff; in 1750 hing dit schilderij te Utrecht ten huize „de Zuilenstraat" van de oud-burgemeester Mr. *Cornelis van Cleeff* (1681—1765).
      Volgens aantekening in het H.S. Van der Burch, is hij mogelijk „Gouverneur van Ostende" geweeest, ten minste een krijgsman, zoals uit zijn kleding valt op te maken! ?! Zie over hem verder De Nederl. Leeuw 1932, kol. 332--336.
   5. *Cornelis,* volgt IIb.

IIa. *Philip Jacobsz. van der Burch,* geb. omstr. 1542, koopman te Delft, begr. aldaar (Oude K.) 5 nov. 1622, tr. Delft 26 mei 1596 *Annetge Gijsbertsdr.* of *Ghijsbrechtsdr.*

Kinderen:

1. *Maria (Marritge) Philipsdr.*
2. *Anna Philipsdr.*
3. *Catrijntje (Catharina) Philipsdr.*

IIb. *Cornelis Jacobsz. van der Burch,* geb. in 1552 (datum op schilderij), brouwer „in de Beugel" te Delft, † in 1598, tr. *Alida (Aeltge) Willemsdr. van den Heuvel,* dr. van Mr. *Willem Thielemansz. van den Heuvel* ('schepen 1548, '49, '55, '56, '58; veertigraad in de vroedschap; binnenhavenmr. en brouwer te Delft) en *Anna Jan Apersdr. van Melisdyck.*

Uit dit huwelijk achttien kinderen, waarvan er mij zeven bekend zijn:

1. *Jacob,* volgt IIIa.
2. *Claes,* volgt IIIb.
3. *Willem,* volgt IIIc.
4. *Marritge Cornelisdr.,* geb. omstreeks 1585, tr. *Willem Gerritsz. van Beaumont* (sic!).
5. *Annetge Cornelisdr.,* geb. omstreeks 15'85, tr. Delft 20 maart 1605 *Philip(s) Pietersz. van Hueren (Hurn),* † (zonder oir) (vóór) 1616, „dienaer des godlicken woordt opt. Wout"; tr. 2° Delft 4 sept. 1616 *Gillis Huygensz.,* „dienaer des godlicken woords in het Oude Gasthuis te Delft" (1599—1622), † zonder 'oir.
6. *Grietie Cornelisdr.,* † ongehuwd in juni 1644.
7. *Machteld Cornelisdr.,* geb. in 1589, tr. *Adriaan Levertsz. van der Wint,* landman, wonende op de Noorthoven? buiten Delft, (waarsch.) † 4 maart 1671. Uit dit huwelijk één zoon (vóór de ouders overl./begr.).

IIIa. *Jacob Cornelisz. van der Burch,* geb. in 1580, tr. Delft 3 febr. 1617 *Maria Joosten van Iflem,* weduwe van *Pieter Cornelisz. Cool.*

Kind:

Susanna Jacobsdr., † ongehuwd.

IIIb. *Claes Cornelisz. van der Burch,* † (vóór) 1645, tr. *Emmerentina van Teylingen,* † (vóór) 1659.

Kinderen:

1. *Dirck Claesz.,* leeft nog in 1659.
2. *Cornelis Claesz.*
3. *Jacob Claesz.,* leeft nog in 1659, bouwman, wonende aan de Langendijk te Delft.
4. *Claes Claesz.,* leeft nog in 16'59, wonende buiten de Haagse Poort te Delft, † ongehuwd.
5. *Annetge Claesdr.*
6. *Leentge Claesdr.,* leeft nog in 1659, tr. *Cors Cornelisz. van de Post,* wonende op het Oosteinde van Delft, † zonder oir.

IIIc (Mr.) *'Willem Cornelisz. van der Burch,* geb. omstr. 1580, conducteur ondinaris van 's-Lands Magazijn(en) te Delft (1626—'41) † 16 juni, begr. Delft (Oude K.) 19 juni 1643, tr. Delft 8 aug. 1610 *Margaretha Cornelisdr. van der Meer,* geb. 27 nov. 1581, † 16 sept., begr. Delft (Oude K.) 19 sept. 1637, dr. van *Cornelis Adriaansz. van der Meer*

(veertigraad 1581, '82, '83, '96; schepen 1594; thesaurier 1595; (later) meermalen weesmr.; regent van let weeshuis 1601; burgemeester 1609 te Delft) en *Cornelia Maarfensdr. Storm van 's-Gravesande.*

Uit dit huwelijk zeven kinderen, wier nageslacht mij bekend is en waarvaa thans nog levend nageslacht (o.m. de ondergetekende).

Aanvullende gegevens gevraagd.

Amsterdam. C. B. VAN DER BURCH.

(van) Drielenburg (Dryelenburg, Drillenburg). Gezocht worden ascendenten, eerste huwelijk en wapen van *Barthout Vincentszn. (van) Drielenburg* (zie De Nederl. Leeuw 1954, kol. 197), „geb. in Den Briel" (aldaar geen aansluiting), brouwer te Rotterdam, begr. aldaar 24 febr. 1681, tr. 1° N.N.; tr. 2° Zierikzee in 1639 *Tanneke Pietersdr. (Nobel),* weduwe van *Anthony Cras.*

Een dochter uit het tweede huwelijk van Barthout noemt als haar neef, resp. nicht:

a. *Daniel van Campen* (blijkbaar zn. van *Otto van Campen,* tr. 1684 *Agatha Buys en* kleinzoon van *Everard van Campen, tr.* Brielle in 1650 *Antonia Sem.* Vlg. Alg. Nad. Famblad, 1890, blz. 134);
b. *Cornelia Noose,* van Vlissingen, tr. 1° *Willem van Wingen (Wyngene);* tr. 2° in 1702 *Cornelis van Beveren,* predikant te Gouda;
c. *Adriana Noose,* van Vlissingen, tr. 1° N.N. (mogelijk te Vlissingen in 1672 *Abraham de Wilde);* tr. 2° *Jan Korf,* kapitein;
d. *Adriana van Stolk* (dr. van *Jan Hendriksz. van Stolk* en *Cornelia Cuypers,* tr. Rotterdam in 1700 *Aperus de Vogel,* zn. van *François de Vogel* en *Lisbet Constans*);
e. *Robert Gordon,* wonende te Rotterdam in 1727 (waarschijnlijk identiek met *Robbert Gordon* 1699—1754, zn. van *Robbert Gordon* en *Maria van Reijn,* zie De Nederl. Leeuw 1970, kol. 72 onder IIIb, 6).

Rietstap noemt als wapen *Van Drielenburg* (Holland): In zilver 2 toegewende gouden leeuwen die samen een groene bladerkrans met de voorpoten vasthouden.

Geraadpleegde werken: Stam, Het z.g. lege graf in de Grote Kerk te Rotterdam, Ratterd. Jaarboekje 1947; Schenk, Het graf van Hugo Verboom.

Castricum. L. J. MALHERBE.

Calanfius (LXXXVII 135). Volgens een aantekening zonder bronvermelding is *Cornelis Calanfius* brouwer in de Swaenshals te Haarlem geweest in de jaren 1640—'56 en zou zijn weduwe *Johnna van Clarenbeek* nog als brouwster in de Swaenshals zijn vermeld in 1668.

Uit zijn eerste huwelijk met *Geertruyt van der Pol,* † in 11639, gaven de m.s. kwartierstaten van Haarlemse vroedschappen als kind:

Josina Calantius, tr. 1 jan. 1651 *Jonas de Jongh Zegersz.* (lees: *Jonasz.*), geb. in 1625, raad, schepen en burgemeester van Haarlem, † in april 1702.

Een m.s. genealogie Steyn in de collecties van het Centraal Bureau voor Genealogie (vermeldt als *Cornelis'* jongste broeder:

Mattheus Calantius, ged. (zeker wel te Haarlem) 23 april 1608, tr. *Catharina van Clarenbeek,* uit wie een zoon *Cornelis van Clarenbeek* (sic), ged. 16 mei 1646.

Aerdenhout. JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

Larop (of Larp). Op 7 februari 1648 trouwt voor schepenen te Haarlem Mr. *Leonard van Bosveld* (advocaat voor het Hof van Holland) met *Maria Claesdr. Larp,* weduwe van *Pieter Dirksz. Verwer,* beiden van Haarlem en rooms-katholiek. In 1,653 blijkt zij reeds weer weduwe te zijn. Uit dit huwelijk moet een zoon *Adriaan* zijn geboren (zie De Nederl. Leeuw 1926, kol. 118 j.

Pieter Tiarck (Tjark) te Haarlem was gehuwd met *Maria Larp.* Van dit echtpaar zijn de bekende portretten van Frans Hals, die zich thans in Amerika bevinden. In bovengenoemd artikel in De Nederl. Leeuw 'wordt *Pieter mat* diens vader *Dirk* verward, bovendien wordt ook dan gesproken van *Maria Claesdr.* (?). In het archief D'Oultremont worden de ouders van deze *Maria* als *„Larop"* en *„Swanenburg"* vermeld.

Er bestaat tussen de families *Van Bosveld* en *Tjark* inderdaad een nauwe familierelatie. Hoe is de familieverhouding tussen de beide *Maria's Larop* of *Larp (Claesdr.?)* ?

Lisse. A. M. HULKENBERC.

Leduc. Plaats en datum van overlijden en eventueel andere gegevens gevraagd omtrent *Pierre Leduc,* uitgever en componist, geboren te Parijs (1755) en overleden in Nederland in oktober 1815 of 1816. Hij had zich in 1811 in Nederland gevestigd.

's-Gravenhage. Comte A. DES DIGUÈRES.

Le(e)velt. Gevraagd woaden gegevens' *Levelt* te Almelo en omgeving vóór 1750. Is er een wapen bekend?

Aldaar worden genoemd: *Gerrit Levelt,* tr. ca. 1665 *Aelke Wolters ten Bruggencate; Arent Levelt,* geb. ca. 1609, brouwer, tr. *Anna Meyer,* dr. van *Jan Meyer,* burgemeester te Almelo: *Nicolaas Levelf,* in 1605 keurnoot te Almelo.

Geraadpleegd zijn: het rechterlijk archief van Almelo vanaf 1630, alsmede de doop- en trouwboeken.

Castricum. L. J. MALHERBE.

Nubé (Noby). 21 Januari 1759 trouwde, na eerste afkondiging op 31 december 1758, te Balfo (Gn.) *Mattijs Noby,* van Lingsfeld in Saxen, soldaat in de Comp. van den Capt: Van Bonk onder 't Regiment van Oranje Nassau, tweede Bataillon Baden Durlach, met *Anje Gerrifs,* van Rasquert.

Van beide genoemden is niet meer bekend. Wie wijst mij de weg naar verdere onderzoeksmogelijkheden? Zij hadden een zoon *Gerrit Nubé,* geb. 16 juni 1771, van wie verdere gegevens, evenals die omtrent zijn afstammelingen, bekend zijn.

Muiderberg. KL. SIERKSMA.

van Ouwen Aller-Geurden. Gvraagd inlichtingen betreffende het voor- en nageslacht van „ *Willem Dircksz. van Ouwen Aller* en *Aertje Geurden* zijn huysvrou, 1655."

Hun alliantiewapen met helm en helmversierselen in grisaille (1 koeiekop, 11 rode rozen, 11 pauw en IV drie gouden heraldieke lelies; spreuk: Benijder Blijft Droevigh) is afgebeeld op een ruitje in lood, aanwezig in het Centraal Museum te Utrecht (cet. 1904, no 617).

Breda. Mevrouw A. I. MENALDA-VAN DER 'HOEVEN.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Familie-aantekeningen Abeels-Rulant, medegedeeld door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. — Korte mededelingen: De Bringues; Nachenius; Het Veluwse adellijke geslacht Van Sinderen; Het wapen van het waterschap „IJsseldelta". — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, ***Louise de Colignylaan 18, Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.***

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der- ondertekende stukken.

No 9 | LXXXVIIe Jaargang | september 1970

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Mevrouw E. 1. K o k g eb . D ij k h u i s, Mejuffrouw A. L ü t t g e r en de Heren H. F. D. Oxenaar, J. M. H. D. N. P h i l i p p e n s en J. G. H. S a u v e p l a n n e, resp. sedert 1964, 1958, 1951, 1941 en 1955 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd: — **Voorgesteld door:**

J. B. VAN DER HOUVEN, *13 Madeira* Drive, ***Morphettvale, Adelaide*** *(Austr.)* — P. J. VAN OOSTEROM, ***Amsterdam.***

XENIA Comtesse DE MACé DE GASTINES-DOMMAICE geb. Prinses SCHAKHOVSKOï, ***Parklaan 8, Doorn.*** — Mevrouw Ch. G. HOYTEMA VAN KONIJNENBURG. geb. ROMSWINCKEL, ***Heino.***

A. J. VAN DEN TOREN, ***Wierdensestraat 118, Almelo.*** — Mr. Dr. E. TEN TOOREN, ***Blaricum.***

Chr. F. VAN DER VLIS, Grote ***Kattenburgerstraat 91, Amsterdam.*** — Ir. Ch. C. VAN DER VLIS, ***Haarlem.***

Mevrouw L. F. van ZIJST geb. DE GEER VAN JUTPHAAS, ***Vijverlaan 70, Rotterdam.*** — Mevrouw Ch. G. HOYTEMA VAN KONIJNENBURG geb. ROMSWINCKEL, ***Heino.***

Adreswijzigingen:

C. H. BEELS, — Renkum, ***„Hoog Heelsum", Appt. 51.***

Mr. C. P. BRIëT, — Rotterdam, ***Keldermansstraat 72.***

H. J. J. BRUNING, — Delft, ***Van Leeuwenhoeksingel 5.***

B. VAN DER FEEN DE LILLE, — Warnsveld, ***Bergkampweg*** 22.

J. LINGBEEK, — Poartugaal, ***Koninginnelaan 11.***

Mr. E. SCHOKKER, — Leiden, ***Moddermanstraat 7.***

Verslag van de Algemene Ledenvergadering, gehouden zaterdag 18 juli 1970 in Restaurant „De Waag",. te Doesburg+

Aanwezig zijn, #blijkens de presentielijst, de bestuursleden: Ir. C. M. R. Davidson, voorzitter, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, onder-voorzitter, Mr. E. J. Mac Gillavry, penningmeester, Dipl. Ing. A. Corts, secretaris, Mr. E. Idema Greidanus, Jhr. Mr. W. L. M. van de Poll, Drs. L. A. C. A. M. van Rijckevorsel, Mr. 0. Schutte; de ereleden J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Mr. A. P. van Schilfgaarde en de leden: G. F. van der Hardt Aberson, Mr. J. T. Anema, D. van Baalen, L. Q. Bakker, J. N. Bastert, Mejuffrouw M. J. van den Berg, Mr. F. J. J. Besier, Mevrouw J. C. A. Besier geb. Th. à Th. van der Hoop, Mr. H. W. B. Wefers Bettink, D. L. G. Boissevain, W. Arn. des Bouvrie, J. P. ten Bruggencate, Mevrouw H. C. M. Burchartz geb. de Rooy, M. R. H. Calmeyer, E. W. Canneman, Jhr. J. J. van Raab van Canstein, A. L. Carstens, Drs. J. A. Coldeweij, Mevrouw A. H. E. Creutzbeng, Mr. F. M. J. L. ridder de Decker, J. baronesse van Dedem geb. Weijschedé, Dr. I. N. Th. Diepenhorst, P. Douglas, Drs.. D. J. H. van Elden, Mevrouw C. L. E. van den Ende geb. van Driest, Dr. J. N. van den Ende, Mr. E. A. Engelbrecht, Ir. W. C. Engelen, Mr. P.

Ch. L. Eschauzier, Mr. J. M. F. Eskens, F. J. C. M. van Ettro, Drs. G. Fransen, Mejuffrouw G. Frowein, Jhr. J. S. E. Gockinga, A. A. Goossens, Jhr. J. L. Th. F. Graafland, H. 's Graeuwen, Mr. G. J. J. van Wimersma Greidanus, Dr. H. Th. van Wimersma Greidanus, W. H. van Hasselt, A. E. Dudok van Heel, Mr. E. H. Y. van Hees, G. C. Helbers, J. P. C. van Hest, Ir. J. C. E. van der Hoeven, Mr. L. P, A. M. Hofstee, Mr. H. L. L. van Hoogenhuyze, F. van Hoogstraten, Mevrouw J. Thomassen à Thuessink van der Hoop geb. Knotte&&, Mr. R. J. Chr. Houben, Th. F. Hoijer, H. J. Hijmersma, E. F. baron van Ittersum, Drs. J. F. Jacobs, Mr. C. G. Jordens, Mejuffrouw S. M. van Zanten Jut, S. W. J. Kasse Zegel von Strzedulla, Mevrouw M. G. Kempees geb. van Hoboken, Mejuffrouw Mr. Chr. Kik, Ir. C. Kolff, Mevrouw L. Kolff geb. Dijkland, Mevrouw A. E. P. König geb. del Court van Krimpen, H. R, Koobs de Hartog, Mr. H. A. de Bruyn Kops, H. L. Kruimel, Mr. M. J. van 't Kruijs, C. E. ten Houte de Lange, Mr. N. H. de Lange, J. E. de Langen, J. M. F. J. Latour, Jhr. Drs. H. S. van Lennap, Mr. J. C. Kutsch Lojeoga, Mejuffrouw Dr. A. J. Maris, Mevrouw C. S. van der Meer geb. de Langen, N. H. van der Meer, Mr, 0. A. van der Meer, Ir. G. L. Meesters, Mevrouw H. Mommaal geb. Quispel, Ir. F. A. Nelemans, Mr. M. F. F. A. de Nerée tot Babberich van Camphuysen, Dr. H. J. Pabbruwe, Ds. J. Pannekoek, J. W. Poggemeier, Mevrouw Drs. E. P. Polak geb. de Booy, Mevrouw J. J. Pontier geb. Neijenhuijs, J. W. Ravesteia, J. M. Reinboud, J. A. Riel, Mr. L. J. Rietema, Mr. R. A. Roelofs, C. Roodenburg, Mr. R. A. Rueb, Jhr. Mr. L. M. Rutgers van Rozenburg, W. A. van Rijn, Jhr. Mr. G. F. Sandberg, J. Scherpenhuyzen, Drs. C. 0. A. baron Schimmelpenninck van der Oye, Mejuffrouw Drs. A. Schippers, 1. L. D. baron Sirtema van Grovestins, Ir. J. van der Sleesen, Mr. H. J. Steenbergen, Jhr. Ir. J. W. Storm van 's Gravesande, Jhr. Mr. L. A. P. H. Storm van 's Gravesande, J. J. C. baron Taets van Amerongen, Mevrouw G. F. Temminck geb. van der Meer, L. J. Temminck, Mr. J. den Tex, Dr. H. W. van Tricht, Ir. Ch. C. van der Vlis, Ir. P. M. Vrijlandt, P. R. Th, Zander ter Maat, W. Zondervan.

Van de uitgenodigde verenigingen, t.w. de „Vlaamse Vereniging voor Familiekunde" en de „Nederlandse Genealogische Vereniging", heeft eerstgenoemde geen gebruik gemaakt van de uitnodiging en is laatstgenoemde vertegenwoordigd door haar voorzitter Mr. E. H. Y. van Hees.

De voorzitter opent te 11.45 uur de vergadering met een woord van welkom, in het bijzonder aan de Heren F. M. J. L. ridder de Decker, vertegenwoordiger van het Office Généalogique te Brussel, en Mr. E. H. Y. van Hees, voorzitter van de Nederlandse Genealogische Vereniging, en deelt mede, dat door de verlenging van een tentoonstelling in de Burgerzaal van het Raadhuis de vergadering moet plaatsvinden in de bovenzaal van Restaurant De Waag,

De notulen van de Algemene Vergadering d.d. 22 november 1969 worden goedgekeurd. De secretaris leest de van het lid J. H. Brakke ontvangen brief voor, waarin belangstelling wordt gevraagd voor:

a. de uitgave van het boekwerk „De regeerders van Rotterdam van ..... tot .....", waartoe de latere rijksarchivaris Mr. R. Bijlsma belangrijk voorbereidend werk heeft gedaan en dat voltooid is door Mr. E. A. Engelbrecht.
b. de graven in de Rotterdamse kerken van ca, 1650—ca. 1830. Hier werd reeds voorbereidend werk gedaan door het lid D. J. F. Klaassen te Rotterdam.

Op de vraag a antwoordt de Heer Engelbrecht, dat inmiddels van de zijde van de gemeente Rotterdam toezeggingen zijn gedaan voor bedoelde uitgave.

Op de vraag b deelt de voorzitter mede, dat het genootschap gaarne zijn medewerking zal verlenen bij pogingen tot het uitgeven van dit wenk, b.v. met behulp van Z.W.O.

De secretaris leest het jaarverslag over 1969 voor. Dit jaarverslag wordt goedgebeurd. De oud-penningmeester Mr. E. Idema Greidanus brengt het financieel 'verslag over het jaar 1969 uit.

Dr. Pabbruwe vraagt naar het subsidiebedrag van C.R.M. De penningmeester geeft uitleg van de ervaringen in dit opzicht.

Mr. Rueb vraagt waarom slechte betalers niet worden geroyeerd. Er wordt geantwoord dat, zodra van kennelijke wanbetaling sprake is, overeenkomstig de statuten automatisch royement volgt, doch dat er steeds hoop bestaat dat er alsnog wordt betaald.

Baronesse van Dedem-Weijschedé (brengt verslag uit van de kascommissie, mede namens de Heer Zander ter Maat. De kascommissie heeft de rekeningen nagezien en geconstateerd dat alles klopt en verzoekt derhalve de penningmeester décharge te verlenen. De voorzitter dankt de oud-penningmeester en de kascommissie voor hun bemoeiingen. Mr. den Tex 'vraagt waarom geen controle wordt uitgeoefend door een accountant, temeer daar subsidie van het rijk wordt genoten. Er wordt geantwoord dat de kosten van een accountant hoog zijn en het rijk deze eis niet stelt, omdat er een kascommissie is.

Daar er na het aftreden van het bestuurslid Jhr. Mr. W. L. M. van de Poll van de zijde van de vergadering geen voorstellen voor vervulling van de vacature worden gedaan, vraagt het erelid de Roo van Alderwerelt of het bestuur een kandidaat heeft. Het bestuur stelt als nieuw bestuurslid voor Drs. C. 0. A. baron Sahimmelpenninck van der Oye. Deze verklaart een eventuele benoeming te zullen aanvaarden. Daarna wordt hij met algemene stemmen gekozen.

De voorzitter dankt het afgetreden bestuurslid Jhr. van de Poll voor al hetgeen hij voor het Genootschap heeft 'gedaan.

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

De voorzitter sluit daarop de vergadering.

Aan de vergadering in restaurant De Waag ging een ontvangst door het dagelijks [bestuur van de gemeente Doesburg in het raadhuis vooraf. De loco-burgemeester sprak een woord van welkom uit, dat daor de voorzitter werd beantwoord. Daarna werd het raadhuis bezichtigd.

Na de ledenvergadering werd onder leiding van de streekarchivaris een wandeling 'gemaakt door de stad en het Fraterhuis van de Broeders van het Gemene Leven bezichtigd, dat zojuist als het nieuwe kerkhuis van de Remonstrantse Broederschap in gebruik was genomen. Hierna verzamelden de leden zich aan de koffiemaaltijd in restaurant De Waag.

Aan het einde van deze maaltijd gaf het erelid Mr. A. P. van Schilfgaarde een zeer belangwekkende en, door de aanwezigen zeer gewaardeerde inleiding tot het bezoek aan het kasteel Keppel.

Na afloop begaf het gezelschap zich vervolgens langs een omweg door de Graafschap naar het kasteel, Keppel, waar het werd verwelkomd door het bestuur van de Pallandt van Keppel Stichting. Na de bezichtiging van de vele zalen van het kasteel, waarin onder meer schilderijen van belangrijke personages te zien waren, verzamelde een groot aantal leden zich in het hotel De Gouden Leeuw te Laag-Keppel voor het drinken van een aperitief, waarna een gezamenlijke maaltijd werd genuttigd.

Jaarverslag 1969,

Bij de in 1969 gehouden bestuursverkiezing werd Mr. E. J. Mac Gillavry gekozen in de vacature van Mr. J. H. de Vey Mestdagh, en Mr. O. Schutte in de plaats van de Heer B. van der Feen de Lille, Mr. E. Idema Greidanus werd herkozen.

Het bestuur van het genootschap is thans als volgt samengesteld:

Ir. C. M. R. Davidson, voorzitter,
Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, onder-voorzitter,
Dipl. Ing. A. Corts, secretaris,
Mr. E. J. Mac Gillavry, penningmeester,
Mr. E. Idema Greidanus,
Jhr. Mr. W. L.. M. van de Poll,
Drs. L. A. C. A. M. van Rijckevorsel,
Mr. 0. Schutte.

De algemene vergadering vond op 21 juni 1969 in de Schouwburg te Deventer plaats. Aan de vergadering ging een ontvangst door het gemeentebestuur van Deventer vooraf. De burgemeester, Mr. N. Bolkestein, leidde de aanwezigen rond door enige interessante kamers en zalen van het stadhuis. De koffiemaaltijd had plaats in Hotel De Wereld te Deventer. Des nemiddags werden enkele gerestaureerde huizen in het Bergkwartier van Deventer bezichtigd onder leiding van het lid Drs. J. A. Coldeweij en architect Ir. H. Roebers. Vervolgens werden de Lebuïnuskerk en de musea De Waag en De Drie Haringen bezichtigd. De 'excursie werd besloten met een gezamenlijke maaltijd in Hotel de Keizerskroon, eveneens te Deventer.

De najaarsvergadering vond op 22 november 1969 in Pulchri Studio te 's-Gravenhage plaats. Na de vergadering hield Prof. Dr. L. Brummel een boeiende lezing over „Hugo Blotius, eerste keizerlijke bibliothecaris te Wenen, zijn herkomst en zijn levensloop". Hedaas kon een bezoek aan de Koninklijke Bibliotheek wegens omstandigheden geen doorgang vinden. Tenslotte werd gedineerd in Hotel des Indes te 's-Gravenhage.

Met genoegen kan melding worden 'gemaakt van bet feit, dat de Heer M. R. H. Calmeyer te 's-Gravenhage in 1969 vijftig jaar lid van het genootschap was.

In de personeelsbezetting van het bureau heeft wederom een mutatie plaats [gehad, daar Mevrouw M. E. Koenraadt geb. Bijwaard op 1 oktober 1969 haar werkzaamheden heeft beeindigd. Het bestuur heeft met ingang van 1 oktober 1969 ia haar plaats Mejuffrouw 1. E. Vogel 'aangesteld.

De bibliotheek is in dit verslagjaar met verscheidene boekwerken vermeerderd. Het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk alsmede rijks- en gemeente-archieven hebben door het aanbieden van presentexemplaren van interesse voor het genootschap doen blijken. Daarenboven mocht het genootschap ten behoeve van de boekerij van de zijde van leden en niet-leden exemplaren van genealogische, heraldische en topografische werken ten geschenke ontvangen. Voor zover de financiën het toelieten, zijn tevens verschillende uitgaven op het 'gebied, waarop het genootschap zich beweegt, aangekocht. Voorts is een aantal nieuw verschenen boeken ter bespreking in het maandblad ontvangen. De titels van de aanwinsten zijn voor het merendeel in jaargang 1969 van het maandblad opgenomen. De overige zullen in de daarvoor bestemde rubriek van jaargang 1970 worden gepubliceerd.

Het ruilverkeer is met één instellieg en het aantal abonnementen op periodieken met twee uitgebreid.

Het aantal aan het genootschap gebrachte bezoeken ter raadpleging van de onderscheidene verzamelingen is met een te verwaarlozen aantal teruggelopen. Aan boeken entijdschriften zijn 291 banden uitgeleend. Behalve aan leden van het genootschap hebben, zoals gebruikelijk, tevens uitleningen aan openbare instellingen plaats gevonden.

Fichering van Nederlandse en buitenlandse werken en tijdschriften is geregeld voortgezet. De duizenden fiches, die op deze wijze zijn verkregen, zijn inmiddels in de kaartenbakken gevoegd. In het afgelopen verenigingsjaar heeft het lid Mevrouw N. Hulst geb. Smith verschillende boeken op fiches uitgetrokken en de ontelbaar vele kaarten in de kartotheek verwerkt. Het bestuur wil van deze gelegenheid volgaarne gebruik maken Mevrouw Hulst op deze plaats wederom voor de door haar aan het genootschap belangeloos verleende assistentie zijn bijzondere erkentelijkheid te betuigen.

Er kwamen 230 schriftelijke verzoeken om inlichtingen binnen, tegen 200 in 1968, waarvan evenals het jaar daarvoor ongeveer 15 % afkomstig was van lelden en 30 % uit het buitenland. Het aantal uitleningen van handschriften en archiefstukken bedroeg 34.

Het lid Mr. J. T. Anema werd bereid gevonden de Heer P. G. P. Meyboom op het bureau van het genootschap gedurende drie maanden te assisteren.

De zes-en-tachtigsche jaargang van het maandblad „De Nederlandsche Leeuw" telde, zonder het naamregister en zonder de inhoudsopgave, 388 kolommen en bevatte talrijke illustraties. De rubriek „Inhoud van buitenlandse [boeken en tijdschriften" werd door Mejuffrouw T. J. van Alff voortgezet: Mejuffrouw Dra. W. E. Smelt assisteerde wederom de hoofdredacteur o.m. door het verzorgen van het naamregister. De in het jaar 1968 ontstane achterstand in de verschijning van het maandblad werd in de loop van dit jaar gelukkig geheel ingelopen. De in het vorige jaarverslag beschreven omstandigheden, welke deze achterstand veroorzaakten, bestaan echter nog vrijwel onveranderd; een bevredigende oplossing werd ook in dit verenigingsjaar niet bereikt.

Ten aanzien van de financiën kan het volgende worden medegedeeld: Het totaal aan baten was ƒ 4.098,90 hoger dan over 1968. Dit is geheel te danken aan een verhoging van de subsidie met ƒ 4.700,—. De overige posten vertonen slechts geringe verschillen. Aan de kostenkant valt op te merken een sterke stijging van de post salarissen, sociale lasten en pensioenvoorziening met ƒ 7.638,78 welke werd veroorzaakt door de normale stijging in de salarissen, alsmede een pensioenvoorziening van ƒ 4.916,—. Door aantrekking van een vaste kracht is, door verschuiving van de post „werk door derden" naar de rekening salarissen, deze eerste post met circa ƒ 1.000,— gedaald. Het nadelig saldo bedraagt ƒ 415,04.

Uit berichten van de verschillende genealogische afdelingen blijkt dat daar een groot aantal interessante voordrachten is gehouden.

Een Oudewaterse familie Van Wijngaarden,

door C. H. VAN WIJNGAARDEN en DRS. D. J. H. VAN ELDEN.

In de 17de, 18de en 19de eeuw leefden te Oudewater verschillende geslachten *Van Wijngaarden*, die in het geheel niet verwant aan elkaar blijken te zijn geweest. Tot een familie van deze naam, die reeds in de 17de eeuw zitting had in de vroedschap, behoorden onder meer: *Cornelis van Wijngaarden*, als oud-burgemeester begraven te Oudewater 18 februari 1684, tr. Oudewater 24 februari 1665 *Catrijna van*

Hoven, van Bodegraven; *Evert Cornelisse van Wijngaarden,* als oud-burgemeester begraven te Oudewater *27* februari 1702, tr. Lexmond december 1652 *Adriaentgen Hendricks,* j.d. van Lexmond; *Cornelis van Wijngaarden,* schepen van Oudewater in 1686 (deze voerde blijkens zijn zegel aan charter in een collectie eigendomsbewijzen van het Departement van Oorlog, doos 107-5 (in 1962), in het Alg. Rijksarchief: gedeeld: 1. een voetboog: 2. een verkort smal kruis, waarvan de armen enigszins verbreed eindigen: helmteken: een voetboog). Van deze familie, zowel als van de in dit artikel te behandelen familie *Van Wijngaarden,* treft men leden aan in o.a. de genealogieën *Van der Lee* (Bijblad Nederl. Leeuw, dl. 2, 1954) en *Bredius.* Een andere groep *Van Wijngaarden's,* afstammend van het echtpaar *Jan van Wijngaarden* en *Willemijntje Ram,* wier kinderen te Utrecht gedoopt werden sedert 1718 en wier nakomelingen in de 18de en 19de eeuw leefden te Oudewater en naaste omgeving, vindt men in Ds. D. Boer, Genealogisch onderzoek naar de achtergrond en de oorsprong van de familie Boer, Assen, 1961, bldz. 272 en Bijlage VII, bldz. 339-355: hieruit ook de in vrouwelijke lijn de familie De *Lind van Wijngaarden.* Over een Sliedrechtse familie *Van Wijngaarden* treft men gegevens aan in het boek „Van Sliedrechtse Stam", door Ir. W. Bos Jzn., Sliedrecht 1958, blz. 20-22. Ook in enkele andere plaatsen in de Alblasserwaard en de Krimpenerwaard leefden nog talloze niet-verwante families van dezelfde naam.

Het hier behandelde geslacht *Van Wijngaarden te* Oudewater vormt een afgerond geheel, en is in alle takken nagenoeg volledig uitgewerkt tot 1970, De stamvader is *Hendrick Hendricksz. Wijngart* (later *van Wijngaarden),* geb. te Keulen omstreeks 1625, burger en winkelier te IJsselstelin, † aldaar voor 1700. Reeds van generatie II *(Carel Hendricksz. van Wijngaarden,* 1651—1705), tot en met generatie V *(Johannes van Wijngaarden, 1738-1* 800), maken zijn afstammelingen deel uit van de vroedschap te Oudewater. In de beroepen kan men een opvallende continuïteit constateren: van graanhandelaar- *(Johannes van Wijngaarden,* III A), via broodbakkerijen in de 19de eeuw, naar meelfabrikanten in de huidige generaties (IX G en X E); nog duurzamer is de voortzetting van de lijnbaanderij, die zich niet alleen in Gouda, maar ook te Oudewater sterk verbreid had (vgl, een artikel over de bloei en het verval van deze nijverheid door J. C. Vleggert, in Spiegel Historiael, nr. februari 1969) : bijna alle *Van Wijngaarden's* in de 18de eeuw waren eigenaars van lijnbanen en via mr. lijndraaiers en garenfabrikanten in de 19de eeuw heeft dit beroep zich voortgezet tot een laatste nog levende touwslager in de oudste tak (IX A, 1). Zoals dit bij vele uit Oudewater afkomstige families het geval is, zijn de meeste takken van deze familie tot op heden gereformeerd gebleven.

Het wa p en van dit Oudewatersche geslacht *Van Wijngaarden* luidt: van zilver met een druiventros in natuurlijke kleur, hangend aan een van beneden aan de linkerzijde daaromheengaande bebladerde tak, eveneens in natuurlijke kleur; helmteken: eenzelfde takje als in het schild. Dit wapen werd voor het eerst en zonder kleuren gevoerd door *Carel Aelbertsz. van Wijngaarden,* 1707-1789, burgemeester van Oudewater (IV B), blijkens zijn zegel aan charter, in bovengemelde collectie eigendomsbewijzen van het Departement van Oorlog, doos 100-15 (in 1962).

Tenzij anders vermeld, wordt voor de bronnen verwezen naar D.T.B. en de Rechterl. en Notariële archieven van Oudewater in het Algemeen Rijksarchief.

Genealogie

I. *Hendrick Hendricksz. van Wijngaarden,* geb. Keulen omstreeks 1620, vestigt zich te I Jsselstein omstreeks 1640, burger aldaar, eigenaar van een schoenen- en stoffenhandel in de Wijdstraat achter het stadhuis te IJsselstein. † aldaar tussen 1693 en 1700, tr. le (IJsselstein?) in 1647 *Grietje Dircksdr.,* geb. Oudewater omstreeks 1625, † IJsselstein vóór april 1677, dr. van *Dirck N. en Merretje Pieters Rijcken,* en weduwe van *Carel Martijnsz.;* tr. 2e Lopikerkapel 25 april 1677 *Jacobje Cornelisdr. Blom,* van Ameide, † na 1706.

De plaats van herkomst van ***Hendrick Hendricksx. van. Wijngaarden.*** vindt men slechts éénmaal aangegeven, nl. bij de doop van zijn eerste zoon (R.K. Doopboek: „Ao. 1648, 28 Julii natus est Iselstadii (kind:) *Henricus Henrici* (vader:) *Henricus Henrici Wijngaerd* Coloniensis (moeder:) *Margrita* ***Theodori*** van Oudewater"). Tenminste één der beide ouders zal van oorsprong' katholiek geweest zijn, getuige deze eerste doopinschrijving; *Hendrick* ***Hendricksz.*** heeft waarschijnlijk na 1675 belijdenis gedaan voor de Nederd. Geref. kerk en komt dan voor in de registers van ledematen te IJsselstein (Arch. Ned. Herv. Gem. ald., ledem. le lijst oude reg. nr. 3: samen met zijn tweede vrouw; 3e lijst vanaf 1693: „obiit").

De familienaam verandert geleidelijk van *Wijnga(e)rt* via ***Wijngaerden*** en *Wijngerde,* naar ***Van Wijngaerden*** (1693) en ***Van Wijngaarden,*** vermoedelijk als „aanpassing" aan dezelfde in deze streek reeds bestaande en veelvuldig voorkomende familienaam.

De schoenen- en stoffenhandel was gevestigd in de Wijdstraat te IJsselstein, het eerste huis achter het stadhuis, en was oorspronkelijk eigendom van de eerste echtgenoot van ***Grietje Dircks, Carel*** *Martijnsz.,* die het geërfd had van zijn vader, *Martijn Charles,* door wie het in 1609 was gekocht (Rechterl. arch. IJsselstein nr. 648, dl. 3 1 f. 16v. en 111 f. 5v., dl. 5 acte dd. 27 mei 1641). In 1706 werd het ten laste van *Jacobje Cornelisse Blom,* de tweede echtgenote van ***Hendrick Hendricksx. van Wijngaarden,*** bij publieke veiling verkocht ter uitbetaling van haar schulden (ibid. dl. 7 f. 286 e.v.) ; eiseres is *Dirckje Carels,* weduwe van ***Andries Coorn, een*** dochter uit het eerste huwelijk van de eerste vrouw van haar overleden echtgenoot met *Carel Martijnsx.*

Een testament van ***Hendrick Hendricksx. van Wijngaarden*** en *Jacobje* ***Cornelisse*** *Blom* dd. 4 september 1678 wordt aangetroffen in het Rechterl. arch. IJsselstein nr. 661 (prot. v. test. enz. dl. 1669—1694 f. 147v.). Hierin vermaken zij aan elkander het vruchtgebruik van hun na te laten goederen. ***Hendrick*** is „gesonts lichaem", doch *Jacobje* „sieckelijck van lichaem in een bakermat te bedde liggende". (Het onderzoek in de archieven van IJsselstein werd verricht door de heer W. Wijnaendts van Resandt van het Centraal Bureau voor Genealogie.)

Het is aannemelijk dat ***Hendrick Hendricksx. van Wijngaarden's*** enige zoon *Carel* (gen. '11) te Oudewater in de vroedschap werd opgenomen onder invloed van de plaats die de naaste familie en de afstammelingen van ***Merretje*** *Pieters* ***Rijcken,*** de moeder van ***Grietje Dircksdr.,*** daarin reeds innamen. Haar broer *Hermen* ***Pietersx Rijcken was*** b.v. burgemeester van Oudewater omstreeks' 1650.

Merretje *Pieters Rijcken* ***was*** de moeder van ***Grietje Dircksdr.*** blijkens een acte dd. 14 mei 1676 (Rechterl. arch. Oudewater dl. 66), waarin in verband met de nalatenschap van de te Amsterdam overleden *Cornelis Pieters* ***Rijcken*** o.a. compareerden: ***Jacob Aertsen (van Eijck)*** gehuwd met *Annetje Carels,* Claesje *Carels* weduwe van Jan *Cock,* ***Jan Jans (van Hattingen)*** gehuwd met ***Maria*** *Carels,* Andries Coorn gehuwd met *Dirckje Carels,* „mitsgaders Carel van Wijngaarden mede burger alhier, alle kinderen en erfgenamen van ***Grietie*** *Dircks* laest weduwe van *Carel Martijnsen,* en dochter van ***Marretie Pieter Rijcken*** in haar leven tot

Isulsteijn woonachtigh geweest". Voor dezelfde nalatenschap compareerden reeds, blijkbaar een acte dd. 30 mei 1666, tesamen de erfgenamen van ***Rijck** Pieters **Rijcken*** en die van ***Marrichje** Pieters **Rijcken,*** broeder en zuster van genoemde Cornelis *Pieters* ***Rijcken,*** stadsschipper en burger van Amsterdam, in wiens testament (dd. 31 mei 1631, gepasseerd voor notaris Jacob Jacobs, Notar. arch. Amsterdam no. 403, f. 166) tot erfgenamen benoemd worden de kinderen en kindskinderen van dezelfde broeder en zuster, benevens zijn eigen echtgenote ***Aeltge Jans.*** Verdere familie-relaties blijken uit diverse acten, in de maand november 1709 gepasseerd voor notaris Willem Versluys te Oudewater, waarin gezamenlijk compareren de erfgenamen van *Hermen Pieters* ***Rijcken,*** „in sijn leven burgemeester deser stede", waarbij onder meer vermeld worden de descendenten van diens broer ***Rijck** Pieters,* de kinderen van Carel *Martijnsz.* en „... ***Johannes,*** ... ***Albertus*** en ***Hendrick van Wijngaarden,*** haar sterckmakende voor *Grietie* en Aagie van Wijngaarden hare susters, met haar vijven kinderen van *Carel* van ***Wijngaarden*** alle kinderen en kindskinderen en verdere descendenten van wijlen Merretie ***Prs Rijcken*** die mede een suster was van gemelte *Hermen Prs* ***Rijcken*** zaliger (enz. enz.) ".

Deze acten, benevens het eerste testament van ***Dirckje*** Carels (dd. 16 mei 1707), bevatten een grote hoeveelheid namen die het mogelijk maken een fragmentarische staat op te maken van vier generaties afstammelingen van ***Pieter Rijcken:*** **I. *Pieter Rijcken*** (tr. ***Anna*** Adriaens?). 11. 1. ***Rijck** Pieters **Rijcken*** († vóór 31 mei 1631) ; 2. Cornelis *Pieters* ***Rijcken*** (stadsschipper te Amsterdam, † aldaar vóór 30 mei 1666, tr. ***Aeltge Jans,*** kinderloos); 3. *Hermen Pieters* ***Rijcken*** (burgemeester van Oudewater + 1650, kinderen vermoedelijk jong overl.); 4. *Merretje Pieters* ***Rijcken*** (tr. ***Dirck N.).*** 111 (uit II, 1:) ***Annetie Rijcken*** (tr. Oudewater 6 augustus 1648) Jan ***Wilcken*** alias ***Jan Jans*** van *Hattingen* (schoenmaker te Oudewater, begr. aldaar 11 mei 1673); 2. ***Marretje Rijcken*** (ged. Oudewater 30 januari 1611, ook genaamd *Merretje* ***Rijcken van Egmont,*** tr. Oudewater 18 mei 1638) ***Dirck Pancrasx. (van) Nieuwsteeqh: 3.*** *Claesje Rijcken* (ged. Oudewater 2 december 1612, tr. ald. 27 maart 1636) ***Jan** Claesz. (Decker) ; **4. Geertruijd Rijcken*** (ged. Oudewater 4 oktober 1616), tr. *Crijn Cornelisse* ***Boom;*** (uit II, 4:) 5. Grietje ***Dircks,*** tr. le Carel *Martijns* en tr. 2e ***Hendrick Hendricksa.*** van ***Wijngaarden*** (zie de onderhavige genealogie Van Wijngaarden, gen. 1); 6. ***Annetie Dircks*** (begr. Oudewater 17 maart 1669, tr. aldaar 8 februari 1637) Jacob *Pieters Block.* IV. (uit 111, 1:) ***Riick Jans** Willekens; **2. Cornelis Jans** Willekens; **3.** Stijntje **Jans** Willekens; **4.*** (uit 111, 2:) *Annetje* ***Dircks*** Nieuwsteeg, tr. ***Jacob** Musch; **5. Geertruijd Dircks** Nieuwsteeg: **6. Pancras Dircks*** Nieuwstega (marktschipper op Amsterdam) ; (uit III, 3:) 7. *Luijtie* ***Jans*** *Decker; **8. Ariaentje Jans** Decker;* (uit III, 4:) 9. *Cornelis* ***Boom*** (armmeester te Schoonhoven, tr. ***Agatha van** Wijngaarden,* zie deze genealogie Van Wijngaarden II, 9) ; (uit III, 5 le:) 10. *Ariaentje* Carels tr. le Seger *Holius,* en tr. 2e ll. *Claesje* Carels tr. Jan *Cock;* 12. ***Maria Carels*** tr. ***Jan Jans** Oskam; **13. Dirckje** Carels* tr. ***Andries** Coorn* (marktschipper on Rotterdam, schepen te Oudewater, wedr. van *Grietje* ***Jans Verhoog,*** zie de kwartieren ***Margrietje Bredius*** in de genealogie Van Wijngaarden onder VI); 14. ***Aefje** Carels* tr. *Huijgh Arenton* (schoolmeester te Oudewater, begr. aldaar 13 oktober 1669); (uit 111, 5 2e:) 15. Carel *van Wijngaarden* (zie geneal. Van Wijngaarden gen. II); (uit III, 6:) 16. ***Pieter Jacobs** Block* (te Amsterdam). V. (uit IV, 4:) 1. ***Paulus Musch; 2. Annetie Musch;*** (uit IV 6:) 3. ***Rijck Jan** Pancrasz. **Nieuwsteeg; 4. Catrina Nieuwsteeg; 5. Luijtie** Nieuwsteeg;* (uit IV, 10 le:) 6. ***Christoffel** Holius;* (uit IV, 10 2e:) 7. *Aerdt* ***van Eyck;*** (uit IV, 4:) 1. ***Paulus Musch; 2. Annetie Musch;*** (uit IV 6:) 3. ***Carel** Cock;* (uit IV, 12:) 9. Grietje *Oskam;* (uit IV, 14:) 10. ***Jan** Arenton* (te Rotterdam); ll. ***Marqaretha** Arenton* tr. *Aelbert* ***van Raem*** (tavernier te Halsteren) ; (uit IV, 15:) 12 t/m 21, zie deze genealogie Van Wijngaarden gen. 11 1 t/m 10.

Uit het le huwelijk:

1. *Henrick van Wijngaarden,* geb. *28* juli, ged. (R.K.) IJsselstein 30 juli 1648, † vermoedelijk jong.
2. Carel, volgt II.

II. *Carel van Wijngaarden,* ged. (geref.) 1 Jssclstein 12 maart 1651, tabakshandelaar, raad in de vroedschap en schepen (1699, 1702, 1703) te Oudewater, regent van het Weeshuis aldaar, begr. Oudewater 22 april 1705, tr. IJsselstein 24 januari 1675 *Haesje Aelberts Pof(h),* ged. Oudewater *23* oktober 1650, begr. Oudewater 12 juni 1726, dr. van *Aelbert Cornelisse Pot(h)* en *Aechjen Gerrits Hoogenbergh.*

De ouders van *Haesje Aelberts* ***Pot(h)*** waren *Aelbert* Cornelisse (van. ***der) Pot(h)*** (zn. van *Cornelis* ***Aelbertse Poth*** en *Haesje* ***Pietersdr. Houtman),*** mr. timmerman te Oudewater evenals zijn vader, begr. Oudewater 8 april 1677, tr. le Oudewater november/december 1649 Aeclajen *Gerrits* ***Hoogenbergh,*** geb. te Diemerbroek, begr. Oudewater 21 november 1672, dr. van ***Gerrit** Cornelisz. **Hoogenbergh*** en ***Neeltje Geerloffsen;*** *Aelbert Cornelisz.* ***(van der) Pot(h)*** tr. 2e Oudewater 1 juli 1674 ***Maria Lubberts** Steendaer,* van Beest.

Haesje ***Aelberts Pot(h)*** liet een testament opmaken te Oudewater, gedateerd 30 januari 1720: „Op huyden den 30en january 1720 des voornoens de klocke ontrent half tien uyren compareerd voor mij Adriaan Maas openbaar notaris bij den Hove van Holland geadmitteerd, binnen Oudewater residerende en voor getuygen ondernoempt De Eerbare *Haesje* ***Aelberts Poth*** weduwe wijlen den E Carel van Wijngaarden in sijn leven raad en schepen deser stad mijn notaris bekent, eenigsints onpasselijk edogh (deze laatste drie woorden doorgehaald) haar verstant volkoomen magtig gelijk ons notaris ende getuygen uytterlijk bleeck, genegen sijnde over haar tijdelijke goederen testamentair te disponeren, ende tselve 'doende terwijle sij daar toe tijt en gelegentheyt hadde, verklaarde dienvolgende voor af te revoceren casseren doot ***en*** te niet te doen alle testamenten codicillen ofte andere soorten van uyterste wille bij de comparante voor desen gemaackt en gepasseert, maar op nieuws koomende tot haar intentie verklaarende voor eerst te prelegateren aan haar dogter ***Agatha van Wijngaarden*** nog ongetrouwt sijnde seeckere huysinge en erve staande binnen dese stede aande Broeckerspoort bij de testatrice bewoont werdende, mitsgaders een tinne kast, item nog de tabacq winckel toonbanck schaalen stoelen schilderijen en wat voorts doergaans int voorhuys bevonden en geplaatst wort, uytgesondert alleen de tabacq dewelcke onder dit geprelegateerde niet begrepen is, dit alles nogtans onder dese conditie dat de voornoemde ***Agatha van Wijn**gaarden gehouden sal wesen inden boedel te brengen ten behoeve van alle de erfgenamen een somme van twee hondert guldens.

Legaterende of praelegaterende wijders aan Grietje (doorgestreept en verbeterd in: ***Margaretha)*** van, ***Wijngaarden*** getrouwt met ***Dirck van der Lee,*** en aande voornoemde ***Agatha van Wijngaarden*** te samen of de langst levende vandien alle de clederen van linnen wollen, item goud en silver tot lijve en rugge vande testatrice behoorende soo als het selve op haar overlijden gevonden sal worden.

Stellende voorts tot erfgenamen in haar testatrices nalatenschap alle de geene die bevonden sullen wesen daar toe ab intestato geregtigt te wesen (enz. enz.)".

Uit dit huwelijk:

1. *Johannes,* volgt III A.
2. *Aelbert,* volgt 111 B.
3. *Grietje van Wijngaarden,* ged. Oudewater 6 december 1679, begr. aldaar 31 december 1679.

4. *Grietje van Wijngaarden*, ged. Oudewater 1 december 1680, begr. aldaar 7 augustus 1748, tr. Oudewater 4 november 1711 *Dirk van der Lee*, ged. aldaar 31 mei 1678, raad in de vroedschap, schepen en mr. lijndraaier te Oudewater, begr. aldaar 17 februari 1730, zn. van *Johannes Hendricksz. van der Lee* en *Christina Adriaensdr. Verwey*.
5. *Hendricus*, volgt III C.
6. *Cornelis van Wijngaarden*, ged. Oudewater 1 september 1685, † jong.
7. *Cornelis van Wijngaarden*, ged. Oudewater 10 maart 1688, begr. aldaar 24 maart 1714.
8. *Aeltje van Wijngaarden*, ged. Oudewater 12 maart 1690, † jong.
9. *Agatha van Wijngaarden*, ged. Oudewater in 1691, voor haar huwelijk kosterinne van de pastorie te Oudewater, † Oudewater 23 okt., begr. aldaar 31 oktober 1754, tr. Willige-Langerak 16 november 1727 *Cornelis Boom*, armmeester te Schoonhoven, zn. van *Crijn Cornelisse Boom* en *Geertruijd Rijcken* en weduwnaar van *Feijgje de Hoop*.
10. *Aeltje van Wijngaarden*, ged. Oudewater 10 september 1692, † vermoedelijk jong.

III A. *Johannes van Wijngaarden*, ged. Oudewater 30 oktober 1675, graanhandelaar aldaar, begr. Oudewater 19 april 1713, tr, aldaar 2 maart 1704 *Crijntje Oliviers Amersfoort*, geb. Blokland in 1682, begr. Haarlem 31 juli 1764, dr. van *Olivier Willems Amersfoort* en *N.N.*; zij hertr. Oudewater 2 september 1714 *Willem Maartens Goor*, marktschipper tussen Utrecht en Oudewater, later in dienst van de Oost-Indische Compagnie (na verbannen te zijn uit Holland, Zeeland en Friesland).

Op 9 maart 1724 leggen te Oudewater enkele personen, onder wie ***Agatha van*** Wijngaarden (11, 9) getuigenverklaringen af naar aanleiding van het overlijden van een zekere Peter *Pest*, die twee dodelijke verwondingen had opgelopen tijdens een handgemeen met ***Willem Goor*** (de tweede echtgenoot van *Crijntje* ***Amersfoort)*** in de herberg De Toelast, behorende aan *Hendricus van* ***Wijngaarden*** (111 C). Na veel procederen werd ***Willem Goor*** tenslotte voor zijn leven verbannen. Op 20 maart 1724 compareert hij als „woonagtig te Oudewater dog althans bevindende op Dijkvelt, staande op een reijs buytenslands" en machtigt zijn vrouw *Crijntje* om in zijn afwezigheid alles te kunnen doen wat haar goeddunkt, zoals kopen en verkopen enz.; later, op 14 november 1726, compareert zij als „huysvrouw van *Willem* ***Goor*** in qualiteit als busschieter met de paasschepen van 1724 van Amsterdam gevaren naar Oost Indien met het schip genaamt Baenman" en verleent aan een derde machtiging om haar toekomend geld te lichten ter Kamer van Amsterdam.

Crijntje ***Amersfoort*** overleed te Haarlem; daar woonde een dochter uit haar tweede huwelijk, *Eerlantje* ***Goor,*** ged. Oudewater 19 november 1721, † Haarlem na 1764, tr. Oudewater 29 juni 1749 ***François*** *Nijland*, geb. te Amsterdam, meester-chirurgijn te Haarlem. *Crijntje* woonde, vóór zij naar Haarlem verhuisde. te Oudewater „in het huis aan de Oostzijde van de Hallebrugge, alwaar ten noorden doorgaand de Gasthuisstraat' en ten zuiden Pieter Baars naast belendende, strekkende voor van de straat tot aan de Agterstraat (ook Wijnstraat genoemd) toe". Dit huis, staande aan de Oostzijde van de Hallebrugge (dit is de het water overkoepelende Markt) en ten Noorden waarvan gelegen is de Gasthuisstraat (thans Gasthuissteeg), is het nu prachtig gerestaureerde zgn. Arminiushuis, naast de Heksenwaag aan de overzijde van de Gasthuissteeg.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan van Wijngaarden*, ged. Oudewater 11 februari 1705, begr. aldaar 21 februari 1726.
2. *Carel van Wijngaarden*, ged. Oudewater 28 juli 1706, raad in de vroedschap, schepen, president-schepen, schepen-commissaris over des Gemeene Lands Middelen, kerkmeester, weesmeester, koopman in granen en eigenaar van lijnbanen ald., begr. Oudewater 28 juli 1788, tr. aldaar 26 november 1730 *Maria van der Lee*, geb. Oudewater 15 april 1701, begr. aldaar 18 september 1780, dr. van *Adrianus Gijsberts van der Lee* en *Elisabeth Gijsberts Speijert*.

   Uit dit huwelijk:

   a. *Johannes van Wijngaarden*, ged. Oudewater 11 juni 1732, begr. aldaar 24 juni 1732.
   b. *Adriana van Wijngaarden*, ged. Oudewater 22 november 1733, begr. aldaar 30 december 1805, tr. Oudewater 23 april 1764 *Cornelis Lomeijjer*, ged. Zegveld 24 juni 1736, schoolmeester en voorzanger te Oudewater, begr. aldaar 26 november 1766, zn. van *Jacob Lomeijjer* en *Helena Bindervoet*.
   c. *Johannis van Wijngaarden*, ged. Oudewater 1 juli 1736, begr. aldaar 30 augustus 1736.
   d. *Johannus van Wijngaarden*, ged. Oudewater 1 juni 1738, begr. aldaar 27 juli 1738.
   e. *Johannes van Wijngaarden*, ged. Oudewater 7 september 1740, begr. aldaar 18 november 1745.
   f. *Gijsbert van Wijngaarden*, ged. Oudewater 9 oktober 1745, begr. aldaar 22 december 1767.

3. *Olivier*, volgt IV A.

IV A. *Olivier van Wijngaarden*, ged. Oudewater 5 augustus 1708, raad in de vroedschap, schepen (tot 1794), thesaurier-burgemeester (1784), president-burgemeester (1785-1786) te Montfoort, diaken en regent der Vier Arme-Fundatieën aldaar, † Montfoort 21 januari, stil begraven aldaar 27 januari 1801, tr. Oudewater 27 oktober 1735 *Sophia Sonnenberg*, ged. Montfoort 29 december 1709, begr. aldaar 3 juni 1788, dr. van *Leendert Sonnenberg(h)* en *Anna Speijert*.

Op 18 juni 1787 compareren voor notaris Q. Havick te Montfoort ***Willem*** *Spendel*, raad in de vroedschap aldaar en *Olivier* van Wijngaarden, mede raad in de vroedschap en oud-burgemeester, als executeurs in de nalatenschap van Monsieur *Johannis Sonnenberg* en *Albertina Rigtering*, in leven echtelieden, en als voogden over hun minderjarige en toezicht behoevende erfgenamen, speciaal belast met het uitkeren van revenuen uit obligaties aan hun zoon ***Leendert*** *Sonnenberg* (obligaties, ten laste van des Gemeene Lands Middelen, Zeeuwse Prijsobligaties, en obligaties in Vlaamse ponden, samen voor ongeveer 10.000 gld.). Op dezelfde datum, in de daaropvolgende acte, stellen de executeurs als waarnemende voogden aan, in geval zij komen te overliiden of door hoge ouderdom buiten staat mochten geraken, „denselven neeven ***Joseph*** *Kabos* en ***Rutger*** *Baartslag Smit*" (recht. archief Montfoort nr. 1757-1, f. 143 e.v.).

In mei 1789 laten *Willem Spendel* en Olivier van *Wijngaarden* voor dezelfde notaris een staat opmaken van de nalatenschap van de nu te Utrecht op 7 maart 1789 overleden genoemde ***Leendert*** *Sonnenberg*, ***als*** voogden en administrateurs, van de erfgenamen (de inventaris omvat de reeds vermelde obligaties, aller-

hande goud en zilver, kleren, linnengoed enz.) (recht. archief Montfoort nr. 1757-2, f. 149 e.v.).

Op 17 juli 1789 compareren Mejuffrouwen Sophia Sonnenberg en *Anna Catharina Sonnenberg*, meerderjarige ongehuwde dochters wonende te Linschoten, de Heer ***Joseph Kabos*** als in huwelijk hebbende ***Annigje Sonnenberg*** (dr. van ***Egbert Sonnenberg*** en *Adriaantje* ***van Vlijmen)*** en ***Rutger Baartslag Smit,*** deze beiden als voogden over de drie minderjarige kinderen van ***Egbert Sonnenberg*** uit diens tweede huwelijk (met *Niesje* ***Bruinman),*** waarbij laatstgenoemde wordt gemachtigd te verkopen het door hen van *Susanna* ***Sonnenberg*** geërfde deel van een ,,grafstede in de Nieuwekerk te Amsterdam" (recht. archief Montfoort, vervolg op voorgaande acte).

Olivier van Wijngaarden, compareert nog op 10 december 1799 voor notaris Mr. A. van Haeften te Montfoort en benoemt dan, ingeval een van zijn kinderen *Johannes, Leendert* of ***Jacoba Fermina*** voor hem zou komen te overlijden, tot voogden over de door hen na te laten kinderen wederom *Leendert*, en verder zijn aangehuwde zoon ***Rutger Baartslag Smit*** (recht. archief Montfoort nr. 1757a-2, f. 97).

Van het echtpaar Olivier van *Wijngaarden* en ***Sophia*** *Sonnenberg* bevindt zich een zilveren bestek met de initialen O V W (met daaronder) S S (en weer daaronder de datum) 13 nov. 1785 in het bezit van de heer ***D. J. H. van Elden te*** Ermelo (kleinzoon van *Cornelia* van ***Wijngaarden*** en haar echtgenoot *Cornelis* Verkaik, VIIB, 2).

Uit di huwelijk:

1. *Anna Catharina van Wijngaarden*, ged. Montfoort 25 oktober 1736, † aldaar 15 juni 1803, tr. Montfoort 20 mei 1759 *Lambertus van Hees*, ged. aldaar 18 november 1734, diaken te Montfoort, † aldaar vóór 1784, zn. van *Huybartus van Hees* en *Margrieta Spendel*.
2. *Johannes*, volgt V.
3. *Crijntje van Wijngaarden*, ged. Montfoort 17 maart 1740, † aldaar 23 december 1815, tr. le Montfoort 13 oktober 1765 *Rutger Baartslag Smit*, geb. vermoedelijk te Amsterdam, diaken te Montfoort, † aldaar 20 april 1808; tr. 2e Montfoort 30 augustus 1809 *Joseph Kabos*, ged. Sommmelsdijk 12 april 1750, schout (1795, 1807), gadermeester (1795), lid provisioneel comité van justitie (1795), vice-président des magistrats de la Commune de Montfoort (1798), thesaurier (1800) en laatstelijk wethouder te Montfoort, † aldaar 30 maart 1836, zn. van *Willem Kabos* en *Geertrui van der Nol* en weduwnaar van *Annigje Sonnenberg;* hij hertr. 3e *Anna Elisabeth van Stavel,* weduwe van *Willem Grootveldt*, notaris te Montfoort.

   Volgens een acte gepasseerd voor notaris W. Grootveldt te Montfoort op 16 februari 1809 wordt door *Crijntje* ***van Wijngaarden,*** weduwe van de Heer ***Rutger Baartslag Smit,*** verhuurd aan Mathijs Knijf zeker Hofstede bestaande in Huis Berg en Schuur met 19 morgen wei hooi en hennepland staande en gelegen op Bijleveld onder Harmelen (recht. archief Montfoort nr. 1758-4 f. 111).

   Volgens een acte dd. 27 februari van hetzelfde jaar 1809 eveneens gepasseerd voor notaris W. Grootveldt, verhuurt zij nog een zekere Hofstede bestaande in een Huis twee Bergen en een Schuur met omtrent 25 morgen wei hooi en hennepland gelegen onder de Gerechte van Reijerscop. (ibid. f. 117).

   Op 11 februari 1811 compareert voor schepenen der stad Montfoort (recht. archief nr. 610-10) de Heer ***Joseph Kabos,*** als in huwelijk hebbende Mejuffrouw ***Krijntje*** van ***Wijngaarden,*** weduwe van wijlen de Heer ***Rutger Baartslag Smit,*** voor transport van een Huizinge, erve en grond staande en gelegen op de Hoogstraat

   binnen de stad Montfoort ten behoeve van Mejuffrouw ***Apollonia Boddingius,*** weduwe van wijlen de Heer ***Leendert van Wijngaarden.*** (dus zijn schoonzuster; deze overlijdt te Montfoort 17 januari 1827 „in haar huis op de Hoogstraat no. 243").
4. *Lena van Wijngaarden*, ged. Montfoort 13 december 1742, † aldaar 25 februari 1826.
5. *Jacobus van Wijngaarden*, ged. Montfoort 22 oktober 1744, † vermoedelijk jong.
6. *Leendert van Wijngaarden*, ged. Montfoort 25 december 1745, † jong.
7. *Jacoba wan Wijngaarden*, ged. Montfoort 3 maart 1748, † vermoedelijk jong.
8. *Jacoba Fermina van Wijngaarden*, ged. Montfoort 14 maart 1749, † aldaar 8 december 1831, tr. Montfoort 21 november 1779 *Jan de Beus*, ged. aldaar 14 mei 1744, raad in de vroedschap, schepen en diaken te Montfoort, † aldaar 15 februari 1810, zn. van *Jan de Beus* en *Josina Blokhuys* en weduwnaar van *Johanna Versteeg.*
9. *Leendert van Wijngaarden*, ged. Montfoort 21 december 1752, schepen, kerkmeester, zilversmid, goud- en zilverkashouder, wijnkoper (eed afgelegd 15 december 1797), schuttermeester van de Sint Joris Schutters Doelen te Oudewater, boekhoudende regent van de Grote Armen, † aldaar 27 maart 1804, tr. Oudewater 2 oktober 1779 *Apollonia Boddingius*, ged. Goes 22 januari 1751, † 17 januari 1827, dr. van *Marcus Boddingius* en *Maria Daniëlsdr. de Jong*.

   Uit dit huwelijk:

   a. *Sophia van Wijngaarden*, ged. Oudewater 21 januari 1781, begr. aldaar 5 april 1781.
   b. *Maria van Wijngaarden*, ged. Oudewater 21 september 1783, † aldaar 2 maart 1812, tr. Zegveld 9 oktober 1803 *Arij de Boer*, ged. Alphen aan den Rijn 16 februari 1783, kastelein in de Sint Joris Schutters Doelen te Oudewater, zn. van *Simon de Boer* en *Sara de Rouville*.
   c. *Sophia van Wijngaarden*, ged. Oudewater 9 augustus 1786, begr. aldaar 10 juni 1788.
   d. *Sophia van Wijngaarden*, ged. Oudewater 11 juni 1788, begr. aldaar 7 juli 1788.
   e. *Sophia van Wijngaarden*, geb. Oudewater 10 augustus, ged. aldaar 14 augustus 1791, † Montfoort 1 april 1876, tr. ald. 25 november 1812 *Johannes Adrianus Goris Sieverts*, geb. Lommel 12 maart, ged. aldaar 19 maart 1788, gemeenteontvanger te Montfoort, † aldaar 17 december 1867, zn. van Ds. *Frederik Sieverts* en *Sophia Roos*.
   f. *Olivier Marcus van Wijngaarden*, ged. Oudewater 1 november 1794, begr. aldaar 9 februari 1795.
10. *Johanna van Wijngaarden*, ged. Montfoort 5 september 1754, tr. Oudewater 10 februari 1793 *Johannes de Wit*, geb. te IJsselstein, marktschipper.

V. *Johannes van Wijngaarden*, ged. Montfoort 8 mei 1738, raad in de vroedschap en schepen te Oudewater, hoogdijk-heemraad van Hekendorp, Linschoten en Snelrewaard, eigenaar van de hennep- en oliemolen, grossier

in zout (eed afgelegd 15 mei 1789), begr. Oudewater 29 december 1800, tr. aldaar 22 september 1776 *Neeltje* ***Hoogervorst,*** geb. te Lange Linschoten, ged. Oudewater 28 januari 1759, begr. aldaar 18 oktober 1793, dr. van *Sijmen* ***Hendrikse*** *Hoogervorst* en *Geertje* ***Giele van Veen.***

Johannes van *Wijngaarden* koopt op 2 februari 1768 van *Carel* ***van. Wijngaarden*** *Jansz.* (zijn oom, 111 A, 2) „de helft van het Regt tot het Veer van deze Stad (Oudewater) op de stad Rotterdam, met de Schuijt en 't geene er verder toebehoord", en vraagt aan de Heren van de Magistraat „behoorlijke Commissie als voor de helfte Ordinaris Marktschipper van deze Stad op de stad Rotterdam te verlenen". Volgens een acte van 5 juli 1735 had CareZ van ***Wijngaarden*** *Jansz.* gekocht van *Crijntje Amersfoort* (zijn moeder), weduwe Goor en eerder weduwe van ***Johannes*** van ***Wijngaarden.*** (111 A), „de helft van een Marctschuijt varende van Oudewater op Rotterdam, met het toebehoren, voor een somme van twee honderd en veertig gld. de armen en weesen geld blijft voor rekening van de cooper"; op 19 augustus daaraanvolgend koopt hij van haar wederom een helft, nl. „de helft van een schuijt met zijne zeijlen touwerken kleeden *en* verder toebehoren, zoals het de comparante in eijgendom toebehoord, zijnde een ordinaire marktschuijt op de stad Rotterdam, bekennende de comparante van de totale cooppenninge voor deese transporte en 't Veer uijtgelooft, met een somma van drie honderd en zevenentagtig guldens voldaan en betaald te weesen".

Zes jaar tevoren, op 4 oktober 1729, compareert ***Rijtje van der Lee,*** weduwe van ***Aelbert van Wijngaarden*** *Carelsz.* (111 B), en zij laat op papier zetten dat als zij komt te overlijden de boedel pas mag worden verdeeld onder haar kinderen als de jongste de leeftijd van 22 jaar heeft bereikt, maar het zal haar zoon CareZ vrijstaan „omme het Rotterdamse Veer of de portie van dien door de comparante thans gepossedeert" te mogen aannemen voor een somme van 1300 gulden, maar trouwt CareZ vóór die tijd, dan mag hij het Veer bevaren en waarnemen ten profijte van den boedel. ***Fijtje van der Lee*** bezat haar deel in het Veer door haar overleden echtgenoot ***Aelbert van Wijngaarden*** *Carelsz.* (111 B), samen -met zijn broers Johannes (111 A) en *Hendricus* (111 C) en hun zusters als kinderen van CareZ van ***Wijngaarden*** (11) enige erfgenamen van ***Dirckje*** *Carels,* door haar moeder ***Grietje Dircksdr.*** (gen. 1) een halfzuster van genoemde CareZ van ***Wijn***gaarden (II) (testamenten van ***Dirckje*** *Carels* dd. 16 mei 1707 en 8 juni 1722). ***Dirckje*** *Carels* was in 1685 in bezit gekomen van deze marktschuit bij de boedelverdeling van haar overleden echtgenoot ***Andries*** *Cornelisz.* Coorn, marktschipper op Rotterdam, schepen van Oudewater (vgl. de kwartieren van ***Margrietje*** *Bredius,* overgrootmoeder van ***Commerijntje van*** *Oudenal-***Ten,** echtgenote van ***Gerrit van*** Wijngaarden, VI).

Het Rotterdamse Veer (er was er slechts één te Oudewater) bleef dus in 'dezelfde familie van vóór 1685 tot in 1801, het jaar waarin het uit de'nalatenschap van wijlen Johannes *van* Wijngaarden door ***Leendert*** van Wijngaarden en *Cornelis* van ***der Lee voor*** 4550 gulden verkocht werd ten behoeve van de minderjarige erfgenaam Gerrit *van* Wijngaarden (VI) (acte dd. 2 maart 1801).

Uit dit huwelijk:

1. ***Geertruy van Wijngaarden,*** ged. Oudewater 8 december 1776, begr. aldaar 15 januari 1781.
2. ***Sofia van Wijngaarden,*** ged. Oudewater 27 september 1778, begr. aldaar 28 april 1779.
3. ***Sophia van Wijngaarden,*** ged. Oudewater 26 juli 1780, begr. aldaar 10 januari 1803.
4. ***Olivier van Wijngaarden,*** ged. Oudewater 28 augustus 1782, begr. aldaar 25 januari 1793.

5. *Sijmen* ***van Wijngaarden,*** ged. Oudewater 6 februari 1785, begr. aldaar 9 oktober 1797.
6. ***Gerrit,*** volgt VI.
7. ***Geertruy van Wijngaarden,*** ged. Oudewater 2 juni 1790, begr. aldaar 21 juli 1791.

VI. ***Gerrit van Wijngaarden,*** ged. Oudewater 21 oktober 1787, lijndraaier aldaar, † Oudewater 7 mei 1874, tr. aldaar 7 februari 1808 *Commerijntje* ***van Oudenallen,*** ged. Oudewater 12 april 1786, † aldaar 1 mei 1835, dr. van ***Nicolaas van Oudenallen*** en ***Maria*** *Ringlever.*

Gerrit van Wijngaarden, de enige overlevende van 7 jonge kinderen, verloor op ruim 5-jarige zijn moeder en op 13-jarige leeftijd zijn vader. Zijn voogden, ***Leendert van Wijngaarden*** en *Cornelis* van ***der Lee,*** verkopen ten behoeve van hem niet alleen het Veer (zie hierboven), maar ook zijn vaders „huis en erve Hennepolymolen Paardestal en Wagenhuis annex den anderen, bij de IJsselbrugge, belent ten westen Cornelis Verkley en ten oosten de IJssel, met een aantal losse goederen tot de olyslagerij behorende", dit voor totaal 1115 gulden (acte dd. 1 april 1803). Ondanks de behoorlijke opbrengsten uit de nalatenschap van zijn vader, is ***Gerrit*** naderhand slechts in staat om een huis, pakhuis en lijnbaan te kopen voor 400 gulden (acte dd. 29 juli 1808, hij deelt de aankoop met een ander). In 1804, wanneer hij 16 jaar is, verliest Gerrit tevens zijn welgestelde oom en voogd Leendert van Wijngaarden (IV, 9), wiens voornaamste erfgenamen wel zijn beide dochters geweest zullen zijn aangezien ***Gerrit's*** omstandigheden moeilijk bleven. De lijnbaanderij bracht hierin geen verbetering; juist in deze tijd, het begin van de 19de eeuw, raakte deze industrie in de gehele Goudse streek algemeen in verval.

Over de voorouders van *Commerijntje* ***van*** *Oudenallen* laten wij hier een en ander volgen. Aansluiting van deze uit Utrecht afkomstige Oudewaterse familie ***Van Oudenallen*** bij het oude geslacht ***Van.*** *(Olden)* ***Aller*** werd niet gevonden, evenmin bij het uit Utrecht stammende geslacht ***Van Aller,*** waaruit in de 17de eeuw notarissen te Oudewater en Rotterdam.

De ouders van ***Commerijntje van Oudenallen*** waren: ***Nicolaas van Oudenallen,*** ged. Oudewater 1 september 1751, mr. metselaar, grossier in gedistilleerde wateren (eed 31 januari 1800), † Oudewater 3 februari 1812, tr. Oudewater 29 mei 1785 ***Maria Ringlever,*** geb. Bergen op Zoom in 1750, † Oudewater 13 februari 1829.

De ouders van Nicolaas van ***Oudenallen*** waren: ***Andries*** *van Oudenallen,* ged. Oudewater 4 augustus 1723, raad in de vroedschap, schepen, plv. schout, vicepresident schepen, schepen-commissaris over des Gemeene Lands Middelen, grossier van gedistilleerde wateren (eed 2 juli 1756), begr. Oudewater 10 mei 1798, tr. aldaar 11 mei 1749 ***Commerina*** *Bruijser,* ged. Oudewater 6 juli 1726, begr. aldaar 16 mei 1787, dr. van ***Nicolaas*** *Bruijser,* raad in de vroedschap, schepen, zoutzieder, wijnhandelaar, handelaar in grutten en meel, eigenaar van baanschuren te Oudewater en *Iefje Jansdr. Schinkels.*

De ouders van ***Andries van. Oudenallen*** waren: ***Gerrit van Oudenallen,*** ged. Oudewater 13 februari 1697, raad in de vroedschap, schepen, schepen-commissaris over des Gemeene Lands Middelen, burgemeester, kerkmeester, diaken en boekhouder van de Armendiaconie, lijndraaier, koopman in hennep en schijven, begr. Oudewater 14 december 1750, tr. Oudewater 10 september 1719 ***Margrietje Bredius,*** ged. Oudewater 20 april 1698, begr. aldaar 28 januari 1754, dr. van *Aland* ***Philips Bredius*** en ***Aeltje Andries Coorn.***

De ouders van ***Gerrit van Oudenallen*** waren: ***Johannes Johannesx. van Oudenallen,*** ged. Utrecht (Jacobik.) 4 november 1669, poorter van Oudewater (17 oktober 1685), verver en mr. glazenmaker, begr. Oudewater 1 maart 1723, tr. aldaar 8 april 1691 *Gerritje* ***Gerrits van der Vlught,*** geb. te Utrecht, begr. Oudewater 11 december 1749.

De ouders van ***Johannes Johannesz. van Oudenallen*** waren: ***Johannes Eliasz. van Oudenallen,*** ged. Utrecht (Geertek.) 13 augustus 1643, † na 1692, tr. Utrecht 23 december 1668 *Maychjen* (de) *Meijer,* † na 1692. Een van zijn broers was de kunstschilder ***Folpardus van Oudenallen,*** ged. Utrecht (Domk.) 10 september 1635, hofschilder van keizer Leopold 1 van Oostenrijk, † Wenen 27 december 1715.

De ouders van ***Johannes Eliasz. van Oudenallen*** waren: ***Elias Jansa. van Oudenallen,*** begr. Utrecht (Nicol.k.) 8 juli 1689, tr. Utrecht 22 november 1632 *Grietgen* ***Thonis*** *van Rodewinckel.*

De ouders van ***Elias Jansz. van Oudenallen*** waren: ***Jan Bartholomeusz. van Oudenallen,*** geb. omstreeks 1585, letterdienaer der Stadt Utrecht, begr. Utrecht (Agnietenklooster) 19 november 1638, tr. ***Teuntge wan Schayck,*** begr. Utrecht (Agnietenklooster) 9 januari 1637; hij tr. 2e Utrecht 26 maart 1637 *Catalina van Su(y)rendonck,* weduwe van *Teunis* van ***Schoonhoven.***

Margrietje ***Bredius*** (de hierboven genoemde overgrootmoeder van ***Commerijntje van*** *Oudenallen*) behoorde tot het bekende geslacht van deze naam. Haar kwartieren geven inzicht in de samenstelling van enige vroedschapsfamilies te Oudewater:

Ouders: *Aland Philips* ***Bredius.*** ged. Oudewater 11 januari 1665, begr. aldaar 20 juli 1726, (tr. le N.N.), tr. 2e Oudewater 20 april 1692 *Aeltje* ***Andries*** Coorn. geb. Oudewater omstreeks 1665, begr. ald. 1 oktober 1737.

Grootouders: ***Philippus Bredius,*** geb. Waarder omstreeks 1620, eigenaar van een koekebakkerij te Woerden, later poorter en lijnbaander te Oudewater, begr. aldaar 17 augustus, 1673, (tr. le *Cornelia* van *Eck,* begr. Oudewater 1 augustus 1658), tr. 2e Oudewater 28 september 1659 Maria *Spendel,* ged. Oudewater 1 juni 1640, begr. aldaar 18 april 1721;

Andries *Cornelisz.* ***Coorn,*** geb. te Oudewater, marktschipper op Rotterdam, schepen te Oudewater, overl. aldaar omstreeks 1683, tr. le ***Grietje Jans Verhoogh,*** overl. Oudewater omstreeks1 1674, (tr. 2e te Oudewater ***Dirckje Carels,*** geb. IJsselstein omstreeks 1645, † Oudewater vóór 1722, dr. van *Carel* ***Martijnss.*** en ***Grietje Dircksdr.;*** deze tweede vrouw was dus een halfzuster van Carel wan Wijngaarden, gen. 11).

Overgrootouders: ***Meindert*** *Gijsbertsz. Bredius,* geb. Waarder omstreeks 1580, poorter van Oudewater (16 oktober 1630), burgemeester ald., begr. Oudewater 30 oktober 1661, tr. le te Waarder *Grietgen* Jansdr. (wan ***der Laen?***) † vóór 1630 (tr. 2e Oudewater 8 september 1630 ***Neeltje*** Minnendr. van *Sinnema*);

Aland Spendel, lijndraaier te Oudewater, begr. aldaar 30 september 1648, tr. *Annetje Huyghdr. Snouck,* begr. Oudewater 20 juli 1659;

Cornelis ***Aertsa.*** *Coorn,* geb. Oudewater omstreeks 1600, raad in de vroedschap, schepen en kerkmeester te Oudewater, begr. aldaar 23 oktober 1667, tr. Oudewater 29 februari 1623 ***Emmetje*** *Goossen,* begr. aldaar 15 maart 1673;

Jan Pietersx. Verhoogh, raad in de vroedschap, schepen en kerkmeester te Oudewater, begr. aldaar 9 november 1667, tr. ***Gerrichjen*** *Cornelis Claesz.* ***de Groot,*** Snelrewaard, zn. van ***Arnoldus van den*** *Brie1* en ***Maria Schaap.***

Uit dit huwelijk:

1. *Neeltje* ***Sophia van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 23 juli 1808, † aldaar 7 maart 1864, tr. Oudewater 11 februari 1827 ***Boudewijn Doesburg,*** geb. ald. 27 februari 1807, timmerman, zn. van ***Jacob Doesburg*** en ***Gerrigje*** *Groeneijk.*
2. ***Johannes,*** volgt VII A.
3. *Nicolaas,* volgt VII B.
4. ***Maria van Wijngaarden,*** geb. Oudewater ***19*** september 1814, † ongehuwd.
5. ***Sophia van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 20 decem-, ber 1815, tr. aldaar 3 juni 1838 ***Johannes van den Briel,*** ged. Woensel 29 januari 1804, timmerman te
6. ***Elisabeth van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 3 mei 1817, † Oudewater 7 mei 1818.
7. ***Elisabeth van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 18 juni 1819, † aldaar 26 januari 1837.
8. ***Lena van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 9 september 1821, † ongehuwd.
9. ***Commerijntje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 8 februari 1823, † aldaar 9 mei 1835.
10. ***Anthonia van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 16 januari 1826, tr. aldaar 12 juni 1851 ***Mathijs Poirot,*** geb. Heusden 7 mei 1821, broodbakker te Kamerik, zn. van ***Maria Johanna Hermina Adriana Poirot.***
11. ***Olivier,*** volgt VII C.

VII A. ***Johannes van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 30 april 1810, mr. lijndraaier en garenfabrikant aldaar, † Oudewater 23 februari 1877, tr. aldaar 9 december 1846 ***Maria van der*** *Kolm,* geb. Kamerik 27 december 1814, † Oudewater 21 december 1872, dr. van ***Dirk van der Kolm*** en ***Maagje de Jong.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Commerijntje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 4 november 1847, † ongehuwd 's-Gravenhage omstr. 1915.
2. ***Maagje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 13 maart 1850, † aldaar 21 juli 1851.
3. ***Maagje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 13 oktober 1851, † aldaar 4 maart 1852.
4. ***Maagje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 1 december 1852, † aldaar 8 maart 1853.
5. ***Gerrit,*** volgt VIII A.
6. ***Jacob van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 14 maart 1856, † vermoedelijk jong.
7. ***Maagje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 26 mei 1857, † aldaar 27 juli 1857.
8. ***Maagje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 15 november 1858, † aldaar 17 april 1867.

VIII A. ***Gerrit van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 3 maart 1854, hoofdonderwijzer laatstelijk te 's-Gravenhage, † aldaar 14 maart 1942, tr. 's-Gravenhage 18 augustus 1916 ***Arendina Cornelia van der Kooi,*** geb. Groningen 1 maart 1888, dr. van *Kornelis van der Kooi* en ***Evertje van Donselaar.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Cornelis Johannes Gerardus van Wijngaarden,*** geb. Leiden 28 maart 1913, tr. G. ***Bink.***
2. ***Maria Commerina Maagje van Wijngaarden,*** geb. 's-Gravenhage 12 april 1921.

VII B. ***Nicolaas van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 5 juni 1812, mr. lijndraaier en garenfabrikant aldaar, koster van de Hervormde Kerk, † Oudewater 8 juli 1885, tr. aldaar 25 januari 1837 ***Gerrigje*** *Meere,* geb. IJsselstein 5 augustus 1809, † Oudewater 18 mei 1886, dr. van ***Christiaan*** *Meere* en *Gerritje* ***Bos.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Commerijntje van Wijngaarden,*** geb. Oudewater 12 juli 1837. † aldaar 8 november 18.37.

Cornelia van Wijngaarden, geb. Oudewater 11 september 1838, † Utrecht 2 februari 1931, tr. 1 e Oudewater 20 augustus 1857 *Jan van Hensbergen*, geb. Amsterdam 16 juni 1831, kantoorklerk, † Utrecht 27 februari 1865, zn. van *Cornelis van Hensbergen* en *Judik Smit*; tr. 2e Snelrewaard 16 augustus 1866 *Cornelis Verkaik*, geb. aldaar 29 maart 1812, gemeente-ontvanger te Snelrewaard, † Utrecht 1 november 1896, zn. van *Gerrit Verkaik* en *Hendrika Greevers* en weduwnaar le van *Sijgje Lekkerkerker* en 2e van *Johanna Smit*.

Gerrit, volgt VIII B.

Christiaan, volgt VIII C.

Commerijntje Gerrigje van Wijngaarden, geb. Oudewater 10 augustus 1844, tr. aldaar 3 mei 1888 *Hendrik Carmigchelt*, geb. Voorst 29 april 1832, landbouwer te Voorst, † aldaar 22 januari 1900, zn. van *Hendrikus Carmigchelt* en *Berendine Berends*.

Abraham Johannes, volgt VIII D.

Anthonia van Wijngaarden, geb. Oudewater 10 maart 1849, † ongehuwd.

Gerrit van Wijngaarden, geb. Oudewater 19 juni 1841, lijndraaier aldaar, † Utrecht 15 augustus 1920, tr. Oudewater 15 maart 1866 *Marrigje Groeneveld*, geb. Oudewater 22 juni 1842, † aldaar 30 maart 1901, dr. van *Hendrik Groeneveld* en *Geertrui Lok*.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerritje van Wijngaarden*, geb. Oudewater 11 maart 1868, † jong.
2. *Pieter*, volgt IX A.
3. *Nicoletta Neeltje Sophia van Wijngaarden*, geb. Oudewater 12 oktober 1871, † aldaar 11 december 1871.
4. *Geertrui van Wijngaarden*, geb. Oudewater 2 december 1872, † vermoedelijk jong.

IX A. *Pieter van Wijngaarden*, geb. Oudewater 13 december 1869, lijndraaier te Gouda, † Bergambacht 6 oktober 1940, tr. Hekendorp 22 augustus 1907 *Anna Cornelia Verheij*, geb. aldaar 6 maart 1878, † Hekendorp 31 juli 1929, dr. van *Cornelis Johannes Verheij* en *Cornelia Hunik*.

Uit dit huwelijk:

Gerrit Cornelis van Wijngaarden, geb. Gouda 18 november 1910, touwslager [Maassluis], tr. Ammerstol 12 november 1938 (echtsch. ingeschr. Ammerstol 16 november 1961) *Louisa Cornelia van der Vlies*, geb. Sliedrecht 16 februari 1909, dr. van *Cornelis van der Vlies* en *Wilhelmina Tempelman*. *Zij* hertr. N.N. [. . .]

VIII C. *Christiaan van Wijngaarden*, geb. Oudewater 23 maart 1843, postdirecteur te Mijdrecht en Koog aan de Zaan, voorzitter Rederijkerskamer, „meester"-vrijmetselaar, † Koog aan de Zaan 7 juni 1903, tr. Arum 20 april 1878 *Pietje van Assen*, geb. Arum 22 november 1854, † 's-Gravenhage 6 juni 1931, dr. van Ds. *Theodorus Coenraad Kock Beilanus van Assen* en *Geertje de Jong*.

Uit dit huwelijk:

1. *Nicolaas*, volgt IX B.

2. *Theodorus Coenraad*, volgt IX C.
3. *Christiaan Pieter*, volgt IX D.

IX B. *Nicolaas van Wijngaarden*, geb. Mijdrecht 13 januari 1879, postdirecteur laatstelijk te Akkrum, referendaris P.T.T., † Rotterdam 19 januari 1940, tr. Uitingeradeel 19 november 1914 *Feikje Heeringa*, geb. Baarderadeel 16 oktober 1886, † Deventer 17 juni 1959, dr. van *Abe Jans Heeringa* en Sijtse *Aukes Ykema*.

Uit dit huwelijk:

Christiaan Nicolaas, volgt XA.

X A. Drs. *Christiaan Nicolaas van Wijngaarden*, geb. Rotterdam 17 januari 19 18, econ. drs., hoofdadministrateur bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, tr. Voorburg 26 september 1942 *Henriëtte Hammer*, geb. Zwolle 24 februari 1918, dr. van *Willem Hammer* en *Jantje Broer [Voorburg]*.

Uit dit huwelijk:

1. *Mireille Lucie van Wijngaarden*, geb. Voorburg 13 februari 1945, lerares tekenen Nijverheidsschool te Deventer [Deventer].
2. *Nicoline Janine van Wijngaarden*, geb. Voorburg 2 december 1946, analyste Zuidwalziekenhuis te 's-Gravenhage [Voorburg].

IX C. Ir. *Theodorus Coenraad van Wijngaarden*, geb. Mijdrecht 20 januari 1881, mijnbouwk. ing., hoofdingenieur van de Dienst Mijnbouw in Ned.-Indië, directeur van de Ombilin Steenkolenmijnen te Sawah-Loento (Sumatra), officier in de Orde van Oranje-Nassau, † 's-Gravenhage 22 april 1967, tr. (bij volmacht) Watergraafsmeer 20 december 1906 *Jansje Titia Jentink*, geb. Bolsward 19 augustus 1880, † Batavia (Japans interneringskamp Tjideng) 11 april 1945, dr. van *Michiel Adrianus Jentink* en *Tetje Janke Mossel*.

Uit dit huwelijk:

1. *Christiaan Michiel*, volgt X B.
2. *Rudolf Jacob*, volgt X C.
3. *Theodorus*, volgt X D.

X B. *Christiaan Michiel van Wijngaarden*, geb. Amsterdam 26 oktober 1908, achtereenvolgens koopvaardij-officier (dek), chef Etablissementen Ned. Stoomv. Mij. „Oceaan" (Ned.-Indië), chef Planning Thomsen's Havenbedrijf te Rotterdam en algemeen directie-ass. id.; res. luit.-ter-zee (zeewaarnemer) Koninkl. Marine, tr. Batavia 7 december 1939 *Helena Hermina Albertine Schuurmans*, geb. Giethoorn 23 maart 1908, oud-verpleegster, dr. van Ds. *Harmannus Schuurmans* en *Jansje Siebrig Wieringa [Rotterdam]*.

Uit dit huwelijk:

1. *Coenraad Harmannus van Wijngaarden*, geb. Batavia 20 januari 1941, radio-officier Radio-Holland [varende].
2. *Titia Jansje Johanna van Wijngaarden*, geb. Soerabaja 2 juli 1942, onderwijzeres te Rotterdam, tr. Papendrecht 19 augustus 1968 *Rudy George Schenkers*, geb. Willemstad (Curaçao) 24 september 1943, zn. van *Rudolf George Schenkers* en *Antoinette Chrisje Catharina Plet [Papendrecht]*.

X C. *Rudolf Jacob van Wijngaarden*, geb. Sawah-Loento 6 november 1911, mijnmeter (bovengronds) Oranje-Nassau Mijnen, tr. Maastricht 21 november 1941 *Maria Guillaumina Lambertina Briers*, geb. Heer (Limb.) 21 maart 1913, dr. van *Jules Hubert Briers* en *Lambertina Céline van Hooren* [Heerlen].

Uit dit huwelijk:

1. *Thea Lambertine Maria van Wijngaarden*, geb. Hulsberg 2 oktober 1942, tr. Heerlen 25 juni 1968 *Rudolf Robert van der Ster*, geb. 's-Gravenhage 23 juli 1942, scheepswerktuigkundige.
2. *Harry Rudolf Jules van Wijngaarden*, geb. Hulsberg 5 januari 1946.
3. *Rudolf Jan Jules van Wijngaarden*, geb. Hulsberg 30 mei 1947.
4. *Francis Agnes Jansje van Wijngaarden*, geb. Hulsberg 19 september 1948.
5. *Jansje Titia Marie Louise van Wijngaarden*, geb. Hulsberg 7 februari 1950.
6. *Robert Theodorus van Wijngaarden*, geb. Hulsberg 17 december 1951.
7. *Theodorus Coenraad van Wijngaarden*, geb. Hulsberg 6 april 1953.
8. *Peter Bas van Wijngaarden*, geb. Meerssen 17 september 1955.

X D. *Theodorus van Wijngaarden*, geb. Sawah-Loento 17 maart 1913, planter Indische Cultures op Java, later Gemeente-ambtenaar te Rotterdam, tr. Leiden 21 juni 1948 *Sijke Arida van Rijswijk*, geb. Rossum (Gld.) 3 februari 1914, oud-verpleegster, dr. van *Mathijs van Rijswijk* en *Teuntje van Wijk* [Schiedam].

Uit dit huwelijk:

1. *Thijs van Wijngaarden*, geb. Leiden 2 december 1952.
2. *Bob van Wijngaarden*, geb. Brampton (Canada) 31 oktober 1953.
3. *Jessica van Wijngaarden*, geb. Hamilton (Canada) 5 mei 1959.

IX D. Mr. *Christiaan Pieter van Wijngaarden*, geb. Koog aan de Zaan 11 augustus 1885, advocaat te Semarang (1909—1921), daarna bedrijfsjurist te 's-Gravenhage, tevens directeur Algemene Vereniging voor de IJzerhandel aldaar (tot 1961), officier in de Orde van Oranje-Nassau, tr. Londen 26 juni 1925 *Lucie Rosalie Emilie Augusta Mathilde Clémence Crabbé*, geb. St. Joost ten Noode (Brussel) 21 januari 1890, † 's-Gravenhage 6 november 1966, dr. van *Gustave Auguste Nicolas Crabbé* en *Mathilde Joséphine Sara Beretze*, en gescheiden echtgenote van Dr. *Friedrich Ernst Otto Hübner* ['s-Gravenhage].

Uit dit huwelijk:

1. *Christiane Mathilde van Wijngaarden*, geb. 's-Gravenhage 5 juli 1927, tr. Leiden 20 juni 195 1 *Maarten Prins van Wijngaarden*, geb. Hattem (Gld.) 21 augustus 1927, arts te Vlaardingen, zn. van *Ariën Prins van Wijngaarden* en *Cornélie Sinclair de Rochemont* [Vlaardingen].

VIII D. *Abraham Johannes van Wijngaarden*, geb. Oudewater 12 januari 1847, hoofdonderwijzer te Barwoutswaarder, † Woerden 18 oktober 1918, tr. aldaar 2 mei 1872 *Maria Ludia van Eck*, geb. Woerden 10 februari 1846, † aldaar 25 oktober 1914, dr. van *Willem van Eck* en *Teuntje van Vulpen*.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerdina Tonia van Wijngaarden*, geb. Woerden 10 juni 1872, † aldaar 4 december 1947, tr. Barwoutswaarder 28 december 1900 *Gerrit Cornelis Verkaik*, geb. Snelrewaard 25 mei 1867, rijksveearts te Woerden, † aldaar 9 januari 1928, zn. van *Cornelis Verkaik* en *Cornelia van Wijngaarden* (zie VII B, 2).
2. *Tonia Nicolette van Wijngaarden*, geb. Woerden 1 december 1874, † Utrecht 15 april 1946, tr. Barwoutswaarder 27 mei 1898 *Gijsbert den Toom*, geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 15 oktober 1869, hoofdonderwijzer te Sluis, † Utrecht 12 mei 1937, zn. van *Pieter den Toom* en *Johanna van Reeuwijk*.
3. *Wilhelmina van Wijngaarden*, geb. Barwoutswaarder 5 mei 1882, onderwijzeres, † Rotterdam 29 mei 1966, tr. Barwoutswaarder 18 maart 1909 *Pieter Eindhoven*, geb. Zevenhuizen 8 september 1883, onderwijzer, † Rotterdam 31 augustus 1961, zn. van *Cornelis Eindhoven* en *Hendrika Endhoven*.
4. *Nicolaas*, volgt IX E.

IX E. Dr. *Nicolaas van Wijngaarden*, geb. Barwoutswaarder 8 februari 1885, litt. rom. doct., leraar Franse taal- en letterkunde laatstelijk te Haarlem en Amsterdam, † Heemstede 13 december 1967, tr. Utrecht 6 oktober 1910 *Geertruida Willemina van der Mueren*, geb. aldaar 16 april 1886, dr. van *Marinus van der Mueren* en *Sophia Elisabeth van Gelderen [Heemstede]*.

Uit dit huwelijk:

Maria Ludia van Wijngaarden, geb. Groningen 7 juni 1916, medisch analyste.

VII C. *Olivier van Wijngaarden*, geb. Oudewater 14 januari 1829, broodbakker aldaar, † Oudewater 22 januari 1903, tr. le Loenen (U.) 13 mei 1857 *Hendrika van der Bosch*, geb. aldaar 5 april 1836, † Oudewater 16 augustus 1882, dr. van *Hendrik van der Bosch* en *Elisabeth Klein;* tr. 2e Oudewater 22 april 1886 *Neeltje Volkert*, geb. Zuid-Beijerland 22 maart 1839, † Oudewater 19 maart 1891, dr. van *Jan Volkert en Francijntje Futen*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Commarijntje van Wijngaarden*, geb. Schoonhoven 25 maart 1860, † Benschop 28 februari 1923, tr. Oudewater 6 mei 1886 *Teunis Kasteleijn*, geb. Benschop 14 januari 1860, broodbakker aldaar, † Benschop 31 juli 1924, zn. van *Dirk Kasteleijn* en *Aaltje den Toom*.
2. *Gerrit*, volgt VIII E.
3. *Elisabeth van Wijngaarden*, geb. Oudewater 7 november 1864, † aldaar 14 april 1865.
4. *Hendrik van Wijngaarden*, geb. Oudewater 19 januari 1866, † aldaar 27 februari 1866.
5. *Hendrik van Wijngaarden*, geb. Oudewater 19 januari 1867, † aldaar 20 mei 1867.
6. *Hendrik*, volgt VIII F.
7. *Johannes*, volgt VIII G.
8. *Elisabeth van Wijngaarden*, geb. Oudewater 7 augustus 1871, † aldaar 17 november 1871.

9. *Nicolaas van Wijngaarden,* geb. Oudewater *27* oktober 1872, † aldaar 13 november 1872.
10. *Maffhijs van Wijngaarden,* geb. Oudewater 14 maart 1874, † aldaar 3 juni 1874.
11. *Maffhijs van Wijngaarden,* geb. Oudewater 29 april 1875, † aldaar 2 september 1875.
12. *Cornelis van Wijngaarden,* geb. Oudewater 16 augustus 1877, † aldaar 30 mei 1886.

VIII E. *Gerrif van Wijngaarden,* geb. Schoonhoven 15 juni 1862, tr. *Suzanna de Jong,* geb. Linschoten 4 oktober 1865.

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrika Johanna van Wijngaarden,* geb. Amsterdam 12 juli 1899, tr. Amsterdam 18 mei 1922 *Gerrif Wilhelm Meeschow,* geb. Amsterdam 21 januari 1899, winkelier, zn. van *Johan Joukes Meeschow* en *Cornelia Petronella Gerner [Amsterdam].*
2. *Johanna Hendrika van Wijngaarden,* geb. Amsterdam 1 mei 1901, tr. Amsterdam 19 juni 1924 *Arnoldes Johannes van den Berg,* geb. Utrecht 20 augustus 1899, kleermaker, zn. van *Mathijs van den Berg* en *Cecilia van Velde* [Amsterdam].
3. *Dirk Olivier van Wijngaarden,* geb. Amsterdam 2 september 1902, groentehandelaar aldaar, † Amsterdam 27 augustus 1943, tr. Amsterdam 22 september 1927 *Piefernella Johanna van Eenennaam,* geb. Oost en West Souburg 15 mei 1901, dr. van *Johannis van Eenennaam* en *Maria Schoolmeester.*
4. *Olivier Dirk,* volgt IX F.
5. *Cafharina Geerfruida van Wijngaarden,* geb. Amsterdam 6 juli 1907, tr. Amsterdam' 3 december 1931 (huw. ontb. door echtsch.) *J. P. de Winter,* geb. Zaandam 11 juli 1904, zn. vän *Dirk de' Winter* en *Maartje van Meggelen [Amsterdam].*

IX F. *Olivier Dirk van Wijngaarden,* geb. Amsterdam 27 februari 1905, broodbakker, † Naaldwijk 26 juli 1967, tr. Amsterdam 28 april 1932 *Maria Chrisfina Wolkers,* geb. Amsterdam 17 juli 1907, dr. van *Hendrik Wolkers* en *Wilhelmina Chrisfina Hanekamp [Naaldwijk].*

Uit dit huwelijk:

1. *Gerrit van Wijngaarden,* geb. Amsterdam 9 december 1933, boekhouder, tr. Naaldwijk 11 november 1964 *Jozina van Boven,* geb. Ermelo 9 juli 1937, dr. van *Cornelis Gerardus van Boven* en *Tijna de Kok [Naaldwijk].*
2. *Wilhelmina Chrisfina van 'Wijngaarden,* geb. Amsterdam 25 september 1935, tr. aldaar 15 maart 1964 *Barend van Groeningen,* geb. Nieuw Vennep 13 januari 1934, zn. van *Jan van Groeningen* en *Griefje Koolhaas [Ridderkerk].*

VIII F. *Hendrik van Wijngaarden,* geb. Oudewater 18 maart 1868, broodbakker aldaar, † Utrecht, tr. Reeuwijk 11 april 1895 *Adriaantje Heij,* geb. Reeuwijk 3 november 1870, † Oudewater 12 maart 1915, dr. van *Adrianus Heij* en *Leenfje Bak.*

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrika van Wijngaarden,* geb. Oudewater 27 mei 1896, oud-onderwijzeres, tr. Oudewater 11 november 1920 *Pieter Jieles van Doornen,* geb. Oudewater 30 november 1896, oud-econ. directeur Prot. Christ. Streekziekenhuis te Bennekom, zn. van *Johan van Doornen* en *Hermina Frifschij* [Bennekom].
2. *Adrianus Gijsberf van Wijngaarden,* geb. Oudewater 25 juni 1898, † aldaar 31 januari 1899.
3. *Adrianus Gijsberf,* volgt IX G.
4. *Olivier van Wijngaarden,* geb. Oudewater 14 maart 1901, † aldaar 3 januari 1902.
5. *Olivier van Wijngaarden,* geb. Oudewater 1 september 1902, † aldaar 18 april 1903.
6. *Olivier van Wijngaarden,* geb. Oudewater 28 december 1903, † aldaar 16 januari 1905.
7. *Gijsberf Jacob van Wijngaarden* (tweeling met voorgenoemde), geb. Oudewater 28 december 1903, † aldaar 9 januari 1905.
8. *Leenfje Maria van Wijngaarden,* geb. Oudewater 16 juni 1905, tr. Zuijlen 2 augustus 1939 *Coenerst Willem van Trichf,* geb. Zuijlen aan de Vecht 20 september 1903, oud-onderwijzer, laatstelijk te Nijmegen, zn. van *Coenersf van Trichf* en *Anna Margarefha Finfelman [Nijmegen],*
9. *Olivier Cornelis van Wijngaarden,* geb. Oudewater 16 februari 1907, † aldaar 2 januari 1908.
10. *Hendrik,* volgt IX H.
11. *Olivier Cornelis van Wijngaarden,* geb. Oudewater 4 april 1912, vertegenwoordiger, tr. 1 e Renkum 30 oktober 1935 *Wubbina Ottes,* geb. aldaar 6 april 1910, † Antwerpen 24 maart 1958, dr. van *Jan Ottes* en *Fenna Smedes;* tr. 2e Hilversum 9 april 1960 *Gijsberfa Goedhart,* geb. Leiderdorp 5 januari 1916, dr. van *Marinus Goedharf* en *Sara Brak* [Harskamp, gem. Ede].

    Uit het eerste huwelijk:

    a. *Olivier Cornelis van Wijngaarden,* geb. Antwerpen 18 februari 1944, † aldaar 17 december 1960.
    b. *Fenna Hendrika van Wijngaarden,* geb. Gent 21 januari 1937, tr. Antwerpen 14 januari 1961 *Henry Rooze,* geb. aldaar 19 augustus 1933, burgerlijk ingenieur, zn. van *Willem Rooze* en *Margriet, Verhellen [* Edegem-Antwerpen, België].
12. *Adriana Piefernella Geerfruida van Wijngaarden,* geb. Oudewater 8 april 1913, † aldaar 28 september 1913.

IX G. *Adrianus Gijsberf van Wijngaarden,* geb. Oudewater 1 augustus 1899, oud-dir. van Wijngaarden's Veevoederfabriek Graan- en Meelhandel N.V. te Hilversum, tr. Papekop 10 augustus 1922 *Piefje Maria van den Boogaard,* geb. Hazerswoude 9 september 1899, dr. van *Willem van den Boogaard* en *Geerfruida Koetsier* [Hilversum].

Uit dit huwelijk:

1. *Ariaantje van Wijngaarden,* geb. Nederhorst den Berg 19 mei 1923, oud-apothekersassistente, tr. Hilversum 29 juni 1946 *Willem Hafkamp,* geb. 's-Graveland 20 april 1921, huisschilder aldaar, zn. van *Gerrif Jan Hafkamp* en *Hendrika Masselink [* 's-Graveland].
2. *Willem Marinus,* volgt X E.
3. *Geerfrui Pieternel van Wijngaarden,* geb. 's-Graveland 24 juni 1932, oud-kleuterleidster, tr. Hilversum

30 augustus 1955 Ir. *Jacob Sluiter,* geb. Hilversum 18 oktober 1928, electrotechnisch ing., ingénieur chef de service ELPHIAC te Herstal-Luik, zn. van *Adrianus Sluiter* en *Ariana Lefèbre [Maastricht].*

4. *Hendrik Adrianus,* volgt X F.

X E. *Willem Marinus van Wijngaarden,* geb. Nederhorst den Berg 4 oktober 1925, directeur Van Wijngaarden's Veevoederfabriek Graan- en Meelhandel N.V., tr. Djakarta 18 juli 1949 *Froukje Ida Algra,* geb. Batavia 14 mei 1929, dr. van *Ale Algra* en *IJtje Tuinhof* [Hilversum].

Uit dit huwelijk:

1. *Adrianus Gijsbert van Wijngaarden,* geb. Hilversum 26 april 1950.
2. *Alexander Willem van Wijngaarden,* geb. Hilversum 2 maart 1953.
3. *Wilma Marina van Wijngaarden,* geb. Hilversum 20 juli 1954.

X F. *Hendrik Adrianus van Wijngaarden,* geb. Ankeveen 6 april 1935, keel-, neus- en oorarts, tr. Hilversum 16 november 1963 *Marijke van der Schaar,* geb. aldaar 30 maart 1940, dr. van *Hendrik van der Schaar* en *Alida Bomas [* Bunnik].

Uit dit huwelijk:

1. *Olivier Laurens van Wijngaarden,* geb. De Bilt 27 juni 1965.
2. *Inge van Wijngaarden,* geb. De Bilt 26 maart 1967.

IX H, *Hendrik van Wijngaarden,* geb. Oudewater 26 februari 1909, winkelier te Utrecht, † aldaar 24 september 1954, tr. Rotterdam 28 augustus 1935 *Lauwrina Hofman,* geb. Culemborg 4 mei 1911; zij hertr. *Marten Schra,* weduwnaar van *Theodora Marée [Utrecht].*

Uit dit huwelijk:

Hendrik, volgt X *G.*

X G. Hendrik van Wijngaarden, geb. Utrecht 21 maart 1941, onderwijzer te Leiden, tr. Arnhem 2 mei 1966 *Wilhelmina Put,* geb. aldaar 25 juli 1944, dr. 'van *Jan Egbert Willem Put* en *Elisabeth van 't Riet* [Leiden].

Uit dit huwelijk:

Hendrik Jan van Wijngaarden, geb. Leiden 19 mei 1967.

VIII G. *Johannes van Wijngaarden,* geb. Oudewater 2 april 1870, loodgieter te Montfoort, † aldaar 20 mei 1931, tr. Montfoort 21 december 1903 *Maria van Kooten,* geb. aldaar 29, juli 1879, † Montfoort 19 november 1936, dr. van *Gerrit van Kooten* en *Wijntje van Laar.*

Uit dit huwelijk (behalve drie jong-overleden kinderen) :

1. *Olivier,* volgt IX 1.
2. *Wijntje van Wijngaarden,* geb. Montfoort 16 januari 1911, tr. ald. 6 april 1936 *Jan de Wit,* geb. Oudewater 2 januari 1911, oud-controleur Kaas Contröle Station te Utrecht, zn. van *Jakob de Wit* en *Petronella de Ruijter* [Vleuten] .
3. *Johannes,* volgt IX J.

IX 1. *Olivier van Wijngaarden,* geb. Montfoort 25 februari 1907, loodgieter, tr. Oudewater 16 mei 1929 *Niesje de Wit,* geb. Linschoten 2 januari 1906, dr. van *Jakob de Wit* en *Petronella de Ruijter* [Alphen aan den Rijn].

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Hendrika van Wijngaarden,* geb. Montfoort 25 september 1931, tr. Nieuwerkerk aan den IJssel 26 juni 1956 *Arie Slobbe,* geb. Rotterdam 27 mei 1932, tuinder, zn. van *Arie Slobbe* en *Willempje van Steenis [Rotterdam].*
2. *Jacob,* volgt X H.
3. *Johannes,* volgt X 1.
4. *Pieter,* volgt X J.
5. *Olivier,* volgt X K.
6. *Johanna van Wijngaarden,* geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 3 april 1942, tr. Jijanietsa (Griekenl.) in december 1965 *Jordanis Lagomatis,* geb. aldaar 10 augustus 1940, timmerman [Utrecht].
7. *Gerrit van Wijngaarden,* geb. Rotterdam 23 april 1945, electrotechnicus [Alphen aan den Rijn].

X H. *Jacob van Wijngaarden,* geb. Montfoort 16 april 1933, loodgieter, tr. Alphen aan den Rijn 22 mei 1958 *Wilhelmina Voskuilen,* geb. aldaar 10 november 1934, dr. van *Marinus Voskuilen* en *Cornelia de Graaf* [Nieuwerkerk aan den IJssel].

Uit dit huwelijk:

1. *Niesje van Wijngaarden,* geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 31 maart 1960.
2. *Cornelia van Wijngaarden,* geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 28 november 1961.
3. *Ottolien van Wijngaarden,* geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 31 oktober 1963.
4. *Olivier van Wijngaarden,* geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 29 maart 1965.

X 1. *Johannes van Wijngaarden,* geb. Montfoort 22 juli 1934, farmer, tr. Reeuwijk 8 augustus 1957 *Maria Vermeulen,* geb. aldaar 25 september 1935, dr. van *Marinus Vermeulen* en *Gerrigje van den Berkt* [St. Anns, Ontario, Canada].

Uit dit huwelijk:

1. *Ingrid van W ijngaarden,* geb. Dunviile 9 november 1959.
2. *Robert Olivier van Wijngaarden,* geb. Dunnville 26 juni 1963.
3. *Monique van Wijngaarden,* geb. Dunnville 15 september 1966.

X J. *Pieter van Wijngaarden,* geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 22 augustus 1935, contractor, tr. Wellandport (Ontario, Canada) 31 januari 1959 *Ans Verburg,* geb. Ommen 19 oktober 1932, dr. van *Cornelis Verburg* en N.N. [Wellandport, Ontario, Canada].

Uit dit huwelijk:

1. *Nicolaas Oliver van Wijngaarden,* geb. Welland (Ontario, Canada) 21 januari 1961.
2. *Carrol Anne van Wijngaarden,* geb. Welland (Ontario, Canada) 4 november 1961.
3. *Bonnie Petrina van Wijngaarden,* geb. Welland (Ontario, Canada) 15 mei 1966.

X K. *Olivier van Wijngaarden,* geb. Rotterdam 8 juni 1939, loodaieter. tr. Woerden 27 december 1963 *Wilhelmina van Pelt,* geb. Goedereede 29 juli 1941, dr. van ***Willem*** *van Pelt* en *Johanna van Hoek* [Alphen aan den Rijn].

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Wilhelmina Martina van Wijngaarden,* geb. Alphen aan den Rijn 16 december 1964.
2. *Olivier van Wijngaarden,* geb. Alphen aan den Rijn 12 februari 1966.
3. *Willem van Wijngaarden,* geb. Alphen aan den Rijn 29 juli 1967.

IX J. Ds. *Johannes van Wijngaarden,* geb. Montfoort 7 augustus 1912, Geref. predikant achtereenvolgens te Bennebroek, Grootegast, Aalten, Treebeek, Haulerwijk en Tiel, tr. Oudewater 25 mei 1939 *Catharina Johanna Groeneweg,* geb. ald. 18 december 1908, dr. van *Evert Groeneweg* en *Jeannette Cornelia ten Ham* [Tiel].

Uit dit huwelijk:

1. *Jeannette Cornelia van Wijngaarden,* geb. Bennebroek 3 maart 1940, tr. Baarn 11 mei 1966 Rijk *Broekhuis,* geb. Barneveld 16 juli 1937, détaillist in herenkleding, zn. van *Rijk Broekhuis* en *Aletta Wilhelmina van Silfhout [Barneveld].*
2. *Maria van Wijngaarden,* geb. Bennebroek 16 april 1941, tr. Brunssum 24 mei 1963 *Sjoerd Pieter Boersma,* geb. Heerlen 8 december 1936, onderwijzer te Bodegraven, zn. van *Siebe Boersma* en *Pietje Wiersma [Bodegraven].*
3. *Johanna Wilhelmina van Wijngaarden,* geb. Bennebroek 4 november 1943, tr. Oosterwolde (gem. Oststellingwerf) 25 augustus 19.65 *Miente van Halen,* geb. Maastricht 17 januari 1943, employé Fokker Fabr., zn. van *Jan Jan van Halen* en *Franktina Aalfs [Amsterdam].*
4. *Johannes van Wijngaarden,* geb. Grootegast 12 april 1950.

II B. *Aelbert* ***van*** *Wijngaarden,* ged. Oudewater 23 maart 1678, tabakshandelaar ald., begr. Oudewater 22 februari 1719, tr. aldaar 25 april 1707 *Fijtje van der Lee,* ged. Oudewater 10 november 1677, begr. aldaar 5 juli 1731, dr. van *Gijsbert Hendricksz. van der Lee* en *Maria Adriaensz. Verwey.*

Uit dit huwelijk:

1. *Carel,* volgt IV B.
2. *Gijsbert van Wijngaarden,* ged. Oudewater 14 april 1709, mr. metselaar, eigenaar van diverse lijnbanen te Oudewater, directeur van de Lijndraaiersbeurse ald., collecteur van de Imposten op Stadswijnen, diaken, regent van het Weeshuis, kapitein van de Burgerij, begr. Oudewater 27 mei 1789, tr. aldaar 16 mei 1734 *Barbara Versluijs,* ged. Oudewater 9 februari 1718, begr. ald. 28 december 1756, dr. van *Willem Versluijs en Maria Willemsdr. van Rietvelt.*

   Bovengenoemde *Willem Versluijs* was notaris te Oudewater. Van 13 juli tot 1 november 1789 werd de boedel van wijlen *Gijsbert* ***van*** *Wijngaarden* verkocht ten behoeve van de erfgenamen. In de zeer uitvoerige opsomming treft men o.a. aan veel zilver en goud (waaronder 1 zilveren brandewijnkom, theebussen, strooischotel, snuifdoos, schoengespen, gouden kettingen, oorknoppen enz.), vele boeken, waarvan enkele met name genoemd (godsdienstige werken, maar ook

Vondel's Palamedes, beschrijvingen van Oudewater en Schoonhoven, de Nederlandsche Hovenier enz.), verder veel tin, koper, 110 servetten, 32 vrouwehemden, 1 tinnen waterpot, 17 dozijn theegoed enz. enz.

3. *Willem van Wijngaarden,* ged. Oudewater 17 april 1711, begr. aldaar 13 oktober 1740.
4. *Maria van Wijngaarden,* ged. Oudewater 30 oktober 1712, begr. aldaar 5 augustus 1771, tr. Willige-Langerak 6 september 1744 *Hendrik van Dijck,* raad in de vroedschap, schepen, schepen-commissaris over des Gemeene Lands Middelen,, tabakshandelaar en eigenaar van lijnbanen te Oudewater, regent van het Weeshuis, † Oudewater 15 februari 1773, zn. van *Marinus van Dijck* en *Hendrickje van Hattingen en* weduwnaar van *Margrita de Jongste.*
5. *Haesje van Wijngaarden,* ged. Oudewatcr 21 juli 1715, † Oudewater 22 februari, begr. aldaar 7 maart 1765, tr. 1 e Oudewater 14 februari 1745 *Jan Cornelisse Versluijs,* ged. ald. 5 september 1714, † Oudewater omstreeks 1755, zn. van *Cornelis Jacobse Versluijs* en *Caetje Jansse Mitterop;* tr. 2e Oudewater 3 december 1758 *Louwris Admiraal,* ged. Oudekerk aan den IJssel 9 april 1730, mr. broodbakker (eed afgelegd 9 maart 1759) te Oude-water, boekhoudende regent van het Armhuis, † Oudemater 25 februari 1818, zn. van *Johannes Dircksz. Admiraal* en *Maria Lourisse Borst;* hij hertr. *Lena de Ruijter.*
6. *Alida van Wijngaarden,* ged. Oudewater 8 maart 1720, begr. aldaar 9 juli 1722.

IV B. *Carel van Wijngaarden.* ged. Oudewater 23 september 1707, raad in de vroedschap, schepen, presidentschepen, plv. schout; burgemeester, schepen-commissaris over des Gemeene Lands Middelen te Oudewater, hoogdijk-heemraad van Hekendorp, Linschoten en Snelrewaard, regent van het Armhuis, begr. Oudewater 29 januari 1789, tr. Rotterdam 10 december 1743 *Trijntje Vergouw,* ged. Moordrecht 14 november 1715, begr. Oudewater 26 oktober 1786, dr. van *Jan Jacobsz. Vergouw* en *Wijna Pietersdr. de Lange.*

Uit dit huwelijk:

1. *Aalbert van Wijngaarden,* ged. Oudewater 29 januari 1744, begr. aldaar 3 maart 1744.
2. *Albertus van Wijngaarden,* ged. Oudewater 1745, raad in de vroedschap, schepen en eigenaar van lijnbanen aldaar, begr. Oudewater 24 juni 1789.

   Albertus van Wijngaarden, in leven raad in de vroedschap en schepen te Oudewater, liet bij testament zijn gehele bezit na aan zijn nichtje *Wijna Vergouw,* echtgenote van Jan *Schuurman. Wijna* was inmiddels echter ook overleden, en de erfenis kwam terecht bij haar kinderen *Geertruid,* ***Alexander, Maria, Elisabeth,*** *Rijnier* en ***Johanna*** *Schuurman.*
3. *Feitje van Wijngaarden,* ged. Oudewater 12 november 1747, begr. aldaar 28 januari 1789, tr. Oudewater 3 juli 1768 *Sijas Barton;* hij hertr. *Huibertje Versluijs,* weduwe van *Pieter Vink.*
4. *Willemijntje van Wijngaarden,* ged. Oudewater 30 april 1749, begr. ald. 30 mei 1749.
5. *Willem van Wijngaarden,* ged. Oudewater 8 september 1751, begr. aldaar 8 februari 1775.
6. *Johannes van Wijngaarden,* ged. Oudewater 15 januari 1755, begr. aldaar 21 maart 1755.

7. *Alida van Wijngaarden* (tweeling met voorgaande), ged. Oudewater 15 januari 1755, begr. aldaar 27 mei 1755.

III. C. *Hendricus van Wijngaarden*, ged. Oudewater 10 oktober 1683, herbergier in „Den Toelast" ald., pachter over bierpacht, collecteur van de Imposten op Koren en Zout ,ordinaris pachter over Oudewater van 's Lands Middelen in Holland en West-Friesland, begr. Oudewater 5 oktober 1724, tr. ald. 22 april 1711 *Talike van Schaack (Schaik)*, ged. Oudewater 14 oktober 1682, overl. ald. omstreeks 1725, dr. van *Jan Amelsz. van Schaack* en *Jannigje Cornelis van den Berg.*

Uit dit huwelijk:

1. *Carel van Wijngaarden,* ged. Oudewater 18 mei 1712, † jong."
2. *Jannetje van Wijngaarden*, ged. Oudewater 10 mei 1713, begr. aldaar begin 1741.
3. *Haesje van Wijngaarden*, ged. Oudewater 19 december 1714, begr. aldaar 7 september 1716
4. *Carel van Wijngaarden*, ged. Oudewater 18 januari 1717, † jong.
5. *Haesje van Wijngaarden*, ged. Oudewater 1 januari 1718, † vermoedelijk jong.
6. *Carel van Wijngaarden*, ged. Oudewater 26 januari 1720, † vermoedelijk jong.
7. Jan van Wijngaarden, ged. Oudewater 6 september 1724, begr. aldaar 23 oktober 1724.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften+

Deutsches Geschlechterbuch. Limburg a.d. Lahn, 1970, bd. 152.

Dit deel is de 2de bd. in deze serie, waarin uitsluitend Westfaalse geslachten worden behandeld t.w. *Allert, Becker,* (uit Legden, Kr. Ahaus), *Brinkmann* (Rheine), *Oberstadf* (van Gut Oberstade a.d. Ruhr bij Menden), *Schiicking-non Schiiching, Tyrell* en *Wernekinck*. *De* laatste vier geslachten hebben takken resp. in 's-Gravenhage, Kampen/Meppel, Vaals en Amsterdam. De Haagse tak van het geslacht *Oberstadt* stamt uit *Ferdinand Oberstadf* (Dortmund 1835—'s-Gravenhage 1912), ing. en zanger te Luik, chef N.S. Tilburg, componist, en de in Amsterdam geb. *Maria Paxmann*. Oudste zoon van dit 'echtpaar is de bekende musicus, *Karl D. Oberstadt*. Met allianties *Van Beek, Van den Bergh* (overl. Loosduinen, abusievelijk als „Looschijnen" vermeld), *Witsen Elias* (het wordt eentonig bij herhaling op het feit te moeten wijzen, dat — zoals in het onderhavige geval — Nederlandse adellijke titels en praedicaten in buitenlandse genealogische vakpublicaties worden veronachtzaamd), *Van Enst* (geb. Bergen op Zoom; lees Noord-Brabant i.p.v. „Seeland"), *Hinlopen, Kranenburg, Van Leeuwen* en *Tettero* (niet *Tetters*). De namen der ouders van de aangetrouwde personen zijn evenals in enige andere genealogieën niet immer 'opgegeven, hetgeen toch wel een genealogisch manco mag worden genoemd. De genealogie van de uit Coesfeld stammende familie *Schücking* vangt in deze publicatie met *Werner Raesfeld gen, Schiicking*, geb. omstr. 1370, aan. De in Ned. Patriciaat 1927 behandelde familie *Schukking* is een tak van dit uitgebreide geslacht. Ds. *Anthony Schukking* — in N.P. 1927 als stamvader genoemd — stamt volgens het D.G.B. uit

Mafthias Schiicking en (x Kampen 29 maart 1629) *Mechtild Drochtrop* en heeft o.m. een broer *Johannes*, die tr. Kampen 11 juni 1658 *Grietje Beyermans*. Deze laatsten hadden 4 in Kampen geb. kinderen, w.o. 3 zoons. De nakomelingschap van dit gezin is evenals die van Ds. *A. Schukking* niet uitgewerkt. De 2de Kampener tak stamt uit *Hermann Schücking* (= broer van evengenoemde *Mafthias)*, overl. Kampen nà 1667 en (x Kampen 21 nov. 1639) *Annette N.N.*, die in 1 ste huwelijk met *Klaes van Wilborg* was getrouwd. Zij hadden 7 in Kampen geb. kinderen, die hier niet zijn uitgewerkt. De stichter van de „Heusdener Unterstamm", die eveneens onuitgewerkt is 'gebleven, is *Heinrich Schücking* (IXb) (averl. Heusden nà 1664), leraar en conrector Lat. School te Gorinchem 1651, rector Lat. School te Heusden 1656, tr. Utrecht 1 april 1651 *Maria van Golbring*. Uit dit huwelijk 4 in Gorinchem en 4 in Heusden ged. kinderen. Met allianties *Bol, Craywinkel* en *De Piset*. Een achter-achter-kleindr. (XVa, 5) van *Christoph Bernhard Engelbert* (verheven in de Rijksadelstand Wenen 4 okt. 1757 onder de naam) *von Schüching*, was getr. met de wijnhandelaar *Joannes Franciscus Scheuller* (Amsterdam 1838—Roermond 1'907). Hieruit 4 kinderen (het 3de en 4de jong overl.): de dochter tr. *Camiel Joh. Joseph van der Harten* (geb. en overl. Eindhoven; zij hebben kinderen) en de zoon *Georgius Th. A. Scheuller* (overl. Maarheeze 1967) tr. *Helena Maria van de Boel*, geb. Thorn 27 mei 1898; zij hebben 8 kinderen. Een lid van de „Coesfelder Hauptstamm" t.w. *Mechtild Schücking* (VIIa, 3) tr. 2° Amsterdam 28 maart 1626 *Hendrik Boonen,* lakenscheerder aldaar. Hieruit een zn. *Dirk Boonen. Mechtild*'s oudste broer *Heinrich*, overl. Eemnes, tr. aldaar 15 okt. 1613 *Maritjen Egberts*, in 1613 te Amsterdam aan de O.Z. Voorburgwal won. Wat het wapen aangaat moge opgemerkt worden, dat de gekleurde afbeelding niet met de beschrijving overeenstemt. Volgens de laatste is de springende eenhoorn zilver en het helmteken: de eenhoorn van het schild. De afbeelding evenwel vertoont: een zilveren springende eenhoorn met gouden hoorn, gouden manen, 'gouden geitebaard, gouden gespleten hoeven, gouden staart (op de tekening niet duidelijk als leeuwestaart te onderkennen) en rode tong; helmteken: de eenhoorn van het schild uitkomend. Ook het geslacht *Tyrell* met als stamvader *Wilhelm Adolf*, geb. (Soest?) ± 1635 en overl. (Werl?) nà 1711, heeft genealogische banden met ons land: *Heinrich Martin Tyrell* (1811—1883), lakenfabrikant te Vaals, is 11 dec. 1850 te Amsterdam getr. met de aldaar geb. *Henriette* ('volgens Ned. Leeuw 1961, kol. 86: *Hendrika) Lerjoo,* overl. Vaals 2 febr. 1864. Uit dit huwelijk 4 kinderen, waarvan het oudste in Amsterdam en de anderen in Vaals geb. Dit Ned. takje is in 1924 te Vaals met de jongste dr. *Pauline Johanna* uitgestorven. *H. Lerjoo* (dr. van *Bernardus* en *Weyntje Ziezoo* (***Wyna*** *Philippina Siso;* in D.G.B. abusievelijk „*Ziers*" genoemd)) was in 1ste huw. (Vaals 15 mei 1844) getrouwd met *Gijsbert Leonard Constantijn Bouwens* (zich later noemende [Jhr.] *Bouwens van der Boyen*). Het D.G.B. noemt hem foutief *Bouvens van der Boyen*. Voor aanvullende gegevens zie: Ned. Leeuw 1961, k. 86. Het 'huwelijk *Tyrell-Lerjoo* is een aanvulling op dit laatste artikel. Als „Anhang" 'Tyrell is o.m. een fragment-genealogie *Floret* gegeven. Ruim 100 bladzijden omvat de behandelde familie *Wernekinck* uit Bielefeld. Tot dit uitgebreide geslacht met takken *Varneseus* en Freiherren *von Warnesius* boort de Ned. (Amsterdam) familie *Wernekinck*, stammende uit *Leopold Franz Maria Wernekinck*, geb. Bocholt 1845, overl. Amsterdam 1927 (XIIIf). Met allianties *De Bolster, De Grood (4* kinderen), *De Nijs, Smelt (8* kinderen in Uithoorn), *De Tong (6* kinderen), *Verhoeven* en *Van Vliet* (waaruit dr. getr. met *Alandt*). Verder komen in dit deel nog

de volgende namen voor: *Coninx* (getr.? 's-Hertogenbosch ± 14 jan. 1685), *Van Ittersum* als peter doop Essen 22 dec. 1655 in de gen. *Allert* en *Van Waden*, in Ned. 20ste eeuw in gen. *Becker*. Een artikel 'van de hand van de „Geschäftsführer der Westfälischen Gesellschaft für Genealogie und Familienforschung" Dr. A. Schröder, getiteld: „Archiv und genealogische Forschung dargestellt am Beispiel der Quellensituation in westfälischen Archiven" met „Anhang": „Archive in Westfalen-Lippe" gaat aan de genealogieën vooraf. In de laatste „Anhang" worden de adressen van Staatsarchive, Kreisarchive, Stadt- u. Wigboldarchive, Herrschafts- u. Gutsarchive en Werks- u. Wirtschaftsarchive" medegedeeld.

Vlaamse Stam, jrg. VI (1970), afl. 3.

M. Bussels, Limburgse genealogen door de eeuwen helen. — F. Goole, Uit het „grootboek" van *R. N. A. Wijnands*. *Renier Nicolaas Antonius Wijnands*, geb. Tongeren *17* dec. 1816 als zn. van *Renier* en *Anna Jacobina Schneitter*, was aanvankelijk zaakwaarnemer te Maastricht, vervolgens brouwer en jeneverstoker, daarna „négociant" te Bilzen en kort voor zijn overl. te Hasselt 26 nov. 1871 hoofdagent van een paarden- en veeverzekeringsmij. Ook heeft hij, zij het op een niet altijd voor hemzelf voordelige wijze geld geleend, zoals uit de aantekening „deze poet is nul" blijkt. Gegevens van allerlei aard heeft hij aan zijn „grootboek" toevertrouwd: winst- en verliesrekeningen, bezittingen, familieberichten, inventaris van meubels en gebruiksvoorwerpen. *R.* N. A. was getrouwd met *Maria Catha. Habets;* zijn veder *Renier Wijnands* is te Maastricht uit het huwelijk van *Johannes W.* en *Marie Reynders* geboren, zijn moeder *A. J. Schneitter* is eveneens ia Maastricht geb. en wel als dr. van *Justus* en *Anna Elisabeth Janssen*. Het „grootboek" is thans in bezit van de familie Goole: *R. N. A. Wijnands* komt als kw. 26 voor in de kwartierstaat van F. Goole. — J. Hendrickx, Onze kwartierstaat: *Paul van Ostayen*, dichter, 1896-1928, *Leopoldus Andreas van Ostayen* = de kwartierdrager stamt langs vaderszijde uit Noord-Brabant: Zundert, Steenbergen. Bet-betovergrootvader is *Joannes Cornelis van Ostayen*, geb. en overl. in Zundert en abdaar getrouwd met *Joanna Adriana Flooren*. *Cornelis van Ostayen* (kw. 16) is in 1745 in Zundert geb., was mr. hoefsmid en in 1796 tevens schepen en loco-drossaart van Steenbergen. Met kwartieren *Van der Beeck* (Steenbergen), *Boets*, *Brouwers* (Steenbergen), *Van der Buyten* (Steenbergen), *Dietvor (t) s* (Nieuw-Vossemeer) en *Mens* (Nieuw-Vossemeer). — J. Grauwels, Obituarium van het klooster Mariënrode onder Halen. Het register is aanwezig op het R.A. te Hasselt en bevat de namen van de † abdissen, kloosterzusters, biechtvaders, kapelaans en weldoeners van het klooster. De namen zijn op de dagen van het jaar, waarop eten jaargetijde werd gezongen of gelezen genoteerd. De oudste aantekening dateert van 1665 en de jongste van 1815. Men vindt er o.m. de volgende namen in: *Bluys*, *Van Bree*, *Bruyninckx*, *Corten*, *De Lille*, *Van der Nat*, *Sels* en *Wirix*.

The genealogists' magazine, vol. XVI (1970), no. 5.

R. F. Monger, Immigrants in the Public Records. Geeft een opsomming van bronnen, waarin over genoemd onderwerp gevens zijn te vinden. — D. J. Steel, Genealogy and demography. — M. H. Hughes, Twins in a Norwich family.

Familia, jrg. VI (1969), afl. 4.

J. A. Heese, By die kwartierstaat van president *F. W. Reitz*. *Francis William Reitz* (1844-1934) heeft zowel aan vaders-

als aan moederszijde Ned. kwartieren: zijn grootvader *Jan Frederik Reitz* is in 1761 te Utrecht uit het aldaar gesloten huwelijk van *Gysbert Reitz*, adv, te Utrecht, en *Judith Elizabeth Loogen* geboren. Met kwartieren *Denys* (van Amsterdam), *Neander* (Amersfoort), *Van der Poel*, *Scheepers* (Amsterdam) en *Van der Spuy* (Rotterdam). — J. A. Heese, Aanvulling van de Villiers se Geslagsregisters. Geeft aanvullingen op *Van der Bank*, *Deysel*, *Lottering*, *Marais*. — J. Ploeger, Enkele bladen uit het *Changuion*-geslachtsregister, thans aanwezig in helt archief van die Nederl. hervormde 'kerk van Afrika, Pretoria. De aantekeningen merendeels van de hand van (Jhr.) Mr. *François Daniël Changuion*, *1766-1850*, bestrijken de jaren tussen 1771 en 1.910. De notities uit 1910 zijn door een der kinderen van de 15 april 1910 overleden *Louis Annes Changuion* geschreven. Deze laatste is zn. van Jhr. Dr. *Antoine N. E. Changuion* en *Magdalena Elisabeth Faure*.

THA. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING.

Genealogie van het vorstenhuis Nassau, door Dr. A. W. E. Dek. Uitg. Europese Bibliotheek, Zaltbommel 1970.

Nadat in 1937 voor het laatst een poging gewaagd was tot het samenstellen van een volledige genealogie van het geslacht der *Nassau's* [1]), hebben wij tot het verschijnen van het hier te bespreken werk moeten wachten op een nieuwe uitgave van deze materie, Werd in de uitgave van 1937 geen aandacht besteed aan de bastaardtakken, die uit het huis *Nassau* ontsproten zijn, thans zijn ook deze opgenomen. Dit is een des te groter voordeel, aangezien de in het Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie oorspronkelijk in de vorm van een artikel door A. L. Carstens (1948) en later door de auteur van het onderhavige werk en anderen in een tiental vervolgartikelen aangevulde gegevens, tot een onoverzichtelijk geheel waren uitgegroeid, zodat een codificatie hiervan alleszins, wenselijk was; ik behoef er niet op te wijzen welke belangrijke rol leden van een aantal van deze bastaardtakken in de vaderlandse geschiedenis gespeeld hebben.

Werd in de uitgave van 1937 zo goed als geen litteratuuropgave verstrekt, thans geeft de auteur een summiere biliografie van genealogieën van het geslacht Nassau en nog enkele gedrukte bronnen, waaraan hij materiaal ontleend heeft. Het valt op dat de genealogie vaa het nageslacht van *Willem I* prins *van Oranje*, gepubliceerd in Genealogisches Handbuch des Adels, Fürstliche Häuser Band VII en die nauwkeuriger is dan Dek's werkstuk, onvermeld is gebleven.

Van de Venne begint de genealogie nog met *Dudo* (of *Rupert?)* 'graaf *van Laurenburg;* Deck acht, de stamreeks pas bewezen vanaf *Walram I* graaf *van Laurenburg*, later graaf *van Nassau*, maar geeft wel een summiere genealogie van het nageslacht van *Dudo*. Deze wijze van presentatie kenmerkt mijns inziens het gehele boek reeds: bijna zonder te verwijzen naar een bron of verder bewijsmateriaal, heeft de auteur zijn keuze gemaakt uit de hem onder ogen gekomen genealogieën en bronnen, die tot het onderhavige resultaat geleid hebben. Nu wil ik hiermede niet de kundigheid van de auteur als genealoog ia twijfel trekken, ik wil er slechts op wijzen dat een dergelijke manier van werken, waarbij de lezer zelf *mag* gaan nazoeken welke

[1]) **J. M.** van **de** Venne en Alexander A. M. Stols met medewerking van anderen: Geslachts-register van het vorstenhuis Nassau, Maastricht 1937.

bron de auteur het betrouwbaarst geoordeeld heeft, uit wetenschappelijk oogpunt weinig verkieslijk is. De oudere genealogieën toch zullen elkaar — zeker waar het gaat om een vorstengeslacht, waarover veel geschreven en gespeculeerd is — vaak tegenspreken, zodat slechts de authentieke bronnen de waarheid aan het licht kunnen brengen. Nu 'begrijp ik ook wel, dat het opstellen van een dergelijke, aan hoge eisen beantwoordende genealogie een heel mensenleven, zo niet meer, zou kosten, en men mij kan tegenwerpen dat het practischer is een werk, als het hier besprokene, bij de hand te hebben, daa niets; in de verwachting, die de 'gebruiker uit de presentatie van dit werk mocht koesteren, dat het hier wel om zo'n gefundeerde genealogie handelt, komt hij bedrogen uit. Indien men daarom van mij een kwalificatie voor het gehele werk verwacht, zou ik 'het het liefst willen bestempelen als — maar ik schroom deze term neer te schrijven, aangezien hij op zich zelf een contradictio in terminis is — „populair wetenschappelijk".

Op een enkel punt wil ik wat nader ingaan.

Zowel de voor- als de „achter"namen der behandelde personen zijn meestal vertaald, maar soms niet. Men zal toah de geboorte- en doopakten als richtlijn moeten aannemen, eventueel met de correctie door de namen van die personen, die in de eerste (en, zo men wil, de tweede) afdeling van de Almanach de Gotha opgenomen zijn, wegens hun internationale status te vertalen. Zo de auteur in deze al van enig principe is uitgegaan, het is mij niet duidelijk (geworden welk dit was.

Titels en „geslachtsnamen" in het bijzonder in de 15de en 16de eeuw, zijn zonder veel zorg opgenomen; men mag er slechts een aanduiding in zien tot welk geslacht de betrokken personen behoren.

Het scheiden van enerzijds de voornaam of voornamen, anderzijds de titel en geslachtsnaam door een komma, vindt nergens een grond.

Het vaak gebruiken van de afkorting „v." is typografisch lelijk, of is het om de lezer de keuze te laten tussen „van" en „von"?

Het vermelden bij de aangehuwden van eerst hun ouders, van wie zij weduwe of weduwnaar zijn en dan hun levensdata, bevordert, nu wij in Nederland het omgekeerde gewend zijn, de overzichtelijkheid niet.

Roepnamen worden een enkele keer cursief gedrukt, maar niet consequent.

Als de bastaardtakken met één of twee generaties zijn uitgestorven, zijn zij in de genealogie vermeld, anders in de paragrafen 21 tot en met 27 (Hoofdstuk IV).

Het vermelden van ridderorden is inconsequent gedaan. Waar het volledig vermelden ervan bij de laatste generaties misschien wat veel plaats in beslag genomen zou hebben, zou de auteur slechts die, die ook de Gotha vermeldde, hebben kunnen overnemen; na 1700 had bij de Orde van het 'Gulden Vlies vermeld dienen te worden, of het de Spaanse of Oostenrijke tak is.

Ook eredoctoraten worden sbeohts incidenteel vermeld.

Het opnemen van commando's over regimenten is niet volledig gebeurd: het Pruissische huzarenregiment van Koningin *Wilhelmina* (Hannover nr. *15) is* bijvoorbeeld onvermeld gebleven.

De term „speciaal ambassadeur" is een vinding van de schrijver: hij zal bedoelen extraordinaris of buitengewoon ambassadeur, die mogelijk in bijzondere missie (mission spéciale) uitgezonden werd.

Ter illustratie van wat men van het boek mag verwachten tenslotte nog een enkele opmerking over een paar punten in de tekst.

Pag. *1 4 e. Y.*. Archief Nassau Domeinraad; de instelling staat bekend als Archief van de Nassause Domeinraad. (vgl. pag. 9).

Pag. 1 9. Het onderste zegel is omgekeerd afgebeeld.

Pag. 3 6 ad *7. 0*verste zal een foutieve vertaling zijn van Oberst, waarvan de Nederlandse vertaling kolonel is.

Pag. 5 9 ad XXIV. A <impliceert dat *Leopold III* koning *van België* was, en niet *der Belgen*.

Pag. *6 0.* Het spreken over 1 ste en 2de graaf *van Merenberg* impliceert recht van eerstgeboorte op deze titels, wat niet het geval is.

Pag. *7 4* ad. 15. Waarom de datum Goede Vrijdag 1582 niet even opgezocht?

Pag. *7 7* ad 7. „Werd de grootste veldheer van zijn tijd". Het oordeel over de veldheerstalenten van prins *Maurits* laat ik graag aan de schrijver over, maar elders begeeft hij zich niet op het biografische vlak.

Pag. 8 0. „Hij kreeg in 1637 de titel van Hoogheid": vermeld had dienen te worden, dat de koning van Frankrijk hem toen zo betitelde, waarna anderen diens voorbeeld volgden.

Pag. 8 1. ad XIII c. Prinses *van Frankrijk* is niet een titel, die in de 17de eeuw bestond.

Pag. 9 5. ad *18.* Markiezin de *Mailly de Nesle* en gravin *de Coligny;* in Frankrijk dragen dochters niet haar vaders titel, zoals de schrijver ons op pag. *76* bij *Louise de Coligny* juist opgeeft.

De door het Parlement van Parijs, wel, maar door het Rijkskamergerecht niet erkende zoon van *Emanuel Ignatius* vorst *van Nassau-Siegen* laat Dek onvermeld (vgl. Van de Venne, pag. *73).*

Pag. 1 1 3. ad XVII E. Het tweede huwelijk van koning *Willem I* was niet morganatisch: Hausgesetze zijn nooit tot stand 'gekomen en recht van troonsopvolging bij een onlangs afgetreden vorst deed zich vanzelfsprekend niet voor.

Pag. 1 1 9. ad XXII C. De formulering, zoals hier gegeven, zou inhouden dat prinses *Armgard* door haar huwelijk prinses *van Lippe* geworden zou zijn: zij werd echter gravin, later prinses, *van Lippe-Biesterfeld.* Vermeld had 'kunnen worden, dat de geboorteakte van Prins *Bernhard 28* juni 1909 als geboortedatum vermeldt. Hij is niet (meer) inspecteur-generaal van de landmacht. Hij was inspecteur-generaal van de Kon. Marine, de Kon. Landmacht en de Kon. Luchtmacht en is dit sedert 1 jan. 1970 van de Krijgsmacht; hij is niet admiraal en generaal van de Luchtmacht, maar luitenant-generaal, generaal (van de Landmacht) en generaal van de Luchtmacht.

ad. *2.* De familienaam van Prins *Karel Hugo* is vertaald in *„van Bourbon van Parma";* zijn moeder is geen gravin. Zijn zoon wordt 'blijkbaar als toegift vermeld, want nergens anders werkt de schrijver nageslacht in vrouwelijke lijn uit.

XXII C. Bij prins *Claus* is naamsverandering en verlening van het predikaat tot Jhr. *van Amsberg* verbonden aan het verlenen van de titel *Prins der Nederlanden:* de hier gebezigde formulering leidt tot verwarring.

Pag. 15 5 ad XVII F. *Pierre François Crousat* was geen generaal maar generaal-majoor der infanterie in Staatse dienst.

Pag. 1 60 ad 1. *Frederik Christoffel* graaf van *Degenfeld-Schönburg,* was geen „luitenant-generaal, Pruisisch gezant te Wenen" maar generaal-majoor der infanterie in Staatse dienst en extraordinaris envoyé en minister plenipotentiaris van de Republiek te Wenen (door Carstens overigens indertijd wel goed vermeld); zijn ouders waren *Christoph*

Martin des H.R. Rijksbaron, sedert 15 april 1716 des H.R. Rijksgraaf *von Degenfeld,* die zich na de dood van zijn schoonvader *von Degenfeld-Schotnburg* noemde, en *Mary* des H.R. Rijksgravin *von Schomburg* of the dukes of Schomberg and of Leinster.

Ik mag het bij deze opmerkingen laten.

Hoofdstuk V behandelt Begraafplaatsen der *Nassau's,* welke lijst uitgebreid zou kunnen worden.

Hoofdstuk VI behandelt de wapens van het geslacht *Nassau;* een aantal hiervan is in de tekst afgebeeld. Voor het wapen op de band en het omslag had gemakkelijk een heraldisch juister en fraaier voorbeeld gekozen kunnen worden.

Hoofdstuk VII behandelt een familie *Nassau-Sporkenburg,* zonder aanwijsbaar verband met het vorstengeslacht. Ook deze categorie van naamdragers zonder aanwijsbare afstamming kan worden uitgebreid,

Door de 216 bladzijden tellende tekst heen zijn in min of meer in chronologische volgorde afbeeldingen van zegels en portretten afgedrukt, zonder verband met de tekst, en de laatstgenoemde zonder enige vermelding van wie ze vervaardigd heeft of waar ze zich bevinden; derhalve van gering iconografisch belang.

Mr. *0.* Schutte.

Dr. C. N. Fehrmann. De Kamperklokgieters, hun naasteverwanten en leerlingen. Academisch proefschrift Universiteit van Amsterdam, Kampen 1967.

De auteur heeft in een smakelijk uitgegeven en goed geschreven boekwerk de historie en het handwerk van de Kamper klok- en geschutgieters uit de 15de—17de eeuw 'beschreven. Dat zijn dan de *Van Wou's,* met als grootste figuur de ca. 1480 uit Brabant naar Kampen gekomen *Geert van Wou, Johan van Schonenborch, de Wegewaert's* en *Henrick Vestrinck.*

De technische kanten van de klak- en geschutgieterij zijn zaken, waarvan de recensent moet bekennen onkundig te zijn; de lezers van dit maandblad zullen echter meer geïnteresseerd zijn in de aspecten op genealogisch gebied.

Eén van de verdiensten van dit proefschrift is, dat op grond van naarstig archiefonderzoek meer licht is komen te vallen op de Brabantse klokgieters uit de 14de en 15de eeuw. Zij behoorden vooral tot de onderling geliëerde families *Van Vechel* (14de/15de eeuw), *Van Hyntham (* 15de eeuw) en *Hoernken* (15de eeuw). *Willem Hoernken* is in 1474 overleden en zijn weduwe heeft *Geert van Wou* als zaakwaarnemer aangenomen, die ca. 1480 naar Kampen is verhuisd.

Ook wordt gesproken over het Utrechtse centrum van klokgieters, dat echter veel uitvoeriger behandeld wordt in eea in 1963 verschenen artikel van dezelfde auteur [1]. Daar is sprake van de geslachten *Butendiic, Van Wou, De Borch, Tolhuis, Both, Van Meurs, Dop* en *Van der Putten.*

Geert van Wou is, ca. 1480 naar Kampen verhuisd. Men heeft verondersteld, dat hij een kleinzoon was van *Jan van Hyntham,* maar dat is toch niet meer dan een onbewezen hypothese. In dit werk komt *Geert van Wou* (geb. ca. 1450, † 1527) als een zelfbewuste en imponerende persoonlijkheid naar voren.

Er waren meer *Geert van Wou's.* Vooreerst had hij een zoon *Geert,* en in 15 18 komen we hem tegen als *Geert van Wou de Oude,* oom van *Geert van Wou de Jonge.* De zaak wordt gecompliceerd, doordat het niet geheel zeker is of de ca. 1450 in Brabant geboren *Geert van Wou* dezelfde is als de in 1527 te Kempen overleden *Geert van Wou.* Om de oplossing van dit vraagstuk nader te komen, zou een uitvoerig archiefonderzoek nodig zijn, en het heeft de auteur kennelijk aan tijd ontbroken om een dergelijk onderzoek in te 'stellen.

Behalve over de *Van Wou's* wordt uitvoerig gehandeld over de Kamper tak van het geslacht *Wegewaert.* Het was een Westfaals geslacht, dat zich eerst in Deventer heeft gevestigd en zich vandaar verspreid heeft in de Nederlanden [2].

Alles bijeen genomen lijkt ons dit zeer leesbare en 349 bladzijden tellende werk, voorzien van 38 fraaie afbeeldingen, uitvoerige bijlagen en indices, een aanwinst voor de genealogische, campanologische en gewestelijke literatuur. Het is "voor de prijs van *f* 23,50 in de handel verkrijgbaar.

G. J. ter Kuile.

Hermann Wamper. Das Leben der Brüder Adrian und Peter van Walenburch aus Rotterdam und ihr Wirken in der Erzdiözese Köln bis zum Jahre 1649. Ein Beitrag zur Geschichte der Gegenreformation. Veröffentlichungen des Kölnischen Geschichtsvereins e.V. 28. Köln, Verlag der Buchhandlung H. Wamper, G.m.b.H., 1968.

H. Wamper behandelt in dit'boek, dat hem aan de Johannes Gutenberg-Universiteit in Mainz tot proefschrift heeft gediend, zowel de Rotterdamse herkomst van. de gebroeders *van Walenburch* als hun kerkelijke activiteiten, die zich voornamelijk in het Duitse Rijnland hebben afgespeeld. Met de in Duitsland heersende opvatting, dat de beide gebroeders bekeerlingen der Contrareformatie zouden zijn, wordt door de auteur 'terecht op grond van Nederlandse gegevens afgerekend: ze zijn door hun moeder *Anna IJsbrandsdr. Kievit* van kindsbeen af in het R.K. geloof grootgebracht. Anderzijds waren zij door familiebanden aan Rotterdamse regenten gelieerd, die stellig niet katholiek waren.

Hun grootvader, *Pieter Adriaansz. van Walenburch,* herhaalde 'mallen burgemr. van Rotterdam, was een vooraanstaand man. Geen streng Calvinist, mag men aannemen. Daar Prins Maurits hem in 1618 uit de stedelijke regering zette, zullen zijn sympathieën eer naar de Remonstranten zijn uitgegaan. Deze grootvader had ook zitting in de Staten van Holland en in de Staten-(Generaal.

Staten-Generaal: het wordt door H. Wamper uitgelegd als zou *Pieter van Walenburch* generaal van de Staten zijn geweest, d.w.z. president van de staten, die zich in de Unie van Utrecht aaneengesloten hadden! Hier raken we aan de bezwaren, die tegen dit boek zijn in te brengen: misvattingen ten aanzien van de Nederlandse staatsinstellingen, die — het zij toegegeven — voor een buitenlander niet gemakkelijk zijn, en misstellingen in aangehaalde Nederlandse teksten (zo is een citaat op blz., 20 in noot 66 tot onherkenbaar wordens toe verminkt).

Uit genealogisch oogpunt is het bedenkelijk, dat de schrijver Mr. *Antonis Willemsz. (van der Aa),* die het tot stadssecretaris van Rotterdam bracht, tot tweemaal toe 19 jan. 1603 en 17 mei 1615 met *Adriana van Walenburch* laat huwen. Neemt men in aanmerking, dat de tweede datum ons door de bruidegom zelf is overgeleverd en dat het oudste des zes 'kinderen in 1616 werd geboren, dat is het aan geen twijfel onderhevig, dat de eerste datum op een abuis moet berusten.

1) C. N. Fehrmann en J. W. C. Bezemer, De Utrechtse klokgieters en hun verwanten, in Klokken en klokkengieters, Bijdragen tot de campanologie (Culemborg 1963), blz. 159-311.

2) Zie hiervoor het uitstekende artikel van mevrouw M. M. Doornink-Hoogenraad, ***Deventer klokgieters en. hun gieterij,*** in Verslagen en Meded. Overijsselsch Regt en Geschiedenis, LVII (1941) blz. 1'7-127.

Bij een poging de naam *Walenburch* te verklaren haalt de schrijver de woorden „wal" en „waal" dooreen. Als men in de litteratuurlijst Mr. C. W. van Voorst van Beest met zijn proefschrift over de Katholieke armenzorg te Roterdam als van Woorst van Beest bij de „W" vindt ondergebracht, dan is het volkomen duidelijk, dat hier geen drukfout in het spel kan zijn.

Het is te betreuren, dat zulke feilen een boek ontsieren, dat desondanks een serieuze bijdrage tot de geschiedenis der Contrareformatie vormt. Men kan er o.a. uit leren, dat de tegenstellingen tussen wereldheren en orde-geestelijken, tussen saeculieren en regulieren in de Hollandse zending, die in een later stadium tot het Utrechtse schisma zouden leiden, tot het uiteengaan van de Rooms-Katholieke Kerk en de Oud-Bisschoppelijke Clerezij, zich al in de eerste helft van de zeventiende eeuw zo sterk lieten gelden, dat zij de gebroeders *van Walenburch* afkeer inboezemden en een arbeidsveld in Duitsland deden verkiezen. Dank zij hun fortuin, dank zij hun priesterwijding op basis van hun 'vaderlijk erfgoed konden *Adriaan* en *Pieter van Walenburch* zich in dit opzicht een vrijheid permitteren, die 'voor de gemiddelde priester niet was weggelegd. Beiden zonden het overigens in de kerkelijke hiërarchie tot wijbisschop brengen. Hun portretten zijn in het boek opgenomen zomede een tekening van *Adriaan's* grafsteen.

J. Fox.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

le Maire-de Bary-Mercier-Matthieu. De in de literatuur voorkomende gegevens omtrent de Amsterdamse predikant Ds. *Johannes le Maire* en de zijnen laten de nodige vragen onbeantwoord. Een vrij uitgebreide publikatie omtrent *Le Maire is* te vinden in Algemeen Nederl. Familieblad 1883/84, **nr. 31** e.v., waarin ook wordt verwezen naar een curieus 17de-eeuws manuscriptje van de hand van *Jacques le Maire*, de oudste zoon van de predikant, welk manuscript thans berust op het Gemeente Archief van Amsterdam, doch waaraan helaas een deel ontbreekt. Verder zij verwezen naar een artikel in Le Blason 1946/47, pag. 151 e.v.

Volgens bovengemeld manuscript werd de latere predikant postuum te Antwerpen geboren: volgens Le Blason overleed zijn vader evenwel omstreeks 1597. Mij dunkt, de kleinzoon zal het wel bij het rechte eind gehad hebben, temeer daar rondom de postume geboorte nog een heel verhaal verteld wordt over een gelofte die de moeder deed om het ongeboren kind voor het predikambt te bestemmen, Ook het jaar van geboorte van Ds, *Johannes le Maire* is onzeker, evenals dat van zijn overlijden. Commelin in zijn Beschrijvinge van Amsterdam zegt, dat hij overleed op „4 july 1641, out 75 jaren"; Wagenaar daarentegen vermeldt als sterfdatum 4 juni 1642. Bij zijn inschrijving als theol. stud. aan de Leidse Academie op 16 juni 1599 staat: Antwerpianus 25; bij zijn ondertrouw in Amsterdam in 1607 wordt als leeftijd vermeld: 33 jaar, Zijn geboortejaar zou ik op grond van deze gegevens willen stellen op 1573/'74; van het Stadsarchief te Antwerpen vernam ik onlangs, dat van de doop van *Johannes* in de aangeduide jaren geen spoor in de kerkregisters te vinden was. Aangezien de dominee en zijn vrouw voorkomen als doopgetuigen bij de doop van hun kleinzoon *Johannes Braems* in de Nieuwe Kerk te Amsterdam op 7 jan 1642, lijkt als sterfdatum 4 juni 1642 niet onmogelijk; het begraven van geen der echtelieden werd te Amsterdam gevonden .

Ik kom dan tot de volgende opstelling:

Ds. *Johannes le Maire*, geb. (postuum) Antwerpen in 1573/'74, als theol. stud. te Leiden ingeschreven 16 juni 1599, als proponent in 1601 beroepen bij de Ger. Gemeente te Amsterdam, † vermoedelijk 4 juni 1642, zn. van *Jacques Arnoutsz. le Maire* en *Catharina Petersdr. de Bary*, tr. Amsterdam (N.K.) 12 febr. 1607 (ondertr. aldaar 20 januari 1607) *Maria (Coquiel dite) Mercier*, geb. Emden omstreeks 1586, † na 7 januari 1642, dr. van *Jacques (Coquiel dit) Mercier* en *Maria Matthieu*.

Uit dit huwelijk:

1. *Maria le Maire*, ged. Amsterdam (N K.) 5 februari 1608, † Batavia vóór 1686, tr. *Daniel Braems*, ged. Amsterdam 4 nov. 1612, juwelier, † in Engeland, zn. van *Jan Braems* en *Abigael van Harinckhouck*.
2. *Catrijna le Maire*, ged. Amsterdam (N.K.) 29 okt. 1609, † jong.
3. *Susanna le Maire*, ged. Amsterdam (N.K.) 22 aug. 1611, tr. Ds. *William Cooper*.
4. *Jacques le Maire*, ged. Amsterdam (O.K.) 27 okt. 1613; over hem vele bijzonderheden in Algemeen Nederl. Familieblad I.c.
5. *Janneke le Maire*, ged. Amsterdam (O.K.) 17 dec. 1615.
6. *Catelijn le Maire*, ged. Amsterdam (N.K.) 27 febr 1618.
7. *Sara Ze Maire*, ged. Amsterdam (N.K.) 18 nov. 1620, t jong.
8. Ds, *Zsaac le Maire*, ged. Amsterdam (N.K.) 28 febr. 1623, als student te Leiden ingeschreven 12 febr. 1641, predikant laatstelijk te Amsterdam, † te Amsterdam en begr. aldaar (O.K.) 12 mei 1692, tr. als wedr. van *Margreta Coolsaet*, 2de te Amsterdam (ondertr. ald. 11 nov. 1665) *Constantia Vogelaer*.
9. *Sara le Maire*, ged. Amsterdam (N.K.) 12 sept. 1627.

Merkwaardigerwijs zijn de huwelijken van geen van deze kinderen te Amsterdam te vinden.

In Le Blason wordt als oudste van de acht broeders van Ds. *Johannes le Maire* genoemd: *Aert le Maire*. Op zichzelf ware dit onaannemelijk gezien de gebruikelijke vernoemingsregels, indien niet meergenoemd manuscript de bekende Amsterdamse koopman *Zsaac le Maire* nadrukkelijk de oudste had genoemd: volgens Amsterdamse notariële aktes werd *Zsaac* te Doornik geboren omstreeks 1559. Het manuscript noemt als 2de, 3de en 4de broeder respectievelijk *Pieter*, *David* en *Salomon*. Jammer genoeg breekt de tekst van het manuscript af in de bespreking van *Salomon*, zodat de plaats van *Aert* in de rij van broeders niet blijkt. Het huwelijk van *Jacques Arnoutsz. le Maire* en *Catharina Petersdr. de Bary zou* ik dus liever op omstreeks 1558, in plaats van vóór 1555, willen stellen. Voor het geslacht *De Bary* moge worden verwezen naar Du Chastel de la Howardries Neuvireul, Notices Généalogiques Tournaisiennes.

Rond 1600 leefden in Amsterdam twee naamgenoten *Jacques (Coquiel dit) Mercier*.

De ene was gehuwd met *Jeanne de la Croix dite de Drumez;* hij sterft vóór 1600, zij na 17 mei 1611.

Dit echtpaar had tenminste de volgende kinderen.

1. Jacques *(Coquiel dit) Mercier*, geb. te Antwerpen omstreeks 1585, ondertr. Amsterdam 17 mei 1611 *Susanna Sohier*.

2. *Jeanne (Coquiel dite) Mercier*, geb. te Wezel, ondertr. Amsterdam, 5 maart 1619 *Carel Quina*. Getuigen voor de bruid waren haar broer *Jacques Mercier* en Ds. *Joh. Ze Maire* (!).

De andere naamgenoot was geliuwd met *Maria Matthieu*. Dat zij. de schoonouders, moeten zijn van Ds,. *Johannes Ze Maire*, blijkt uit het feit, dat *Maria (Coquiel dite) Mercier* bij haar ondertrouw in 1607 werd bijgestaan door haar oom *Floris van Ruyven*. *Maria Matthieu* had n.l. een aantal (half-) broers en zusters, die te Amsterdam huwden, te weten:

1. *Esther Matthieu*, geb. Wezel omstreeks 1579, tr. te Amsterdam (ondertr. aldaar 5 mei 1600, huw. voorw. Amsterdam Not. Arch. 61 fol. 255 notaris D. Mostart akte dd. 7 mei 1600) *Pierre Romborgh*, zn. van *Pierre Romborgh*. Zwager van de bruid is *Jacques Mercier*, neef van de bruid is *Quintin de Bary*.
2. *Jacques Matthieu*, geb. Wezel omstreeks 1580, tr. te Amsterdam (ondertr. aldaar 14 mei 1610) *Marie Bernard; zij* hertr. (ondertr. Amsterdam 11 okt. 1642) *Christiaan Brebach*.
3. *Susanna Matthieu, geb.*. Wezel omstreeks 1581, tr. Amsterdam (ondertr. aldaar 22 juni 1601) *Floris van Ruyven*, zn. van *Cornelis Florisz. van Ruyven* en *Jannetje Hendriksdr.*
4. *Pierre Matthieu*, geb. Wezel omstreeks 1582, tr. te Amsterdam (ondertr. aldaar 5 jan. 1612) *Janneken Bordings*.
5. *Madeleine Matthieu*, geb. Wezel omstreeks 1586,. tr. te Amsterdam (ondertr. aldaar 15 jan. 1608) *Abraham de Prat*.

Gevraagd worden nadere aanvullende gegevens omtrent Ds. *Johannes le Maire* en zijn echtgenote *Maria Mercier*, zomede gegevens omtrent het voorgeslacht van *Jacques (Coquiel dit)* Mercier en diens vrouw *Maria Matthieu*.

Naarden. MR. A. J. KRONENBERG.

van Noortwyck-van Schoonhoven. Op 25 juli 1684 huwden te Rotterdam *Dirck van Noorfwyck* (ged. te Delft 26 juli 1657) met *Maria Davids van Schoonhaven*, weduwe van *Ciere Jansen*. Genoemde *Dirck van Noartwyck* was een zoon van *Pieter Cornelisz. van Noorfwyck* en *Annitje Dircx van Riddersbach*, welk laatste echtpaar op 29 september 1655 te Delft was gehuwd. Van *Maria Davids van Schoonhaven is* mij. verder niets bekend.

Uit het echtpaar *van Naorfwgck-van Schoonhoven* werd (o.m.) geboren een dochter *Maria van Noortwyck*, die op 4 april 1705 te Ouddorp ondertrouwde en op 22 april. 1705 te Rotterdam trouwde met *Jan Thomasz. Grinwis*,. ged. Ouddorp 7 juni 1682, † Ouddorp 12 jan. 1753, heelmeester en ambachtsheer van Ouddorp.

Bekend is, dat het geslacht *Van Noortwyck* gedurende tenminste vier generatiên in Delft heeft gewoond en gewerkt, veelal als kuiper, wijnkoper, en/of brander. Aangezien *Maria van Noortwyck* te Rotterdam trouwde met *Jan Thomasz. Grinwis*, is men geneigd aan te nemen dat zij aldaar ook werd geboren, maar het is ook best mogelijk, dat zij te Delft werd geboren. In Rotterdam noch in Delft evenwel heb ik haar geboorte tot nu toe kunnen vinden: evenmin als datum en plaats van overlijden (vermoedelijk te Ouddorp ?).

Gevraagd nadere gegevens, ook over het geslacht *Van Schoonhoven*.

Van deze gelegenheid moge ik gebruik. maken, om te openbaren, dat ik onlangs, dank zij Dr. Braber, arts, Dreischor, ontdekt heb, dat het geslacht *Grinwis* oorspronkelijk G r e n o w e s (of *Grenow)* heette: *John Grenowes* (of *Grenow)* was diaken en in 1638 ouderling van de Engelse kerk te Middelburg.

Zierikiee. DR. MR. H. P. SCHAAP.

Vos-Sipman. In de herv. Bartholomeus Kerk te Schoonhoven is een wapenbord voor *Gerard Jan Vos*, geb. 23 nov. 1717, schout bij nacht 'van Holland en West-Friesland, †11 dec. 1789. Het bord vertoont het wapen *Vos* en de kwartieren *Vos-Sipman-Blorn-Van Campen*. Wie kan mij gegevens verschaffen over deze schout bij nacht en zijn familie, alsmede over het kwartier *Sipman*? *Gerard Jan Vos* is noch geboren, noch begraven in Schoonhoven.

Doorwerfh. MR. A. N. baron DE VOS VAN STEENWIJK.

„Livre de comptabilitê" van C. van der Burch. Op 16 juni 1910 werd uit de collecties van F. A. L. ridder van Rappard bij de Firma Fred. Muller & Cie. te Amsterdam — onder veilingnummer 1799 — geveild:

„Livre de comptabilité de *Cornelis van der Burch*, teneur de livres de la Compagnie des Indes Occidentales à Delft. 1637—1675. — Document original de 146 pages, reliuse en vélin souple. in-fol.

Documentintéressant pourl'histaire du commercehollandaisauXVIIesiècle.

Ce livre se rapporte aux affaires particulières de *Van der Burch*. Parmi les créditeurs et débiteurs figurent plusieurs marchands de la côte de Guinée *(Coymans)* „ en Angola, au Brésil, *(Zsaac Graswinckel)*, à Rio de La Plata, à Curaçao, dans la Nouvelle Néerlande, etc.

On y remarque des comptes de nombreux voyages faits à ces contrées. Les profits en furent très différents. Citons p. e. deux inscriptions sur la même page:

„Voyagie naerde Custe van Africa en Rio de la Plata," 1657, capital flor 3810.—; „1660, 14 Sept., geadvanceert, God Loff" flor. 2310.—. (Avancé, Dieu soit loué, 2310 florins!)

Et l'autre inscription:

„Voyagie naerde Cust van Africa en West Indien" 1659, capital flor. 3505.— un profit de flor. 130.—. Ici point d'exclamation de reconnaissance à Dieu.

La Compagnie des Indes Occidentales figure aussi sur ces pages, parmi les créditeurs et débiteurs.

En tête du volume, *Van der Burch* a écrit une liste de ce qu'il possédait: biens fonds, rentes viagères, obligations, vaisseaux. 11 fut apparenté aux v. *d. Meer, v. d. Heuvel*, etc."

Wie was de koper en waar bevindt hert zich thans?

Amsterdam, C. B.. VAN DER BURCH.

INHOUD VAN DIT NUMMER..

Eestuuraberichten. — Verslag van de Algemene Ledenvergadering, gehouden zaterdag 18 juli 1970 in Restaurant „De Waag" te Doesburg. — Jaarverslag 1969. — Een Oudewaterse familie Van Wijngaarden, door C. H. van Wijngaarden en Drs. D. J. H. van Elden. — Inhoud van buitenlandse boeken, en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, ***Louise de Colignylaan*** 18, ***Oegstgeest.***

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.***

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 10 **LXXXVIIe Jaargang** **oktober 1970**

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Dr. W. Gaade, de Heer H. van Hoogdalem, Mevrouw E. S. Kok geb. Dijkhuis en de Heer F. Lugt, respectievelijk sedert 1946, 1955, 1964 en 1955 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:	**Voorgesteld door:**
H. AEYELTS AVERINCK, ***Telgterveldweg 19, Ermelo.***	A. PATHUIS, ***Groningen.***
A. J. BURGGRAAF, ***Warande 43 b, Schiedam.***	J. C. LISSENBERG, ***Zaltbommel.***
N. A. KOSTERS, ***Heirweg 8, Sleen (Dr.).***	DE SECRETARIS VAN HET GENOOTSCHAP.
P. VAN MARKUS, ***Morelstraat 21, 's-Gravenhage.***	DE SECRETARIS VAN HET GENOOTSCHAP.
Drs. W. R. C. VAN DER MEER, ***Balsemienlaan 38, 's-Gravenhage.***	DE SECRETARIS VAN HET GENOOTSCHAP.

Adreswijzigingen:

G. F. VAN DER HARDT ABERSON,	Groningen, ***Pijpstraat 4 a.***
K. P. ACKEMA,	Alkmaar, ***Nassaulaan 25.***
P. VAN AMELROOIJ,	Laren (N.-H.), ***Ooghout 7.***
Dr. L. A. BOERé,	Santpoort, ***Wijnoldy Danielslaan 8.***
Dr. E. A. B. J. TEN BRINK,	's-Gravenhage, ***Hooigracht 53.***
Mr. D. DUNLOP,	Amsterdam, ***Postbus 7185.***
G. 'T HART,	Voorschoten, ***Kennedyplantsoen 26.***
J. A. L. K. E. KEMPERS,	Wassenaar, ***Van Zuylen van Nijeveltstraat 76.***
L. J. MALHERBE,	Berlicum (N.-Br.), ***Venusstraat 17.***
A. C. A. VAN SOEST,	Heemstede, Huize ***„Meerzicht", Glipper Dreef 205.***
E. J. VINKHUYZEN,	Utrecht, ***Waldeck Pyrmontkade '7.***

Het geslacht Slichtenbree,

door Mr. C. P. Briët.

In 1963 publiceerde Jhr. F. W. A. Beelaerts van Blokland onder de titel „Uw liefhebbende dochter Hesje" een aantal brieven, die *Esther Wilhelmina de Friderici-Besier* (1809—1835) vanuit Suriname aan haar ouders in Deventer stuurde [1]). Ter verduidelijking van de familiebanden van de vele door Hesje ter sprake gebrachte personen zijn een aantal overzichten aan deze brieven toegevoegd, waarvan er één betrekking heeft op de familie van de moeder van de schrijfster. Dit was *Margaretha Bartha Besier-Slichtenbree* (1787—1865) en het genoemde overzicht is het enige, dat tot dusver 'over het typisch Deventer geslacht *Slichtenbree* gepubliceerd

1) F. W. A. Beelaerts van Blokland, Uw liefhebbende dochter Hesje (brieven van Esther Wilhelmina de Friderici-Besier 1809—1835), gestenc., 'Heemstede 1963.

is. **Dit** was de aanleiding om een poging tot het samenstellen van een genealogie te wagen. Het onderzoek, dat toen volgde en dat in het navolgende resulteerde, is zeer vergemakkelijkt door twee bijbels waarin verschillende *Slichtenbree's* aantekeningen hadden gemaakt en die de huidige eigenaren hiervoor ter beschikking stelden. De tekst van deze aantekeningen is als bijlage aan dit artikel toegevoegd.

Het was oorspronkelijk mijn bedoeling van de in de genealogie voorkomende personen een korte levensbeschrijving te geven, maar wegens tijdgebrek heb ik dit voornemen niet geheel kunnen uitvoeren. Dit heeft zich vooral bij de eerste generaties gewroken. Hetgeen toch nog verzameld werd is in enkele, soms misschien wat dorre regels weergegeven.

Een woord van dank tot allen, die mij bij het zoeken en het vinden van de gegevens geholpen hebben, spreek ik hier gaarne uit.

Wapen.

De beschrijving van het wapen van het hier behandelde geslacht luidt als volgt:

,,Doorsneden door middel van een zilveren dwarsbalk beladen met een groen klaverblad tussen twee gouden, groen gedopte en gesteelde eikels, de rechter eikel schuinrechts en de linker eikel schuinlinks geplaatst:
boven: van blauw beladen met drie naast elkaar geplaatste zilveren, zespuntige sterren:
onder: van groen.
Helmteken: een groen klaverblad tussen een zilveren vlucht.
Dekkleden: rechts; blauw en zilver; links groen en zilver" [2]).

In de collectie Rethaan Macaré in de verzamelingen van het Koninklijk Nedkrlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde bevindt zich een afdruk in zwarte was van dit wapen, terwijl een lakafdruk *in* rode was in de collectie D. G. van Epen berustende op het Centraal Bureau voor Genealogie eveneens het beschreven wapen vertoont. Deze afdrukken zijn niet van hetzelfde cachet. In 1924 bevond zich volgens de fichescollectie R. T. Muschart (Centraal Bureau voor Genealogie) in de collectie van Jhr. (A. F. K.?) Graswinckel te Breda een losse lakafdruk, die wederom hetzelfde wapen vertoonde.

Op 8 februari 1797 zegelde *Christiaan Slichtenbree (* 1750-1810) een brief aan J. Bricheau te Hattem met dit wapen. De afdruk is zwaar beschadigd, maar het helmteken is duidelijk [3]).

Volgens de genoemde collectie Muschart zegelde *Christiaan Slichtenbree* (1690-1765) het in noot 22 genoemde charter met een monogram van de letters C. de S. op een gekroond ovaal schild[4]); en *Elsebe Slichfenbree (1673—1733)* zegelde op 26 juni *1.722* namens haar moeder met een merk [5]).

2) J. B. Rietstap, Armorial Général, tome 11, Gouda 18872, p. 787; H. V. Rolland, Planches de l'Armorial Général de J.-B. Rietstap, tome V, La Haye 1921, pl. CCCXVI. (De eikels worden hier rechtop weergegeven).

3) R.A. Arnhem, r.a. stad Hattem, inv. no. 181 (afwikkeling van de boedel van ***Antonia ab Hoogland,*** weduwe van *Samuel Jacobus Wilmers*).

4) Muschart geeft op het betreffende fiche de inhoud van dit charter onjuist weer.

5) G.A. Brummen, inv. no. 5 (brieven, acten etc.).

Genealogie [6]).

I. *Jan Hendriksen Slichtebrede (Jan Henricx; Jan Slechte(n) bre(de), Slicht(e) bre(de), Slichtenbree),* geb. Warendorf (bij Munster in Westfalen, Dtsld.) omstreeks 1595, † tussen 25 nov. 1665 en 4 febr. 1671 [7]), tr. le Deventer 17 dec. 1616 (ondertr. aldaar 16 nov. 1616) *Jenneken ter Wijle (ter Wile, ter Vijle, ter Fyele, ter Weijde),* dr. van *Hendrick ter Wijlen* en *Eve Hendrycks (zij* tr. le Deventer 22 jan. 1604 (ondertr. aldaar 31 dec. 1603) *Jan Lubbertsen;* tr. 2e Deventer 17 nov. 1605 (ondertr. aldaar 26 okt. 1605) *Jorriën Bartels,* bombazijnwerker in de Lange Bisschopstraat); *Jan Slichtebrede* tr. 2e Deventer 23 sept. 1628 (ondertr. ald. 6 sept. 1628) *Elsken Hesselinks (Heselincx),* van Horstmer, begr, Deventer 28 febr. 1693.

Jan. Slichtebrede wordt bij zijn eerste huwelijk in 1616 vermeld als „**bombezijnwerker** van Warendorp"; in 1628 is hij brouwer en woont in de Lange Bisschopstraat. Op 9 maart 1652 treedt hij op als momber over ***Mathijs Berents*** [8]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Hendrick,* ged. Deventer 29 juli 1617.
2. *Alken,* ged. Deventer 6 sept. 1619.
3. *Altien,* ged. Deventer 11 febr. 1621.
4. *Joriaen,* ged. Deventer 20 sept. 1623.
5. *Eyva,* ged. Deventer 29 juli 1627.

Uit het tweede huwelijk:

6. *Jorgen,* ged. Deventer 8 nov. 1629.
7. *Janneken,* ged. Deventer 19 mei 1631.
8. *Berentgen,* ged. Deventer 2 dec. 1632.
9. *Jan,* ged. Deventer 12 okt. 1634.
10. *Margriefa (Margarita) Slegtenbree (Slechtenbree),* geb. omstreeks 1635/1636, † vóór 9 mei 1663, tr. Deventer 28 dec. 1656 (ondertr. aldaar 13 dec. 1656) *Jan Jansen van Averloo (Overloo),* begr. Deventer 8 okt. 1707, zn. van *Jan Jansz. van Oeverloo.* **Hij** tr. le Deventer 2 jan. 1655 (ondertr. aldaar 2 dec.

6) a. In de collectie Gelderse fiches op het Centraal Bureau voor Genealogie komt onder Eibergen no. 228 de volgende attestatie voor: „27 Oct. [1663] att. n. Groenloo — ***Berent Slichte-bree, z. v.*** wijlen ***Henrik Slichte-bree,*** soldaat te „Groll", en ***Fenne Wilderink,*** d. v. ***Henrik W.*** (afkomstig uit Beltrum)". Naar ***Berent's*** relaties met het hier behandelde geslacht is geen onderzoek ingesteld.
b. Tenzij anders aangegeven vonden de begrafenissen te Deventer plaats in de St. Lebuïnus- of Grote Kerk.
c. De data van belijdenis zijn gevonden in de zich op het Gemeentearchief Deventer bevindende klapper op het lidmaten- en attestatieboek van de Ned. Herv. Kerk te Deventer: opgaven over het lidmaatschap van de Gezworen Gemeente in: Gerhard Dumbar, Het Kerkelyk en Wereltlyk Deventer, deel 1 en 2, Deventer 1732 en 1788.
d. De bijzonderheden over de levensloop van de in de 19de en 20ste eeuw levende personen zijn voor het merendeel geput uit het gedurende de gehele 19de eeuw verschenen Jaarboek voor de provincie Overijssel, en uit de Adresboeken voor Deventer en omstreken.

7) Op de eerste datum (ondertrouw ***Jan Wels en Berentje Slichtenbrede***) is hij nog in leven: op de tweede (ondertr. ***Gerrit Slichtenbree*** en ***Geertruijt Roemers***) is sprake van „zal. ***Jan Slechtenbre***" (G.A. Deventer, retroacta B.S. Overijssel, inv. no. 158, p. 115 en 295).

8) G.A. Deventer, archiefno. 104, Boek van bekende schulden, p. 154-2.

1654) *Mechtelt Pieters*; hij tr. 3e Deventer **2** juni **1663** (ondertr. aldaar 9 mei 1663) *Aeltie Holtberents en* tr. 4e Deventer 16 mei 1673 (ondertr. aldaar 29 april 1673) *Evah Reijmerink.*

Margrieta Slegtenbree deed met Pasen 1653 belijdenis. *Jan* Jansen van *Averloo* woonde in de Engestraat, waar hij het beroep van bakker uitoefende.

11. *Berentje(n) (Berentge) Slechtenbrede,* gad. Deventer 10 sept. 1639, begr. Deventer 3 maart 1693, tr. Deventer 12 dec. 1665 (ondertr. aldaar 25 nov. 1665) *Jan Wels,* begr. Deventer 30 sept. 1687.

Berentje Slechtenbrede deed Midwinter 1657 belijdenis. *Jan* Web was bij zijn huwelijk „jongeman van Emrick". Welke plaats hiermee bedoeld wordt is niet duidelijk, daar Bijbel 1686 mededeelt, dat hij een „schilder uijt Schotland hiergekoomen" was [9]. Zie bijlage A.

12. *Jan,* ged. Deventer 12 sept. 1641.

13. *Gerreit,* ged. Deventer 23 okt. 1642.

14. *Gerreit,* ged. Deventer 3 okt. 1644.

15. *Gerrit,* volgt 11.

11. *Gerrit (Gerhard) Slichtenbree (Slechtenbre),* ged. Deventer 2 jan. 1646, † Deventer 26 okt., begr. aldaar 31 okt. 1719, tr. Deventer 28 febr. 1671 (ondertr. aldaar 4 febr. 1671) *Geertruijt Roemers,* ged. Deventer 4 mei 1648, † Deventer 14 aug., begr. Deventer 18 aug. 1727, dr. van *Caspar Roemer* „rijckxmuntgesel en smetmeister in de statsmunt" te Deventer [10] en *Elsken de Hase.*

Gerrit Slichtenbree deed met Pasen 1665 belijdenis en woonde toen in de Spijkerboorsteeg. Ten tijde van het huweliik woonden zowel bruid als bruidegom aan de Nieuwe Markt. Het echtpaar woonde later in het huis „de Spiegel" aan de Nieuwe Markt. ***Gerrit Sl.*** kreeg Op 11 maart 1684 het volle burgerrecht van Deventer [11], waar hij burgervaandrig en van 1703 tot zijn dood lid van de Gezworen Gemeente voor de Bergstraat was. Hij hield sinds 17/27 sept. 1686 vier percelen grond in de buurtschap Epse van de Sint Salvator-Abdij te Prüm in leen. Op 16 sept. 1720 volgt ***Bernt Henrick Slechtebree*** „mede namens de 5 mede-erfgenamen van wijlen zijn vader ***Gerrit"*** hem op, waarna deze percelen. op 4 mei 1731 aan Jan ***Binnengoor*** werden overgedragen [12].

Uit dit huwelijk:

1. *Elsebe Slichtenbree,* ged. Deventer 10 jan. 1673, † Deventer 19 aug., begr. Deventer -24 aug. 1733.

Op 25 dec. 1689 deed ***Elsebe Slichtenbree*** belijdenis en woonde toen (bij haar ouders) aan de Nieuwe Markt. Zij bleef ongehuwd en handelde met haar broeder ***Bernhard Hendrik*** in stoffen [13].

9) In Kirkcudbrightshire in Schotland ligt bij de stad Gatehouse of Fleet een farm „Enrick".

10) M. E. Houck, Mededeelingen betreffende Gerhard ter Borch, Robert van Voerst, Pieter van Anraedt, Aleijda Wolfsen, Derck Hardensteijn en Henrick ***ter*** Bruggen, benevens aanteekeningen omtrent hunne familieleden, Zwolle 1899 (in: Verslagen en Mededeelingen van de Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis', 20e stuk, Zwolle 1899), p. 291.

11) G.A. Deventer, Burgerboek dd. 11 maart 1684.

12) A. J. Maris, De leen-, keurmedige en tynsgoederen van de Sint Salvator-Abdij te Prüm in Gelderland (leenkamer van Klarenbeek), Arnhem 1934, p. 84/85.

13) R.A. Arnhem, Heerlijkheidsarchief Enghuizen, doos gemerkt „Westerholt, Acquiten", 24 jan. 1731: „Laten kopen van ***E.*** en ***B. H. Slichtenbree,*** 7/4 el alderbest swart fluweel etc.", gequiteerd door *Elsabe Slichtenbree.* De rekening is gericht aan Vrouwe van Westerholt van Hackfort geb. van Wartensleben, die toentertijd vermoedelijk op Hackfort woonde.

2. *Jan,* ged. Deventer 2 mei 1675, begr. Deventer 8 maart 1677.

3. *Margrieta (Margareta) Slichtenbre (e) (Sligtenbree),* ged. Deventer 26 jan. 1677, † Deventer 3 okt., begr. Deventer 7 okt. 1715, tr. Deventer (Broederenkerk) 8 nov. 1701 (ondertr. aldaar 22 okt. 1701) *Cornelis Arents (Arentz),* geb. Deventer 9 sept., ged. Deventer 12 sept. 1678, † Deventer 4 febr., begr. aldaar 9 febr. 1715, zn. van *Herman Arents* en *Mechtelt Verlaen* [14].

Cornelis Arents was wijnkoper en herbergier en van 1711 tot zijn dood lid van de Gezworen Gemeente voor de Polstraat.

4. *Jan,* ged. Deventer 18 sept. 1679, begr. Deventer 2 juli 1680.

5. *J(o)an Caspar,* volgt IIIa (A).

6. *Hermina Slichtenbree,* ged. Deventer 29 maart 1683, † Leeuwarden 25 aug., begr. aldaar (Jacobijnen- of Grote Kerk) 30 aug. 1757, tr. le (ondertr. Deventer 8 sept. 1708; attestatie naar Twello 29 sept. 1708) *Melchior Hagendoorn,* ged. Burgsteinfurt (Westfalen, Dtsld.) 4 mei 1684, † tussen 10 maart 1718 en en 27 juli 1720 [15], zn. van *Martijn (Merten) Hagedorn (Hagedoorn),* hovenier op het Loo [16], en *Alheit Veldtrup;* tr. 2e (ondertr. Brummen 27 juli 1720) *Jan Frederik van Leeuwen,* † te Leeuwarden, begr. aldaar (Jacobijnen- of Grote Kerk) 27 april 1746 [17].

M. Hagedoorn werd in sept. 1700 ingeschreven aan het Athenaeum te Deventer en op 18 mei 1702 aan de Academie te Harderwijk (math.). Hij was ontvanger van het ambt Brummen.

J. F. van Leeuwen was van **2** okt. 1720 tot 10 maart 1730 secretaris van het krijgsgerecht der Fries-Nassause regimenten [18]; daarna „rentmr. van Haar Hoogh. de Vorstinne Douariere van Orangen" (dit was Maria-Louise van Hessen-Cassel) te Leeuwarden.

7. *Henrick,* ged. Deventer 19 juli 1685, begr. aldaar 6 jan. 1688.

8. *Bernhard Hendrick Slichtenbree (Bernt Henrick Slechfebree),* ged. Deventer 8 april 1688, † Deventer 28 okt., begr. aldaar 2 nov. 1772.

Bernhard Hendrick Slichtenbree handelde met zijn zuster ***Ebebe*** in stoffen. Hij was burgerluitenant en bleef ongehuwd.

9. *Christiaan,* volgt IIIb (B).

A

(uitgestorven in 1'778)

IIIa. *J(o) an (Caspar) Sligtenbrede (Slechtenbrede, Sleghtenbree)* [19], ged. Deventer 26 nov. 1680, begr. aldaar 26

14) P. F. Besier, [Antwoord on een vraag] Arentzen (in: De Navorscher, jrg. 32 (nieuwe- serie, jrg. 15), Amsterdam 1882, p. 55). Het geboortejaar van *Cornelis Arents* wordt hier niet juist opgegeven.

15) Op de -eerste datum wordt te Brummen een zoon Martinus gedoopt. (zie: W. Wijnaendts van Resandt. Trouw- en doopdatums betreffende aanzienlijke Geldersche 'geslachten, in: De Nederlandsche Leeuw, jrg. 29 (1911), k. 222 e.v.).

16) Volgens inlichtingen van Mr. J. L. Rijndorn te Hattem.

17) Over ***M. Hagendoorn*** en ***J. F. van Leeuwen*** zijn twee hiermede gedeeltelijk beantwoorde vragen gesteld in: De Nederlandsche Leeuw, jrg. 86 (1969), k. 28.

18) Volgens inlichtingen van het gemeentearchief te Leeuwarden.

19) *Sligtenbrede* en zijn nageslacht is een hiermede

okt. 1711, tr. le Deventer 17 april 1702 (ondertr. aldaar 1 april 1702) *Maria Hotsius (Hossius)*, ged. Deventer 9 maart 1676, begr. aldaar 21 aug. 1705, dr. van *Henrick Hotsius* en *Fenneken Jacobs (van Wijck)*; tr. 2e Deventer 18 maart 1706 (ondertr. aldaar 27 febr. 1706) *Anna Sophia Michaëlis*, begr. Deventer (Bergkerk) 2 juni 1741, dr. van Ds. *Andreas Michaëlis*, predikant te Holten 1660-1691, en waarsch. van diens tweede echtgenote *Christina Somerhuis* [20]).

Jan *Sligtenbrede* was lakenkoper en woonde zowel in 1702 als in 1706 aan de Nieuwe Markt te Deventer.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Elsebe (Elisabeth) Slichtenbree*, geb. Deventer 6 jan., ged. aldaar 7 jan. 1703, begr. Deventer (Broederenkerk) 4 aug. 1778, tr. le Deventer 2 okt. 1722 (ondertr. aldaar 12 sept. 1722) *Gerrit Brinkhuijs*, ged. Deventer 6 maart 1698, begr. aldaar 9 febr. 1728, zn. van *Jan Brinkhuijs* en *Maria Rogaal*; tr. 2e Deventer 27 maart 1729 (ondertr. aldaar 26 febr. 1729) *Jan ten Kinkeler (ten Kinkelaar)*, ged. Deventer 7 maart 1703, begr. aldaar (Broederenkerk) 27 okt. 1762, zn. van *Lambert (ten) Kinkeler* en *Anna Fruwinck*.
2. *Neletta Slichtenbree (Slegtenbrei, Sligtenbree)*, ged. Deventer 25 mei 1704, begr. aldaar (Broederenkerk) 27 juli 1742, tr. le Deventer 18 okt. 1733 (ondertr. aldaar 3 okt. 1733) Dr. *Johan Christoffel (Jan Christoffer) Flom*, begr. Deventer 4 aug. 1735; tr. 2e Deventer 17 dec. 1738 (ondertr. aldaar 29 nov. 1738) Mr. *Cornelis Joan van der Licht*, ged. Leeuwarden 4 dec. 1711, zn. van *Johan van der Licht:* hij hertr. Deventer 16 jan. 1743 (ondertr. ald. 8 dec. 1742) *Agnieta Kramer*.

J. C. Flom was medic. doctor. Aan welke universiteit hij studeerde en promoveerde is niet gevonden.

C. *J. van* der *Licht* studeerde te Duisburg [21]) en te Harderwijk, waar hij op 2 april 1735 als candidaat in de rechten werd ingeschreven. Hij promoveerde ald. op een proefschrift „De Jure deliberandi et beneficio inventarii" [18]).

B

IIIb. *Christiaan Slichtenbree*, ged. Deventer 5 okt. 1690, begr. Deventer 27 dec. 1765, tr. De Beulake 9 febr. 1720 *Gerharda (Gerhardina) Cathatina Haak*, geb. Deventer 14/3 april, ged. Deventer (Bergkerk) 5 april 1696, † St. Jans Camp 1 nov. 1731, begr. te Vollenhove, dr. van *Herman (Harmen) Haak* en *Jo (h)anna Remink*.

Christiaan Slichtenbree studeerde van 1710 tot 1714 aan het Deventer Athenaeum en in het laatst genoemde jaar werd hij in het Album Studiosorum van de Utrechtse hogeschool ingeschreven. Op 15 okt. 1714 promoveerde hij ald. in de rechten op een proefschrift „De Hypotheca legali sive tacita" en op 20 maart 1716 volgde zijn benoeming tot rentmeester van (het rentambt) St. Jans Camp bij Vollenhove, in welke functie hij *Willem Crans* (overl. 20 juli 1715) opvolgde. Deze

20) ***Andreas Michaëlis*** tr. le ***Icla Pistorius***; tr. 2e Holten (ondertr. Hellendoorn 2 maart 1679) ***Christina Somerhuis*** (H. Kronenberg, Het geslacht Vijfhuis, in: De Nederlandsche Leeuw, jrg. 61 (1943), k. 151 e.v.).

21) Th. W. Rotscheidt, Nederlandsche studenten aan Duitsche universiteiten en andere inrichtingen van Hooger Onderwijs (in: De Nederlandsche Leeuw, ***jrg. 44*** (1926), k. ***278)***.

functie behield ***Christiaan Slichtenbree*** tot zijn dood in 1765 [22]).

Uit dit huwelijk:

1. *Gerhard*, volgt IV.
2. *Johanna Catharina*, geb. Deventer 26 april, ged. aldaar (Broederenkerk) 28 april 1722, † Deventer 19 juni, begr. aldaar 22 juni 1722.
3. *Harmen*, geb. Deventer 23 sept., ged. aldaar (Grote Kerk) 24 sept. 1723, † Deventer 25 sept., begr. aldaar 28 sept. 1723.
4. zoontje, geb. (voortijdig) 5 maart 1727, begr. te St. Jans Camp.

IV. *Gerhard Slichtenbree*, geb. Deventer 14 dec., ged. aldaar (Grote Kerk) 15 dec. 1720, † Deventer 2 juli, begr. aldaar 5 juli 1802, tr. Deventer (Grote Kerk) 5 okt. 1749 (ondertr. aldaar 20 sept. 1749) *Catharina Ribbius*, ged. Deventer 29 sept. 1719, † Deventer 21 juni, begr. aldaar 25 juni 1810, dr. van *J(o)an Ribbius*, burgerluitenant te Deventer, en *Elsebe Scharff*.

Gerhard Slichtenbree was van 1760 tot 20 sept. 1787 lid van de Gezworen Gemeente voor de Polstraat. In 1776/77 was hij één der twee weidegraven van dat lichaam. Voorts was hij enige malen ouderling van de gereformeerde gemeente [23]) en tijdelijk provisor van het Stappenhuis (een Deventer Godshuis). Hij bewoonde een huis aan de Lange Bisschopstraat en zijn beroep was „koopman".

Gerhard Slegtenbree ***en*** *Catharina* ***Ribbius,*** eheluyden, hielden een stuk weiland in de kerspel Nijbroek en een stuk land in de kerspel Wilp in leen [23a]).

Uit dit huwelijk:

1. *Christiaan*, volgt V.
2. *Elsebe Slichfenbree*, geb. Deventer 12 maart, ged. aldaar (Broederenkerk) 14 maart 1752, † Huize „De Borgel" onder Diepenveen 29 juni 18 19, tr. Epe 9 sept. 1777 (ondertr. Deventer 20 aug. 1777) Prof. Dr. *Ladislaus Chernác*, geb. Papa (Hongarije) in 1740 [24]), † Deventer 7 mei 1816, zn. van *George Chernác*, in het Vesprimer gespanschap in Hongarije onder de edelen beschreven, gewoon assessor in dit gespanschap, en *Elisabeth Horváth Kotsi*.

Chernác ging op 13-jarige leeftijd naar de Illustre

22) J. van Doorninck, Geslachtkundige aantekeningen ten aanzien van de gecommitteerden ten landdage van Overijssel zedert 1610-1794, Deventer 1871, p. 503.
R.A. Zwolle, archief Sloet, aanwinst 1885, inv. no. 95, charter van 3 juli 1725: ***Christiaan Slichtenbree,*** rentmeester van Sint Jannes Camp, treedt op namens de Provintie van Overijse1 om *een* stuk land te cederen en *over* te dragen ***aas*** Baron A. H. Sloet, landdrost van Vollenho ende Heerlijkheijt Cuindre etc. Hij zegelt met een monogram.

23) G.A. Deventer, Klapper Acta Hervormde Kerkenraad 1651-1817.

23a) J. J. S. Sloet en J. S. van Veen, Register op de leenaktenboeken van het vorstendom Gelre en het graafschap Zutphen (het kwartier van Arnhem, bewerkt door J. S. van Veen), Arnhem 1917, p. 289; 316.

24) Geboortejaar en -plaats zijn gevonden in het in noot 27 genoemde werk van Horányi. Volgens inlichtingen van Magyar Országos Levéltár (het Hongaarse Nationale Archief) te Budapest werd op 30 jan. 1740 te Papa een zoon *Samuel* geboren uit György *Csernák en Erzsébet Kocsi* (Nat. Archives, Hungary, Filmothek, A 1548 Kef 505/2). Deze zou in zijn studentenjaren de voornaam *Ladislaus (Lásxló)* hebben aangenomen. In de doopboeken van Raab (thans Györ) is rond 1742 (het jaar, dat A. J. van der Aa als geboortejaar noemt) niets gevonden.

School der protestanten in Debretzen (Hongarije), waarna hij de universiteiten van Wenen (1767), Basel, Turijn en Groningen bezocht. In de laatstgenoemde stad promoveerde hij Op de volgende dissertaties „De Respiratione volucrum" (25 aug. 1773; in de medicijnen) en „De Aqua intra aquam ferventem non ebuliente" (19 juli 1775; in de wijsbegeerte). Vervolgens werd *Chernác* tot hoogleraar in de wijsbegeerte aan het Athenaeum te Deventer benoemd, waar hij op 27 febr. 1776 zijn openbare les uitsprak. Van 17 nov. 1779 tot 21 nov. 1782 en van 3 nov. 1795 tot nov. 1798 was Chernác hier rector en in april 1816 ging hij met emeritaat [25]).

Hii kocht on 11 mei 1797 on een nublieke veiling het huisperceel van „Den Borgel" van *Marius Antonij Carel van Voerst tot de Borgel* [26]) [27]).

3. *Jan Harmen*, geb. Deventer 1 okt., ged. aldaar (Grote Kerk) 1 okt. 1757, † Deventer 12 sept., begr. aldaar 15 sept. 1759.

4. *Gerhardina Catharina Slichtenbree*, geb. Deventer 20 dec. 1760, ged. aldaar (Grote Kerk) 21 dec. 1760, † Deventer 19 dec. 1831, tr. Diepenveen 25 juli 1811 (ondertr. Colmschate 12 juli 1811) Mr. *Hendrik van Suchtelen*, geb. Deventer 11 maart, ged. aldaar 12 maart 1767, † Huize „'t Schuttendael" onder Olst 30 juni 1819, zn. van *Abraham Hendrik van Suchtelen*, lid van de Gezworen Gemeente en lid van de Raad van Deventer, en *Pieternella Henrietta Hagedoorn* [28]).

Gerhardina Catharina Slichtenbree deed met Pasen 1778 belijdenis. Zij werd op 13 dec. 1810 eigenaresse van het huis in de Lange Bisschopstraat (no. 283 in Straatboek 1806/'10), dat hiervóór eigendom was van *Catharina Ribbius* „weduwe en boedelhoudersche van wijlen G. *Slechtenbree*" [29]).

Mr. ***H. van Suchtelen was*** lid van de Raad van de stad Deventer en van 5 april 1790 tot 1794 secretaris van deze stad [28]).

V. *Christiaan Slichtenbree*, geb. Deventer 18 sept., ged. aldaar (Grote Kerk) 20 sept. 1750, † Deventer 22 juli, begr. aldaar 25 juli 1810, tr. Epe 17 mei 1775 (ondertr. Deventer 27 april 1775) *Anna Helena Zegerius*, geb. Epe 28 april, ged. aldaar 1 mei 1757, † Deventer 5 dec. 1827, dr. van Ds. *Zeger Johan(nes) Zegerius*, predikant te Epe, en *Geertruyd Lamberfs*.

Christiaan Slichtenbree deed op 24 juni 1767 belijdenis en werd op 6 maart 1769 tot ouderling van de Gereformeerde gemeente gekozen [23]). Van 1773 tot 20 sept. 1787 was hij lid van de Gezworen Gemeente voor de Bergstraat. Hij was burgervaandrig en „koopman". Bij zijn overlijden bewoonde hij Lange Bisschopstraat no. 313.

Hij kocht op 31 mei 1800 de buitenplaats „Smeth's Rande" met de omliggende landerijen en bossen en de boerderijen „Kruysink" en „Barghuis", alles in de gemeente Diepenveen gelegen, voor *f* 29.000,— van de kinderen van Jonker ***Johannes Wolter van Coeverden.*** De buitenplaats werd in 1853 (door zijn kinderen?) verkocht aan Mr. ***A. J. Duijmaer*** van ***Twist,*** gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië [30]).

Uit dit huwelijk:

1. *Cafharina*, geb. Deventer 16 maart, ged. aldaar (Grote Kerk) 19 maart 1777, † Deventer 6 april, begr. aldaar 10 april 1788.

2. *Geertruid Slichfenbree*, geb. Deventer 8 febr., ged. aldaar (Grote Kerk) 10 febr. 1779, † 's-Gravenhage 28 juli 1817, tr. Wilp 10 mei 1802 [31]) (ondertr. Deventer 22 april 1802) Mr. *Willem Hendrik de Greve*, geb. Arnhem 26 sept., ged. aldaar (Grote Kerk) 29 sept. 1774, † Zutphen 19 juli 1851, zn, van *Frans de Greve*, gemeensman te Arnhem, en van *Susanna Reitz;* hij hertr. Deventer 9 juni 1820 *Margaretha Barbara van Doorninck* (geb. Deventer 8 febr. 1784, † 's-Gravenhage 10 maart 1836).

Geertruid Slichtenbree deed met Pasen 1796 belijdenis. Mr ***W. H. de Greve*** studeerde te Harderwijk, waar hij op 13 iuni 1796 in de rechten promoveerde. Vervolgens vestigde hij zich in Arnhem als advocaat voor het-Hof van Gelderland, bij welk hof hij in 1802 tot tweede griffier werd benoemd. Bij Souverein Besluit van 2 febr. 1814, no. 76, werd ***De Greve tot*** advocaat-generaal bij het Hooggerechtshof te 's-Gravenhage benoemd en bij K.B. van 1 jan. 1823, no. 124, tot raadsheer in dit hof. In 1838 (reorganisatie rechterlijke macht) volgde zijn benoeming tot president van het Provinciaal Gerechtshof in Gelderland, maar wegens ernstige ziekte verzocht hij van de aanvaarding van dit ambt te worden verschoond, hetgeen hem bij K.B. van 18 aug. 1838, no. 89, werd vergund. In hetzelfde jaar is ***De Greve ge***pensioneerd [32]).

3. *Gerharda Johanna Slichtenbree*, geb. Deventer 5 dec., ged. aldaar (Grote Kerk) 8 dec. 1780, † Breda 11 juni 1849, tr. Deventer 11 april 1803 [33]) (ondertr. aldaar 25 maart, 1803) *Pierre François Benjamin Testaz,* geb. Bex (Vaud, Zwitserland) 30 maart. ged. aldaar 5 april 1772, † Deventer 12 april 1830, zn. van *Alexandre Pierre Gabriel Testaz* en *Susanna (Helena) Panscheau.*

Gerharda Johanna Slichtenbree deed op 29 sept. 1798 belijdenis. ***P. F. B. Testax*** werd op 19 juli 1797 tweede-luitenant (in 1803 bij het regiment Bataafse Dragonders). In 1807 was hij kanitein-adjudant bii de staf der genie en op 1 jan. 1812 ging hij met pensioen (*f* 400,—), woonplaats 's-Gravenhage. Op 27 febr. 1815 keert hij terug in actieve dienst; op 27 sept. 1819 volgt zijn benoeming tot majoor en on 26 nov. 1827 die tot luitenant-kolonel, sinds 14 nov. 1825 was hij plaatselijk commandant te Deventer; hij werd op 1 jan. 1807 benoemd tot ridder in de Orde van de Unie [34]).

4. *Zeger Johan*, volgt VIa (BA).

5. *Gerhard*, volgt VIb (BB).

6. *Margaretha Barfha Slichtenbree*, geb. Deventer 25

25) J. C. van Slee, De Illustre School te Deventer 1630-1878, 's-Gravenhage 1916.

26) J. van Doorninck, Geslachtkundige aantekeningen, p. 365.

27) Een uitgebreide levensbeschrijving in: Alexius Horányi, Nova Memoria Hungarorum et provincialium scriptis editis notorum, pars 1 (A-C), Pestini MDCCXCII, p. 640 e.v.; en in: A. J. van der Aa, Biographisch Woordenboek der Nederlanden, deel III, Haarlem z.j., p. 339 e.v.
Chernác zegelde met een leeuw, die een zwaard in de rechter voorpoot houdt, helmteken: de leeuw van het schild uitkomend (Zie de niet beantwoorde vraag in De Nederlandsche Leeuw, jrg. 84 (1967), k. 250/251).

28) D. G. van Epen, Het geslacht Van Suchtelen, 's-Gravenhage/Brussel 1904, p. 35/36 en 43. Dit werk laat het huwelijk ***Van Suchtelen-Slichtenbree*** ten onrechte in Deventer plaatsvinden.

29) M. E. Houck, Ter Borch, p. 114.

30) H. Kronenberg, Oud en Nieuw Rande (in: Verslagen en mededeelingen van de Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, 67e stuk, Deventer 1952).

31) Nederlands Patriciaat, jrg. 9 (1918), p. 140, vermeldt ten onrechte „Deventer 30 mei 1802" als huwelijksplaats en -datum.

32) Volgens inlichtingen van het Algemeen Rijksarchief.

33) G.A. Deventer, retro-acts B.S. Overijssel, inv. no. 167. Bijbel 1682 geeft 10 april 1803 als huwelijksdatum (waarschijnlijk onjuist); zie: Bijlage B.

34) Volgens inlichtingen van het Hoofdkwartier Koninklijke Landmacht (Sectie Krijgsgeschiedenis en Ceremonieel).

mei, ged. Deventer (Grote Kerk) 30 mei 1787, † Deventer 13 maart 1865 [35]), tr. Deventer 24 sept. 1807 (ondertr. aldaar 3 sept. 1807) Ma. *Pierre François Besier,* geb. Deventer 27 mei, ged. aldaar (Waalse Kerk) 2 juni 1782, † Deventer 22 sept. 1862, zn. van Mr. *Augustinus Ger(h)ard Besier,* lid van het Staatsbewind der Bataafse Republiek, en *Esther Willemine Clignett.*

Margaretha Bartha ***Slichtenbree*** deed op eerste Kerstdag 1804 belijdenis. Mr. P. *F. Besier* had in Leiden gestudeerd en was directeur van het Kantoor der Brievenposterij te Deventer. Daarnaast was hij lid van de Gemeenteraad en wethouder (1838—1850/'52) aldaar. Als zodanig was hij lid van de Commissie uit den Raad over de Burgerlijke Begraafplaats; commissaris over de Straatwegen van Deventer op Oldenzaal, Zwolle en Voorst; lid van de Commissie voor de loting der Schutterij en van de Commissie tot het onderzoeken van — en besluiten omtrent — de redenen van vrijstelling en uitsluiting der Schutterij. Voorts was *Besier* curator (sinds 1844 vice-president) van het Athenaeum te Deventer en vice-president curator van de Latijnsche Scholen. Van 1828 tot 1839 vervulde hij de functie van commanderend officier (majoor met de personele rang van luitenant-kolonel) ***bij*** de dienstdoende schutterij te Deventer, en sedert 1844 tot 1856 had hij als hoofdingeland zitting in het dijkbestuur van het 7e district (Salland). *Besier* was ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en drager van het Metalen Kruis [36]).

7. *Ladislaus Chernac Slichtenbree,* volgt VIc(BC).
8. *Catharina,* geb. Deventer 26 juli, ged. aldaar (Grote Kerk) 29 juli 1792, † Deventer 22 sept., begr. aldaar (Broederenkerk) 23 sept. 1796.

BA

(uitgestorven in 1885)

VIa. Mr. *Zeger J ohan Slichtenbree,* geb. Deventer 8 mei, ged. aldaar (Grote Kerk) 11 mei 1783, † Deventer 6 maart 1844, tr. Deventer 14 *nov.* 1808 (ondertr. aldaar 29 okt. 1808) ***Jeanne Willemine Lemker*** [37]), geb. Vianen 22 sept., ged. aldaar (Waalse Kerk) 29 sept. 1782, † Deventer 25 maart 1852, dr. van Ds. *Joan Lemker,* predikant van de Waalse gemeente te Vianen, en *Anna Margaretha Bouwmeester.*

Zeger ***Johan. Slichtenbree*** werd op 28 juli 1800 aan het Athenaeum te Deventer ingeschreven en op 13 sept. 1804 aan de Leidse universiteit, waar hij op 5 nov. 1806 op een proefschrift „De Vera Natura et indole literarum obligationum jure civili considerata" promoveerde. Hierna vestigde hii zich als advocaat (practizijn) in Deventer. In-1832 "was hij daar procureur en rechter-plv. bii de Rechtbank van Eerste Aanleg en sinds 1833 rechter in dit college (sinds 1838 Arrondissements-Rechtbank).

Hij ***was*** lid van het college *van* ***regenten over*** het Huis van' Arrest en had als heemraad zitting in het dijkbestuur van het 7de district (Salland). Voorts had hij in de jaren 1807 tot 1810 een „patent op het regt van de Jagt" en in dezelfde periode was hij secretaris van het Concert binnen Deventer onder de zinspreuk „Unis par les sons de la Musique" [38]). Hij had met Pasen 1804 te Deventer belijdenis gedaan.

Zijn gezin woonde des zomers op de buitenplaats „Smeth's Rande".

Uit dit huwelijk:

1. kind, levenloos geb. Deventer 3 sept. 1809, begr. Deventer 5 sept. 1809.
2. Mr. *Christiaan Slichtenbree,* geb. Deventer 8 maart 1814, † aldaar 24 sept. 1857.

   Christiaan Slichtenbree werd op 11 sept. 1832 in het Album Studiosorum van de Illustre School te Deventer ingeschreven en het jaar daarop! in dat van de Universiteit te Leiden, waar hij op 25 juni 1835 in de rechten promoveerde op een proefschrift getiteld „De Muris, fossis et sepibus intermediis". Vervolgens werd hij advocaat te Deventer. In 1841 volgde zijn benoeming tot substituut-griffier bij de Arrondissements-Rechtbank te Zwolle en in 1848 tot substituut-officier bij deze rechtbank. Sinds 1854 was hij griffier van de Rechtbank te Deventer en eveneens lid van de Gemeenteraad aldaar. Hij was ongehuwd.
3. *Anna Margaretha Slichtenbree,* geb. Deventer 1 juli 1816, † aldaar 4 juni 1882; zij was ongehuwd.
4. Mr. *Joan Lemker Slichtenbree,* geb. Deventer 15 juli 1817, † aldaar Deventer 8 nov. 1885.

   Mr. *Joan* ***Lemker*** *Slichtenbree* studeerde in Deventer aan het Athenaeum (ingeschr. 16 sept. 1835) en sinds 15 jan. 1836 aan de Universiteit te Leiden, waar hij op 22 jan. 1841 promoveerde op een dissertatie getiteld „Annotationes quasdam ad titulum codicis civilis de Cura". Evenals zijn vader en broeder vestigde hij zich na zijn studie als advocaat te Deventer en op 5 juni 1854 werd hij benoemd tot griffier van het Kantongerecht aldaar.

   Hij was in Deventer van 1843 tot 1854 secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken; voorts van 1862 tot 1877 lid van het college van regenten over het Huis van Arrest; hij was bovendien lid van het departement Deventer der Mij. tot Nut van 't Algemeen; lid van het bestuur van de Mij. ter bevordering van Nijverheid en lid van het Gereformeerd Armbestuur.

   Hij zat samen met zijn neef ***Jacob Chernac Slichtenbree*** in het bestuur van het Stappenconvent. In 1862 was hij opperbrandmeester en correspondent van de Onderlinge Brandwaarborg-mij. voor gebouwen, meubelen en koopmansgoederen te Amsterdam.

   Hij was ongehuwd en woonde in de Polstraat.
5. *Anna Helena Slichtenbcee,* geb. Deventer 6 febr. 18 19, † Huize „Buitenlust" (gem. Vianen) 14 dec. 1869, tr. Deventer 13 juli 1843 *Joan Jacob Cambier,* geb. Vianen 27 dec. 1816, † Vianen 18 maart 1874, zn. van *Wilhem Jacob Cambier,* penningmeester en secretaris van het Heemraadschap der Vijfherenlanden, van 't Land van Vianen en het Hoogheemraadschap van de Lekdijk, en *Agatha Jacqueline Lemker* [37]).

   J. J. Cambier was wijnkoper en secretaris-penningmeester van het Heemraadschap der Vijfherenlanden.
6. *Wilhelm Gijsbrecht,* geb. Deventer 18 mei 1820, † aldaar 27 aug. 1829.

BB

VIb. *Gerhard Slichtenbree,* geb. Deventer 4 juni, ged. aldaar (Grote Kerk) 12 juni 1785, † Deventer 20 jan. 1847, tr. Mijdrecht 8 juli 1818 *Heiltje Piethaan,* ged. Deventer

35) Nederlands Patriciaat, jrg. 38 (1952), p. 54, vermeldt ten onrechte als overlijdensdatum „13 mei 1865"; dezelfde uitgave, jrg. 3 (1912), p. 20 geeft de juiste datum.

36) M. A. van Rhede van der Kloot en R. N. G. M. Bär, Genealogische kwartierstaten van Nederlandsche geslachten, 's-Gravenhage 1887-1892, kwartierstaat van Mr. ***P. F.*** *Besier,* geeft op dat *Besier* lid van de Provinciale Staten van Overijssel was. Dit is niet juist. Nederland's Patriciaat, jrg. 38 (1952), p. 54 en Nieuw Nederlandsch Biographisch Woordenboek, deel IX, Leiden 1933, k. 62, die dezelfde onjuiste opgave doen, ontlenen deze waarschijnlijk aan het eerstgenoemde werk.

37) *Jeanne Willemine* ***Lemker (1782-1852)*** was een zuster van ***Agatha Jacqueline Lemker*** (1789—1851), die met ***Wilhem Jacob Cambier*** (1791-1851) gehuwd was.

38) G.A. Deventer, Registers van Patenten 1806 t/m 1811.

3 juli 1791 [39]), † Huize „Rustoord" onder Diepenveen 9 mei 1875, dr. van *Willem Piethaan*, stoelmaker, en *Jenneken Brinkmans*.

Gerhard Slichtenbree deed met Pasen 1804 belijdenis. 'Tot 1810 oefende hij het beroep van lijmzieder uit en daarna was hij looier [38]).

Waarschijnlijk in verband met zijn in het Deventer van die tijd moeilijk geaccepteerde banden met zijn toekomstige echtgenote vertrok hij in febr. 1817 naar Mijdrecht, waar hij veenman was. In zijn huwelijksacte wordt zijn beroep echter als „looijer" vermeld. In 1830 vinden wij hem in Diepenveen nog steeds als veenman, maar in 1833 is hij in Deventer teruggekeerd, waar hij zijn oude beroep weer opvatte.

Op 12 aug. 1845 ging Gerhard met Jacob ***Chernac Slichtenbree*** (VIc, 4) een vennootschap aan onder de firma „G. & J. Chernac Slichtenbree" „tot het gemeenschappelijk drijven eener handel in Huiden en Leer en van eene Leerlooijerij, waarvan het Kantoor aldaar ter Stede (nl. Deventer) gevestigd zal zijn in de Smeêstraat, Kad. Sectie E, no. 889" [40]).

In de Franse tijd heeft Gerhard ***Slichtenbree*** een aanschrijving ontvangen om dienst te nemen in de Garde d'Honneur, maar hij werd niet ingelijfd [41]).

Uit dit huwelijk:

1. *Helena Christina Slichtenbree*, geb. Mijdrecht 20 juli 1818, † Huize „Rustoord" onder Diepenveen 21 jan. 1875, tr. Deventer 28 juli 1848 *Hendrik Jakob van Nouhuys*, geb. Ossendrecht 8 sept., ged. aldaar 14 sept. 1806, † Vught 13 jan. 1881, zn. van Ds. *Gosuinus van Nouhuys*, predikant te Roosendaal N.-Br., en *Anna Maria Marcella Bles;* hij was weduwnaar van (tr. Utrecht 4 okt. 1838) *Maria Cornelia van Vlissingen* (geb. Utrecht 15 febr. 1810, † Breskens 29 okt. 1846).

   Helena Christina Slichtenbree was in 1848 directrice van „Tabita of Dorcas" (een liefdadige vereniging van dames tot het verstrekken van kleding aan schamele armen) te Deventer.

   H. J. van Nouhuys was infanterie-officier. Hij trad in 1822 als soldaat-vrijwilliger in dienst en via het korporaal- en sergeantschap werd hij op 16 aug. 1829 tweede-luitenant. Van 16 okt. 1830 tot 2 iuli 1833 was hij gedetacheerd bij de Vrijwillige Jagers "van Utrechts Hooaeschool. die hem een zijdgeweer schonken (K.B. 16 jan. 1834, no. 23, geeft hem permissie tot het aannemen en dragen hiervan). Hij was kapitein (achtereenvolgens 3de, 2de en 1ste klasse) van 28 nov. 1850 tot 8 mei 1858 en op deze laatste datum volgde zijn benoeming tot majoor. Hij was drager van het onderscheidingsteken voor langdurige Nederlandse dienst als officier [42]).

2. *Willem*, geb. Mijdrecht 28 mei 1820, † Uithoorn 20 maart 1829.
3. *Gerhard*, volgt VIIa (BBA).
4. *Zeger Jan*, geb. Mijdrecht 22 april 1824, † Uithoorn 18 maart 1829.
5. *Johanna Gerharda Slichtenbree*, geb. Uithoorn 2 maart 1826, † Arnhem 27 juli 1921, tr. Deventer 10 okt. 1850 *Mr.David Gerardus Kortenbout van der Sluijs*, geb. Rotterdam 11 maart 1821, † Arnhem 17 febr. 1904, zn. van *Jacob Kortenbout van der Sluijs*, Oost-Indisch hoofdambtenaar, laatstelijk assistent-resident van Indramajoe, en *Elisabeth Jacoba de Lussanet de la Sablonière*.

   Mr. ***D. G. Kortenbout*** *van* der *Sluijs* studeerde te Groningen, waarhij op 25 juni 1844 op stellingen promoveerde. Hij werd advocaat te Zwolle en in 1850 volgde zijn benoeming tot kantonrechter te Vollenhove, welke functie hij tot 1858 bekleedde en waarna hij tot griffier van de Arrondissements-Rechtbank te Almelo werd benoemd. In 1868 wisselde hij deze functie voor die van raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof in Overijssel. Bij de opheffing van dit hof werd ***Kortenbout van der Sluijs*** -met ingang van 1 januari 1876 tot raadsheer in het Hof te Arnhem benoemd en vervolgens in 1884 tot vice-president. Per 1 jan. 1903 kreeg hij op verzoek eervol ontslag wegens zijn hoge leeftijd.

   Mr. ***D. G. Kortenbout van der Sluijs was*** te Stad Vollenhove secretaris van het dijkbestuur van het lste district, lid van de Gemeenteraad en ouderling (tevens lid van het klassikale bestuur te Kampen); in Stad Almelo lid van de Gemeenteraad, lid van het college van regenten over het Huis van Arrest en plv.-agent van de Nederlandsche Bank: in Zwolle lid van de Gemeenteraad, ouderling, lid van het provinciale college van toezicht op de kerkelijke administratie, commissaris van de Overijsselsche Bank C.V. en lid van de plaatselijke commissie van toezicht op de scholen van middelbaar onderwijs. In Arnhem was hij jarenlang voorzitter van de commissie van toezicht op "het middelbaar en lager onderwijs. Van 1859 tot 1876 was *Kortenbout van der Sluijs* voor verschillende classes lid van het provinciaal kerkbestuur van Overijssel.

6. *Christiaan*, volgt VIIb (BBB).
7. *Wilhelmina Slichtenbree*, geb. Diepenveen 26 sept. 1830, † Arnhem 13 nov. 1894, tr. Deventer 19 april 1855 *Hendrik Marie Verkouteren*, geb. Maastricht 27 maart 1828, † 's-Gravenhage 25 febr. 1904, zn. van *Jacob Willem Verkouteren*, luitenant-generaal der artillerie, en *Maria Christina Munnik ((de) Munnick; Munnich)*.

   H. M. Verkouteren was infanterie-officier. Hij doorliep de Kon. Mil. Academie en werd op 24 juli 1848 tot tweede-luitenant en op 18 april 1854 tot eerste-luitenant benoemd. De kapiteinsrangen volgden van 22 febr. 1862 tot ***1872*** en op 24 nov. van dat jaar werd hij tot majoor benoemd. De rang van luitenant-kolonel en die van kolonel bereikte hij resp. op 30 april 1878 en 25 maart 1882. Bij K.B. van 10 mei 1886, no. 5, is ***Verkouteren*** onder toekenning van de rang van generaal-majoor met ingang ***van*** 22 mei 1886 op pensioen gesteld. Hij was drager van het onderscheidingsteken voor langdurige Nederlandse dienst als officier [43]).

   Verkouteren bezat het graf no. 709 op de algemene begraafplaats bij „Moscowa" in Arnhem, waar zowel zijn echtgenote als hijzelf begraven zijn. In 1894 woonde hij te Arnhem aan de Driekoningendwarsstraat no. 49 [44]).

8. *Willem Slichtenbree*, geb. Deventer 28 juni 1833, † aldaar 28 juni 1903.

   Willem Slichtenbree werd in 1853 surnumerair op het postkantoor te Arnhem. Van 1856 tot 1862 was hij werkzaam op het expeditiekantoor van de Nederlandsche Rijnspoorweg te Amsterdam, van 1864 tot 1868 op het postkantoor te Deventer en daarna weer on het genoemde expeditiekantoor. Hij doorliep de commiezenrangen als volgt: K.B. 29 maart 1855. no. 43: commies 3e kl.; K.B. 26 jan. 1861, no. 51: commies 2e kl.; en K.B. 12 dec. 1867, no. 74: commies le kl. Bij K.B. van 21 dec. 1870, no. 10, kreeg hij een pensioen van ***f 294,—*** per jaar [32]).

   Bij vonnis van de Arrondissements-Rechtbank te Deventer van 9 nov. 1870 werd ***Willem Slichtenbree*** op

39) ***Heiltje Piethaan zou*** op 1 juli 1791 te Deventer geboren zijn.

40) Nederlandsche Staatscourant 25 aug. 1845, no. 200.

41) [J. 1. J v[an] D[oorninck], Gardes d'Honneur (departement der monden van den IJssel), in: Bijdragen tot de geschiedenis van Overijssel, deel IV, Zwolle 1878, p. 250.

42) A.R.A., Collectie stamboeken van officieren, inv. no. 344.

43) A.R.A., Collectie stamboeken van officieren, inv. no. ***458.***

44) Volgens inlichtingen van de gemeente Arnhem.

verzoek van zijn moeder wegens verkwisting onder curatele gesteld [45].

BBA

VIIa. *Gerhard Slichtenbree*, geb. Mijdrecht 18 april 1822, † kort nà 18 dec. 1853, tr. Heinkenszand (Zeeland) 17 febr. 1849 *Dina Jacoba Polderman*, geb. Heinkenszand 26 jan. 1829, † kort ná 18 dec. 1853, dr. van *Isaac Polderman*, secretaris *te* Heinkenszand, en *Johanna Anthonetta Baars*.

Gerhard Slichtenbree was kapitein ter koopvaardij en van 1845 tot 1853 lid van het Amsterdamsche College „Zeemanshoop". Sinds 1849 voerde hij „het snelzeilend en bijzonder goed voor passagiers ingerigt nieuw gekoperd tweedeks Nederlands Barkschip Eolus", waarvan G. C. Bosch Reitz reder was [45]. Op 18 dec. 1853 vertrok deze bark, waarop zich het hele gezin van de kapitein bevond, van Banjoewangi (Java) en er werd sindsdien niets meer van het schip vernomen [46]. (Een aquarel van J. Spin van de „Eolus" werd in 1923 door de familie Slichtenbree aan het museum „De Waag" *te* Deventer geschonken).

Uit dit huwelijk:

1. *Gerhard*, geb. Heinkenszand 19 okt. 1849, † aldaar 27 okt. 1849.
2. *Willem Gerhard*, geb. Heinkenszand 9 dec. 1850, † kort ná 18 dec. 1853.

BBB

VIIb. *Christiaan Slichfenbree*, geb. Uithoorn 20 okt. 1828, † Deventer 1 april 1905, tr. Deventer 30 juli 1862 *Ida Agatha van der Sleyden*, geb. Wilp (gem. Voorst) 21 aug. 1837, † Deventer 26 nov. 1909, dir. van *Cornelis Willem (Corneille Guillaume) van der Sleyden*, kolonel der lichte dragpnders, en *Emilie Louise Josine de Schwartz*.

Door de dood van *Gerhard Slichtenbree* (VIb) werd de tussen hem en *Jacob Chernac Slichtenbree* (VIc 4) bestaande vennootschap onder firma ontbonden. Op 13 juni 1850 ging *Jacob Chernac Skhtenbree* met zijn neef *Christiaan Slichtenbree een* nieuwe vennootschap aan onder de firma „Chernac Slichtenbree & Compagnie" „tot het gemeenschappelijk drijven van Handel in Huiden en Leer, van eene Leerlooierij en Lijmziederij". Deze vennootschap was eveneens gevestigd in de Smeêstraat te Deventer [47]. Op 8 mei 1886 werd de vennootschap ontbonden door uittreding van *Jacob Chernac Slichtenbree* en op 21 mei 1886 ging *Christiaan Slichtenbree* met zijn zoon *Gerhard* een nieuwe vennootschap aan tot het drijven ener leerlooierij. De firma „Chernac Slichtenbree & Co." bleef gehandhaafd [48]. Christiaan *Slichtenbree* trad op 9 dec. 1901 uit de firma, die daarop door zijn zonen Gerhard en *Eduard Jan* werd voortgezet (acte 9 dec. 1901) [49].

Christiaan Slichtenbree was in 1862 brandmeester van spuit no. 5 aan de Waag op de Brink, president van het Muziek-Collegie „Unis par les sons de la Musique", en secretaris van de Muziekschool en thesauri& en secretaris van de Binnen- en Buiten-Sociëteit „de Toren". Hij was van 1867 tot zeker 1889 lid van de Gemeenteraad van Deventer, waar hij woonde in de Lange Bisschopstraat no. 54, Hij werd *in 1891 in* de eerste grondslag van de personele belasting naar een huurwaarde van *f* 450,— aangeslagen [50].

Uit dit huwelijk:

1. *Gerhard Slichtenbree*, geb. Deventer 20 mei 1863, † aldaar 30 mei 1943.

   Gerhard Skhtenbree was sinds 1886 lid van de firma „Chernac Slichtenbree & Co.", sedert 9 dec. 1901 met zijn broeder *Eduard Jan*. Op 23 juli 1914 trad de laatste uit en *Gerhard* zette de zaken der vennootschap voor eigen rekening en onder dezelfde naam voort [51]. In 1919 is de leerlooierij geliquideerd.

   Gerhard Slichtenbree was lid van de Deventer wielrijdersvereniging „De Roverbende"; hij was ongehuwd.
2. *Emilie Slichtenbtee*, geb. Deventer 10 sept. 1864, † aldaar 25 mei 1958.

   Emilie Slichtenbree was verpleegster. Zij was in 1914 lid van de Commissie van Toezicht Lager Onderwijs te Deventer; zij was ongehuwd.
3. *Cornelis Willem*, geb. Deventer 20 okt. 1865, † aldaar 2 okt. 1871.
4. *Eduard Jan*, 'geb. Deventer 22 dec. 1866, † aldaar 29 maart 1871.
5. *Ida Antonia Slichfenbree*, geb. Huize „'t Zant" te Wilp (gem. Voorst) 8 aug. 1868, † Deventer 30 dec. 1944.

   Ida Antonia Slichtenbree was godsdienstonderwijzeres en in 1914 vice-presidente van de Deventer zondagsschool. Zij bleef ongehuwd.
6. *Jacob Slichfenbree*, geb. Deventer 10 aug, 1871, † Migennes (dép. Yonne, Fr.) 2 jan. 1925, tr. (bij volmacht) Haarlem 17 okt. 1907 *Alida Catharina Elisabeth Maria van der Linde*, geb. Semarang 6 aug. 1879, † Laren (N.H.) 7 okt. 1965, dr. van *Johannes Albertus van der Linde*, oprichter der firma Van der Linde & Teves te Semarang, en *Johanna Christina van der Schaft*, en gescheiden echtgenote (tr. Haarlem 9 aug. 1900, echtsch. Arr.-Rb. 's-Gravenhage 1 dec. 1903) van *Jan Bernard Goudriaan* (geb. 's-Gravenhage 11 mei 1874, † 's-Gravenhage 19 mei 1940).

   Jacob Slichtenbree zocht zijn geluk in Ned.-Indië, waar hij in 1900 in Kediri woonde. Na enige jaren als 1ste machinist op de suikerondernemingen Koning Willem 11 bij Modjosari (res. Soerabaja) en Poerwoasri (res. Kediri) werkzaam te zijn geweest was hij in 1905 en 1906 employé op de suikerfabriek Krian (res. Soerabaja). In 1907 werkte *Jacob Slichtenbree* op de suikeronderneming Nieuw Tersana bij Tjiledoek (res. Cheribon) en van 1908 tot 1915/'16 was hij administrateur van de suikeronderneming Balong Bendo bij Krian (res. Soerabaja). Daarna was hij korte tijd werkzaam op de suikerfabriek Poerworedjo bij Djenar (res. Kedoe) en sedert 1919 was hij administrateur van de landbouwonderneming Gebang Winong, district Massaran (res. Soerakarta).

   In 1913/'14 was *Jacob Slichtenbree* secretaris van het bestuur van de groep Sidhoardjo van het Dept. Soerabaja van het Algemeen Syndicaat van suikerfabrikanten in Ned.-Indië en sinds 1917 commissaris van de Cultuur Mij. Moeara Kiawai en van de Land- en Mijnbouw Mij. Talamau, die beide ondernemingen in de afdeling Loeboe Sikaping (Sumatra's Westkust) exploiteerden [52].

45) Advertentie op het Centraal Bureau voor Genealogie.

46) Volgens inlichtingen van het Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum te Amsterdam.

47) Nederlandsche Staatscourant 22 juni 1850, no. 146.

48) Nederlandsche Staatscourant 29 mei 1886, no. 126.

49) Nederlandsche Staatscourant 12 dec. 1901, no. 291.

50) Lijst der kiezers van leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal, de Provinciale Staten in het hoofdkiesdistrict Deventer en den Raad der gemeente Deventer, 1892, Deventer z.j., p. 44/45.

51) Nederlandsche Staatscourant 26 en 27 juli 1914, no. 173.

52) Handboek voor cultuur- en handels-ondernemingen in Ned.-Indië, jrg. 20 t/m 38 (1908 t/m 1926), Amsterdam 1907 t/m 1925.

7. Eduard *Jan,* volgt VIII.

8. *Helena Johanna Wilhelmina Slichtenbree,* geb. Deventer 1 juni 1877, † Beverwijk 5 maart 1956.

Helena Johanna Wilhelmina Slichtenbree was lares huishoudkunde en strijken aan de Vrouwenarbeidsschool te Deventer. Zij ging in 1916 naar Frankrijk, waar zij „sous-directrice du Service Economique de l'hôpital Néerlandais du Pré Catalan" (Bois de Boulogne, Neuilly sur Seine) was. Voor haar werk werd zij in jan. 1917 door de Franse minister van Justitie en Openbaar Onderwijs begiftigd met „les palmes d'Officier d'Académie" [53]).

VIII. *Eduard Jan Slichtenbree,* geb. Deventer *20* iuni *1874.,* † Amsterdam *8* maart 1949, tr. Winsum (Gr.) 27 aug. 1902 *Aleida Johanna Schepel,* geb. Winsum *3* april 1876, † 's-Gravenhage 18 maart 1928, dr. van *Jan Schepel,* landbouwleraar, burgemeester van Winsum, lid Tweede Kamer der Staten Generaal [54]), en *Lambertina Wierda.*

Eduard Jan Slichtenbree was sedert 9 dec. 1901 samen met zijn broeder *Gerhard* lid van de firma „Chernac Slichtenbree & Co." Op 23 juli 1914 trad hij uit deze vennootschap. Hij was in 1892 lid (oprichter?) van de Deventer velocipèdeclub „Immer Weiter" en in 1905 van de wielrijdersvereniging „De Houten Doordraaiers".

Uit dit huwelijk:

Christiaan, volgt IX.

1x *Christiaan Slichtenbree,* geb. Groningen 15 maart 1904, † Amsterdam 21 dec. 1956, tr. Middelbert (gem. Noorddijk, Gr.) 12 sept. 1929 *Frederika Alberta Tiddens,* geb. Ezinge (Gr.) 14 aug. 1905, dr. van Ds. *Oeds Pieters Tiddens,* vrijzinnig Herv. predikant, en *Alida Catharina Gerdes [Amsterdam].*

Christiaan Slichtenbree was sedert ± 1924 werkzaam bij de N.V. Producten- en Grondstoffenhandelmij. te Amsterdam. Van 1939 tot 1946 was hij directeur van deze N.V. en daarna medewerker van Astrimex Handelmij. N.V. en de Nederlandsche Industrie voor Acoustische Materialen N.V.

Mevrouw *Slichtenbree-Tiddens* is bibliothecaresse van de Ned. Entomologische Vereniging.

Uit dit huwelijk:

1. *Aleide Catharina Johanna Slichtenbree,* geb. Groningen 18 dec. 1930, tr. Amsterdam 22 okt. 1953 (echtsch. Arr.-Rb. Amsterdam 5 juli 1962, ingeschr. B.S. Amsterdam 11 febr. 1963 [55])) *Johannes Franciscus van Dijck* [Amsterdam], geb. Eindhoven 11 dec. 1924, zn. van *Bernard Juliën Antonius Joannes van Dijck,* werkzaam in de houthandel te Amsterdam, en *Margaretha Augusta van Alphen;* hij hertr. Amsterdam 5 maart 1963 *Meina Elisabeth Kuijpers* (geb. Nijkerk 12 febr. 1937) [Amsterdam].

2. *Oeds Eduard Peter,* volgt X,

X. *Oeds Eduard Peter Slichtenbree,* geb. Groningen 15 jan. 1933, tr. Amsterdam 18 mei 1962 *Arine Henriëtte van Zwanenburg,* geb. Utrecht 24 maart 1935, dr. van *Hugo van Zwanenburg,* stuurman ter koopvaardij, en *Henriëtte Catharina Huijsman [Soest].*

Oeds Eduard Peter Slichtenbree doorliep van 1954 tot 1958 de Kon. Mil. Academie en werd op 1 aug. 1958 tot tweede-luitenant der huzaren benoemd. Twee jaren later volgde zijn benoeming tot eerste-luitenant en op 1 nov. 1965 die tot ritmeester.

Uit dit huwelijk:

1. *Alexandra Frédérique,* geb. Amersfoort 25 aug. 1963,

2. *Christiaan Bernd,* geb. Eersel (N.-Br.) 8 aug. 1966.

53) Volgens inlichtingen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

54) A. F. Schepel, [Korte Mededeling] Schepel (in: De Nederlandsche Leeuw, jrg. 71 (1954), k. 385-387).

55) L. G. [C. M.] van Dijck, Genealogie van Dijck, [Culemborg 19661, p. 79, stelt de echtscheiding abusievelijk in 1961.

BC

(uitgestorven in 1907)

VIc. Mr. *Ladislaus Chernac Slichtenbree,* geb. Deventer 19 sept., ged. aldaar (Grote Kerk) 23 sept. 1789, † Deventer 16 juni 1830, tr. Deventer 14 maart 1816 *Susanna Elisabeth van Berghuys,* geb. Nieuwenschans (Gr.) 19 april, ged. aldaar 27 april 1788, † Deventer 16 juni 1825, dr. van *Jacob van Berghuys,* kolonel der infanterie, en *Arnoldina Huberta Struuck.*

Ladislaus Chernac Slichtenbree studeerde aan het Athenaeum te Deventer (1806—1811) en promoveerde op 25 juni 1811 op stellingen aan de Leidse universiteit. In sept. 1811 deed hij belijdenis. Hij was „koopman".

Uit dit huwelijk:

1. z o o n , geb. Deventer 29 jan. 1817, † aldaar 30 jan. 1817.

2. *Catharina Elsebe Chernac Slichtenbree,* geb. Deventer 9 maart 1818, † aldaar 28 jan. 1907, tr. Deventer 21 mei 1840 Mr. *Johannes Wijbrandus Tromp,* geb. Lekkum (gem. Leeuwarderadeel) 29 april 1813, † Leeuwarden 25 okt. 1866, zn. van *Tiete Solkes Tromp,* raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof van Friesland, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en *Wijtske (Wytsche) ((van) Hettinga Tromp) Florison.*

Mr. J. *W. Tromp* studeerde aan de Leidse universiteit, waar hij in 1836 promoveerde. Hij was daar lid van het studentengezelschap „Frisia" [56]). *Na* zijn studie vestigde hij zich als advocaat te Leeuwarden, waar hij sinds 1860 lid van de raad van toezicht en discipline was. Sinds 24 maart 1845 was hij rechter-plv. in de Leeuwarder Arrondissements-Rechtbank en bij zijn overlijden rijks-advocaat in Friesland en deken der Orde van advocaten bij het Provinciaal Geregtshof. Op 9 okt. 1854 werd *Tromp* tot lid van de Provinciale Staten van Friesland voor Leeuwarden benoemd; in 1862 werd hij herkozen en nam vóór de wintervergadering van 1865 ontslag [57]).

3. *Arnoldina Huberta,* geb. Deventer 27 juni 1819, † aldaar 12 juli 1819.

4. *Jacob Chernac Slichtenbree,* geb. Deventer 12 aug. 1821 [58]), † Zwolle 10 jan. 1898, tr. Deventer 28 mei 1851 *Johanna Judith Anspach,* geb. Deventer 5 mei 183 1, † aldaar 10 jan. 1892, dr. van Dr. *Jan Adolph Anspach,* theol. doctor, Ned. Herv. predikant te Deventer, en *Johanna Judith ter Haar.*

Jacob Chernac Slichtenbree was lid van de firma's „G. & J. Chernac Slichtenbree" en „Chernac Slichtenbree & Co." te Deventer (zie *Gerhard Slichtenbree,*

56) J. T. Anema, It selskip Frisia to Leijen (in: Genealogysk Jierboekje 1967).

57) Nieuw Nederlandsch Biographisch Woordenboek, deel X, Leiden 1937, k. 1061/2, vermeldt ten onrechte, dat Mr. J. W. Tromp lid van de Staten Generaal is geweest.

58) Jac. A[nspach], De familie Anspach (in: De Nederlandsche Leeuw, jrg. 12 (1894), k. 103) geeft ten onrechte „10 aug. 1821" als geboortedatum op.

Vlb, en ***Christiaan** Slichtenbree,* VIIb). Op 8 mei 1886 trad hii uit de laatstgenoemde vennootschap en leefde sindsdien van zijn renten.

Sinds 1847 was hij lid van het departement Deventer der Mij. tot Nut van 't Algemeen. Voorts was hij als diaken lid van het Gereformeerd Armbestuur en bestuurslid van het Stappenconvent (zie *Joan Lemker Slichtenbree,* VIa, 4). Van 1853 tot 1876 was hij lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Deventer en sinds 18'78 regent over de cellulaire gevangenis (later strafgevangenis, tevens hulp-huis van bewaring) aldaar. Hij woonde aan de Singel te Deventer.

5. *Christiaan Chernac Slichtenbree,* geb. Deventer 5 april *1823,* † aldaar *15* aug. *1842.*

6. *Arnoldina Huberta Chernac Slichtenbree,* geb. Deventer *9* jan. *1825,* † Amsterdam 22 okt. 1899, tr. Leeuwarden 15 maart 1860 Mr. *Menso Alting Kronenberg,* geb. Deventer 17 sept. 1814, † Deventer *28* okt. 1882, zn. van *Reinier Kronenberg,* wolkoper, luitenant-kolonel der Gewapende Burgerwacht te Deventer, lid van de Raad van Deventer, en *Elechijn Mees.*

Mr. *M. A. Kronenberg* studeerde te Leiden (ingeschr. 22 febr. 1833). Hierna vestigde hij zich als advocaat te Deventer en in 1839 werd hij tot kantonrechter te Goor benoemd. Hij was aldaar enige jaren lid van de Gemeenteraad. Van 30 juli 1855 tot 15 juli 1882 vervulde hij de functie van kantonrechter te Deventer. Daar was hij lid van het college van regenten over het Huis van Arrest (later de cellulaire gevangenis) en lid van het klassikale bestuur. Zowel in Goor als in Deventer was hij lid van de Mij. tot Nut van 't Algemeen. Voorts was hij correspondent te Deventer van de firma R. Kronenberg & Zn. te Rotterdam, ouderling van de Hervormde gemeente en bestuurder van het St. Jurriëns Gasthuis.

Bijlage **A.**

Aantekeningen van *Gerhard Slichtenbree* (1720—1802), gemaakt in een door Hendrick en Jacob Keur te Dordrecht en Marcus Doornick te Amsterdam in 1686 in compagnie uitgegeven Statenbijbel[59]).

1616 — [folio 1] *Jan Slichtenbree,* coopm. te Warendorp, koomt 1616 tot Deventer woonen en trout aldaar op den 16 decmb. desselven jaars met *Jenneken ter Weyde* wed. van *Jurien Bartels* in de Kleijne Overstraat.

1644 den 3 october getraut — *Jan Slichtenbree,* brouwer in bieren, gewoond in de Lange Bissch., getrout met *Elisabeth Averloo* den 3 octob. 1644.

1647 gebooren — *Gerhard Stichtenbree,* burger vaand[r] en lid van de Gezwore Gemeente, zoon van *Jan Slichtenbree,* welke is overleeden den 26 octob 1719 in het 73e jaar zijns ouderdoms. Getrout den 28 feb 1671 met *Geertruij de Romer,* gebooren den 4 meij 1648, overleeden den 14 augst 1727, dogter van *Caspar de Romer* en *Elisabeth de Haas* van Stavelo (*); heeft gehad twe susters, eene getrout aan de schilder *Wëls* uijt Schotland hier gekoomen, en de andere getrout aan ..... *Overlo,* waarvan twe dogters zijn geweest die sonder kinderen gestorven zijn.

(*) de portretten gelaten in het huijs de Spiegel aan de nieuwe mark

1672 — Gebooren *Elsebé Slichtenbree,* 'oudste dogter van *Gerhard Slichtenbree,* is ongehuwt gestorven den 19 augst 1733 in het 61e jaar hares ouderdoms.

Jan Slichtenbree, lakenkoper, oudste soon van *Gerh. Slichtenbre,* geboren ....., getnout 12 maart 1702, gestorven ....., getrout geweest met *N N Hossius,* heeft gehad twe dogters.

(*) geboren 6 janu 1703 — De oudste *Elsebé Slichtenbree (*)* eerst getrout 2 octob 1722 aan *Gerrit Brinkhuijs,* waarvan eene dogter *Johanna Marija Brinkhuijs,* geb 17 decmb 1724, getrout aan *Frederik Horselenbergh,* tot Vollenhove wonende, nu wed[u]; te Vollenhove overleeden.

De twade man *Jan ten Kinkelaar;* daarbij gewonnen een soon *Jan Casparus,* drie dogters *Anna ten Kinkelaar, Femia* en *Lamberdina;*

(*) van *Jan Slich-Ceabree* — twede dogter (*) *Neletta Slichtenbree,* eerst getrout aan *Christoffer Flom,* Medic. Doctor, waarvan een soon, die jong overleeden is: voor de twede maal getrout D[r] *Cornelis Joan van der Licht,* waarvan eene dogter *Hendrina Marija van der Licht,* wonende te Zutphen; de moeder is overleeden.

1677 den 26 Janu — Gebooren *Margaretha Slichtenbree,* twade dogter van *Gerh. Slicht.,* getrout 1701 aan *Cornelis Arents,* gemeensman der stad Deventer, gestorven in 1715, nagelaten:

[1] *Megtelt Arents,* gebooren 1702, getrout aan Mr *Campegius van der Straaten* [60]), thesaurir en raad van de Domeijnen van zijn Hoogh. Kinderen: oudste soon Mr *Samuel van der Straaten,* scheepen van Alkmaar en monster commissaris op Tessel, overleeden; zijn vrou *Regina van der Straaten,* dogter van *Adrianus van der Straaten* van Amsterdam, heeft een soon *Adrianus van der Straaten;* twede soon Mr *Cornelis van der Straaten,* commies fiscaal van 't Noorder quartier, getrout aan Juffrouw *Heijnsius van Willigen,* woond te Hoorn; [folio 1 verso] oudste dogter *Reijnouka van der Straaten,* getrout aan *Pieter Kuijper,* ontfanger generaal van 't Noorder quartier, heeft aene dogter *Eva, Cuijper,* getrout aan DHr *Schagen,* scheepen van Hoorn;

derde zoon *Adrianus van der Straaten,* ontfanger van den Hoogen Raad in Holland, getrout eerst met *Tanna Palink,* kinderen:

59) De oorspronkelijke tekst is letterlijk overgenomen, waarbij een nieuwe interpunctie is aangebracht. De namen zijn in het handschrift meestal onderstreept. De overige onderstreepte woorden zijn gespatieerd weergegeven. Ten einde de kinderen van de verschillende ouderparen te onderscheiden is een nummering tussen vierkante haken toegevoegd. De bovengenoemde bijbel is in het bezit van de Heer 0. *E. P.* ***Slichtenbree.***

60) Zie over het geslacht *Van der Stra(a)ten:* Ned. Adelsboek, jrg. 45 (1952), p. 81 e.v.

***Magdalena van der** Straaten, **Campagius Cornelius van der Straaten, Corvina van der** Straaten,* dese laaste is overleeden; zijn twede vrouw ***Marija** Reijgersma*[61]), geen kinderen:
vierde soon ***Petrus van der** Straaten,* bailluw van Ameland, getrout aan ***Cornelia van Assendelft, ses*** kinderen.

[2] ***Elsebé Arents,*** twede dogter van *Cornelis* ***Arents,*** gebooren 13 meij 1703, overleeden ....., getrout aan ***Alexander van Sugfelen,*** lakenkoper en gemeensman te Deventer, is overleeden .....,

1e kinderen: ***Marija van Sugtelen (*)***[62]), eerst getrout met de gemeenstman ***Jan** Schuijlenburgh,* is overleeden ....., waarvan een dogter ***Anna** Aleijda* ***Schuijlenburgh, een*** soon ***Alexander** Schuijlenburg;*
(*) hertrout aan Domini *Willem* ***de Koningh,*** eerst predicant te Deventer en nu in 's Hage, soon *Cornelis* ***de Koningh;***

2e beyde overleden ***Cornelia** Margareta* ***van Sugtelen,*** getrout aan Dom. ***Jacob Zwart,*** predicant Appingedam, een soon;

3e ***Casparus Arnoldus van Sugtelen,*** resident te Grisé op 't eijland Java in Oostindien, aldaar overleden, zijn
vrou ***Sara van** Oort,* twe kinderen mede overleeden;

4e Mr ***Cornelis van Sugtelen,*** advocaat te Surinamen, aldaar overleeden, getrout aan Juffr ***Mauritius,*** dogter van de Burgemr van Purmerent;

5e Mr ***Alexander van Sugfelen,*** getrout aan *Barta Remink* wedu *Besier.*

[3] Mr *Herman* ***Arenfs,*** nentmr en gemeensman te Deventer, getrout met *Catharina* ***Danser*** van Amsterdam, te Deventer overleeden, geen kinderen.

[4] ***Beatrix** Arents,* gestorven in 1730, getrout aan Mr ***Gerrit van Sugfelen,*** burgemr van Deventer en ontfanger in den Bos, is overleeden, de soon ***Arnoldus van** Sugte**Zen*** in zijn 9e jaar gestor [ven] [63]).

[5] *Henrietta Arents* in haar 9e jaar gestorven.

1683 [folio 2] gebooren ***Harmina Slichfenbree,*** twede [64]) dogter van ***Gerhard** Slichtenbree* [65]), gestorven in Leeuaarden den 25 augst 1757 in het 74e jaar hares ouderdoms, eerst getrout aan ***Melchior** Hagedoorn,* ontfanger van Brummen, kinderen:

61) Lees ***Maria** Reigersman.* Zie Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek, deel 111, blz. 55.
62) Dit verwijzingsteken staat in de originele tekst tussen „kinderen" en „*Marija*".
63) Door de wijze van inbinden niet meer zichtbaar.
64) Bedoeld wordt „derde".
65) De woorden „twede dogter van *Gerhard* ***Slichtenbree***" staan in het handschrift boven aan de bladzijde geschreven.

[1] *Jan* ***Harmen,*** luijten. ten dienste deser landen, ongehuwt overleden;
[2] ***Gerhard Hagedoorn,*** apoteker te Amsterdam, gehuwt met de wedu *Hermans,* sonder kinderen gestorven:
[3] ***Elsebé Hagedoorn,*** getrout aan ***Jan Georg** Hermans,* secret. te Dillenburgh, kinderen: [a] ***Jan** Hermans Hermans*[66]),
[b] ***Amelia** Hermans,* in Berlijn getrout,
[c] ***Cristina** Hermans,* in Amsterdam getrout,
[d] een soon ***Philip,*** cherurgijn op Ameland,
[e] een soon ***George,*** na Indien,
[f] nog een dogter ***Harmina** Hermans;*
gemelte ***Harmina Slichfenbree*** hertrout aan ***Jan Frederik van Leeuwen,*** rentmr van Haar Hoogh. de Vorstinne Douariere van Oranjen, overleeden in Leeuwaarden, geen kinderen.

1687 Gebooren ***Bernh. Hendr. Slichtenbree,*** burger luijten. en coopman tot Deventer, ongehuwt overleeden den 28 octob 1772 in het 85e jaar zijnes ouderdoms.

1.690 Gebooren ***Christijaan Slichtenbree,*** J.U. Doctor en rentmr van St. Jans Camp, overleeden binnen Deventer den 27 decemb 1765 in het 76e jaar zijns ouderdoms, gehuwt aan ***Gerharda** Catharina* ***Haak,*** overleeden op St. Jans Camp den 1 novb. 1731, kinderen:

[1] ***Gerhard Slichfenbree,*** lid van de gezwore gemeente en coopm. te Deventer, gebooren binnen Deventer den 14 decemb 1720, gehuwt den 5 octob 1749 met *Catharina* *Ribbius,* kinderen:

1e [a] ***Christijaan Slichfenbree,*** lid van de gezwore gemeente, burger vaandr en coopm., gebooren 18 septb 1750 en den 17 meij 1775 getrout met ***Anna Helena Zegerius,*** dogter van *Zeger* ***Zegerius,*** predicant tot Epe en ***Geertruij** Lamberts* ***zijn*** huijsvrou, an welke jong getrouwde wij hebben overgedaan het huijs de Spiegel met de stoffewinkel (*);
(*) Kinderen van *Christ.* ***Slichtenbree*** en ***Anna Helena*** Zegerius:
Catharina, geboren 1777, genoemt na mijn vrouw, jong overleden;
Geertruij, geboren petry 1779, genoemd na mijn schoons dogters moeder;
Gerharda ***Johanna.*** gebooren den 5 decmb 1780. genoemt na mij en na mijn grootmoeder ***Haak;***
Zeger ***Jan** Slichtenbree,* geboren 8 meii 1783:
Gerhard, geboren;
Magrita Barta;
Ladisla, genoemt na Professor *Cherak;*
Catharina, genoemt na mijns zoons overleden oudste dogterje

2e [b] ***Elsebé Slichfenbree,*** gebooren 12 maart 1752, 1777 den 9 septb. getrout met

66) Hier stond oorspronkelijk „*Jan* ***Frederik Hermans***". Door de zelfde schrijver van alle aantekeningen werd ***Frederik*** doorgestreept en ***Hermans*** toegevoegd.

DHr *Ladeslaus Chernack*, geboortig van de stad Raap in Hongarien, A.L.M. Philos. et Medic. Doctor, Philos. Profes. op het Illustre School alhier;

3e [c] *Jan Harmen*, gebooren 1 octob 1757, overleeden 12 septb 1759;

4e [d] *Gerharda Cafharina Slichfenbree*, gebooren 20 decmb 1760.

(*) dogter van *Christ. Slichtenbree* rentmr van St. Jans Camp

[2] *Johanna Cafharina* (*), geboren 26 april 1722, den 19 juny overladen;

[3] *Harmen*, gebooren *23* septb 1723, 25 ditto overleeden;

[4] noch een soontje, gebooren den 5 maart 1727, levende een seer korte tijd, op St. Jans Camp begraven.

[folio 2 verso]

Garharf Sleghfebree hoort dijt
boeck toe kost mij 36 gulden
Dese bijbel heft Vader
en Moeder mijn gergeven
en komt mijn toe
Elsebe Slichfenbree

Bijlage B.

Aantekeningen in een door Hendrick en Jacob Keur te Dordrecht en Marcus Doornicke te Amsterdam in 1682 in compagnie uitgegeven Statenbijbel[67]).

Herman Haak

[folio 1] A° 1658 den 1 januarij ben ik *Herman Haak* gebooren.

A° 1656 den 17 maij is *Joanna Remink* gebooren.

A° 1663 den 11 augustus is *Henricus Haak* gebooren, ende den 16 junij 1689 tot predicant van Colmschate in het Klooster Diepenveen bevestigt.

A° 1692 den 7 december ben ik *Herman Haak* met mijn alderliefste *Joanna Remink* tot Diepenveen door mijn broeder D° *Henricus Haak* te samen in den houwdijken staet bevestigt.

Op vrijdag des nademiddags omtrent vijf uren, sijnde den 14/3 april des jaars 1696, is gebooren onse dogter *Gerardina Cafharina*, en den 5 dito in de Bergkerk gedoopt.

Chrisfiaan Slichfenbree

1715, den laetsten decemb. is mijn schoonvader *Herman Haak* in den Heere gerust, en den 5 jan. 1716 in de Bergkerke begraven [68]).

1718, 22 decamb. is oom *Henrikus Haak* in den Heere gerust. Den 27 dito in de Bergkerke begraven [68]).

1690, in begin van octob. ben ick *Chrisfian Slichfenbree* geboren, en den 5 dito gedoopt.

1720, 9 feb., ben ick *Chrisfian Slichtenbree* met mijn alderliefste *Gerharda Cafharina Haak* door D[e] *Wateram* [69]) in de Beulake in den houwelijken staat bevestigt.

1720, 14 decemb., snags ten 3 uijren [70]), is 'geboren onse soon *Gerhard*, genoempt na mijn vader saliger, en den 15 dito in de Grote Kerk gedoopt.

1722, 26 april, sondaags agtermiddags omtrent 4 uiren is onse dogter *Johanna Cafharina* geboren, genoempt na mijn schoonmoeder en desself moeder, en den 28 dito dingsdaags smongens in de Broerenkerk gedoopt.

1722, 19 junij, is onse dogter *Johanna Catharina* [71]) smorgens te ses uiren in den Here gerust: den 22 dito in de Grote Kerk begraven.

1723, 23 septemb., donderdag smorgens om 9 uiren is ons een soon geboren; 24 dito gedoopt door Domine *Goris* in de Grote Kerk, en genoempt *Harmen* na mijn schoon-vader, 25 dito sagtermiddags omtrent 4 uiren in den Here ontslapen; den 28 dito begraven.

[folio 1 verso]

1727, 5 maart, is mijn vrouw te vroeg verlost van een soontjen levende een seer korte tijd; is op St. Jans Camp begraven.

1731, 1 novemb., is mijn waerde en lieve huijsvrouw 's avonds om 7½ uir op Jan Camp in den Heere gerust, en te Vollenhove in de kerke ('daar een graf van *Henrik Morre* gekogt hadde) begraven.

1746, 15 april, is mijn waarde schoon-moeder *Johanna Remink* 's avonds op S[t] Jans Camp in 't 90 jaar hares ouderdoms in den Heere gerust en te Vollenhove in de rkerke in 't gnav dat van *Henrik Morre* gekogt hadde begraven.

1749, 5 octob., is mijn soon *Gerhard Slichfenbree* met sijn liefste *Catharina Ribbius*, door haar nee[f] [72]) N.N. *Ribbius*, predicant te 1 Jsendoorn, des agtermiddags in de Grote Kerk te Deventer getrouw[t] [73]).

Gerhard Slichtenbree

1750, 18 septb., is mijn waarde en lieve huijsvrou *Catharina Ribbius* verlost van een zoon; is den 20 d° door D° *Cappenborg* in de Groote Kerk tot Deventer gedoopt met de naam van *Chrisfiaan* genoemt [74]) na mijn nog in leven sijnde vader.

1752, 12 maart, is mijn beminde huijsvrou verlost van een dogter, welke den 14 d° in de Broerenkerk tot Deventer gedoopt is door D° *van Doelen*, en genoemt *Elsebe* na mijn vrous moeder.

1757, 1 october, is mijn lieve huijsvrou verlost van een kloeke soon, en ten selven deuge in de Grote Kerk door D° *van Doelen* gedoopt met de naamen *Jan*

67) De regels, die bij de voorgaande bijlage werden toegepast, zijn ook hier gebruikt. De namen van de schrijvers zijn boven hun aantekeningen toegevoegd. Deze bijbel is in het bezit van Mevrouw ***F. A. Slichtenbree-Tiddens***.

68) Deze aantekeningen zijn later toegevoegd.

69) Hier staat misschien een andere naam. Het handschrift is hier niet goed leesbaar.

70) „snags ten *3* uijren" is met een verwijzingsteken toegevoegd.

71) ***„Johanna Catharina"*** **is** met een verwijzingsteken toegevoegd.

72) De „**f**" is ten gevolge van slijtage op de zijkant van de bladzijde niet meer aanwezig.

73) De „**t**" is ten gevolge van slijtage op de zijkant van de bladzijde niet meer aanwezig.

74) „genoemt" is met een verwijzingsteken toegevoegd.

Harmen: Jan na mijn schoonvader *Jan Ribbius, Harmen* na mijn grootvader *Harmen Haak.*

1759, *12* septb., is deze onse soon *Jan Harmen* in den Heere ontslapen; den 15 d° in de Grote Kerke in ons graff van grootvader *Haak* begraven. DHeere heeft ons dit lieve kind gegeven, dHeere heeft hem tot sig genomen: de name des Heeren sijn 'gedankt.

1760, 20 decemb., is mijn lieve huijsvrou verlost van een dogter; den 21e in de Grote Kerk 's avonds gedoopt door D° *Rijmsdijk* met de namen *Gerhardina Catharina* na mijn moeder saliger.

1765, 27 decemb., is mijn waarde en lieve vader *Christijaan Slichtenbree,* J. U. Doctor en rentm^r van St Jans Camp, in het 76e jaar zijnes ouderdoms sagtgens in den Heere ontslapen en in de Groote Kerk begraven.

1760, den in meij is overleeden mijn vrous moeder *Elzebe Ribbius* geboren *Scharf* in den ouderdom van 80 jaren; in de Grote Kerk begraven.

1771, den 29 Sepb.[75]) is te Amsterdam overleeden mijn vrouws broer *Hend^r Joan Ribbius* en aldaar in de Nieuwe Kerk begraven.

1772, 28 octob., is overleeden oom *Bernh. Hend^r Slichtenbree* [76]) in 't 85e jaar sijnes ouderdoms en in de Grote Kerk 'begraven.

1773, 1 maart, is overleeden mijn schoonvader *Joan Ribbius in* het 91e jaar sijns ouderdams en in de Grote Kerk begraven.

1775, 17 meij, is onse zoon *Christijaan Slichtenbree* getrout in het 25e jaar zijns ouderdoms met juffrou *Anna Helena Zegerius,* oud 18 jaren, dogter van den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer *Z. J. Zegerius,* zeer geachte leraar in J. C. gëmeente te Epe en vrouwe *Geertruijd Lamberts.*

Christiaan Slichfenbree

1777, *16* maert, is mijn waerde huijsvrouw *A. H. Zegerius* smorgens om 9 uur door de vroedmeester *Trouw* van Welsum zeer gelukkig verlost van aen dogter; den 19 d° in de Groote Kerk gedoopt door mijn schoonvader [77]); na mijn moeder *Catharina* genaemt.

1779, 8 februarij, zavonds om 9 uur is mijn lieve huijsvrouw extra voorspoedig en gelukkig verlost van een dogter, en den 10e in de Groote Kerk gedoopt door D^s *Kok* en genaemt *Geertruyd* naer mijn schoonmoeder *Geertruyd Lamberts.*

1780, den 5 december, 'snagts ten 1 uur is mijn lieve huijsvrouw zeer gelukkig door de vroedvrouw verlost van een welgeschapen dogter, dewelke vrijdag 'savonds in de Groote Kerk door mijn schoonvader gedoopt is: na mijn vader, en overgrootmoeder *Johanna Remink,* en genoemt *Gerharda Johanna* en door mijn moeder ten doop gehouden.

75) „1771, den 29 Sepb." is ten gevolge van doorelkaar schrijven niet helemaal zeker. Het zou ook 1772 kunnen zijn; en het Sepb. „Oct". De bovenstaande lezing is echter het meest waarschijnlijk.

76) Na het woord *„Slichtenbree"* staat doorgestreept het woord „oud".

77) „door mijn schoonvader" is met een verwijzingsteken toegevoegd.

[Eolio 2]

1783, 8 meij, 'snagts te half twaelef is mijn lieve vrouw extra voorspoedig verlost van een welgeschapen zoon; den 11 dato in de Grote Kerk door mijn schoonvader gedoopt en naer hem genoemt *Zeger Johan,* hebbende mijn schoonmoeder het ten doop gehouden.

1785, 4 junij, 's nademiddaegs te vier is mijn lieve huijsvrouw zeer gelukkig verlost van een welgeschapen zoon: den 12e zondag nade middag in de Grote Kerk door mijn schoonvader gedoopt en genaemt *Gerhard* naer mijn vader en door 'mijn moeder ten doop gehouden.

1787, 25e meij, 's morgens te elf uur is mijn 'lieve huijsvrouw zeer gelukkig verlost van een welgeschapen dochter, welke den 30 dato swoensdags in de Groote Kerk door mijn schoonvader is gedoopt en genaemt *Margareta Barta,* na mijn vrouws beijde Tanten, hebbende mijn schoonmoeder het kind ten doop gehouwden.

1788, den 6e april, heeft het Gode bahaegt onzer aller beminnelijkste dochter *Catharina Slichfenbree* in den ouderdom van elf jaren en 14 dagen zavonds om zeeven uur uijt onzer lievde armen tot zig in zijn euwige heerlikheid over te neemen; nadat zij op zondag morgen geboorn is, is zij op zondag amond van hier met een zeer geloovig en reijkhalsent verlangen naer harer Zaliger ontbindinge tot haren Heiland opgenomen.
Dit kind was ons zeer dienbaer, hebbende bij de twee jaren aan een teering ziekte, gevolgt van een ontheuping en naderhand een groot vistueleus accident aan de bil bezogt geweest, waerdoor de HEERE haer zoo heeft begenaedigt, met lijdzaemheid altoos haerer toestand beschouwende. Zij heeft zaturdags zavonds voor haer overlijden afscheid van haer susters en broeders genomen, hun voorgehouden dat zij wenschte dat geen van haer lieden die smerten en pijnen mogte lijden welke zij leed: en dat zij voor haer lieden mogte geleeden hebben; teevens vermanende hunne ouders altijd gehoorzaam te zijn; waerop zij in heevige pijnen den 38sten Psalm zoo nadrukkelijk en distink opzeijde, dat ons herte doorboort wierd; hebbende de HEERE haerer en onze smeekinge genadiglijk willen verhooren van haer een zagte en spoedige ontbindinge te schenken. Zij is begraeven in de Groote Kerk in het graf van mijn vader agter de predikstoel n° 17.

1789, den 19e Sept., is mijn lieve vrouw 's nademiddags om halv vier uur zeer gelukkig en voorspoedig verlost van een welgeschapen zoon dewelke den 23 dato in de Groote Kerks door D^s *de Rook is* gedoopt, en genaemt *Ladislaus Chernac* naer mijn schoonbroeder Proffesor *Chernac* welke met mijn suster *Elsebe* getrout is.

1791, 15 meij, is mijn schoonmoeder *Geertruij Lamberts* in het 68ste jaer haeres ouderdoms in den Heere ontslapen en in de Broerenkerk in het familiegraf van Lamberts begraven.

1792. 26 julij, 's morgens om hak neegen is mijn lieve vrouw zeer gelukkig en voorspoedig verlost van een welgeschapen dochter, dewelke zondaegs in de Groote

Kerk door Ds *Schempkes* gedoopt is, en genaamt *Cafharina* naar wijlen onze godzalige *Cafharina*.

1794, den 14den october, is mijn veel geachte schoonvader *Zeger Johan Zegerius*, zedert het jaer 1781 rustend predikant van Epe, in het 74ste jaer zijns ouderdoms in den Heere ontslapen en in de Broerenkerk in het familiegraf van Lamberts begraven.

1796, 22 sept., 's morgens om 6 uur is onzer aller beminnelijkste dochtertje *Cafharina* in den ouderdom van 4 jaeren en circa 2 maenden overleeden aan de gevolgen van heevige stuijpen en persloop. Dit kind was ons zeer dierbaer en gelievt door haar aanvalligheid en beminnelijke eijgenschappen. De Heere heeft het ons gegeven, de Heere heeft 't ons ontnomen. De naam des Heerlen zij 'gedankt; en is in de Broerenkerk in het familiegraf van Lamberts begraeven.

1802, 13 meij, is onse dochter *Geertruijd* getrouwt met Mr *Willem Hendrik de Greve*, substituut griffier van den Hove van Gelderland te Arnhem, zijnde te Wilpe door zijn zwager De *Wesselink* getrouwt.

1802, 2 julij, is mijn waerde vader *Gerhard Slichfenbree* in het 82ste jaer zijns ouderdoms door een bezettinge op de borst op het onverwagst zeer zagt en zoo ik vertrouwe zalig in den Heere ontslapen: zijnde in de Grote Kerk in 't graf no. 17 agter de predikstoel begraeven.

1803, 10 april, is onse dochter *Gerharda Johanna* getrouwt met *Pierre François Benjamin Tesfas*, luijtn in 't Regiment Bataafsche Dragonders, zoon van wijlen *Gabriel Tesfas* en *Susanna Helena Panscheau* uijt Bex in 't Land van Vaud in Zwitzerland.

1803, 13 augustus, is onse dochter *Gertruyd* huijsvrouw van Mr *H. W. [sic] de Greve* voorspoedig verlost van een zoon en genasmt *Frans*.

1804, *10* augustus, is onse dochter *de Greve* weederom voorspoedig verlost van een zoon en genaemt *Chrisfiaan*.

Anna Helena Slichfenbree-Zegerius

1805, *12* october, is onze dochter *de Greve* van een dochter verlost en genaamt *Suzanna* na de moeder van De *Greve*. Dit kint is overleden [78]).

1807, is onze dochter *de Greve* verlost van een zoon genaamt *Zeger Johan*.

1807, 24 september, is 'onze dochter *Margarefa Barta* getrout met Mr *Pierre Francois Bezier*.

1809, *is* onze dochter *Bezier* bevallen van een dochter, die genaamt is *Hesfer Wilhelmina*.

18 10, *4* feb., is onze dochter *de Greve* verlost van een dochter genaamt *Susanna*.

[folio 2 verso]

1808, 14 nov., is onze oudste zoon *Zeger Johan* getrout met Mejuff. *Jaenne Wilhelmine Lemker*, dochter van *J. Lemker*, predicant van de Waalse Gemeente te Vianen.

78) De woorden „Dit kint is overleden" zijn met dezelfde hand later toegevoegd.

1814, 16 feb., is mijn dogter *Margarefa Barta*, vrouw **van** *P. F. Bezier*, gelukkig verlost van een zoon genaemt *Chrisfiaan* na haar nu zalige vader.

1814, is mijn schoondogter *Jaenne Wilhelmine* [79]) *Lemker* 7 maart gelukkig verlost van een zoon, die ook genaamt is na mijn nu zalige man met de naam *Chrìsfiaan*.

79) Hier stond eerst een „*a*", later verbeterd in „*e*".

KORTE MEDEDELINGEN.

Het dagboek van Jonas Abeels.

Met belangstelling nam ik kennis van de familieaantekeningen *Abeels-Rulant*, die in kol. 207-214 van de lopende jaargang van dit blad zijn medegedeeld. Zij geven achtergrond aan een dagboek, dat ik door mijn werk aan het Centraal Register van Familiearchieven ben tegen gekomen, en zij vullen dit op enige punten aan.

Twee gedachten kwamen onmiddellijk bij mij op toen ik deze publicatie zag. De eerste: hoe betrouwbaar zijn dergelijke familieaantekeningen ? De tweede: er is toch nog te weinig communicatie tussen het Centraal Register van Familiearchieven en de lezers van De Nederlandsche Leeuw. Het hiervolgende verslag moge daarom tevens dienen tot opwekking dit Register te raadplegen en het bestaan van archivalia daar te melden.

De betrouwbaarheid van de aantekeningen kon ik voor een deel toetsen aan een dagboek van *Jonas Abeels* uit de jaren 1618-1661. Het bevindt zich op het Rijksarchief in Utrecht, in het archief van de heerlijkheid Ter Aa, inv. nr. 64. Een plaats, waar men het zeker niet zou zoeken, reden waarom het dan ook een aparte vermelding in het Register kreeg onder de naam *Abeels*.

Jonas Abeels begon zijn dagboek op de dag van zijn ondertrouw met *Anna Rulant*, *4* oktober 1618. Zij was toen 25 jaar en 22 dagen oud, hij telde 24 jaren en 4 maanden min 6 dagen. Waarschijnlijk schreef hij pas omstreeks 1643 al eerder gemaakte aantekeningen in het net, om vervolgens het boekje geregeld bij te houden, hetzij uit jaaragenda's, hetzij direct. Hij ging daar mee door tot kort voor zijn dood, begin 1661. Zijn zoon *Elias* voegde er nog enige regels bij, maar vermoedelijk heeft diens ziekte, waarvan hij op 16 juni 1662 zelf melding maakte, hem het voortzetten onmogelijk gemaakt, Volgens de familieaantekeningen stierf hij nog in datzelfde jaar.

De dagboeknotities beslaan 18 dicht beschreven kwarto bladzijden en bevatten hoofdzakelijk mededelingen over familiebezoek, reizen, geboorte, dood en ziekte. Met behulp hiervan kunnen wij dan ook geboorte- en sterfdata invullen van die personen uit de gepubliceerde aantekeningen, die in de jaren 1618-1662 geboren of gestorven zijn. Bovendien noemde *Jonas* altijd alle getuigen bij de doop van elk van zijn acht kinderen. Gemiddeld traden er drie per kind op, zelden kreeg iemand twee maal een beurt. De meeste van deze ooms, tantes, neven en zwagers kunnen we dank zij de publicatie van de familieaantekeningen beter in het verband plaatsen, maar soms vinden we in het dagboek iemand genoemd, die in de aantekeningen ontbreekt. Zo blijkt *Jonas* een stiefvader *Samuel de Vischer* te hebben, die zich in 1619 door een

ander laat vertegenwoordigen bij de doop van **Jonas'** oudste zoon **Jan.** In 1621 reist **Jonas** speciaal naar Londen om met deze *Samuel* **de Vischer** te 'rekenen' wegens het faillissement van *Balthasar* **Verhulst.** Was hij misschien de tweede echtgenoot van **Hesfer Clocher? De Vischer** komt verder niet meer in het dagboek voor, maar over *Hester* lezen we dat zij 2 april 1639 op 71-jarige leeftijd stierf te Wansworth bij Londen, ten huize van haar dochter **Elisabeth,** Deze **Elisabeth** is niet drie doch vier keer getrouwd geweest: haar tweede man was Sfeven of **Jan Burton,** die 8 mei 1627 stierf. Uit haar eerste huwelijk had zij in ieder geval twee kinderen: **Jan** en **Anna,** beiden jong gestorven.

Jonas' tweede zuster **Sara** ging in augustus 1622, pas getrouwd, met haar man *Hendrick Hooftman* scheep naar Danzig. In november van dat jaar was *Hooftman* echter weer in Amsterdam: getuige bij de doop van een van **Jonas'** kinderen. Hij bleef reizen, want hij stierf 16 augustus 1627 te Elbing in Pruisen.

Jonas en **Sara** waren de enige kinderen uit het gezin *Abeels-Clocher* die niet in Engeland bleven. Een broer **Jan** (niet in de aantekeningen genoemd) stierf daar in 1619 en een zuster **Anna** bleef met haar echtgenoot **Willem Godfrey** in Engeland wonen. Wel kwam hun dochter **Anna Godfrey** samen met tante **Elisabeth,** toen weduwe van **Jean Browne,** in 1654 naar Nederland op familiebezoek.

De relaties met Engeland bleven bestaan. **Jonas'** oudste zoon **Jan (Jean)** ging juni 1641 voor een jaar naar Londen om Engels te leren en hij kwam ook later nog wel in dat land. Daarnaast waren er contacten met Middelburg waar veel familie woonde van de kant van de *Rulant*'s. **Jonas'** zoon **Elias** kwam er dan ook herhaaldelijk als trouw bruiloftbezoeker of 'en route' naar Antwerpen, waar hij, vermoedelijk voor zaken, ook vrij geregeld heen ging. Een keer — op 1 september 1655 — legde hij het traject Middelburg-Utrecht in slechts 13 uren af, zoals zijn vader trots of verbaasd in het dagboek noteerde.

Deze **Elias,** geboren 2 januari 1625, werd in 1641 door zijn vader in de leer gedaan bij de Amsterdamse drogist *Pieter* **van de Venne.** Vader **Abeels** moest 200 gulden per jaar voor zijn onderhoud betalen. De diensttijd was 5 jaar. **Elias** trouwde met *Susanna* **Poulle,** dochter van **Dominicus** en *Susanna* **de la** *Vigne*. In 1654 vertrok dit gezin uit Amsterdam naar Utrecht, tegelijk met de ouders **Abeels.** De zomermaanden van 1660 en 1661 brachten zij in Spa door. Tante **Sara Schanternel-Abeels** daarentegen gaf de voorkeur aan Aken, waar zij met al haar kinderen vertoefde van eind juni tot eind oktober 1655.

Behalve deze en andere bijzonderheden over de familie **Abeels** kan men in het dagboek ook veel gegevens vinden over leden van de familie *Hooftman* en *Rulant,* vooral sterf- en geboortedata. Bovendien noemde **Jonas** vaak de namen van ouders van bruid of bruidegom, die wij in de familieaantekeningen missen. Publicatie van het dagboek zou echter een dubbel nummer van dit tijdschrift vragen: bovendien kan ieder belangstellende het zelf in Utrecht raadplegen. Wel laat ik hier een lijstje volgen van afwijkingen tussen het dagboek en de familieaantekeningen. Enige omissies noemde ik al:

Jonas' vroeg gestorven broeder **Jan,** en **Elisabeth's** tweede echtgenoot *Burton*. Dan had **Jonas nog** een dochter *Hester,* die van 1632 tot 1634 leefde en in de aantekeningen niet genoemd is. Zijn 'eerste dochter heette **Johanna** en niet *Susanna*.

Enige data verschillen: **Sara Abeels** trouwde in januari 1622 (niet 1624) en het huwelijk van haar dochter **Maria** *Hooftman* had plaats op 5 mei 1647 (niet 1649) te Wijk aan Zee, gevolgd door een bruiloft 's avonds in Amsterdam. **Hubert Schanternel** stierf 18 mei 1646 (niet 1647) 's middags half een. **Jonas'** zoon **Jan** is volgens het dagboek op 11 en niet 18 januari overleden en **Anna Abeels zou 13** en niet 11 mei 1634 geboren zijn. De grootste afwijking vinden we in de sterfdatum van **Jonas'** zwager **Jan** *Rulant*. Volgens het dagboek stierf hij in februari 1633 te Haarlem, na een 'lang uytterende' ziekte; de aantekeningen geven 1629 als jaar op, de plaats: Amsterdam.

Het is geen indrukwekkende lijst; de afwijkingen betreffen meestal mensen die vroeg en zonder kinderen na te laten gestorven zijn. We kunnen ons voorstellen dat men hen in 1687 vergeten was of de bijzonderheden niet meer zo goed wist. In het algemeen kunnen we dus vrij rustig op het compas van deze familieaantekeningen blijven varen, mits we een open oog houden voor de mogelijkheid dat elders corrigerend en aanvullend materiaal kan bestaan.

Voor mij ligt de waarde van het dagboek dan ook niet in deze aanvullingen en correcties, maar in iets anders. In de aantekeningen zijn de familieleden 'ordelijk en overzichtelijk op een rijtje gezet. In het dagboek gaan ze ineens bewegen en functioneren in een familieverband. Ooms en tantes buigen zich over pasgeborenen, opgroeiende zoons dansen op bruiloften, voogden onderhandelen over de vermogens van hun pupillen. Tot hun laatste adem schrijven ze elkaar; bezig aan een brief aan **Jean** *Radermacher* overviel *Marten Hooftman* een 'hartvang'. De familie stond centraal in denken en voelen, dat blijkt uit elke regel van het dagboek van **Jonas Abeels.**

E. P. **Polak-de** Booy.

Het wapen van de gemeente Hontenisse.

Bij de gemeentelijke herindeling van Zeeuws-Vlaanderen is een nieuwe gemeente H o n t e n i ss e gevormd door samenvoeging van de oude gemeente van die naam met V o g e l w a a r d e.

Uiteraard wenste de gemeenteraad een nieuw wapen.

De oude gemeenten voerden wapens, die zich moeilijk leenden tot samenvoeging, maar elementen uit beide konden worden benut.

Het nieuwe wapen is vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 2 september 1970, no. 14. De officiële beschrijving luidt als volgt:

„Gedeeld: I. doorsneden; a. in goud een „omgewende voortschrijdende monnik in na„tuurlijke kleur gekleed in een pij van zilver „waarover een scapulier van sabel met een „gordel en een kap van hetzelfde: geschoeid „van zilver en voor zich uitdragende een „paalsgewijze geplaatste schop van azuur, „gesteeld van sabel: b. in goud een omgewen„de kievit van sabel; 11. in sabel drie, eerst „naar onderen en dan naar boven gebogen „schuinbalken van zilver; een hartschild van azuur met een „oranjeboom van goud met drie appels van keel, 'geplant in „een tobbe van keel met twee banden van goud. Het schild „gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee „paarlen".

De monnik, die de schop voor zich uit draagt, herinnert

aan de werkzaamheid van de vele kloosters in het Hulsterambacht in de middeleeuwen. Het belangrijkste was wel het klooster Duiven dat in Hontenisse zijn voornaamste hof had: het ,,Hof te Zande". Dit hof was het middelpunt van de exploitatie van de abdijgronden, niet alleen in Hulsterambacht maar in heel Zeeland. Vooral ook bij waterwerken en bedijkingen placht het klooster de leiding te nemen. De naam ,,Hof te Zande" is nog verbonden aan een pleintje naast het raadhuis te Kloosterzande, maar verder zijn van het eertijds zo belangrijke centrum nog slechts schamele resten over, die overigens nog wel blijk geven dat hier een belangrijk cultuurmonument teloor is gegaan.

De kievit is overgenomen uit het vervallen wapen der gemeente Vo ge 1 waarde, waarin vier van deze vogels voorkwamen als herinnering aan het feit dat deze voormalige gemeente ook al een combinatie van vier kleinere is geweest.

De andere helft van het schild heeft drie, twee maal gebogen schuinbalken om daarmee in beeld te brengen het water, dat zich over het land uitstortte bij de talloze overstromingen die in de loop der eeuwen na dijkdoorbraak of dijkval de streek hebben gesteisterd.

Het hartschild met de oranjeboom in een tobbe is overgenomen uit het wapen der vroegere gemeente H o n t e n i s s e. Het is een herinnering aan het omvangrijke kroondomein waarvan de administratie in het hoofddorp K l o o s t e r z a n d e gevestigd is.

De kroon op het schild is alleen versiering.

MR. G. A. BONTEKOE.

Het wapen van het waterschap „De Terschellinger Polder".

Bij Koninklijk Besluit van 17 oktober 1970, No. 2, is aan het waterschap ,,De Terschellinger Polder" een wapen verleend, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

,,Golvend doorsneden; 1 in goud een onder volle ,,zeilen varende driemaster van sabel, de zeilen ,,van keel, voor de boeg vergezeld van een afge,,wende wegduikende walvis waarvan alleen de ,,staart nog zichtbaar is; 11 gedeeld; a. in azuur ,,een omgewend steigerend paard van zilver: b. ,,in k e e l drie geplante gouden haverplanten, ,,rechts dragende vier vruchten en links gebla,,derd. Het schild gedekt met een gouden kroon ,,van drie bladeren en twee paarlen."

Het wapen vereist nauwelijks toelichting. Op Terschelling heeft vanouds de toestand bestaan dat het in een groot deel der gezinnen heel normaal was dat enkelen zich bezig hielden met het agrarisch bedrijf (waarbij vroeger de paardenfokkerij een rol van (betekenis speelde en daarnaast de akkerbouw met haver als een der meest geteelde gewassen), terwijl andere gezinsleden uitvoeren als schepeling, zowel ter koopvaardij als bij de visserij, de walvisvaart daaronder begrepen.

Deze activiteiten ter zee worden gesymboliseerd door de zeilende driemaster; de wegduikende walvis,, waarvan de kleuraanduiding in de officiële wapenbeschrijving is weggevallen, herinnert 'uiteraard aan de Groenlandvisserij.

De (onderste schildhelft is gewijd aan het agrarische bedrijf: aan de ene kant een paard, aan de andere kant de haver.

De kroon is uitsluitend een versiering zonder verdere betekenis.

MR. G. A. BONTEKOE.

BOEKBESPREKING

H a n s T h i m m e †, A u s d e r V e r g a n g e n h e i t H a n n o v e r s c h e r P a s t o r e n f a m i l i e n, herausgegeben von seinen Geschwistern. Luther-Verlag, Witten MCMLIX.

Archivrat Dr. H. Thimme, in de laatste phase van de Tweede Wereldoorlog met het Heeresarchiv te Potsdam, waaraan hij was verbonden, ten onder gegaan, heeft dit familieboek op de hem eigen nauwkeurige en heldere wijze, met veel toewijding en piëteit geschreven. Door leen broeder en zuster is het manuscript pas jaren later uitgegeven. De zuster heeft een aantal portretten ter illustratie uitgekozen. Hun kwartieren zijn *Thimme* en *Berensbach*, *Münchmeyer* en *Bra(c) kebusch*. Aan deze vier families is het boek gewijd. Predikantengeslachten worden het met recht genoemd. De vader van de auteur was predikant, zijn beide grootvaders waren het, drie van de vier overgrootvaders eveneens om van andere familieleden nog te zwijgen. Hannovers slaat hier niet op de stad Hannover, maar op het land van die naam. Vele van de behandelde personen hebben hun leven juist in kleine plaatsen doorgebracht o.a. in het Harzgebied.

Dit boek mag een goed voorbeeld worden genoemd van de wijze, waarop de genealogie bij een bekwaam scribent tot echte familiegeschiedenis kan uitgroeien, mits voldoende gegevens ter beschikking staan en om die te achterhalen heeft Dr. Thimme 'geen moeite gespaard.

Naar de auteur meedeelt, 'gaat zijn geslachtsnaam op een oude voornaam terug. De Nederlandse familie *Thieme*, die van Duitse afkomst is (Ned. Patriciaat, 37ste jrg. 1951), voert een variant van dezelfde naam zonder dat men tot verwantschap mag concluderen.

J. Fox.

J. J. H o o f t v a n H u y s d u y n e n, Bijdrage tot een genealogie van het geslacht Van Voorst tot Voorst Druk:. N.V. Drukkerij ,,De Residentie", 's-Gravenhage 1968.

De bescheiden presentatie van dit boek vormt een deugd. Blijkens de titel beoogt het niet de genealogie van het geslacht *Van Voorst tot Voorst* te [bieden, maar slechts een bijdrage daartoe. Laat ons dan onmiddellijk vaststellen, dat het een belangrijke bijdrage is. De keuze van de titel zal zijn voortgekomen uit het inzicht van de bewerker, dat niet alle problemen konden worden opgelost, inzonderheid ten aanzien van de oudste generaties, en dat een zekere onvolledigheid aiet te ver+ mijden viel.

Afgaand op de titel zou men verwachten, dat dit boek aan één geslacht gewijd zou zijn, maar zo is het niet. Ook een ouder geslacht *Van Voorst* wordt behandeld, waar de huidige familie in de vrouwelijke lijn van afstamt en waarvan zij naam en wapen heeft overgenomen. Was het een gelukkig denkbeeld beide geslachten in dit boek op te nemen, men moet betreuren, dat ze in één genealogie zijn samengevat. Geheel onnodig wordt hierdoor een verkeerde schijn gewekt. De saamhorigheid in het verband van één familie wordt nu eenmaal bepaald door afstamming in de mannelijke lijn.

Het stamslot van het oude geslacht is de stins Voorst ten Westen van Zwolle. Deze burcht werd in 1362 door Jan van Arkel, bisschop van Utrecht, veroverd en geslecht, maar lang daarna stond in de stad Zwolle nog de Voorsterpoort.

Herman van Voorst, die in 1266 ridder blijkt te zijn, geldt voor de auteur als de stamvader van het geslacht. „De afstamming van de gebroeders ***Sweder*** en ***Herman van Voorst*** van een ***Hetman van Voorsf*** van 1252 en 1266 is een bewezen **feit"** leest men op blz. 27 „deswege vangt de hierna volgende genealogie, van het geslacht ***Van Voorsf*** met deze *Herman* als stamvader aan". Een bewezen feit? Ongelukkig genoeg heeft de auteur het niet altijd nodig gevonden zijn bewijsplaatsen te vermelden en rekent hij blijkbaar op een blind vertrouwen van de kant van de lezer, dat zijn goede naam als genealoog ten spijt op een bepaald punt toch aok wel eens misplaatst zou kunnen zijn. Voor zover mij bekend komt ***Hetman van Voorsf*** (I) in geen enkele authentieke akte als vader van ***Sweder*** (II) en *Herman* (IIbis) voor. Zolang het bewijs, waar de auteur op doelt, ons wordt onthouden, zal men ar *m.i. goed aan doen de gebroeders ***Sweder*** en *Herman* als de stamvaders van het oudje geslacht ***Van Voorsf*** te beschouwen [1]). Hier komt nog bij, dat de auteur kennelijk over het hoofd heeft gezien, dat hij een tegenstrijdigheid (begaat door ***Sweder*** als heer van Voorst 5 juni 1288 aan de slag bij Woeringen te laten deelnemen en de „vader" *Herman* ***15*** november 1288 nog een akte te laten bezegelen. Opmerkelijk is naar mijn mening, dat de broeders ***Sweder*** en *Herman* beiden aan een zoon de typische voornaam ***Roderick*** hebben (gegeven. Schuilt hierin niet een aanwijzing, dat hun vader eerder ***Roderick*** dan *Herman* zal hebben geheten?

Op ***Sweder's*** zoon ***Roderick*** (111) , heer van Voorst en door huwelijk ook van Keppel, is weer een ***Sweder*** (IV) gevolgd, die ***21*** januari 1363 kwam te overlijden. Uit hem stamt de oudste tak van het geslacht, die reeds in de 15de eeuw zou uitsterven met zijn kleindochters ***Johanna van Voorst,*** vrouwe van Voorst en Keppel, gehuwd met *Otto* ***van Polanen,*** heer van Asperen, en haar jongere zuster ***Elisabeth.***

Voor de auteur is ***Sweder*** (IV) het enig bekende kind zijner ouders, maar een akte van *Herman* heer ***van Kuinre*** van 1 augustus 1363 vult onze kennis [belangrijk aan [2]). De oorkonder noemt ***Roderick*** heer ***van Voosf en*** *Keppel* (V) zijn lieve neef, heer ***Dirk van Voorsf*** zijn lieve oom. Ons medelid, de heer A. N. baron de Vos van Steenwijk heeft hier m.i. terecht uit afgeleid, dat de moeder van *Herman* heer ***van Kuinre*** tot het geslacht ***Van Voorsf*** moet hebben behoord [3]). We geven ***Sweder*** heer ***van Voorsf en Keppel*** (IV) dus een broeder heer ***Dirk van Voorsf,*** die licht de stamvader van een jongere tak kan zijn geworden, en een bij name onbekende zuster, die de echtgenote was van ***Johan*** I heer ***van Kuinre*** († ***1337).***

Herman ***van Voorsf*** (11 bis) heeft in 1315 het huis Rechteren weten te verwerven, dat later door zijn kleindochter ***Lufgard*** op het geslacht ***Van Hekeren zou*** overgaan. Een weinig bevredigend beeld vertonen de jongere uit *Herman* 'voortgekomen takken. De genealogische legkaart is hier moeilijk ineen te passen doordat slechts schaarse gegevens ter beschikking staan en door het voeren van steeds weer dezelfde voornamen (*Herman, Dirck, Roderick*) . Het (gevolg is, dat men het met de auteur niet altijd eens zal zijn. *Herman* ***van Voorst*** (111 quinquies) , die voor het eerst optreedt in 13 15 en wiens nagelaten kinderen in 1394 een transactie met een oom aangaan, is bepaald een ongeloofwaardige figuur. Het lijkt teveel op een honderdjarige met amper volwassen kinderen om een betrouwbare indruk te maken.

Al even verdacht is ***Sweder,*** de gelijknamige zoon van ***Sweder van Rechferen*** (III ter). Zijn bestaan is gegrond op één enkele akte in het Schlossarchiv van Burgsteinfurt. De datum luidt in het gepubliceerde regest: 28 juni 1356 [4]). ***Roderick*** heer ***van Voorsf,*** die in *deze akte optreedt, kan echter niemand anders zijn dan ***Roderick*** (III), die al vóór 5 november 1342 overleed. Dit impliceert, dat het jaartal van genoemde akte onjuist is overgeleverd, dat deze van ouder datum moet zijn, vermoedelijk van 1336. Dan is ***Sweder*** wan ***Rechferen,*** die hier voorkomt, natuurlijk identiek met ***Sweder*** (111 ter) en kunnen we de gelijknamige zoon gevoegelijk afschrijven.

Naar alle waarschijnlijkheid is het oude geslacht *Van* ***Voorst,*** vaak als ***Van Voersf*** geschreven, pas in, 1867 uitgestorven met de laatst 'overleden dochter van ***Willem Hendrik van*** *Voërst* ***fof*** *Averbergen,* maar het is vooralsnog nog niet 'gelukt de voorvaderen van de 19de eeuwse, al dan niet in de Nederlandse adel opgenomen ***Van Voërsf'en*** op geheel overtuigende wijze aan de oude stam te hechten [5]). Helaas is een gedetailleerde behandeling van de diverse takken ***Van Voersf*** achterwege gebleven. Begrijpelijk is evenwel, dat aan de opdracht van de auteur een zekere grens was gesteld.

In manlijke lijn stamt het geslacht ***Van Voorsf fof Voorst*** uit *Hekeren.* Volgens Nederl. Adelsboek is de stamvader ***Frederik van*** *Hekeren* ***genaamd van der Ese,*** ridder, schout van Twenthe in 1327 enz. [6]). De heer Hooft van Huysduynen komt nog met vier oudere generaties, die op veronderstellingen zijn gebaseerd en niet als bewezen kunnen gelden. Het geslacht ***Van*** *Hekeren* is er in geslaagd het voornaamste bezit van het oude geslacht ***Van Voorsf*** te bemachtigen. De gelijknamige zoon van de stamvader huwde in ***Lufgard van Voorsf*** de erfdochter van Rechteren. Hun kleinzoon was ***Frederik van*** *Hekeren* ***genaamd van Rechteren,*** heer van Rechteren, Hekeren en Rhaen. Deze vond een echtgenote in ***Cunigonda van*** *Polanen,* die van baar moeder ***Johanna van Voorsf*** de heerlijkheden Voorst en Keppel erfde. Uit dit huwelijk sproten vier zoons:

1. ***Sweder van*** *Hekeren* ***genaamd van Rechferen,*** heer van Voorst en Keppel (†1484), stamvader van een tak, die in 1577 uitstierf. De heerlijkheden Voorst en Keppel vererfden toen op het geslacht ***Van Pallandf.***
2. ***Offo van*** *Hekeren* ***genaamd van*** *Rechteren,* heer van Almelo (†1478), stamvader van de graven ***van Rechferen.*** Zijn nakomelingen worden uitgewerkt tot de stamvaders van drie takken ***Van Rechferen,*** die met hun nageslacht in Nederl. Adelsboek voorkomen, d.w.z. de takken ***Van Rechferen Limpurg, Van Rechferen van Appelfern en Ahnem*** alsmede ***Van Rechferen van Mennigeshave.***
3. ***Johan van Rechferen genaamd van Voorf*** (†1485), stamvader van de takken ***Van Voorst tof Doorwerfh, fof Doornenburg, tof Schoonderbeek*** en tor ***Enschede,*** die geacht worden in de 17de en 18de eeuw te zijn uitgestorven.

---

1) Zo heeft ook de redactie van Nederl. Adelsboek 1953 gedaan: zie blz. 115.

2) F. van Mieris „Groot-Charterboek der Graaven van Holland..." III Leiden (1755) blz. 154-155.

3) De Nederl. Leeuw LXXXIV-1967, kol. 268, 273-274, 303—304.

4) L. Schmitz-Kallenberg „Inventar der nichtstaatlichen Archive des Kreises Steinfurt (Münster i.W. 1907), S. 141 sub 2.

5) Vergel. de stamreeks in Nederl. Adelsboek 1953, blz. 115-118. De heer Hooft van Huysduynen brengt hierop met behulp van een akte uit het huisarchief Almelo een essentiële verbetering aan: zie blz. 7, tevens Suppl. blz. 57-60.

6) Nederl. Adelsboek 1953, blz. 127.

4. *Zeger van Rechteren geheten van Voorst, heer* van Rhaen en Enghuizen († omstr. 1500), stamvader van de takken *Van Voorst tot Enghuizen, tot Schadewijk, tot Haegen* en tof *Doornen.* Drie van deze takken staan als uitgestorven te boek. De tak *Van Voorst tot Schadewijk* leeft thans nog voort onder de naam *Van Voorst tot voorst.*

Bij het geslacht *Van Rechteren* mist men Suppl. blz. 8 *Catharina van Rechteren van Hoonhorst,* de dochter van *Hendrick* en *Johanna van Munster,* die in 1610 in het huwelijk 'trad met *Johan van den Clooster* [7]). Bij de tak *Van Voorst tot Doorwerth* had gewag gemaakt kunnen worden van de in het huisarchief Duivenvoorde in bot Algemeen Rijksarchief berustende stukken [8]). De takken *Van Voorst tot Doornenburg, tot Schoonderbeek* en *tot Doornen* bieden de moeilijkheid, dat de levensloop van sommige manlijke loden onbekend bleef, zodat te hunnen opzichte in de toekomst nog verrassende vondsten kunnen worden 'gedaan.

De heer Hooft van Huysduynen, die 21 juli 1966 overleed en daardoor de verschijning van dit boek niet meer heeft mogen beleven, heeft — naar hij zelf besefte — ten aanzien van de oudere generaties *Van Hekeren* en *Van Voorst* geen gemakkelijke taak gehad. Enerzijds vermocht de auteur dank zij het door hem in Nederlandse en Duitse archieven verrichte onderzoek menig nieuw gegeven te vinden; anderzijds zag hij zelf wel in, dat zijn boek op verschillende punten voor aanvulling en verbetering vatbaar zou blijken. Strikt genomen is het een verdienste, dat een boek als het onderhavige, welke onvolkomenheden men er ook in aan moge treffen, tot aanvullend en corrigerend onderzoek kan stimuleren.

Staat de heer Hooft van Huysduynen op het titelblad als enig auteur vermeld, in feite heeft de heer *A. E. M.* baron *van Voorst tot Voorst* het „moderne" gedeelte van het boek voor zijn rekening genomen te beginnen met *Joannes Aegidius van Voorst* (generatie XV in dit boek, gerekend van *Herman van Voorst* als generatie 1 = generatie XII in Nederl. Adelsboek **1953** gerekend van *Frederik van Hekeren genaamd van der Ese* als geneaatie 1) .

Merkwaardig doet aan, dat het geslacht *Van Voorst tot Voorst* thans zo wijd verbreid in het midden van de 18de eeuw maar één manlijk lid telde, die door te huwen het voortbestaan van het geslacht heeft verzakend, Dit was de genoemde *Joannes Aegidius.* Zijn huwelijk met *Maria Theodora van Goltstein,* vrouwe van Oud- en Nieuw-Folkerda, werd — naar Nederl. Adelsboek leent — 30 december 1749 te Bedum 'gesloten. Aan het huwelijk in de Ned. Hervormde Kerk aldaar was — zo blijkt nader — vier dagen tevoren een huwelijk te Groningen (Ebbingestraat) vooraf gegaan, d.w.z. in de daar gevestigde Rooms-Katholieke Statie. Destijds was dit — zo men weet — voor een Rooms-Katholiek bruidspaar de normale practijk. Een huwelijk in de eigen Kerk was staatsrechtelijk niet geldig. Daarom moest het tevens voor de predikant of voor het gerecht worden gesloten.

Naar mijn indruk zijn de latere generaties van het geslacht *Van Voorst* met nauwkeurigheid bewerkt. Men treft er prominente figuren onder aan zoals de luitenant-generaal tit. *J. J. G.* bacon *van Voorst tot Voorst* (1846—1931), voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 1914-1929, die bij de oprichting de eerste baljuw-president van de Afdeling Nederland der Souvereine en Militaire Oade van Malta is geworden. Daarnaast telt deze grote familie — hoe kan het anders? — ook maatschappelijk minder geslaagde leden. Sympathiek doet aan, dat hier kort en zakelijk melding van wordt gemaakt. Klaarblijkelijk is het streven van de auteur er op gericht liever de waarheid gestand te doen dan een eenzijdig gunstig en dus scheefgetrokken beeld van zijn geslacht te geven. Sympathiek doet ook aan, dat de niet-adellijke tak, stammend uit *H. E. A.* baron *van Voorst tot Voorst* made werd opgenomen. De erkenning van zijn kinderen door de vader is ten deze het richtsnoer geweest.

Als particuliere uitgave is dit boek niet in de handel. Onder de illustraties valt vooral een gekleurde afbeelding van het familiewapen op. Twee genealogische tabellen zijn voor het gemak van de lezer los bijgevoegd [9]).

J. Fox.

7) De Nederl. Leeuw LXV-1948, kol. 247.

8) Inv. nrs. 126-130. Zie Verslagen omtrent 's Rijks oude Archieven XLIII-1920, Eerste deel, blz. 253-254.

9) Van de hand van Mevrouw Mr. E. C. M. Leemans-Prins verscheen een zeer lezenswaardige recensie van ditzelfde boek in Bijdragen en Mededelingen van Gelre LXIII-1968/'69, blz. 121-129.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

van Bodinckhuysen. Gegevens gevraagd over voorouders van *Gerardus van Bodinckhuysen,* gehuwd met *Anna Benningchs;* uit dit huwelijk werd 13 april 1721 te Boxmeer een kind gedoopt.

Amsterdam. P. J. van Oosterom.

le **Boullenger-van Robais** (LXXXVII 202).In 'deel 111 van de publicaties van The Huguenot Society of London wordt een afschrift gegeven van de kerkelijke registers van de protestantse kerk te Guines over de jaren 1668—1685. Hierin staat vermeld op pagina 144:

> Le 28e septembre 1677 a esté beny le mariage d'*Isaac van Robais,* agé de 23 ans et derny, fils d'Honorable homme *Josse van Robais,* maistre de la Manufacture Royalle d'Abbeville et de Damoiselle *Jeanne Brandt, ses* pere et mere, assisté de Damoiselle *Jeanne Brandt* sa mere en de *Josse van Robais* son frere et
> *Marie Robelin,* agée de 14 ons et quelques mois, fille du Sr. *Zsaac Robelin,* Ingenieur ordinaire du Roy a St. Omer et de Damoiselle *Marie le Mahieu,* ses pere et mere, assistée d'*Isaac Robelin* son pere en de *Jacques Robelin* son oncle.

De in de vraagstelling bedoelde *Anne Robelin zou* dan de tweede echtgenote van *Isaac van Robais* moeten zijn geweest en uit voormelde registers is het volgende samen te stellen:

Isaac Robelin, 'gehuwd met *Marie le Mahieu,* gehuwd voor de aanvang dier registers en voor die zijn geboren een *Isaac* en de voormelde *Marie,* en voorts:

Suzanne, geb. Calais 22 'okt., ged. Guines 4 nov. 1668;
Claude, geb. te ? 20 dec. 1669, ged. Guines 5 april 1670;
Jeanne, geb. Duinkerken 18 maart, ged. Guines 6 april 1671,
Suzanne, geb. id. 28 juli, ged. Guines 28 aug. 1672;
David, geb. id. 26 febr., ged. Guines 18 april 1677.

Marie le Mahieu is een dochter van het vóór 1668 overleden echtpaar *Pierre le Mahieu* en *Suzanne Ramery.*

Jacques Robelin (broer van voornoemde *Isaac Robelin)* tr. 1° *Sutanne de le Croix* (ook: *de la Croix),* † Duinkerken 26 aug. 1670.

Uit dit huwelijk minstens geboren:

1. *Suzanne Robelin;*
2. *Marie Robelin;*
3. *Anna Robelin;*
4. *Judith Robelin:*
5. *Isaac Robelin,* ged. Guines *2* mei 1668.

Jacques Robelin hertrouwt *23* april 1673, als weduwnaar, oud 46 jaren „enterpreneur pour le Roy de la Ville et Citadelle de Dunquerque" met *Judit Maressel,* oud 39 jaar, weduwe van *Paul Bauldry,* koopman te Dieppe; zij 'woont bij haar huwelijk te Calais en uit dit huwelijk werden nog geboren:

1. *Jeanne,* geb. Duinkerken 22 jan., ged. Guines 15 febr. 1674;
2. *Judith,* geb. Duinkerken 26 juli, ged. Guines 18 aug. 1675:
3. *Anthoine,* geb. Duinkerken 29 aug., ged. Guines 10 okt. 1676;
4. *David,* geb. Duinkerken 30 sept., ged. Calais 27 okt. 1677.

Drie dochters van *Jacques Robelin* huwen allen jong:

18 juni 1673 te Guines *Suzanna,* oud 18 jaar, met *Jacques le Gendre,* „marchand agé de 27 ans, fils du Sr. *Jacques le Gendre,* marchand à Caen, et d'*Anne de More,* natif de Caen en demt. à Calais".

25 maart 1677 te Guines *Marie Robelin,* oud 19 jaar, met Sieur *Daniel Sebille,* agé de 36 ans, ministre en l'Eglise d'Abbeville, fils du defft. *François Sebille* en son vivant Bourgeois de la Ville de Vitry le François, et de Damoiselle *Jeanne Guarnier, ses* père et mère".

12 februari 1679 te Calais, *Anne Robelin,* oud 18 jaar, „par permission de Mr le Marquis de Courtebourne" met „*Louis Messian,* agé de 21 ans, marchand Bourgeois de Paris et nat. dud. lieu, fils d'*Isaac Messian,* aussi Bourgeois de lad. ville de Paris et de *Jansse Bouvry,* ses pène et mère".

Dirksland. J. DE VRIES.

van der **Burch** (LXXXVII 203, 227). Bij generatie IIIc (zie bol. 228/229), het echtpaar *van der Burch-van der Meer,* gaf ik op: „Uit dit huwelijk zeven kinderen, wier nageslacht mij bekend is en waarvan thans nog levend nageslacht (o.m. ondergetekende)". Bij enkele leden kwam de vraag op, welke kinderen en echtgenoten dit zijn (geweest), daar Mr. Reinier van Heemskerck in zijn 18de-eeuwse manuscript-genealogie vermeldt „zonder kinderen". Deze sluit dan weer aan op de bekende genealogie *Van der Burch* bij Ferwerda, die eveneens géén verdere 'gegevens vermeldt! Naar aanleiding van deze vragen volgen hier nadere gegevens over de afstammelingen van voormeld echtpaar:

IIIc. Mr. *Willem Cornelisz. van der Burch* († 1643), tr. in 1610 *Margaretha Cornelisdr. van der Meer* (1581—1637) (nadere gegevens in kol. 228/229).

Kinderen:

1. *Cornelis,* volgt IV.
2. *Margaretha,* geb. vóór 1616, † 21 febr., begr. Delft (Oude K.) 25 febr. 1640, tr. Delft 24 april 1639 (aangetekend 9 april) *Casper van Wesick,* koopman in wijnen te Delft, begr. Delft (Oude K.) 7 'dec. 1643.

3. *Cornelia,* geb. 'vóór 1616, † 9 maart, begr. Delft (Oude K.) 12 maart 1664 (ongehuwd).
4. *Adriaen,* geb. vóór 1616, 'ging in 1651 als opperhoofd naar Japan; 1652 hofreis naar Jedo; in 1654 „de fiscaal Adriaen van der Burch", (waarsah.) † Amboina. (zie: Generale Missiven der V.O.C. 11 1639—'55).
5. *Aechtge,* ged. Delft (Oude K.) 13 nov. 1619, begr. Delft (Oude K.) 16 mei 1650 (ongehuwd).
6. *Alida (Aeltge, Aletta),* ged. Delft (Oude K.) 23 febr. 1622, bsgr. Delft (Oude K.) 20 dec. 1697, tr. Delft 12 febr. 1647 *Gerard (Gerrit) Willemsz. Versteech (Versfeegh),* ged. Delft (Oude K.) 8 jan. 1620, begr. Delft ('Oude K.) 26 okt. 1697.
7. *Annetge,* ged. Delft (Oude K.) 14 febr. 1624 (haar overl./begr. werd te Delft niet aangetroffen).

IV. *Cornelis Willemsz. van der Burch,* geb. Delft 25 nov. 1613, boekhouder van de W.I. Comp. ter kamer Delft 1637—'75, koopman in buitenlandse schepen (1673), † 16 sept., begr. Delft (Oude K.) 17 sept. 1676, tr. Delft (Nieuwe K.) 1 nov. 1645 *Reynburch van den Heuvel,* ged. Delft (Nieuwe K.) 13 juli 1625, † 13 april, begr. Delft (Oude K.) 20 april 1685, dr. van *Anthonie Pietersz. van den Heuvel* en *Hadewy Jansdr. (Johansdr.) de Man van Heemskerck.*

Kinderen:

1. *Margaretha,* geb. 29 juli, ged. Delft (Oude K.) 31 juli 1646, † 3 nov., begr. Delft (Oude K.) 6 nov. 1663.
2. *Hadewy, geb. 10* okt., ged. Delft (Nieuwe K.) 13 okt. 1647, † 5 juli, begr. Delft (Oude K.) 11 juli 1669.
3. *Willem,* geb. 9 april, ged. Delft (Nieuwe K.) 11 april 1649, † 2 juni, begr. Delft (Oude K.) 6 juni 1649.
4. Mr. *Willem,* geb. 29 april, ged. Delft (Nieuwe K.) 1 mei 1650, werd op 9 sept. 1672 als advocaat beëdigd, advocaat voor het Hof van Holland (1672—'94), verongelukte op zee met het oorlogschip onder commando van kapitein La Cave, † „ab intestato", zonder oir, bagr. op Walcheren in 1694 ((alwaar zijn lijk aanspoelde), tr. (ondertr. Amsterdam 23 jan.) Delft 9 febr. 1683 *Margaretha van Lier,* „van Amsterdam", geb. in 1637, begr. te Beverwijk in 17.. .
5. *Clara,* geb. 7 okt., ged. Delft (Nieuwe K.) 10 okt. 1652, † Utreoht 21 dec. 1689, tr. (ondertr. Delft 1 april) Schipluiden 8 april 1679 Mr. *Johan van Cleeff,* geb. Doorn in 1646, werd 1679—'80 burger van Utrecht, advocaat in den Hove van Utreaht; raad-ordinaris Ed. Hove van Utrecht, † Utrecht 11 okt. 1729, zn. van *Willem Willemsz. van Cleef,* schout van Doorn, rentmeester van de Heer van Moersbergen, en *Maria Pietersdr. de With.*
6. *Helena,* geb. 28 sept., gad. Delft (Nieuwe K.) 1 okt. 1655, begr. Delft (Oude K.) 12 maart 1726 (ongehuwd).
7. *Anthony, geb. 4* febr., ged. Delft (Oude K.) 8 febr. 1658, † 8 nov. 1675, begr. in/bij „Kasteel Elmina" te Guinee.
8. *Adriaen,* volgt V.
9. *Johanna Margaretha,* geb. 22 febr., ged. Delft (Oude K.) 24 febr. 1664, begr. Delft (Oude K.) 21 jan. 1719 (#ongehuwd).

V. Mr. *Adriaen van der Burch,* geb. 27 dec., ged. Delft ('Oude

K.) 28 dec. 1659, promoveerde te Utrecht op 20 sept. 1682 tot J.U.D., advocaat te Oosterbout (N.-Br.); kanunnik in het kapittel ten Dom te Utrecht 1689—1702, † 18 aug., begr. Geertruidenberg 24 aug. 1702 (of zoals in Taxandria 1916, blz. 200 wordt vermeld „30 aug. 1702", de hr Adt *Adriaen van der Burch, 9 uur* gel. en in kerk op koor begraven 26 : 5 : 0), tr. (ondertr. Oosterhout 13 juni) aldaar 3 juli 1686 *Johanna Maria Winckelmans*, gad. Oosterhout 15 sept. 1669, † in okt. 1723, dr. van Dr. *Theodorus Winckelmans*, predikant en drost te Oosterhout, en *Maria van den Heuvel*,

Uit dit huwelijk vijf kinderen, omtrent welke het onderzoek nog niet (geheel) is afgesloten.

Aanvullende gegevens gevraagd.

Amsterdam. C. B. VAN DER BURCH.

van Drielenburg (LXXI 196; LXXXVII 229). De veronderstelling, gemaakt bij eerstgemelde vraagstelling, dat er verband zou bestaan met de Brielse familie *Annoque*, wordt bevestigd door de gegevens vermeld bij de tweede vraagstelling onder d. De aldaar genoemde *Adriana van Stolk* was namelijk een kleindochter van *Adriaanfje Adriaansdr. Annoque*. In mijn gegevens *Annoque* vond ik dan ook een echtpaar, dat naar mijn mening de ouders zal zijn van genoemde *Barfhouf van Drielenburg, te* weten *Vincenf Vincenfsz.* (niet met achternaam gevonden) en *Maria Barfhoufsdr. Annoque*. Een argument te meer voor daze afstamming zie ik in het feit dat *Barthout van Drielenburg* een zuster *Dirkje had* (zie *De* Nederl. Leeuw LXXXI, kol. 197), terwijl *Maria Barfhoufsdr. Annoque* als moeder *Dirkje Huygensdr.* had.

In het hiernavolgende genealogisch fragment *Annoque* heb ik de samenhang tussen de voornoemden personen aangegeven. Dit fragment is samengesteld uit gegevens ontleend aan H. de Jager, „De Brielsche Vroedschap", Algem. Nederl. Familieblad 1894, 1900 en aan enige met name genoemde notariële archieven en doop- en trouwboeken:

1. *Robbrechf Annoque* [1]), geb. omstr. 1480, tr. N.N.
   Kinderen:
   1. *Jan Annoque*, lid Vroedschap te Brielle 1567, '70 en '72.
   2. *Vincenf*, volgt 11.

11. *Vincent Annoque*, geb. omstr. 1500, boekhouder Oudemannenhuis te Brielle 1537, tr. N.N.
   Kinderen:
   1. *Adriaan Annoque*, † vóór 1586, tr. *Hillefje Jansdr.*
   2. *Robbrechf Annoque*, woonde te Geervliet, tr. N.N.
      Uit dit huwelijk:
      a. *Vincenf Annoque*, geb. te Geervliet, secretaris vaa Piershil in 1623, † vóór 23 juli 1646, tr. Delft 5 sept. 1592 *Aaltje Gillisdr.* [2]).
      b. *Eva Annoque*, geb. te Geervliet [3]), tr. 14 april 1591 *Frans Adriaansz. de Groote*, geb. te Veere, metselaar.
   3. *Barfhouf*, volgt 111.

111. *Barfhouf Annoque*, geb. in 1529 [4]), begr. Brielle 7 jan. 1610, pastoor te Brielle 1568, secretaris van Rugge 1578, notaris te Brielle sinds 1574, tr. *Dirkje Huygensdr.*
   Uit dit [huwelijk:
   1. *Huyg Annoque* [5]), † vermoedelijk in 1633, kuiper te Brielle, tr. Brielle 30 april 1600 *Lijntje Jansdr. Boogaart.*
      Uit dit huwelijk:
      Willem Annoque, kapitein van het Blauwe vendel te Brielle.
   2. *Marrifje Annoque* [5]), tr. *Vincenf Vincenfsz. (van Drielenburg). te* Abbenbroek, † vóór 18 mei 1621.
   3. *Vincenf Annoque* [5]), tr. Brielle 28 jan. 1607 *Annefje Jacobsdr.*
      Uit dit huwelijk:
      1. *Neelfje Annoque.*
      2. *Barfhouf Annoque.*
      3. *Willem Annoque.*
   4. *Adriaan*, volgt IV.

IV. *Adriaan Annoque* [5])[6]), ged. Brielle 11 febr. 1587, † na 5 mei 1650, huikmaker, in 1612 te Brielle vermeld, in 1621 vermeld als burger van Rotterdam, tr. N.N.
   Uit dit huwelijk:

V. *Adriaanje Annoque* [7]), geb. Rotterdam in 1614, † Rotterdam 23 febr. 1659, tr. aldaar 6 juli 1636 *Hendrik van Sfolk*. Uit dit huwelijk *Jan Hendriksz. van Sfolk* vermeld LXXXVII, k. 229).

van Oostrum (van Oost(e)rom). Gegevens gevraagd over voorouders e.d. van:

A. *Dirk van Oosfrom*, geb. 1725/'26 te Stockholm, tr. Amsterdam 23 juni 1758 *Mefje Broens*, geb. Bremen in 1728/'29;

B. Roelof: ***van** Oosfrum*, geb. te Stockholm, tr. Rotterdam 14 nov. 1790 *Maria Drayer*, geb. te Rotterdam;

C. *Hermanus van Oosterom*, † Rotterdam 14 sept. 1807, tr. Arnhem 6 april 1785 *Johanna Voogd.*

Amsterdam. P. J. VAN OOSTEROM.

---

1) In de Hofboeken van 's-Gravenhage wordt in 1485 een ***Robrecht Annoque*** vermeld.

2) Gerechtel. arch. Oud-Beierland 8, pag. 225, d.d. 23 juli 1646, vermeldt ***Aaltje** Gillis* als weduwe van *Vincent Annoque*. Zij zullen wel de ouders zijn van Sara ***Annoque***, die 6 juli 1630 te Oud-Beierland trouwde met Ds. ***Johannes Snellius en*** die als weduwe voorkomt in het not. arch. Piershil 6825, d.d. 20 nov. 1661, met haar kinderen ***Vincent,*** Maria ***Alida en Sara Snellius.***

3) De Vos, De Vroedschap van Zierikzee.

4) Geboortejaar vermeld in Veltenaar, Kerkelijk leven in Den Briel, pag. 19.

5) Not. arch. Rotterdam 117, d.d. 18 mei 1621. ***Adriaan. Barthouts Annoque,*** burger van Rotterdam, transporteert 1/6 van een weiland te Abbenbroek, gemeen met de erven van ***Jan Aertsz. te*** Zuydland, aan zijn zuster ***Maritje Barthoutsdr.,*** weduwe van ***Vincent** Vincentsz.*, straatmaker, te Abbenbroek, mede genoemd zijn broers ***Huyg*** en ***Vincent Barthoutsz;*** het land was geërfd van hun vader.

6) Not. arch. Rotterdam 266, d.d. 5 mei 1650, ***Adriaan Barthoutsz. Annoque,*** huikmaker. borg voor ziin schoonzoon ***Hendrik van Stolk,*** verbindt zijn huis in de Korenbrugstraat.

7) Not. arch. Rotterdam, not. Mustelius acte d.d. 22 nov. 1646, attestatie van ***Adriaantje** Annoque,* geb. te Rotterdam, oud 32 jaar.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Het geslacht Slichtenbree, door Mr. C. P. Briët. — Korte mededelingen: Het dagboek van Jonas Abeels; Het wapen van de gemeente Hontenisse; Het wapen van het waterschap „De Terschellinger Polder". — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. W. W. van Valkenburg, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 25,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris Dipl. Ing. A. Corts, *Louise de Coligny laan* 18, *Oegstgeest.*

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 11112 **LXXXVIIe Jaargang** **november/december 1970**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:	Voorgesteld door:
Mr. G. F. BRANTSMA, *Veenstraat 6, Bavel.*	Mr. F. A. HOLLEMAN, *Breda.*
A. DONGA, *Gildenweg 39, Gorinchem.*	DE SECRETARIS VAN HET GENOOTSCHAP.
Mejuffrouw C. F. KUIPER, *Parkflat Marlot 31, Offenberglaan 1, 's-Gravenhage.*	J. KALFF, *Maarn.*
Drs. D. J. NOORDAM, *Jan Vethkade 50, Dordrecht.*	P. BOS, *Monster.*
Ir. H. J. WERNER, *Leendert Meesxstraat 42,* Haarlem.	J. BIJLOO, 's-Gravenhage.
P. J. WOLTHERS, *Schoobtraat 47, Diemen-1127.*	P. J. VAN OOSTEROM, *Amsterdam.*

Adreswijzigingen:

K. P. ACKEMA,	Alkmaar, *Nassaulaan* 25.
Jhr. Mr. J. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND,	5486 Remagen-Oberwinter (West-Duitsland), *Siebengebirgsweg 4.*
Mr. B. VAN HAERSMA BUMA,	Sneek, *Leeuwarderweg 54.*
L. M. J. A. VAN DER GRINTEN,	Utrecht, *„de Keizershof", Van Vollenhovenlaan 477.*
G. HINTZE,	S-17102 Solna 2 (Zweden), *Pack.*
E. J. C. KAMERLING,	Doorn, *Kampweg 3.*
Mr. N. H. DE LANGE,	Amsterdam, *Postbus 5307.*
Mr. H. L. VAN LANSCHOT,	Vught (N.-Br.), *Eikendonck 116.*
Mr. W. J. R. baron VAN LYNDEN,	Zeist, *Lindenlaan 8.*
Jhr. Mr. R. C. C. DE SAVORNIN LOHMAN,	Wassenaar, *Hillenaarlaan* 35.
Dr. H. J. PABBRUWE,	Abcoude, *Angsteloord 21.*
J. A. RIEL,	Groningen, *Goudlaan 689.*
J. R. H. ROESSINGH,	's-Gravenhage, *Noordeinde 58a.*
Mevrouw H. G. VERWEY geb. KOPPIES,	's-Gravenhage, *Papegaailaan* 24.
E. J. VINKHUYZEN,	Utrecht, *Waldeck Pyrmontkade 7.*

De genealogische geschiedenis van het geslacht Oving

door Ds. J. W. SCHAAP.

Het geslacht *Oving,* waarvan in het onderstaande sprake zal zijn, heeft voorheen een tijdlang tot de Drentse landadel behoord. Hoewel het door huwelijk met verschillende adellijke

geslachten in Drente door huwelijksbanden verbonden is geweest, heeft het via de ridderschap niet aanwijsbaar deelgenomen aan de regering van Drente, aangezien het voordien de band met dat gebied verloor: een telg er van ging in het begin van de 17de eeuw in Staatse militaire dienst, de familiegoederen werden verkocht en het geslacht stierf daarna spoedig uit.

Al heel vroeg in de geschiedenis van deze familie vond een migratie plaats naar Overijssel, t.w. naar het stadje Hasselt en de omgeving daarvan. Een tak keerde naderhand terug naar het oorspronkelijke Drentse gebied en bleef daar tot in het begin van de 17de eeuw, terwijl een andere tak in Hasselt gevestigd bleef en daar tot in de tweede helft van de 16de eeuw aanwijsbaar is (waarna het wellicht ter plaatse is uitgestorven) . Leden van deze Hasselter tak hebben deelgehad aan het bestuur van hun stad.

Zo hebben wij bij voorbaat, zeer beknopt en in zeer grove lijnen, en zonder allerlei telgen bij name ten tonele te voeren, de globale geschiedenis van het geslacht *Oving* geschetst. Daar blijkt reeds, dat deze familie nooit meer dan een zeer plaatselijke rol heeft gespeeld. Enige belangstelling uit dien hoofde kan er dan ook in wijdere kring nauwelijks voor worden verwacht, ware het niet dat één van de dochteren er van, *Aline Oving,* in de aanvang van de 17de eeuw (1610) huwde met *Patroclus Römeling,* predikant te Ruinen 1603-1621 [1]). Op dit echtpaar stuitte ik 'geruime tijd geleden (in het begin der vijftiger jaren) bij onderzoekingen in het Rigsarkiv te Kopenhagen. Daar bevindt zich een de Deense adel beschrijvend manuscript van de hand van Wilhelm von Benzon [2]). Aangezien de Deense tak van de *Römeling*'s tot de adel in dat land behoort, wordt dat geslacht er in vermeld en daarmede het huwelijk van *Patroclus Römeling* met *Aline Oving en* ook *Aline*'s ouders: *Johan Oving* en *Anna Knoppert.* Hoewel dit op het eerste gezicht niet zo geweldig belangrijk is, is het van deze *Patroclus Römeling,* dat er vooral in de noordelijke provincies vele nazaten zijn, die via *Aline Oving* een afstamming hebben die ver terugreikt in het verleden [3]).

En al is het geslacht *Oving* historisch gezien niet van zeer grote importantie, in genealogisch opzicht heeft het voor vele burgerlijke families een duidelijk belang, en ook is het van uit dat oogpunt interessant door de huwelijksbanden van sommige telgen er van. Het is dan ook daarom, dat we willen proberen, dit geslacht in zijn stamreeks vast te leggen. Voor zo ver dat mogelijk is althans, want niet alleen is over deze familie zeer weinig gepubliceerd, maar ook vanuit de oorkondelijke bronnen is het moeilijk tot een goed aaneensluitende

1) Mijn grote erkentelijkheid betuig ik Drs. 0. D. J. Roemeling te Leeuwarden, die mij stimuleerde tot het voltooien van dit artikel, nadat een eerste concept jaren geleden *was* geschreven en daarna uit mijn aandachtssfeer was verdwenen; ook dank ik hem voor de vele, vaak belangrijke gegevens waarmee hij me voorzag. Men zie in dit verband vooral Drs. 0. D. J. Roemeling, De afstamming van Aline Ovingh; in De Ned. Leeuw, jaargang 1968 kolom 201 vgl.

2) Wilhelm von Benzon, Stamtavler over danske Adelsslaegter; manuscript van ± 1820, deel III in voce Römeling; Rigsarkiv te Kopenhagen (fotocopie in bezit van schrijver dezes). De betrouwbaarheid van Von Benzow in dezen is door Drs. 0. D. J. Roemeling uitvoerig besproken in positieve zin in voormeld artikel.

3) zie o.m. Gens Nostra, 23e jaargang 1968, nrs 9-11 blz. 357 vlg.

4) Mr. J. G. C. Joosting, Het archief der abdij te Dikninge; Leiden 1906. Idem, Het archief der heerlijkheid Ruinen; Leiden 1907.

stamreeks te komen. We moeten dan ook in het oog houden, dat met betrekking tot de navolgende supposities niet altijd exakte zekerheid bestaat.

We keren nu terug tot het echtpaar *Patroclus Römeling-Aline Oving,* die in 1610 te Ruinen trouwden. Het ligt voor de hand te veronderstellen, dat *Aline* en haar voorouders uit Ruinen of omgeving stamden. Daar zoeken we dan ook haar vader, *Johan Oving,* en diens voorvaderen. Het gelukt inderdaad hem te vinden, en wel in de archieven van de heerlijkheid Ruinen en van de abdij Dikninge die in het gebied van die heerlijkheid lag. Deze archieven berusten ten rijksarchieve te Assen, en de inventarissen er van zijn uitgegeven door Mr. J. G. C. Joosting [4]).

Als we globaal en beknopt de vermeldingen en de daarbij behorende jaartallen van de daar voorkomende Oving's weergeven, dan komen we tot de navolgende opstelling:

Johan Oving 1574 [archief Dikninge, regestnr 439)
1578 „ „ , regestnr 462)
1584 („ „ , inv.nr 124)
Johan Oving 1548 (archief' Ruinen, regestnr 12)
1550 („ „ , regestnr 13)
1551 („ „ , regestnr 16)
1557 („ „ , regestnr 17)
Johan Oving 1410 (archief Dikninge, regestnr 181)
1411 („ „ , regestnr 183)
1412 („ „ , regestnr 184, 186)
1416 („ „ , regestnr 206)

Onmiddellijk valt dan op, dat er een enorm chronologisch gat van bijna anderhalve eeuw zich bevindt tussen de oudste *Oving* en de latere descendenten. Het kan niet anders, of er moeten vertegenwoordigers van dit geslacht een tijdlang uit de omgeving van Ruinen zijn verdwenen en er dan later weer zijn teruggekeerd. Maar dan dringt zich onontkoombaar de vraag op: waar moeten we hen in die tussentijd zoeken? In de inleiding van ons artikel zeiden we al boudweg: in het Overijsselse stadje Hasselt en omgeving. Dat zullen we nu nagaan, Een aanwijzing over de richting van de migratie vinden we in de vermeldingen omtrent de oudste *Johan Oving* van de vorenstaande lijst. Deze droeg namelijk op 17 december 1410 en 2 december 1411 een pacht uit landerijen in Mastenbroek (in de Voorster en Westenholtse slagen aan de Nieuwe Wetering) over aan het klooster Dikninge [5]). Daarmee zijn we in Overijssel aangeland en wel in die streek, welke wordt omringd door de steden Zwolle, Kampen, Zwartsluis en Hasselt. Gaan we nu zoeken naar het voorkomen van *Oving's* in deze steden, dan blijkt dat we in de inventaris van het gemeente-archief van Hasselt een positief resultaat boeken [6]) (en ook de vermeldingen voorkomende in het gemeente-archief van Kampen verwijzen naar Hasselt). Daarin komen namelijk *Oving's* voor van 1431 af tot 1565 toe [7]), vaak in functies van bij het stadsbestuur betrokkenen, dus daar ook woonachtig.

Dan blijft natuurlijk de vraag, of deze *Oving's* in Hasselt wel tot hetzelfde geslacht behoren als die te Ruinen. Dit bliikt inderdaad oorkondelijk bewijsbaar te zijn en wel in eerste instantie op grond van het familiewapen. De laatste in Hasselt

5) Archief Dikninge, regestnrs 181, 183.
6) Dr. W. J. Formsma, De oude archieven der gemeente Hasselt; Assen 1959 (geciteerd als: Oude archieven Hasselt).
7) Oude archieven Hasselt, o.a. regestnrs 82, 533.
8) Oude archieven Hasselt, inv.nr 1106 (regestnr 531).

voorkomende telg van de *Oving*-tak aldaar was namelijk *Hetman Oving,* die 20 juni 1564 als schepen zegelde, welk zegel bewaard is gebleven [8]). Dit vertoont een schild beladen met drie staande veren, de middelste iets lager geplaatst dan die aan weerszijden. Van de Ruinense tak zijn ook enkele *zegels* aanwezig, b.v. van 16 maart 1579, behorend bij Johan *Oving* (de vader van *Aline Oving* bovenvermeld) [9]), en van 30 december 1628, behorend bij *Harmen Oving* (een broer van *Aline Oving*) [10]). En zie, ook deze vertonen de drie veren op dezelfde manier. Als we daarbij bedenken dat de verwantschapsrelatie tussen de zegelaars wel bestaat, maar niet zeer na was, dan kunnen we concluderen dat dit familiewapen minstens terug moet gaan op hun laatste gemeenschappelijke voorvader, d.w.z. op een *Gerrit Oving,* die in de jaren 1446-1467 oorkondelijk te Hasselt voorkwam en die nog ter sprake zal komen bij de bespreking van de stamreeks.

Natuurlijk komen er ook *Oving*'s voor buiten het gemeentearchief van Hasselt en de archieven der heerlijkheid Ruinen en der abdij Dikninge, o.a. in de bisschoppelijke leenregisters voor het Oversticht (waaronder Ruinen indertijd ressorteerde). Daardoor gelukt het, tot een acceptabele stamreeks te komen. We moeten ons er daarbij wel van bewust blijven, dat deze stamreeks ten dele gissenderwijs tot stand is gekomen en dat er hier en daar misschien andere supposities mogelijk zijn. In de laatste situatie zal dit artikel dan in elk geval een aanloop kunnen zijn.

En dan wordt het langzamerhand tijd, met die stamreeksbespreking een aanvang te maken, en wel in de persoon van de oudste in vorenstaand voorlopig overzicht voorkomende *Johan Oving*: hij is namelijk tevens de oudste bekende stamvader, aangezien uit de tijd vóór hem geen ascendenten bekend zijn. We zullen daarom de van hem bekende gegevens de revue laten passeren, daarbij verwijzende naar de hiervóór reeds vermelde vindplaatsen.. Zo is de vroegste van hem bekende datum 17 december 1410, Daar heet hij *Johan Ovinghe* „van Pesse", dus afkomstig uit het oostelijk deel van de heerlijkheid Ruinen. Hij droeg toen te Zwolle aan Dikninge in eigendom een pacht over van 10 pond jaarlijks uit de helft van bijna acht morgen land in Mastenbroek onder Voorst en Westenholte, van welk land zijn kennelijk ongehuwde dochter *Willem* de andere helft bezat (door haar geërfd van haar moeder Femme), — onder voorwaarde, dat wanneer *Johan* de helft van zijn dochter zou erven, de pacht zou gaan uit het gehele land. We zien hier dus, dat, hoewel *Johan* uitdrukkelijk in het Ruinense gebied thuishoorde, hij tegelijk bindingen had met noordwestelijk Overijssel, zij het dan dat zijn allodium daar afkomstig was van zijn vrouw. Tegelijk vernemen we iets over zijn gezin: zijn vrouw was reeds overleden, — wellicht in datzelfde jaar 1410, want het is goed denkbaar, dat de overdracht van de pacht aan de abdij Dikninge geschiedde met het oog op haar memoriën. *Johan* liet 2 december 1411 te Zwolle er nog een pacht van 6 pond uit hetzelfde land aan toevoegen. Daarmee zijn z'n connecties met Dikninge nog niet ten einde, want in het volgende jaar 1412, op 12 maart en 20 juni, verkocht hij in aanwezigheid van de buren van Pesse respectievelijk aan de abdij: een rente van 9 Groninger mudden rogge uit zijn hofstede Entinge in het dorp Cralo onder Pesse, en een halve

9) Archief der abdij te Essen, regestnr '71; R.A. te Groningen.
10) Mr. C. P. L. Rutgers, Huisarchief Farmsum, inv.nr 668; 's Gravenhage 1901.

waar daarvan, die zijn (helaas niet met name genoemde) ouders door ruiling van de Waninge's te Pesse hadden verkregen. In een dergelijk verband wordt hij 31 oktober 1416 nog eens vermeld, want toen verkocht *Johan* aan Dikninge de helft van het Mastenbroekse land, waaruit hij vroeger reeds de 10 plus 6 pond pacht had verkregen. Deze laatste transactie werd door een *Mechteld Mulert* mede bekrachtigd, zoals de regestbeschrijving vermeldt. Maar dan komt in de letterlijke tekst van het stuk zelf de grote verrassing: zij blijkt inmiddels echtgenote te zijn van *Johan Oving* („*Mechtelt Mulardes* echte wijff *Johans Ovijnges*")! En daarmee krijgt deze generatie ineens vorm. Want in de eerste plaats stamt de familie *Mulert* uit Hasselt, zodat de binding der *Oving's* met Hasselt daarmee volkomen verklaard is en blijkbaar al stamt van deze *Johan.* In de tweede plaats is *Johan* duidelijk twee maal getrouwd geweest: eerst, zoals we al zagen, met *Femme* (uit welk huwelijk een dochter *Willem* geboren is), en na haar dood vervolgens met *Mechteld Mulert.* Uit het tweede huwelijk moeten eventuele verdere kinderen zijn geboren, aangezien dezen niet werden genoemd bij *Johan's* transacties in 1410-1416. In de derde plaats weten we ook nog, wie *Mechteld* was: zij was de weduwe van *Johan* heer *van Ruinen,* die in 1410 stierf (en Magnin's opmerking [11]), dat zowel *Johan van Ruinen* als *Mechteld Mulert* in 1411 stierven, is dus onjuist en ook niet gesteund door oorkonden), en zij was een dochter van *Egbert Mulert* te Hasselt en *Hadewich* (een genealogische bespreking van het geslacht *Mulert,* waarbij o.a. deze filiatie zal worden aangetoond, zal in niet te verre toekomst in dit blad verschijnen). Op grond van het overlijden van *Johan van Ruinen* in 1410 stellen we *Mechteld's* tweede huwelijk op circa 1411. Maar voordat we op de chronologische consequenties daarvan voor het nageslacht ingaan, zullen we eerst de beschrijving van *Johan Oving* zelf afronden.

Wij komen *Johan Oving* namelijk nog gedurende een geruim tijdsverloop tegen. Zo moet hij het geweest zijn, die in 1420 optrad als keurnoot te Ruinen [12]). Verder wordt hij 28 juni 1426 genoemd onder de aanhangers van de Utrechtse postulaat-bisschop Rudolf van Diepholz met als herkomststreek het gebied van Vollenhove (in Ruinen kwam toen geen *Oving* voor) [13]), en hij was 8 mei 1429 op de claring te Vollenhove, met vermelding tussen *Berend van Munster, Egbert Mulert* (een zwager ?) en *Wolter Stelling,* en was dus wellicht van ongeveer gelijk sociaal niveau [14]). De laatste data wijzen op een localisering van *Johan* in Hasselt. Blijkbaar is hij tussen 1420 en 1426 verhuisd naar de herkomstplaats van zijn tweede vrouw, die daar uiteraard belangrijk bezit moet hebben gehad. En daarmee hebben we kennelijk de aanleiding voor de migratie van de familie *Oving* achterhaald. Dat die migratie een feit was, is ook nog op te maken uit het feit, dat *Johan* burger van Hasselt is geworden:, in 1431 wordt hij als zodanig vermeld [15]), en in 1431 en 1434 was hij er schepen [16]). We kunnen dus concluderen, dat hij in zijn nieuwe woonplaats volledig is geaccepteerd.

Om nu het relaas over deze *Johan Oving* af te sluiten, is het goed, nog te proberen tot een verder gaande chronologie

11) J. S. Magnin, Kloosters van Drenthe, blz. 77.
12) Archief Dikninge, regestnr 259.
13) Tijdrekenkundig register op het oud provinciaal archief van Overijssel (hierna geciteerd als TRO), Aanhangsel (F) blz. 247.
14) Judiciaal van Rudolf van Diepholz, 1425-1451; R.A. te Zwolle (afschrift; Bisschoppelijk Archief nr 13).
15) Archief Dikninge, regestnr 259.
16) Oude archieven Hasselt, regestnr 93.

te komen voor hem 'en zijn gezin. Wij gaan daarbij uit van de dochter *Willem*, die in 1410 wordt vermeld na de dood van haar moeder. Zij is dan -niet gehuwd, zoals we al constateerden, want anders zou haar man zijn genoemd bij de vermogenshandelingen waar zij bij. betrokken was. Het kan zelfs zijn, dat zij nog minderjarig was (ook in 1416 was zij namelijk ongehuwd). Voorzichtigheidshalve gaan we met onze schatting van haar geboortetijd daarom tussen een zeer jonge minderjarigheid en de huwbare leeftijd in, zodat we haar in 1410 omstreeks 10 jaar oud achten, dus geboren rond 1400. Aangezien zij het enige kind was uit *Johan's* eerste huwelijk, brengt dit diens eigen geboortetijd op rond 1380,

Zonder dat uitdrukkelijk een filiatie oorkondelijk is aangegeven, moet *Johan* een zoon hebben gehad: het geslacht had immers een voortzetting. Deze zoon moet uit zijn vader's tweede huwelijk stammen. De enige in aanmerking komende is Gerrit *Oving,* die èn chronologisch èn vanwege zijn voornaam (ontleend aan zijn grootvader van moederszijde) voortreffelijk in de stamreeks past. Het is bekend, dat hij 15 juni 1444 land hsd te Mastenbroek [17]); en in 1446 werd hij ten behoeve van het klooster Zwartewater (bij Hasselt!) beleend met het erf en goed Beerning, het erf en goed Everding (Albergen), en de tienden over het erf Heringhof te Vledering, alle onder Ootmarsum [18]). Hij was toen dus volwassen, en in verband met de chronologie van zijn vader moeten we zijn geboorte stellen op omstreeks 1415.

Uit zijn leven is verder bekend, dat hij 25 oktober 1457 werd beleend met een tiende over het goed van Gese ten Hove, welke belening 18 juli 1475 ten einde liep [19]). Deze laatste situatie betekent uiteraard, dat *Gerrit* op dat moment overleden was: dit overlijden moet nog iets vroeger gedateerd en gepreciseerd worden: 20 april van hetzelfde jaar blijkt hij ook al dood te zijn [20]). Daardoor kunnen we zijn overlijden stellen op 1474. Ook nam hij, evenals zijn vader, deel aan het bestuur van zijn woonplaats: in 1467 en 1468 trad hij op als keurnoot te Hasselt [21]).

Over *Gerrit's* gezinsgrootte weten we door het ontbreken van oorkondelijke filiaties niets met exakte zekerheid en compleetheid, Op grond van chronologie, geografie en naamgeving moeten we onze conclusies trekken: doordat de descendenten in tijdsorde in de reeks passen, terwijl zij door hun woonplaats of -streek en bovendien door hun voornaam ook voortreffelijk ingepast kunnen worden, bereiken we een zeer redelijke mate van waarschijnlijkheid. Daarbij komt nog, dat andere naamdragers ontbreken in dezelfde tijd en plaats, zodat de waarschijnlijkheid nagenoeg tot zekerheid wordt. Maar nu terug naar *Gerrit*'s gezin: hij moet drie kinderen hebben gehad, t.w. *Johan Oving, Egbert Oving,* en *Gerrit Oving.* Van hen is *Johan* de voortzetter van de Ruinense tak en *Egbert* van der Hasselter tak, terwijl van *Gerrit* junior geen afstammelingen bekend zijn.

Gerrit junior wordt voor het eerst vermeld in 1485 als

17) Register van charters en bescheiden, berustende bij de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch regt en geschiedenis (register Van Dedem), blz. 17.
18) Leenregister van Rudolf van Diepholz, 1433-1455; RA te Zwolle-(afschrift).
19) Leenregister van David van Bourgondië, folio 46, 111; R.A. te Zwolle-(afschrift).
20) Leenregister van David van Bourgondië, achterin; R.A. te Zwolle (afschrift).
21) J. Don, De archieven der gemeente Kampen, 2e deel regestnr 664; Kampen 1966 (voortaan geciteerd „Inventaris Don").

notaris en als keurnoot te Hasselt [22]). Op grond van dit notariaat concluderen we, dat hij de jongste was: *Johan* zal de vaderlijke Ruinense goederen en lenen hebben geërfd, *Egbert* de moederlijke bezittingen bij Hasselt, en voor de jongste bleef naar het erfrecht van die tijd weinig over, zodat deze de magistratuur of de geestelijke stand moest kiezen. *Gerrit* combineerde beide, want omdat hij, ondanks het feit dat hij als notaris vaker verwacht mag worden in de archieven van Hasselt, daar toch merkwaardigerwijs niet meer voorkomt, moet hij dezelfde zijn als de *Gerardus Ovinck,* die *23* januari 1489 te Groningen voorkomt als „clericus dioc. Trajectensis, secretarius opidi Gronyngensis" en als notaris [23]). Als secretaris van Groningen wordt hij eveneens vermeld op 2 juni 1490, en 15 juli 1491 als raadslid aldaar [24]). (in 1491 zegelde hij [25]); en 15 april 1494 nam hij afscheid als secretaris van Groningen [26]). Een belangrijke positie als die te Groningen betekent, dat hij toch minstens omstreeks 45 jaar oud zal zijn geweest, en dus moet hij geboren zijn omstreeks 1442-1445. Na zijn ambtsperiode komt hij nog éénmaal voor: 6 juni 1495 trad hij na de dood van *Johan Rengers van ten Post* (telg van het bekende Groningse adellijke geslacht) voor diens weduwe *Agnes van Laer* wegens tienden te Echten als momber op [27]). Twee jaar later, 12 juni 1497, was *Johan Oving* (een broer van *Gerrit* junior) momber van *Ode Rengers van ten Post,* dochter van dezelfde *Johan Rengers van ten Post,* en echtgenote van *Eylike Onsta,* toen zij werd beleend met tienden te Haren [28]). Daaruit blijkt wellicht, dat *Gerrit* junior in 1496 is gestorven.

Egbert Oving achten we de tweede zoon van *Gerrit* senior, en wel op grond van zijn voornaam: deze is tot dusver onbekend in het geslacht *Oving* en zal daarom van moeder's kant afkomstig zijn (en inderdaad was zijn grootvader van moederszijde genaamd *Egbert Mulert*). Aangezien de oudste zoon meestal naar vader's kant werd genoemd, i.c. *Johan*, komen we tot voormelde conclusie inzake de anciënniteit. De eerste vermelding van Egbert is van 14.89: toren trad hij op als keurnoot te 'Hasselt [29]); verder komt hij in dezelfde functie voor in 1492, 1498 en 1504 [30]), en tenslotte in 1513 nog eens als schepen [31]). Wij behoeven over zijn woonplaats dus niet in twijfel te verkeren. Hij was twee malen getrouwd, en wel in eerste instantie met *Reijmelt.* Haar kennen we indirect, doordat haar zoon *Herman Oving* in 1510 een van haar geërfd stuk land verkocht [32]) (zij was toen dus overleden). Zijn tweede echtgenote was *Lubbe,* met, wie hij 15 september 1509 en 9 januari 1510 een stuk land in Mastenbroek bij verkoop overdroeg aan het klooster Zwartewater [33]). *Egberf's* overlijden moet hebben plaatsgevonden na 27 oktober 1513 (zijn vermelding als schepen te Hasselt), en zijn geboorte hebben we te plaatsen vóór die van zijn broer *Gerrit,* dus

22) Oude archieven Hasselt, regestnr 215.
23) Dioz. Archiv Münster, Osffriesische Urkunden nr 19.
24) Judiciaal van David van Bourgondië,' folio 64, 64v° en 65; Rijhsarchief te Zwolle.
25) Archief gemeente Groningen, register Feith 1491/6.
26) ibidem, register Feith 1494/40.
27) Leenregister van David van Bourgondië, folio 104; Rijksarchief te Zwolle (afschrift).
28) Leenregister van Frederik van Baden, folio 20v°; Rijksarchief te Zwolle (afschrift).
29) Gemeentearchief Kampen, Inventaris Don 2e deel regestnr 699.
30) Oude archieven Hasselt, regestnrs 260, 286, 316.
31) Oude archieven Hasselt, regestnr 353.
32) Oude archieven Hasselt, regestnr 340.
33) Ligger van het klooster Zwartewater, folio 83, 84; Rijksarchief te Zwolle.

omstreeks 1440 (vroeger kan ook nauwelijks, want bij zijn laatste vermelding in 1513 was hij dus ongeveer 73 jaar oud en nog schepen). De van hem afstammende tak van de *Oving's* in Hasselt duidden we reeds enige malen aan als de „Hasselter tak" der familie. Deze zullen we nu eerst behandelen.

Van *Egbert* is één zoon bekend, doordat — we vermeldden het reeds — deze zoon, *Hetman Oving,* in 1510 een van zijn moeder geërfd stuk land verkowht. Deze moet, gezien de chronologie van zijn vader, circa 1470 te Hasselt zijn geboren. Hij was getrouwd met *Elizabefh,* met wie hij 10 september 1504 wordt vermeld [34]).

Hetman en zijn vrouw komen oorkondelijk vooral voor in verband met overdrachten uit hun bezit: 10 september 1504 verkoop van een jaarrente uit hun nieuwe huis in de Nijestrate, 13 december 1510 van een stuk land buiten de Veenpoort (afkomstig van zijn moeder *Reijmelt*), en 4 augustus 1519 van een rente uit een goed te Staphorst [35]).

In 1512 was hij momber voor de minderjarige *Christoffel Mulert Johanszoon* [36]), maar een familierelatie is niet na te speuren, tenzij wij moeten denken aan *Herman's* overgrootmoeder *Mechteld Mulert.*

Hertnan Oving had twee kinderen: 1. *Wijnolt Oving,* van wie geen nakomelingen bekend zijn en die 4 september 1538 wordt vermeld met zijn moeder (genoemd als *Herman's* weduwe) ; en 2. *Herman Oving* [37]), die volgt.

Herman Oving junior moet te Hasselt omstreeks 1500 zijn geboren. Naderhand trouwde hij met „joffer" *Beerte van Hertevelt* [38]), met wie hij 31 januari 1565 vermeld wordt, toen zij een lijfrente van de stad Hasselt verkochten (deze datum was tevens zijn laatste vermelding, zodat hij nadien en — gezien zijn leeftijd — niet zo lang nadien moet zijn overleden). Verder is nog bekend, dat hij 20 mei 1560 [39]) en 20 juni 1564 als schepen van zijn woonplaats optrad, waarbij hij op de laatste datum het zegel gebruikte, dat in de inleiding is vermeld.

Het moet deze man zijn geweest, die 27 en 28 december 1564 voorkwam onder de voormonden en voogden van de kinderen van wijlen *Johan Oving* (te Ruinen) en *Agnes van Munster* (t.w. Joost *Lewe, Herman Oevynck (Harman Ovinge), Herman van Munster, Wessel van Munster)* [40]). Dit betekent, dat er ondanks de langzamerhand vrij verre familierelatie een band bestond tussen de Ruinense en de Hasselter staak, wellicht, omdat *Herman Oving* de enige mannelijke telg van het geslacht in die tijd was.

Van *Herman Oving* zijn oorkondelijk geen kinderen bekend. Toch is het mogelijk, dat er een nazaat is geweest. In het Stam- en Wapenboek van N. X. van Ceulen, waar een stamreeks van het geslacht *Oving* voorkomt [41]), is als afsluiting de volgende opmerking genoteerd: „*Johan ten Oever* genoemd *Oevink* naar eenen *Johan Oevinck* was Bmr en Secretaris van Hasselt en zoon van *Johan ten Oever* en *Hermanna Oevinck". Nu* hoort *Johan ten Oever* inderdaad in de 16de eeuw thuis als woonachtig te Hasselt, en *Hermanna Oving* kan heel goed een dochter van de onderhavige *Hetman Oving* zijn geweest (en dus niet van „ *Johan" Oving,* zoals de tekst suggereert), en dan is *Johan ten Oever genaamd Oving,* burgemeester en secretaris van Hasselt, hun zoon geweest.

Doch hiermee hebben we de ons gestelde grenzen: beschrijving van de Hasselter staak, reeds overschreden. Dit gedeelte van ons relaas kunnen we derhalve afsluiten met de constatering, dat die Hasselter staak van het geslacht *Oving* hier door uitsterving zijn eindpunt vond.

Dan rest ons nu nog de oudste van *Gerrit's* kinderen, *Johan Oving,* die de stamvader was van de *Oving-staak* welke naar Ruinen terugkeerde. Hij zal, als oudste kind, omstreeks 1438 te Hasselt moeten zijn geboren. Dit volgt niet alleen uit de geboortetijd van zijn vader, maar ook uit die van zijn vrouw *Margaretha (Griefe) Stelling,* die rond 1440 is geboren [42]). Elders is reeds over hem en zijn vrouw geschreven [43]), en dit citeren wij, om het verhaal compleet te houden, volledigheidshalve:

> En (*Herman Stelling)* stierf in 1471, want 9 januari 1472 werd een deel van zijn familielenen toegezegd aan de echtgenoot van zijn zuster ***Griete Stelling,*** na ***Herman's*** dood. Daarmee komt Gerrit's andere kind zich aandienen: die 9e januari 1472 namelijk stond de bisschop toe, dat zijn hofmeester, Roelof van Bevervoorde, bij diens komst in Overijssel zal belenen ***Griete Stelling,*** vrouw van Johan ***Oving,*** na de dood van haar broer ***Herman Stelling*** met twee waren van het goed te Spoolde. ***Johan Oving*** moet die hofmeester tussen januari en mei e.k. berichten, wie ***Herman's*** andere goederen heeft en gebruikt: want dan mag ***Griete*** eventueel verzoeken, ook daarmee beleend te worden. Die opgave van ***Johan Oving*** is blijkbaar niet erg vlot gedaan. want terwijl zijn vrouw 27 juli 1474 inderdaad met de twee waren te Spoolde en met twee waren in het Spoolderslag van Mastenbroek werd' beleend. moest de bisschop te zelfder tijd ***Johan.*** bevelen, op verbeuring van 100 oude schilden bij in-gebreke-blijven, dat deze binnen zes weken schriftelijk zou opgeven, wie de andere goederen van ***Herman*** bezat en gebruikte.
>
> ***Nu*** is ***Johan Oving's*** traagheid wel te begrijpen, omdat hij het kennelijk zelf was, die de resterende goederen in beheer had genomen. Toen namelijk ***Johan Stelling,*** een oom van ***Oving's*** vrouw, 12 augustus 1477 (dus drie jaren later !) deze goederen in leen ontving, kreeg hij die na overdracht door ***Johan Oving.*** En deze zal dit echt niet met plezier hebben gedaan. Het is mogelijk, dat dit zelfs een grote wrok bij hem en zijn gezin heeft gewekt, en misschien is dat de reden geweest, waarom ***Johan Oving's*** gelijknamige zoon een helper werd van ***Roelof van Munster,*** die in het begin van de 16de eeuw als drost van Coevorden de bisschop veel zorgen en troebelen heeft bezorgd.
>
> Griete Stelling heeft haar lenen behouden tot haar dood in 1496, want 8 juni 1497 kreeg haar zoon ***Johan Oving*** de bezittingen na haar dood.
>
> Met betrekking tot hun bezit rest ons alleen nog te vermelden dat ***Johan Oving*** en zijn vrouw land bij Westenkerken in 1486 verkochten (afkomstig van de familie Hagen. via *Griete's* moeder, *Johan(na)* ***Hagen).***

34) Oude archieven Hasselt, regestnr 315.
35) Oude archieven Hasselt, regestnr. 315, 340, 370.
36) Leenregister van Frederik- van Baden, folio 106v°; Rijksarchief te Zwolle (afschrift).
37) Oude archieven Hasselt, regestnr 449.
38) Oude archieven Hasselt, regestnr 533.
39) Oude archieven Hasselt, regestnr .
40) Voorlopige inventaris Lewe, nr G 9; Rijksarchief te Groningen.
41) Aantekeningen van F. P. A. Heerkens van de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch regt en geschiedenis, nr 611; Rijksarchief te Zwolle.
Zie in dit verband ook: Oude archieven Hasselt, inv.nr. 1253 (Akte van overdracht door Swaentien ***ten Oever,*** weduwe van ***Jan Ovinck ten Oever,*** aan het gasthuis te Hasselt van een hof buiten de Enckpoort, in 1641).
42) Ds. J. W. Schaap, De geschiedenis van het Overijsselse adellijke geslacht Stelling; in De Nederlandsche Leeuw, 86e jaargang 1969 nr 6 (3e tabel en bijbehorende tekst).
43) als noot ***42.***

'Tussen alle bedrijven door trad *Johan* 6 mei 1473 nog op als getuige bij een belening door de bisschop [44]).

Onderwijl hebben we *Johan Oving* nog niet gelocaliseerd. Terloops hebben we al gemeld, dat hij de voortzetter was van de Ruinense staak (hetgeen oorkondelijk zeker is: zijn zoon *Johan,* wiens filiatie vaststaat, woonde in het Ruinense gebied, naar nog zal blijken). Zijn vrouw, *Margaretha Stelling,* stamde bewijsbaar uit noordwestelijk Overijssel — en dat is weer een verwijzing naar *Johan's* herkomst uit de omgeving van Hasselt —, en misschien bleef het gezin daar ook gevestigd, maar dit laatste is niet waarschijnlijk. Want terwijl *Johan's* vader in de charters van het gemeente-archief van Hasselt voorkomt, ontbreekt hijzelf daar geheel en al. Bovendien blijkt bij een scheidsrechterlijke uitspraak tussen de abdij Dikninge en *Johan Oving,* dat *Johan* in de heerlijkheid Ruinen het erf Broekstinge bezat, waaruit hij 18 oktober 1473 een rente overdroeg aan de abdij Dikninge [45]). Dit wijst wel heel duidelijk op een hernieuwde migratie, nu naar de oorspronkelijke woonstreek, te meer omdat hij 1 oktober 1471 ook uitdrukkelijk als daar woonachtig wordt vermeld, alsmede 16 mei 1477 als keurnoot aldaar [46]).

Van *Johan* is slechts één volwassen kind bekend: een gelijknamige zoon *Johan Oving.* Diens filiatie staat vast, omdat hij 8 juni 1497 beleend werd met de bezittingen van zijn moeder (uitdrukkelijk als zodanig aangeduid), *Margaretha Stelzing* [47]). Hij is de voortzetter van het geslacht en we zullen op hem dus nog terugkomen. Daarnaast moet er evenwel nóg een zoon zijn geweest: *Wolter Ouing,* die in 1496 vermeld wordt als onmondig (24 februari en 4 december), terwijl zijn vader dan dood blijkt [48]). Zijn voornaam, nieuw in de familie *Oving, is* niet onverwacht komen opduiken, want deze was inheems in de familie ***Stelling,*** waaruit zijn moeder immers afkomstig was. *Wolter* moet, op grond van zijn onmondigheid in 1496, omstreeks 1475-1480 zijn geboren. Later, in 1521 en 1523 (bij overlijdensinschrijvingen) [49]), wordt hij nog eens vermeld als *„Wolter Ovynge* opt Wolt" (bedoeld is zeer waarschijnlijk Haakswolde onder Blijdenstede, westelijk van Ruinen): hij is dus volwassen geworden. Hij heeft zelfs mogelijk een nageslacht gehad, maar daar komen we in een slotparagraaf nog op terug.

Nu moeten we ons bezighouden met *Johan Ouing,* oudste zoon van *Johan* en *Margaretha Stelling.* Hij moet zijn geboren circa 1470, gezien de zojuist gefixeerde geboortetijd van zijn jongere broer *Wolter* en gezien ook de geboortetijd van hun vader. *Johan zette* de hoofdlijn der familie voort, Om te beginnen doen we er goed aan, er op te wijzen dat over hem en zijn vrouw al het een en ander gepubliceerd is [50]). Volledigheidshalve citeren we het daar meegedeelde grotendeels.

> *Johan Ovingh . . .*zal omstreeks 1470/'75 geboren zijn als zoon van *Johan* ***Ovingh en*** *Margarete (Griete)* Stelling. Omstreeks 1510 vinden we hem te Ruinen ... Als keurnoot komt hij in die hijd voor, waarbij echter een nauwkeurige datering ontbreekt. Een overeenkomst tussen het klooster Dikninge en ***Godfried*** *Mulert,* pastoor te Ruinen, spreekt o.m. van vruchtgebruik van land, en wel van „vier dachmaet hoylandes, gheleeghen an de Reethe, bij ***Johan. Ovingh's*** maethe". De kroniek van Beninga maakt melding van knechten onder „eenen Hooftman gehieten ***Johan Oovinck",*** die op last van *Roeleff van Munster* te Beilen ***Heyne*** *Poele* doodsloegen. Op 11 augustus 1518 is hij als Utrechts dienstman aanwezig te Vollenhove. Een notitieboek van de priesters van Ruinen geeft aan 'dat „1522 die pontiani (= 14 januari) obiit nepos meus ***Johannes Ovinck":*** de aantekening is vermoedelijk door de pastoor ***Godefridus*** *Mulert* gemaakt, zodat er een familieband tussen hem en ***Johan Ovinck*** moet zijn geweest.
>
> Helaas hebben wij geen enkel stuk kunnen vinden, waarin hij met zijn vrouw (die dus volgens de tabel „*Lewe*" een *Aleyt ter Borch zou* zijn) voorkomt. Het Ordelboek van Drenthe vermeldt in de jaren 1525-152'7 enige malen „juffer Ovynge": op de loting van Pinksteren 1525 dient een zaak tussen „junffer Ovyngess unde Grete oren wedderpart" (verder is niets aangegeven) ; wellicht is dit dezelfde zaak, die op „Zwoeren Manendach" 1526 aan de orde komt: „Tuyschen juffer Ovynge ind ***Griete Jan Ovynge*** saliger magett und kynderen, die selve saeke sullen sy sceyden oiff by gebreeck der sceydonge, sal men ten naesten latynck dairaiff wysen sonder ordellgeeltt". Op dezelfde lotting dient ook een zaak tussen de drost van Drenthe en juffer Ovynge, waarbij onder meer is aangetekend: „Und angaende die principale saeke, in name selige ***Johan*** *Ovynge* kynderen, dairaiff mach syn vtlick syn beewte bewyss bybrengen, dairinne sall men doen und erkennen as reecht is". In 1526 en 1527 vinden we aantekeningen over een zaak tussen ***Borchert van Westerholt*** en juffer Ovynge; daarna vinden we haar niet meer genoemd. Uit de verschillende zaken menen we wel te mogen concluderen, dat met de juffer Ovynge telkenmale de weduwe van ***Johan*** Ovingh te Ruinen is bedoeld.

Johan Oving was van *8* juni 1497 tot 19 november 1512 beleend met het van zijn moeder afkomstige bisschoppelijke leengoed te Spoolde en twee waren in de Spoolder slagen te Mastenbroek: op laatstgenoemde datum werd *Johan Cokman* als *Oving's* leenvolger beleend [51]), terwijl *Johan Oving* dus nog leefde.

Deze laatste constatering confronteert ons met het feit, dat *Johan Oving* dus van zijn bisschoppelijke leenbezit vervallen is verklaard. De oorzaak daarvan of de reden wordt ons niet meegedeeld, maar is wel te achterhalen. We hebben in het voorgaande namelijk al verteld, dat *Johan* militaire connecties had met *Roelof van Munster.* Deze *Roelof* was oorspronkelijk drost van Drente en Coevorden, maar kreeg moeilijkheden met zijn heer, de Utrechtse bisschop, en daarbij stroopte hij het Drentse land af. Zo moest 6 januari 1510 de stad Hasselt, gewaarschuwd door de Ruinense heer *Berend van Munster* (broer van Roelof), de stad Kampen verzoeken om toezending van volk en geschut vanwege de soldeniers die de dag tevoren te Beilen waren gekomen [52]). Ondertussen had Roelof bij Meppel een slot gebouwd, de Kinkhorst, dat 15 oktober 1512 door bisschoppelijke troepen werd ingenomen. Daarop zwierf hij met soldaten door Drente en in februari 1513 lag hij met 300 lansknechten te Rolde, van waaruit hij het land brandschatte [53]). Roelof dolf uiteraard het onderspit, ondanks het feit, dat de Deense koning voor hem bij de Overijsselse steden interveniëerde en schadevergoeding voor hem vroeg [54]). Van

44) Leenregister van David van Bourgondië, folio 1'73; Rijksarchief te Zwolle (afschrift) (ook TRO D blz. 250).
45) Archief Dikninge, regestnr 306 (inv.nr. 159).
46) Archief Dikninge, regestnr 305 (inv.nr. 136).
47) Leenregister van Frederik van Baden; Rijksarchief te Zwolle (afschrift) (ook TRO E) (*„Johan Oeving* na doede *Griete Stellinx* sijnre moder").
48) Leenregisters van David van Bourgondië en van Frederik van Baden; Rijksarchief te Zwolle, (afschrift).
49) Archief Dikninge, inv.nr. 231 (boekje met aantekeningen van de pastoors' te Ruinen).
50) Drs. 0. D. J. Roemeling, De afstamming van Aline Ovingh; in De Ned. Leeuw 1968 kolom 211.
(hier vindt men ook de verantwoording voor de geponeerde mededelingen en conclusies)
51) Leenregisters van Frederik van Baden, folio 20; Rijksarchief te Zwolle (afschrift).
52) Register van charters en bescheiden in het oude archief van Kampen, 2e deel nr. 1246; Kampen 1863.
53) Register van charters en bescheiden etc. van Kampen, 2e deel nr 1312.

deze onruststoker is *Johan Oving* dus een bondgenoot geweest. Geen wonder dan ook, dat hij in 1512 zijn bisschoppelijke leengoederen kwijtraakte.

NU kunnen we ons nog afvragen, waarom *Johan Oving* zich zo liet meeslepen in een vijandige houding tegenover de bisschop. De aanleiding daarvoor kunnen we vinden in iets wat we bij zijn vader hebben verteld: die vader raakte een groot deel van het bisschoppelijke leengoed kwijt, dat via zijn vrouw uit het familiebezit der *Stelling*'s stamde. Dit heeft ongetwijfeld veel verbittering gewekt bij de familie *Oving*, zodat een explosie daarvan bij onze *Johan* heel begrijpelijk wordt. Net nu immers het aanzien der familie groter leek te zullen worden, werd daar door de bisschop een stokje voor gestoken.

Uit een tijd dat de verhouding tussen *Johan* en de Utrechtse bisschop nog niet vertroebeld was, is er nog een aardig (hoewel niet zo belangrijk) detail bewaard gebleven: in het voorjaar van 1505 maakte hij namelijk in gezelschap van Roelof *van Munster* (toen was er dus al een relatie tussen deze beiden!), *Reinold van den Clooster*, de schout van Deventer en de bischoppelijke rentmeester van Vollenhove een reis te paard naar de bisschop in Wijk bij Duurstede, met Vollenhove, Elburg en Amersfoort als pleisterplaatsen. Misschien hebben *Johan Oving* en Roelof *van Munster* hun bedoelingen en belangen willen bepleiten (en dan blijkbaar zonder succes, zoals uit de latere vijandschap blijkt). Na hun reis stuurde de bisschop nog een bode met een brief naar *Roelof, Reinold* en *Johan*. Deze bijzonderheden vinden we in de rekening van de rentmeester van Vollenhove, B. Troyaes, over 1504-105 [55]) en ze zijn te aardig om ze niet in extenso weer te geven.

> Item myn gnedige here hefft my verschreven, by synre gnaden tkommen to Wyck myt meer anderen synre gnaden dienres, alse *Roloff van Munster, Reynt van den Cloister, Johan Ovinck* end Schulten van Deventer, upten yrsten Wonsdage in der Vasten.
>
> Item den irsten Vrydages in der Vasten byn ick van Vullenhoe gereden nae ter Elburch, dair ick den schulten van Deventer vant, end hebbe ter Elburch verteert in een nacht myt 5 paerden: 4 p 12 s.
>
> Item des Saterdages dairnae byn ick gereden van der Elborch tot Amersfort; dair verteert in een nacht myt 5 paerden: 4 p 15 s.
>
> Item des Sondages gereden van Amersfort tot Wyck, dair verteert: Nihil1
>
> Item des Frydages voir den Palmdage hefft myn gnedige here my to huis hieten ryden; hebbe ick gereden van Wyck tot Amersfort, end hebbe dair verteert myt 5 paerden in eenre nacht: 4 p 14 s.
>
> Item des Saterdages voir Palmen syn ick gereden van Amersfort tot der Elborch; dair verteert in eenre nacht myt 5 paerden: 4 p 13 s.
>
> Item des Sonnendages up den hilligen Palmendach gereden van der Elburch tVullenhoe; doe vertert: Nihil1
>
> Item des Dinxdages voir Lichtmisse uit bevelle myns gnedigen heren enen boden gesant myt synre gnaden breve an *Roloff van Munster, Reynolt van. den. Cloister* end *Johan. Ovynck;* den boden gegeven: 8 s.

Nadat de op vijandelijkheden uitdraaiende moeilijkheden met de bisschop enige jaren achter de rug waren, heeft er kennelijk een verzoening plaatsgevonden (al kreeg *Johan Oving* het aan een ander geschonken leenbezit uiteraard niet terug), want daarop wijst zijn aanwezigheid op de bisschoppelijke claring te Vollenhove als dienstman op 11 augustus

54) Register van charters en bescheiden etc. van Kampen, 2e deel nr 1322.

55) Dr. K. Heeringa, Rekeningen van het bisdom Utrecht, le deel 2e stuk blz. 688, 697.

1518 [56]); hij had toen dus weer enig leenbezit van die zijde (immers dienstman is een ander woord voor leenman), doch we weten niet, welk leenbezit dit betrof.

Verder kennen we van hem alleen enkele keren een optreden als bisschoppelijk getuige: 13 september 1498 ,12 september 1499 en 17 mei 1505 [57]).

Na dit alles stappen we over naar een volgende generatie: ook de laatstgenoemde *Johan Oving* had weer een gelijknamige zoon, *Johan Oving*. Hij was degene, die in de overzichtslijst van de inleiding werd genoemd als voorkomende in het gebied van Ruinen en daardoor in het archief van die heerlijkheid in de periode 1548-1557. We zullen hem meteen chronologisch inkaderen: in verband met de data die omtrent zijn vader bekend zijn, moeten we zijn geboorte stellen op omstreeks 1495; zijn overlijden heeft plaatsgevonden eind december 1557, zoals volgt uit een aantekening in een (slordig) notitieboek van de pastoors van Ruinen [58]), waar zijn overlijden wordt vermeld in 1557 en zijn begrafenis in 1558.

Johan's vrouw was *Agnes van Munster*, die een dochter moet zijn van *Herman van Munster* en *Margaretha van Graesdorp genaamd Schoneveld* [59]). *Herman van Munster* was een broer van de reeds verschillende malen ter sprake gekomen *Roelof van Munster* en daarmede ook een broer van *Berend van Munster*. heer van Ruinen, en zwager van diens vrouw *Anna van Raesfelt* [60]); hieruit blijkt een meer dan politieke band tussen de *Oving's* en een neventak van de *Van Munster's:* de *Johan Oving*, die zich verbonden had met *Roelof van Munster*, had namelijk een zoon die — naar ons hier blijkt — huwde met een broedersdochter van die *Roelof*.

Omdat we nu met *Johan's* personalia bezig zijn, kunnen we die afronden met het vermelden van zijn nageslacht. Hij had namelijk met zekerheid twee kinderen, en heel misschien drie. Onder hen was één zoon, weer een *Johan Oving*, die geboren moet zijn toen zijn vader niet meer zo jong was: in 1563 wordt *Roelof van Oostenwolf* (uit het gebied van Vollenhove) in één adem genoemd met „die voirmomberen *Oevinges* kinderen". Hij was getrouwd met *Aleid ter Borch*, weduwe van *Johan Oving* en grootmoeder van de zojuist vermelde *Johan Oving* junior; *Roelof van Oostenwolt* was dus diens stief-grootvader [61]). *Johan* junior moet in 1563 derhalve minderjarig zijn geweest, dus geboren omstreeks 1550 (hij was vóór 10 oktober 1573 mondig [62]). Wij komen nader op hem terug.

Er was ook een dochter: *Johan(na) Oving*. Wellicht was zij ouder dan haar broer, te oordelen naar haar voornaam, die gegeven werd toen het kind, dat als zoon werd verwacht, een meisje bleek te zijn. Dat zou haar geboortetijd brengen op omstreeks 1548. Haar filiatie is zeker, omdat zij in haar afstammingsrelatie vermeld wordt in een genealogisch overzicht in het archief van het geslacht *Lewe* uit circa 1598 [63]).

56) Judiciaal van Philips van Bourgondië, folio 14; Rijksarchief te Zwolle (afschrift).

57) Leenregister van Frederik van Baden, folio 59, 86; Rijksarchief te Zwolle (afschrift).

58) Archief Dikninge, inv.nr 231.

59) *Agnes van Munster*'s filiatie is uitvoerig behandeld door Drs. 0. D. J. Roemeling, in De Nederl. Leeuw, jrg. 1969.

60) Drs. 0. D. J. Roemelina. De afstamming van Aline Ovingh; in De Nederl. Leeuw, jrg. 1968.

61) Drs. 0. D. J. Roemeling, De afstamming van Aline Ovingh; in De Nederl. Leeuw, jrg. 1968, kolom 212 en 214.

62) Drs. 0. D. J. Roemeling, De afstamming van Aline Ovingh; in De Nederl. Leeuw, jrg. 1968, kolom 216.

63) Archief Lewe, voorlopige inventaris nr A 7; Rijksarchief te Groningen.

Zij wordt daarin vermeld met haar man, zij het dat diens voornaam foutief is weergegeven als „*Johan van Dulman*" in plaats van ***Arend van Dulmen,*** tot Lemferdinge te Eelde. In de kerk van de woonplaats van haar man, Eelde, werd zij in 1622 begraven [64]). In 1573 was zij reeds getrouwd, want toen werden zij beiden — en ook haar broer ***Johan*** — vermeld (zij en haar broer waren toen meerderjarig, want zij traden zelfstandig op) [65]).

Over deze kinderen werden na ***Johan*** senior's overlijden *Joost* ***Lewe, Hetman van Munster,*** *Herman Oving* en ***Wessel van Munster*** als voogden gesteld [66]).

Heel misschien was er nog een dochter: ***Aleid*** *Oving.* Zij wordt 8 oktober 1578 zonder filiatie vermeld als echtgenote van ***Jan*** *Lefferts,* van Steenwijk [67]) en kan dus omstreeks 1554 zijn geboren. De naam van haar man is niet bekend als die van een adellijke familie, en dat is, als zij een dochter van ***Johan*** was, toch te verwachten. Het is dan ook waarschijnlijker, dat zij uit een neventak stamde, waar wij in de slotparagraaf nog op terug zullen komen.

Over hun vader ***Johan*** *Oving* moeten wij nog vertellen, dat hij in de jaren 1550, 1551 en 1557 voorkwam als leengetuige en als leenman van ***Hendrik van Munster,*** heer van Ruinen [68]), maar zijn leenbezit is niet bekend. En in 1548 was hij momber van de minderjarige ***Simon*** *Polman,* toen deze na de dood van zijn vader *Anthonius Polman* werd beleend met diens bezit [69]).

Johan *Oving* junior, die zojuist al werd genoemd als de zoon van zijn gelijknamige vader, is de opvolger van deze vader en de voortzetter van de stamreeks geweest. Hij trouwde met ***Johanna Knoppert,*** dochter van ***Thomas*** *Knoppert* en ***Anna*** *Mulert* tot Voorst. Dit huwelijk van ***Johan*** *Oving* wordt aangegeven o.a. door de in de inleiding genoemde stamreeks ***Römeling*** te Kopenhagen van de hand van Von Benzon, en in een Stam- en Wapenboek van N. van Ceulen [70]). Zij waren de ouders van ***Aline (Aaltje)*** *Oving,* geboren 1584, overleden te Farmsum 7 juli 1632, getrouwd te Ruinen in 1610 met Ds. *Patroclus* ***Römeling*** (in de inleiding vermeld) [71]). Door de geboortetijd van ***Aline*** kunnen wij de huwelijkssluiting van haar ouders stellen op omstreeks 1582, zodat haar moeder rond 1562 zal zijn geboren.

Van ***Johan*** *Oving* valt nog te vertellen, dat hij als leenman voorkomt van de heer van Ruinen, ***Berend van Munster,*** die

64) Mr. J. Belonje en J. Westra van Holthe, Gedenkwaardigheden in en uit de kerken van Drenthe, blz. 57-58.
65) A. S. de Blécourt, Goorspraken van Drenthe, 1572-1577, blz. 160, 216-217.
66) Archief Lewe, voorlopige inventaris nr G 9; Rijksarchief te Groningen.
De familierelatie tussen deze voogden enerzijds en de kinderen van wiilen ***Johan*** *Oving* anderzijds werd duidelijk gemaakt door Drs. 0. D. J. Roemeling in De Neder1 Leeuw, jrg. 1968 kolom 213 vlg. en vooral in De Nederl. Leeuw, jrg. 1969 kolom 158 e.v.
67) A. S. de Blécourt, Goorspraken van Drenthe, 1577-1579 (goorspraak Diever i.v. Wapse: „De buyren vertuygen ***Jan Lefferts*** van Steenwiik van wegen sijn huesfrouwe ***Alijdt*** Ovinge contra sijn swager ***Jan- Ovinge*** op eene onrechte esschinge") (Werk Vereen. uitgaaf bronnen Oud Vaderlandsch Recht).
68) Archief Ruinen, regest nrs 13, 16, 17.
69) Archief Ruinen, regest nr 12.
70) Aantekeningen van F. P. A. Heerkens, nr 611 (stamreeks *Oving*), in het bezit van de VORG; Rijksarchief te Zwolle.
71) Stamboom ***Römeling,*** manuscript uit 1732; in het bezit van Mr. J. Römelingh te Groningen (fotocopie in bezit van de schrijver). Zie ook: Danmarks Adels Aarbog, jaargang 1929 in voce Römeling.

hem zijn „vetter" noemt [72]). Die neef-relatie, welke veeleer een familieband aanduidt dan een nauwe verwantschap in de huidige zin, berust uiteraard op het feit, dat *Johan's* moeder, ***Agnes van Munster,*** als dochter van *Herman* ***van Munster,*** een kleindochter was van ***Hendrik van Munster,*** heer van Ruinen, en ***Agnes de Vos van Steenwijk.***

Johan *Oving* moet zijn overleden na 1607 (te oordelen naar de redactie van de post betaalde rente inzake door de ***Lewe's*** destijds aan Groningen geleend geld in de rekening 1607 dezer stad), en vermoedelijk vóór 8 oktober 1610, in elk geval vóór 19 augustus 1611 [73]).

Nu is ***Aline*** niet zijn enige kind geweest: er zijn in totaal vijf bekend. Maar op hen komen we nader terug, nadat wij in bijgaand overzicht de tot dusver besprokenen tabellarisch hebben ondergebracht. Niet alleen dat we dan gekomen zijn tot en met de in de inleiding genoemden, maar ook kunnen we de systematiek van de behandelde ascendenten en hun relatie tot elkaar beter overzien.

Overzicht **I.**

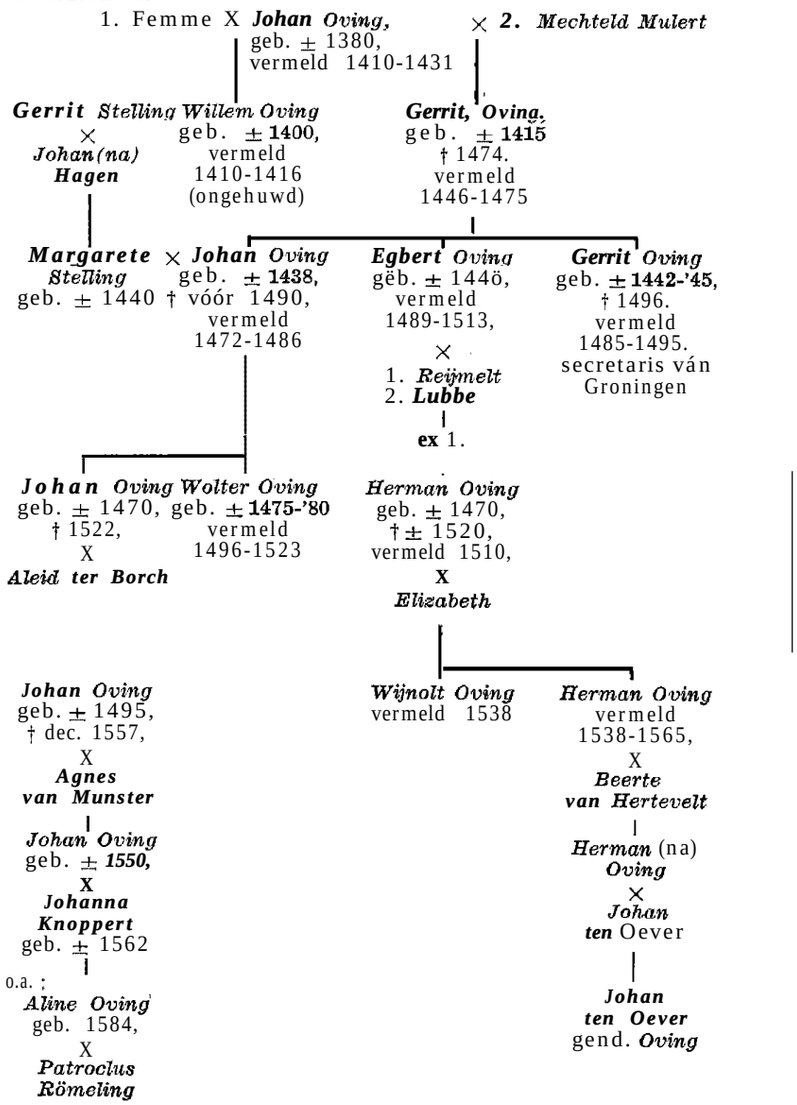

72) Archief Ruinen, inv.nr 124.
73) Rekening der stad Groningen 1607, p. 199; cf. De Ned. Leeuw LXXXV, K. 215, nr 61 en 62.

Johan (V) *Oving* heeft, zo schreven we reeds, niet alleen een kind *Aline* gehad: er waren nog twee andere dochters en ook nog twee zoons, We zullen eerst nu die dochters behandelen, en daarna zien we hoe de zoons de stamreeks hebben voortgezet.

De ene der beide overige dochters was *Margaretha Oving,* getrouwd te Groningen 10 augustus 1617 (dus geboren ± 1597) met Jonker *Menno* in den *Ham,* hoofdeling op Ulersma en zoon van *Sikko* en *Tiauke Greving* [74]; de andere was *Johanna Oving,* die 30 september 1623 voorkomt met de voornaam *Jantje* [75] en die stiftsjuffer te Dikninge was (aangezien haar plaats 19 januari 1644 aan een ander werd vergeven [76]), moet zij in 1643 zijn overleden).

Onder de zoons was *Harmen Oving. Op* hem komen we naderhand apart terug, want via hem is de stamreeks nog verschillende generaties voortgezet.

Dan was er *Thomas Oving,* die rond 1586-1587 zal zijn geboren. Hij wordt 14 maart 1622 vermeld als rechtstreekse erfopvolger van zijn vader in diens landerijen en goederen (waaronder de erven Wulveringe, Kinsinge en Lansingemate) [77] en 27 juni 1629 als „arfgeseten tot Ruinen" [78], en hij is dus in de voorvaderlijke regio gebleven. Dit betekent, dat hij zeer waarschijnlijk de oudste zoon is geweest, temeer omdat zijn broer *Harmen* een geheel andere levensstaat koos (hij werd militair, zoals we straks nog zullen zien). Hij leefde 13 november 1645 nog [79], was getrouwd met *Barbara van der Lawick* [80] en had een zoon *Johan Oving,* die als zijn leenvolger 7 oktober 1662 met de goederen Westebringe en Broekstinge werd beleend door de Ruinense heer. *Thomas Oving* was *8* mei 1649 zelf met deze goederen beleend; *Thomas* zal dus in 1662 zijn overleden [81]. Het lijkt dus, dat de stamreeks nog zou worden voortgezet, maar dit is een illusie, aangezien *Johan* alleen dochters had, onder wie *Margaretha Barbara Ouing,* die 11 december 1671 als minderjarige haar vader opvolgde in de belening met Westebringe en Broekstinge [82]. Daaruit valt te concluderen, dat zij omstreeks 1655 moet zijn geboren, dus — als voortzetting van een stilzwijgend te constateren feit in de genealogische tabel met betrekking tot voorgaande generaties — ook *Johan* heeft betrekkelijk laat nageslacht gekregen. Overigens valt uit de beleningsreeks met genoemde goederen nog een aantal feiten te reconstrueren: *Johan* (VI) was getrouwd met *Elisabeth Knoppert* (die — als weduwe van *Johan — 28* februari 1676 toestemming kreeg van de Ruinense heer, een akker bouwland uit Westebringe en een akker uit Broekstinge als allodiaal goed te verkopen), en 25 juli 1680 werd aan *Margaretha Barbara Oving* toegestaan het erf Broekstinge te verkopen, in verband waarmee zij 30 oktober d.a.v. uit de leeneed werd ontslagen [83]. Door Van Doorninck wordt *Margaretha* de echtgenote genoemd van, *Gerrit van Santen* (die in 1655 geboren werd, hetgeen klopt met de geboortetijd van zijn vrouw) en een dochter van *Johan Oving* en *Elisabeth Knoppert* tot Oosterholt [84]. Deze mededelingen worden bevestigd door de bronnen, want in de notariële protocollen ten Gemeentearchieve van 's-Gravenhage is 23 maart 1676 sprake van legaten door luitenant-kolonel *Ernst Knoppert* aan *Johanna Oving* en *Margaretha Barbara Oving,* dochters van zijn zuster, de weduwe *Ovinck;* en 7 december 1686 worden legaten van dezelfde vermeld (hij was nu kolonel van een regiment mariniers) aan *Margaretha Barbara Oving,* „Vrouwe *van Zanten",* *Johanna Oving* en *Bertijntje Oving* [85]. Hierdoor weten we uiteraard meteen de samenstelling van *Johan*'s gezin, doch tegelijk moeten we constateren dat de stamreeks hier afloopt vanwege uitsluitend vrouwelijke descendenten. Volledigheidshalve vermelden we nog, dat over *Johanna* en *Bertijntje Oving* verder niets bekend is en dat *Gerrit van Santen,* burgemeester van Kampen en echtgenoot van *Margaretha Barbara Oving,* een dochter *Elisabeth Margaretha* had, geboren ± 1685, overleden 7 december 1743 en gehuwd met *Frederik Christoffel van Knuth* [86]. Maar met deze mededeling hebben we al weer de grenzen van ons artikel overschreden.

Nu is ter bespreking nog overgebleven de tweede zoon van *Johan* (V) *Ouing* en *Johanna Knoppert,* t.w. *Harmen Oving,* van wie stamt de Ruinense staak der familie, die nog verschillende generaties te volgen is. *Harmen* begaf zich in Staatse militaire dienst en was daar kapitein, gelegerd 'in de stad Groningen (waar hij tijdens de sluiting van zijn tweede huwelijk — en dus waarschijnlijk ook reeds daarvóór — aan de Schoolholm woonde). Ondanks het feit dat *Harmen* als waarschijnlijk-jongere zoon niet het leeuwendeel van het familiebezit zal hebben geërfd, heeft hij toch een deel ervan gehad, i.c. het goed 0 v i n g te Cralo (wellicht een allodium). Hij verkocht 30 december 1628 dit goed aan *Antonius Polman* [87], zodat hij alle relaties met de oorspronkelijke regio verbrak.

Harmen Oving is drie keren getrouwd geweest. Zijn eerste vrouw, tevens moeder van zijn kinderen, was *Sophia Brants,* dochter van Dr. *Johan* en *Ellegen Schaffer. Zij* overleed wellicht in 1628, want in 1629 (huwelijkse voorwaarden 27 juni 1629 [88]) hertrouwde *Harmen Ouing* met *Sophia Schaffer,* dochter van *Klaas* en *Lucke Ompteda* en misschien een nicht van zijn eerste vrouw (de vader van zijn tweede vrouw zou een broeder kunnen zijn van de moeder zijner eerste echtgenote; deze supposition wordt door de gelijkluidende voornaam der echtgenotes gesteund), Deze tweede vrouw stierf in 1636 of 1637, gezien het derde huwelijk van haar man in april 1638 en het feit dat zij 16 september 1635 nog in leven was [89]. Tenslotte huwde *Harmen* te Groningen in 1638 (ondertrouw aldaar 31 maart 1638) met *Dorothea de Mepsche* [90]. dochter van *Egbert* en *Machteld van Besten.*

De geboortetijd van *Harmen* moeten we in het kader van

74) Huwelijksprotocollen HK Groningen, ondertrouwinschrijving 12 juli 1617; Gemeentearchief te Groningen.
75) Mededeling Drs. 0. D. J. Roemeling.
76) Statenarchieven van Drenthe, inv.nr. 6, deel 2 blz. 74v°; Rijksarchief te Assen.
77) Archief Ruinen, inv.nr 124.
78) J. A. Feith, Huisarchief Gruys, inv.nr 208; Rijksarchief te Groningen.
79) Archief Ruinen, inv.nr 47.
80) Als onder 70.
81) Archief Ruinen, inv.nr 50 (leenregister) blz. 129.
82) Archief Ruinen, inv.nr 50 blz. 131.
83) Archief Ruinen, inv.nr 50 blz. 135.
84) Van Doorninck, Geslachtkundige aanteekeningen betreffende gecommitteerden ten landdage van Overijssel, blz. 564-565; Deventer 1871.
85) Notariële protocollen 's-Gravenhaee. notaris Joan Vinck in dato; Gemeentearchief te 's-Gravenhage.
86) Opgave Dr. C. N. Fehrmann te Kampen. op grond van gegevens uit het gemeentelijke archief aldaar.
87) Mr C. P. L. Rutgers, Huisarchief Farmsum, inv.nr 668; 's-Gravenhage 1901 (Rijksarchief te Groningen)
88) Huisarchief Gruys, inv.nr 117; Rijksarchief te Groningen.
89) H. 0. Feith jr., Genealogische aanteekenineen, blz. 52v°.
90) Ondertrouwinschrijving HK Groningen; Gemeentearchief te Groningen.

de chronologie van zijn vader en diens kinderen stellen op omstreeks 1590-1595. Zijn overlijden viel na april 1638 (immers toen vond het derde huwelijk van *Harmen* plaats), maar vóór 5 december 1639 [91]) en wellicht in de loop van 1639, want in het begin van 1640 werden twee zijner kinderen meerderjarig verklaard.

Er zijn uit *Harmen's* eerste huwelijk drie kinderen bekend, onder wie één dochter: *Johanna Sophia Oving. Zij* moet waarschijnlijk omstreeks 1628 zijn geboren en was dus het jongste kind. Dit concluderen we op grond van het feit dat zij in 1650 te Groningen huwde met Jonker *Hessel van Aitsma* (ondertrouw 18 mei) [92]) en niet later geboren kán zijn in verband met het overlijden van haar moeder (haar moeder zal misschien zijn overleden als gevolg van de geboorte van haar dochter). In 1642 was *Bonno Bijma* haar voormond [93]). Haar leven als gehuwde vrouw is niet over rozen gegaan, want 22 januari 1659 werd zij wegens verkwisting en ergerlijk levensgedrag onder curatele gesteld [94]).

De zoons waren: *Johan Oving* en *Claas Oving,* die beiden 21 februari 1640 meerderjarig werden verklaard en beiden kapitein worden genoemd in die tijd [95]) *(Johan* wordt 15 oktober 1640 als kapitein vermeld [96])). Dit betekent, dat zij zonder deze verklaring nog onmondig zouden zijn geweest, en wij veronderstellen daarom, dat zij respectievelijk omstreeks 1615 en 1616 zijn geboren, Zeker voor *Johan* is de aanname juist, want bij zijn inschrijving als student te Groningen op 24 oktober 1633 („origine et patria Groningus) is hij 18 jaren oud [96a]). Dat zij op een dermate jeugdige leeftijd reeds kapitein waren, kan alleen aan nepotisme te danken zijn geweest, *Claas* heeft nadien slechts zeer kort meer geleefd, want 4 april 1640 werd te Groningen een huwelijksproclamatie ingeschreven van een militair voor wie hij als meerdere consent moest geven, maar daarbij staat genoteerd dat hij stierf vóór deze inschrijving [97]).

Johan Oving, geboren circa 1621 als de enige zoon van *Harmen* die de stamreeks nog kon voortzetten, huwde met *Meit (Meidina) Schaffer.* Hij overleed na 18 oktober 1653 [98]), maar vóór 21 oktober 1658, want op die laatste datum wordt als voormond voor zijn kinderen genoemd raadsheer *Emmelkamp (Johan* wordt daarbij als „jonker" betiteld) [99]). Later, 25 januari 1659, werd *Johan Coenders* als voormond aangezworen [100]) en 15 juli 1665 Jonker *Ernst Millinga* als voogd [101]). Minstens tot in 1665 waren deze kinderen derhalve minderjarig, en dus kunnen zij niet eerder geboren zijn dan omstreeks 1645.

91) Rechterlijke archieven 111 x 21, blz. 384; Rijksarchief te Groningen.
92) Ondertrouwinschrijving HK Groningen; Gemeentearchief te Groningen.
93) Rechterlijke archieven 111 x 21, blz. 384; Rijksarchief te Groningen.
94) Hoge Justitie Kamer, inv. 888; Rijksarchief te Groningen.
95) Hoge Justitie Kamer, inv. 8'71 blz. 72; Rijksarchief te Groningen.
96) Statenarchieven 126; Rijksarchief te Groningen.
96a) Album Studiosorum Universitatis Groningae, p. 29.
97) Ondertrouwinschrijving HK Groningen; Gemeentearchief te Groningen.
98) Archief classis Appingedam, inv. 8 blz. 15: Rijksarchief te Groningen.
99) Hoge Justitie Kamer, inv. 887 blz. 389; Rijksarchief te Groningen.
100) Rechterlijke archieven 111 hh 2; Rijksarchief te Groningen.
101) Hoge Justitie Kamer, inv.nr 894; Rijksarchief te Groningen.

De oudste was *Harmen Oving,* gedoopt te Groningen 3 maart 1643 (op hem komen we naderhand terug). De volgende, *Ernst Oving,* gedoopt te Groningen 24 november 1644, als student te Groningen ingeschreven 19 juni 1661 [101a]) trouwde in september 1666 met vrouwe *Hendrina van der Lawick* (gedoopt te Zwolle 26 maart 1633, dochter van *Thomas* en *Anna van Remunde)* [102]). Hij werd daarbij genoemd Jonker *„Ernst Ovinck tot Lippersum"* (= Loppersum), een, aanduiding die kennelijk te danken was aan zijn moeder's erfdeel. In de loop van 1671 moet hij zijn overleden, want 18 februari 1671 werd hij nog als in leven vermeld [103]), maar 5 december van dat jaar werd leen aangetrouwd ver familielid, Dr. *'Conrad Römeling,* als voormond aangezworen en 6 december de advocaat *Sjoerdsma* als voogd [104]) over zijn kind bij *„Hindrina Louwijns".* Dit kind was een dochter: *Meidina Catrina Oving,* te Groningen 28 augustus 1668 hervormd gedoopt, wier levensloop mij niet bekend is, doch die als dochter de stamreeks in elk geval niet heeft kunnen voortzetten,

Van *Johan's* volgende kind, een dochter, *Enne Oving, is* niets anders bekend dan dat zij 7 april 1647 te Groningen is gedoopt, terwijl haar jongere zuster *Sophia Oving,* gedoopt te Groningen 16 november 1649, met vaandrig Syso *van Aikema* trouwde (uit dit huwelijk werd een dochter, *Anna Meidina,* geboren, die 16 december 1674 te Groningen werd gedoopt).

Hun aller vader *Johan Oving* was — dit vermeldden we reeds — militair, en wel in 1640 kapitein. Evenwel werd hij per 15 december 1643 aangesteld als luitenant in de compagnie van kapitein Gerrit ten Ham [105]) (een dergelijke terugzetting in rang kwam wel meer voor, namelijk op grond van de financiële politiek der overheid).

En dan moeten we nu terugkomen op *Johan's* oudste zoon *Harmen Oving,* in 1643 te Groningen geboren, en in Maastricht 10 december 1662 getrouwd met *Anna Maria (de) Vos,* dochter van *Josua,* kapitein, en *Catharina Strabach (van Strabeeck),* en gedoopt Maastricht (herv.) 17 februari 1645. De plaats der huwelijkssluiting wijst op een hernieuwde migratie van de familie *Oving,* nu naar het zuiden van Limburg. In Maastricht en Valkenburg zijn namelijk ook hun beider kinderen geboren en hervormd gedoopt, van wie er tien bekend zijn. De oudste dezer kinderen was *Meidina Catharina Oving,* gedoopt te Maastricht (herv.) 2 januari 1664, getrouwd te Valkenburg in 1692 (huwelijkse voorwaarden 9 januari 1692) met *Volckert de Vlaminck van Oudtshoorn* (uit welk huwelijk twee dochters werden geboren: *Maria,* „seer schoone Bruynet geweest die van veele bemint was", en *Johanna Josina Isabella,* getrouwd met een *van Groenwijk)* [106]). Van de eerstvolgende kinderen is heel weinig bekend: *Josua Oving,* gedoopt Maastricht (herv.) 6 december 1665; *Johannes Willem Oving,* gedoopt Maastricht (herv.) 5 februari 1668; *Helena Oving,* gedoopt Maastricht (herv.) 14 mei 1670, getrouwd Meerssen 1705 met *Johan van de Roer* (zij heet daar „weduwe van Valkenburgh" en is dus eerder getrouwd geweest); en *Lodewijk Oving,* gedoopt Maastricht (herv.) 28 oktober 1672, getrouwd Meerssen

101a) Als onder 96a, p. 88.
102) Van Doorninck, Geslachtkundige aanteekeningen betreffende gecommitteerden ten landdage van Overijssel. blz. 475476.
103) Hoge Justitie Kamer, inv.nr 900; Rijksarchief te Groningen.
104) Rechterlijke archieven 111 hh 2: Rijksarchief te Groningen.
105) Commissieboek Drenthe 1643 blz. 31.
106) J. E. Elias, De vroedschap van Amsterdam 1578-1795, le deel blz. 230, 237; Haarlem 1903.

29 juli 1701 met *Petronella Everharts (weduwe)* [107]). Over *de* daar op volgende weten we weer iets meer: *Isabella Clara Cecilia Oving,* geboren Maastricht in 1674 (doop niet bekend), † 's-Gravenhage 15 mei 1761 (oud 87 jaar) en te Maastricht 22 december 1697 getrouwd met kapitein *Ludolf van Ingenhoven* (als „baron" voorkomende in 1723 bij de doop van het kind zijner oomzegster *Johanna Josina Isabella van Groenwijk-de Vlaming van Oudtshoorn),* begraven te Maastricht 1 juni 1730 (uit dit huwelijk werd een dochter geboren, *Anna Maria Helena van Ingenhoven,* geboren in 1699, 2 januari 1765 66 jaar oud te 's-Gravenhage begraven na een „uitdroogende ziekte", en getrouwd met de officier *Schelte van Aylva).* Vervolgens waren er weer een aantal kinderen van wie vrijwel niets bekend is: *Josua Philebert Oving,* gedoopt Maastrioht (herv.) 8 januari 1679; *Volckera Anna Maria Oving,* gedoopt Valkenburg (herv.) 22 januari 1681: *Volckert Lambertus Oving,* gedoopt te Valkenburg (herv.) 3 januari 1683; en *Isaac David Oving,* gedoopt Valkenburg (herv.) 27 april 1685.

Verschillende conclusies zijn nog uit het voorgaande te trekken. Zo moet *Harmen Oving* met zijn gezin circa 1680 uit Maastricht naar Valkenburg zijn verhuisd. Weer is bewijsbaar, dat de familie protestants was geworden (dat ligt overigens voor de hand, o.a. omdat al verscheidene generaties achtereen in Staatse militaire dienst zijn geweest).

Overigens zit het nog niet zo gemakkelijk met *Harmen's* verhuizingstijd van Maastricht naar Valkenburg, die we voorlopig hadden gesteld op circa 1680. Weliswaar komt men tot deze rijd op grond van de kinderreeks: zoon *Josua Philebert Oving is* in 1679 te Maastricht gedoopt, en de daar op volgende dochter *Volckera Anna Maria Oving* in 1681 te Valkenburg, Maar deze conclusie blijkt niet geheel juist te zijn, want er is een notariële akte van 26 oktober 1 6 7 8 [108]), waarbij *Anna de Vos* een schenking doet aan haar tantezegsters *Anna Maria de Vos,* vrouw van Jonker *Herman Ovingk* te Valkenburg, en aan *Helena de Vos,* vrouw van dragonderkapitein *Johan Baptiste de Maubrison* (in het Franse leger). Daarmede staan we voor het feit, dat *Harmen Oving* in 1678 al in Valkenburg woonde, maar in 1679 nog een kind in Maastricht liet dopen. Nu zal dit misschien zijn te verklaren vanuit de overweging, dat *Harmen* in januari 1678 nog krijgsgevangene kan zijn geweest van de Fransen in de oorlog die in het „rampjaar" 1672 was begonnen en waarbij hij door zijn verblijf in Maastricht in die jaren rechtstreeks betrokken was. Dit geëngageerd-zijn in die oorlog is ook op andere manier te constateren, Toen de Fransen vaste voet hadden in ons land, werden in 1672 te Maastricht alle sporen der Hervorming uitgewist (14 januari 1673 trouwden *Jacob van Ingenhoven* en *Helena van Gulpen,* de ouders van *Harmen Oving's* schoonzoon *Ludolf van Ingenhoven,* opnieuw in de R.K. St. Maartenskerk, nadat zij in de jaren 1667, '68 en '71 kinderen hervormd hadden laten dopen). En dat er door de Franse bezetting moeilijkheden waren, blijkt ook, doordat de doop van *Harmen's* dochter *Isabella Clara Caecilia* nergens te vinden is (haar geboortetijd was slechts te vinden door de opgave van haar leeftijd bij haar

107) Dit huwelijk (van Louis van Ovinck) en dat van zijn zuster Helena zijn te vinden in restanten van het N.H. Kerkeraadsarchief van Meerssen, berustende bij de kerkeraad van Valkenburg.

108) Notariële protocollen 's-Gravenhage, notaris J. Regenboogh in dato, benevens notaris Joan Vinck 26-11-1678; Gemeentearchief te 's-Gravenhage.

overlijden), en tussen haar geboorte in 1674 en die van Harmen Oving's naastvolgende kind in 1679 is, gezien de regelmaat in de geboorten vóór en na die jaren, een zó grote ruimte dat er nog een kind tussen zal zijn geweest, dat evenwel niet te achterhalen is. Ook hierbij zullen we moeten denken aan de internationale moeilijkheden.

Terugkerend naar *Harmen Oving* zelf, zullen we nog moeten stellen dat ook hij militair is geweest. Weliswaar hebben we hem nergens als zodanig vermeld gevonden, maar zijn situering in Limburg is alleen verklaarbaar bij deze suppositie.

Dan blijft de vraag over, of *Harmen* een nageslacht heeft gehad dat de stamreeks kon voortzetten, maar een antwoord daarop moeten we schuldig blijven. Een mannelijke voortzetting is niet bekend, maar we weten wèl, dat zijn zoon *Johannes Willem Oving,* geboren in 1668, volwassen is geworden. Want 4 februari 1695 blijkt er een kwestie te zijn geweest over een niet betaalde vertering [109]). Daarbij dreigde een zekere Jan Oosterhout de heer *Johan Willem Ovinck* met een stok te slaan. Een voortzetting van de stamreeks is dus zeer wel mogelijk, hoewel niet aantoonbaar [110]).

Ten slotte verwijzen wij nog naar het overzicht 11, dat aansluit op het overzicht 1 en ons alle descendenten geordend voor ogen stelt.

Neventak(ken) van het geslacht **Oving** in **de** 16de eeuw.

Wij hebben meegedeeld, dat in de vierde generatie van de *Oving's, Johan Oving* (geboren circa 1470, overleden in 1522, getrouwd met *Aleid ter Borch)* een broer *Wolter Oving* heeft gehad, in 1496 onmondig, en vermeld in 1521 en 1523. Weliswaar was hij een jongere telg en niet de voortzetter 'van de eigenlijke Ruinense staak, maar, hoewel uiteraard minder aanzienlijk, was hij toch nauw met de hoofdtak verbonden. Ook vermeldden we, dat *Wolter* wellicht een nageslacht had. Daarop willen we in het nu-volgende terugkomen.

Het zal immers wel zó zijn, dat een in 1535 en 1544 vermelde *Wolter Oving* [111]) dezelfde is als de zojuist aangeduide persoon (dat er twee gelijknamigen in dezelfde periode waren, ligt niet voor de hand). In 1535 is er sprake van de betaling van een roggepacht aan de kerk te Blijdenstede (de oude naam voor Ruinerwold), misschien uit een allodium. Later is daar, zonder tijdsaanduiding, *Jan (= Johan) Oving* toegevoegd, en weer later *Claes Wychers, Gyske* en *Wolter.* Ik zou hierin een genealogisch-chronologische reeks willen zien, waarbij *Claes Wychers* de man zou kunnen zijn van een *Oving Johansdochter,* en *Gyske* en *Wolter* hun 'beider kinderen. Daarnaast moet *Johan Oving* nog meer nazaten hebben gehad, want een *Wolter Oving* betaalde in 1575—'79, een roggepacht aan de kerk te Blijdenstede [112]) en

109) Notariële protocollen 's-Gravenhage, notaris J. van Aerden in dato, Gemeentearchief te 's-Gravenhage.

110) In dit verband is het wellicht van belang er op te wijzen, dat de in de litteratuur voorkomende *Adriana Philippina Ovink,* in eerste echt (1750) gehuwd met Dr. *H. Moorrees* (zie o.m. De Nederl. Leeuw, jrg. 1903, kol. 251; jrg. 1914, kol. 193; jrg. 1922, kol. 163/164), volgens Nederl. Patriciaat 1961, blz. 240, genaamd zou zijn *Adriana Philippina Oorink.*

111) Archief Dikninge, inv.nr. 225 (kerk Blijdenstede).

112) Archief Dikninge, inv.nr. 226 (kerk Blijdenstede), blz. 9.

Overzicht II.

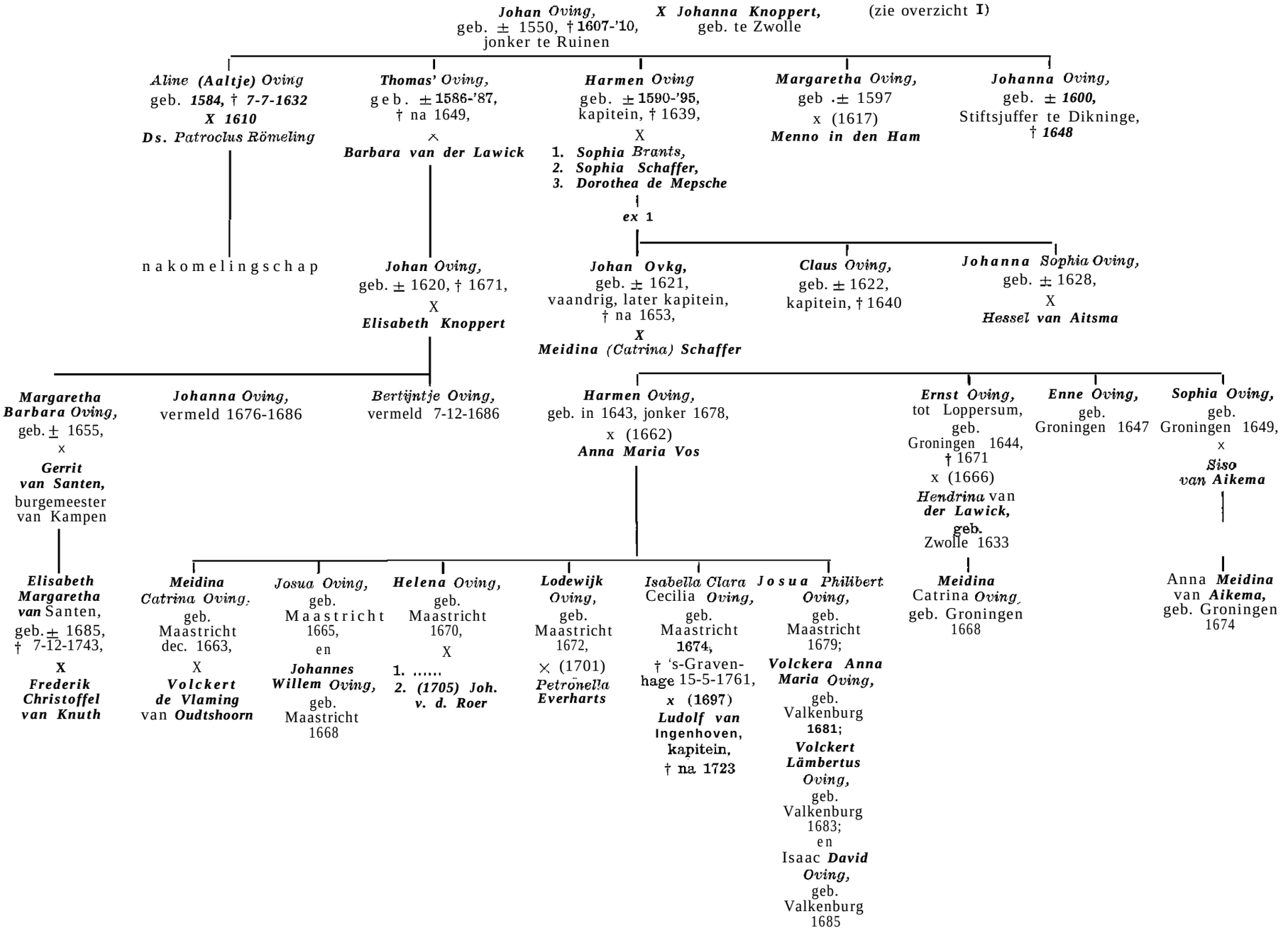

voordien kwam hij ook al voor: 11 december 1568 („*Wolter Ovinghe op Haeckswolf*", dus westelijk van Blijdenstede) en in 1569-1570 (25 juni 1570 „*Wolter Ovinghe* betaalt 2 rijder minus een oortien pacht over 1569") [113]). Aangezien *Wolter* 1 op het Wold woonde en *Wolter* II in Haakswolde en omdat deze geografische aanduidingen waarschijnlijk hetzelfde zullen bedoelen, zal ook hierin een argument te vinden zijn omtrent een behoren tot dezelfde reeks.

Als deze onze supposities juist zijn, moet *Wolter* 11 nog een (jongere?) broer *Claes Oving* hebben gehad, want in 1575-1579 werd ook een roggepacht aan de kerk te Blijdenstede betaald door „*Claes Janssen Ovinck*" [114]). Deze was dus bewijsbaar een zoon van *Johan Oving,* zoals *Wolter* 11 waarschijnlijk ook was. Hun beider vader nu achten we één en dezelfde persoon.

Proberende deze tak chronologisch nog iets meer te begrenzen en er van uitgaande dat *Wolter* I circa 1472 is geboren, kunnen we de geboortetijd van *Johan Oving* op omstreeks 1500 stellen en die van *Wolter* II op ± 1525, van *Gyske Oving* op ± 1523, en van *Claes Oving* op 1527-1530.

Maar we zijn met *Wolter Oving* I nog niet klaar, want hij wordt (als „*Wolter Ovynge* opt Wolt") vermeld in 1521 en 1523 bij overlijdensinschrijvingen [115]), namelijk van *Lamme* „uxor *Arnoldi Ovinck" (1521)* en van *Arend Oving (17* maart 1523) (*Arnoldus* en *Arend* zijn uiteraard identiek). Deze vermelding is slechts verklaarbaar, als *Wolter* I door familiebanden nauw gelieerd was met *Arend, i.c.* als zij wellicht broeders van elkaar waren. We zullen straks zien, dat er misschien nog een broer tussen *Wolter* I en *Arend* moet worden ingepast, zodat we *Arend's* geboorte stellen op omstreeks 1477. Uit voormelde bron van overlijdensinschrijvingen weten we ook, dat 13 juni 1547 een dochter *Lamme*

van *Engberf Oving* te Cralo overleed („*Engbertus Ovinge* toe Cralen"), die genoemd kan zijn naar haar grootmoeder, de vrouw van *Arend. Zo* is ook daar een korte reeks te veronderstellen, die wellicht langer is geweest, want in 1524 wordt een *Arend Oving* vermeld [116]) (die een ander moet zijn dan *Arend* 1, die immers in 1523 stierf). Deze tweede *Arend* is misschien een broer of zoon van *Engberf Oving* geweest. En aangezien in februari 1635 nóg een *Arend Oving* genoemd wordt in het gebied van de heerlijkheid Ruinen [117]), is mogelijk deze reeks nog verder voortgezet, maar dat blijft volkomen onzeker door het ontbreken van gegevens.

Terloops memoreerden we reeds, dat misschien nog een broer van *Wolter* 1 en *Arend* moet worden ingepast tussen deze beiden. Het betreft hier *Hendrik Oving,* die — al weer in de geciteerde overlijdensinschrijvingen — vermeld wordt als overleden in 1515, terwijl in datzelfde jaar ook een dochter van deze overleed, *Gertrud Oving* („*Gertrud* filia *Henrici Oevinge").* Deze dochter was dus kennelijk niet getrouwd, maar uit de vermelding van haar voornaam in de inschrijving krijg ik de indruk, dat zij ook niet meer pril-jong was. Zo komen we voor haar tot een veronderstelde geboortetijd van circa 1495-1500 en voor haar vader van omstreeks 1475. Daarmee is *Hendrik* dan ingepast op de manier zoals voorlopig al was gesteld.

En nog zijn we niet klaar met de mogelijke gebroedersreeks. Want in 1515 stierf ook een *Rolof Oving* („*Roleff Ovinghe"),* die circa 1480 zou kunnen zijn geboren. Misschien had hij een gelijknamige zoon, *Rolof Oving,* die in 1549 tot en met 1558 te Cralo wordt vermeld in verband met roggegiften aan de kerk te Ruinen [118]).

En daarmee krijgen we het bijgaande schematische overzicht 111:

Overzicht 111.

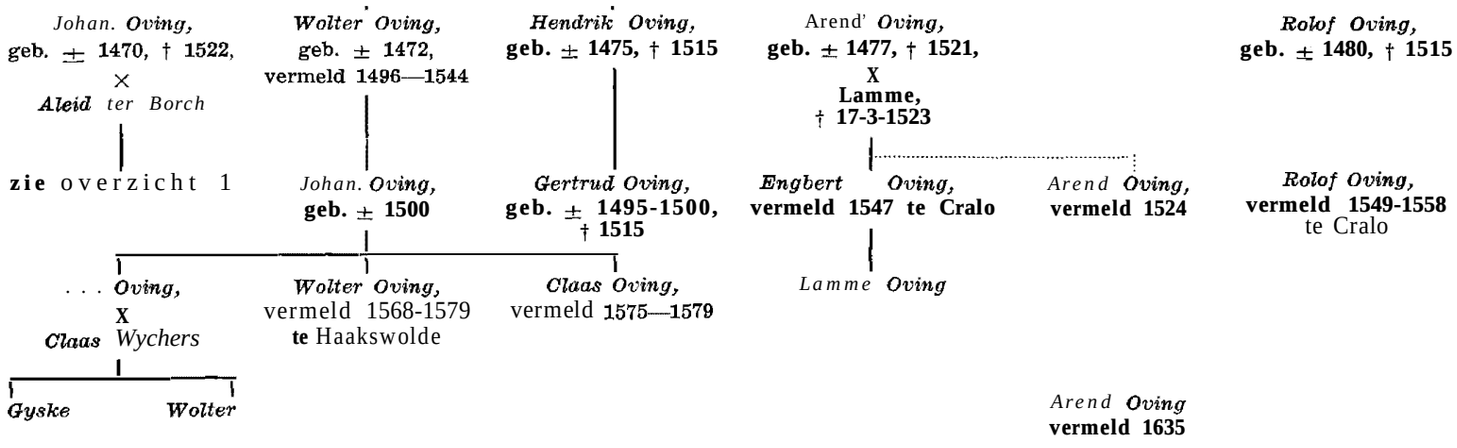

We moeten dit schema wel met alle voorbehoud bekijken: weliswaar is er een hoeveelheid gegevens voor het bestreken tijdvak zoals we vrijwel nergens elders bij de familie *Oving* zijn tegengekomen, maar van de verschillende telgen afzonderlijk weten we nog niet veel en slechts zelden vernemen we exact een filiatie. Wel is hun verband met de hoofdtak evident; zij woonden allen in het gebied van de heerlijkheid Ruinen (een deel. zelfs te Cralo). Tot de adel kunnen de neventakken niet meer worden gerekend. Terwijl in de hoofdtak de titel „jonker" vrij frequent voorkwam, constateren we die in de onderhavige neventakken nooit. Ze zullen een deel van het allodiale familiegoed hebben geërfd, maar ze vallen

113) Archief Dikninge, inv.nr. 10 (rekening abdij).
114) Archief Dikninge, inv.nr. 226 (kerk Blijdenstede) blz. 6.
115) Archief Dikninge, inv.nr 231 (boekje met aantekeningen van de pastoors te Ruinen).
116) **Archief Dikninge, inv.nr 231 folio 33.**
117) **Mr. J. G. C. Joosting, De oude statenarchieven van Drente, *nr* 368 (opkomsten van kerkegoederen, in voce Ruinen).**
118) **Archief Dikninge, inv.nr 231.**

buiten de beleningen met goederen van de Ruinense heer en van de bisschop, en ze zullen daarom „gedegradeerd" zijn tot eigenerfde boeren.

Natuurlijk is het heel wel mogelijk dat deze neventakken voortzettingen hebben gehad, maar door gebrek aan archivalische gegevens kunnen we hiervan niets zeggen. Misschien komt er te eniger tijd nog eens iets boven water. Zo kan het zijn, dat de *Aleid Oving*, die in 1578 de echtgenote was van *Jan Lefferts* van Steenwijk, en die we reeds vermeldden, in deze staak thuishoort, maar we kunnen niet met ook maar enige mate van waarschijnlijkheid aangeven, wie haar vader is geweest.

Er rest ons overigens na deze uiteenzetting een brandend probleem. Toen een *Johan Oving* van de Ruinense hoofdtak, zoon van *Johan Oving* en *Aleid ter Borch*, stierf, werden — zoals we zagen — *Joost Lewe, Herman van Munster, Herman Oving* (uit Hasselt !), en *Wessel van Munster* als mombers gesteld. Dat *Herman Oving* van de Hasselter staak hier optrad, móet betekenen, dat van de Ruinense zijtak — die immers nadere familiebanden had — niemand beschikbaar was, doordat geen enkele volwassen telg daarvan in leven of oud genoeg was. Dat deze zijtak niet tot de adel gerekend kan worden, is in dit verband van geen invloed, want in een dergelijke situatie prevaleerde de familieband boven de status. Daaruit volgt, dat alle mannelijke telgen uit de zijtak in de desbetreffende tijd, t.w. *Johan Oving, Engbert Oving, Arend Oving* en *Rolof Oving*, vóór 1563 moeten zijn gestorven, — het jaar waarin deze mombers voor het eerst werden genoemd.

Enkele geslachten Oving in Drenthe en Groningen,

door DRS. **0.** D. J. ROEMELING.

§1. Inleiding+

In zijn studie over het geslacht *Oving*, dat zetelde te Ruinen en Hasselt, geeft Ds. J. W. Schaap aan dat er vele dragers van de naam *Oving* zijn die niet in verband gebracht kunnen worden met het door hem beschreven geslacht [1]. Een deel van deze naamdragers kan worden gecentreerd rond Ovingegoed te Bonnevelde bij Zweeloo. Daarnaast echter zijn er velen wier relatie tot andere *Oving's* onbekend is. De opzet van deze bijdrage is een overzicht te geven van de *Oving's*, door ons gevonden in een periode tot 1620; een enkele lijn zal een weinig nadien worden voortgezet. Uiteraard zal deze opsomming voor aanvulling en wellicht verbetering vatbaar zijn; nieuw materiaal over de *Oving's* zal dan ook door ons zeer worden geapprecieerd.

Voorzover mogelijk bij een overzicht als het onderhavige, wordt systematisch hetgeen van belang geacht werd, weergegeven. Waar, als gezegd, het verband tussen de vele *Oving's* dikwijls onbekend is, is gezocht naar een ander indelingscriterium, dat gevonden werd in de geografische situering. Als centra komen in aanmerking de stad Groningen, Dalen, Anderen, Exloo en Bonneveldeonder Zweeloo. In deze volgorde zullen de naamdragers worden behandeld; voorzover elders vermelden niet gerelateerd kunnen worden aan één der aldus ingedeebde families dan wel geografisch niet min of meer zijn te localiseren, worden eij in een paragraaf onder „varia" opgevoerd. Aan de uitwerking van de families in genoemde centra gaan vooraf enkele vermeldingen

1) Zie deze aflevering (nov./dec. '70) van De Nederl. Leeuw, LXXXVII (1970), kol. 312 e.v.

van *Oving's* rond de wende van de 14de en 15de eeuw, na eerst te hebben vastgesteld dat de naam *Oving* voor het eerst wordt aangetroffen op 22 juli 1276 in de persoon van *Alardus Ovinge de Bonevelde* [2]. Een naamgenoot vinden wij tussen 26 september 1381 en 19 januari 1383 onder de leenmannen van het Sticht Utrecht in Drenthe: *Alaert Ovinghe* hout Ovinghe goet, gheleghen in den kerspel van Zwelle (Zweeloo) [3].

Burger van Kampen werd in 1392 *Henric Ovinc*, in 1393 *Goessen Ovinck* ende *Herman* sin soen [4]. De voornaam *Goesen* vinden wij ook elders: op 14 februari 1393 dragen Ernst van der Horst en Agnese e.l. over aan „Heer *Deric Oevinc* priester *Wobbe Oevincs Goesen Henric Wolter* ende *Egbert* hoeren soenen ende hoeren Erven", het goed Ten Velthave in het kerspel van Voorst in de buurtschap „Ghyetel"; het transport wordt verleden voor de richter van de Veluwe, Arnt tho Boeckop [5]. Bijna veertig jaren later vinden wij o.m. de priester *Derck Oving* wederom in relatie tot dit goed:

a. op donderdag na Petri ad Vincula (5 augustus 1431) geeft *Diric Oving* preester kercheer to Empne "ter ere godes voir miin ende voir miinre older ziele in rechte testamente" aan het Klooster Sibculo al, zodanig tijnsgoed als hij heeft toebehorende tot erf en goed Velthove. Met Hessel Averenck en Johan Haghen zegelt hij [5a].

b. daags daarna verkoopt hij aan Sibculo vier akkers land in de erve en het goed Velthof in het kerspel Voorst, alsmede het door hem reeds meer dan 20 jaren ongestoord bezeten „driedeel" in dit goed en een oude mark jaarlijkse rente, tegen een rente van 23 Arnhemse guldens. Hij zegelt alsmede Johan Haghen en Johan de Blaeuwe [5b].

c. nogmaals twee dagen later, 8 augustus 1431 dus, verkopen „*Dirick van der Veste* ende *Oede* sijn wijf ende *Henric Oving* ende *Mette* sijn suster des voersz. *Oeden* kinderen *Dirick Oving* priester kercheer to Empne" en *Aelbert Hake* „mombere der kinderen voirsz" aan het klooster Galilea te Sibculo een vierde deel in erf en goed Ten Velthove in het kerspel Voorst in de buurtschap „Gietele". *Dirick van der Veste*, alsmede de momberen Heer *Dirick* priester en *Aelbert Hake* zegelen [5c].

d. op 24 augustus 1431 tenslotte transporteren *Johan de Blawe* en *Fenne e.l.* aan Sibculo „onze andeel" in Ten Velthove, met bezegeling van *Johan*, alsmede van *Johan Haghen* en *Aelbert Haeck* [5d].

Hoe overigens de relaties tussen de hier opgevoerde *Oving's* en andere rechthebbenden en hun verhouding tot de in 1393 genoemden waren, ontgaat ons. Slechts de priester *Derck Oving* komt zowel in 1393 als in 1431 voor. Waren *Derk* en *Wobbe* broer en zuster (indien bij *Wobbe* niet aan een mansnaam gedacht moet worden)?, en *Henric en Mette* wellicht kleinkinderen van *Wobbe?* Ook ten aanzien van de vrouw van *Johan de Blaeuwe, Fenne*, ware te denken aan een kleindochter van *Wobbe*. Meer dan gissingen kunnen we hier echter niet maken.

In 1431 blijkt *Derk Oving* dus pastoor te Emmen te zijn.

2) Oork. boek van Groningen en Drenthe, nr. 148.
3) ibidem, nr. 699.
4) Burgerboek van Kampen 1302-1469 (opgave Drs. J. W. Schaap).
5) Arch. Ter Hunnepe (R.A. Zwolle) inv. 419 reg. 214.
5a) Arch. Sibculo (R.A. Zwolle), inv. XXXV b.
5b) ibidem, inv. XXXVa.
5c) ibidem, inv. XXXV.
5d) ibidem, inv. XXXV c.

Hij was dit toen al tenminste 13 jaren. Immers, op 11 januari 1418 ontvangt *Theodoricus Smuck,* presb. Trai. dioc., de vicarie op het altaar (verdere gegevens ontbreken), vacant door de resignatie van zekere Johannes, niettegenstaande het feit dat hij de parochiekerk te Empne (= Emmen) bezit [6]), terwijl op 3 februari 1418 *Theodoricus Ovinck* presb., rector van de parochiekenk te Empne (= Emmen), door de Heilige Stoel voorzien wordt met de vicarie op het altaar van het H. Kruis in de parochiekerk te Zwolle, vacant door de resignatie van Gerardus Stuerman [6]). Gezien de practisch gelijktijdige vermelding zal ook bij de eerste provisie *Ovhck* moeten worden gelezen (of stond het in de bron en is het verkeerd afgelezen). Verder is ook over hem niets bekend. Hoe de relatie tussen hem en de zijnen ener- en de Ovings te Kampen anderzijds is geweest, weten wij niet. Het in beide milieu's voorkomen van de voornaam *Goesen* geeft voor de relatie echter wel een indicatie. Geen relatie bestond er waarschijnlijk met de Ruinense *Oving's*. Het door de pastoor *Derk Oving* gevoerde wapen, blijkens zijn zegel in 1431 een aanziende mannenkop, doet zulks althans niet veronderstellen.

Zegel van *Derk Oving,*
pastoor te Emmen 1431.
(R.A. Zwolle, Archief Sibculo, inv. XXXV).

§ 2. Oving's te Groningen.

In de studie van Suhaap ontmoeten wij als eerste *Oving* in de stad Groningen *Geert @ving.* secretaris van deze stad tot 1494 [7]). Enkele jaren nadien 'wordt te Groningen genoemd *Barelt Ovinghe,* wanneer in 1497/'8 zijn naam op de gilderol der brouwers wordt geplaatst [8]). Over hem is verder niets bekend. Evenmin weten wij meer over *Herman Ovinge,* die op 27 januari 1557 te Groningen procedeert inzake een obligatie [9]); was hij wellicht de te Hasselt voorkomende? [10]).

Ook bij nadien voorkomende *Oving's is de* 'situatie niet duidelijk. Een *Roeloff vonk* wordt in 1567 ingeschreven als lid van het brouwersgilde te Groningen [8]). Hem zullen wij nog meermalen ontmoeten evenals de in 1575 op de rol van hetzelfde gilde geplaatste *Johan Ovynge* [8]). Op 6 oktober 1578 is sprake van „*Roeloff Oevinge* to Baffelt (Baflo) / sampt s broeder *Johan Oevinge* / ende den Nijen Huijrman Steven / eade elck besunder" [11]). Deze *Roel* of woonde toen dus blijkbaar te Baflo. Is hij dezelfde als de op *22* augustus 1589 genoemde tapper *Roleff 0 evingh* te Midw (olda of Midwolde) [12])? Wellicht. Wanneer op 5 mei 1586 uitspraak wordt gedaan in een geschil inzake het rantsoen van 450 daalder voor de dan overleden *Johan Ovinge,* binnen Zwolle gevangen geweest, is diens broer *Roeleff Ovinge* 'partij [13]). Het lot der gevangenschap heeft (dezelfde?) *Roeleff Ovinge* ondergaan; blijkens berichten d.d. 15 en 17 augustus 1590 is hij bij de vijand gevangen [14]).

Niet steeds is uit te maken of de vermeldingen op dezelfde of op verschillende personen slaan. In 1573/'74 is *Johanna,* vrouw van *Johan Oving,* betrokken bij een boedelproces met „haer halfbroeders, salige *Johan Wessels* nagelatene kynderen". Van de uitspraak in het geschil op 6 augustus 1573 zijn twee redacties bewaard gebleven. De meest uitvoerige luidt als volgt:

„In der schelinge tusschen *Johanna,* de huesfr: van *Johan Oevinge* eens ende de kinder van saliger *Johan Wessels,* anderdeels, heerkomende dat oer ende den voersz kinder samptlycke moeder, gedachter *Johanna* wth derselver moeders nablijvende ghoederen replijck onreplijck binnen ende bute Groeningen woe ende waer de gelegen moegen wesen gene wthbesundert, vulle broeder delinge geloefft ende gegundt na vermoegen ende Inholdt der hylixforwerden van datum „4 augustus 1561" waer tegens sick bemelte kynder gesorevelt als neet mit hoeren consente gescheen, mede dat hoer vrsz halffsuster *Johanna,* doch rhede meer ontfangen dan oer van hoer salige vaders ghoedt geboeren moege, tho deme dat *Johan Wessels* voersz een hherdt Landes tho Wynschote liggende gehadt de namaels verkofft ende nochtans na Oldtampster Landt Recht allene up de vrsz kinder ende neet up der moeder solde vervallen sijn / so hebbe wij B: ende R der Ctadt Groeningen na guedtlyck verhoer beyder partien tho Rechte verclaert ende wth gesproecken, kennende voer eerst der ansprekerschen voergebrachte hylixforwerden, vg (voornoemd) in der macht ende van werden, doch soe sie bageerdt broeder scheydinge na de selve hylixforwerden tho genietende, sall se oeck eerst moeten weder Inbrengen offt in der scheydinge entfallen, wes se van hoer salige moeders sydt meer als hoer vaders ghoedt entfangen, voerbeholden oeck der nakinderen hoer preferentie ende Recht in den verkofften heerdt Landts / soe van oeren saligen vader, aae Oldt Ampster Landt Recht vervallen ende heer gekomen mach sijn" [15]).

De andere redactie, die spreekt over het 'geschil tassen „*Johanna - Johan Ovings* huysfr." en „haer halfbroeders, salige *Johann Wessels* nagelatene kynderen", geeft alleen de uitspraak [16]).

Uit een en ander blijkt dat *Johanna op 4* augustus 1561 huwelijkse voorwaarden aanging, naar wij aannemen met *Johan Oving.*

Kort daarop wordt melding 'gemaakt van een geschil tussen voormond en voogden over de kinderen van wijlen *Johan in der*

6) Repertorium Germanicum IV., 3. Teilbnd., bearb. von Karl August Fink, Berlin 1958, kk. 3517 en 3529.
7) Zie noot 1.
8) Gem. arch. Groningen, Gilderol brouwersgilde.
9) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a, 1, p. 358vo.
10) zie het onder 1 geciteerde artikel.
11) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a 3.
12) ibid., R.A. III a 5, p. 19.
13) ibid., Missivenprotocol Egbert Alting II, p. 471 vo.
14) ibid., Verbaal Hammonius.
15) ibid., R.A. III b 2, p. 247 vo.
16) ibid., R.A. 111 a 2.

Marne ener- en *Johan Ovinge* anderzijds; partijen worden bij uitspraak van de Groningse magistraat op 29 januari 1574 „w,eder ter freundtschaft an den inholdt van der beijder susteren hylixforwerden gewesen" [17]). Blijkbaar waren *Johan in de Marne* en *Johan Oving* met zusters gehuwd. Hoe dit in overeenstemming te brengen is met hetgeen uit de voortgaande alinea blijkt, is ons niet duidelijk; immers daar zien wij dat uit het tweede huwelijk van *Johan Oving's* schoonmoeder slechts zoons waren geboren en krijgen wij de indruk dat *Johanna* het enige kind was uit moeders eerste huwelijk. Kan hier wellicht sprake zijn van twee verschillende *Johan Oving's?*

Een volgend boedelproces speelt zich eveneens in 1574 af, nu tussen *Albert Brunstinck* ener- en *Johan Oving* anderzijds. Daarbij wijzen B. en R. van Groningen de aanspraak van *Albert* met zijn adherenten af, tenzij zij bewijzen kunnen „dat der 'verstorven suster egentlyck durch hylixforwerden offt anders up erlacht, datt se soll moeten weder Inbrengen, was se voer hen tho boedell ontfangen mach hebben", zulks op 25 mei 1574 [18]). Ook hier is de relatie niet duidelijk. Was (deze) *Johan* gehuwd geweest met een zuster van *Albert? Niet* onmogelijk. Haar goederen zouden dan die kunnen zijn, bedoeld bij de op 27 oktober 1581 verleende toestemming „*Johan Oevinge* verstorven kyndts nagel. ghoed tdoen publiceren om te weten de groetheid der schulde" [19]). Evenzeer mogelijk echter is dat het hier betreft een *Johan Oving,* wiens blijkbaar belaste boedel was vererfd op zijn kind, dat na verloop van tijd eveneens was overleden.

Overzien wij het hiervoor vermelde, dan komen wij tot het volgende:

a. twee brouwers *Roeloff* (1567) en *Johan (1575).*
b. een tapper Roelof met een broer *Johan (* 1578).
C. Roelof met een broer *Johan* († vóór 5 mei 1586).
d. *Johan,* tr. (huw, voorw. 4 augustus 1561) *Johanna,* stiefdochter van *Johan Wessels* (1573).
e. *Johan,* tr. N.N. wier zuster N.N. was gehuwd met *Johan in de Marne (1574).*
f. *Johan,* tr. N.N., zuster (?) van *Albert Brunstinck* (1574), ? hiervan k i n d, † vóór 27 oktober 1581.

§ 2,1. O v i n g ' s te Groningen (vervolg)

De vermeldingen na 1580 geven meer mogelijkheden een lijn te ontdekken. Wij vangen 'daarbij aan met een Roelof *Ovinck,* aan wie op 14 augustus 1582 wordt toegestaan „— 14 - dagen hijr binnen sijn saecken als voermont ende anders to verrichten" [20]). Bij een volgende vermelding behoeft het ons niet te verbazen dat er weer een erfeniskwestie aan de orde is. Blijkbaar betrof het de nalatenschap van een *Steven Helprichs.* Op 15 juni 15.83 ordonneren B. en R. van Groningen dat *Roel(of) Oevingh* en *Johan ten Buyr* „de questiose ghoedren ende arfnisse, up eenen genoechsamen borge (woe Oevingh idtz gepresenteert) mitten ander. scheijden ende deelen, na vermoege des Rhadts Ordel, daer aff pro(nun)c(ie)rt ende gegeven" [21]), en op 4 augustus 1583 dat genoemden „sullen voer erst moet (en) affsunderen sodane goede(re)n als in de testamente ongefeere begrepen, ten scheyden daer na de staet ende goede(re)n van *Steven Helprichs* na Rechts behoeren" [22]).

Voor het laatst vinden wij Roelof *Ovinge* genoemd op 16 mei 1588 [23]), afgezien van de in augustus 1590 en hiervoor reeds genoemde vermeldingen van gevangenschap; inderdaad is de hier behandelde daarmede bedoeld, zoals zal blijken. *Roelof's* weduwe, *Jeye* of *Feye,* hertrouwde waarschijnlijk reeds vóór of in 1592 met *Folmer Degener.*

Feye Ovinge wordt voor het eerst aangetroffen op 22 mei 1587 [24]); vervolgens, vinden wij haar weer op 10 oktober 1590, waarbij zij gedaagd is door zekere *Barolt Roelefs* en zij zelf optreedt tegen *Peter Hinrichs* en *Hinrick Ovinghe* [25]). De w e d u w e van Roelof *Oving* komt voor het eerst voor op 27 oktober 1590 [26]). Op 28 november 1590 daagt zij *Hinrick Oevinge, Peter Hinrichs* en *Hinrick Schortink* „um voermonderschap" [27]) en heeft zij dus blijkbaar plannen te hertrouwen. Op 13 november 1590 vinden wij vermeld „de wede ende frunden van s. *Rol. Ovinge* moegen alhyr penn. voer so hoege Renten op d'Wedw. e n d haer kinderen lasten en costen upnhamen, als men tho Zwolle of andere wegh in d'saeck moeten geven / dis sal *Jeye* de wede een vulmacht ende pr (procureur) tegen *Joechem Peters* mede stellen ..." [28]).

Als voormond over de kinderen was aangezworen *Peter Hinrichs,* die o.m. op 31 juli en 7 augustus 1591 als zodanig voorkomt [29]). Dit wijst er op dat de moeder reeds toen hertrouwd was. Zij komt echter als „*Oevinghs w* e d.:" voor op 15 mei 1592, wanneer zij wordt gelast *Schortinck* volgens het verzegelde ordel te betalen [30]). Op 6 juli 1592 is aangetekend „*Jeye Ovinge* suster heft de penn: uthet contoer ontf. is oeck seker copie van obligatie daer weder in gelecht" [31]). Gezien de mede tegen *Hindrik Schortink* ingestelde eis inzake voormonderschap is het niet uitgesloten dat beide vermeldingen in 1592 samenhangen, zodat dan een zuster van *Jeye* de vrouw van *Hindcik Schortink zou* zijn.

In ieder geval is *Jeye* reeds hertrouwd vóór 16 oktober 1592: zij heet dan *Jeye Ovinge Folmer* [32]), komt echter nadien nog veelvuldig als Jeye *Oevinge* voor, zoals op 27 februari 1593, wanneer haar wegens schelden een boete van 20 mark wordt opgelegd [33]).

Op 9 november 1593 wordt besloten „*Jeye Ovinge* durch de diener an tho segge dat si *Peter Hinr.* ende *Hin. Oving* sal van de upgenomene penn. tottet rantzoen van *Roleff Ovinge* befreijen offte de penningh in Rechts handen offte *Claes Luetyens* die affcoepe contenteren ende betale. den Rentmr mede angesecht de — 50 — daler broecke mede van hoer In te forderen" [34]); (de breuke van 50 daler wordt haar op 18 februari 1594 ten derde male gemaand [35])). Uit een en ander blijkt dat inderdaad de in augustus 1590 behandelde gevangenschap van *Roelof Oving* onder dit hoofd thuis hoort. In deze zaak wordt voorts op 14 december 1593 „verclaert dat *Jeye Oevinge* sal *Claes Luetyens,* sijn principael met de Rente betalen ende brengen dan de obligationbrieff voer Recht ende ontf. daer voer qtantz *Peter Hinrs* ende *Hinrs Oevingk"* [36]).

De brouwerij van haar man bleef zij blijkbaar drijven, ook na

17) **ibid., R.A. 111 a 2.**
18) **ibid., R.A. 111 b 2, p. 291** vo en **R.A. 111** a 2.
19) **ibid.; R.A. 111 a 3.**
20) ibid., **R.A. 111 a 3.**
21) **ibid., R.A. 111 a 4, p. 91.**
22) **ibid., R.A. 111 a 4, p. 112.**
23) **ibid., R.A. 111 a 4,** p. **825.**
24) **ibid., R.A. 111 a 4, p. 666.**
25) **ibid., R.A. 111 a 5, p. 227.**
26) **ibid., R.A. 111 a 5, p. 240.**
27) **ibid., R.A. 111 a 5, p. 266.**
28) **ibid., R.A. 111 a 5, p. 253.**
29) **ibid., R.A. 111 a 5, pp. 405** en **409.**
30) **ibid.. R.A. 111 a 5. p. 548.**
31) **ibid.; R.A. 111 a** 5, p. **575.**
32) **ibid., R.A. 111 a 5.** p. **639.**
33) ibid., **R.A. 111 a** 5, p. 738.
34) **ibid., R.A. 111 a 5, p. 903.**
35) **ibid., R.A. 111 a 5, p. 967.**
36) **ibid., A.R. 111 a 5, p. 932.**

haar hertrouwen; op 2.6 april 1593 worden „*Jeye Oevinge co Hind Beijers* om — III — t(onne) biers an den Olderman ende Hoefflinge van de Brouwgijlde gewesen" [37]).

De reeds meermalen genoemde *Pefer Hindricks*, voormond over haar kinderen, was haar z w a g e r ('mogelijk gehuwd met een zuster van *Roelof Oving*?'). De zwager-relatie blijkt op 23 augustus 1593: „*Folmer Degener* mit syn hsfr *Jeye Oevinge co Peter Hinrs* hoer swager ende *Hinr Oevinge*" [38]). Nog op 9 november 1593 is hij één der voogden, doch kort [daarop wordt hij vervangen: 15 november 1593 wordt genoteerd: „*Kempo Adrians* heft de procuratorschap over *Jeye Ovinge* kinder accept. midts tosage van adiunct ende recompensen ende salarijs" [39]), voorts op 24 november 1593: „*Luytye Joachims* tot meede voeght neffens d landtschriever ende *Kempis* versocht, om wegen der kinder van salige *Roleff Ovinge*, tegens der moeder Jeye ende hoer man, de samptlicke ghoeder tho scheyde en delen" [40]). Inzake de afhandeling vinden wij voorts op 27 november 1593: „soe ende nahdem *Kempe Adriaens* als verordente voormondt ende procurator *(Alberfus Borch* schulte ende Landtschriever de als vrembde voeght) is angesworen over salige *Roleff 0 evinge* nagelaten onmondige kinderen / omme mit syn mede gesworen / de saemptlicke der olden ghoeder en arffnisse / replick onreplick woe ende waer de 'gelegen modhte wesen / tegens der moeder *Jeye* ende den steefvader tho scheiden end deelen / als des na ... (onleesbaar) ... hebben derhalven gedachten (landtscriver) *Luitjen Kemps* t zijnen versuecke, beloeft ende crachts wegen tho gesecht / sodane administratie ende Raedt / te sullen gevrijet ende ontslagen zijn. Oock een ander dadlick in zijn plaetse gacoren te worden nadat alsodane scheidinge woe voergent. gescheet ende vulbracht zijn sall (ofte oock ganannte landtscriver *Borch* door syn Amptsbedieninghe bij vrediger tijdt / in der voersz. kinder saken tho vaceren bdeth ende verhindert muchte worden / sal he dan gelycke fals van den voersz ... entledigt sijn) [41]).

Tenslotte vinden wij hierover op 13 december 1593: „Naedem *Kempe Adriaens* als verordente procurator / mede van wegen d'ander voerstanderen tho salighe *Rolef Ovinge* kinder / een Rechtmatich Inventari der samptlycke goederen van der moeder *Jeye* gefordert ind scheydinge daerna to richten oock tegens de kinder kompstichenck to moegen daegen End *Jeye* daer tegens daetlijke scheydinge van der kinder s. vaders goederen tdoen gepresenteert / Ende mede voer gerichte vorclaert hoer ende hoer salige Mans ghoederen mande en halff ende halff solde zijn / wen se des mans goederen oeck also genieten ende daer aff muchte vorwisset wesen / Is volgents bij een erb. raedt voer guedt Ingesehen, Dat gemelte voerstanderen solden voer erst tsamen met der Moeder / een overslach ende specificatie van de voerschr. mande ghoederen maken / so wal hyr als linde Drenthe oft ander waer gelegen / omme sulckes gescheit zijnde wijders tho rheden alst weder tzijden nuttest ende best sijn soll. — actum ut supra — ..." [42]).

Wanneer *Kempo Adriaans* weer uit zijn eed is ontslagen, weten wij niet. Misschien heeft de volgende vermelding op der kinderen *Oving* voogdij betrekking: 12 maart *1594* „*Jeye Oevinge* sal co(ntra) *Geert Cloet* gedult 'dragen, bes de voermont *Jan ten Buer* weder hyr angecomen" [43]). Laatstgenoemde

37) ibid., R.A. 111 a 5, p. 774.
38) ibid., R.A. 111 a 5, p. 854.
39) ibid., R.A. 111 a 5, p. 907.
40) ibid., R.A. 111 a 5, p. 916.
41) ibid., R.A. 111 a 5.
42) ibid., R.A. 111 a 5.
43) ibid., R.A. 111 a 5, p. 967.

herinneren wij ons als s a m e n met *Roelof Ovinge* gerechtigd tot de boedel van Steven *Helprichs*, wiens naam wij ook later nog zullen aantreffen. Daarentegen wordt *Kempo Adriaan* op 15 april 1594 weer als voormond genoemd [44]).

Jeye Ovinge wordt nog vermeld op 30 april 1596 [45]), waarschijnlijk overleed zij kort nadien. *Folmer Degener* hertrouwde (ondertr. te Groningen 6 oktober) 1599 met *Barber Millinge*[45a]) ('wier moeder *Alidt* voor haar getuigde). Hem vinden wij als luitenant, b.v. op 19 april 1608 [46]), 17 juni 1609 [47]) en nog op 17 juli 1628, wanneer wordt besloten de luitenant *Folmer Degener* in garnizoen in de Langakkerschans (Nieuweschans) te vervangen [48]) en laatstelijk op 2 september 1630, wanneer de luitenant *Folmer Degener* aanwezig, is bij de ondertrouw van zijn dochter *Ursulfyen* met *Roeloff van Heesf*, ruiter onder Entens (huwelijksvoltrekking te Groningen 3 oktober 1630). Voornoemde *Ursulfyen, weduwe van Heest*, voor wie *Albert Roleffs* als zoon, ondertrouwt te Groningen 31 juli 1658 met *Reyner Sickema*.

Voorts vinden wij de luitenant *Folmer Degener op* 6 februari 16 11, wanneer hij als e r f g e n a a m v a n *Steven Helprichs* (zie hiervóór) betaling eist 'van een bedrag ad 510 daalder, volgens schuldbekentenis d.d. 1 september 1580 [49]).

Roelof Oving en *Jeye* hadden blijkbaar t w e e kinderen, althans die hen overleefden. Op 6 maart 1599 zweert *Hindrick Ovinge*, als voormond aan over de kinderen van wijlen *Roloff Ovinge* en *Jeye* [50]). De dochter *Aelfye Oevynck*, voor wie *Folmer Degener* als getuige optrad, was op 26 januari 1599 te Groningen in ondertrouw gegaan met *Heyno Tyassens*. *Op 24* september 1599 zien wij *Pefer Hindricks* (reeds eerder vermeld) en *Heyne Tyassens* optreden als voormonders over wijlen „*Roelef Ovynge* kindt mede van heyne selff weechen", die tegenover de vrouw van de hopman *Lufyen Kransyes* „pretenderen den naerkoep van gekoffte 2 parte huises van *Folmer Degener* gekoft" [51]).

Pefer Hinrichs, 'blijkbaar weer als voormond opgetreden (in de plaats van *Hindrik Ovinge) is* kort daarop weer teruggetreden: op 21 december 1601 komen *Heyno Tyassen* en *Engelberf Dercks* voor als voormond en voogd over *Roelof Ovinge's zoon Offo* [52]).

Deze *Offo Oving* moet omstreeks 1578 zijn geboren. „In syn dootbedde" maakt hij op 2 augustus 1604 zijn testament (hij moet dus tussen eind 1601 en dan mondig zijn geworden), welk testament, verleden voor de predikant te Groningen Arnoldus Martini [53]) wordt bestreden, met name door *Johan Schierbeke* namens zijn v r o u w *Hindrick* als t a n t e van de overledene. Hem wordt op 22 oktober 1604 [53]) toegestaan de „geinteresseerden" te laten dagen. Blijkbaar zijn dit *Hille Klincke* te Gasselte en *Alijt ten Goer* te Gees, terwijl het w e e s k i n d van *Engelberf Derckx* (destijds v o o g d over *Otto Oving*)

44) ibid., R.A. 111 a 5, p. 997.
45) Arch. Hoge Justitiekamer inv. 838 (R.A. Groningen).
45a) Zie voor haar: Mr. H. L. Hommes in De Ned. Leeuw LVII (1939), kol. 436/437.
46) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a 12.
47) ibid., R.A. 111 a 13.
48) R.A. Groningen, Statenarchief inv. 123.
49) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a 14.
50) ibid., R.A. 111 a 6.
51) ibid., Proclamatieboek deel 1, p. 73; cf. ibid., R.A. III a 7, 26 september 1599: de erfgenamen van wijlen Roloff Ovinge contro Luthien Kransyen over de naarkoop van een deel van een huis.
52) ibid., R.A. 111 a 8.
53) ibid., R.A. 111 a 9.

ook gerechtigd is [54]). Van belang zijn hier twee aantekeningen:

3 november 1604 In der schelinge tusschen *Johan Schierbeke* to Diep mat een wiete brieff verdagenn latenn hebbende *Hille Klinnkes* to Gasselt, Ende *Alijt ten Goer* to Gees reqden questieus om die arfenisse van za: *Otto Ovinge*, Slaen die H. Borg. end Raedt den reqden die voergewante exceptie off, hun ordonnerende voer haer personen ten principaell te antwoorden, het weeskindt van za: *Engelbert Derckx* in sijn recht onverkortet" [54]).

5 november 1604 in der schelinghe tusschen *Johan Schierbeke* wegen sijn huisfrouwe *Hindrick* sijnde moije over za: *Otto Ovinge*" verzoekt daze als naaste bloedverwant te worden erkend. Het testament d.d. 2 augustus 1604, door *Otto* gemaakt „in sijn dootbedde" wordt „voer sovoell des reqd angaet van onweerden gekanndt, siende niet to tin voer goet an, dat ten ansien das reqdens mede bloots vrunden tot den verstorvenen *Ovinge* sinnen, dat die impetrant hoer reqdens van die voersz. arfenisse een gehogenisse komen laten wilde". *Otto Ovinge* heeft bij testament aan de diaconie te Groningen en aan de wezen aldaar elk 100 Emder gl. vermaakt [55]).

Uit een en ander blijkt ook dat *Otto*'s zuster reeds overladen moert zijn geweest en geen kinderen naliet. Van welke zijde de vrouw van *Johan Schierbeek* tante was van *Otto Ovinge*, blijkt niet en is ons ook uit andere berichten niet bekend.

Vatten wij het voorgaande samen, dan komen wij tot de volgende opstelling:

Roelof *Oving*, (brouwer, † tussen 17 augustus en 10 oktober 1590, tr. Jeye *N.*, † kort na 30 april 1596; zij hertr. vóór 16 oktober 1592 *Folmer Degener* († na september 1630, luitenant, die hertrouwde, ondertrouw 6 oktober 1599, *Barber Mitlinge*).

> Jeye heeft een zwager ***r Peter Hinrichs en we*** 1-1 ichteen zuster, gehuwd met ***Henrick Schortinck;*** waarschijnlijk was zij gerechtigd tot de erfenis van ***Steven Helprichs***?, † tussen 1 september 1580 en 15 juni 1583, tesamen met Johan. ***ten Buyr***.

Kinderen:

a. *Aeltye*, † vóór augustus 1604, tr. (procl. Groningen 26 januari 1599) *Heyno Tyassens*.

b. *Otto*, geb. omstreeks 1578, † 2 (of zeer koat 'daarna) augustus 1604.

> Zijn nalatenschap wordt betwist door zijn tante ***Hindrick, vrouw van*** *Johan Schierbeek* ener- en *Hille Klinnke* en ***Alijt ten*** *Goer*, terwijl het kind van ***Engelbert Derckx*** mede gerechtigd was, anderzijds.

§ 2,2. *Hinrick Ovinck* en zijn nakomelingen.

In het voorgaande werd meermalen genoemd *Hinrick Ovinck*, die in 1599 korte tijd optrad als voormond over de kinderen van *Roelof Oving*. Hem vinden wij het eerst vermeld op 9 juli 1585: „*Johan van Borch* sal nader punte der brouwer Rulle moeten bewijsen — co(ntra) — *Hinr. Ovingk*" [56]). *Hendrik* was dus brouwer.

Op 28 april 1593 wordt bepaald dat hij uit de eed als voogd over het kind van *Hinrick Schaeng* zal worden ontslagen „wen he Rechtsake tegen se tdoen mach hebben" [57]); voorstander is hij echter nog 30 januari 1598 [58]).

Als hopman (van het borgervendel) wordt hij genoemd op 18 februari 1598 [59]); hij is dan borg voor *Johan Kremer* te Dalen.

54) ibid., R.A. III a 9.
55) ibid., R.A. III a 9.
56) ibid., R.A. III a 4, p. 390.
57) ibid., R.A. III a 5, p. 775.
58) ibid., R.A. 111 a 6.
59) R.A. Groningen, R.A. IV a 1.

Ook elders blijkt hij relaties met Drenthe te hebben: op de goorsprake te Zweeloo op 21 april 1589 wordt bij de zaken de buurtschap Hesselen betreffende behandeld een zaak tussen *Hindrick Ovinge* tho Groningen en *Berent Schoemaker*, van wie door *Hindrick* hem verschuldigde rogge wordt opgeëist; *Berent* antwoordt „dat he enich gelt voor leninge und schattinge verschoten und dat he uth bevel dess edelvesten etc. herrn Drosten de rogge mit het gerichte angetastet hadde"; de buren van Hesselen beloven hierop hun buurtuig in te brengen [60]).

Hindrick Ovinge wordt 21 februari 1599 gekozen tot voogd van het St. Jacobsgasthuis te Groningen [61]); de volgende dag als gildrechtsheer [61]). Als hopman treffen wij hem weer aan op 8 juni en 29 augustus 1599 [61]), als „olde giltrechter" 21 februari 1600 [62]). Als lid van de zworen meente continueert hij op 15 februari 1601 [62]). Kort daarop moet hij zijn overleden; op 23 oktober 1601 wordt zijn weduwe voor het eerst vermeld [63]). Naamloos ontmoeten wij haar voor het eerst op 27 juni 1590, wanneer haar man namens haar procespartij is [64]). Als *Marije, Martyen* of *Marritien* vinden wij haar meermalen. Haar naam was *Maria Alting;* zij was *een* dochter van Roelof *Alting* [65]). Uit de bronnen blijkt de relatie mede op 11 september 1596: „*Eberhard Alting, Hindrick Ovinge* zijn zwager present" [66]). *Maria* bezat blijkbaar land te Gasselte; althans is daarvan sprake op 18 februari 1607 [67]). Ook zij zette de brouwerij van haar man voort: „die H. B: ennd R: hebben (op 31 juli 1,605) *Martyenn Ovinge* voer dit maell ex gratia veraccordeert die vijff lasten molts voer hoer huys geschepet wth thovuenen betalennde in die pontkamer het recht daer tho staende, haer wall erenstlick vermanennde dat se vorner na die generale ordonnantie sall holden ennd dragen" [68]). *Martyen Oving* wordt voor het laatst vermeld in 1614: op 17 juli 1614 procedeert *Jan van Nuysz* tegen *Marrytien Oving* over ontruimen van land te Dalen (!; cf. § 3 over de *Oving's* te Dalen); zo ook op 19 september 1614, waarbij *Marrytien's* niet met name aangegeven zoon haar vertegenwoordigt [69]).

Hindrick Oving moet de tweede man geweest zijn van *Maria Alting*. Een eerder huwelijk aan haar kant blijkt uit het volgende:

a. op 2 februari 1602 gaan te Groningen in ondertrouw *Johan Hartgers*, voor wie *Oedtye* als moeder caveeat, en *Gryetye Alberts*, voor wie *Marye* weduwe van de hopman *Oevyncks* als moeder optreedt.

b. B. en R. van Groningen geven op 19 augustus 1607 twee brieven van aanbeveling af ten behoeve van de inning van vorderingen, te verrichten door *Immetien Ovinge, wegens* leveringen van molt per schip in 1603, 1604 en 1605 naar Jever door *Derck Albertsz* voor rekening van zijn moeder *Marrytie* weduwe van de hopman *Hinrick Ovinge*, die om deze brieven heeft verzocht [70]).

Er zijn dus twee voorkinderen, *Gryetye* en *Derck*. Mogelijk is laatstgenoemde de op 13 februari 1608 genoemde *Derck Ovdnge* [71]). Hij kan ook zijn bedoeld op 10 april 1606; proces-

60) Goorspraken van Drenthe 1583-1589, Utrecht 1943, p. 114.
61) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a 6.
62) ibid.. R.A. 111 a 7.
63) R.A.' Groningen, R.A. IV a 2.
64) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a 5, p. 176.
65) zie deze par. onder c.
66) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a 5*.
67) ibid., R.A. III a 11.
68) ibid., R.A. 111 a 9.
69) R.A. Assen, Arch. van de Etstoel inv. 14 dl. 3, pp. 138 en 162.
70) Gem. arch. Groningen, inv. 324 rood na de Reductie.
71) ibid., R.A. 111 a 11.

partij is „*Marritien Ouinge* des sal: Hopman *Hindrick Ovinge* nagelaten weduwe, haer s o e n e verschijnende" [72a]).

Wie *Immefien Ovinge* is geweest, is ons niet bekend [72b]).

Van één kind van *Maria Alting* kan niet worden vastgesteld uit welk van beide huwelijken het wend geboren. Op 30 oktober 1606 eist Mr. *Juryen Pijbes*, pestmeister van Amsterdam, van *Martyen Ovinge* betaling van 24 Car. gls „mesterloen als hie an hoer dochter verdient"; de zaak wordt ter schikking gewezen [73]). Deze dochter kan *Gryetye* zijn geweest, ook *Aeltien Oving*, evenzeer een met name onbekende (*Immetien??*).

Voorzover bekend hadden *Hindrick Oving* en *Maria Alting* d r i e kinderen:

a. *Aeltien*, tr. (procl. Groningen 16 april) Groningen 22 mei *1614* Ds. *Bernhardus Joannis Sagittarius*, predikant te Den Andel, later te Eenrum en † aldaar omstreeks Midwinter 1631: hij hertrouwt Groningen (procl. aldaar 18 februari) 23 april 1626 *Barbara Harmens* (zij hertr. procl. Groningen 23 februari 1639, cop. Delfzijl, *Harmen Simons)*.

Op 7 maart 1632 zweren Ds. ***Rudolphus Ovingius*** te Groningen, Ds. ***Johannes Horenberg te*** Saaxumhuizen en ***Bartelt Robers*** aan als voorstanders over de kinderen van wijlen ***Bernhardus Joannis Sagittarius*** en ***AeZtien Ovinge*** [74]). On 7 juni ***1632*** vraagt Ds. ***Oving*** van de weduwe ***Sagittarius*** betaling van depenningenwegens moederlijke goederen volgens contract d.d. 14 januari 1616; de weduwe betwist de bedoeling van dit contract [75]). Op 16 februari 1633 wordt de voogden toegestaan een deel van het vermogen der pupillen op te nemen, omdat de renten alleen onvoldoende zijn [76]). Op 16 oktober 1634 daagt Ds. ***Oving*** als voormond over de voorkinderen van Ds. ***Sagittarius*** de redger ***Johannes Hagius*** rekening te doen van de verkoop van goederen der pupillen [77]).

b. *Johan*, chirurgijn, † in 1624, tr. *Aeltien Pouwels; zij* hertr. in 1635 *Berent Lubbertsz. Roo*, kleermaker te Delfzijl.

On 10 'december ***1622*** wordt aan ***Johan Oving*** door Gedeputeerde Staten toegestaan voorlopig in de stad Groningen te blijven; hij is blijkbaar in dienst onder de kapitein Johan Martens [78]). Op 22 oktober 1622 procedeert hij over „enich mesterloon" [79]), 19 november d.a.v. wordt Mr. ***Johan Ovina*** in deze zaak als chirurgus genoemd [80]). Bij resolutie-van B. en R. van Groningen werd „Mester *Ovingh*" („dewelcke sick daertoe presentiert", blijkens raadsresolutie d.d. 22 juli 1623) belast met het cureren van pestpatiënten te Groningen, voor een tijd van drie iaren, on een tractement van 100 gl. per jaar en vrijstelling van het verrichten van wachtdiensten [80a]). Op 11 mei 1624 procedeert Mr. ***Jan Oving*** barbier over 25 daalder „mesterloon" [81]); kort daarop is hij overleden: op 1 juni 1624 eist zijn weduwe van ***Lambert Tiddens te*** Delfziil betaling volgens koopbrief. ***Tiddens*** eist verschijning van eiseres te Delfzijl „alwaer het contract gemaeket". De Hoofdmannen ordonneren partijen „die quantiteit der schulden (te) liquideren, en sick in fruntschap (te) verenigen" [82]). Op 24 mei 1625 wordt de zaak

tussen ***Johan's*** weduwe ***AeZtien*** en ***Harmen Claessen wegens*** „mesterloon" verwezen naar de olderman der chirurgijns ter stede Groningen [83]), die met de hoevelingen van ziin gilde ook in een andere zaak als beslissende instantie wordt aangewezen [84]).

Op 22 januari 1633 wordt de weduwe van Mr. ***Johan Ovinck*** barbier te Delfzijl een lening van 150 dlr. opgezegd [85]). Kort daarop is zij hertrouwd met ***Berent Lubberts Roo***, kleermaker te Delfzijl. Op 20 april 1635 geven ***Berent Lubberts Roo*** en ***Aeltien Pouwels*** e.l. eneren Ds. ***Rudolf Oving*** en ***Albertus Jacobi*** als voormond over de drie voorkinderen van ***AeZtien*** bij ***Johan Oving, te*** weten ***Hendrick, Jantien*** en Maria, anderzijds een verklaring af inzake de afkoop op 6 mei 1634: de kinderen ontvangen 250 gls, restant van 500 gls, op 21 maart 1629 door B. en R. van Groningen aan hen toegewezen, en de helft van het huis te Delfzijl [86]).

Wellicht is ***AeZtien Pouwels nop*** bedoeld met „Mr. ***Johan Barbiers*** weed:", die op 28 mei 1639 met een inwoner van Farmsum procedeert over het recht van inen uitdrift van land [87]).

Kinderen van *Johan Oving* en *Aeltien Pouwels* waren:

1. *Hendrick*, tr. (ondertr. Groningen 1 juni 1639, waarbij Ds. *Rudolphus Ovingh* als o o m, waardoor de plaats van de vader, *Johan*, in dit geheel vaststaat) *Geertruit Ho ffs*, weduwe van *Bastiaen Eernst*.

   Bastiaen Eernst, barbier bii de A-kerk te Gronineen. huwde te Groningen (procl. "24 oktober) 15 november 1629 met ***Geertruit Hoffs.*** Hij is nog in leven op 28 augustus 1637 [88]). Op 5 maart 1639 scheidden ***Jan Stael*** en de kinderen van ***Egbert Stael*** als erfgenamen van Mr. ***Bastiaen Eernst,*** chirurgijn, met diens weduwe de nalatenschap [89]). Zij komt ook later nog voor als de weduwe van de chirurgijn ***Bastian Ernst*** [90]).

2. *Janfien*, verder onbekend.
3. *Maria*, verder onbekend.

c. Ds. Roelof *(Rudolphus)*, geb. Groningen 16 juli 1594; tengevolge van de consternatie bij de beschieting van Groningen tijdens het beleg vond de geboorte te vroeg plaats. Zijn Programma Funebris noemt hem de zoon van *Maria*, vrouw van „*Hyndryck Hoevinck*, tot Noorden bij Drae, *Mensonis* (sc. *Alting)* swager" [65]).

Op 28 'oktober 16 11 werd hij als theologisch student te Franeker ingeschreven [91]). In september 1614 kwam hij met attestatie van Franeker naar Groningen [92]). Op 9 maart 1618 brengt hij in de classis Middelstum zijn beroepbrief als predikant te Warffum in; op 16 maart d.a.v. wondt hij geadmitteerd [93]). Op 3 november 1620 verzoekt het consistorie te Groningen aan de magistraat het op *Oving* uitgebrachte beroep te approberen [94]), (hetgeen vóór 24 november 1620 geschiedde [95]). Na verkregen demissie van de classis Middelstum op 19 maart 1621 [93]) werd hij te Groningen bevestigd op 29 april 1621 [96]). Hij stond hier tot zijn overlijden op 8 juni 1661 [96]).

72a) ibid., R.A. 111 a 10.
72b) Immetien was wellicht een dochter van Maria Alting, wier moeder een Immetien Schierbeek was, zie Par. 8.
73) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 a 10.
74) R.A. Groningen, Arch. Hoge Justitiekamer (HJK) inv. 863, p. 71.
75) ibid., HJK 863, p. 155.
76) ibid., HJK 864, p. 52 vo.
77) ibid., HJK 865, p. 312 vo.
78) ibid., StA 118.
79) ibid., HJK 854, p. 406.
80) ibid., HJK 854, p. 417 vo.
80a) Bijdrage tot de Geschiedenis en Oudheidkunde van de provincie Groningen, deel IX, p. 172.
81) R.A. Groningen, HJK 855, p. 338 vo.
82) ibid., HJK 855, p. 360.
83) ibid., HJK 856, p. 109 vo.
84) ibid., HJK 856, p. 119 vo.
85) ibid., HJK 864, p. 15 vo.
86) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 x 14, p. 74.
87) R.A. Groningen, HJK 870, p. 180 vo.
88) ibid., HJK 868, p. 286.
89) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 x 19, p. 172.
90) R.A. Groningen, HJK 872, p. 8 vo, 19 januari 1641; HJK 872, p. 87 vo, 13 april 1641; HJK 872, p. 258, 14 september 1641.
91) Album Studiosorum van de Academie te Franeker, 1969, dl. 1, p. 50.
92) Gem. arch. Groningen, Lidmatenboek Herv. Gemeente.
93) R.A. Groningen, Handelingen van de classis Middelstum.
94) Gem. arch. Groningen, R.A. III a 21.
95) R.A. Groningen, Handelingen van de classis Groningen.
96) Opgave van de Heer A. Pathuis te Groningen.

Op 31 oktober (procl. 2 oktober) 1619 huwde hij te Groningen met *Evertien van Borck*, lidmaat geworden te Groningen in september 1614, dochter van *Claes van Borck* en *Ida Wicheringe* [97].

Uit dit huwelijk werden zeven kinderen geboren, te weten vijf zoons en twee dochters. Van de zoons overleden drie op zeer jeugdige leeftijd; hun namen zijn niet bekend. Twee zoons overleefden de vader, evenals één van de twee dochters [97]. Op 7 december 1642 zweert *Johan Barnda* (zoon van een zuster van *Evertien van Borck*) 'aan als voormond over de drie nagelaten kinderen van *Rudolphus Ovingh* bij wijlen zijn vrouw *Evert van Borck* [97]. De kinderen worden *Nicolaus*, *Maria* en *Hindrick* genoemd [97]. Op 31 december 1,642 gaan *Johan Barnda* en *Albertus Wallant*, voormond en voogd over genoemde kinderen, te weten, *Nicolaus*, *Ide Maria en Hindrick*, met de vader een afkoop aan wegens moederlijke goederen: de kinderen ontvangen de door hun moeder aangebrachte en aangeërfde landerijen, de helft van het door de vader bewoonde huis op de Schoolholm, aangekocht in 1634, en elk 1600 gl. [98]. Het is interessant het erfdeel dezer kinderen te vergelijken met dat van de kinderen van hun oom *Johan Oving* uit diens boedel.

Op 22 januari 1644 daagt Ds. *Rudolphus Oving* „cum socio als voorstanders over sijne kinderen bij sijne eerste huisvrou geprocreert" *Claes ter Borch* in de Rijpe „teneinde hij solde moeten gedoogen, dat het project van repraesentie der kinderen plaetse in der ouder plaetse bij voorvallende versterf in sijn ende sijne huisvrouwe hillichs voorwaerden geinsereert hem in qlte niet moge prejudiceren, also hij daerin niet hadde geconsenteert", evenmin als „Vrou *Barnda* des gten moeije", volgens haar schriftelijke verklaring van 21 januari jl. Gesteld wordt dat „die heer *Wilhelm Barnda* met syn soon *Johan Barnda* voormundt voer des Impts kinderen mede psent gewest ende die houwelicksvoorwerden belyet hadden"; eiser voert aan dat „*Johan Barnda* niet als voormundt maer als selvest neve zijnde mede belijet hadde" [99]). Het mandaat wordt gecasseerd [99]).

Rudolphus Ovingh hertrouwt op 1 januari 1643 *Goutje Budde*. Hij zegt op 25 januari 1644 de huur van land te Uithuizermeeden op [100]). Op 27 januari 1648 wondt *Rudolph* namens zijn vrouw met vele anderen gedaagd tot scheiding van „de Griedlanden in Huingadiell" te Uithuizermeeden [101]). Op 10 april 1650 ruilen Vrouw *Goutje Budde*, nu vrouw van Ds. *Rudolph Oving*, met haar „swager" *Derck Crantzies* en *Cornelia Frix* e.l. en de zijlvest *Wiert Popkens* nomine uxoris land met de Kerk te Scheemda [102]). Vrouw *Gouwkjen Budde* overleed vóór 16 februari 1653, wanneer haar erfgenamen tegen baar man procederen [102*]). Nog op 24 november 1653 eist hij huur van land te Uithuizermeeden; de gedaagde partij wenst dat ook de zwagers en erfgenamen van zijn overleden vrouw in het mandaat worden genoemd [103]).

Ten derde male huwde *Rudolph Oving* (procl. Groningen 24 april) 1658 met *Johanna Sjeurtzema* (voor wie *Georg Kemmerer* abs neef caveert). Op 30 augustus 1661 wordt bepaald dat zij in het raam van het genadejaar wegens haar overleden man, een vracht turf zal ontvangen [104]). Zij was een dochter van *Suffridus Siursema*, boekhouder van de huiszittende armen (als zodanig b.v. 16 januari 1644 [105]).

Van de zeven kinderen uit het eerste huwelijk (uit de twee latere huwelijken werden geen kinderen geboren) werden slechts drie volwassen:

1. *Nicolaus*, geboren ca. 1624, op 16-jarige leeftijd te Groningen als student ingeschreven op 25 januari 1641, studeerde sedert 1649 te Utrecht [97]). Waarschijnlijk is hem handlichting verleend; althans is hij mondig op 28 maart 1648, wanneer hij 100 Car. gl. leent [106]). Hij overleed vóór 1661 [97]).
2. *Ide Maria*, meestal *Maria* genaamd, huwt onder die naam (procl. Groningen 3 november) te Groningen 28 november 1647 met *Aitio Edsema*. Hij was lid van de Hoofdmannenhamer, het hoogste rechtsprekende college voor de Groninger Ommelanden. Beiden overleden vóór 8 september 1663, op welke dag de Gedeputeerde *Nicolaas van Borch* (volle neef van *Maria Oving*), *Henricus Saeckes* en vaandrig *Radijs* de eed afleggen als voorstanders over de kinderen van wijlen de Hoofdman *Edsema* en wijlen *Maria Ovinck* [107]).
3. *Hindrick* of *Henricus*, geboren te Groningen 3 juni 1632 [97]). Bewaard bleef de inventaris van de goederen van *Hindrick Oving* „so hem in scheydinge met sijn Broeder en suster zijn, ten deyle gevallen", gedateerd 3 november 1647 (de datum van ondertrouw van zijn zuster). Tot zijn deel behoren o.m. 8 jukken land te Baflo met een half heem, 1/6 deel van het huis op de oosterhoek van de Schoolholm, bewoond door zijn vader, voorts ca. ƒ 3.700,— aan geldswaardige papieren, en tenslotte 1/6 deel van een vrouwenplaats en twee graven in de Martinikerk te Groningen [108]). *Henricus Oving*, student bij de A-berk, werd in juni 1651 lidmaat te Groningen [109]). Hij verdronk volgens opgave van wijlen Mr. Hommes [97]) te Groningen op 2 februari 1652; zijn lijk werd teruggevonden op 5 maart van dat jaar [97]), waarna hij op 9 maart 1652 zal zijn begraven. Althans is een Oratio funebris van die dag bewaard gebleven op *Henricus Oving* [97]). De schrijver daarvan stelde ook de lijkrede op voor de vader *Rudolphus Oving* [97]) en deelt daarin mede in 1652 een programma funebris voor de zoon *Nicolaas* te hebben geschreven [97]). De Heer Hommes vermoedt een vergissing van de schrijver in het programma van 1661.

Van *Nicolaas Oving* is bewaard gebleven een beschrijving van zijn wapen [110]). Reeds eerder wend dit wapen beschreven: hij voerde in 1648 „een gedeeld wapen: 1. in rood 3 schijfjes van zilver gerand en gekruist van zwart; 11. links geschuind van goud en blauw met een uitgerukte tweemaal kruiselings geknoopte roodgebekte kraanvogelhals van zilver over de schuinslijn. Helmteken: de reigerhals van het schild; helmkleuren: zilver en rood. Spreuk: Tempore". Bij de beschrijving wordt er op geattendeerd dat het linkergedeelte van het wapen geheel overeenstemt met dat van het Ommelander geslacht *Van Borck* [111]), hetgeen ons uiteraard niet behoeft te verbazen indien bedacht wordt dat *Nicolaas'* moeder tot dit geslacht be-

97) Mr. H. L. Hommes, in Ned. Leeuw LXV, 1948, k. 29.
98) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 x 22, p. 325 vo.
99) R.A. Groningen, HJK 875, p. 36.
100) ibid.. HJK 875. v. 39 vo.
101) ibid.; HJK 878, p. 48.
102) ibid.. R.A. V bb 2 (Verzegelingen Eexta).
102*) ibid.; HJK 883, p. 120.
103) ibid., HJK 883, p. 542.
104) ibid., StA 131.
105) ibid., HJK 875, p. 6.
106) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 x 29. v. 369 vo.
107) R.A. Groningen, HJK '892.
108) Gem. arch. Groningen, Arch. van de Weeskamer, inv. 17, p. 16.
109) ibid., Lidmatenboek, dl. 1, p. 111 vo.
110) Ned. Leeuw XLII, 1924, k. 100.
111) ibid., XLI, 1923, k. 189.

hoorde. Het rechtergedeelte zal dus beschouwd moeten worden als het wapen van de *Oving's*„ althans van d e z e *Oving's*.

§ 2,3. S a m e n v a t t i n g .

In het voorgaande is *Johan Oving* ouder verondersteld dan zijn broer Roelof: *(Rudolph)*, wiens geboortejaar, 1594, vaststaat. *Johan* stierf in 1624, had drie kinderen, waarvan het oudste, de zoon, in 1639 huwde; zo deze toen mondig was (gezien het feit dat zijn vrouw haar eerste huwelijk tien jaar eerder sloot, zal *Hindrick* waarschijnlijk minstens 25 jaar oud zijn geweest), kan diens geboortejaar gesteld worden als ten laatste 1614: een geboortejaar vóór 1594 voor zijn vader lijkt daardoor aannemelijk. Roelof *(Rudolph) Oving* was genoemd naar zijn grootvader van moederszijde; de broer *Johan* kan dus zeer wel zijn vernoemd naar de grootvader van vaderszijde,

zodat de v a d e r van *Hendrik Oving* geheten zou kunnen hebben *Johan Oving*.

Mede gezien het beroep van brouwer van de zoon, ligt het dan voor de hand te denken aan de b r o u w e r *Johan Oving*, die hiervoor reeds ter sprake kwam. Waar o o k *Hendrik Oving* gedaagd was tot het afleggen van de eed als voormond over de kinderen van de b r o u w e r *Roelof Oving* (in 1590) en inderdaad in 1599 korte tijd voormond was, ligt een verwantschap met deze Roelof ook vast.

Gezien de enkele vermeldingen die refereren aan relaties met D a l e n, kunnen de gebroeders Roelof en *Johan* vandaar afkomstig zijn geweest. In dit geografische spoor zocht ook de Heer Hommes, die *Hendrik* als uit Dalen afkomstig noemde[97]).

Uit het bovenstaande trachten wij thans te komen tot een schematische reconstructie van de familieverhouding:

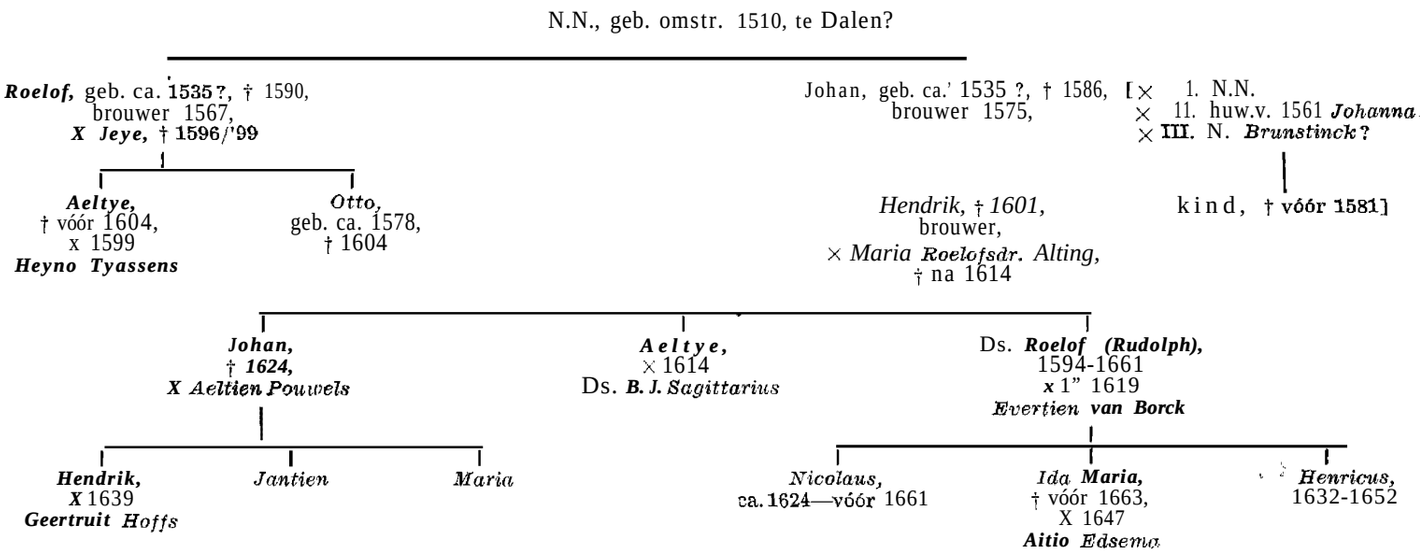

§ 2,4. O v e r i g e *O v i n g ' s* i n e n n a b i j G r o n i n g e n.

Te Groningen vonden wij verder nog vermeld:

a. *Reinier Ovinck*, zwager van *Gesyn Farmsum*, die op *22* maart 1628 te Groningen in ondertrouw ging met *Derck Garbrans* van Aduard, wonende in de Brugstraat te Groningen. *Reiner Oving* komt ook voor op *24* april 1627, wanneer hij betaling eist van ruim 55 gl. van *Lubbert Broeils* bij de Mude [112]).

b. *Berent Ovingh:* op 14 maart 1628 is sprake van setma over de goederen van de weduwe van *Berent Ovingh* „over die nije brugge achter sijn gnaden peerdestal" te Groningen [113]).

terwijl in de provincie Groningen nog werden gevonden:

d. *Tonnis Ovinge*, die volgens vermelding d.d. 16 januari 1601 gehuurd land te Onnen (onder Haren bij Groningen) zal verlaten [114]).

c. *Jan Peters Ovinck*, commies' [115]), nog in leven 20 december 1686 [116]), doch overleden vóór 2 februari 1687 [116]). Zijn standplaats was Delfzijl.

§ 3. De Oving's te Dalen (Dr.).

Zoals in de voorgaande paragraaf bleek, lijkt het niet onmogelijk dat de Groninger *Oving's*, die met elkaar in verband konden worden gebracht, oorspronkelijk stammen uit Dalen. Aldaar vinden wij sedert 1531 meermalen *Oving's* genoemd: *Johan Ouynck to Daelen* treedt in 1531 als aangaande ette voor het Zuidenveld op [117]); in 1532 blijft hij als zodanig aan [118]). Gezien deze positie zal hij behoord hebben tot de aanzienlijken onder de Drentse eigenerfden. Wij zien hem later niet terugkeren in het college, tenzij hij dezelfde is als de volgende.

Voor Zuidenveld treedt in 1548 als nieuwe ette op *Jan Ovinge* [118*]). Als ette tekent hij op 22 augustus 1548 als *Johan Ovynck* [119]). In 1554 gaat opnieuw als ette voor Zuidenveld aan *Jan Ovinck* t Dalen [120]), evenals in 1556 en in 1558 [121]), zodat hij van 1554 tot in 1560 onafgebroken ette is geweest,

112) R.A. Groningen, HJK 858p.103 vo.
113) Gem. arch. Groningen, R.A. 111 x 8, p. 336 vo.
114) R.A. Groningen, R.A. IV a 1.
115) ibid., HJK 904, 26 januari 1675.
116) ibid., StA 143.
117) Mr. J. G. Ch. Joosting: Ordelen van den Etstoel van Drenthe 1518-1604, 's-Gravenhage 1896 (te citeren: Ordelboek), p. 3.
118) ibid., p. 4.
118*) ibid., p. 187.
119) R.A. Groningen, Arch. Ewsum, inv. 268.
120) als onder 117, p. 289.
121) ibid., p. 332.

Als buir te Dalen komt *Jan Oevinge voor* op 8 december 1564 [122]).

Vervolgens wordt te Dalen als een van de buren aldaar bij een „buirtuich" op 1 januari 1589 genoemd *Zwer Ovinge,* op 20 april 1589 *Sweers Ovinge* genoemd [123]).

Bij de goorsprake i.v. Dalen op 18 juli 1598 wordt genoemd *Henrick Ovinge,* die rogge gepand heeft van *Gerrydt van Gieten,* wien door de buren van Dalen wordt opgelegd te bewijzen dat de pandinge ten onrechte is geschied. Een dwr buren hierbij is *Jan Ovinge* [124]). Deze *Hendrik Oving* kan de te Groningen woonachtige zijn geweest, echter ook een lid van de te Dalen gevestigde familie. Op 21 augustus 1598 komt voor de Etstoel een geschil tussen Gerrydt Jans van Deventer en *Henrick Ovynge:* „dewijle Gerrijdt van Deventer niet doet blijcken, dat hij *Hinrick Ovinge* thoe landtrechte heft laten esschen, sal hij ten naesten lottinge *Ovinge* voers. noch toe landtrechte laten esschen ende sijn saecke mogen na landtrechte vervolgen onverkortet een ijder sijn recht" [125]).

Tenslotte kan nog worden genoemd Roelof *Ovinge:* op *28* juni 1609 wordt in voce Dalen onder de vergrijpen aangegeven „Den soldaet te Coevorden Berent Harmens sone heeft *Roelof Ovinge* mit een stock op de strate geslagen" [126]).

Hypothetisch zouden wij deze Oving's wellicht kunnen samenvatten als in onderstaande tabel, waarbij eventueel een aanhechting van de Groninger tak aan *Johan (II)* ook in aanmerking zou kunnen komen.

Johan,
geb. ca. **1480/'85, ette 1531—'32.**

Johan, **geb. ca. 1505,** ette, † na **1564,**			*N.N.,* **geb. ca. 1510** **Groninger tak**
Sweer **1589**			
Jan **1598**	*Henrick?* **1598**	*Roelof* **1609**	

§ 4. De Oving's te Anderen en naaste omgeving+

In 1436 komt de naam *Oving* te Anderen voor het eerst voor. De zesde dag na St. Catharina 1436 wordt *Herman Oving* to Anderen beleend met Avijngaguet onder Anloe „alsoe *Johan Oeving* sijn vader des wt gegaen is" [127]).

Waarschijnlijk kunnen wij in *Johan* wel zien de *Johan Ovynge,* die op „zwaren Maendaghe" 1433 te Rolde procedeert tegen Vrancke toe Gasselte [128]).

Eerst een eeuw later treffen wij weer *Oving's* te Anderen aan. In 1533 zien wij als aangaande ette voor Oostermoer optreden *Johan Ovijnghe* to Anderen [129]), die in 1534 continueert [130]). Wellicht is hij dezelfde als *Jan Avijnge* to Anderen, die op „zwoeren Manendach" 15 19 procedeert tegen Jan Husinge te Gasteren [130]). Als „olde ette' komt *Johan Ovynghe* to Anderen voor op „swoerenn Maendach" 1542 [131]). Op de loting te Anloo op Magnus 1542 procedeert *Johan Ovijnghe* tegen Otto Huesinge, op de lotting van „swoeren manendach" 1543 te Rolde is sprake van een geschil tussen *Johan Ovijnghe* en Otto Bebinghe, waarbij „deselve scheidinghe tuesschen desen parten, in voertijden gescheiden ende gemaickt is, van weerden ende stanttafftich" verklaard wordt [132]). Mogelijk overleed hij kort vóór 1548: op „zworen maendach" 1548 worden te Rolde genoemd: „De momberss van *Jan Ovinge* kinderen1 ordell op den pastoer van Gasselt" [133]).

Te Gasselte wordt in 1610 een *Johan Ovinge* genoemd: op 8 oktober 1610 wordt door Jan Kistemaker geklaagd over bloedschande van „ *Johan Ovinnge* Dienstm (ae) cht" [134]), *Johan Oving* en *Egbert* laten op zondag sexagesima 1616 te Gasselte een zoon *Bernardt* dopen [135]).

Resumerend zien wij dus:

Johan (1433, † ? 1436), wiens zoon is *Herman (1436).*

Johan (1519?, *1533-1543,* † vóór 1548?).

Johan (1610,1616), laat dopen wen zoon *Bernardt,* in 1616,

§ 5. De Oving's te Exloo en naaste omgeving+

Ook Exloo (gem. Odoorn) kent reeds vroeg *Oving's. Frederick Ovingh* komt op 1 mei 1482 voor als buur te Exloo [136]). Kort daarop wordt in het Ordelboek vermeld: „Tusschen Wilhm Altinghe ende *Frederich Ovinghe,* ende sijnen neven is gewijst Wilhm de naerooep tho, want he de naeste is van den vullen boesem", zulks op Pinksteren 1483 [137]).

Ook hier bomt de naam *Johan* voor. Een *Johan Ovynghe* ontmoeten wij als buur te Exloo op 19 november 1483 [138]).

Eerst bijna een eeuw later treffen wij de naam *Oving* weer te Exloo aan. Op de op 19 maart 1577 gehouden goorspraak te Sleen wordt een „mesbote" door *Roeloff Ovinge* toegebracht aan Jan Oestinge, aangegeven [139]). Op 12 maart 1584 wordt op de goorsprake te Dalen onder Exloo gwmeld: „Tymen Bronninger und Grethe Harderinge hebbenn wederom up hoer arve Bebinge lathen eschen *Lutijenn Ovinge* sijn jaermalen daerup tho woenen nae lude de huircedule ... den 21 Augusti anno etc. 82. Een onrechte eschinge, derwijlenn hier nwmant tegenwoerdich is" [140]).

Een *Geerdt Ovinge* te Exloo komt op 18, juli 1598 voor als meijer van Johan Buckhorst te Groningen; de buren leggen Buckhorst op te [bewijzen, dat *Geerdt* enig stro, mest en het dak uit resp. van het door hem gepachte erf verwijderd heeft [141]).

122) Goorspraken van Drenthe 1563-1565, p. 183, Den Haag 1928.
123) Goorspraken van Drenthe 1583-1589, Utrecht 1943, pp. 105-106.
124) Goorspraken van Drenthe 1598-1602, Utrecht 1943, p. 20.
125) als onder 117, p. 397.
126) R.A. Drenthe, Archief van de Etstoel, inv. 14, dl. 1, p. 37 vo.
127) R.A. Zwolle, Bisschoppelijk Archief nr. 24, 2e gedeelte (opgave Ds. J. W. Schaap).
128) Mr. S. Gratama, Enige Ordelen en Verordeningen van den Drost en Etten van het Landschap van Drenthe, uitg. Pro Excolendo Jure Patrio, 7e deel, 2e stuk, 2e suppl., Groningen 1890, p. 34; cf. Mr. H. 0. Feith, Ordelboek van den Etstoel van Drenthe 1399-1518, uitg. Pro Excolendo Jure Patrio, 7e deel, 2e stuk, Groningen.
129) Joosting, Ordelboek 1, p. 5.
130) ibid., p. 6.
131) ibid., p. 111.
132) ibid., p. 132.
133) ibid., p. 192.
134) als onder 126, inv. 14, dl. 2, p. 38.
135) Doop- en trouwboek van de kerk te Gasselte (R.A. Assen).
136) Gem. arch. Groningen, Arch. Klooster Ter Apel, inv. 1, p. 55.
137) Feith, Ordelboek, p. 140.
138) R.A. Groningen, Arch. Klooster Essen, reg. 92.
139) Goorspraken van Drenthe, 1572-1577, Utrecht, 1931, p. 362.
140) Goorspraken 1583-1589, p. 8.
141) Goorspraken 1598-1602, p. 23.

Samenvattend vonden wij te Exloo:
Frederick (1482, 1483).
Johan (1483).
Roeloff (1577).
Lutyenn (*1584).*
Geerdt (1598).

§ 6, De Oving's te Bonnevelde onder Zweeloo,

In de inleiding werden reeds genoemd de in 1276 voorkomende *Alardus Ovinge* de Bonevelde en een naamgenoot, ca. 1382 leenhouder van Ovinghegoed gelegen in het kerspel Zweeloo.

Eerst veel later ontmoeten wij weer bezitters van Ovinghegoed. De omstandigheid dat ook hier de gewoonte gevolgd werd zich naar een bewoond of bezeten goed te noemen, maakt het echter moeilijk een vaste lijn te traceren, terwijl reeds in het midden van de 15de eeuw het genoemde Ovingegoed in het bezit is van een geslacht dat niet als „authentiek" *Oving's* zal zijn te beschouwen, doch waarvan de latere als *Oving's* voorkomenden (waarschijnlijk) wel afstammen, n.l. de *Hubbeldinck's*. Een zoon uit dit geslacht noemt zich *Ten Holte* en zijn nakomelingen komen zowel onder die naam als onder de naam *Oving* voor; hierop wees destijds reeds de Heer Meesters [142]).

Aan de hand vam successieve beleningen met Ovingegoed kan een lijn worden gezocht die omstreeks 1560 blijkbaar afgebroken wordt. De volgende beleningen zijn bekend:

1. 14 september 1457	*Johan Oedbelding (= Hubbelding).*
II. 30 september 1495	*Berendt ten Holte,* na het overlijden van zijn vader *Johan Hubbeldinck;* de belening wordt herhaald op 7 juni 1497.
111. 15 mei 1504	*Roeloff then Holte Berentszoon,* na het overlijden van zijn vader *Berent ten Holte;* op 12 juni 1516 en 26 januari 1525 worden deze beleningen herhaald.
IV. 12 juli 1542	*Roloff Ovinck Roloffszoon* na het overlijden van *Bernt Ovinck, zijn* grootvader, en mede na de dood van *Roloff Ovinck,* zijn vader.
V. 20 juni 1545	*Johan ten Holte* voor het erf en goed Oevinck „dat utganck ende transport" van *Roelof Oevinck Roelofsz.*
VI. 22 maart 1548	*Johan ten Holte.*
VII. 18 januari 1559	*Gese Ovinck,* na het overlijden van *Thonis Ovinck,* haar vader, *Roloff Ovinck,* haar grootvader, en „van *Berents ij* n vader ghesen overoldevader".
VIII. 20 augustus 1561	*Roleff Oldenhuising* to Bonnevelde „soe dat *Johan ten Holte* uuijtgegaen is".
IX. 1 december 1567	*Johan 0vinck, zo* on van *Roelof Olde Huijsinck.*

142) Ned. Leeuw LXVI, 1949, k. 120.

X. 6 december 1603	*Luitgen Huisinge* namens zijn vrouw *Johanna,* dochter van *Johan Ovinck,* na diens overlijden.
XI. 6 oktober 1654	*Joan Huisinge,* na het overlijden van zijn moeder *Johanna Ovinck* [143]).

Duidelijk blijkt dat de namen *Ten Holte* en *Oving* door elkaar worden gebruikt, en dat het goed in 1561 vaa de *Ten Holte's* overgaat naar de *Oldenhuising's,* in welke familie ook de naam *Oving* wordt aangenomen. Daardooor ontstaat een naamsverwarring die niet steeds toelaat de onder de naam *Oving* paraisserenden in relatie te brengen met de in bovenstaand overzicht genoemden. Ook de relaties met de *Ten Holte's* zijn niet altijd even duidelijk.

Zo is op woensdag na Pinksteren 1529 sprake van een geschil tussen *Berner ten Holte* en Henrich Klencke: daarbij wordt vermeld dat Meijeringe-erve niet werd verkocht door *Roloff ten Holte,* maar bij scheiding en deling in het bezit kwam van de moeder en de stiefvader *Henrick Scyrenbeck,* die dit erf later van de hand deden [144]). Hieruit valt te concluderen dat *Barner* een zoon was van *Roelof.*

Kort daarop zien wij *Barner ten Holte* met anderen gewikkeld in een proces om de goederen van wijlen *Johan de Mepsche.* Op St. Magnus 1529 procederen *Barner* en *Johan ten Holte.* gebroeders, en hun neef, de eerdergenoemde *Henrick Klencke,* tegen het convent te Bergum, caverende voor haar prior. Daarbij wordt uitgesproken dat de prior het vruchtgebruik zal hebben van de door zijn broer nagelaten goederen, die na zijn overlijden zullen vererven op zijn erfgenamen naar landrecht [145]). Op dezelfde dag wordt vonnis gewezen in de zaak tussen *Roleff Butyng anders Nysinge, Jan Oeynge (= Ovinge?)* etc., Mr. *Reyner Broyll* en *Henrick Schultinge* raadsheer der stad Groningen namens zijn vrouw ener- en *Barner ten Holte* c.s., „soe eyn yder sick vermeynt tott *Johan Mepschen* saliger guderen recht erffgename tsyn". De Etstoel wijst als ordel: „moigen sy sich verlyken, oiff nae der wysong tuysschen den convent van den Berge ind Berner voirs. gewesen sich richten ind halden" [146]).

Verder is over deze zaak weinig bekend. De *Oving's* pretendeerden blijkbaar eveneens rechten op de nalatenschap van deze *De Mepsche's.* Op woensdag na Pinksteren 1529 procederen „*Butyng* tot Erme myt *Johan Ovynge* tyegens het kloister van Bergum" [147]). Op S. Magnus 1530 procederen *Roleff Buetynck off Nysinge* en *Barneer* en *Jan ten Holte* c.s. over de vraag wie de naaste is „tot dess paters van Bergums guedere", waarbij uitgesproken wordt dat „*Buytinck Nysinge* by syn leven de naiste is ind on oick de pater vor den naisten vormytz syn egen hantschrifft kent": voorts is *Roleff* een broeders kindskind terwijl de anderen „alss de *ten Holte* synnen van uuthgeboelde dochteren kyndess kynder" [148]). Hierop komen wij aanstonds terug.

Eerst dienen wij nog melding te maken van een geschil tussen *Jan toin Holte* en *Roleff Ovynge,* voor het eerst vermeld Pinksteren 1530 [149]), vervolgens op St. Magnus 1530 [149]) en tenslotte Swaeren Maendag 1531 [149]); blijkbaar gaat het om een

143) Ned. Leeuw LXV, 1948, k. 36-37, en LXVI, 1949, k. 120.
144) Joosting, Ordelboek, p. 81.
145) ibid., pp. 86—87.
146) ibid., pp. 86-87.
147) ibid., p. 81.
148) ibid., p. 103.
149) ibid., pp. 93, 98 en 104.

vordering van *Roleff Ovynck* op wijlen *Roleff ten Holte*, wiens zoons *Barneer* en *Johan* worden aangesproken. Een eventuele familierelatie tussen beide *Roleff*'s Wordt niet aangegeven.

Het is moeilijk het vorenstaande in een schema te comprimeren. De gegevens zijn daarvoor te onoverzichtelijk. De genealogie *Ten Holte* van wijlen Mr. H. L. Hommes [150]) laat ons hier in de steek. Een constructie als de volgende, met vele leemten echter, lijkt ons plausibel:

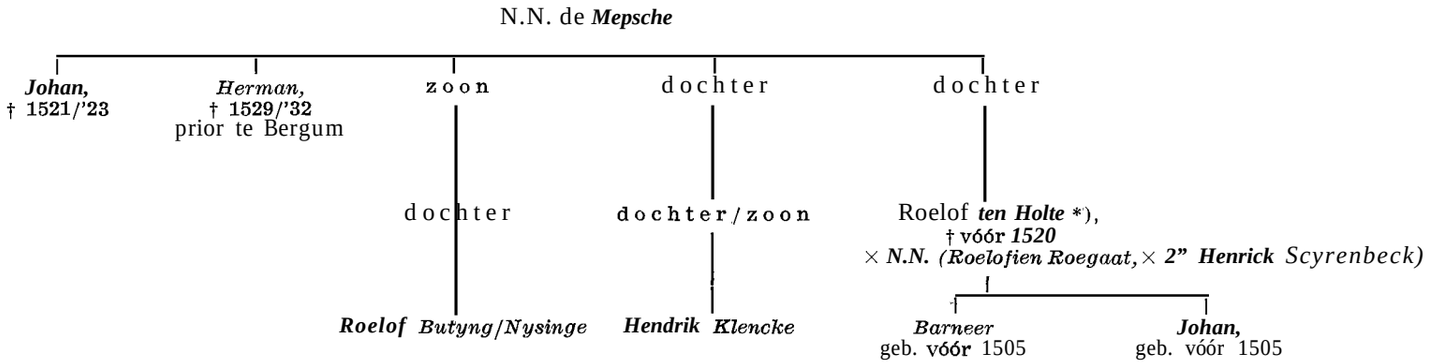

*) ***Roelof ten Holte*** moet een afstammeling geweest zijn; anders waren de ***Schierbeek's*** ook genoemd.

Toch lost dit schema niet alle vragen op. Waarom b.v. heeft *Johan de Mepsche* de collatie van de door hem gestichte Catharinaprebende te Roden vermaakt aan zijn broer *Herman* en na diens overlijden aan Mr. Roelof *de* ***Mepsche*** [151]), pastoor te Bedum, een zoon van *Johan de Mepsche* en *Dedeke Huynge* [152]), en zeker niet nader dan in de vierde graad verwant ?

Inderdaad vinden wij *Roleff Butinge* in 1532 als erfgenaam van de prior *Hermannus de Mepsche;* op 23 oktober 1532 immers verkopen *Duthmar Menssema,* z i j n b r o e r Mr. *Johan Menssema* (n.b. pastoor te Middelstum), *Doe Vrese, Roleff Butinge, Grete Heppinghe, Johan Schagunge* en *Johan Butynge* alle goederen, hun aangeërfd van *Hermannus Mepsche,* prior van het klooster te Bergum, aan dit klooster [153]). De relaties van al dezen (uitgezonderd *Roleff*) tot de erflater zijn ons niet bekend.

Daarnaast zouden ook nog *Johan O(v?)inge,* Mr. *Reyner Broeils* (pastoor te Groningen) en de v r o u w v a n *Henrick Schultinge* aan de de Mepsche's verwant zijn geweest; ook hier is een verband niet te reconstrueren.

Barneer en *Johan ten Holte* hadden een *Henrick Scyrenbeck* tot stiefvader. Te Sleen komt een persoon van die naam voor als schulte in 1518 en 1529; hij was gehuwd met *Roelofjen Roegaat,* die zeer wel de moeder van *Barneer* en *Johan* kan zijn geweest. De oudste zoon van haar en *Henrick Scyrenbeck* was Roelof genaamd, wellicht volgens traditie naar haar overleden man (n.b. een dochter *Immetjen* was de moeder van *Maria Alting* en daardoor de grootmoeder van de hiervoor behandelde Ds *Rudolphus Oving* [154]).

Hoe waren nu de relaties tussen *Barneer* en *Johan ten Holte* ener- en de *Ten Holte*'s/*Oving*'s anderzijds ? Is het beeld misschien aldus geweest ?

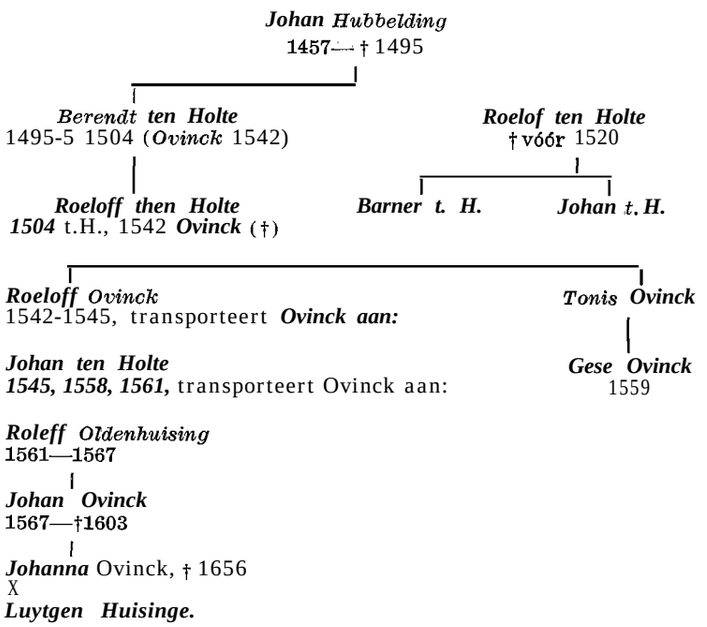

Roelof Ovinck (Ovynge) genoemd in 1530—1531 (zie hiervoor), kan de in 1504 met Ovinge beleende *Roeloff ten Holte* zijn geweest. Wie *Johan Ovynge,* in 1529 vermeld, was, is onduidelijk: is hij wellicht dezelfde als de elders als *Johan ten Holte* voorkomende ? Gezien de processen *Buiting* met *Johan Oving* contra Bergum in 1529 en *Buiting* contra *Barner* en *Johan ten Holte* c.s. in 1530 zou zulks mogelijk kunnen zijn. Toch blijven er onduidelijkheden. De oudste *Roelof ten Holte/Oving* overleed blijkbaar eerst ca. 1542, gezien de belening van zijn gelijknamige zoon in dat jaar. Door het feit van deze belening zal deze zoon de oudste zijn geweest, *Tonis* een jongere.

---

150) Ned. Leeuw LXV, 1948, kk. 32 vlgg.

151) Volgens ongedateerd stuk in R.A. Groningen, Arch. Ewsum, inv. 245; cf. Nieuwe Drentse Volksalmanak 1926, De Spijker te Roden.

152) B. Lonsain, Genealogie de Mepsche, in ms. (R.A. Groningen), Zeist 1940, p. 2.

153) R.A. Groningen; Arch. Ewsum, inv. 257, reg. 214; cf. ibid., reg. 257, 24 oktober 1532.

154) Dr. A. Schierbeek, Het Geslacht Schierbeek, 1930, passim.

De vader, *Roeloff*, van *Barner* en *Johan ten Holte*, moet uiterlijk ca. 1520 zijn overleden (gezien het geboortejaar, 1542, van *Menso Alting*, kleinzoon van *Hendrik Schierbeek* [154]); van andere zoons dan *Barner* en *Johan* blijkt nimmer. Was misschien deze *Roelof* een jongere broer van *Berent ten Holte* ? En dan geboren uit een tweede huwelijk van de vader met een *De Mepsche* gezien de pretenties van juist deze *Ten Holte*'s op de *Mepsche*-nalatenschap ? Het zijn slechts veronderstellingen !

Onduidelijk is ook de opvolging in het leen: 1545 *Johan ten Holte* door transport van *Roelof Ovinck jr.*, 1558 dezelfde (of een gelijknamige zoon ?), 1559 Gese *Ovinck*, haar rechten ontlenende aan haar ascendenten in mannelijke lijn, en dan in 1561 de overgang van merkwaardigerwijze *Johan ten Holte* op *Roelof Oldenhuising*, wiens zoon *Johan* in 1567 *Ovinck* heet en blijkbaar eerst ca. 1603 overleed.

Reeds in 1583/'84 echter ontmoeten wij andermaal een *Roleff Ovinge tho Bonnevelde*. Op 4 juli 1583 gelast hij *Albert Hinckelmans te* Sleen ,,gheen saedt van sin landt tho lathen foeren, voer und alehr he mit hem verdragen unde hem vulgedaen hadde van de voermede...", waarbij later, op 12 maart 1584, is aangetekend dat partijen ,,sinnen verdragen" [155]). *Albert Hinckelmans* blijkt enige tijd later de huurder te zijn van Ovinge-arve te Bonnevelde. Op 13 juni 1586 komt op de goorspraak te Sleen bij de aangaande Zuidsleen behandelde zaken het volgende aan de orde: ,,*Johan Woerdinge* vanwegen *sinhues-frouwe Roleff* claget over Albert Hinckelmans tho Slene, hoe dat Albert van sin huesfrouwen meierwijse hefft angenomen *Ovinge-arve tho Bonnevelde* de tijdt vann vijff jaeren dat arve tho bouwen vermoege goede huircedulen, waerup *Roleff* hem *Albert* gelaten in Ovinge omtrent 28 mudden rogge, item 40 foeder hoijes, 80 vijme stroes, 12 foeder Slener torff. Ende hadde *Albert* up dat arve een winter gewoent, verlathende datselve arve tegens den sommer und hadde he affarende den volgenden bow alse een moetwilliger mit wagen und peerden een grote somme van rogge ende stroe van dat voergeschreven erve wech tot sijnen willen en wechgefoert", waarop *Woerding* restitutie vraagt en bestraffing van *Hinckelmans* als een ,,moedtwilliger". Laatstgenoemde repliceert ,,dat hem Roleff, de huesfrouwe nhu ter tijdt van *Johan Woerdiinge*, de huire entslagen hadde und denselven winter dat arve an een ander verhuiret, begerende hem niet tho holden voer en meier". De Bonnevelder buren ,,vertugen de huircedul van *Johan Woerding* hier vertoent van weerden" en leggen hem op binnen drie weken zijn aanklacht te bewijzen. Dezelfde *Hinckelmans* vraagt, of hij — nu zijn gewezen verhuurster hem van de huur heeft ontslagen — niet het koren behoort te ,,genieten", dat de meierse hem eigenmachtig heeft ontnomen en dat door hem met schulte en buren ,,vergarvet" was; de klacht terzake wordt afgewezen, tenzij hij, *Hinckelmans*, kan bewijzen dat hij met goedvinden van zijn verhuurster het erf heeft verlaten" [156]).

Ook hier is ons de relatie, ditmaal tussen *Roleff Ovinge* en de vrouw, *Roleff* (blijkbaar eerst kort geleden gehuwd), van *Johan Woerding*, niet bekend, evenmin als die tussen hen en de andere *Oving's* te Bonnevelde. Zeker de positie van *Woerdinge's* vrouw als verhuurster van Ovinge-arve is onduidelijk, gezien de bekende beleningen van Ovinge-goed

155) Goorspraken 1583-1589, p. 11.
156) ibid., pp. 4042.

(als het om hetzelfde bezit gaat). Waren *Roleff* en zij wellicht kinderen van *Johan*, die in 1568 met Ovingegoed was beleend, en dan broer en zuster van *Johanna*, die uiteindelijk in 1603 beleend wordt ?

Met deze vraag eindigen wij de behandeling van de Bonnevelder Oving's, echter niet dan na nog te hebben gewezen op een *Berendt Ovinck*, op St. Magnus 1479 genoemd in een geschil met Albert Hollem: ,,is gewijst, dat Albert sijne mudden mahnen sal over sijne onderpanden nha uthwijsinge sijnre brieven" [157]). Wellicht is er verband met de *Bernt Ten Holte/Ovinck*, hiervoor genoemd ?

§ 7. Oving's in de omgeving van Dalen en Zweeloo.

Bij de goorsprake te Emmen wordt op 14 juli 1600 aangegeven als vergrijp, aldaar gepleegd: *Johan Brinck* toe Noerdtbergen een messeboet an *Hindrick Ovinge*. *Hindrick Ovinge* weder een messeboet an *Jan Brinck*; betaelt 1 golt g" [158]).

Inzake het bij Zweeloo gelegen Meppen wordt op de lotting van 27 juni 1609 aangegeven *Albert Oeving* ,,een dufslach bij Jan Corsing" [159]).

§ 8. Oving's elders in Drenthe.

Op de lotting ,,toe paessche achte daghe" 1484 wordt ,,Hillebrant Clencken coepbrieff, den *Hindrick Ovinck*, in der tijt schulte, bezegelt hadde, ,,stantafftich" verklaard [160]). Ongetwijfeld kunnen wij in de op 14 augustus 1462 genoemde schulte van Westerhesselen (Havelte), *Hendrick Oolinghe*, deze *Ovinck* zien [161]).

In deze omgeving zal ook gelocaliseerd kunnen worden *Roeleff Ovinghe*, Pinksteren 1483 in proces met Geert Johánssen, waarbij wordt ,,gewijst *Roelefs* bewijs stantafftich, want he dat bi gebracht hefft, als em tho paesschen to gewijst was" [162]). Op ,,zworenmaendach" 1485 wordt aangetekend: ,,Item up den rochtbrieff den *Roeleff Ovinge* toende, den Luedeken Vos schulte van Havelte bezegelt hefft, is gewijst, want de schulte van Deveren twe kunden hete doen, dat se niet solden tuegen, he wolde se schadeloos holden, szo sal he dar sijnen broecke vohr gelden, ende hefft des jemant schaden, de mach dat an hem verhalen als lantrecht is, dan want he gheen richter in der saecken was, szo hevet he sijn schultampt daer niet an verboert, nha uthwisinge sijnes rochtbrieves" [163]).

Een *Luedeken Ovinge* komt voor op de te Anloo op S. Magnus 1483 gehouden lotting [163a]).

In een geschil met ,,de van Spyer" wordt op de lotting van ,,Sworen Maendach" 1550 als een der ,,dedinxluden ... in Beijler-dynxspul ... *Jan Ovinck*" aangewezen [164]).

Geografisch te localiseren is nog *Jacop Ovinge* die op 9 maart 1600 voorkomt als buir te Vledder [165]).

157) Feith, Ordelboek, p. 124.
158) Goorspraken 1598-1602, p. 87.
159) als onder 126, inv. 14, dl. 1, p. 36 vo.
160) Feith, Qrdelboek. p. 143.
161) Archief van het Aartsbisdom Utrecht (AAU), dl. XLV, p. 292 (uit het Cartularium van het kapittel van St. Clemens te Steenwijk).
162) als onder 160, p. 140.
163) ibid., p. 163.
163a) ibid., p. 141.
164) Joosting, Ordelboek, p. 231.
165) Goorspraken 1598-1602, p. 187.

§ 9. Oving's buiten Drenthe.

a. localiseerbaar:

Voorzover dragers van deze naam niet reeds in de bijdrage van Ds. J. W. Schaap dan wel in de inleiding van dit onderhavige artikel aan de orde kwamen, kunnen onder dit hoofd nog enkele *Oving's* worden gebracht. Daarbij vangen wij aan met Roelof of *Rudolphus Ovinge,* voor het eerst vermeld in 1405. Op 6 mei 1405 wordt aan *Rodolphus Ovinghe* presb. Traiect. dispensatie 'wegens onwettige geboorte gegeven voor het [bekleden van geestelijke ambten [165a]). Hij zal ca. 1380/'82 zijn geboren. Vrij kórt daarop vinden wij hem te Vledder als pastoor, voor het eerst op 6 mei 1408 [165b]) en aldus nog 17 juli 1410 [165c]). Daarnaast fungeerde hij als deken van Drenthe; voor het eerst op 12 juni 1409 wordt hij als zodanig genoemd [165d]). Kortna 1410 werd hij kanunnik van het kapittel van St Clemens te Steenwijk: op 31 oktober 1413 treffen wij hem daar aan [165e]). Veelvuldig komt hij zowel als deken als in zijn hoedanigheid van kanunnik voor. In 1439 vonden wij de laatste vermelding van zijn dekenaat over Drenthe [165f]); hij overleed echter eerst veel later. Op 25 januari 1453 fundeerde de kanunnik *Rodolphus Ovinghe* in de kerk te Steenwijk een altaar ter ere van Maria, waarvoor hij presenteert *Boldewinus Ovinghe,* vicaris in die kerk [165g]), buiten twijfel een familielid. De bisschoppelijke approbatie op deze stichting kwam af op 9 februari 1453 [165g]). Nadien wordt *Rodolph Oving* niet meer genoemd.

Boldewijn Ovinge zien wij nog verschijnen op 24 juli 1455 als vicarius te Steenwijk [165h]) en op 7 november 1465 als gewezen vicarius aldaar en thans pastoor te Steenwijkerwold [165i]).

De vierde ons bekende geestelijke met de naam *Oving* was *Hindrick Ovinck,* proost van het Benedictinessenklooster Zwartewater bij Hasselt in 1429 [166]).

In 1373 komt te Deventer als richter voor *Willem Ouinc,* die in zijn wapen een eend voert [166a]).

Een *Hermannus Ovinck* de Daventria wordt in 1420 als student in de Kunsten ingeschreven aan de Universiteit van Keulen, waar hij zijn studie afsloot op 24 november 1422 [166b]). Eveneens kwamen aan dezelfde faculteit en uit dezelfde stad *Th (Theodoricus?, Thomas)? Ovynck* en wel in 1425; hij was hier nog in 1428 [166c]).

Te Leens komt op 23 november *1503* een *Jurgen Ovinck* als getuige voor [167]).

165a) Repertorium Germanicum II, bearb. von Gerd Tellenbach, Berlin 1933, k. 1308 (Qvinghe volgens het repertorium zal ongetwijfeld een leesfout zijn).
165b) R.A. Assen, Arch. Dikninge, inv. 1, reg. 156.
165c) inv. 242, reg. 179.
165d) als onder 161, p. 271.
165e) als onder 161, p. 272 en vlgg.
166f) R.A. Assen, Statenarch. inv. 1268, zaterdag na Vitus en Modestus 1439; ook nog 1439 in R.A. Utrecht, Arch. van het kapittel van St. Pieter, inv. 973, p. 3-3 vo.
165g) als onder 161, p. 286.
165h) ibid., p. 287.
165i) ibid., p. 293.
106) Verslagen en Mededelingen van de Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, dl. LXXVIII, 1963, p. 109, cit. Tijdr. Reg. Overijssel 111, p. 13.
166a) Bijdragen tot de geschiedenis van Overijssel, 11, p. 395.
166b) Keussen, Matrikeln der Universität Köln, Bd. 1, p. 215.
166c) ibid., p. 285.
167) R.A. Groningen, Arch. Farmsum reg. 233.

Te Hasselt is in het begin van de 17de eeuw secretaris *Joan Ovinck,* ook genoemd *Joan Ovinck ten Oever* [168]). De secretaris *Ovinck* komt o.m. hier voor op 28 december 1601 [169]). *Jan Ovinck van Oever* was gehuwd met *Swaantie Jans,* en had tenminste twee zoons: *Jacob,* gedoopt te Hasselt 21 april 1617, en *Adriaan,* gedoopt aldaar 20 februari 1620 [170]).

Te Kampen, waar reeds aan het eind der 14de eeuw de naam *Oving* voorkomt, werden nog gevonden:

Peter Egberts Ovinck of *Ovingh,* van Hesselingh (bij ondertrouw te Kampen), ondertrouwt aldaar 9 mei 1679 *Geesje Willems van Halthen.* Bij ondertrouw te Kampen op 14 september 1683 met *Teetje Martens* heet hij afkomstig van Meppel. Ten derde male gaat hij op 8 januari 1692 in ondertrouw, nu met *Annichje Hilbrands Bosmans.* Uit dit derde huwelijk is een dochter *Margreta* bekend, gedoopt te Kampen in de Broerkerk 2 augustus 1694; na overlijden van de vader worden op 11 augustus 1698 mombers over haar gesteld [171]).

Een latere momberstelling vinden wij op 30 oktober 1760 en wel over *Jan* en *Gerrit,* zoons van *Jacob Ovinck* en *Anna Brouwer,* eveneens te Kampen [171]).

b. zonder aanwijsbare woonplaats:

Resten ons nog de ons bekende *Oving's,* over wier localisering niets bekend is. Op de lotting van Pinksteren 1435 wijst de Etstoel het volgende ordel: „Item tusschen *Johan den Besten* an de ene zijde ende *Henrick* ende *Albert Ovynghe* an dye ander sijde ijs gewijst, dat die moeder up hoerer kynder gearfft heft, ten sij saeke dat de Beste bynnen III weken bijbrengen kan als recht ys, dat des *Besten* wijff niet weder arven en sal (tekst: sullen) up hoer voerkynder, dat dye vorwoerde alzoe weren" [172]).

Met vele anderen wordt bij mandaat d.d. 17 november 1468 gedaagd te verschijnen voor de Deken van Drenthe *Peter (Petrus) Ovinck* [173]).

In 1530 wordt een *Johan* of *Jan Ovynge* genoemd in een proces met Harmen Myddelsten, die *Johan* ten onrechte had „affgependet" 8 koeien, 25 schapen en een paard [174]). Wellicht is deze *Johan* te zoeken in Dalen of Anderen.

Tenslotte wordt op „Sworen Maendach" 1550 en daags daarna genoemd in twee geschillen, waarvan de aard niet blijkt, *Lubbert Ovinge* [175]).

§ 10. Samenvatting.

In de voorgaande paragrafen lieten wij de ons bekende *Oving's* de revue passeren. Opvallend is het veelvuldig voorkomen van de voornamen *Johan* en *Roelof;* temeer valt het voorkomen in bijna alle paragrafen op van de voornaam

168) Aldus b.v. 31 december 1616, Register van charters en bescheiden berustende bij de Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, Kampen 1913, cf. F. A. Ebbinge Wubben, Beschrijving van de havezathen in Overijssel, in: Overijsselsche almanak voor oudheid en letteren, 11e jrg., 1846, Deventer 1845, p. 106, alwaar genoemd Joan Ovinck ten Oever. Men zie voor deze ook het onder 1 geciteerde artikel van Ds. J. W. Schaap.
169) Dr. W. A. Formsma, Inventaris van de oude archieven van Hasselt, reg. 619.
170) Opgave van de Heer T. Balk te Groningen.
171) Opgave van de Heer C. N. Fehrmann te Kampen.
172) Gratama, Ordelboek, 2e suppl., p. 41.
173) G.A. *Groningen,* Arch. Groninger Parochiekerken reg. 236.
174) Joosting, Ordelboek, pp. 95 en 102.
175) ibid., pp. 232 en 234.

Johan, ook zo frequent aangetroffen in de te Ruinen-Hasselt gevestigde familie.

Van enig familie-verband tussen deze familie en de in dit artikel genoemden is ons niets gebleken. Wellicht zijn er relaties geweest: zeer wel is dezelfde geslachtsnaam slechts zuiver toevallig.

Dit overzicht pretendeert niet volledig te zijn; steeds blijkt bij onderzoek dat toch nog materiaal uit andere bronnen had kunnen worden gevonden en dat anderen over wetenschap beschikken, die wellicht de in het verband van een artikel gestelde vragen mede tot een oplossing kan brengen. Gaarne herhalen wij daarom ons verzoek om van aanvullingen en opmerkingen op de hoogte te worden gesteld.

Aan het slot van deze bijdrage tot de geschiedenis der Oving's betuigen wij gaarne onze dank aan de heren Ds. J. W. Schaap te Franeker, T. Balk te Groningen en Dr. C. N. Fehrmann te Kampen, voor al hetgeen zij aan materiaal voor deze bijdrage hebben willen aandragen.

De oorsprong van het Gelderse geslacht Hamming en de families Rhijnderhoff, Winkels en Bakkerweerd,

door DR. H. W. VAN TRICHT.

Een vraag naar de afkomst van *Geurt Hamming,* volgens overlevering een ,,vooraanstaand patriot en tijdelijk schout'' te Arnhem, in De Nederlandsche Leeuw XXXVII (1919), kol. 127 gesteld door een rekruut van de jongste lichting, lokte in de loop van 1919 en 1920 niet minder dan negen antwoorden uit. De belangrijkste daarvan waren een bijdrage over *Geurt*'s nageslacht van de heer M. C. Sigal Jr. (XXXVII, k. 333) en een analyse van het wapen door de heer R. T. Muschart (XXXVIII, k. 225). 0 ver de afstamming van Geurt *Hamming,* voor wie, dank zij zijn talrijk en bloeiend nageslacht, zoveel belangstelling bleek te bestaan, kon ik zelf in september 1920 een ,,Korte mededeling'' doen (XXXVIII, k. 220): de overlevering noemde hem geboortig uit Hall, waar zijn wapen op een kerkbank zou staan; zijn huwelijksakte te Arnhem bevat niets dan twee namen; na in Hall tevergeefs gezocht te hebben, had ik zijn spoor in de lidmatenboeken terug gevolgd naar Amsterdam, Zutphen, Brummen, waar in 1755 een *Geurt Geurts,* van Bronkhorst, aangenomen bleek, zodat zijn doop eindelijk te Steenderen, waar Bronkhorst onder hoorde, gevonden werd. Aan de andere kant van de IJssel dus. Zijn vader was *Geurt Geurtsen op Hammink: deze* naam bevestigde een andere overlevering, n.l. dat de familie haar naam ontleende aan de hofstede 't Hammink, waar zij vetweiders waren, gelegen in de Baakse waard onder Bronkhorst en destijds nog vermeld op de stafkaart 1 : 25000. Nu niet meer, onbegrijpelijkerwijs, want het Hammink is een bloeiend (boerenbedrijf.

Daarna bracht het artikel Hamming in Ned. Patriciaat XXI (1933/1934) twee oudere generaties, die de samenstellers, de heren Drijfhout van Hooff en Sigal, blijkens een voetnoot te danken hadden aan de heer W. Wijnaendts vaa Resandt; de noot vermeldt de data van drie akten uit het protocol van het scholtambt Brummen, nu no. 986 van het 'rechterlijk archief van het kwartier van Veluwe, waarop de filiaties berustten. ,,Aangevdd uit de zeer onvolledige kerkregisters'' luiden deze twee generaties aldus:

,,I. *Gerrif Geurfs,* kerkmeester te Brummen, op den Rienderhof, † Brummen 18 sept. 1656.

II. *Geurt Gerrifs (Geurts),* kerkmeester te Brummen, op de Rienderhof, † Bronkhorst na 1710, tr. 1° Brummen (ond. 9 sept.) 14 okt. 1660 *Wijsken Jansen,* dr. van *Jan Rutgers* en N.N.; tr. 2° Hall (ond. Brummen 8 mei 168 1) *Anna Swarthoff,* dr. van *Jan* en *Agnies van Vehlen".*

Toen tijd en gelegenheid het mij vijftig jaren na mijn vraag in de Ned. Leeuw gemakkelijk maakten, die oudste *Hamming'en* die nog geen *Hamming* heetten, onder de loupe te nemen, vond ik vooreerst alles, op één ding na, bevestigd, maar bovendien, zoals te verwachten was, veel meer dan Ned. Patraciaat vermeldt. Een stamreeks is meestal maar een schraal staaltje van het leven van een familie. Ook kon ik de stamboom een geslacht opvoeren en als oudste jaartal 1592 noteren in plaats van 1656. En dit laatste jaartal is juist de fout die ik in de opstelling in Ned. Patr. vond, want niet *Gerrif Geurfs* (gen. I) is op 18 september 1656 overleden doch zijn dienstmaagd, en wel aan de pest: ,,ancilla *Gerrits Geurts* op Rhijnderhof f peste". Vandaar dat *Gerrit* in den vleze en niet als geestverschijning getuige kon zijn bij de huwelijken van zijn kinderen die in 1658, 1660 en 1666 voorvielen ...

Het protocol waarin Wijnaendts van Resandt de drie akten gevonden heeft is een in 1675 op bevel van Gedeputeerden aangelegd register van transport en bezwaar, consequent topografisch ingericht. Het is ingedeeld in scholtambten, en die weer in buurschappen, en registreert de lotgevallen van de percelen. De akten 'beginnen dus met de omschrijving van een perceel en daaronder volgen de lotgevallen. De daarbij betrokken personen worden in het schriftbeeld op geen enkele manier gereleveerd, zodat er veel geduld en een beetje geluk nodig is om deze rijke bron met vrucht te gebruiken. De comparanten worden, als zij geen aanzienlijken zijn, gewoonlijk met patronymica aangeduid.

Wij laten nu eerst de bewuste drie akten volgen:

14 nov, 1682: *Willem Geurts* en *Johannes Lemminc,* ook voor hun huisvrouwen en voor de kinderen van *Egbert Gerritse,* gewezen rentmeester van Bornhof, ook voor de kinderen van *Bijken Gerrifs* bij *Henrick Arnts* verwekt, ook voor de kinderen van *Houtie Gerrifs* en *Evert Jurriens,* en voor de kinderen van *Gerrit Geurtse,* bij *Grietie Lambers* verwekt, mitsgaders voor *Geurt Gerritse* en zijn huisvrouw, verkopen 1/3 van de hofstede d'Stouw alias den Roller, met bouw en weiland enz. in ambt Brummen, buurschap Rienderen gelegen (R.A. Veluwe 986, fol. 104).

> ***Willem en Gerrit*** noemen zich ***Geurts, de*** overigen *Gerrits.* Toch zijn het broers en zusters. ,,*Geurts*'' lijkt het begin van het erfelijk worden van een patronymicum, want in de derde akte heten ***Willems*** *kinderen* ook zo. Kosters, dominees en klerken begaan echter talrijke inconsequenties, die op een, misplaatste, identificatie van de twee namen kunnen berusten. Zelfs de ambtenaar van de burgerlijke stand heeft er later nog neiging toe.

18 juni 1685: De erfgenamen van wijlen *Gerrif Denis,* in leven keurmeester van Veluwen, en wijlen *Mariken Huygens,* met name *Willem Geurts, Geurt Gerrits, Grietien Hissinc* en *Anna Swarthoff* verkopen weer 1/3 van de Roller (ibid.).

> Dit zijn dus twee van de acht comparanten uit de vorige akte. Erven zij alleen omdat zij van een andere moeder zijn? Over vrouwen is vóór de aanleg van dit register van 16'75 zelden iets te vinden. *Gerrit* ***Denis*** had in 1646 een stede onder Empe.

18 maart 1687: *Grietien Hissinc* weduwe van *Willem Geurfs,* voogdes over haar kinderen *Gerrit, Mechtelt* en *Egbert,* geass.

met haar broers *Hendrick* en *Reinier Hissinc, Aeltie Geurts* geass. met *Henric Hissinc* en *Megtelt Geurts* huisvrouw van *Evert Lijster* ook voor haar man; *Henric Beumer* en *Geurt Gerrits*, kerkmeesters tot Voorst en Brummen, gequalificeerde mombers van des voorn. *Willem Geurts* onmondige kinderen, verwekt bij wijlen *Aeltie Gerrits, te* weten *Beatris* en *Hendersken Geurts*, verhopen aan *Jan Swarthoff* en *Angnis Henricx* hun halve Arens, waarvan de andere helft Geurt *Gerrits* toekamt, in Rienderen (R.A. Veluwe 986 fol. 102).

> De herkomst van dit perceel blijkt aanstonds. *Aeltie Geurts* is een mondig — men smokkelt vijf weken — kind van wijlen *Willem* uit zijn eerste huwelijk met *Aeltie Gerrits*.

Wijnaendts van Resandt heeft zijn onderzoek indertijd niet voortgezet en de henen Drijfhout van Hooff en Sigal hebben zich tot aanvullingen uit de kerkregisters beperkt (zie verderop). Van de onzorgvuldigheid, waarmede die door menig predikant ten plattelande ingevuld werden, kan men zich alleen door autopsie overtuigen. Geen moeder, soms geen naam van het kind, geen datum, in Steenderen soms geen jaar vermeld: gedoopt „het kind van de man die bij Claes Janssen woont", „Willem 'opgegeven dog Geurt gedoopt", en soms zelfs dit niet: dan komen er later volwassenen met getuigen om in het doopboek te laten noteren dat zij toen-en-toen gedoopt moeten zijn! Maar toen ik het meergenoemde register 986 eenmaal in handen had, liet het mij niet los, en met enig geduld heb ik onderstaande uitwerking kunnen opbouwen. Enig geluk had ik al (dadelijk toen mijn oog, in een buurschap waar ik niets te zoeken had, op een retroactum van 30 mei 1,629 viel, meldende dat *Alexander Schimmelpenninck van der Oye* en *Anna van Wisch* hadden bezwaard de pacht, komende van het goed de Arentsen, hun toebehorend, en „in gebruyck vtgedaen" aan *Gerrit Guertsen* en zijn erven, voor *f* 1720 capit. (fol. 1 verso). Waarom deze pacht van te voren gekapitaliseerd voldaan werd kan ik niet verklaren, maar dat het toevalschot raak was, bleek uit een akte van 8 jan. 1684 (fol. 98 v.) waarbij 'twee zoons van *Gerrit:* Willem en *Geurt*, dit land kopen van de rekenmeester van Gelre *Alexander Schimmelpenninck van der Oye* en *Anna Catharina van Scherpenzeel. Willem's* helft hebben wij al zien verkopen op 18 maart 1687.

Deze stimulans voor verder onderzoek leidde voorshands niet tot nieuwe vondsten. Oudere plaatselijke archieven ontbreken en de gerichtssignaten van Veluwezoom, hoe bruikbaar ook, bleken onvruchtbaar. Tenslotte was dit een hogere instantie, en een pachtboer die niet vocht, geen diffamerende woorden over de overheid sprak, ieder het zijne gaf en geen bemiddelde wezen naliet, kon het misschien wel levenslang zonder richter en geërfden van Veluwezoom stellen.

Als de bronnen noch topografisch, noch functioneel betrekking hebben op het gezochte, gaat het speurwerk meer op 'hengelen dan op jagen lijken. Maar er zijn in het Statenarchief verpondingskohieren, hoewel sporadisch, en daarbij zijn er die niet alleen de grondbezitters maar ook de grondgebruikers aanslaan. Voor Veluwe en Veluwezoom vond ik er een van 1646 dat vermeldt: „*Gerrit Geurtsen* heeft in pacht de Rhijnderhoff, toestendigh 't Clooster Munnickhuysen tot Arnhem met huys, hoff, 7 koeijen weijens / 21 molder gesaeijs / met 5 broeckslaegen voer 400-0-0. / De Rentmeester van Veluwen hieruijt 3-16 / de personaet van Elten 42 sts / — Heeft noch van Reeckenm̄ Schimmelpenn̄ In paaht 5½ schaer weijens — 75-0-0 / Op dit goet staen enige opgaende boomen. memorie." *Gerrit Geurts* was zelf „setter" bij deze verponding; hij tekent in zelfbewuste letters „*Gerrit Gurtsen*" terwijl van zijn vijftien aallagae in het ambt Brummen er twaalf een kruisje zetten. (Statenarchief, Kwartier van Veluwe 821 fol. 35 v.)

Nu kon de jacht voortgaan: er is geen archief van Munnikhuizen over van vóór de confiscatie der kloostergoederen, maar van daarna heeft de administrateur namens de Staten ons een fraai register nagelaten, 1619—1673. Het vermeldt op fol. 30 verso dat op 1 juli 1630 de hele paaht over 1629 aan *Gerrit Gaertsen* van Rhienderhof is kwijtgescholden „ten regarde vanden geledenen brant" (1629 inval van de graaf van den Bergh op de Veluwe om Frederik Hendrik het beleg van 's-Hertogenbosch te doen afbreken); 21 aug. 1630 is het huis opgebouwd en iets groter en gasahikter gemaakt, zodat de gecommitteerden akkoord gaan met *f* 100 boven het bestek van *f* 1000. Van 16 september 1630 af wordt de pacht telkens voor 6 jaar verlengd voor *f* 400 (Statenarchief, Kwartier van Veluwe 338b fol. 30 v., 31 enz.).

Teruggaande in het register vinden wij, dat de beheerders op 31 oktober 1627 verpachten „aenden olden pachter *Gaert Willemsen des* Cloosters Bouwenge tot Brummen, gelijck hij deselve tot noch tho in pacht gehat heeft" voor *f* 400 voor 6 jaar (338b fol. 24). Dat dit de Rhienderhof is, blijkt ten overvloede uit een voor het Gelderse platteland uitzonderlijk bruikbare bron: twee reeksen schatcedulen uit 1592—1627 die zich in het Arnhemse gemeente-archief bevinden en die ik nooit opgemerkt zou hebben, als de Provinciaal Inspecteur der archieven in Gelderland, Mr. P. J. W. Beltjes, er mijn aandacht niet op gevestigd had. Het zijn verzamelbanden waarin, niet helemaal stelselmatig en volledig, de oorspronkelijke schatterslijsten, per scholtambt in katerns opgemaakt, bijeengebracht zijn. Brummen komt voor van 1592 tot 1608, en ieder jaar wordt „*Geurt opten Hoff tho Rhienderen*" vermeld. In 1606 heet hij *Gaert Willemsen*, wij herkennen in hem ook een der beide „setters" bij die verponding (Gem. arch. Arnhem 5910—5925).

Maar ook deze nieuwe stimulans bracht de gerichtssignaten van Veluwezoom niet tot spreken, al worden *Gaert Willemsen* en *Arndt Willemsen 15* juli 1607 ter verantwoording geroepen omdat zij een voetpad vergramen hebben, dit soort resultaten vergt al te veel tijd en ogendienst. *Arndt Willemsen* was in 1592 al zetter, waarschijnlijk waren dit broers die enig gezag in 't Ambt 'hadden.

Toen onderstaande opstelling zo goed als klaar was, zag ik in Jaarboek XXII van het Centraal Bureau voor Genealogie onder de aangewonnen handschriften de nagelaten papieren van de heer M. C. Sigal vermeld en daarbij *Hamming*. Bij onderzoek bleek dat ik heel weinig dubbel werk gedaan had, want slechts de kerkregisters wanen geraadpleegd en hadden een deel van de genealogie opgeleverd. Enkele addenda nam ik dankbaar over.

Genealogie.

1. *Geurt Willemsen*, van 1592 tot 1627 vermeld als pachter van de Rhienderhof te Rhienderen onder Brummen, in 1605 en 1606 als zetter bij de verponding (hij had waarschijnlijk een broer *Arndt Willemsen*, als zetter vermeld in 1592 en volgende jaren).

11. *Gerrit Geurtsen*, van 1629 af vermeld als pachter van de Rhienderhof, woont daar nog in 1660, pacht 30 mei 1629 het weiland de Arents onder Rienderen, bewoont in 1660 *en 1664* de hofstede de Ruller (Röller, Roller) in Rhienderen: als kerkmeester te Brummen vermeld 1649—c. 1670, Zijn huwelijk (of huwelijken, zie boven) zijn niet bekend,

evenmin als de volgorde van zijn kinderen. Die wondt hier, van 3 af. ontleend aan de akte van 14 nov. 1682:

1. „*Geertje filia* ***Gerritt*** *Geurtsen* (overleden) peste" 1 nov. 1656.
2. *Grietjen* ***Gerrits,*** † ***vóór*** 1666 zonder kinderen na te laten, tr. 1° ***Berent Hendricks;*** tr. 2° Brummen 16 jan. *Dries Helmichs,* j.m. van Baak.
3. ***Willem Geurts,*** is dood 18 maart 1687, tr. 1° te Steenderen (ondertr. Brummen 17 jan. 1658) *Aeltje* ***Gerrits,*** weduwe ***Peter ter*** *Meulen,* te Wichmond; tr. 2° Voorst 20 sept. 1677 Griefje ***Hissinck,*** dr. van Jan ***Jansen Hissinck,*** geërfde van Veluwe. Hij woonde op de Sluysweide onder Voorst.

   Uit zijn eerste huwelijb zijn te Voorst gedoopt:

   a. ***Pefer,*** ged. 27 jan. 1661,
   b. ***Aeltjen,*** ged. 20 april 1662, † na 18 maart 1687.
   c. ***Mechtelt,*** ged. 8 sept. 1663, br. ***Evert Lijster.***
   d. *Bijtjen,* ged. 10 dec. 1665, vermoedelijk identiek met de 18 maart 1687 vermelde *Beatris.*
   e. ***Hendersken,*** ged. 9 aug. 1668, † na 18 maart 1687.
   f. ***Trijntje,*** ged. 7 aug. 1670.

   Uit het tweede huwelijk werden te Voorst gedoopt:

   g. ***Aeltjen,*** ged. ***22*** febr. 1680.
   h. ***Jan,*** ged. 19 juni 1681.
   i. ***Gerrit,*** ged. 2 maart 1683, † na 18 maart 1687.
   j. ***Mechtelt,*** ged. 1 sept. 1684, † na 18 maart 1687.
   k. ***Egbert,*** ged. 30 aug. 1685, † na 18 maart 1687.

   Of de zoons het geslacht hebben voortgezet is niet bekend; in Voorst en Brummen werd verder over hen niets gevonden.
4. ***Aeltjen Gerritsen,*** tr. Arnhem 5 juli 1663 ***Joannes*** *Lemminck,* uit Wageningen. Te Arnhem hieruit gedoopt: ***Berent, Gerrit, Catharina, Beatrix*** en ***Marijke*** *Lemminck.* Te Brummen zegt men 30 sept. 1706 dat ***Aeltjen nog*** leeft.
5. ***Egbert Gerrits,*** doet als bakker de burgereed te Zutphen 20 febr. 1,649, wordt 4 juli 1666 benoemd tot rentmeester van het spittaal Bornhof (Mem. en Resol. Magistraat Zutphen. Oudarchief 17), 10 nov. 1677 wordt zijn opvolger *Wolter Hoefslagh* Benoemd, met wie zijn weduwe *Beeltje Besier* 30 nov. 1677 huwelijkse voorwaarden maakt (Kentenissen no. 354 fol. 65). In haar boedel zijn „eens zooveel passiva als activa", hetgeen men al bon zien aankomen toen ***Egbert*** en zij in 1659, 1660 en 1672 diverse sommen leenden van de voogd zijner kinderen van eerste bed ***Jan*** en ***Gerrit,*** en daarvoor hun huis aan de Markt bij de Marspoort „De Schepel" bezwaarden (Weesboek V fol. 36, Kentenissen nr. 353 fol. 127 verso) ; ***Egbert Gerrits*** tr. 1° (ondertr. Zutphen 11 maart 1649) ***Mechtelt Jans Vaechs,*** geb. te Voorst; tr. 2" ondertr. Zutphen 20 juni 1,658) *Beeltjen Besier,* ged. Zutphen ***22*** maart 1618, dr. van ***Gerrit*** *Willems Besier* (Broer van ***Berent,*** gen. 11 in Ned. Patriciaat XXXVIII) en ***Rijcksken Quinckeler,*** en weduwe van ***Roelof Henricx.***

   Uit het eerste huwelijk:

   a. ***Jan,*** ged. Zutphen 5 febr. 1654.
   b. ***Gerrit,*** ged. Zutphen 19 maart 1656.

   Of de zoons Jan en ***Gerrit*** het geslacht hebben voortgezet, is mij niet bekend.

6. *Bijken* ***Gerrits,*** † voor 14 nov. 1682, tr. Brummen 1 jan. 1654 ***Hendrik Arents,*** j.m. van Deventer, zn. van *Arent* ***Claessen*** in de Norembergstraet. Te Deventer hieruit gedoopt *Herman,* ***Luylof, Geertjen,*** *Arent.*
7. *Houtie* ***Gerrits,*** † vóór 14 nov. 1682, tr. ***Evert Jurriëns.***
8. ***Gerrit Geurts,*** † vóór ***14*** nov. 1682, tr. (ondertr. Brummen 10 juni 1666) *Grietjen* ***Lamberts,*** † Brummen in april 1683, dr. van *Lambert Rutgers, in* 1646 pachter van den Hanck c.a. onder Cortenoever.

   Gerrit wordt vermeld op Reuversweerd en op Kelbergen, beide hofsteden in Cortenoever. Hij kreeg in 1665 (inval van Munster in de Achterhoek) een vergoeding van niet minder dan ƒ 604:13:0 omdat hij verscheidene Nederlandse soldaten en ruiters, „naedemaels 30 Fransoise soo heeren als knechts en 15 peerden" zestien dagen ingekwartierd had (Statenarchief. Kwartier v. Veluwe no. 264 I).

   Uit dit huwelijk te Brummen gedoopt:

   a. „kind", ged. 13 okt. 1667, † dezelfde dag.
   b. *Öeltjen* (= ***Aeltjen),*** ged. 7 febr. 1669.
   c. „dochterken", ged. 1 mei 1670.
   d. ***Rutger,*** ged. 9 dec. 1671.
   e. „kind", ged. ***2*** sept. 1677.
   f. „dochterken", gad. ***17*** nov. 1678.
   g. *Lambert,* ged. *7* mei 1682.

   Of het geslacht door deze kinderen werd voortgezet is niet bekend. Bij het ontbreken van een familienaam en de schaarsheid van de bronnen komt nu namelijk nog, dat er uit de periode 1695-1708 geen enkel kerkregister van Brummen bewaard is, ook geen lidmatenboek.
9. ***Geurt,*** volgt 111.

111. ***Geurt Gerrits,*** pachter o.m. van de Rhienderhof te Brummen, kerkmeester aldaar, pachter van het Hamminck onder Bronbhorst, † na 3 okt. 1712, tr. 1° Brummen 14 okt. 1660 *Wijsken* ***Jansen,*** dr. van ***Jan*** *Rutgers,* gegoed onder Oeken; tr. 2° Hall (ondertr. Brummen 8 mei ***1681)*** Anna *Swarthoff,* ged. Hall 1 febr. 1663, † vóór 13 mei 1727, dr. van ***Jan Jansen*** *Swarthoff,* koster, schoolmeester en voorzanger te Hall, ontvanger van het ambt Brummen en rentmeester van de Engelenburg (1678—1709), gegoed onder Brummen, Hall, Rhienderen, Oeken, Eerbeek, enz., en ***Agnies Henricx (van Velen).***

   Er mag hier herinnerd worden aan de hardnekkige maar foute overlevering dat ***Geurt*** *Hamming* in Hall geboren was en dat het wapen daar op een-kerkbank stond. Hier kan best een herinnering aan déze dorpsmagnaat in 't spel zijn, maar als die zijn wapen op een kerkbank heeft laten zetten is het, met bijna alle overige „gedenkwaardigheden", grondig weggerestaureerd. Hij zegelde met drie springende viervoeters die ik niet kan identificeren; helmteken: het dier, uitkomende (lakstempels op zijn brieven aan de Ambtsjonkers, Gem. arch. Brummen ***no.*** 5. Gemeentehuis Brummen).

   Geurt Gerrits en zijn huisvrouw pachten de Rhienderhof in 1661 voor drie jaar, daarna telkens voor 6 jaar voor ƒ 400 (in 1670 ƒ 415), maar in 1681 krijgt Geurt ƒ 200 remissie wegens misgewas en in 1682 pacht hij voor ƒ 340. Doordat de Staten in hetzelfde jaar het aoed verkopen aan Adr. Menthen, burgemeester van Arnhem, en die ons zijn boekhouding natuurlijk niet heeft nagelaten (zijn erven verkopen de Rhienderhoff in 1726 voor ƒ 12800, maar dan zijn de a.s. Hammingen er al lang af), kunnen wij het verdere verloop minder goed volgen. Hij pacht bovendien 28 febr. 1678 de Scholtenmate onder Oeken en koopt met zijn broer ***Willem*** in 1684 de Arens (zie boven). Tussen 1693 en 1697 verhuist hij naar Bronkhorst aan de overkant van de IJssel; daar de

pacht van de Rhienderhoff in 1694 vernieuwd moest worden ligt het voor de hand dat het in dat jaar gebeurd is. Hij pachtte onder Bronkhorst, dat juridisch en kerkelijk onder Steenderen viel, de hofstede het Hammінck, in de Bakerwaard, een onafzienbaar grasland. Deze verhuizing kan te maken gehad hebben met achteruitgang van het gemengde bedrijf op de Rhienderhof en overgang op uitsluitend veeteelt — de overlevering sprak van vetweiders — in elk geval vernam ik van uiterst deskundige zijde dat de grond van de Rhienderhof „niet veel deugt" en die in de Bakerweerd des te meer.

Complicaties gaf de verhuizing tien jaar later met Geurt's kerkmeesterschap. Dit was een wereldlijke, geen kerkelijke functie en de kerkmeesters werden door de wereldlijke' overheid benoemd, door de „Amptsjonckeren". Deze nu komen op 15 maart 1705 tot de ontdekking dat er al lang niets aan het onderhoud van de kerk gedaan is, en dat er eens rekening en verantwoording gevorderd moet worden van de kerkmeester. Die woont buiten het Ambt. „*Geurt Gerrits* gehaelt zijnde verclaert tot 't waernemen van den Kerckmeestersplaets geraeckt te zijn bij gelegenheidt van dat hij voor wel 25 jaeren door een ofte meer van de Jonckeren versocht sijnde, bij gebreck van geldt eenige penningen te schieten tot betaeling van seeckere kerckschuldt, dit gedaen heeft en vervolgens wel meer daer om versocht is, ende het gedaen heeft" — hij kent geen kerkegoederen behalve een hofsteedje onder Rhijnderen, en een rijksdaalder 's jaars uit een perceel land enz. Er zijn geen bescheiden, er is nooit rekening en verantwoording afgelegd, misschien ook niet door zijn vader. Misschien weet de zoon van de vorige predikant, die in Sambeeck staat, er iets van. Of er geen rente gekomen is van een obligatie ten laste van het gasthuis Bornhof in Zutphen? Neen, dat kunnen de Heren aan de provisoren van Bornhof vragen. Een aanstelling tot kerkmeester heeft Geurt nooit gehad. Een jaar later heeft hij nog geen verantwoording gedaan maar de dominee van Sambeek heeft nog een boek met aantekeningen gevonden ,,onder sijne lang gevluchte boecken": een quarto boek waarin zijn vader van 1651 tot 1687 aantekeningen gemaakt heeft. De Jonkeren geven de schout opdracht, ***Geurt Gerrits te*** arresteren als hii in het Ambt komt. De ontvanger ***Jan Swarthoff,*** zijn schoonvader, zal hem aanmanen en 29 september 1706 komt er met ***Swarthoff's*** hulp een rekening met bewijsstukken binnen. De jonkers onderzoeken die en komen tot de bezwarende slotsom dat ***Geurt,*** toen hij het kerkmeesterschap van zijn vader overnam, maar had moeten zorgen dat hii on de hoogte was, al had zijn vader evenmin ooit verantwoording-afgelegd. Die vader heeft in elk geval on 22 maart 1654 met voorkennis van de Ambtsjonkers het kerkesteedje in Loevenheim, dat aan de Wiltbaen grensde, verkocht aan wijlen Gerhardt Casijn van der Hell voor *f*300, en daarvoor zou een obligatie gekocht zijn van Bornhof. ***Geurt*** moet een zware eed afleggen dat hij niets van zijn vader overgekregen heeft en de obligatie nooit heeft gezien. Maar voordat er gezworen wordt wordt 't nog slimmer. „Alsoo voorgecomen was een gerucht, dat wijlen sijn broeder ***Egbert Gerrits,*** in leven backer te Zutphen ende Huismeester van Bornhof, gewoond hebbende in de Waterstraet daer 't Schepel uithangt, die naergelaeten soude hebben 2 zoonen, zoude ***van*** de kerk op obligatie gehad hebben 300 gl. ende dat de silver Kerckebeecker, eenige jaeren nae dat sij op 't verloor, in de Fransche tijdt in 1672 gemist was, gezien soude zijn geweest met de afteeckening van de kerck op de zelve op een tractement daer twee silvere beeckers hadden omgegaen". Als de laatste helft van dit gerucht waar was, onthulde het een profane daad van ***Egbert Gerrits,*** maar als men een beker, met een „aftekening" er op nog wel, verduisteren wil, laat men hem niet rondgaan op een „tractement"! En als ***Geurt*** de beker in 1672 in de vesting Zutphen in veiligheid gebracht heeft, komt hem daarvoor lof toe. De jonkers zwijgen er verder over en de beker was niet zoek, want de nieuwe kerkmeester krijgt in zijn instructie expressis verbis de zorg voor de kerkbeker opgedragen (2 mei 1709). Ons herinneren de beker en de „lang gevluchte" boeken van de predikant er aan, dat het bij de IJssellinie

onveilig wonen was. Dit is het derde staaltje: 1629, 1665, 1672, en straks komt 1945.

Maar het merkwaardigste in deze historia minor brummensis is het lauwe laisser-aller. ***Geurt*** verhuist naar Bronkhorst maar brengt geen attestatie over en zit bij elke dienst, verklaart iemand, op de kerkmeestersplaats in Brummen. Hij weet op zijn oude dag van die administratie zo weinig dat goede trouw evenmin bewijsbaar is als kwade. 20 Augustus 1707 krijgen de jonkers antwoord: van die 300 gl. weet ***Geurt*** niets., hii zal maar weinig schuldig blijken-als hem ,,zijn uitgift werde gevalideert", en hij zal de Heren komen spreken. Hij komt, is doof, en ,,in verscheiden opsichten van veel teemens en talmens": ***Swarthoff*** moet hem maar „wat te recht stieren". Meer dan twee jaar later worden de jonkers ongeduldig en zij geven order tot arrestatie. Maar daar dit aan de overkant van de rivier, in een ander Kwartier van Gelre, zo vlot niet gaat, weet men iets beters: men legt beslag op de ons bekende halve Arents, ***Geurt's*** grondbezit in Brummen. Dit gebeurt 17 juli 1710 (R.A. Veluwe 986 fol. 113 r.). Weer een jaar later komt de finale vereffening, waarbij ***Geurt*** *f* 54:19:1 schuldig blijft. Maar alsof 't niet eerder gekund had, komt hij op 't idee dat er al lang geen pacht betaald is voor het kerkesteedtjen onder Rhienderen, en daarop laat hii nu op zijn beurt beslag leggen: de achterstand van die pachter was *f* 163:3:8. Na nog wat geven en nemen blijkt ***Geurt*** op 3 oktober 1712 *f* 140:11 te vorderen te hebben plus eën verklaring van de Heren dat hij of zijn kinderen nu niet weer lastig gevallen zullen worden over die kerkegoederen. Tableau! Die verklaring krijgt hij niet, dat de man die f 140 krijgt is bewijs genoeg, zeggen de jonkers.

Wij spraken van een lauw laisser-aller. Zou het nooit in de Ambtsjonkers opgekomen zijn, dat zij en hun voorgangers deze boeren een aanstelling en een instructie hadden moeten geven en op gezette tijden rekening ***en*** verantwoording vragen? Hetgeen sedert de verkoop aan Jonker van der Hell door de vader, en wie weet hoeveel langer, nooit gebeurd was. Of broeder ***Egbert,*** de rentmeester van de obligatiegever, vrijuit gaat wat die *f* 300 betreft, zou ik niet durven bezweren. Maar mijn aanvankelijke verdenking tegen ***Geurt,*** dat hij verhuisd was omdat hij moeilijkheden voorzag, heb ik laten vallen. Het lijkt ook wat al te vooruitziend en te kwiek voor iemand die — en nu volgt het enige wat de uiterst ontoegankelijke gerichtssignaten van Steenderen over hem hebben losgelaten — in 1701 voor *f* 90 twee vette varckens verkoopt en tien jaar later volmacht geeft om de resterende *f* 50 te innen! (Prot. van contentieuze en voluntaire zaken Steenderen, Landdrostambt Zutphen no. 764 fol. 279, no. 765 fol. 74.). Kwiek was ***Geurt*** evenwel in 't verwekken van kroost.

Uit zijn eerste huwelijk te Brummen wenden gedoopt:

a. „kind", 4 aug. 1661; b. „kind", 5 okt. 1662; c. „kind", 19 febr. 1665; dit moeten zijn, in onbekende volgorde, de hierna onder 1 t.e.m. 3 te vermelden kinderen,

1. *Aeltjen Geurts,* tr. Brummen 5 juni 1682 ***Henrick Willems, van*** Voorst, † omstreeks 11697, zn. van ***Willem*** *Lamberts.* Zij kan hertrouwd zijn met *Hetmich Gerrits,*
2. *Geertje Geurts,* die het onderzoek aanmerkelijk bemoeilijkt beeft door te trouwen (ondertr. Brummen 18 nov. 1683) met Geurt *Dellissen* en kinderen te krijgen die, bij vele voornamen uit baar familie, ook een eender patronymicum droegen; haar kleinzoon *Geurt Gerrits* trouwt met *Jenneken Geurts,* achterkleindochter van *Geurt Gerrits* zo veelbesproken, zodat de uit dit huwelijk -stammende familie *Van Helbergen* (nog te Brummen bestaande) tweemaal in vrouwelijke, maar niet in mannelijke lijn, uit het hier (behandelde geslacht stamt. *Geertje* tr. 2° (ondertr. Brummen 9 maart 1715) *Bastiaan van Zeyst,* weduwnaar onder Warnweld. Zij

kopen 24 'dec. 1716 de Cranekamp onder Cortenoever voor ƒ 6000.

3. Rutger *Geurts Rh ijnde rh o f f,* tr. Zutphen 25 maart 1691 *Reyntje Jinminck,* weduwe van *Jan Spittael,* aldaar. Zij hertr. (ondertr. Zutphen 8 juli 1703) *Jan Harenberg.*
Kinderen *Rhijnderhoff* (aldus te Zutphen gedoopt) :
a. *Wisse,* ged. 24 dec. 1691.
b. *Hendrick Jan,* ged. 13 sept. 1693.
c. *Gerardus,* ged. 23 okt. 1695.
d. *Wijske,* ged. 22 juli 1,699.
Het is mij niet bekend of de zoons het geslacht hebben voortgezet.

4. *Bijken Geurts,* ged. Brummen 31 mei 1668, † vóór 14 april 1695, tr. (ondertr. Brummen 6 april 1689) *Hendrick Reinders,* zn. van *Reint Arents.* Hij hentr. *Hendersken Jansen,* weduwe van *Jan Egberts Keurhorst.*

5. *Rijk,* ged. Brummen 9 januari 1670.

6. „d o c h t er", ged. Brummen 10 maart 1672.

7. *Machtelt,* ged. Brummen 17 mei 1674.

8. *Gerrit, volgt* A IV.

Uit het tweede huwelijk:

9. *Wijsken Geurts,* ged. Brummen 5 febr. 1682, tr. 1° te Brummen (ondertr. Steenderen in 1704) *Teunis (toe) Keurschot,* geb. te Bronkhorst, † vóór 29 sept. 1729; tr. 2° (ondertr. Steenderen 7 juli 1731) *Wolter Rabesz. Oldenboom,* uit Zelhem.

10. *Jan,* ged. Brummen 17 dec. 1682, † jong.

11. *Maria Geurts,* ged. Brummen 16 nov. 1684, † na 3 mei 1729, tr. *Jan Reijnders,* † na 3 mei 1729.

12. *Willem,* gad. Brummen 12 sept. 1686, † jong.

13. *Henrick Geurts,* ged. Brummen 15 maart 1689, *woont* in de Bakerweerd onder Bronhhorst maar wordt nooit „o p H a m m in k" genoemd zoals zijn vader en en broer, tr. (ondertr. Brummen 2 maart 1726) *Elsken Gerrits,* j.d. van de Middaahter Schans.

Uit dit huwelijk te Steenderen gedoopt:
a. *Hendrik,* ged. 14 febr. 1728.
b en c. *Anneken* en *Jan,* ged. 11 febr. 1731.
d. *Gerrit,* ged. 23 nov. 1732.
e. *Harmen,* ged. 10 januari 1734.
f. *Steven,* ged. 1 sept. 1735.
g. *Anna,* ged. 11 nw. 1736.
h. *Arend,* ged. 14 maart 1738.
i. *Anneken,* ged. 26 april 1739.
j. *Frederik,* ged. 29 juli 1743.
Deze kinderen doen in Steenderen of Brummen geen belijdenis; de begrafenisboeken van Steenderen beginnen in 1743.
Het overlijden van de ouders is niet gevonden.

14. *Willemina Geurts,* ged. Brummen 11 febr.. 1691, doet belijdenis te Steenderen 1707, tr. (oadertr. Steenderen 11 maart 1731) *Willem Vrendenborg,* uit Baak, begr. Staendenen 3 febr. 1748, weduwnaar van *Gultjen Avinks.* Uit dit 'huwelijk: *Anna Geertruijd Vrendenborg.*

15. *Geurt,* volgt B IV.

16. *Agnies Geurts,* geb. te Bronkhorst ('doop aldaar niet gevonden), † na 2 juni 1729, tr. Rheden 30 nov. 1721 *Klaas Lucasz. Waker,* geb. te Rheden.
Zij verkopen 2 juni 1729 Teunis Willems alias Teunis Gosensgoed te Eerbeek voor ƒ 1620.

17. *Bijtje Geurts,* ged. Steenderen 1 januari 1697, doet belijdenis aldaar 17 15, tr. Steenderen in 1724 *Peter van Dillen,* gad. Steenderen 15 sept. 1695, zn. van *Jan van Dillen* en *Jantien Geerlighs.* Uit dit huwelijk werden gedoopt *Jan;* „*Willem* opgegeven dog gedoopt *Geurt"!: Jan; Anna* en *Johanna van Dillen.*

18. *Janna Geurts* (doop niet gevonden), doet belijdenis te Steenderen 1720, † vóór 3 mei 1729, tr. tussen 10 juni 1726 en 10 juli 1727 *Willem van Burick.*
Op 10 juli 1727 eist de fiscaal een boete van 3 daalders tegen haar, omdat zij Aeltjen Henricks, met haar moei Aeltjen Bretvelts op het goed Hamminck komende om *Geurt Geurts* wegens gedane trouwbelofte te spreken, met een stok heeft geslagen.

19. *Rutger,* ged. Steenderen 1 januari 1703, † jong.
De nalatenschap van Geurt *Gerrits'* tweede vrouw *Anna Swarthoff* werd door haar 8 in leven zijnde kinderen verdeeld op 3 mei 17.29; na verkoop, voor ƒ 8500, van een papiermolen te Eerbeek is het saldo ƒ 5263:13 plus de halve Arents, die op ƒ 1390 geschat wordt (R.A. Veluwe 986 fol. 115 v, 304; Statenarch., Kwartier van Veluwe 152 fol. 292). 1 nov. 1729 verkopen *Bijtje* en *Wijske* de haar toebedeelde halve Arents (986 fol. 116).

Wij hebben nu al vijfmaal moeten erkennen, niet te weten of de mannelijke telgen uit een gezin het geslacht hebben voortgezet. Een pachtersfamilie zonder erfelijke naam is bij verhuizing onachterhaalbaar als de lidmatenboeken zwijgen. Er blijven nu twee takken over: een Brummense en een Bronkhorstse, de laatste was ons punt van uitgang. Wij komen er aan 't eind van aelf bij terug.

De Brummense tak hebben wij enigermate kunnen uitwerken dank zij het sinds 1708 goed bijgehouden lidmatenboek (Kerkvoogdijarch. Ned. Herv. Gem. Brummen) en het betrekkelijk zelden voorkomen van de naam 'Geurt. Dat het nageslacht van *Geurt Dellissen* en *Geertje Geurts* ons daarbij aanhoudend voor de voeten liep, is al gezegd. Het grondbezit dat deze pachters altijd wel hadden was een hulp en het feit dat ze grote pachters waren, wier hofstede nogal eens bij hun naam vermeld wordt. Wie de tegenwoordige stafkaart 1 : 25000 bekijkt, kan in Rhienderen de Rhienderhof vinden en in Cortenoever de Ba(c) kerweerd, de Cranekamp, Kelbergen, Hoog- en Laag- Helbergen, de Reuversweerd, Holthuizensgoed — alleen de Conijneweerd, tussen Brummen en de IJssel — staat er niet op. De Middachterschans is de nog bestaande „Schans" ten N o o r d e n van de Gelderse Toren. Cortenoever is het land ten Oosten van de weg Brummen-Zutphen, maar wie er het verleden zoekt komt bedrogen uit: bij een diversie gedurende de oversteek van de Geallieerden benoorden Zutphen in april 1945 is vrijwel alles verbrand, waarop propere nieuwbouw volgde.

Het verder nagaan van de Brummense tak had tot bedoeling, te zien, welke families er nog meer, maar met andere namen dan *Hamming,* uit de vruchtbare stam op de Rhienderhof gesproten zijn. We verwachtten „Geurtsen" of „Gerrits", maar het liep anders: tot dusver vonden wij de namen *Rhijnderhoff, Winkels* en *Bakkerweerd.*

A.

IV. *Gerrit Geurts,* pachter van de Conijneweerd, tr. 1° Steenderen in 1706 *Aeltien Jurriëns,* dr. van *Jurriën Everts* op de Vree (ten Z. van Steenderen op de stafkaart); tr. 2° (ondertr. Brummen 30 april 1712) *Hendersken Stevens,* gad. Brummen 15 juli 1688, dr. van *Steven Jansen (Muller),* molenaar te Brummen en daar gegoed, en *Armyardt Arnts Winckel.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Geurt,* volgt V.
2. *Aaltje,* ged. Brummen 20 april 1710.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Steven,* ged. Brummen 27 sept. 1713, doet aldaar belijdenis 1732.
4. *Rutger,* ged. Brummen 6 okt. 1715, doet aldaar belijdenis 1733.

   Deze onder 3 en 4 vermelde zoons worden door hun moeder als overleden aangegeven, zonder vermelding van voornaam, in 1754 en 1758.

5. *Arend,* ged. Brummen 30 juli 1719, † jong.
6. *Wijsken Gerrits,* ged. Brummen 20 maart 1721, doet aldaar belijdenis 1740, met attestatie naar Zutphen 5 dec. 1746, tr. 1° Zutphen 4 nov. 1749 *Jan Herman Stakebrand,* weduwnaar van *Maria Hijnink;* tr. 2° Zutphen 7 nov. 1751 *Christoffel Bischof. Te* Zutphen werden wit dit tweede huwelijk gedoopt: *Gerrit, Steven, Johannes, Geertruij* en *Wijtske Bischof.*

V. *Geurt Gerrits,* ged. Brummen 21 juli 1708, 'pachter van de Backerweerd in Cortenoever, begr. 16 sept. 1788, tr. (ondertr. Brummen 27 april 1731) *Geertje Lamberts,* begr. Brummen 3 mei 1756, dr. van *Lambert Winckel,* pachter van de Backerweerd in 1706.

Uit dit huwelijk:

1. *Aaltje Geurts,* ged. Brummen 14 febr. 1732, tr. Brummen 20 febr. 1757 *Helmich Swarthoff,* begr. Brummen 7 febr. 1763. Hieruit *Geurt Swarthoff.*
2. *Lammert Winkels,* ged. Brummen 28 januani 1734, begr. aldaar 10 mei 1755.
3. *Gerrit,* volgt AA VI.
4. *Jenneken Geurts,* ged. Brummen 8 juni 1738, † Brummen 18 aug. 1799, tr. ondertr. Brummen 6 maart 1773) *Geurt Gerrits van Helbergen (zie* boven), ged. Brummen 1 okt. 1718, † 3 nov. 1781, zn. van *Gerrit Geurts op Helbergen* en *Maria Straatmans,* en weduwnaar van *Johanna Bosyoedt.* Hieruit *Gerrit Jan* en *Geurt van Helberyen;* het geslanht bestaat nog te Brummen.
5. *Arendt,* volgt AB VI.

AA.

VI. *Gerrit Geurts Winkels* (zich aldus noemende, stellig na de dood van zijn broer *Lambert Winkels* en aldus met attestatie naar Amsterdam vertrokken 1768), ged. Brummen 15 januari 1736, tr. Heemstede 21 nov. 1779 *Elisabeth Evers,* ged. Heemstede 10 maart 17418, dr van *Evert Jelles* (uit Franeker) en *Machtelt van der Bron* (uit Heemstede.

Doopen van kinderen uit dit huwelijk werden noch te Heemstede, noch te Amsterdam, waar *Gerrit Geurt Winkels* woonde, gevonden.

AB.

VI. *Arendt Geurts Bakkerweerd* (die in 1812 deze naam aannam), ged. Brummen 10 juni 1742, pachter van Bakkerweerd, † Brummen 7 febr. 1814, tr. 1° Brummen 21 januari 1773 *Martha van Helbergen,* ged. aldaar 25 febr. 1752, † in 1780, dr. van *Geurt Gerrits van Helbergen* en *Johanna Bosyoedt;* tr. 2° Brummen 18 mei 1783 *Elisabeth Hooyenkamp,* ged. Brummen 29 juni 1760, † Brummen 2 juni 1795, dr. van *Hendrik Hoogenkamp* en *Margareta Hissink.*

Uit het tweede huwelijk o.a. *Geurt Lammers Bakkerweerd* (1787—1834), tr. in 1812 *Elisabeth Wilhelmina Bovendorp,* dr. van *Christiaan Gerrits Bovendorp en Willemken Beker.*

Het geslacht *Bakkerweerd* bestaat nog te Brummen, het goed „Bakerweerd" ook. Deze twee vormen wisselen al in de 18de eeuw; daar aan de overkant van de IJssel de Baakse of Bakerwaard ligt, bij het dorp Baak, moet dit wel haast de oorspronkelijke vorm zijn. Ook tussen het huis Spaensweert en het gelijknamige land loopt de rivier. De tegenwoordige bewoner van Bakerweerd vertelde dat „Bakkerweerd" ontstaan was omdat de bewoners met die „baker" geplaagd werden! Het kan best waar zijn.

B.

IV. *Geurt Geurtsen op Hammink,* ged. Brummen 19 aug. 1693, gerichtsman te Steenderen 1731, 1733, pachter van het Hammink, † Bronkhorst 18 mei 1734, tr. Steenderen 22 april 1730 *Berendina Cronius,* geb. te Brummen, dr. van *Jan Willems,* kerkmeester te Brummen 1709-1745, en *Lijsken Stevens (Muller). Zij* hertr. (ondertr. Steenderen 2 aug. 1738) *Jan Jansen Hassink.*

Bij gelegenheid van het huwelijk van Berewdina *Cronius* met *Jan Hassink* wordt de rekening met de voogden opgemaakt en blijkt het negatieve saldo *f* 1511-4-3. Bij *Geurt's* overlijden was er al achterstand in de betaling van de pachten.

Vóór zijn huwelijk was deze gerichtsman uit anderen hoofde met het gericht in aanraking geweest: op 10 juli 1727 waren tegen hem boeten geëist niet alleen wegens het bezwangeren van *Aeltjen Henricks* bovenvermeld. maar ook wegens het beledigen van de richter in functie. *Geurt* had in september 1726 het rookverbod overtreden, was op herhaalde vermaning door de schout in oppositie gekomen, zeggende „dat hij scholtus dat looch als een schelm", voorts „dat hij wat sch. .. in de burgemeesters, gebruyckende alvorders meerder impertinente woorden ten opzichte van den Heer deser Jurisdictie", waarna hij expres buiten tegen de gevel ging staan roken. 50 daalders.

Uit dit huwelijk:

1. *Anna,* ged. Steenderen 23 maart 1731.
2. *Hendrina,* ged. Steenderen 30 nov. 1732.
3. *Geurt,* volgt V.

V. *Geurt Hamminy,* ged. Steenderen 14 juni 1734, deed belijdenis te Brummen 1755, met attestatie naar Zutphen 1756, naar Amsterdam 1758, naar Arnhem 1762, grootburger aldaar 21 januari 1763, koopman en lid van de Magistraat 1795—'98 aldaar, † Doesburg 3 1 januari 18 16,

br. 1° Arnhem *4* juli 1762 *Johanna Judith Lebbing,* ged. Arnhem *4* 'maart *1736,* † Arnhem *4 aug. 1764,* dr. van *Jan Lebbing* en *Willemke Klaasse:* tr. 2° Renkum 29 okt. 1765 *Johanna de Kemp,* ged. Wageningen 5 nov. 1744, † Arnhem 22 mei 1830, dr. van *Jan de Kemp,* 'grutter en tabakvenbouwer, diaken en 'ouderling te Wageningen, en *Maria van Kreel.*

Ned. Patriciaat noemt Geurt „koopman, officier v. h. Ketelstraatse vaandel, bekend Patriot, lid Nationale Vergadering 1797, rentmeester". Ook hierbij is een confrontatie met de stukken nuttig. „Rentmeester" is een verlezing voor „rentenier" in de overlijdensakte, „lid van de Nationale Vergadering" is *Geurt* niet geweest volgens C. Rogge, Geschiedenis der Staatsregeling enz. en evenmin volgens de Vervolgen op Wagenaar; „bekend Patriot" was binnen Arnhems vesten wel juist, want hij werd 30 dec. 1795 tot vertegenwoordiger van het volk dier stad gekozen. (Commissie- en politieboeken. Gem. arch. 5941. Hij blijft lid van de Magistraat tot 1 juli 1798, de laatste vier weken als president. Ziehier wat in de overlevering een „schout", „korte tijd schout" geworden is. „Koopman" is juist, maar welke koopwaar *Geurt* tot rentenier maakte, werd niet gevonden. Wel zijn onroerend bezit: in de stad een huis in de Turfstraat met een pakhuis en annex klein huisje in de Trompetsteeg uitkomende, 19 juli 1790 gekocht voor *f* 4000 en 3 aug. verbonden voor *f* 3000, verkocht kort na 11 jan. 1815. Buiten de stad: de helft van de Schuttewaard onder Ellecom. 4 okt. 1779 wordt die waard door *Geurt* voor de helft en twee anderen ieder voor ¼ voor *f* 20000 gekocht, er wordt een hypotheek van *f* 8000 op genomen die 7 febr. 1787 geroyeerd wordt; 1 mei 1801 wordt de waard bij akkoord gescheiden: in *Geurt's* helft vallen huis, hof, boomgaard, twee weilanden en twee stukken bouwland. Het echtpaar woont er in later jaren, ook 's winters, hoewel de opstallen, op een „bult" gelegen, bij hoge waterstand alleen per roeiboot bereikbaar waren. Maar *Geurt Hamming,* geboren in de Bakerwaard als posthuum weeskind van een pachter met schulden, beleefde als „grondeigenaar op Huize Schutteweerd" (Nots. Is. Nijhoff, Arnhem, 14 jan. 1815) wat hem als jongen een onbereikbaar levensdoel geschenen moet hebben.

Hij had uit zijn eerste huwelijk een jong gestorven tweeling, uit zijn tweede 13 kinderen waarvan er 4 jong stierven. De enige zoon zette het geslacht voort en enige van de 8 getrouwde dochters bezorgden *Geurt Hamming* een plaats in de kwartierstaat van talrijke thans levenden. Een hoofdrol zal daarbij toegevallen zijn aan zijn oudste dochter *Johanna Judith,* getrouwd met *Barend ter Haar:* bij een voor de hand liggende steekproef blijken van haar af te stammen alle *Ter Haar's (75,* Nederl. Patriciaat 1970), 18 *Romeny's* en 62 (alle) *Ter Haar Romeny's* (Ned. Patriciaat 1969), en 52 (alle) *Korthals Altes'en* (Nederl. Particiaat 1950), samen 207; het aantal descendenten in vrouwelijke lijn van deze families is al niet te ramen en tenslotte had zij nog kleinkinderen *Hötte, Wey-Zand* en *Anspach,* onder de laatsten huwelijken met *Chernac Slichtenbree, Schuyt, Van Doorninck* (tweemaal) en *Lindeboom.*

Stamboek Holleman,

door MR. F. A. HOLLEMAN.

In dit Maandblad, LXXXVII, 121 e.v., acht Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht het zijns inziens „overtuigend bewijs" geleverd, dat *Zeger Willemsz. Holleman* (senior) — zie mijn Stamboek *Holleman,* o.m. pag. 26-47 en tabel nr. 1 — een „synthetische figuur" zou zijn, „samengesteld uit twee gelijknamige halfbroers", te weten naar anciënniteit:

1. „*Zeger Willemsz. Holleman,* vermeld als volle broeder van de omstreeks 1550 geboren *Huibert* (waarschijnlijk identiek met *Seger Willemsz.,* van de Dussen, wonende te Arkel, gehuwd 2 april 1600 met *Jenneken Cornelijs,* van Gorinchem)" en
2. „*Zeger Willemsz. Holleman* (hoogstwaarschijnlijk identiek met *Seger Willemsz.,* aen de Haer, geb. 1572/1573, ondernemer van dijkagiewerken, wonende in de Ban van Gorinchem, † 17 juni 1648, tr. *Jenneken Cornelisdr.,* † *8* sept. 1651)" [1]).

Met alle waardering voor de scherpzinnige suggestie van de schrijver, is het mij toch niet mogelijk dit z.i. overtuigend bewijs te aanvaarden. Wij zijn het erover eens, dat de onder 2 genoemde *Zeger Willemsz. Holleman,* hoogstwaarschijnlijk dus geboren 1572/1573, een zoon was van *Willem Cornelisz. Holman,* geb. omstreeks 1518, wonende en gegoed te Hoogblokland (in het Land van Arkel), gezworen taxateur voor de tiende penning aldaar 1562, en voorvader van de in het Stamboek omschreven *Holleman-groep.*

Maris ziet, in tegenstelling met het Stamboek, deze *Willem Cornelisz. Holman* tevens als vader van zijn onder 1 gesuggereerde, in dit boek onbekende figuur, de „halfbroer" *Zeger Willemsz. Holleman,* van wie volgens schrijver een tak afstamt, die zich *Kenniphaes* (oorspronkelijk wel een bijnaam) is gaan noemen.

Volgens het Stamboek is deze *Kenniphaes-tak* — die, gelijk bedoelde *Holleman-groep,* o.m. plattelandsregenten heeft opgeleverd — evenals deze *Holleman-groep* nakomelingschap van de hierboven onder 2 genoemde *Zeger Willemsz. Holleman.*

Wanneer *Willem Cornelisz. Holman,* de gezworen taxateur, werkelijk — zoals Maris meent — die halfbroers als zoons eou hebben gehad, durf ik volhouden, dat er ook twee moeders geweest moeten zijn. Deze zijn echter niet bekend. Hetgeen ons al min of meer 'huiverig maakt om de suggestie inzake die „halfbroers" te aanvaarden. Maar bovendien: Twee „halfbroers", beide genaamd *Zeger Willemsz. Holleman,* en — naar het zich laat aanzien — tijdgenoten, beide woonachtig in hetzelfde hoekje van het dun-bevolkte Land van Arkel [2]) en beide gehuwd met een ..... *Jenneke Cornelisdochter!* [3]).

Er zouden wel zéér klemmende redenen aanwezig moeten zijn om ons het overtuigend {bewijs te doen aanvaarden, dat hier werkelijk, in plaats van één, twee personen in het spel zijn. En zodanige redenen vind ik bepaald niet aangevoerd. Eén keer slechts, op 2 april 1600, wanneer hij als bruidegom optreedt, komt de aanduiding „*Seger Willemsz. v a n d e* D u s s e n, tot Arckel" voor [4]).

* * *

Dat de gedachte aan twee halfbroers *Zeger Willemsz. Holle-*

1) Vgl. de door Maris t.a.p. opgenomen tabellen (kol. 123/124) met zijn tekst.
2) „De Haer", in de Ban van Gorinchem, grenst aan het dorp Arkel en valt deels onder -kerkelijk Arkel.
3) Dat de ene halfbroer de gewezen echtgenote van de ander getrouwd zou hebben, kan veilig worden uitgesloten. Zeer terecht beroept Maris zich dan ook niet hierop. Het wordt nergens vermeld en wij kennen het desbetreffend verbod in het oud-Hollands huwelijksrecht. Zie de literatuur, geciteerd in het Stamboek, pag. 227, noot 3.
4) Stamboek, pag. 52, noot 1 (Ned. Geref. trouwboek Gorinchem), waar ik tevens repte van de mogelijke aanleiding tot die éénmalige aanduiding voor de overigens herhaaldelijk als „*Seger Willemsz* aen de Haer" vermelde persoon, hierboven onder 2 genoemd.

man nochtans bij Maris opkwam, is wel met name te verklaren uit mijn vermelding in het Stamboek, inhoudende, dat Huybert *Willemsz. Holleman* (hierboven reeds 'onder 1 genoemd) geboren werd omstreeks 1550, en de enige door mij genoemde *Zeger Willemsz. Holleman* van zijn generatie (hierboven onder 2 aangegeven) hoogstwaarschijnlijk pas in 1572/1573; zulks terwijl het volgens het Stamboek deze beiden waren, die op 20 april 1716 door een tweetal hoogbejaarde attestanten „volle" broeders werden genoemd [5]). Gezien dit ogenschijnlijk zeer groot leeftijdsverschil kunnen wij het verstaan, dat Maris ten deze aan twee halfbroers *Zeger Willemsz.* heeft gedacht. Bij nader toezien blijkt echter uit het Stamboek evident, dat de schatting „omstreeks 1550" als gevolg van de beperktheid der beschikbare gegevens een zeer ruwe moest wezen [6]), zodat bedoeld leeftijdsverschil in feite wel wat minder opzienbarend geweest kan zijn, b.v. omtrent vijftien jaren. En verder dient volledigheidshalve nog even aangestipt te worden, dat in de 16de eeuw de huwbare leeftijd voor meisjes o.m. in Holland lager was dan tegenwoordig; zij konden hier rechtens in elk geval reeds op twaalfjarige leeftijd trouwen [7]). Een leeftijdsverschil als waarom het hier gaat tussen kinderen uit één huwelijk is dan ook voor die dagen nog een weinig meer aannemelijk dan voor de onze. Met dat al is het zeker niet onbegrijpelijk, dat het toch altijd nog wel opmerkelijk verschil in jaren, waarschijnlijk tussen die twee gebroeders *Huyberf Willemsz.* en *Zeger Willemsz.* bestaan hebbende, aan de eerste attestant van 1716 — op circa 83- à 84-jarige leeftijd uit zijn herinnering aan een lang vervlogen verleden puttende — als vanzelf in de mond gaf, dat zij „volle" 'broers waren geweest [8]). Een bepaalde bedoeling behoeft hieraohter niet gezocht te worden; zeker niet, dat er ook nog een halfbroer *Zeger Willemsz.* geweest zou zijn. En de reden waarom in die attestaties van 1716 *Zeger* vóór *Huybert* genoemd kan zijn heb ik tevoren reeds toegelicht: Het leengoed van Vianen, in die attestaties bedoeld, vererfde — hierom was het met name te doen — op nakomelingschap van *Zeger*. Het was afkomstig van nakomelingschap van *Huybert* [9]).

* * *

Nu aldus, naar ik vertrouw, de eigenlijke althans voornaamste aanleiding tot het creëren der geenszins bewezen synthetische figuur weggevallen is, zal ik mij in mijn verweer verder beperken. Inzake de vraag waar precies de *Kenniphaes*-tak genealogisch thuis behoort wordt een rol gespeeld door de vererving van het zoëven bedoelde leengoed van Vianen, Dit leen vererfde, tevoren bij herhaling getransporteerd, op een bloedverwant in de zevende graad. Maris kan, om kort te gaan, 'heel goed gelijk hebben wanneer hij — zijn synthetische figuur daargelaten — op grond dier vererving *Cornelis Zegersz. Holleman alias Kenniphaes* beschouwt als een o u d e r e broeder van *Willem Zegersz. Holleman* (geb. ± 1600). In het Stamboek heb ik, voorlopig het tegengestelde standpunt innemende, mij dan ook onder zekere reserve uitgelaten („s c h i j n t het v o o r a l s n o g verantwoord") [10]). Immers, t o t volledige zekerheid komen wij niet, zulks omdat vooralsnog onbekend is hoe voor een geval als helt hier omschrevene het abintestaatleenerfrecht van Vianen luidde. Wij weten, dat er onderling verschillende leenrechten zijn geweest. Of de potentaten, die over Vianen in de loop der eeuwen de scepter zwaaiden, er ten deze speciale bepalingen op nagehouden hebben [11]), hoe die eventueel luidden en hoe ten slotte de praktijk zich ontwikkeld heeft, het is vooralsnog ongewis. Zonder grondig rechtshistorisch archiefonderzoek valt hier geen wetenschappelijk verantwoord uitsluitsel te geven. T e r e c h t maakt dan ook Maris evenals het Stamboek zekere reserve ten deze (kol. 121).

Overigens, wat hiervan zij: Voor de stamreeks-*Holleman*, zoals die in het Stamboek 'ontwikkeld werd, is de vraag waar precies de omstreeks 1600 afgesplitste *Kenniphaes-tak* geplaatst moet worden niet interessant. De kennis omtrent die tak, waarvan Maris een nakomeling langs vrouwelijke lijn is, h e e f t bij het opvoeren van gemelde stamreeks goede diensten b e w e z e n ter bevestiging van de verklaringen der attestanten van 1716, en leverde aldus bijkomstig bewijsmateriaal voor het feit, dat de oudst-bekende leden der familie *Holleman* benoorden de Merwede woonden. Zie o.m. Stamboek, pag. 346/347. Verder heeft bedoelde tak in dit werk — blijkens de ondertitel slechts een bijdrage tot de kennis der familie; zie ook pag. 15 — nauwelijks een rol gespeeld.

* * *

De verhandeling van Maris wordt afgesloten met een heraldische beschouwing, waarbij de auteur mij abusievelijk toeschrijft het paard in het wapen-*Holleman* te hebben aangegeven als b r u i n in plaats van z w a r t. De hoofdzaak komt hierop neer:

Archivalisch kwam in het Stamboek vast te staan, dat boven-

---

5) Stamboek, pag. 26 e.v.; de notariële akte, inhoudende dat tweetal attestaties, in extenso aldaar pag. 336. De tweede attestant bevestigde blijkens deze akte kortweg de vrij breedvoerige verklaringen van de eerste.

6) Stamboek, pag. 37, en het daar geciteerde: ***Huybert Willemsz. Holleman,*** op ***22*** februari 1581 — al dan niet door huwelijk — meerderjarig, omstreeks 1630 gestorven, trouwde op onbekende datum *Adriaenken Claesdr.*, een vermoedelijk nog jonge vrouw, die hem tenminste zes kinderen schonk, in 1569 nog in vorige echt verbonden was, en op 25 mei 1601, toen hun oudst-bekende zoon ***Claes Huybertsx.*** (Holleman) beleend werd, niet meer leefde. De vader der „volle" broeders was bovengenoemde *Willem Cornelisz. Holman*, geb. circa 1518, de gezworen taxateur. Al met al slechts gegevens, te vaag om tot een enigszins nauwkeurig tijdstip der geboorte van ***Huybert Willemsz.*** te kunnen concluderen.

7) Hugo de Groot verklaart het b.v., nog in de volgende eeuw in zijn Inleidinge tot de Hollandsche Rechtsgeleerdheid, 1, 5, 3. Vgl. verder de literatuur in mijn Neerland's Vorstenhuis en de Grote Kerk te Breda, 2e vermeerderde druk (Zutphen, 1966), pag. 26-28.

8) Hij verklaart in de bewuste akte d.d. 20 april 1716 o.m., dat hij e.e.a. „voor vast weet".

9) Stamboek, pag. 37. Voor zover Maris (kol. 122) ten behoeve van zijn synthetische figuur een beroep doet op een Gorkumse transportakte d.d. 21 mei 1655, moge volstaan worden met een verwijzing naar Stamboek, pag. 41, noot 3.

10) Pag. 37. Zie ook tabel nr. 1 aldaar en de tabellen van Maris. De naamgeving van dit tweetal *Willem.* en *Cornelis*, resp. naar de grootvader van vaderszijde en die van moederszijde, doet — zoals ik t.a.p. opmerkte — eerder een omgekeerde' volgorde vermoeden. Waar Maris (kol. 122 bomenaan) gewicht hecht aan het feit, dat in de bewuste attestaties, van 1716 ***Zeger Cornelisz. Holleman alias Kenniphaes*** in het geheel niet gequalificeerd wordt als de oudste van de bloedverwanten van gelijke graad, zij aangetekend, dat die attestaties zich evenmin uitlaten over de quaestie welke tak de oudste was. Verder dient aangestipt, dat die akte van attestatie mede rept van een onderhands afgegeven verklaring inzake de vererving van het bewuste leen, die het jaar tevoren was afgelegd o.m. door de eerste attestant van 1716. Deze verklaring, des'ciids bekend. maar thans helaas verloren gegaan heeft mogelijk nog nadere bijzonderheden behelsd.

11) De Brederode's, aldus de Tegenwoordige Staat, dl. XVII (Holland), pag. 513 e.v., rekenden zich als heren der'heerlijkheid van Vianen onafhankelijk „en verklaarden, dat zij dezelve alleen hielden van den Godt van Hemelrijk, Zonne en Maan". Zie verder o.m. mijn Octrooi tot testeeren naar Hollandsche leenrecht (1945), pag. 36 e.v., met het daar geciteerde.

genoemde *Willem* ***Cornelisz.*** *Holman,* gezworen taxateur voor de tiende penning in ***1562*** [12]), geboren omstreeks ***15 18*** als enige bekende zoon van de stamvader ***Cornelis,*** woonde te Hoogblokland in het Land van Arkel, en wel in een hem toebehorend huis, staande op of tegen een (restant van een) dijk, althans vlak hierbij. Met het Stamboek acht schrijver aannemelijk, dat de familienaam ontleend is aan een ter plaats aanwezige ,,hol" (= afrit) van die dijk. Nog heden ten dage wordt in die omgeving o.m. de uitdrukking ,,van de hol af" 'gebezigd.

Waar nu het ***wapen-Holleman*** een paard (hollend oftewel ,,échappé") op grasgrond vertoont, niet schrijver in de ,,grillig de familienaam 'ontleend is aan een ter plaatse aanwezige ,,hol" sprekend heraldisch hoofdelement van het wapen, 'spectaculair benadrukt door een 'hollend paard", om verder te vervolgen: ,,Dit paard verleent dan in deze bijkomstige functie een symbolische steun voor de uitbeelding van de geschetste oorsprong van de naam ***Holleman".***

Ik zie het, en zag het in het Stamboek, wel een klein beetje anders. Wanneer aangetoond zou kunnen worden, dat de gezworen taxateur reeds met het bewuste wapen gezegeld zou hebben, en wanneer dan de uitbeelding hiervan de theorie van Maris steunen zou, ware voor diens opvatting zeker iets te zeggen. Evenwel, zo'n zegel is ten enen male onbekend. In 1562 zet ***Willem Cornelisz.*** *Holman,* als gezegd geboren ± 1518, zijn handtekening onder een verklaring van zijn mede-taxateurs en hemzelf in het desbetreffend cohier [13]), maar wij beschikken over geen enkel bewijs, dat hij ooit een zegel gevoerd zou hebben. Eerst in het laatste kwart der 17de eeuw, toen ons voorgeslacht reeds lang verhuisd was uit het Land van Arkel naar dat van Altena, blijkt zulks te zijn geschied door zijn achterkleinzoon Seger ***Willemsz.*** *Holleman* (vermoedelijk 1636—1705/'06), heemraad (schepen) van Almkerk 1679 en volgende jaren, vermeld als president-heemraad 1684-1705, en gemachtigd schout aldaar. Diens zegel kan echter de theorie van Maris niet steunen, daar er geen exemplaar van bewaard gebleven is. De bronnen vermelden wèl telkens weer het feit, dat hij zegelde, b.v.: ,,In oirconde soo hebben wij schout ende hemeraden voornoemt elcx onse zegel onder aen desen brieve doen hangen opten 1 en Juny 1685"; waarop in het register, houdende de copieën dier brieven, hun handtekeningen volgen [14]).

Ook de zoon van deze Seger ***Willemsz.,*** A.W. *Rochus* ***Segersz.*** *Holleman* (± 1665-1748), sedert 1727 gedurende een periode van ruim twintig jaren telkens weer als schepen van Almkerk vermeld en eveneens voorkomende als gemachtigd schout aldaar, heeft een zegel gevoerd. De zegelstempel, door of namens hem gebruikt, is bij de familie bewaard gebleven en vermeldt zijn naam in het randschrift [15]). Het heeft er echter niets van, dat hierop een wapen zou zijn afgebeeld als door Maris bedoeld. Sprekend is het, zoals ook in het Stamboek opgemerkt, zeer zeker [16]). Wanneer echter de hol ,,het sprekend heraldisch hoofdelement van het wapen" zou zijn, zouden wij mogen verwachten, dat schuin over het schild een helling was uitgebeeld, het geheel dominerende. Hiervan is, zoals de daareven vermelde reproductie duidelijk uitwijst, geen sprake. Hetgeen men hierop ziet is een gewone grasgrond, die een ondergeschikte rol vervult

12) Wel te onderscheiden dus van de aan Alva toegeschreven heffing van die naam. Zie Stamboek, pag. 49 i.v.m. 403.

13) Stamboek, plaat 6, tegenover pag. 48; vgl. pag. 369/370.

14) Stamboek, pag. 89/90. Seger Willemsz. trad hier op als gemachtigd schout.

15) Zie de reproductie in het Stamboek, pag. 18.

16) Pag. 14, alwaar ook over de ouderdom van talrijke sprekende wapens, reeds uit de tijd der Kruistochten zelfs!

gelijk in talloze wapens, en allerminst in een bepaalde richting afhelt. Het paard daarentegen domineert ten enen male. Slechts ten overvloede Behoeft er dan ook op gewezen te worden, dat de hierboven gesuggereerde origine van de naam *Holman,* in 1559 voor de eerste maal archivalisch in het Land van Arkel verschenen, in die latere dagen in het vergeetboek zal zijn geraakt [17]). Al hetgeen overigens aan de originaliteit der gedachte van Maris niet afdoet.

Gaarne benut ik deze gelegenheid om nog even de aandacht te vragen voor een omissie in de omschrijving van het wapen, waarop Belonje in zijn bespreking van het Stamboek gewezen heeft [18]). Voor wat het helmteken betreft moet gelezen worden in plaats van ,,een zilver-zwarte vlucht": „een zilver-zwarte antieke vlucht". Evengemelde reproductie van het zegel van *Rochus* ***Segersz.*** *Holleman* stelt de juistheid dezer opmerking boven iedere twijfel. De omschrijving van het wapen-*Holleman* luidt dus:

„In zilver een zwart hollend paard op grasgrond. Helmteken: een zilver-zwarte antieke vlucht. Dekkleden: zilver en zwart".

17) ***Over e.e.a.*** is desgewenst nader te raadplegen het Stamboek, alwaar de rubrieken Het familiewapen (pag. 13-15) en Over de oorsprong van de familienaam; naamgenoten van andere stam; nogmaals het familiewapen (pag. 57-60).

18) De Nederl. Leeuw LXXXVII, kol. 131 e.v.

Nawoord van de redactie,

Nu zowel de Heer Maris als de 'Heer Holleman hun respectieve standpunten uitvoerig hebben toegelicht, zal de redactie deze discussie sluiten. Slechts nieuwe vondsten zullen met zekerheid kunnen doen blijken, wie van beiden de juiste conclusie uit de thans bekende feiten heeft getrokken.

KORTE MEDEDELINGEN.

Weemhof.

(LXXXV, kol. 103-108, 196—199).

Naar aanleiding van met name het in een aanvulling op de door wijlen de Heer Mr. H. L. Hommers, samengestelde genealogie- ***Weemhof*** vermelde onder IIb wees de Heer Ir. G. L. Meesters er op, dat uit het huwelijk van *Stijne* ***Weemhof*** (1, 3)' en Dr. ***Gerardus Boeckholf*** o.m. een zoon ***Jacob*** werd geboren, die op 21 juni 1626 verklaart van zijn voorstanders te hebben ontvangen hetgeen hem aangeërfd is van zijn overleden ouders en zijn oom Berendt (R.A. V d.d. 3).

Reeds werd aangegeven (k. 197) dat *Rixte* ***Nannes*** (IIc, 1), dochter van *Grete Gerdts* (IIc), op 9 mei 1631 haar voorstanders dechargeert voor de ontvangst van haar aandeel in de goederen van haar overleden moeder en oom *Berent* (R.A. V d.d. 3).

Door de Heer Hommes werd reeds (k. 104) medegedeeld, dat ***Derck Samuels*** en *Geertruit* (k. 197, IIa, 1) op 19 november 1,655 aan hun neef Ds. ***Reinoldus*** *Weemhoff* en diens vrouw verkopen land te Winschoten, dat door ***Berent Gerardus Weemhof*** op 18 oktober 1620 werd verkregen (R.A. V z 6, 1655, alwaar verwezen naar de herkomst van het land: de aankoop in 1620 daarvan in R.A. V d.d. 2)'.

Berendt ***Gerardus Weemhof*** (IIb) heeft derhalve geen kin-

deren gehad en is niet degene, wiens personalia in kol. 197 onder IIb werden opgevoerd. Bij het doornemen van het protocol van Winschoten was er geen acht op geslagen, dat er twee verschillende personen Berent Geerdes waren. Dat de genoemden niet identiek waren, blijkt ook hieruit dat ***Berent Weemhof*** enkele acten signeert (V dd 2, 11 februari 1617 als ***Berendf Gerardus Weemhof, 25*** april 1618 als ***Berent Gerardi),*** terwijl ***Berent*** *Geerdes* ***Wefer*** op 18 april 1619 een huismerk plaatst, evenals op 14 mei 1624 (ibid.). Het onder IIb vermelde dient vervangen te worden door:

Berendt ***Gerardus Weemhof,*** † ongehuwd, tussen 18 okt. 1620 en 21 juni 1626.

DRS. 0. D. **J. ROEMELING.**

Weemhof,

(LXXXV kol, 103-108, 196-199.)

Addenda en corrigenda op het gepubliceerde in De Nederl. Leeuw LXXXV (1968):

kol. 104: *Annetien* ***Weemhof Eeckenhorst*** (111) was een dochter van ***Jan*** *Eeckenhorst* en ***Anneke van Kets,*** blijkens R.A. V jj 2, 3 november 1657, en niet van ***Johan en*** *Ide Gerlof* ***Knokenhouwer.***

kol. 104: *Annetien* ***Weemhof*** (111, 2), tr. 1° ***Nantko Waldrix,*** zoon van ***Waldrik Nantkes*** en *Trijntien Heeres* ***te*** Beerta.

kol. 105: ***Alberdina Weemhof*** (IV, 3), tr. ***Jan*** *Bonnes,* die gezamenlijk voorkomen 16 april 1723 en 22 maart 1725.

kol. 106: *Ayolt* ***Weemhof*** (V), tr. 1° Eexta 15 april 1725 ***Tyaacktien Menszens,*** met wie hij in 1731 te Eexta woonde.

kol. 106: ***Foscea Weemhof*** (V, 8), tr. *Evert Julles.* Bewaard bleef een bijbeltje, waarin. ***Evert Julles*** van **1774** tot **1783** en zijn zoon ***Ayolt*** *Everts* van 1786 tot 1801 familie-aantekeningen plaatste; deze notities werden door G. A. Brongers gepubliceerd in „Gruoninga" (Mededelingenblad van de afdelingen Groningen en Noord-Drenthe en Winschoten van de Nederlandse Genealogische Vereniging), jrg. 12, 1966, p. 40—41.

kol. 197—198: IIc: over ***Nanno*** *Reyntz* kan nog het volgende worden medegedeeld:

op 27 februari 1609 (Verzeg. Zuidbroek, R.A. V x 1) verkopen ***Nanno*** *Reyntz* (tekent: *Reyndts*) en ***Grete*** aan ***Buncko*** *Tyaertz* en *Jaentien* 1/4 van „vijff voerdendel ackers welcker vijff voerdendel ackerss ***Nanno*** *Reyntz* mith sijn broderen end susteren van haer sal. moeder ***Tyamme*** angeervet gelegen tho Suidbroeck In die Hert daer *Tyaert* ***Nannens*** sal. affgestorven end alnu van ***Nanno*** *Tyaertz* bewoenet".

Een van deze broers was ***Tiapcko*** *Reintz,* voor wie men zie kol. 198, 111, 5.

kol. 198: ***Tyman Sypkens*** (zie bij IId), schoenmaker te Winschoten (R.A. V dd 1).

Met betrekking tot de naam ***Weemhof*** kan het volgende worden opgemerkt: de naam behoeft niet per se Duits te zijn. Gewag wordt b.v. gemaakt van de weemhoff (= pastorie) te Arnhem (Bijdr. Gelre LIX p. 194). Ook Enschede kent een Wedemhoff (Schattingsrsgister van Twenthe 1475, p. 85).

Heer ***Wessel Wedenhoff*** is priester te Arnhem op 11 april 1421 (Graswinckel, Oud-Archief Arnhem).

De naam duikt dan ook op diverse 'plaatsen op, waarbij van verschillende geslachten sprake kan zijn. Gezien de nabijheid van Rorup is te vermelden de in Beiträge zur Westfälischen Familienforschung 1962 o.a.8 op 7 juli 1768 vermelde *Frantz* ***Balthasar*** *Wemhoff* J.U. Dr. te Coesfeld.

In het nabij Winschoten gelegen Emden wordt vermeld: ***Feicko*** *Weemhof(t)* ***(Wemhof, Wedenhof),*** notaris aldaar december 1570 tot 1588, gebruikt in allerlei zendingen, o.a. naar Enkhuizen, Dantzig en de laatste maal in relatie met de Oldambtsters. Van een relatie met de Winschoter predikant is tot nu toe niet gebleken.

IR. G. **L. (MEESTERS.**

Genealogie van het vorstenhuis Nassau.

(LXXXVII, kolom 262—265).

In kolom 262-265 van de lopende jaargang van dit maandblad heeft Mr. 0. Schutte bovengenoemde publicatie van de hand van Dr. A. W. E. Dek aan een critische besahouwing onderworpen. Ter aanvulling mogen de volgende opmerkingen dienen:

Op blz. 13 en 15 vermeldt Dek de kinderen van ***Hendrik II de Rijke,*** vermeld 1198-1247, en 'dienst echtgenote *Mechteld* ***van*** *Gelre.* ***Zij*** was een dochter van *Otto I* graaf ***van*** *Gelre* ***en Zutphen*** en *Richardis* ***van Beieren*** (beter: ***van*** *Scheyern*).

Onder nummer 6 wordt *Jan* ***van Nassau*** genoemd als 39ste bisschop van Utrecht. Dit is een fout, die veel vroegere genealogen hebben gemaakt. ***Jan van Nassau*** is nooit tot bisschop gewijd. Hij was „e l e c t" van Utrecht en werd in 1290 (niet 1288 !) afgezet. Zijn bastaardzoon ***Jan*** sneuvelde niet te Zwolle, maar te Deventer.

Ernstiger is echter, dat twee dochters ontbreken. De eerste, ***Margaretha van Nassau,*** die ongehuwd is overleden, wordt [1]) vermeld bij Münch, Geschichte des Hauses Nassau-Oranien (Bd. 11 § 60 en 61); de tweede, ***Jutta van Nassau, geboren*** omstreeks 1245 en overleden in 1313/'14 werd meer dan honderd jaar geleden reeds geïdentificeerd door Dr. J. J. F. Wap in zijn boek Geschiedenis, van het Land en de Heeren van Cuyk (Utreoht 1858). *Jutta* was de (enige) echtgenote van ***Jan I van Kuyc,*** ridder (± 1242-1308). In enige akten van de elect ***Jan van Nassau*** noemt deze hem zijn „sororius". *Jan* ***I van Kuyc*** was dus een aangetrouwde oom van ***Adolf van Nassau,*** de Rooms-Koning. ***Adolf*** noemt hem dan ook een paar keer „affinis noster". Van de kinderen van *Jan* ***I van Kuyc*** is diens jongere zoon *Otto* hoogstwaarschijnlijk naar zijn oom van moederszijde, Otto ***van Nassau,*** genoemd. Een andere zoon, ***Jan,*** die in de geestelijke stand trad, wellicht naar zijn oom *Jan* ***van Nassau,*** de elect. Misschien is een derde zoon, ***Gerard,*** ook geestelijke, eveneens naar zijn oom, ***Gerard van Nassau,*** genoemd.

DRS. J. A. COLDEWEIJ.

Het wapen der gemeente Zeevang.

Op 1 augustus, 1970 is door samenvoeging van de gemeenten Beets, Kwadijk, Middelie, Oosthuizen en Warder een nieuwe gemeente gevormd die de naam Zeevang heeft gekregen, een oude naam, destijds verbonden aan een dijkgraafschap dat in deze streek heeft bestaan.

De wapens der vervallen gemeenten Beets, Kwadijk, Middelie en Warder bevatten figuren die herinnerden aan de beroepen die in die gemeenten plachten en ten dele ook

1) Volgens Dr. J. J. F. Wap, Geschiedenis van het Land en de Heeren van Cuyk (Utrecht, 1858).

nu nog plegen te worden uitgeoefend. Beets had drie hamers als herinnering aan de scheepsbouw, Kwadijk een vissersscheepje, Middelie schoven en een klaverblad tussen twee golvende dwarsbalken en Warder een koe. Alleen het wapen van Oosthuizen onderscheidde zich sterk van de andere. Het had als meest opvallende figuur een bril met één glas en een los glas daaronder, verder vier rode punten en drie ruiten. De oude wapens zijn hierbij afgebeeld.

In „De Nederlandsche Leeuw", jrg. 1940, kol. 119-125, is door de Heer P. A. de Lange met medewerking van Mejuf-

BEETS

KWADIJK

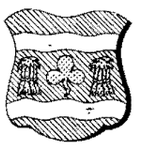

MIDDELIE

WARDER

OOSTHTJIZEN

frouw Mr. E. C. M. Prins een artikel over het wapen der gemeente Oosthuizen gepubliceerd. Daarin is te lezen dat die merkwaardige bril al in een uit 1709 daterend zegel is te vinden. Eén theorie over de herkomst is dat *Cornelis van Bergen,* heer van Oosthuizen, de bril in het heerlijkheidswapen heeft opgenomen toen hij in een veldslag een oog verloor. Een tweede lezing is dat een in Monnikendam losgebroken stier via Edam, Middelie en Oosthuizen naar Hoorn stormde, waarbij de kikkers in paniek uit de sloten sprongen en in Oosthuizen een oude vrouw omver werd gelopen. Het mensje verloor een glas uit haar bril maar liep geen letsel op. Deze bril zou dan die in het wapen zijn...

Ten aanzien van de rode punten in het Oosthuizer wapen wordt in genoemd artikel hot vermoeden uitgesproken dat dit wellicht een, sprekend" element is. Punten voor bergen: de heer van Oosthuizen heette immers Van Bergen. De drie ruiten zouden een verbastering zijn van het wapen *Boutersem,* dat als stamwapen van het geslacht (De *Glymes*) *van Bergen* mag worden beschouwd. De ruiten zouden dan „maliën" d.z. uitgeholde ruiten moeten zijn.

Daar Oosthuizen het administratieve centrum van de gemeente vormt, wend besloten alle drie onderdelen van het oude wapen over te nemen, zij het op andere wijze over het schild verdeeld en met maliën in plaats van ruiten.

Voor de overige gemeenten werd gezocht naar wat de grootste gemene deler zou kunnen zijn. Twee motieven: de zeevaart en het agrarische bedrijf sprongen daarbij in bet oog. De zeevaart wend in vorige eeuwen op velerlei wijzen beoefend, men voer ter visserij op Zuiderzee en Noordzee, maar óók ter koopvaardij naar verre landen. Daaraan was in de 17de en 18de eeuw het risico venbonden dat men in gevangenschap geraakte door optreden van Duinkerker, Biskayer, Barbarijse en Turkse zeerovers. Om nu een kans te hebben ziah vrij te laten kopen (c.q. zich beter voedsel te laten verschaffen) bestonden in verscheidene gemeenten in Noord-Holland „zeevarende beurzen" of „bossen". Dit waren fondsen, bijeengebracht door de schepelingen zelf waaruit geput kon wonden wanneer de opbrengst

van de collecten die voor dit doel in de kerken werden gehouden niet voldoende bleek. Zowel in Kwadijk als in Warder bestonden dergelijke „zeebossen". Deze „bossen" leken geschikt als herinnering aan de zeevaart. Het werd een traliewerk met een zoom eromheen, waarop enkele penningen zijn gelegd: de gevangenis en het geld voor de vrijkoopsom.

Het agrarisch bedrijf kreeg gestalte door een stierenkop, een tekening die meer sfeer heeft, stoerder is, dan een koe onder een boom.

Een kroon van drie (bladeren en twee paarlen werd toegevoegd, uitsluitend ter versiering.

De officiële beschrijving van het bij Koninklijk Besluit van 25 september 1970, No. 12 vastgestelde wapen luidt als volgt:

„Gevierendeeld, 1 doorsneden; a. in zilver vier de „bovenrand rakende punten van keel: b. in sinopel „een gouden bril met glazen van zilver, het linker „glas eronder geplaatst: 11 van zilver, getralied „van sabel en een zoom van sabel beladen met „acht zilveren penningen; 111 in sabel een aan„ziende stierenkop van goud, gehoornd, getongd „en geringd van keel; IV in sinopel drie maliën „van zilver.

„Het schild gedekt met een gouden kroon van „drie bladeren en twee paarlen."

MR. G. A. BONTEKOE.

De oudere generatie Dekker (Van der Mijll Dekker)+

(LXXXVII, kol. 144-149).

Addenda en corrigenda:

kol. 144, noot 1, regel 8 van beneden: i.p.v. VC° leze men: XV°. De in deze noat [beschreven zerk is thans door een bouten vloer aan het oog onttrokken.

kol. 147, regel 23 van boven: men leze 1617 i.p.v. 1613.

kol. 147, regel 14 van Beneden (noot 23) : i.p.v. de woorden (zie noot 4) te lezen: (zie noot 14).

kol. 148, regel 31 van boven: ***Pieter Jansz. Decker*** (1) wordt vermeld 1588-1617 (niet 1588—1613).

kol. 148, regel 2 en 1 van beneden: de noot 36 dient te worden vervangen door het volgende:

36) Op 16 febr. 1617 wordt ***Pieter Jansz. Decker*** nog genoemd als eigenaar van een perceel land onder Bleiswijk (not. arch. Rotterdam 21 f. 18). Op 27 sept. 1624 komt Jacob *Pietersz.* ***Decker*** voor als erfgenaam van zijn moeder (r.a. Bleiswijk 11, pag. 146).

MR. G. J. J. VAN WIMERSMA GREIDANUS.

De herkomst van Arend de Vries, schout van Enkhuizen 1712-1727.

Addenda en corrigenda:

kol. 196, regel 2 van beneden: ***Th.*** *Semeyns* werd gedoopt 4 januari 1671.

kol. 197, regel 30 e.v. van boven: aan de vermelding „geboren Enkh. 4 april 1700" (geen inschr. in de doopreg. aldaar) dient het volgende te worden toegevoegd: de doop van ***Didrick Arnold*** is ook niet gevonden in de Hervormde doopregisters (voorzover deze bewaard zijn gebleven) in het gebied rond Enkhuizen, t.w. Binnenwijzend, Bovenkarspel, Grootebroek, Hem, Hoorn, Oosterblokker, Oostwoud, Westwoud en Schellinkhout.

kol. 197, regels 31 e.v. van boven: de woorden: „door Mr. Walich Proost in zijn testament van 18 december 1706 voor notaris Jan Meun genoemd etc. etc. tot en met de woorden soontjen van *Theodora Semeyn* huyvrouw van *Arent de Vries*" dienen te vervallen.

kol. 197, tussen de regel 45 en 46 van boven voege men de volgende regel:

2. *Dirk Elias de Vries*, ged. Enkhuizen 17 juni 1703 (get. Elia Heinsius), begr. aldaar 1 juni 1711 Zk 84 Z.

kol. 197, regel 46 van boven: men leze 3 i.p.v. 2.

kol. 197, regel 47 van boven: men leze 4 i.p.v. 3.

kol. 197, regel 50 van boven: men leze 5 i.p.v. 4.

kol. 197, regel 53 e.v. van boven: men leze:

6. *Elia Wilhelmina de Vries*, ged. Enkhuizen 1 juni 1710 (get. Aafje Semeins). etc.

kol. 198, regels 9 en 10 dienen te vervallen.

kol. 198, regels 11 en 12 te lezen als volgt:

7. *Eva Geertruida de Vries*, ged. Enkhuizen 21 aug. 1711 (get. Aafje de Glarges), begr. aldaar 27 aug. 1714 Zk 81 Z.

kol. 198, noot 6 vervalt.

kol. 199, regel 7 van boven: aan de woorden: 1. *Theodora Elisabeth de Vries* enz. . . . (geen doopinschr. te Enkhuizen) toevoegen: aldaar is wel op 1 april 1738 de doop ingeschreven van *Vrouwtje* als dochter van „*Willem Mighielsz* en *Meynsjen Claas*" waarbij als getuige optrad *Aaltjen Harmens* met in de marge de aantekening „onecht". Over deze onwettige geboorte maken de Kerkeraadshandelingen (im tegenstelling tot de usance) geen vermelding.

kol. 199, regel 14 e.v. van beneden: 1. *Cornelia Margaretha Fries* is blijkens haar ondertrouwinschrijving van 25 april 1774 te Amsterdam „doopsgezind, wonende op de keysersgragt en geassisteert met haar oom *Pieter Woestenraad*" terwijl de bruidegom *Gerrit de Vries* „gereformeert" op de Prinsegracht woonde. Hij tr. 1° (ondertr. Amsterdam 22 juni 1770) *Wilhelmina Christina Dissel*, „van Amsterdam, gereformeert, out 18 jaaren, op de Agterburgwal, oudert doot geass. met haar voogd *Jan van den Berg (Eldertz?)* de rato caveert voor syn medevoogden *Willem van Meeden* en *Jan Daniel Scheydius*.

kol. 199, regel 9 van beneden: te lezen i.p.v. *Elia Willemina Robbé* geb. *de Vries*: *Willemina Eva Robbé* geb. *de Vries*.

kol. 199, regel 6 e.v. van beneden: 2. *Meinoutje Elia Fries*, werd bij de huwelijksaantekening te Amsterdam in 1770 genoemd „van Enkhuizen, doopsgesint, oudart doot, geass. met baar oom en voogd *Pieter Woestenraad*, caveert voor syn mede voogd *Adriaan van Heyningen*"; de bruidegom *Koenraad Hovens is* „van Haarlem end daar wonende, doopsgesint, syn moeder *Sara de Wit* te Haarlem".

kol. 200, regel 1 van boven: lees *Willemina Eva* i.p.v. *Elia Wilhelmina*.

kol. **200**, regel 10 van beneden: aan de woorden: „door *Geertruyt Sluyskens* 3 april 1699 ten doop gehouden" het volgende toevoegen: In mangine van doopregister te Enkhuizen is deze inschrijving gemerkt met een kruis (het gebruikelijk merk bij de doop van onwettige kinderen). De Kerkeraadshandelingen (Enkhuizen, archief Ned. Herv. Gemeente) vermelden 16 april 1699: „*Allegonda Dincklagen* wegens teelen van hint in onegt onder censure gebracht"; de „vader van het kind" (die als regel in deze gevallen eveneens wordt genoemd) is hierbij niet vermeld.

Drs. A. G. Vosdingh Bessem.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

van Drielenburg (LXXI 196; LXXXVII 229, 309). Het antwoord op deze vraag, opgenomen in de lopende jaargang kol. 309/310, was van de hand van Mr. E. van Weel te 's-Gravenhage.

Redactie.

Krempeler-Pels. Gevraagd gegevens over de voorouders van *Christoffel Krempeler (Crimpelaer)*, afkomstig van „Holstedt in Saxen", begr. Rotterdam 6 aug. 1722, tr., als weduwnaar van *Maria Bouwmans*, 2° Rotterdam (Lutherse kerk) 2 maart 1710 *Elisabeth Pelt*, j.d. „uit Terhalle in het Branburgse land".

Doorn. E. J. C. **Kamerling.**

Kuyper-de **Roy.** Gevraagd gegevens over de voorouders van *Jan Aryensz. Kuyper, j.m.* van Rotterdam, begr. aldaar 3 nov. 1707, tr. Rotterdam 19 sept. 1677 *Marytje Jansdr. de Roy*, j.d. van Rotterdam, † na 1707.

Doorn. E. **J. C. Kamerling.**

Lastdrager+ Wie kan mij inlichtingen of tips verstrekken over geboorteplaatsen e.v. geboonte (doopdata's) c.q. en de afkomst van de navolgende personen:

a. *Claes Lastdrager*, oud-kapitein, die 19 maart 1,659 werd voorgedragen als vice-admiraal bij het Noorderkwartier (Res. Stat. v. Holl. 57).

b. *Cornelis Claesz. Lastdrager*, kapitein, die bij de slag bij Duins, onder Adm. M. H. Tromp, 21 'okt. 1639, het bevel voerde op schip met 78 matrozen.
(Journaal v. Tromp, uit C. R. Boxer, Cambridge 1930). Deze gegevens verkregen van Alg. Rijksarchief.

c. *Dirk Adriaansz. Lastdrager*, geb. Wensveen (= Waddinxveen) in 1658, 'houtzager en molenaar, begr. Amsterdam 7 juli 1706, tr. 1° (ondertr. Amsterdam 19 april 168 1) *Trijntje Claas;* tr. 2° (ondertr. Amsterdam 29 maart 1692) *Trintje Jans*.

Wie kan mij inlichten over geschiedenis enz. der dorpen Scharwoude, Grosthuizen, Avenhorn en Ursem, in de periode ± 1550/1670. Dit i.v.m. mijn onderzoek naar de herkomst van het geslacht *Lastdrager*.

Den Helder. K. **Lastdrager.**

van Oostsanen. Gevraagd gegevens over de voorouders van *Pieter Gerbrantsz. van Oostsanen*, geb. te Oostzaan, burger van Dordrecht 2 maart 1684, tr. 2° Dordrecht 5 aug. 1668 *Lucretia Pietersdr.*

Doorn. E. **J. C. Kamerling.**

Roonaer. Gevraagd inlichtingen betr. het voorgeslacht van de — in de Parenteel Ven Drie1 vermelde — drie gebroeders *Roonaer*, resp. *Hendrik. Gerrit* (*gesegt Velzenaer)* en *Adriaen Pietersz.*, gehuwd' met drie zusters *de Raet*, resp. *Neeltje, Maertje* en *Ariaentje Jansdr.*

M eppel. W. **Ch. D.** Hoogendijk.

van Rijckel. Gevraagd gegevens over nageslacht van ***Arnold Balthasar*** baron ***van Rijckel,*** baron van Moulinghen de Navaignes, vrijheer en graaf "van Rijckel, heer van Bullecum, Elven, etc., tr. 12 juli 1710 ***Johanna Phillippina van Oostrum;*** zij woonden 3 januari 1710 te Valkenburg (L.).

Waar bevinden zich eventuele familiepapieren uit hun boedel?

Amsterdam. P. J. VAN OOSTEROM.

van Velthuysen (LXXXVII 141). De beide *Jacoba's* ***van Velthuysen*** waren achterkleinkinderen van ***Wernart*** *Jacobszn.* ***van Velthuysen*** (1535—1607). De filiaties blijken o.a. uit. Dr. Booth's aantekeningen in HS. 378, blz. 316 en 37, en HS. 379, blz. 54 (R.A. Utrecht). Ter aanvulling en documentatie van voor vraagsteller relevante aantekeningen — en onder verwijzing naar de gegevens uit die aantekeningen reeds gepubliceerd in De Nsderl. Leeuw 1966, kai. 442 — noteerde ik uit archivalia in Gem. Archief Utrecht en het register op de Domoverluidingen (afgekort D.) o.a.:

I. ***Wernart Jacobsz. van Velthuysen*** (1535—1607) had bij zijm eerste twee echtgenote's een groot aantal kinderen, die o.m. blijken uit een transportacte van 22 maant 1608. Zijn zoon ***Jacob,*** geb. ca. 1559, zou verwekt zijn bij *Alyt van* ***Rhenen;*** hij volgt 11 A. De zoon ***Huybert zou*** uit het tweede huwelijk met *Metgen Herman* ***Lambertsdr.*** geboren zijn: hij volgt 11 B. Als dit laatste juist zou blijken dan zijn alle kwartieren ***Van Rhenen,*** voorkomende op schilderijen en in de Sijpesteincollectie (zie Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie 1969) en op- .de schilderijen van Dr. *Lambert* ***van Velthuysen*** en diens broer ***Wernart*** in het Centraal Museum te Utrecht onjuist. Ik hecht meer waarde aan Dr. Booth dan aan soms, posthuum ter meerdere eer en glorie op schilderijen aangebrachte wapens.

Wat de drie echtgenotes van ***Wernart Jacobsz. van Velthuisen*** voornoemd betreft merk ik op, dat hij met zijn eerste vrouw ***Alyt*** voorkomt in een transportacte van 17 maart ***1563.*** Daaruit blijkt haar geslachtsnaam niet. Zij zou „een moeders suster zijn van ***Reynier Henricks van Rhenen".*** Dat de zuster van die moeder een ***Van Rhenen zou*** zijn die dan eveneens met een Van ***Rhenen*** gehuwd zou moeten zijn, wil althans ***Alyt*** ook een ***Van Rhenen*** kunnen zijn, ware m.i. nog te bewijzen.

Dat de derde echtgenote een ***Van Merkerck zou*** zijn heb ik oorkondelijk niet kunnen vaststellen. Booth noemt deze familienaam niet en in een transportacte van 24 juli 1582 ontbreekt die naam eveneens.

Opmerkelijk in Dr. Booth's aantekeningen in het algemeen is, dat hij vrijwel nimmer huwelijksdata of dopen vermeldt, alhoewel hij toegang had tot vrijwel alle 'Utrechtse archivalia. Zijn uitvoerige ***Van Velthuysen*** aantekeningen kunnen zonder moeite met vele trouwgegevens aangevuld worden o.a. de ondertrouw van 31 maart 1594 van ***Werner Jacobs,*** weduwnaar van ***Metge*** *Hermans,* met ***Luytge Willems,*** weduwe van ***Luymen*** *Cornelisz.* Hun huw. voorw. d.d. 7 april 1594 bevinden zich in de familiestukken ***Van der Nijpoort*** (gem. arch. Utrecht Bibliotheek cat. blz. 161). Zijn getuigen zijn zijn zoons ***Jacob*** en ***Henrick en*** zijn schoonzoon ***Henrick Jacobs (van Coesfelt).*** Sprake is van zijn voorkinderen bij ***Metge*** *Hermans,* van wie alleen *Lambert* genoemd wordt (die tr. 1593 ***Rijckgen van*** *Straten*). Haar getuigen zijn de gebroeders ***Anthonis*** en *Gijsbert* ***Willems Vasterick*** en *Herman Cornelis* ***van Bemmel*** 1).

On 19 maart 1595 legateert ***Werner Jacobs van Velthuyzen*** aan zijn voorkinderen ***Jacob,*** *Hendrick* en *Aeltje* gehuwd met *Hendrick Jacobs* ***van Coesfelt*** ieder f 100,— (nots. J. van Herwaarden).

IIA. ***Jacob Wernartsz.*** *van* ***Velthuysen (1559-1*** febr. 1633 (D.)) raad van Utrecht 1610 en 1611, tr. vóór 24 juli 1582 (transp.reg.) *Jacobge* ***de Kemp,*** overluid 10 febr. 1621 (D.) dochter van *Dirck* ***Jacobs*** en ***Margriet Gerritsdr. de Zwart*** (zie Booth's aantekeningen ***De Kemp*** HS. 378, blz. 57, en 379, blz. 161).

Hij transporteert 11 jan. 1583 zijn vierde deel van het huis (Luypaert genaamd in 1668) aan de Zoutmarkt aan Jan van ***Broeckhuysen,*** welk deel zijn vrouw is aangekomen door dood van haar vader ***Dirck de Kemp.***

De overige drie vierdedelen werden op 9 jan. 1582 door de kinderen van ***Jan Janszn. van Vianen Emgelmje Gerrit Zasdr.,*** n.l. ***Margaretha*** gehuwd met ***Beernt de Coninck, Agatha,*** weduwe van ***Willem*** van ***Duyst; Claes*** gehuwd met ***Marichje (van Wijnbergen*** zie 20 jan. 1582) en ***Sophia*** gehuwd. met ***Peter Jacobs van Medenblick,*** overgedragen aan ***Jan van Broeckhuysen*** voornoemd (transportreg.). Uit transportacte van 24 juli 1582 blijkt, dat ***Jan Jans van Vianen*** een zoon is van ***Jan Dircks*** en ***Pieternella*** 2).

Jacob van Velthuysen verkreeg bii overdracht van de onmondige kinderen van *Cornelis* van ***Velthuysen 4*** jan. 1614 het huis het Wilde Wijff (Lichteaard nr. 4), welk huis hij als weduwnaar 30 okt. 1628 verkocht aan *Dirck* ***de Vries.***

Zijn zoon ***Wernart*** volgt IIIA.

IIIA. ***Wernart Jacobsz. van Velthuysen,*** overl. 7 dec. 1629 (D.), tr. 8 nov. 1618 ***Maria van Mansfelt,*** overl. 2 juli 1627 (D.), dochter van de lakenkoper *Jan van Mansfelt en Margaretha van* ***Dompselaer*** (zie Booth HS. 378, fol. 769, en Nederl. Patriciaat 1915 i.v. ***Van Mansvelt).***
Uit dit echtpaar o.a. een dochter *Jacobge* ***van Velthuysen,*** overl. 11 sept. 1682, tr. 7 nov. 1637 ***Jan van Rijnevelt,*** muntmeester, overl. 27 febr. 1680, zoon van *Jan* (de oude), goudsmid, en ***Alid van*** *Schendel* (zie nots. C. Verduyn 6 febr. 1641).

Hun testament 21 dec. 1643 nots. C. Verduyn. Zij krijgt legaat van haar zuster ***Margaretha*** gehuwd met *Gerard* ***Heydendael,*** wijnkoper 27 juli 1663 nots. G. Houtman 3).
De kinderen wan ***Rijnevelt*** zullen t.z.t. volgen bij een antwoord op vragen Van ***Rijneveld*** in De Nederl. Leeuw 1958, kol. 37, en 1970, kol. 139.

IIB. ***Huybert Wernartsz. van Veihuysen,*** pander van de Staten van Utrecht, overl. 15 sept. 1645 (D.). (Volgens Booth was zijn moeder *Metge Herman* ***Lambertsdr.,*** de tweede vrouw van ***Wernart*** (1)), tr. 3 april 1608 ***Gerrichje*** *van Rijnevelt,* overl. 20 juli 1663 (D.), 'dochter van ***Dirk*** *Gerrits Gerritszn.* en *Aeltgen* van ***IJsselstein Jansdr. (Zij*** is geen dochter van een ***Van Rijnvelt x Van Schendel,*** althans niet van ***Jan Dirks van Rijnevelt,*** die tr. 6 mei 1604 *Aeltjen* ***Jans van*** *Schendel* (lees: ***Schijndel)***).

Zij testeren 30 juni 1625 voor notaris J. van Vechoven en 30 aug. 1636 en 14 sept. 1645 voor nots. C. Verduyn. Op 8 dec. 1655 verkoopt *Gerarda* vun ***Rijnevelt,*** weduwe van ***Huybert van*** *Velthuysen,* met haar kinderen: ***Wer-***

1) ***Luytgen*** *Vastrick's* voordochter ***Willempje Luymens van der Horst*** tr. ***Jacob*** *Cornelisz.* van. Portengen; hun testament d.d. 2 aug. 1597 bij nots. J. A. Wttewaell.

2) Zie De Ned. Leeuw 1905, kol. 280; 1956, kol. 93; 1957, kol. 340; 1959, kol. 241.

3) Zie ook een zeer uitvoerige acte over de scheiding van de goederen van ***Jacob Wernarts van Velthuysen*** en ***Margaretha van*** *Dompselaer* wed. ***Jan van*** *Mansvelt,* grootouders van de kinderen van ***Wernart Jacobs van Velthuyse,*** gehuwd met ***Maria*** van *Mansveld;* mede compareert o.a. het echtpaar ***Johan van Rijnevelt-Jacobmina van Velthuysen.*** Nots. W. van Galen 19 jan. 1638.

nari, raad; *Lambert* med. dr.; Cornelis; *Dirck* advocaat, *Alit* gehuwd met de chirurgijn ***Evert*** van ***Sijpestein*** en *Anna* dan gehuwd met ***Abraham van Tiel,*** een huis in de Korte Nieuwstraat. Zie ook een acte van 17 maart 1660 bij nots. G. Houtman.

Zijn zoon *Cornelis* volgt **IIIB.**

IIIB. *Cornelis van Velthuysen,* ontvanger, overl. 16 okt. 1676 (D. j, tr. 18 dec. 1638 *Maria Johan Coenraadsdr. Strick,* overl. *15 sept.* 1,690.

Zij testeert als weduwe, 16 juli 1680 voor nots. W. Zwaerdecroon Jr. en noemt als haar kinderen: ***Johannes, Hubertus, Coenraad, Gerarda*** (geh. met Nicolaas ***Bande)***; ***Anna*** (geh. met Gerard van Tiel) en Jacomina.

De dochter *Jacomina van Velthuysen* voornoemd, ged. 5 sept. 1655, overl. *5* april *1728,* tr. 26 okt. 1681 (niet 25 okt. 1685) *Willem van Vloten,* chirurgijn. Zie verder de gegevens *Van Vloten* in De Wapenheraut 1907, blz. 296 e.v., waaraan toegevoegd kan wonden hun testament van 25 sept. 1682 voor nots. W. Zwaerdecroon en gegevens in een acte van nots. D. Woertman van 24 okt. 1691.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

Voskuyl-van Ebbenhorst (LXXII **360; LXXIII 91-93,** 160, 294). Een oudere generatie *Voskuyl* treft men aan in het gerechtelijk archief van Woudenberg (inv. R.A. Utrecht no. 1206) 1695, zonder datum: *Jan Jansz. Lagerwey voor* 1/5 part mede-erfgenaam van *Jan Hendriksz.* en *Marretje Tonisdr.,* procedeert tegen *Teunis Wildeman,* gehuwd met de weduwe van *Teunis Teunisz. Voskuyl,* welke laatste tevoren 'gehuwd geweest is met *Marretje Tonisdr.,* betreffende de uitkoop van de erfenis van voornoemde *Jan Hendriksz. en Marretje Tonisdr.* Uit deze actie blijkt — gelezen in samenhang met de gegevens gepubliceerd in Ned. Leeuw LXXIII, kol. 294 — dat de in de kwartierstaat *Voskuyl* (Ned. Leeuw LXXIII, kol. 91) onder 6 vermelde *Teunis Voskuyl* d e 0 u d e voornoemde *Teunis Teunisz. Voskuyl* en *Marretje Tonisdr.* als ouders had. Laatstgenoemde was weduwe van *Jan Hendriksz. Lagerwey* toen zij met *Teunis Teunisz. Voskuyl* trouwde. Deze *Teunis 'Voskuyl* hertrouwde op zijn beurt met *Jannetje van Ysendoorn,* die op haar beurt als zijn weduwe hertrouwde met *Teunis Wildeman,* onderschout van Woudenberg (zie ook Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie, 1964, blz. 55).

Scheveningen. MR. E. VAN WEEL.

de Witt. 'Omstreeks 1699 vestigde zekere *Hendrick de Witt* zich te Els10 (Ned. Limburg), later te Boorsem (Belg. Limburg). Hij trad op als gevolmachtigde van *Nijst Hendrickx Dullens.* Omstreeks 1713 huwde hij met *-Maria Ploumen* uit Elslo. Hij overleed tussen 1733 en 1735. Zijn nakomelingen bekleedden talrijke overheidsfuncties.

Volgens de familietraditie was hij een afstammeling van een Hollandse patriciërsfamilie. Hij was eerst gereformeerd, doch zou katholiek geworden zijn en zou daarom onterfd zijn door zijn ouders en uitgeweken zijn naar Limburg.

Mogelijk is hij te vereenzelvigen met *Hendrick de Witt,* gedoopt in de Zuiderkerk te Amsterdam op 27 sept. 16'72, als zoon van *Hendrick de Witt* en *Jannetje Hendrickx;* getuige was *Maria Egbers.*

Laatstgenoemde *Hendrick de Witt zou* de klein- of achterkleinzoon kunnen zijn van *Pieter* of *Thijs de Witt,* zoaen van *Berckman de Witt,* behorende tot het Amsterdamse regentengeslacht *De Witt (zie* o.m. Algem. Nederl. Familieblad, jrg. 1884, nr. 111, en Elias, De Vroedschap van Amsterdam, blz. 285, noot x). Kan iemand dit bevestigen?

Oud-Gastel. MR. H. P. A. M. MASTBOOM.

van Zuylen. Omstreeks 1504 traden in het huwelijk Otto *van Haeften* (1474—1558), wonende te Utrecht (in 1556 in De Grote Helm, Oudegracht) — bastaardzoon (bij *Henrica van Brakel?*) van *Jan van Haeften* (kanunnik van St. Marie aldaar, † in 1526 — en *Elisabeth van Zuylen* (1481—1567), die volgens een handschrift uit de collectie Pauw van Wieldrecht (getypt afschrift 'aanwezig Rijksarch. Utrecht, M.S.-coll. Van Attevelt nr. 224a) een bastaarddochter zou zijn van *Dirk van Zuylen* „met het ene oog" bij *Aleid van Broeckhuysen* (zie uitgebreider: Dr. M. van Haaften, Dom. Benedictus Haeftenus, Amsterdam, 1940). Dat *Elisabeth*'s vader *Dirk* heette, is goed mogelijk, gezien de voornamen van de 'kinderen uit dit huwelijk: *Dirk, Elisabeth, Aleid, Henrica* en *Jan.* Er zijn echter verscheidene naamgenoten *Dirk van Zuylen* die als haar vader in aanmerking kunnen komen. Van één van hen is bekend dat hij natuurlijke kinderen had: *Dirk van Zuylen van de Haer,* vermeld 1447-1502, burgemeester van Utrecht (1500) (zoon van *Dirk van Zuylen* en *Josina van de Haer*), laat namelijk zijn aangekochte goederen aan de Putcuyp (d.w.z. Putkop onder Harmelen?) na aan „alle de bastaarden" (magescheid d.d. witte 'donderdag 1502 volgens Van Buchels boek E, thans M.S.-coll. Rijksarch. Utrecht inv.nr. 358 IV, fol. 6 vso.). Was deze *Dirk van Zuylen* inderdaad de vader van *Elisabeth* bovenbedoeld? Wie is *Dirk van Zuylen* „met het ene oog"?

Eindhoven. MR. G. J. J. VAN WIMERSMA GREIDANUS.

Familiewapen op Chinees bord, De Heer *A. Witbraad* te Amstelveen bezit een eetbord, onderdeel van een Chinees servies, waarvan nog enkele 'andere exemplaren zich in f amiliebezit bevinden. Het bord is versierd met een familiewapen, zijnde: geschaakt van rood en goud. De dekkleden en de vlucht van het helmteken vertonen dezelfde kleuren. Hoofddeel van het helmteken is een kolom-achtig voorwerp, waar omheen afwisselend gouden en rode banden, en getopt met een klein voorwerp (mensenhoofd?). Vermoedelijk heeft hier de Chinese decorateur een ingeleverde tekening niet goed begrepen.

Is bekend voor wdke familie, eventueel voor welke persoon, dit servies in de 18de eeuw te Kanton is besteld? In vele gevallen stond de besteller in intieme betrekking tot de V.O.C. De eigenaar noemde als mogelijke namen: *Van Riel, Pieterson, Schurink, Van Gunst, Spanjaard.*

Vorden. MR. A. STARING.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — De genealogische geschiedenis van het geslacht Oving, door Ds. J. W. Schaap. — Enkele geslachten Oving in Drenthe en Groningen, door Drs. 0. D. J. Roemeling. — De oorsprong van het Gelderse geslacht Hamming en de families Rhijnderhoff, Winkels en Bakkerweerd, door Dr. H. W. van Tricht. — Stamboek Holleman, door Mr. F. A. Holleman, met Nawoord van de redactie. — Korte mededelingen: Weemhof; Weemhof; Genealogie van het vorstenhuis Nassau; Het wapen der gemeente Zeevang; De oudere generaties Dekker (Van der Mijl1 Dekker); De herkomst van Arend de Vries, schout van Enkhuizen 1712-1727. — Vragen en antwoorden.

LEXICOGRAFISCH NAAMREGISTER

Jaargang **1970,**

Het teken * wil zeggen dat in het artikel ook aantekeningen van wapenkundige aard voorkomen.

A

Aa, van der **82, 266.**
Aalfs 257.
Aarde, van 54.
Aartse 141.
Abbesteegh, van 106.
Abeels 208-214, 298-300.
Aberson 165.
Abresch 76.
Ackersdijck 167.
Adel, den 73.
Admiraal 258.
Adriani 53.
Aeckerlin 170.
Aelbrink (Oolbrink, Olbering) 205.
Aelst, van 37, 40, 115.
Aelwijk (Alewijk), van 141.
Aerdijnen, van **125.**
Agron 50.
Aikema, van 330, 334.
Ailly, d' 53, 111.
Aitsma, van **329,** 333.
Alandt 260.
Alary 203, 204.
Alberts 53, 219.
Aldenburg, von 53.
Aldewereld 76. 77.
Alewijk (Aelwijk), van 141.
Alewijn 209, 213.
Algra 255.
Alkemade, van 48, 49.
Aller, van 115, 246.
Aller, van (Olden) 246.
Allert 259, 261.
Alphen, van 287.
Altena, van 133, 158*, 222, 223.
Altes, Korthals 375.
Althuijsen (, van) 75.
Alting 219, 346-348, 352, 357, 359.
Amand, Saint 112.
Amersfoort 241, 245.
Amersfoort, van * 84.
Amiot 50.
Amour, d' 69, 76, 79.
Amsberg, van 264.
Amstel, van 115.
Amstel (van Myndea), van 115.
Andechs, von 218.
Anderson 165.
Anjou 218.
Annoque 309, 310.
Anosi 50, 53.
Anselein 50.
Anspach 288, 375.
Ant(h)om 71-73.
Anthonia 57.
Antonissen 52.
Appeldoorn 53.
Arckel, d' 93.
Arckel, Langerack alias 93.
Arenton 239.
Arents (Arentz) 91, 92, 140, 2716. 290. 291. **368.** 371.
Arkel, van **162, 217*,** 226*.
Arnoys 111.
Arntzen 167.
As, van 53.
Asseliers, van 211, 212.
Assen, van 249.
Assendelft, van 48 *, 165, 291.
Auckama 195.
Audenhove, de Norman d' 161.
Avens 68.
Averloo (O(e)verloo), van 274, 275, 289, 290.
Avinks 371.
Avril 203.
Avijnge 354.
Aylva, van 331.
Aysma 214.

B

Baack (Baeck) 9.
Baan (Baen) 44.
Baars 285.
Baartslag Smit 242, 243.
Bac 136.
Backer 40, 220.
Backers 66.
Backx 51, 220.
Baelde 52.
Baen (Baan) 44.
Baenst **112.**
Baerle, van 90.
Baert 165.
Baetens 111.
Bak 253.
Bakelsen, van 221.
Bakkerweerd 363-375.
Baljeu 110.
Bally 51.
Balsen 53.
Balveren, van 214.
Bambeeck, van 51.
Bande 389.
Bank, van der 262.
Bannerman 66.
Barbier 170.
Barby, von 163.
Barnda 349.
Bartels 105, 107, 274, 289.
Barton 258.
Bary, de 267-269.
Baseliers **111.**
Bassompierre, de 161.
Batenburg, van **183,** 186.
Batenburg, van Bronckhorst- 114.
Bauldry 307.
Baux **218.**
Beaufort 52.
Beaumont, van 55, 56, 115, 228.
Bebinghe 354.
Becker 145, 259, 261.
Becx 51, 219.
Beeck, van 213.
Beeck, van der 261.
Beeck, Quadt de 166.
Beeckum, van 215, 216.
Beek, van 259.
Beelaerds 50.
Beelaert 50.
Eeelaerts 110.
Beelaerts van Blokland 53.
Beer, de 50, 174.
Beereobroek 165.
Beest, Heemskerk van 103.
Behaeghel 165.
Beieren, van 382.
Bekaert 50, 52.
Beker 374.
Bell, van der 168.
Bellujon, de 214.
Balvea 53.
Bemmel, van 173, 387.
Bender 106.
Benningchs 306.
Benninghuysen, van (von Berninghausen) 135.
Bent 148.
Bentem, van 58.
Bentheim, van 82.
Bentinck-Rhoon 53.
Berail 27.
Berch, van de 174.
Berch (alias Cos (Koss)), van den 145.
Berck, van 117.
Berckel 145, 149.
Berckel, van 56. 103.
Berckelaer, van' 51.
Berckhout **144,** 149.
Berendrecht, van 227.
Berends 249.
Berensbach 302.
Berents 274.
Beresteyn, van 133.
Beretta 165.
Beretze 251.
Berg, Mark- 150.
Berg, van den 36, 253, 259, 380.
Berg, v. d. 54.
Bergen, van 18.
Bergeijck, van 171.
Bergh, van den 223, 259.
Berghuys, van 288.
Bergman(n) 27, 112, 113.
Berkt. van den 256.
Berlincx 62.
Bernagiën, van 142.
Bernard 213, 215, 269.
Berninghausen, von (van Benninghuysen) 135.
Berthout 226.
Berton 111.
Bervelinghs 66.
Bes, de 35. 44.
Besemer (Bezemer) 34, 167.
Besier 140, 281. 291, 297, 298, 367.
Bessem 220.
Besten, den 362.
Besten, van 328.
Beumer 365.
Beurden, van 111.
Beus, de 244.
Beuyt 147.
Beveren, van 54, 229.
Beverforde, van 87.
Beyen 218.
Beyeren, van 227.
Beyerman 168.
Beyermans 260.
Beijer(s) 173, 174.
Bezemer (Besemer) 34, 167.
Bezuidenhout 222.
Bichon 167.
Bie, de 52.
Bierens 206.
Biesterfeld, van Lippe- 264.
Billiaert 110.
Bindervoet 242.
Bink 248.
Binnengoor 275.
Bischof 373.
Bisschon 44.
Bitter 221.
Blaauw 50, 194.
Blaeu(w) (Blaue) 11, 13.
Bla(eu)we, de 338.
Blankensee, von Wedel- 163.
Blau, de **13.**
Blauhulck (Blau(w) hulk) **10,** 11, 15, 197.
Blécourt 218.
Blenckvliet 44.
Bles 23, 27, 283.
Block 194, 239.
Blocklandt. van 116.
Bloem alias le Blom 137.
Bloemendaal 67.
Blois (Bloos), de 126.
Blok 199.
Blokhuys 244.
Blom-238, 270.
Blom, Bloem alias le 137.
Blommestein, Canzius van 221.
Bloos 165.
Bloos (Blois), de 126.
Bluys 261.
Bobbaert, van den 115.
Bockeljo(e)ns 22-26.
Boddingius 244.
Bode 221.
Bodinckhuysen, van 306.
Boeckholt 380.
Boeke 176.
Boel, van de 260.
Boelaer 50.
Boelen 50.
Boer 34.
Boer, de 244.
Boersma 257.
Boets 261.
Boetzelaer, van 114.
Bogaert 90.
Bogaert, van den 55.
Bois, de 203.
Bois, du 111.
Bol 54, 260.
Boll 168.
Bollaarts **106.**
Bolster, de 260.
Bolten 218.

Bomas 255.
Bomelijn 165.
Bommel, van 80'.
Bonevelde, Ovinge de 338.
Boo, de 220.
Boogaard, van den 254.
Boogaart 310.
Boogaerdt, van den 169.
Boogaert 202.
Boom 239, 241.
Boon 35.
Boonaart 54.
Boonen 260.
Boot 93.
Booth 117, 118.
Bor 92.
Borch 343.
Borch, de 265.
Borch (Burch), ter 58.
Borch, ter 322, 324, 326, 332, 335, 337, 349.
Borch, van 345, 350.
Borck, van 349, 352.
Borculo, van 138.
Bordels 55.
Bordings 269.
Borgesius 218.
Born, van 206.
Bornwater 125.
Borsje 77.
Borst 258.
Bos 21, 169, 248.
Bos Otten 165.
Bos(ch) 8, 14, 15, 20.
Bosch, van der 252.
Böseken, van 206.
Bosgoedt 373, 374.
Bosman 5 4 .
Bosmans 362.
Bosveld, van 230.
Botervat 22, 26.
Both 90, 114, 265.
Bouchout. de Wouters de 161.
Bouckenóoge 52.
Boulier 53.
Boullenger, le 202, 203, 306, 307.
Bourbon van Parma, van 264.
Bourgondië, van 5 *, 218, 226.
Boutens 110.
Bouvry 307.
Bouwens (van der Boyen) 260
Bouwmans 386.
Bouwmeester 281.
Boven, van 222, 253.
Bovendorp 374.
Bowier 167.
Boy 66.
Boyen, Bouwens van der 260.
Bra, de 210.
Brabant, van 218, 222.
Bracke 50.
Bra(c) kebusch 302.
Braems 267, 268.
Brak 52, 254.
Brake1 (Braker), van 99—102, 178. 179. 390.
Bramse lil.
Brandt 306.
Brants 328, 333.
Brederode, van 115.
Bredius 237, 239, 245-247.
Bree. van 261.
Breugelman 126.
Breukelman (Bröckelmann) 113.
Briel, van den 247, 248.
Briers 251.
Bries 138.
Briët 164.
Brimeu 112.
Brinck 171, 360.
Bringues(, de) 214, 215.
Brinkhuijs 94, 277, 290.
Brinkmann 259.
Brinkmans 283.
Britman 218.
Bröckelmann (Breukelman) 113.
Broeck, van den 74, 87, 142.
Broeckhuijsen, van 114, 388, 390.
Broeils 351, 356, 357.
Broeke, ten 78.
Broekhuis 257.
Broens 310.
Broer 147, 250.
Broers 110, 134.
Bron, van der 373.
Bron(c)khorst (Bronchorst), van (of: de) 54, 87, 112, 176, 177, 180, 182, 183, 186, 227.
Bronckhorst-Batenburg, van 114.
Bronninger 354.
Brouchoven de Bergeyck de Namur d'Elzée, de 111.
Bruhese (Bruheze) *150, 155.
Brouwane, van 23.
Brouwer 362.
Brouwers 261.
Browne 210, 299.
Broyll (Broeils) 351, 356, 357.
Brueg(h)el 220.
Brugge, ter 7.14.
Bruggencate, ten 230.
Bruheze (Brouhese) * 150, 155
Bruin (Bruyn, Bruijn), de 21—27, 101, 105, 107.
Bruinman 243.
Bruins (Bruyns), de Vries aliars 70, 71.
Briining 135.
Brunstinck 341, 352.
Bruyn (Bruijn, Bruin), de 21—27, 101, 105, 107.
Bruyn, van de Capelle de 27.
Bruyninckx 261.
Bruyninga 110.
Bruyningx 94.
Bruyninx 90.
Bruijser 246.
Buchell, van 118.
Buckhorst, van * 217.
Budde 69, 70, 349.
Budding 106.
Bude (Budé) 166.
Buegen, van 56.
Buer (Buyr), ten 341, 343, 345.
Bugnon 171.
Buissonnet 164.
Buiting 358.
Buma 13.
Burch (Borch), ter 58.
Burch, van der 203, 227 *-229, 270, 307-309.
Burckia 115.
Buren. van 219.
Burick, van 372.
Burton 299.
Bussers 204.
Bussy, le Cosquino de 129.
Bütemeister 219.
Butendiic 265.
Butinge 357.
Butijn 111.
Butyng (Buetynck) (anders) Nysinge 356, 357.
Buurman 36.
Buy(c)k 196, 200, 201.
Buyr (Buer), ten 341, 343, 345.
Buys 229.
Buyse 111.
Buyskes 8, 17.
Buijt 44.
Buyten, van der 261.
Buytendijk 163.
Bijleveld 110.
Bijma 329.
Byzantium 218.

C

Cabeljauw 213.
Calantius (Clantius, Clant) 135, 136, 229.
Calis (Kalis) 32-45.
Cambier 61, 281, 282.
Camerlinck (Camerling) 16, 21
Campen, van 13, 229, 270.
Camps 141.
Canis 51.
Canstein, Raab van 160.
Cantzlaar 168.
Canzius van Blommestein 221.
Capelle de Bruyn, van de 27.
Capellen, van 146.
Cappelle (, van de) 22-26.
Cappenborg 294.
Cardinael 52.
Carels 238, 239, 245, 247.
Carmigchelt 249.
Carnbee, Melvill van 161.
Carpentier 199.
Caspers 221.
Castell 218.
Celos(se) 221.
Ceporinus 219.
Cerf, van 50.
Chalon, van 224, 225.
Châlon-Orange * 151.
Changuion 262.
Chantepie de la Saussaye 164.
Cheeuws (Cheus) 142, 206.
Chernác (Csernák) 278, 279 *, 292, 293.
Chernac Slichtenbree 282, 283 285, 288, 289, 296, 375.
Cheus (Cheeuws) 142, 206.
Cheval 167.
Clantius (Calantius, Clant) 135, 136, 229.
Clarenbeek (, van) 135, 229.
Cleef(f), van 88, 89, 203, 227, 308.
Clemens 165.
Clement 22-24. 165.
Clercq, de 198.
Cleyenberch, van 89.
Clignett 281.
Clinck (Klinck) 30, 136.
Clocher (Klocher) 208, 209,213, 299.
Cloet 51, 343.
Cloet, Schooneveld van der 169.
Clooster, van den 305, 323.
Clootwijck, van 133.
Cluetinck 174.
Cluyt 121-124.
Cochius 218.
Cock 238, 239.
Cock, de 205.
Cock van Opijnen, de 172.
Cocquis 167.
Coenders 329.
Coenraerts 219.
Coesfelt, van 387.
Coesvelt 171.
Coeverden, van 280.
Coevorden, van 177, 179, 216, 217.
Cokman 322.
Coligny, de 264.
Collen, van 212.
Comans 90.
Compostel, van 89.
Coninck, de 388.
Coninx 261.
Conring 221.
Constans 229.
Cool 228.
Coolsaet 268.
Cooper 268.
Coops 169.
Coorn 238, 239, 245-247.
Copin 221.
Coquiel dit Mercier 268, 269.
Corbach, van 113.
Cordon (Gordon(s), Gerdon, Goddon, Gordin, Goordon) 65—82, 229.
Cornets de Groot 160.
Corsing 360.
Corssenkloeck 9.
Corten 261.
Cos (Kos) 145, 146.
Cos (Kos), van den Berch alias 145.
Cosquino de Bussy, le 129.
Coster, la (Koster, de Koster) 87.
Costheren 88.
Court, de la 134.
Couster, de 51.
Coijman 40, 43.
Coymans 270.
Crabbé 251.
Cramer 166.
Cramerus 112.
Cranendon(c)k * 150, 155.
Cranendonk, van 222,223.
Cranendonk, van Sevenborn- 223.
Cranendonk en Eindhoven, de heren van 222, 223.
Crans 277.
Crantzies (Kransyes, Kransyen) 344, 349.
Cras 229.
Crayencour, de 112.
Craywinkel 260.
Creesdal 204.
Crimpelaer (Krempeler) 386.
Croix, de le (la) 307.
Croix dit de Drumez, de la 268.
Crom 33. 66. 68.
Crommeíin 50, 111.
Cronius 374.
Croonenburch 12.
Crooswijk, van 29.
Crousat 264.
Crusius 219.
Cruyce, van der 61.
Cruyff 8.
Cruyskerk, van 67.
Crytman 8.
Csernák (Chernác) 278, 279 *, 292, 293.
Cunes 192, 194.
Cuper(e), de 171-173.
Cupere van Bergambacht, de 171.
Curvers 110.
Cuyck, van 112.
Cuyl, van 51.
Cuylenburch, van 114.
Cuijper (Kuijper) 290.
Cuypers 229.

D

Daell (Dalen), van 172-174.

Dalen, van 19, 20, 66.
Damman 51.
Danser 291.
Das 169.
Daumerie 112.
Deck 220.
Decker 32-35, 70, 144-149, 239, 384.
Decker, den 149.
Degener 342-345.
Degenfeld (-Schomburg, Schönburg), von 264, 265.
Dekema, van * 86.
Dekker (Decker) 32-35, 70, 144-149, 239, 384.
Dekker, Huizinga 148.
Dekker (, van der Mijll) 144—149, 384.
Delff 103, 104.
Delft d'Egmond, van 135.
Delmenhorst, von Oldenburg- 53.
Denis 364.
Denys 262.
Derckx 219.
Dericks 164.
Derkinderen 111.
Derks 113.
Dermout 163.
Dernede 56.
Desbordes 203, 204.
Deyman 135.
Deysel 262.
Dhoop 166.
Didder(en), van 70.
Dieden, van 140, 168.
Dieghem, van 52.
Diep(en)horst (Soos) 126-128.
Diest, van 106, 217.
Diest, von 218.
Dietvor(t)s 261.
Dietz 218.
Dillen, van 372.
Dillenburg, Nassau- 218.
Din(c)kla (, van) 200, 202, 385.
Dishoeck, van 30.
Dissel 385.
Dobben (sic!) 199.
Dobben, van 73, 74, 78.
Doelen, van 294.
Does, van der 29.
Doesburg 247.
Doesburgh, van 197.
Doesburgh, (Semeyns) de Vries van 195, 197.
Doeyenborch, van 205.
Domke(n)s 16.
Dompselaer, van 388.
Donkersloot 126.
Donselaar, van 248.
Doornen, van 253, 254.
Doorninck. van 280. 375.
Dop 265.
Dopperen, van 166.
Doreslaer, van 10.
Dotingh 8, 13, 21.
Doublet 51.
Douwesz 71.
Drabbe 134.
Draver 310.
Drielenburg (Dryelenburg, Drillenburg) (, van) 117, 174, 229*, 309. 310. 386.
Dries 165.
Dries, van den 134.
Drieux 51.
Drillenburg (Drielenburg, Dryelenburg) (, van) 117, 174, 229*, 309, 310, 386.
Drochtrop 260.
Droogh 56.
Drull 130.
Drumez, de la Croix dit de 268.
Druyff 15-17, 21.
Dufour 110.
Dullaert 52, 220.
Dullens 389.
Dulmen, van 325.
Dupont (du Pont) 160, 161 *.
Duren (Duijren), van* 129,130.
Durselen 113.
Dusseldorp, van 51, 92.
Duvenvoirde, van 16.
Duyfvoet 148.
Duijmaer van Twist 280.
Duynterp 13.
Duijren (Duren), van* 129, 130.
Duys 220.
Duysborgh, van 211, 212.
Duyst, van 388.
Duyvis (Duyves) 9.
Dijck, van 110, 258, 287.
Dijk, van 125.

E

Ebbenhorst (, van) 90, 389.
Ebbinge 204.
Eck, van 77. 88. 247. 252.
Edel 112.
Edsema 350. 352.
Eeckenhorst 381.
Eeckenhorst, Weemhof 381.
Eeden, van den 110.
Eelboo (Eleboom) 100.
Eenennaam, van 253.
Eerebremt, van den 110.
E(e)rnst 348.
Eersel, van 165.
Effenberger 165.
Eggens 18.
Eeidv (, von) 164.
Egmond, van' 111, 112, 135, 226.
Egmond, van Delft d' 135.
Egmont, Rijcken van 239.
E(i)ndhoven 252.
Eindhoven, de heren van Cranendonk en 222, 223.
Elden, van 243.
Elderen, van 51.
Elias 165.
Elias, Witsen 259.
Emans 113.
Emmelkamp 329.
Engels 61, 219.
Enghusen, van 183—185.
Enschedé 200.
Enst, van 259.
Eppes 27.
Erckelens, van 75, 76.
Es, van 45, 148.
Esbaldi 58.
Ese, van Hekeren genaamd van der 304, 305.
Essen, van 184.
Eupen, van 110.
Evenbliie 35.
Everdingen, van 90.
Everharts 331. 334.
Evers 373.
Everts 204.
Ewouts 57.
Ewijck, van 59, 90.
Exmann 113.
Exter 219.
Eyben 51.
Eijck, van 52, 138, 139, 238, 239.
Eijckelenboom 40.
Eijckelsbeeck, van 115.
Eynde, van den 53.

F

Fabri 159.
Faille, della 103.
Farmsum 351.
Faulcquonier 51.
Faure 262.
Faydherbe 53.
Féray 202, 203.
Ferns 165.
Ferreris 15.
Feijkes 99.
Feyter, de 220.
Fintelman 254.
Fischer 170.
Flament 50.
Flom 94, 277, 290.
Flooren 261.
Floret 260.
Florison, (van) Hettinga Tromp 288.
Foeck 90.
Foeyt 173, 174.
Fonck 141.
Fontaine, de la (Fontain) 209, 213.
Fonteyn 81.
Forter 58. 59.
Four, du 203.
Fourgeois 219.
Fraiture, de 218.
Franck 77, 78.
Fraser 79.
Friderici, de 272.
Fries 198-200, 385.
Fritschij 254.
Frix 349.
Frovet 215.
Frowein 218.
Fruwinck 277.
Frye 219.
Funcke, von 165.
Futen 252.
Fyele (Wijle (n), Wile, Vijle, Weijde), ter 274, 289.

G

Gaasbeek, van 223.
Gaertsen (G(e)urtsen) 364—367, 370-374.
Galen, van 54-56.
Gales 69.
Gallis 18.
Gapert, de 93.
Garstman 89.
Gavere, van 50.
Gebert, Peneux 27.
Geerdink 112.
Geerliahs 372.
Gelder, de 3840, 43.
Gelderen, van 252.
Geloes 51.
Gelre, van 110, 177-180, 190, 216, 217, 225 *, 226 *, 382.
Gemert, van 134. 219.
Gendre, le 307.
Gent, van 197.
Gentis 52. 219.
Geraerds 70.
Gerdes 53, 287.
Gerdon (Gordon(s), Goddon, Gordin, Goordon, Cordon) 65-82, 229.
Gerhardi 219.
Gerner 253.
Gerrits 230, 370, 371.
Geubels 165.
Geurden 230 *.
Geur(t)s 56, 87, 88.
G(e) urts(en) (Gaertsen) 364-367, 370-374.
Gheldof 52.
Gielen 39.
Gieten, van 353.
Gilles (Gillis) 68, 69.
Gilst, van 34.
Glarges, de 196, 197, 385.
Gleichen. von Uslar- 163.
Godefrie' 209.
Godin 22, 26.
Goedhart 254.
Goer, ten 344, 345.
Goetstouwers 52.
Gogh, van 110.
Goglin 163.
Golbring, van 260.
Goldammer 94.
Gols, van 194.
Goltstein, van 305.
Gon, van der 73, 74.
Goole 110, 261.
Goor 241.
Goor (de Gore) * 150, 151.
Goossen 247.
Goossens 166.
Gordon(s) (Gerdon, Goddon, Gordin, Goordon, Cou-don) 65-82, 229.
Gordoa, Heydenrijck 76.
Gordon, Rusius 76.
Gordoa, Smits 75, 76, 107.
Gore (?) 14.
Gorter, de 29.
Gorter van Muylwijk, de 29.
Goudriaan 286.
Gouthoeven, van 54.
Gouthoven, van 115.
Goverts (Goyart (s), Godert) 206.
Graaf, de 256.
Graaff, van de 221.
Gracht, van der 111.
Graeff, van de 34, 39, 40.
Graesdorp genaamd Schoneveld, van 324.
Graffenried, von 165.
Graft, van der 135.
Graham (Grim(s)) 56. 87. 88.
Graswinckel 104, 270.
Grauwert (Grouwert(s)) 58.
Grave, van der 142.
Gravendaal 165.
Greevers 249.
Grelle 221.
Grenow(es), (Grinwis) 269. 270.
Greuningh (, van) 222.
Greve. de 280, 297.
Greving 327.
Griffioen 222.
Grim(s) (Graham) 56, 87, 88.
Grinwis (Grenow(es)) 269, 270.
Groen. van der 6668. 71.
Groenesteijn, de Ridder van 58.
Groeneveld 249.
Groenevelt 146.
Groeneweg 257.
Groenewege(n), van 21-27.
Groeneijk 247.
Groeningen, van 253.
Groenwiik. van 330. 331.
Groilon 203.
Grood, de 260.
Groot 10. 12.
Groot, de 79, 118 * 165, 247.
Groot, Cornets de 160.

Groote, de 310.
Grootebroek 18.
Grootveldt 243.
Grootvelt, van 173.
Groszenhagen (lees Grossenhagen), von Petersdorff- 161.
Groulart, (von) Scheydt de 164.
Groulart, Speelman de 164.
Grouwert(s) (Grauwert) 58.
Gruiters ((,de) Gruyter (s)) 20, 134, 135.
Gruns 87.
Gruytere, de 108.
Gruyter(s) (, de) (Gruiters) 20, 134, 135.
Grijp 50, 52, 134.
Guarnier 307.
Gubbels 111.
Guepin 200.
Guldenarm 99.
Gulik, (Berg en Ravensberg,) van 4, 226.
Gulpen, van 331.
Gunst, van 390.
Guys 34.

H

Haaften, van 44.
Haak (Haeck, Hake) 8, 14, 15, 277, 292-295, 338.
Haan (Haen) 68, 69.
Haar, ter 288, 375.
Haar Romeny, ter 375.
Haas (Hase), de 275, 289.
Haavekost 54.
Habets 110, 261.
Habsb(o)urg 28, 112, 218.
Hackett (de Haket) 130, 131.
Hackfort, van 180-182.
Haeck (Haak, Hake) 8, 14, 15, 277, 292-295, 338.
Haeften, van 112, 390.
Haeghen (Haga) 196, 197.
Haemstede, heren van 28.
Haen (Haan) 68, 69.
Haer, van de 390.
Haerne, de 161.
Haerwijnen (Herwijnen), van 33, 34, 44, 133.
Haes van Munnik(en)hof(f), de 168.
Haesbarth 218.
Haex 50.
Hafkamp 254.
Haga (Haeghen) 196, 197.
Hagen 205, 320, 326.
Hagen, ten 113.
Hage (n) doorn (Hagedorn) 276, 279, 291, 292.
Hagius 347.
Hake (Haak, Haeck) 8, 14, 15. 277, 292-295, 338.
Haket, de (Hackett) 130, 131.
Halbersmit 110.
Halen, van 171, 257.
Halfhoorn 17.
Hallinc 62.
Halm 135.
Halthen, van 362.
Ham, in den 327, 333.
Ham. ten 257.
Hamal 51.
Hamel 51, 78.
Hamel (, van) 51.
Hamius 67.
Hammer 250.
Hamming (op Hammink) 363-375 *.
Hanedoes 194.
Hanegreefs (Haenegraye, Haenegreve) 220.
Hanekamp 253.
Harderinge 354.
Harenberg 371.
Harinckhouck. van 268.
Harler 57.
Harn, van 174.
Hart,' van der 199.
Harten, van der 260.
Harteveld, van 166, 167.
Hartgerink 113.
Hartgers 346.
Hartmans 81.
Hartog(h) 74, 81.
Hartsinck 111.
Hase (Haas), de 275, 289.
Hasselt, van 79.
Hassink 374.
Hassolt 222.
Haster 54.
Hattem (Hattum), van 57—59, 215.
Hattingen, van 238, 258.
Hattingen, Wilcken alias van 239.
Hau, de 52.
Hauffmans (Hooftman(s)) 208, 209, 213, 299-300.
Havering (Haverink) 69-71.
Heel, van 167.
Heemskerck, de Man van 308.
Heemskerk van Beest 103.
Heerde, van 198.
Heeringa 250.
Heerma, v. 53.
Hees!, van 243.
Heesmann 113.
Heesselt, van 91.
Heest, van 344.
Heeswijk, van * 82.
Hekereo, van 303-305.
Hekeren genaamd van der Ese, van 304, 305.
Hekeren genaamd van Rechteren, van 304.
Helbergen, van 370, 373, 374.
Helm 219.
Helmich 90.
Helmichs 367.
Helprichs 341, 344, 345.
Helsdingen, *van* 165.
Hembise, van 167.
Hemert, van 58. 114 ,177, 178, 180, 217.
Hendriks 88.
Hengel, van 166.
Hensbeeck, van 174.
Hensbergen, van 74, 249.
Henstenburgh 68.
Heppinghe 357.
Heremans 137.
Hermans 205, 292.
Hermense 101.
Hertevelt, van 319, 326.
Hertoghe, d' 52.
Hertoghe, de 107, 108.
Herwijnen (Haerwijnen), van 33, 34, 44, 133.
Herzele, van 50.
Heselincx (Hesselinks) 274.
Heshusius 219.
Hesselinks (Heselincx) 274.
Hessen, van 226.
Hettinga Tromp Florison (, van) 288.
Heubes 221.
Heurck, van 165.
Heusden, van 26, 27, 116.
Heuterman 205.
Heuvel, ten 204.
Heuvel, van den 203, 228, 308, 309.
Heuvel, v. d. 270.
Heuven, van 106.
Heij 253.
Heydendael 388.
Heydenrijck 74.
Heydenrijck Gordoa 76.
Heijkoop, van 166.
Heijligers 165.
Heym(e), van der 67., 68.
Heyningen, van 385.
Heynsius (Hevnsen) 197.
Heynsius van "Willigen 290.
Heyst 141.
Heyst, van 159.
Heythoven, van (Heythem) 55.
Hepthuysen, van 51.
Hill, van 68.
Hilspach 170.
Hinckelmans 359.
Hinlopen 259.
Hio(o)le(n)* 118.
Hissinc(k) 364, 365, 367, 374.
Hoboken, van 138.
Hodenberg, von 219.
Hoecke, van 148.
Hoedt, van den 71, 81.
Hoefnagel 215, 216.
Hoefslagh 367.
Hoek 70.
Hoek, van 257.
Hoernken 265.
Hoevinck 348.
Hoffman 221, 222.
Hoffmans 88.
Hoffs 348, 351.
Hoffwegen 39.
Hofman 255.
Hogenhouck, van 103, 104.
Holdinga 53.
Holius 239.
Holl 115.
Hollaars 73.
Holland 99.
Holland en Henegouwen, graven van * 6.
Hollander 115.
Hollem 360.
Hol(le)man 121-126 *, 131—134, 375-380 *.
Holleman alias Kenniphaes 378.
Holst Pellekaan, van 133.
Holtberents 275.
Holte, ten 355-360.
Holy, Muys van 142.
Hommel 93.
Hooft 50.
Hooft (, 't) 126.
Hooftman(s) (Hauffmans) 208, 209, 213, 299-300.
Hooge, de 111.
Hoogenbergh 240.
Hoogenkamp 374.
Hoogervorst 165, 245.
Hoogeweg 205.
Hooghuys 71.
Hoogland, ab 273.
Hoogwerff, van 70.
Hoolck. van der 194.
Hoop, de 241.
Hooren, van 251.
Hoorn, 'van 134, 227.
Hoorne 112.
Hooven 199.
Horenberg 347.
Horenboldt (Hornbald, Horenbolt) 88.
Horick, van 52.
Horn, van 222, 223.
Horne, heren (graven) van * 149-159.
Hornhovius 115.
Horselenbergh 290.
Horst 117.
Horst, van der 69, 388.
Hortensius 219.
Hotsius (Hossius) 94, 277, 290.
Hötte 375.
Houben 51.
Hout, *van* den 142.
Houtman 240.
Houwaard 54.
Houwelingen, van 44, 54-56.
Hoven, van 219, 236.
Hovens 199, 200, 385.
Hovius 167.
Hubbeldinck (Hubbelding, Oedbelding) 355, 358.
Hübner 251.
Hucht, van der 99, 101.
Huender 164.
Hueren (Hurn), van 228.
Hu (*e*) singe (Huisinge) 354, 356, 358.
Hugenpoth 218.
Hug(h)ius (Huygh) 7 *-21, 48. 199.
Huisinge (Hu(e) singe) 354, 356, 358.
Hu(i)singius 219.
Huizinga Dekker 148.
Hulsbeek 81.
Hulst, van 141.
Hulst, van der 202.
Hulstaert 110.
Hunik 249.
Hupmeyer 169.
Hurn (Hueren), van 228.
Huyck' 12.
Huijg(en) 88.
Huygens 364.
Hug(h(ius (Huygh) 7 *—21, 48, 199.
Huygh (van) Robbée 20.
Huynge 357.
Huijsman 287.
Hijde, van de 68.
Hijnink 373.
Hyntham, van 265.

I

Idzerda 165.
Iersel, van 134.
Ihering, von 220, 221.
Ilst, van der 196.
Imer, d' 108.
Inde 221.
Ingen Nulandt (, van) 48 *.
Ingenhoven, van 331, 334.
Ionge, de 54.
Isenburg 218.
Iterson, van 168.
Ittersum, van 261.
Ivens 220.

J

Jaght, van der 111.
Jans 211.
Janssen 261.
Janssens 165.
Jaquet 171.
Jelis 92.
Jeltinga. van 12.
Jentink 204, 250.
Jeude, van Lidt de 77.
Jimminck 371.

Jochems 52.
Jonck (Jong(h)) 146, 149.
Jong, de 204, 244, 248, 249, 253.
Jong(e) (Jongh), de 89, 90.
Jong(h) (Jonck) 146, 149.
Jongh, de 18, 51, 68, 74, 163, 229.
Jongste, de 258.
Jonker 78.
Jou, le (Lesau) 56.
Julles 381.
Jurriëns 368, 373.
Jutfaas, van 88.

K

Kabos 242, 243.
Kalis (Calis) 32-45.
Kamer 20.
Kas 110.
Kasteleijn 252.
Katzenelnbogen 218.
Keerens 111.
Kellendonck, Vos (sius j van 94, 142.
Kelling 221.
Kemmerer 349.
Kemp, de 375, 388.
Kempen, van 146.
Kenniphaes 121—126, 376.
Kenniphaes, Holleman alias 378.
Keppel, van 184.
Kerckman 111.
Kervel 54.
Kesman 77.
Kets, van 381.
Ketten 218.
Keurhorst 371.
Keurschot (, toe) 371.
Kies van Wissen, de 51
Kievit 266.
Kievits (Kievith, Kijvijts) 67.
Kind, de 44.
Kinkeler (Kinkelaar)., ten 94. 277, 290.
Kistemaker 354.
Klaasse 375.
Klauw 74.
Kleef., hertog van 226.
Kleer, de 165.
Klein 252.
Klencke 356, 360.
Klerck, de 22.
Kleyn 101.
Kleys 92.
Klinck (Clinck) 30, 136.
Klincke (Klinnke (s)) 344, 345.
Klocher (Clocher) 208. 209. 213, 299.
Kluppel 199.
Knapen 219.
Knecht 170.
Knieriem 221.
Knokenhouwer 381.
Knol 68.
Knoppert 313, 325-328, 333.
Knuist 221.
Knuth, van 328, 334.
Kniiff 88-92. 136. 137., 243.
Kock 221, 249.
Kock, de 222.
Kocsi (Kotsi) 278.
Koekebakker 137, 138.
Koetsier 254.
Kok 102, 105, 106, 295.
Kok, de 253.
Kole 165.
Kolff * 128-130.
Kolm, van der 248.
Kolthoff 165.
Koning, de 78.
Koningh, de 291.
Konninck 53.
Kooi, van der 248.
Koolhaas 253.
Kooten, van 255.
Kooy 169.
Korf 229.
Kortenbout van der Sluijs 283, 284.
Korthals Altes 375.
Kos (Cos) 145, 146.
Kos (Cos), van den Berch alias 145.
Koster (de Koster, la Coster) 87.
Kotsi (Kocsi) 278.
Kraamwinkel 54.
Kragt 169.
Kraker(s) 198, 200.
Kramer 277.
Kranenburg 259.
Kransyes (Kransyen, Crantzies) 344., 349.
Kreel, van 375.
Kreet 166.
Kremer 345.
Krempeler (Crimpclaer) 386.
Kreuznach. Spanheim- 218.
Kroeg 23.
Kronenberg 289.
Kroon 44.
Krooyman 221.
Kruger 54.
Kruis, van der 204.
Krull 112.
Krijger 165.
Kuen 165.
Kuhlen, von der 113.
Kuinre, heer van 303.
Kuyc, van 382.
Kuyper 386.
Kuijper (Cuijper) 290.
Kuijpers 287.

L

Laar, van 255.
Laar., van 't 205.
Labon 136.
Lacoudré 61.
Laen, van der 48-50 *, 247.
Laer, van 318.
Lafontaine 113.
Lagerwey 389.
Lagomatis 256.
Lakenman 16-21.
Lalaing, van 112.
Lamberti 219.
Lamberts 279, 292, 295-297.
Lamboy 165.
Lambrechtsen 55, 59.
Lambrichts 219.
Lampsins (Lampsingh) 213.
Langdongs 141.
Lange, de 165. 258.
Langerack (, 'van) 56, 57, 93.
Langerack, alias Arckel 93.
Lan(n)oy, de 94, 164.
Lantsveldt 136.
Laridon 166.
Larop (Larp) 230.
Lastdrager 8, 12-15, 17, 386.
Laurenburg, graaf van 262.
Lawick, van 163.
Lawick, van der 327, 330, 333, 334.
Lebbing 375.
Leek, van der * 82, 83.
Leduc 230.
Lee, van der 219, 237, 240-242, 245, 246, 257.
Leek, van 9.
Leemans 218.
Leempoel 165.
Leeuw, de 18, 30, 165.
Le(e)uwen, van 57-59, 146, 259, 276, 292.
Leeuwenhoeck, van 136.
Le(e)velt 230.
Lefèbre 255.
Lefevre 110.
Lefferts 325., 337.
Lekkerkerker 249.
Leiiaire 51.
Lemker 281, 282, 297, 298.
Lemker Slichtenbree 282, 289.
Lemminc(k) 364, 367.
Lennep, von 218.
Lennepe (Lennip), van 172.
Lens (Lents, Lenz) 12-14.
Lerjoo 260.
Lesau (le Jou) 56.
Lestre, de 215.
Leusden, van 138.
Leuven, van 111.
Lewe 319, 322, 324, 325, 337.
Leyendecker 221.
Leyniers 71.
Licht, man der 94, 277, 290.
Lidt de Jeude, van 77.
Lienlaer., van 173.
Lier, van 308.
Liesvelt, van 139.
Lille, de 57, 261.
Limburg, van 181, 183, 186.
Limburg (- Stirum). van 183.
Limpurg, van Rechteren 304.
Lind van Wijngaarden, de 237.
Linde, van der 286.
Lindeboom 375.
Lindt, van de 38.
Lingen. van 222.
Lippe (- Biesterfeld), van 264.
Lippe, van der 217, 223.
Lippens 50.
List 94.
Litleton 210.
Lockhorst, van * 84, 85.
Loe zu Wissem, von 166.
Lok 249.
Lomeijjer 242.
Lommerts (Lommetsum) 172. 173.
Loo, van de 110.
Loogen 262.
Loon, van 138, 139, 165.
Loon, graven van * 150, 222.
Looper, de 212.
Loose. de 136.
Lotterinq 262.
Louff 55.
Louw 221.
Louwe(n) 144, 145, 149.
Louwijns 330.
Loy., de 87.
Loijaerts 213.
Lubbertsen 274.
Lubeley 221.
Lucas 11, 12, 16, 21, 147.
Luden 191-195 *.
Luetyens 342.
Luitjens (Luytje(n)s) 8, 12.
Lulius 126.
Lups 191.
Lussanet de la Sabloaière. de 284.
Luijckx 165.
Luytje(n)s (Luitjens) 8, 12.
Lynden, van 163.

M

Maandecker 22.
Maas, van der 21-27.
Macaré, Rethaan 59, 60.
Mackelberghe, van 51.
Maerlant, van 166.
Maeterlinck 62.
Magnus 171-173.
Mahieu, le 306.
Mailly de Nesle, de 264.
Maire, le 267-269.
Mak 50.
Malapert 112.
Mallinckrodt, (v.) (von) 113.
Man, de 89, 115.
Man van Heemskerck, de 308.
Manardt 114.
Mansfelt (Mansvelt), van 388.
Manteau 134.
Marais 262.
Marca, de 220.
Marchant 69.
Marée 255.
Maressel 307.
Marien 52.
Maris 52, 111.
Mark, graaf van der 226.
Mark-Berg 150.
Marne., in de(r) 341.
Marquart 22i.
Marrez, de 51.
Martels (, von) 160.
Martens 205.
Martin 61.
Maryn 52.
Masselink 254.
Massow, von 130.
Masth, van der 115.
Mastricht, von 218.
Matthieu 26'7-269.
Maubrison, de 331.
Maulberg (Molberg) 219.
Mauregnault, de 30, 160.
Mauritius 291.
Mauritz 218.
Maximiliaen 68.
May 51, 160.
Mecklenburg-Schwerin 218.
Medenblick, van 388.
Meeden, van 385.
Meer, van der 167. 228, 270. 307.
Meere 2 4 8 .
Mees, 289.
Meeschow 253.
Meester, de 50-52, 220.
Meesters 220.
Megen, man 91, 167.
Meggelen, van 253.
Meinards 221.
Melen 174.
Melh 81.
Melisdyck, van 228.
Melle, van 111.
Melvill van Carnbee 161.
Menninga, van 50.
Mens 261.
Mensinga 27, 218.
Menssema 357.
Menten 220.
Mepsche, de 328, 333, 356, 357, 359.
Mera, de 52.
Mercier 267-269.
Mercier, Coquiel dit 268, 269.
Merckman 135.
Merenberg, graaf van 264.
Merkerck, van 115, 117, 387.
Merlen, van 165.
Merode, van 166.

Merwede, van de, 133.
Meschede 221.
Mesdach 50.
Messian 307.
Messing 210—212.
Mestdach 51, 52.
Meulan, de * 3, 4.
Meulen, ter 367.
Meurs, van 265.
Mey, van der 117, 173.
Meijden, van der 165.
Meijer 25, 230.
Meijer (, de) 247.
Meynerts 16.
Michaëlis 94, 277.
Michielse 166, 167.
Miereveld, van 103.
Mierop 138.
Milberg 222. 223.
Milder: 169.
Mildt, de 174.
Millinga 329.
Millinge 344, 345.
Mitterop 258.
Moed 78.
Moers 142.
Mol 50.
Mol, Ridderius de 22.
Molanus 113.
Molanus (Molinus, Müller) 219.
Molberg (Maulberg) 219.
Molhuysen 219.
Molinus (Molanus, Müller) 219.
Mollerus 219.
Mom 48, 91.
Mommaal 136.
Monchy, de 148.
Monsieur, van Straalen 170.
Monsoun, van 68.
Moock 193.
Moor, de 59, 60 *.
Moore 24.
Mooren 113, 114.
Moorrees 332.
More, de 307.
Morel 55.
Morre 294.
Mossel 250.
Moucheron, de 51.
Mouthaen 91.
Moyaert 165.
Mueren, van der 252.
Muers 166.
Mulder 103, 107.
Mulert 316, 318, 319, 322, 325, 326.
Muller 94, 373, 374.
Müller 163, 165.
Müller (Mdanus, Molinus) 219.
Mulock 10.
Münchmeyer 302.
Munnik (, (de) Munnick, Munnich) 284.
Munnik(en)hof(f), (de Haes) van 168.
Munster, van 305, 319, 320, 322-326, 337.
Muntz (Müntz) 78, 131, 219.
Muralt, de (von) 161, 165.
Muralt, zich noemende en schrijvende de Muralt, von 161.
Mus 26.
Musch 239.
Mutsaert 125.
Muyden, van 165.
Muylwijk, van 29 *, 133.
Muylwijk, de Gorter van 29.
Muylwijk, Oem gezegd van 29
Muyr 93.
Muys 75.
Muys van Holy 142.
Myburgh 53.
Myddelsten 362.
Mijll Dekker, van der 144-149, 384.
Mynden, van 115, 116.
Mynden, (van Amstel) van 115.

N

Nachenius 215 *, 216 *.
Naeltwijck, van 32, 33, 44.
Nahon 166.
Nahuys 160.
Nassau, van 112, 224, 225, 262, 382.
Nassau-Dillenburg 218.
Nassau, van Oranje- 51.
Nassau-Siegen, van 51, 218, 264.
Nassau-Sporkenburg 265.
Nat, van der 261.
Neander 262.
Neerinc 50.
Neeskens 110.
Neimans 113.
Neledoe 197.
Nicolett 80.
Niel, van 70.
Niepoth 50.
Ni(e)se 72.
Nieuwerkerk, van 147.
Nieuwkercke, van 166.
Nieuwkerk 141.
Nieuwsteeg (, van) 239.
Nix 50.
Nobel 229.
Noby (Nubé) 230.
Nocker, de 220.
Noettert 60, 61.
Noggeraidt 221.
Nol, van der 243.
Noortwyck, van 269, 270.
Noose 229.
Noppen (Oppen), van 61.
Norman d'Audenhove, de 161.
Notebooms 61.
Nouhuys, van 283.
Nubé (Noby) 230.
Nulandt, (van) Ingen 48 *.
Nuysz, van 346.
Nijenbeke, van 183-187, 190.
Nijenbeke/Vredestorp, van 184.
Niikamn 165.
Nijland 241.
Nypels 219.
Nijpoort, van (der) 90, 387.
Nijs, de 260.
Nysinge, Butyng (Buetynck) (anders) 356, 357.
Nijsten, van 8, 12, 13.

O

Obben 220.
Obdam 111.
Oberstadt 259.
Ockhuvsen 82.
Oedbelding (Hubbeldinck, Hubbelding) 355, 358.
Oem (gezegd van Muylwijk) 29.
Oestinge 354.
Oever, ten 319, 326.
Oever, Ovinck ten 319, 362.
Oever genoemd Oevink (Oving), ten 320, 326.
Oever, van den 168.
O(e)verloo (Averloo), van 274, 275, 289, 290.
Oevink (Oving), ten Oever genoemd 320, 326.
Oeynge (= Ovinge?) 356.
Oisthauss 221.
Olbering (Oolbrink, Aelbrink) 205.
Olde Huijsinck (Oldenhuising) 355, 356. 358. 359.
Olden Aller, van 246.
Oldenboom 371.
Oldenburg 218.
Oldenburg-Delmenhorst, von 53.
Oldenhuising (Olde Huijsinck) 355, 356, 358, 359.
Oloff 221.
Ompteda 328.
Onsta 318.
Oolbrink (Olbering, Aelbrink) 205.
Oolinghe (= Ovinck) 360.
Oort, van 291.
Oostenwolt, van 324.
Oosterhout; van 138.
Oostrum (Oost(e)rom), van 310, 387.
Oostsanen, van 386.
Ophuysen, van 88.
Oppen (Noppen), van 61.
Oppijnen, van 125.
Orange, Châlon- * 151.
Oranje, prins van 262.
Oranje-Nassau, van 51.
Orink 332.
Orville, d' 111.
Oskam 239.
Ostayen, van 261.
Otten 142.
Otten, Bos 165.
Otterbeek 81.
Ottes 254.
Oudecoep, van 89.
Oudemans 169.
Oudenallen, van 139, 245--247.
Oudenampsen 164.
Oudtshoorn, de Vlaminck (Vlaming) van 330, 331, 334.
Qultremont de Wegimont, d' 111.
Ouwen Aller, van 230 *.
Ouwerkerk 111.
Overdorp 61.
Ovinck (= Oolinghe) 360.
Ovinck ten Oever 319, 362.
Oving(he) (Ovinck, Oemynck) 312-363 *.
Ovinge de Bonevelde 338.
Ovingius 347.
Oyen, van 141.

P

Paddenburg 111.
Paets 73.
Paeyn 69.
Pagenstecher 219.
Paland, van 136.
Pali(c)k van Zevenaar 177—179.
Palier 168.
Palinck 35-37.
Palink 290.
Pallandt, van 304.
Pallant, van 166.
Pan 17.
Panhuizen 92.
Panscheau 280, 297.
Pappelendam 166.
Paret 52.
Paridaen 111.
Parlow, von Wedel- 163.
Parma, van Bourbon van 264.
Parijs 114-117.
Paspoort 23.
Pauw 110, 136.
Pauwen 205.
Paxmann 259.
Peister (, de) 50.
Pélichy 112.
Pellekaan (, van Holst) 133.
Pels 114 *, 115.
Pelt 386.
Pelt, van 219, 257.
Peltzer 219.
Peneux (Gebert) 27.
Persoons 105.
Persijn 111.
Perwijs (Perwez) * 150, 151, 157, 222.
Pesch, van 113.
Pest 241.
Petersdorff, von 161.
Petersdorff-Groszenhagen (lees Grossenhagen), von 161.
Petillon 111.
Philippus 53.
Pichot van Slijpe 160.
Piers 168.
Pieschel 165.
Pietess 25, 275.
Pieterson 390.
Piethaan 282, 283.
Pimont, de 203.
Pinxternakel 167.
Piper 75.
Piset, de 260.
Pistorius 277.
Plac, la 94.
Plantagenet * 3.
Plas, van der 27.
Plasschaert 50.
Platteeuw 52.
Pleket 22.
Plet 250.
Ploumen 389.
Plouvier 111.
Pluym 110.
Poel, van de 141.
Poel, van der 262.
Poelemborch (Poelenburch) 55.
Poensgen 113.
Poirot 248.
Pol, van de 44.
Pol, van der 135, 229.
Polanen, van 112, 133, 223, 303, 304.
Polderman 111, 285.
Polfliet, van 52.
Poll, van de 90, 114.
Pol(l)i(n)(c)khoven (, Van) 30, 136.
Polman 325, 328.
Pont, du (Dupont) 160, 161 *.
Ponté 50.
Pool 27.
Poorte, van der 20.
Poort(en), van der 212.
Poorters alias de la Porte 137.
Pop 50.
Popkens 349.
Porte, Poorters alias de la 137.
Portengen, van 114, 388.
Portier 67.
Post 61.
Post, van de 228.
Post, Rengers van ten 318.
Pot(h) (, van der) 240.
Pouillje 210.
Poulle 299.
Pouwels 347, 348, 351.

Pradellis, van 167.
Prat, de 269.
Pratt 51.
Priem 50.
Priester 111.
Prins 12, 33, 160.
Prins van Wijngaarden 251
Proost 197.
Put 255.
Putte, van de 50.
Putte(n), van 175, 176, 180, 184 185.
Putten, van der 265.
Pijbes 347.
Pijpelinck 62.

Q

Quadt de Beeck 166.
Quarles van Ufford 200.
Quina 269.
Quinckeler 367.

R

Raab van Canstein, van 160.
Raalten, van 110.
Racquet 212.
Radermacher 300.
Radermaecker 212.
Radijs 350.
Raedt, de 212.
Raeff 160.
Raem, van 239.
Raesfeld, von 219.
Raesfeld gen. Schücking 259.
Raesfelt, van 324.
Raet, de 386.
Raeveschot 52.
Ram 90, 237.
Rambach 134.
Ramery 306.
Randwijck, van 165.
Rappard, van (von) 170, 203, 221.
Rasch 75.
Raugnon 214.
Ravenscoet, van 50.
Ravesteyn, van 170.
Ravesteyn, Vos van 205.
Rechteren, van 304.
Rechteren van Appeltern en Ahnem, van 304.
Rechteren, van Hekeren genaamd van 304.
Rechteren van Hoonhorst, van 305.
Rechteren Limpurg, van 304.
Rechteren van Mennigeshave, van 304.
Rechteren geheten van Voorst, van 305.
Reckow, voa 163.
Reeders 165.
Reempst, van 111.
Reenen, van 27.
Rees, du 30.
Reeuwijk, van 252.
Reigersman 291.
Reigersman, Reijgersma 1. 291.
Reimers 219.
Reinders 371.
Reitz 261, 262, 280.
Remink 277. 291, 293-295.
Remoirtre. van 138.
Remunde, van 330.
Renesse, von (van) 164, 172.
Rengers van ten Post 318.
Renne, van der 161.
Rens 220.
Renterghem, van 50.
Resche, le 80.
Rethaan Macaré 59. 60.
Reuchlin 77.
Reventlow 221.
Reijgersma, 1. Reigersman 291
Reijmerink 275.
Reymers 201.
Reyn (Rijen, Rijn), van 71-73., 229.
Reynders 261. 371.
Reynst 213.
Rhede, van 184, 185.
Rhenen, van 173, 387.
Rhoon, Bentinck- 53.
Rhijnderhoff 363-375.
Ribaut 24, 25.
Ribbius 278. 292. 294, 295.
Ricou 204.
Ridder, de 69, 79.
Ridder van Groenesteijn, de 58.
Ridderinck 204.
Ridderius de Mol 22.
Riddersbach, van 269.
Riel, van 390.
Riet, van 't 255.
Rietvelt (, van) 125, 135, 257.
Rigtering 242.
Rindever 139. 246.
Ripperbant 164.
Ripperda, von 219.
Ris 197.
Ritzema van Rijneveld 221.
Rivecourt. de 164.
Robais, van (Vanrobais) 202, 203, 306, 307.
Robbé (Robe(e)) 8, 14, 16, 19—21, 199, 385.
Robbé, de Vries 21, 195, 199, 200.
Robbée, Huygh (van) 20.
Robberson 81.
Robe(e) (Robbé) 8, 14, 16, 19—21, 199, 385.
Robelin 202, 306, 307.
Robers 347.
Robijn 167.
Rochemont, Sinclair de 251.
Rocx 51.
Rodewinckel, van 247.
Roefs 219.
Roegaat 357, 358.
Roels 167.
Roemer(s) (de Romer) 274,275, 289.
Roer, van de 330, 334.
Roessingh Udink 163.
Roest 142.
Roets(en) 147, 148.
Roeyackers 111.
Rogaal 277.
Rogge 52.
Rolandus 219.
Romborgh 269.
Römeling 313, 314, 325, 326, 330, 333.
Romeny 375.
Romeny, ter Haar 375.
Romer, de (Roemer(s)) 274, 275, 289.
Romeyn 56.
Romondt, van 61.
Romswinckel 219.
Roo 347, 348.
Roo, de 77.
Roobbers 72.
Rook, de 296.
Roonaer (gesegt Velzenaer) 386.
Roos 244.
Rootvelt (ook Semeyns) 197.
Rooy, van 165.
Rooze 254.
Ross 133.
Rosseel 111.
Rossem, van 111.
Rossum, van 91, 114.
Rost (van Tonningen) 98-107
Roubaye, de 203.
Rouck, de 52.
Rouppe 112.
Rouville, de 244.
Rox 166.
Roy, de 90, 386.
Roza 165.
Rubbens (Ru(e)bens) 166.
Ru(e)bens (Rubbens) 166.
Ruffelaer 214.
Ruiffelaar(s) 102, 105, 106.
Ruinen, van 316.
Rulant 208-214, 298-300.
Rusius 76.
Rusius Gordon 76.
Rutgers 364, 368.
Rutten(s) 213.
Ruygeboer, de 196.
Ruyter, de 53, 111, 255, 256, 258
Ruijven, van 99, 101-105, 107, 269.
Ruijven, van Tonningen van 105, 106.
Rijckel, van 387.
Rijcken 238, 239, 241.
Rijcken van Egmont 239.
Rijckevorsel, van 193.
Rij(e)n (Reyn), van 71-73, 229.
Rijgersberge, van 213.
Rijmsdijk 295.
Rijn, van 220.
Rijneveld, Ritzema van 221.
Rijn(e)ve van 139, 141, 388.
Rijswijk, van 165, 251.

S

Sablonière, Lussanet de la 284.
Saeckes 350.
Saeijer 55.
Sagittarius 347, 352.
Saint Amand 112.
Sak 110.
Saksen, van * 30, 139, 140.
Salibosch 55.
Sande 135.
Sanderson 82.
Sangers 165.
Santen, van 173, 327, 328, 334.
Santen (Zanthen), van 90.
Saussaye, Chantepie de la 164.
Savelbergh, van 165.
Sayn 218.
Scalcxen 55.
Sceperus 103.
Scerff 205.
Schaack (Schaik, Schayck), van 247, 259.
Schaak, van 167.
Schaap 20, 195, 198-201, 248.
Schaar, van der 255.
Schaeck, van 15, 20.
Schaeng 345.
Schaep* 61.
Schaffelaar, van (de Scaffalar) 61.
Schaffer 328, 329, 333.
Schaft, van der 286.
Schagen 290.
Schagunge 357.
Schaick, van 90.
Schaik (Schayck, Schaack), van 247, 259.
Schalcken 142, 206.
Schanternel 209, 299, 300.
Scharf(f) 278, 295.
Schayck (Schaik, Schaack), van 247, 259.
Scheepers 262.
Schellings 134.
Schempkes 297.
Schenck 87.
Schendel, van 114*-117, 388.
Schendel (lees Schijndel), van 388.
Schenkers 250.
Schepel 287.
Schermer 134.
Schermers 140, 166-171.
Scherpenzeel, van 365.
Scherpezeel 161.
Scheuller 260.
Scheydius 385.
Scheydt de Groulart (, von) 164.
Scheyern, van 382.
Schierbeek (Schierbeke. Scyrenbeck) 344, 345, 347, 356-359.
Schiltman 42.
Schimmelpenninck van der Oye 365.
Schinckel 103, 104.
Schinkels 246.
Schmid 165.
Schneitter 261.
Schoemaker 346.
Schoenmaker 10.
Schogh 78.
Schomburg (Schönburg), von Degenfeld- 264, 265.
Schonenborch, van 265.
Schoneveld, van Graesdorp genaamd 324.
Schook 29.
Schoolmeester 253.
Schooneveld van der Cloet 169.
Schoonhoven, van 70. 247. 269, 270.
Schoonvorst, van 223.
Schortin(c)k 342, 345.
Schouten 125.
Schra 255.
Schram 10, 11, 44.
Schrassert 76.
Schretlen 111.
Schreuder 78.
Schrijvers 55.
Schüching, von 259, 260.
Schücking 259, 260*.
Schücking, Raesfeld gen. 259.
Schukking 259, 260.
Schultinge 356, 357.
Schüringer 219.
Schurink 390.
Schurmann 221.
Schuster 94.
Schutte 50, 110
Schuurman 258.
Schuurmans 250.
Schuijlenburgh 291.
Schuijlinck 62.
Schuyring 204.
Schuyt 375.
Schwalenberg 218.
Schwartz, de-285.
Schwerin, Mecklenburg- 218.
Schijndel, van Schendel iees 388.
Sebille 307.
Segveld* 154.
Sels 219, 261.

Sem 229.
Semeyn(s) (Semen) 19, 195-1917. 201, 202, 384, 38'5.
Semeyns, Rootvelt ook 197.
Semeyns de Vries van Doesburgh 195, 197.
Senden, van 131.
Seret 33, 45.
Serrurier 50.
Sevenborn (, van) 222, 223.
Savenborn-Cranendoak, van 223.
Seybel 219.
Sickema 344.
Sicman 70.
Siegen, van Nassau- 51, 218, 264.
Sieverts 244.
Siewers 170.
Silfhout, van 257.
Silf (v) erling 62.
Silverlinck (Silferlinck) 62.
Simons 167, 168.
Sinclair de Rochemont 251.
Sinderen (Zinderen), van 175—190 *, 216, 217.
Sinnema. van 247.
Sipman 270.
Siso (abus. Ziers) (Ziezoo) 260.
Sjeurtzema (Siursema) 349, 350.
Sjoerdsma 330.
Slaakweg 111.
Slecht (Sieght) 73, 74.
Sleyden, van der 285.
Slichtenbree (Slicht(e) bre (de), Sligtenbrede, Slechte(n)bre-(de)) 94, 272-298 *.
Slichtenbree, Chernac 282, 283, 285, 288, 289, 296, 375.
Slichtenbree, Lemker 282, 289.
Slingelant 38.
Slingsbie (Slingsby) 159.
Slobbe 256.
Sloet van Oldruitenborg 112.
Sluiter 255.
Sluiter (Sluijter) 159.
Sluiters 87.
Sluys, van der 201.
Sluijs, Kortenbout van der 283, 284.
Sluysken(s) (Sluyskes) 200, 201, 385.
Sluyter 69.
Sluijter (Sluiter) 159.
Slijpe, Pichot van 160.
Smedes 254.
Smelt 260.
Smit 249.
Smit, Raartslag 242, 243.
Smits 169.
Smits Gordon 75, 76, 107.
Smuck 339.
Snellenberch, van 90.
Snellius 309.
Snethlage 204.
Snoe(c)k 167, 209.
Snouck 247.
Soesdijk, van 79.
Sohier 268.
Solerius 54.
Sombeek 18.
Somer, de 111.
Somerhuis 277.
Son, van 76.
Sonne 72.
Sonnenberch, van 205.
Sonnenberg 242, 243.
Soos (Soys)(, de) 127, 128.
Soos ,Diep(en) horst 126-128.
Sorgh 51.
Soutman 135.
Soys (Soos (, de)) 127, 128.
Soanheim-Kreuznach 218.
Spanheim-Tannenfels 218.
Spanjaard 390.
Speck 40.
Speelman (de Groulart) 164.
Spendel 242, 243, 247.
Speijert 242.
Spina, de 219.
Spittael 371.
Sporkenburg, Nassau- 265.
Spreuwers 220.
Spruyt 219.
Spruyt (Spruit) 198.
Spuy, van der 262.
Spijk, van der 75, 81.
Staats 210.
Stabii 43.
Stad&, van 54.
Stadhouder 35.
Stael 348.
Stakebrand 3'73.
Stavel, van 243.
Staveren, van 70.
Steeland (Steelant), van 50, 1 1 1 .
Steen, van der 198.
Steenbergen 204.
Steendaer 240.
Steendam 110.
Steenis, van 256.
Steenkamp 54.
Steenwijk, de Vos van 176, 326.
Steinmeyer 53.
Stel 114, 116.
Stelling 316, 320, 321, 323, 326.
Stemfoort X65.
Stenaerts 91.
Ster, van der 251.
Steur 169, 170.
Steyn 135.
Stinse 67.
Stirum, van Limburg- 183.
Stockhausen, von 163-165.
Stolk, van (der) 72, 73, 229, 309, 310.
Stoop 52.
Storm 137, 138.
Storm van 's Gravesande 163, 229.
Stoutenburg, van * 84.
Stoutenburgh 68.
Stouw (?) 115.
Straalen Monsieur, van 170.
Stra(a)ten, van der 290, 291.
Straatmans 373.
Strabach (van Stnabeeck) 330.
Stradio, de 52.
Stratemaker 69.
Straten, van 387.
Streepers 113.
Streso 61.
Streuvels 51.
Strick 141, 389.
Btrien, van 111.
Struuck 288.
Stryd 111.
Strydonck, van 52, 220.
Strijkebol 1'7.
Stuycker 204.
Suchtelen, van 140, 279, 291.
Sueur, le 221.
Surister, van 164.
Suurmont 106.
Su(y)rendonck. van 247.
suys 112.
Swager 33.
Swanenburg 230.
Swarthoff 364, 365, 368-370, 372, 373.
Sweserengh (Sweringe), van 171-174.
Swets 38.
Swicken, van der 134.
Swieten, van 110.
Swoll, van 138.
Sijpestein, van 389.

T

Tabbert 125.
Taekes 204.
Talboom 111.
Tannenfels, Spanheim- 218.
Tans 219.
Tassis, de 152.
Taxis, Thurn und 152.
Teck 218.
Teerlinck 62.
Teirlinck 111.
Tempelman 249.
Tengnagels 138.
Termote 52.
Testaz 280, 297.
Tettero (niet Tetters) 259.
Texier 204.
Teylingen, van 228.
Thehoff 22.
Thiel, van (Tiel) 14.
Thieme 302.
Thierens 203.
Thimme 302.
Thorbecke 79.
Thurn und Taxis 152.
Tiarck (Tjark) 230.
Tiberius 87.
Tiddens 287, 293, 347.
Tideman 70.
Tiel (van Thiel) 14.
Tiel, van 389.
Tiens 76.
Till, van 77.
Timmerman 8.
Tingnagel (Tijnagel) 57.
Tjark (Tiarck) 230.
Tjeenk 94.
Tolhuis 265.
Tong, de 260.
Tongeren, van 13, 14.
Tonjes 221.
Tonningen, (Rost) van 98-107.
Tonningen van Ruijven, van 105, 106.
Toom, den 252.
roricx 62.
Tork 164.
Tremblay (Trembley) 203, 204.
Tricht, van 254.
Trigt, van 93.
Trip i63.
Tromp 133, 288.
Tromp Florison, (van) Hettinga 288.
Trouillart 76.
Trouw 295.
Truchsess von Waldburg 218.
Tudor 4/5.
Tuinhof 255.
Tulleken 165.
Twist, Duijmaer van 280.
Tyassen(s) 344, 345, 351.
Tijnagel (Tingnagel) 57.
Tyrell 259, 260.
Tijssens 165.
Tytgat 52.

U

Ubaghs 165.
Uding 78.
Udink, Roessingh 163.
Ufford, Quarles van 200.
Ungnad, von 53.
Ungnad (- Weisenwolf), von 53.
Ursinus (des Ursin(s)) 14, 199, 219.
Uslar-Gleichen. von 163.
Usselinck 62.
Uutenhove 112.

V

Vaechs 367.
Valck 164.
Valckenborch (Valckenburch) (, van) 50, 51, 141, 142 *, 205, 206.
Valckenburg, van 206.
Vallare 15.
Vandimborg, de (Vandimbere) 61.
Vanrobais (van Robais) 202, 203, 306, 307.
Varendonck 52.
Varent, van der 138.
Varkevisser 169.
Varneseus 260.
Vasterick 387.
Vechel, van 265.
Veen, van 245.
Vehlen (Velen), van 364, 368.
Velde, van 253.
Velde, van der 44.
Veldtrup 276.
Velen (Vehlen), van 364, 368.
Velthuyse(n) (Velthuisen), van 138, "139, 141, 387-389.
Velzenaer, Roonaer gesegt 386.
Vendeville 111.
Venne, van de 299.
Verbanck 52.
Verbeet 88.
Verberckmoes 50, 111.
Verbiest 219. 220.
Verboom 72,' 106.
Verbraak 196.
Verbrugge (n) 191-195.
Verburg 256.
Verduyn 168.
Vereijck 91.
Vergouw 258.
Verhaer 205.
Verhellen 254.
Verhelst 52.
Verheij 249.
Verhoeven 260.
Verhofstadt 220.
Verhoog(h) 239, 247.
Verhouck 148.
Verhulst 52. 299.
Verkaik 243, 249, 252.
Verkouteren 284.
Verlaen 276.
Vermaak 50.
Vermanden 165.
Vermeersch 220.
Vermeulen 148, 165, 166, 256.
Verschuer 167.
Verschuer. van 165.
Versluys 110, 257, 258.
Verstappen 220.
Versteech (Versteegh) 308.
Versteeg(h) 141, 244.
Vervoort 88. 110.
Verwer 230.

Verwev 166. 241. 257.
Verwiñs lli.
Verwoerd 222.
Veste, van der 338.
Vestrinck 265.
Via, la 15.
Vianen, van 388.
Vigne, de la 299.
Vigneu (Vinju) 56, 87, 88.
Vinck 38.
Vinju (Vigneu) 56, 87, 88.
Vink 258.
Viriea (, de) 168, 224.
Virnenburg. van 162.
Vis 197, 201.
Vis van Zaandijk 165.
Vischer, de 298, 299.
Visser 33-35, 43, 45, 72.
Visser, de 22.
Vlaanderen. graven van * 4.
Vlaminck (Vlaming) van Oudtshoorn. de 330. 331. 334.
Vlamincks 206.
Vlemincx 51.
Vliegen 166.
Vlies, van der 249.
Vlict, van 260.
Vlissingen, van 283.
Vlodrop, van 178, 180.
Vloten, van 141. 389.
Vlught, van der 246.
Vlijmen, van 243.
Voecht, die 52.
Voërst (tot Averbergen), van 304.
Voerst tot de Borgel, van 279.
Voet 68, 81. 213.
Voeel 35.
Vogel, de 229.
Vogelaer 268.
Völker 164.
Volkert 252.
Vollenhoven, van 163.
Voltelen 50, 70.
Voogd 310.
Voogt, de 72.
Voorne, van 162.
Voorst, van 217.
Voorst (tot Voorst), van 302-306.
Voorst, van Rechteren geheten van 305.
Voorst en Keppel, heer van 303.
Voorst tot Doornen, van 305.
Voorst tot Doornenburg, van 304, 305.
Voorst tot Doorwerth, van 304, 305.
Voorst tot Enghuizen, van 305.
Voorst tot Enschede. van 304.
Voorst tot Haegen, van 305.
Voorst tot Schadewijk, van 305.
Voorst tot Schoonderbeek, van 304, 305.
Voort, van 174.
Voort, van der 220.
Voort(e), van der 208, 211, 212.
Vos 111, 125, 205, 270.
Vos(s) 92.
Vos (, de) 21, 330, 331, 334.
Vos van Ravesteyn 205.
Vos van Steenwijk, de 176, 326.
Vosch 90.
Voskuilen 256.
Voskuyl 389.
Vosmaer * 130.
Vossen 88, 92.
Vossen, van 197, 198.
Vosen, de Vries van 195, 198.
Vos(sius) (van Kellendonck) 94, 142.
Vrakking 165.
Vredestorp, van Nyenbeke/ 184.
Vrendenborg 371.
Vrese 357.
Vries, de 19., 20., 135, 192, 195—202, 384, 385, 388.
Vries (Vrij(e)s), de 57.
Vries Robbé, de 21, 195, 199, 200.
Vries alias Bruins (Bruyns), de 70, 71.
Vries van Doesburgh, (Semeyns) de 195, 197.
Vries van Vossen, de 195, 198.
Vriese, de 48.
Vrijdag 165.
Vrijs (Vrijes, Vries), de 57.
Vulpen, van 252.
Vijle (Wijle(n), Wile, Fyele, Weijde), ter 274, 289.

W

Waanders 165.
Waard (Waerd), van 66, 68.
Waardenburg, van 78.
Wachen 87.
Waden, van 261.
Waelpot 166.
Waerd (Waard), van 66, 68.
Waker 372.
Waldburg, Truchsess von 218.
Waldeck 218.
Walenburch, van 266, 267.
Wallant 349.
Wallen, van der 167, 168.
Walt, van der 54.
Wanders 205.
Wardole 215.
Warnesius. von 260.
Warsing 221
Wateram (? 294.
Weddelinck 164.
Wedel-Blankensee, von 163.
Wedel (- Parlow), von 163.
Weede, van 89.
We(e)mhof(f) (Weemhoft, Wedenhof(t)) 380-382.
Weemhof Eeckenhorst 381.
Weenicks alias Wevnes 137.
Wefer 381.
Wegewaert 265. 266.
Wegimont, d'Oultremont de 111.
Weisenwolf, von Nugnad- 53.
Weites 165.
Wels (Wëls) 274, 275, 280.
Wend 71.
Wendelaar 165.
Wendt, von 114.
Wenner 171.
Werff 19.
Wernekinck 259, 260.
Werve, van der 99.
Wesick, van 307.
Wesling 74.
Wesselink 297.
Westerholt, van 322.
Westerlinck 62.
Westhoven 87.
Westrenen, van 172.
Westrenen van Lauwerecht, van 80.
Westwoude 16.
Wevdinckhoven, van 217.
Wey, van der 166, 167.
Weijde (Wijle(n), Wile, Vijle, Fyele), ter 274, 289.
Weyland 375.
Weynes, Weenicks alias 137.
White 130.
Wiarda 221.
Wicheringe 349.
Wickrath (Wickerode), van 222, 223.
Wiel, van der 35.
Wielen 220.
Wierda 287.
Wieringa 250.
Wiersma 257.
Wiggers 147.
Wilborg, van 260.
Wilcken alias van Hattingen 239.
Wilde, de 102, 103, 105-107, 229.
Wildeman 389.
Wilderink 274.
Wile (Wijle(n), Vijle, Fyele, Weijde), ter 274, 289.
Willekens 239.
Willems 374.
Willemsen 366.
Willigen, Heynsius van 290.
Willms 221.
Wilmers 273.
Winckel 373.
Winckelmans 309.
Wingen (Wyngene), van 229.
Winkel, van 50.
Winkels 363-375.
Winsen, van 118.
Wint, van der 228.
Winter, de 253.
Winterfeld(t), von 163, 164.
Winteroy, van 54.
Wintgens 218, 219.
Wirix 261.
Wisch, van 365.
Wiskerke 111.
Wissel. van 205.
Wissen, de Kies van 51.
Wit, de 89, 200, 219, 221, 244, 255, 256, 385.
Witbraad 390.
With, de 174, 308.
Witsen Elias 259.
Witt, de 61, 389, 390.
Wittert 112.
Witvoet 165.
Woerding(e) 359.
Woestenraad 385.
Wolff 138.
Wolf(f), de 22, 23, 26.
Wolf(f)swin(c)kel, van 117.
Wolfraet 194.
Wolkers 253.
Wolmerans 50.
Wou, van 265, 266.
Woudenberch, van 67.
Wouters de Bouchout, de 161.
wouw, van 104.
Wouwenbergh 94.
Wttenbogaert 116.
Wttenengh 114.
Wttewael 90, 91.
Wtwijck, van 91.
Wullen, van 20, 199.
Wychers 332, 335.
Wijck, van 58, 94, 277.
Wye, van 177, 179.
Wijk, van 251.
Wijle(n) (Wile, Vijle, Fyele, Weijde), ter 274, 289.
Wijnands 261.
Wijnbergen, van 388.
Wijngaarden, van 236-259 *.
Wijngaarden, de Lind van 237.
Wijngaarden, Prins van 251.
Wijngart (van Wijngaarden) 237 *.
Wyngene (Wingen), van 229.
Wijs, de 92, 138, 171-173.
Wijtenburg 111.

IJ

IJerres 221.
IJkema 250.
IJlem, van 228.
IJperen, van 147.
IJsendoorn, van 389.
IJsselstein, van 388.
IJzermans 134.

Z

Zacht 125.
Zadelhoff, van 164.
Zande, van de 220.
Zanthen (Santen), van 90.
Zas 388.
Zeedams 199.
Zegerius 279, 292, 295, 297.
Zelck, van 90.
Zelissen 166.
Zeyst, van 370.
Ziegenhain 218.
Ziezoo (Siso, abus. Ziers) 260.
Zinderen (Sinderen), van 175-190 *, 216, 217.
Zoudenbaich 172.
Zuelinck 62.
Zuylen, van 390.
Zuylen van de Haer, van 390.
Zuylen van Natewisch, van 58.
Zuylen van Nijevelt, van 114.
Zwanenburg, van 287.
Zwart 291.
Zwart, de 388.
Zijlof 51.

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

OPGERICHT 1883

Comité huldiging Mejuffrouw van Alff.

Correspondentie-adres: de Mildestraat lg, 's-Gravenhage

Aan de leden van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Het moge U bekend zijn, dat Mejuffrouw Th. J. van Alff in het begin van het komende jaar de officiële pensioendatum zal hebben bereikt. De ondergetekenden willen deze gebeurtenis niet ongemerkt laten voorbijgaan en hebben daarom een comité gevormd teneinde dit afscheid enige luister bij te zeîten.

In het jaarverslag 1923 lezen wij, dat Mejuffrouw van Alff op 1 november van dat jaar als ,,vaste assistente ter bibliotheek, tevens belast mat de werkzaamheden verbonden aan het documentatiebureau", werd aangesteld; van **1** juli 1929 af werden ,,de belangen van de bibliotheek door haar behartigd", terwijl op 1 januari 1933 de gehele zorg voor de bibliotheek en de inlichtingendienst aan haar werd opgedragen en zij benoemd werd tot bibliothecaresse.

Op **1** november 1963 werd zij gehuldigd bij de herdenking dat zij 40 jaar aan het Genootschap verbonden was.

Gedurende al deze 47 jaren heeft Mejuffrouw van Alff niet slechts, zowel persoonlijk op het bureau als per correspondentie, aan de leden van de Leeuw veel waardevolle service verleend, doch eveneens — wat niet minder belangrijk is — de documentatie bijgehouden, waardoor deze service mogelijk werd.

Men is haar hulpvaardigheid als iets zo vanzelfsprekends gaan beschouwen, dat het heel moeilijk is zich het bureau zonder Mejuffrouw van Alff voor te stellen.

Het komt ons voor, dat een afscheidscadeau zonder meer nauwelijks uitdrukking zou geven aan de gevoelens van waardering, die wij voor haar koesteren. Wij vertrouwen dan ook op Uw aller hulp om het mogelijk te maken dit afscheid op werkelijk waardige wijze te vieren en haar iets aan te bieden, wat onze erkentelijkheid voor het werk van ruim 47 jaren tot uiting brengt.

Mocht U het met deze zienswijze eens zijn, dan zullen wij gaarne, zo mogelijk vóór eind november, Uw bijdrage tegemoet zien door overmaking per bankgiro op de **rekening nr.** 51.36.59.811 **t.n.v. Comité Mej.** van **Alff, bij de Algemene Bank Nederland, Tournooiveld 5, 's-Gravenhage,** dan wel op: **postrekening nr. 1417** van genoemde bank **onder vermelding van rekening nr. 51.36.59.811 t.n.v. Comité Mej. van Alff.**

U bij voorbaat dankend voor Uw medewerking,

met de meeste hoogachting,

J. K. H. de Roo van Alderwerelt
H. F. Heerkens Thijssen
J. C. A. Besier -Th. à Th. van der Hoop

's-Gravenhage, oktober 1970.